

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU” DIN REPUBLICA MOLDOVA**

**RAPORT
PRIVIND ACTIVITATEA
ȘTIINȚIFICĂ ȘI INOVAȚIONALĂ
în anul 2017**

**Rector,
prof. univ., acad. AȘM**

**Prorector pentru Știință
dr. hab., prof. univ.**

**Secretar științific
dr., conf. univ.**

Contabil-șef

Ion ABABII

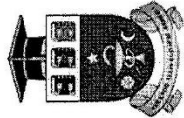
Gheorghe ROJNOVEANU

Didina NISTREANU

Parascovia BECCIEV

CHIȘINĂU – 2017

1. Cuprins
2. Copia organigramei organizației din sfera științei și inovării, confirmate de CSȘDT cu indicarea numărului de personal total și pe fiecare subdiviziune aparte (*forma 1*)
3. Fișa proiectului de cercetări fundamentale/aplicative (*anexa 1.1.*)
4. Fișa proiectului pentru tineri cercetători (*anexa 1.1a*)
5. Fișa proiectului din cadrul programelor de stat (*anexa 1.2.*)
6. Fișa proiectului de transfer tehnologic (*anexa 1.3.*)
7. Fișa proiectului internațional (*anexa 1.4.*)
8. Fișa elaborării (*anexa E1, anexa E2*)
9. Fișa raportului de activitate a membrilor titulari și membrilor corespondenți ai AȘM (*anexa A*)
10. Indicatorii de activitate a organizației în anul 2017 (*f3*)
11. Indicatorii de activitate a laboratoarelor și structurilor de cercetare care au funcționat în anul 2017 în organizațiile din sfera științei și inovării (*f4*)
12. Indicatorii de activitate a cercetătorului științific (*f2*)
13. Lista publicațiilor organizației în anul 2017 (*forma 4*)
14. Lista invențiilor înregistrate sau depuse în anul 2017 (*forma 5*)
15. Lista cercetătorilor științifici și doctoranzilor ai organizației din sfera științei și inovării (*forma 6*)
16. Deplasări și stagii peste hotare în anul 2017 (*forma 7.1,7.2*)
17. Organizarea manifestărilor științifice în anul 2017 (*forma 8*)
18. Implementarea rezultatelor științifice în anul 2017 (*forma 9*)
19. Activitatea de colaborare științifică în anul 2017 (*forma 10*)
20. Promovarea realizărilor științifice în mass-media în anul 2017 (*forma 11*)
21. Rezumatul activității științifice în anul 2017 (1 pagină)
22. Propuneri de perspectivă (1 pagină)

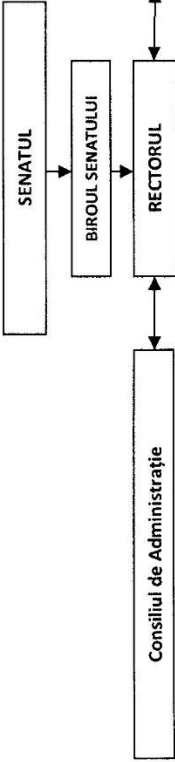

ORGANIGRAMA USMF „NICOLAE TESTEMITANU”

ORG 5.0 RED 04 din 12.09.2017

APROBAT
Rector

<p align="center">SENATUL ↓ BIROUL SENATULUI ↓ RECTORUL</p> <p>↑ Consiliul de Administrație</p>			Consiliul pentru Dezvoltare Strategică Instituțională		<p align="center">Prorectorul pentru activitate clinică</p>		<p align="center">Prorectorul pentru activitate economică</p>		<p align="center">Prorectorul pentru educație și probleme sociale</p>		<p align="center">Prorectorul pentru implicare tehnol. inform. și devz. strategică</p>												
<p align="center">Prorectorul pentru asigurarea calității și integrării în învățământ</p>			<p align="center">Prorectorul pentru activitate științifică</p>		<p align="center">Prorectorul pentru relații internaționale</p>		<p align="center">Prorectorul pentru activitate economică</p>		<p align="center">Prorectorul pentru educație și probleme sociale</p>		<p align="center">Prorectorul pentru implicare tehnol. inform. și devz. strategică</p>												
<p>Departamentul Didactic și Management Academic Secția studii Secția evaluare Secția managementul calității academice</p>	<p>Departamentul Comunicare și Relații Publice Arhiva</p>		<p>Departamentul Audit Intern</p>		<p>Departamentul Resurse Umane</p>		<p>Departamentul Juridic</p>		<p>Departamentul Relații Externe și Integrare Europeană</p>		<p>Departamentul Evidență și Gestionare Contabilă</p>												
	<p>Departamentul de Educație Medicală Continuă</p>		<p>Centrul de Evaluare Academică</p>		<p>Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală</p>		<p>Centrul Stomatologic Universitar</p>		<p>Centrul Universitar de Reabilitare Medicală</p>		<p>Centrul de Management al Activității Clinice</p>												
<p>Departamentul de Relații Publice și Arhiva</p>		<p>Centrul de Evaluare Academică</p>		<p>Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală</p>		<p>Centrul Stomatologic Universitar</p>		<p>Centrul Universitar de Reabilitare Medicală</p>		<p>Centrul Editorial-Poligrafic Medicina</p>		<p>Departamentul de Informații și Comunicații</p>											
<p align="center">Departamentul Știință</p>			<p align="center">Facultatea de Medicină nr. 1</p>			<p align="center">Facultatea de Medicină nr. 2</p>			<p align="center">Facultatea de Stomatologie</p>			<p align="center">Facultatea de Farmacie</p>											
<p>Biblioteca Științifică Medicală „Infomedica” Centrul de Informații și Docum. al OMS Centrul de Informare Europeană Centrul Științific al Medicamentului Laboratorul de analiză, standarde și control al medicamentului Laboratorul de evaluare preclinică și clinică al medicamentului Laboratorul de plante medicinale și fitochim. transfer tehnologic Laboratorul de tehnologie farmaceutică și laborator de farmaceutică Centrul Științ. de Cultiv. a Plant. Medicinale Laboratorul de alerg. și imunologie clinică Laboratorul de bichimie Laboratorul de cardiologie Laboratorul de chirurgie cardio-toracică Laboratorul de chir. hepatopancreatobilară Laboratorul de chir. reconstr. a tract. digestiv Laboratorul de endocrinologie Laboratorul de genetica Laboratorul de gerontologie Laboratorul de hepatocirurgie Laboratorul de infecții intraospitale Laboratorul de ing. țes. și culturi celulare Laboratorul de management și psihologie Laboratorul de morfologie Laboratorul de narcologie Laboratorul de neurobiol. și gen. medicală Laboratorul de otorinolaringologie Vivarium</p>			<p>Departamentul de Medicină Internă Disciplina sinteze clinice Disciplina de pneumologie Disciplina de cardiologie Disciplina de gastroenterologie Disciplina reumatologie și nefrologie Disciplina de boli ocupaționale Disciplina de medicină internă-semiologie Disciplina de hematologie Catedra de anatomie a omului Catedra de fiziologie a omului Muzee de anatomie și fiziologie Catedra de fiziologie și biochimie clinică Catedra de boli infecțioase Catedra de boli infect. tropic. și parazit. med. Catedra de chirurgie nr. 1 „Nicolae Anestiadi” Catedra de chir. ortoped. și anestez. pediatr. Catedra de epidemiologie Catedra de fiziologie și farmacologie clinică Catedra de fiziologie și fiziopatologie clinică Catedra de igienă Catedra de igienă generală Catedra de medicină de laborator Catedra de medicină legală Catedra de medicina militară și a calamităților Catedra de microbiologie și imunologie Catedra de morfopatologie Catedra de obstetrică și ginecologie nr. 1 Catedra de oncologie Catedra de ortopedie și traumatologie Catedra de psihiatrie, narcot. și psihol. medicală Catedra de psihologie și management</p>			<p>Departamentul de Farmacie Catedra de anat. topogr. și chirurgie operatorie Catedra de fiziologie moleculară și gen. umană Catedra de fiziologie generală-semiologie nr. 3 Catedra de dermatovenerologie Catedra de fiziologie și fiziopatologie Catedra de fiziologie și biochimie Catedra de fiziologie și fiziopatologie și farmacologie Catedra de limbi moderne Catedra de neurologie nr. 1 Catedra de oftalmologie Catedra de otolaringologie Catedra de reab. med. med. fizică și ter. manuală Catedra de urgențe medicale Centrul de instruire preuniversitară</p>			<p>Departamentul de Stomatologie Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială pediatrică, pedonție și ortodonție Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială pediatrică, pedonție și ortodonție Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială și implantologie orală „Arsenie Gutari” Catedra de chirurgie nr. 5 Catedra de odontologie, parodontologie și patologie orală Catedra de ortopedie stomatologică „Pavel Godoroja” Catedra de stomatologie ortopedică „Iarion Postolachi” Catedra de stomatologie terapeutică</p>			<p>Departamentul de Farmacie Catedra de chimie farmaceutică și toxicologică Catedra de chimie generală Catedra de educație fizică „Vasile Procopișin” Catedra de farmacie socială „Vasile Procopișin” Catedra de farmacie de familie farmaceutică Catedra de neurochirurgie Catedra de neurologie nr. 2 Catedra de obst. și ginec. nr. 2 Catedra de oftalm.-optometrie Catedra de pneumofiziologie Catedra de radiol. și imagistică Catedra de urologie și nefrologie chirurgică Cursul de sonografie</p>			<p>Consiliul Facultății Decanul</p>			<p>Consiliul Facultății Decanul</p>			<p>Consiliul Facultății Decanul</p>		
<p>Școala Doctorală Științific</p>			<p>Consiliul Facultății Decanul</p>			<p>Consiliul Facultății Decanul</p>			<p>Consiliul Facultății Decanul</p>			<p>Consiliul Facultății Decanul</p>											
<p>Secția de achiziții și marketing „Școala auto”</p>			<p>Școala de Management în Sănătate Publică</p>			<p>Școala de Management în Sănătate Publică</p>			<p>Școala de Management în Sănătate Publică</p>			<p>Școala de Management în Sănătate Publică</p>											
<p>Publicația periodică „Revista de Științe ale Sănătății din Moldova” / „Moldovan Journal of Health Sciences” Publicația periodică „Medicus”</p>			<p>Școala de Medicină Tradțională Chineză</p>			<p>Școala de Medicină Tradțională Chineză</p>			<p>Școala de Medicină Tradțională Chineză</p>			<p>Școala de Medicină Tradțională Chineză</p>											
<p>IMSP Clinica Universitară Stomatologică a USMF „Nicolae Testemitanu”</p>			<p>IMSP Clinica Universitară de Asistență Medicală Primară a USMF „Nicolae Testemitanu”</p>			<p>IMSP Clinica Universitară de Asistență Medicală Primară a USMF „Nicolae Testemitanu”</p>			<p>IMSP Clinica Universitară de Asistență Medicală Primară a USMF „Nicolae Testemitanu”</p>			<p>IMSP Clinica Universitară de Asistență Medicală Primară a USMF „Nicolae Testemitanu”</p>											
<p>Muzeul Național de istorie a medicinei și farmaciei din Republica Moldova</p>			<p>Muzeul Național de istorie a medicinei și farmaciei din Republica Moldova</p>			<p>Muzeul Național de istorie a medicinei și farmaciei din Republica Moldova</p>			<p>Muzeul Național de istorie a medicinei și farmaciei din Republica Moldova</p>			<p>Muzeul Național de istorie a medicinei și farmaciei din Republica Moldova</p>											
<p>Complexul Sportiv Universitar</p>			<p>Complexul Alimentar Universitar</p>			<p>Complexul Alimentar Universitar</p>			<p>Complexul Alimentar Universitar</p>			<p>Complexul Alimentar Universitar</p>											
<p>Complexul Sportiv Universitar</p>			<p>Complexul Alimentar Universitar</p>			<p>Complexul Alimentar Universitar</p>			<p>Complexul Alimentar Universitar</p>			<p>Complexul Alimentar Universitar</p>											
<p>Căminul nr. 1 Căminul nr. 2 Căminul nr. 3 Căminul nr. 4 Căminul nr. 5 Căminul nr. 6 Căminul nr. 7 Căminul nr. 8 Căminul nr. 9 Căminul nr. 10 Căminul nr. 11 Căminul nr. 12 Căminul nr. 13 Căminul nr. 16 Căminul nr. 17</p>			<p>Căminul nr. 1 Căminul nr. 2 Căminul nr. 3 Căminul nr. 4 Căminul nr. 5 Căminul nr. 6 Căminul nr. 7 Căminul nr. 8 Căminul nr. 9 Căminul nr. 10 Căminul nr. 11 Căminul nr. 12 Căminul nr. 13 Căminul nr. 16 Căminul nr. 17</p>			<p>Căminul nr. 1 Căminul nr. 2 Căminul nr. 3 Căminul nr. 4 Căminul nr. 5 Căminul nr. 6 Căminul nr. 7 Căminul nr. 8 Căminul nr. 9 Căminul nr. 10 Căminul nr. 11 Căminul nr. 12 Căminul nr. 13 Căminul nr. 16 Căminul nr. 17</p>			<p>Căminul nr. 1 Căminul nr. 2 Căminul nr. 3 Căminul nr. 4 Căminul nr. 5 Căminul nr. 6 Căminul nr. 7 Căminul nr. 8 Căminul nr. 9 Căminul nr. 10 Căminul nr. 11 Căminul nr. 12 Căminul nr. 13 Căminul nr. 16 Căminul nr. 17</p>			<p>Căminul nr. 1 Căminul nr. 2 Căminul nr. 3 Căminul nr. 4 Căminul nr. 5 Căminul nr. 6 Căminul nr. 7 Căminul nr. 8 Căminul nr. 9 Căminul nr. 10 Căminul nr. 11 Căminul nr. 12 Căminul nr. 13 Căminul nr. 16 Căminul nr. 17</p>			<p>Căminul nr. 1 Căminul nr. 2 Căminul nr. 3 Căminul nr. 4 Căminul nr. 5 Căminul nr. 6 Căminul nr. 7 Căminul nr. 8 Căminul nr. 9 Căminul nr. 10 Căminul nr. 11 Căminul nr. 12 Căminul nr. 13 Căminul nr. 16 Căminul nr. 17</p>								

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Biomedicină, farmaceutică, menținerea și fortificarea sănătății. 15.817.04.07F Anomalii congenitale bronhopulmonare, reno-urinare, de tract digestiv (esofag, duoden, intestin subțire), și a sistemului locomotor la nou-născuți, copil, adolescent. Corecții chirurgicale.

II. Obiectivele proiectului

Perinatale, infantile și materne

III. Termenul executării

2015-2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

782,5 (mii lei)

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată (mii lei)

Executată (mii lei)

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul „Infecții chirurgicale la copii”

VII. Executorii

	<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>
1	<i>Gudumac Eva cercetător științific principal</i>
2	<i>Babuci Stanislav cercetător științific coordonator</i>
3	<i>Șavga Nicolai cercetător științific superior</i>
4	<i>Baranov Lilia cercetător științific superior</i>
5	<i>Dzero Vera cercetător științific superior</i>
6	<i>Roller Victor cercetător științific</i>
7	<i>Danila Alina cercetător științific</i>
8	<i>Revenco Ina cercetător științific</i>
9	<i>Ambros Igor cercetător științific stagiar</i>

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>

1.	<p>Estimarea frecvenței și structurii anomaliilor congenitale și maladiilor chirurgicale al sistemului bronhopulmonar la copii.</p> <p>Modelarea conceptuală a genezei procesului displazic lombo-sacrat care va permite elaborarea unui algoritm de diagnostic, de diagnostic diferențial și tratament medico-ortopedic și chirurgical individualizat pentru ameliorarea calității vieții copiilor cu proces displazic lombo-sacrat. Aprecierea valorii informativ-diagnostice a studiului clinico-paraclinic în depistarea precoce a anomaliilor congenitale și maladiilor chirurgicale la nou-născuți cu patologia intestinului subțire.</p>	<p>Studiul vizează unele particularități anatomice intraoperatorii și în piese anatomo-chirurgicale ale morfologiei malformațiilor bronhopulmonare izolate și în malformațiile multiple, inclusiv retrospectiv atestate în diagnosticul post-mortem. Necesitatea cunoașterii particularităților vicioase în aspecte radio-imagistice și morfologice intraoperatorii ale pulmonului este dictată atât de diversitatea particularităților vicioase întâlnite la copii, cât și de alegerea abordului și tacticii chirurgicale intervenționale optime întru prevenirea apariției unor suferințe inflator-infecțioase sau complicații postoperatorii.</p> <p>A fost proiectată și realizată o cercetare complexă și de profunzime asupra procesului displazic vertebral lombo-sacrat la populația de copii a Republicii Moldova. Algoritmul de diagnostic al displaziei poate contribui la reducerea efectivă a perioadei de tratament staționar, la diminuarea impactului medicamentos asupra organismului în creștere, asigurând și o calitate de viață normală sau parametri mult ameliorați.</p>
----	---	---

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **formeii 4** din structura raportului)

– **articole din reviste cu factor de impact:**

- **Articole din reviste de specialitate în străinătate**

1. DOGOTARI, N.; GUDUMAC, E.; TICA, C.; EREMIA, V.; IONESCU, C.; BABUCI, S. Clinical and morphopathological considerations in pulmonary hydatid cyst complicated by endobronchial rupture in children. *ARS Medica Tomitana*. 2017, 2(23), 72 -78. ISSN 1841-4036. DOI [10.1515/arism-2017-0014](https://doi.org/10.1515/arism-2017-0014)
2. GUDEMAC, E.; BABUCI, S.; TICA, C.; PETROVICI, V.; NACU, V.; IONESCU, C.; NEGRU, I. Comparative cellular local response in abdominal defect plastic surgery with bovine pericardium and bovine fascia preserved in formaldehyde in experimental rabbits. *ARS Medica Tomitana*. 2017, 2(23), 83 -93. ISSN 1841-4036. DOI [10.1515/arism-2017-0016](https://doi.org/10.1515/arism-2017-0016)

Articole din reviste naționale

categoria C

1. ŞAVGA, N.N.; ŞAVGA, N.G. Operații în deformitățile scoliotice extrem de grave la copil. *Arta Medica*. 2017, nr. 2(63) (ediție specială), 16-18. ISSN 1810-1852.
2. ŞAVGA, N.G; ŞAVGA, N.N. Aplicarea materialului compozit "Litar" în tratamentul focarului patologic osos la copii. *Arta Medica*. 2017, nr. 2(63) (ediție specială), 45-47. ISSN 1810-1852.

articole din alte reviste naționale

1. SHAVGA, N.N.; SHAVGA, N.G. Reconstructive operations of serious scoliotic deformation at children. *Moldavian Journal of pediatric surgery*. 2017, nr. 1, 77-79. (P) ISSN 2587-3210, (E)ISSN 2587-3229.
2. SHAVGA, N.N.; SHAVGA, N.G. Reconstructive operations of children with serious traumatic spine deformations. *Moldavian Journal of pediatric surgery*. 2017, nr.1, 23-25. (P)ISSN 2587-3210, (E) ISSN 2587-3229.

Rapoarte publicate / Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri (naționale / internaționale),

Teze

- în țară

Naționale cu participare internațională

1. ŞAVGA, N.N.; ŞAVGA, N.G. Reconstructive surgery of chest malformations in children. *Moldavian Journal of pediatric surgery*. 2017, nr. 1, 122. (P)ISSN 2587-3210, (E) ISSN 2587-3229.
2. ŞAVGA, N.N.; ŞAVGA, N.G. Percutaneous nucleoplasty. *Moldavian Journal of pediatric surgery*. 2017, nr. 1, 124. (P)ISSN 2587-3210, (E) ISSN 2587-3229.

Rapoarte

- în străinătate

1. ШАВГА, Н. Н., ШАВГА, Н. Г. Место чрезкожной нуклеопластики в комплексной медицинской реабилитации больных с межпозвоночными грыжами 17 марта 2017 (г. Одесса, ГП «Клинический санаторий им. Пирогова », курорт Куяльник).
2. ШАВГА, Н. Н., ШАВГА, Н. Г. Хирургическая тактика при лечении крайне тяжёлых сколиотических деформаций позвоночника у детей. 17 марта 2017 (г. Одесса, ГП «Клинический санаторий им. Пирогова », курорт Куяльник).
3. ШАВГА, Н. Н. Хирургическая тактика при лечении очень тяжёлых сколиотических деформаций у детей. Евроазиатский Ортопедический Форум (Forum Ortopedic Euroaziatric). 28-30 iunie 2017. (г.Москва. Россия.)

- în țară

Naționale cu participare internațională

1. GUDUMAC, E. The postoperative abdomen to the child. Possible undesirable complications. *Pediatric Surgery International Conference*. Chisinau, Republic of Moldova 14-16 September 2017.
2. SHAVGA N.N., SHAVGA N.G. Percutaneous reconstructive nucleoplasty (Nucleoplasty, Nucleotomy). *Pediatric Surgery International Conference*. Chisinau, Republic of Moldova 14-16 September 2017.

- naționale

1. BABUCI, S. Retoracotomiile în afecțiunile pulmonare la copil. *Conferința științifico-practică "Zilele Acadimician Natalia Gheorgiu"* 4 februarie 2017.
2. GUDUMAC, E.; BARANOV, L. Relaparotomiile în ocluzia intestinală aderențială la copii. *Conferința științifico-practică "Zilele Acadimician Natalia Gheorgiu"* 4 februarie 2017.
3. GUDUMAC, E. Evaluarea postoperatorie a pacienților cu afecțiuni bronhopulmonare, abdominale. Complicații. Managementul chirurgical. *Conferința științifico-practică "Zilele Acadimician Natalia Gheorgiu"* 4 februarie 2017.
4. ȘAVGA, N. Intervenții chirurgicale etapizate în afecțiunile coloanei vertebrale copii. *Conferința științifico-practică "Zilele Acadimician Natalia Gheorgiu"* 4 februarie 2017.
5. ȘAVGA, N. G.; ȘAVGA, N. N. Nucleotomia. Nucleoplastia. *Ședința 442 AOTRM (Asociației ortopezilor-traumatologi din Republica Moldova*. 24 Februarie 2017. (<http://atorm.md/1083/noutati-evenimente/sedinta-442-aotrm/>).
6. AMBROS, I. Actualități în diagnosticul și tratamentul sepsisului chirurgical la copil. *Conferința științifico-practică "Zilele Acadimician Natalia Gheorgiu"* 29 noiembrie 2017.
7. REVENCO, I. Epidemiologia malformațiilor chirurgicale la copil la nivel global și în Moldova. *Conferința științifico-practică "Zilele Acadimician Natalia Gheorgiu"* 29 noiembrie 2017.
8. DANILA, A. Malformațiile congenital și afecțiunile vasculare bronho-pulmonare la copii. *Conferința științifico-practică "Zilele Acadimician Natalia Gheorgiu"* 29 noiembrie 2017.
9. ROLLER, V. Dializa peritoneală în insuficiența renală cronică la copii. *Conferința științifico-practică "Zilele Acadimician Natalia Gheorgiu"* 29 noiembrie 2017.

Poster:

1. AMBROS, I. Interleukina 10 – marker al inflamației în apendicita acută la copil. *Conferința științifică anuală USMF*. 19 octombrie 2017.

Inovație:

1. GUDUMAC, E., BABUCI, S., NACU, V., PETROVICI, V., NEGRU, I. *Inpactul peritoneal bovin in reconstrucția defectelor majore ale peretelui abdominal anterior în model experimental*. № 5550 07.03.2017

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (pînă la 200 de cuvinte), 2017

În baza rezultatelor obținute prin explorările histomorfologice s-a constatat că modificările evaluate în divers termen de contaminare, caracterizate prin implicarea în diferit raport atât a arborelui bronhic (bronhiile segmentare, subsegmentare și bronhiiolele terminale), cât și a parenchimului pulmonar prin aparatul respirator propriu-zis și analizându-le de pe poziții patogenetice în opinia noastră ele pot fi divizate în trei grupe principale: displazice, de dismaturitate și inflamatorii. O altă semnificație a studiului dat este evaluarea particularităților vicioase vasculare ca patologie prioritară de sine stătătoare și în cadrul altor malformații, precum și determinarea particularităților patogenetice în evoluția atelectaziilor, distelectaziilor ce duc la persistarea unui proces cronic infecțios. Remarcăm la fel și faptul că, studiile clinico-morfologice în curs, la subiectul abordat și sinteza rezultatelor obținute, a relevat unele noi rezultate ce completează cunoștințele despre patogeneza, morfopatologia și evoluția MCBP care dezvăluie unele avantaje ale diagnosticului instrumental-morfologic preoperatoriu și intraoperator în optimizarea algoritmului medico-chirurgical și terapeutic oportun.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (până la 300 cuvinte)

În premieră a fost efectuat un studiu complex multimodal al procesului displazic vertebral lombo-sacrat la populația de copii, reușindu-se o serie de performanțe:

- au fost precizate epidemiologia și structura displaziilor porțiunii lombo-sacrate la copiii din Republica Moldova, evaluând și prognosticul lor clinico-evolutiv;
- au fost definite și argumentate criteriile clinico-imagistice și a fost elaborat un program uzual de diferențiere a diverselor variante de displazii ale secțiunii lombo-sacrate la copii;
- au fost studiate particularitățile clinico-evolutive, patofiziologice, patohistologice și biomecanice care predispun și întrețin dezvoltarea procesului displazic în porțiunea lombo-sacrată la copii;
- a fost completată clasificarea etiopatogenetică și cea structural-funcțională a diverselor variante de proces displazic la copil;
- au fost apreciate și demonstrate corelațiile echilibrului vertebro-pelvic cu parametrii diformității și ai modificărilor degenerative la copiii cu diferite variante de proces displazic vertebral;
- prin starea de tensiune–deformare au fost relevate modificările elementelor ce constituie segmentele vertebrale motoare în contextul diferitelor variante de proces displazic;
- a fost elaborată o concepție argumentată pentru geneza procesului displazic din regiunea lombo-sacrată la copii și prin aceasta – o metodă de estimare prognostică a procesului displazic lombo-sacrat;

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)

Rezultatele cercetării au fost implementate în procesul de instruire la Catedra Chirurgie, Ortopedie și Anesteziologie Pediatrică a USMF “Nicolae Testemițanu”, se aplică în practica cotidiană a secției de traumatologie și ortopedie în Centrul Național Științifico-Practic de Chirurgie Pediatrică „Natalia Gheorghiu”.

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

16.04: Sănătate și Biomedicină. Cifrul 14.04.083F Epilepsia farmacorezistentă: factorii de risc, aspectele polimorfismului clinic, neuroimagic, neurofiziologic și rolul lor în evaluarea prechirurgicală

II. Obiectivele proiectului

1. Estimarea factorilor de risc la pacienții cu epilepsie și epilepsie farmacorezistentă la copii și adulți.
2. Elaborarea registrului național a pacienților cu epilepsie și epilepsie farmacorezistentă.
3. Fondarea bibliotecii a pacienților cu diverse expresii semiologice a crizelor epileptice.
4. Aprecierea polimorfismului clinic al epilepsiei medicamentos rezistente, elaborarea criteriilor de diagnostic și corelarea celor mai informativi factori de risc în expresia maladiei.
5. Instituirea evaluării prechirurgicale a pacienților cu epilepsie farmacorezistentă cu determinarea semiologiei crizelor și topografiei focarului epileptogen. Aprecierea strategiilor de corecție și tratament.
6. Determinarea particularităților neuroimagistice și corelarea lor cu expresia morfologică și semiologică a crizelor epileptice.
7. Rolul telemetriei EEG și a monitorizării de lungă durată în diagnosticul semiologiei crizelor epileptice.
8. Aprecierea relațiilor și a conexiunilor interneuronale în mecanismele expresiei epileptogene și a strategiilor de corecție și tratament diferențiat a pacienților cu epilepsie.
9. Etapizarea acordării asistenței medicale a pacienților cu epilepsie în sistemul de sănătate existent.

III. Termenul executării

2015-01-01 - 2018-12-31

IV. Volumul total planificat al finanțării

2568,8 (mii lei) buget și 580,8 (mii lei) confinanțare

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

<i>Finanțarea planificată (mii lei) 581,7</i>	<i>Executată (mii lei) 581,7</i>
--	-----------------------------------

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laborator de Neurobiologie și Genetică Medicală

VII. Executorii

	<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>	
1.	Groppa Stanislav	Director, cercetător științific principal
2.	Chiosa Vitalie	cercetător științific
3.	Gasnaș Alexandru	cercetător științific
4.	Chelban Viorica	cercetător științific stagiar
5.	Plotnicu Sorin	cercetător științific
6.	Crețu Adrian	cercetător științific
7.	Ciolac Dumitru	cercetător științific

8.	Munteanu Cristina	cercetător științific stagiar
9.	Mișina Liudmila	cercetător științific stagiar
10.	Catereniuc Daniela	cercetător științific stagiar
11.	Stoianov Natalia	laborant superior

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	Particularitățile clinice și molecular-genetice ale epilepsiei simptomatice cauzate de neurocisticercoză.	<ul style="list-style-type: none"> - A fost efectuată o analiza complexă a rezultatelor clinice a pacienților cu epilepsie farmacorezistentă. - Au fost determinați și apreciați ponderea factorilor ce duc la apariția epilepsiei farmacorezistente. - A fost apreciată analiza efectului terapiei adecvate complexe până la obținerea remisiei complete a pacienților cu epilepsie farmacorezistentă.
2.	Polimorfismul clinic și factorii de risc în epilepsia vasculară.	<ul style="list-style-type: none"> - A fost apreciată eficacitatea folosirii a telemetrii video EEG de lungă durată.
3.	Aprecierea spectrului schimbărilor neuromorfologice la pacienții cu epilepsie în populația Republicii Moldova.	<ul style="list-style-type: none"> - Fondarea bibliotecii a pacienților cu diverse expresii semiologice a crizelor epileptice. - A fost re-evaluată și completată Fișa de examinare a pacientului cu status epileptic - Au fost implementate noi Scări de evaluare a calității tratamentului farmacologic - Au fost consolidate și actualizate recomandări privind ameliorarea prognosticului și calității vieții
4	Aprecierea particularităților corelative a schimbărilor neuromorfologice și neurofiziologice la pacienții cu epilepsie și epilepsie farmacorezistentă. Elaborarea criteriilor de diagnostic, diagnostic diferențial și strategiilor de selectare a tratamentului la pacienții cu epilepsie și epilepsie farmacorezistentă	<ul style="list-style-type: none"> - S-a apreciat sistemogeneza factorilor de risc pentru Epilepsie și depistarea noilor factori de risc în populația RM în dependență de categoria de vârstă, educație, gen, loc de trai. - S-a optimizat serviciului de urgență cu spitalizarea precoce a tuturor pacienților cu Epilepsie farmacorezistentă.

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **formeii 4** din structura raportului)

<ol style="list-style-type: none"> 1. CHELBAN, V., PATEL, N., VANDROVCOVA, J., ZANETTI, M.N., LYNCH, D.S., RYTEN, M., BOTIA, J.A., BELLO, O., TRIBOLLET, E., EFTHYMIU, S., et al. Mutations in NKX6-2 Cause Progressive Spastic Ataxia and Hypomyelination. The American journal of human genetics. 2017; 100: 969-977. (IF: 9.025). 2. CHELBAN, V., TUCCI, A., LYNCH, D.S., POLKE, J.M., SANTOS, L., JONVIK, H., GROPPA, S., WOOD, N.W., AND HOULDEN, H. Truncating mutations in SPAST patients are associated with a high rate of psychiatric comorbidities in hereditary spastic paraplegia. Journal of neurology, neurosurgery, and psychiatry. 2017; 0: 1-7. (IF: 7.349).
--

3. C. BETTENCOURT, V. SALPIETRO, S. EFTHYMIU, V. CHELBAN, D. HUGHES, A.M. PITTMAN, M. FEDEROFF, T. BOURINARIS, M. SPILIOTI, G. DERETZI, T. KALANTZAKOU, H. HOULDEN, A.B. SINGLETON, G. XIROMERISIOU. Genotype-phenotype correlations and expansion of the molecular spectrum of AP4M1-related hereditary spastic paraplegia. Orphanet Journal of Rare Diseases. 2017; 12(172). (IF: 3, 507).
4. CHIOSA V, GROPPA SA, CIOLAC D, KOIRALA N, MISINA L, WINTER Y, MOLDOVANU M, MUTHURAMAN M, GROPPA S: Breakdown of thalamo-cortical connectivity precedes spike generation in focal epilepsies. Brain Connectivity 2017; 7(5): 309-320 (IF: 3.83).

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

1. Protocoale instituționale pentru managementul pacienților cu epilepsie farmacorezistentă
2. Protocol standard de stimulare magnetică transcraniană a pacienților cu epilepsie
3. Fișa de examinare a pacientului cu status epileptic
4. Recomendații privind profilaxia dezvoltării statusului epileptic
5. Metodologii de estimare a factorilor de risc incriminate în dezvoltarea statusului epileptic
6. Scări de evaluare a calității tratamentului farmacologic
7. Recomendații privind ameliorarea prognosticului și calității vieții
8. S-a apreciat sistemogeneza factorilor de risc pentru Epilepsie și depistarea noilor factori de risc în populația RM în dependență de categoria de vârstă, educație, gen, loc de trai.
9. Au fost revizuite protocoalele clinice pentru evaluare și management a pacienților cu Epilepsie.
10. S-a optimizat serviciului de urgență cu spitalizarea precoce a tuturor pacienților cu Epilepsie farmacorezistentă.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (până la 300 cuvinte)

Rezultatele științifice pe parcursul anului 2017 în cadrul laboratorului de neurobiologie și genetică medicală:

1. A fost efectuată o analiză complexă a rezultatelor clinice a pacienților cu epilepsie farmacorezistentă.
2. Au fost determinați și apreciați ponderea factorilor ce duc la apariția epilepsiei farmacorezistente.
3. A fost apreciată analiza efectului terapiei adecvate complexe până la obținerea remisiei complete a pacienților cu epilepsie farmacorezistentă.
4. A fost apreciată eficacitatea folosirii a telemetriei video EEG de lungă durată.
5. Fondarea bibliotecii a pacienților cu diverse expresii semiologice a crizelor epileptice.
6. Protocoale instituționale pentru managementul pacienților cu epilepsie farmacorezistentă
7. Protocol standard de stimulare magnetică transcraniană a pacienților cu epilepsie și migrenă
8. Fișa de examinare a pacientului cu status epileptic
9. Recomendații privind profilaxia dezvoltării statusului epileptic

10. Metodologii de estimare a factorilor de risc incriminate în dezvoltarea statusului epileptic
11. Scăli de evaluare a calității tratamentului farmacologic
12. Recomendații privind ameliorarea prognosticului și calității vieții
13. S-a apreciat sistemogeneza factorilor de risc pentru Epilepsie și depistarea noilor factori de risc în populația RM în dependență de categoria de vârstă, educație, gen, loc de trai.
14. Au fost elaborate protocoalele clinice pentru evaluare și management a pacienților cu Epilepsie.
15. S-a optimizat serviciului de urgență cu spitalizarea precoce a tuturor pacienților cu Epilepsie farmacorezistentă.

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)

Ministerul Sanatatii; Clinica de Neurologie, Neurochirurgie si Genetica Medicala.

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Sănătate și biomedicină, 15.817.04.04 F, „Ingineria tisulară în crearea și restabilirea țesutului hepatic ”

II. Obiectivele proiectului

1. Elaborarea și perfecționarea metodelor de decelularizare a țesutului hepatic.
2. Obținerea *in vitro*, prin tehnologiile ingineriei tisulare a autocelulelor, celulelor fetale și ombilico-placentare pentru recelularizarea ficatului.
3. Elaborarea tehnologiei de cultivare, pe scară largă, a hepatocitelor în bioreactor în cantitățile necesare pentru recelularizarea ficatului.
4. Elaborarea tehnologiilor de transplantare a celulelor și a structurilor bioingineresti obținute.
5. Inițierea testării clinice faza I – II.

III. Termenul executării

01.01.2017-31.12.2017

IV. Volumul total planificat al finanțării

4876.4 (mii lei)

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată 585,6 (mii lei)

Executată 585,6 (mii lei)

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laborator de Inginerie tisulară și culturi celulare

VII. Executorii

Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului

Nacu Viorel, dr.h.m, profesor, șef laborator; Ciobanu Pavel, dr.h.m., profesor, cercetător științific principal; Timbalari Tatiana, cercetător științific; Cobzac Vitalie, cercetător științific; Cociug Adrian, cercetător științific, Macagonova Olga, cercetător științific; Jian Mariana, cercetător științific; Samson Stella, cercetător științific stagiar; Moghildea Ion, cercetător științific; Sarev Violeta, laborant, Hustiuc Valentina, laborant , Dogari Larisa, preparator.

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Obținerea de structuri caracteristice țesutului hepatic <i>in vitro</i>, structuri 	Au fost decelularizate ficate de șobolan (n=10) cu agent de decelularizare TRITON X 100.

<p>care ar permite menținerea funcției hepatocitelor pe o perioadă mai îndelungată.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se vor perfecționa protocoalele de cultivare a hepatocitelor. 	<p>Au fost extrase hepatocite din ficate (n=8) de șobolani de linia Winstar și s-a analizat viabilitatea celulară cu albastru de tripan la microscopul inversat cu contrast de fază la 1, 3, 5, 7 zi de la izolare.</p> <p>Au fost efectuate la șobolani (n=10) mai multe anastomoze microvasculare ale vaselor hepatice și tentative de revascularizare a ficatului decelularizat.</p>

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017

LISTA ARTICOLELOR ȘTIINȚIFICE APĂRUTE ÎN REVISTE DE SPECIALITATE DIN STRĂINĂTATE
- alte reviste

1. GLOBALA, L.; NACU, V. Caracteristica imunohistochimică a celulelor stem mezenchimale din complexul ombilicoplacentar. *Archives of the Balkan Medical Union. The conference materials dedicated to the anniversary of 60 years since the founding of the Institute of Emergency Medicine. Chisinau, Republic of Moldova, 2017, vol. 52, nr. 1, supl. 1 aprilie 2017. ISSN 0041-6940, p. 195.*

- Rezumate la conferințe naționale:

1. JIAN, M.; MOGHILDEA, I.; COBZAC, V.; SAREV, V. Metabolismul hepatocitelor izolate de la șobolani, destinate ingineriei tisulare. In: *Culegere de rezumate științifice ale studenților, rezidenților și tinerilor cercetători. IP USMF "Nicolae Testemițanu", Chișinău, 2017, p.46. ISBN 978-9975-82-064-6.61:378.661(478-25)(082)=135.1=111.*
2. JIAN, M.; COBZAC, V.; MOGHILDEA, I.; COCIUG, A.; NACU, V. The histological analysis of extracellular liver matrix. In: *International biomedical congress. Sofia, Bulgaria, 17-19 november 2017. in press.*
3. MOGHILDEA, I.; JIAN, M.; COBZAC, V.; COCIUG, A.; NACU, V. Recellularization of liver matrix. In: *International biomedical congress. Sofia, Bulgaria, 17-19 november 2017. in press.*

- Rezumate la conferințe internaționale:

1. NACU, V.; ȚIMBALARI, T.; COBZAC, V.; COȘCIUG, S.; COCIUG, A.. Tissue and cell transplantation in the Republic of Moldova. In: *Матеріали Науково-практичної конференції з міжнародною участю. Актуальні питання травматології та остеосинтезу. Чернівці, Україна, 2017 (19), 27-28 aprilie, p. 143.*
2. ȚIMBALARI, T. History of tissue transplantation in the Republic of Moldova. In: *Performances and perspectives in the Pediatric Surgery Development. Chișinău, Moldova, 2017, 14-16 september, p.127.*

- Comunicări la manifestări științifice:

1. COBZAC, V.; VERESTIUC, L.; JIAN, M.; COȘCIUG, S.; NACU, V. Matrixuri tridimensionale în ingineria tisulară. [Conferința științifică anuală a USMF „Nicolae Testemițanu”](#), Chișinău, Republica Moldova 16-20 octombrie 2017. P.31.

- Brevet de invenție:

1. JIAN, M.; NACU, V.; COBZAC, V.; PALADI, C.; PANTEA V. *Metodă de prelucrare a matricei decelularizate a ficatului pentru sporirea adeziunii celulare*. Brevet de invenție MD 1171 din 23.12.2016.

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Rezultatele obținute în urma decelularizării ficatelor de șobolani și obținerii matricelor hepatice decelularizate, izolării și hepatocitelor și populării matricelor date au servit la instruirea studenților în cadrul cursului de medicină regenerativă.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (până la 300 cuvinte)

- XII. Au fost decelularizate ficate de șobolan (n=10) cu agent de decelularizare TRITON X 100. Au fost extrase hepatocite din ficate (n=8) de șobolani de linia Winstar și s-a analizat viabilitatea celulară cu albastru de tripan la microscopul inversat cu contrast de fază la 1, 3, 5, 7 zi de la izolare. Au fost efectuate la șobolani (n=10) mai multe anastomoze microvasculare ale vaselor hepatice și tentative de revascularizare a ficatului decelularizat.
Au fost obținute o Medalie de Aur și un trofeu la expoziții internaționale.

XIII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)
USMF „Nicolae Testemițanu”

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Sănătate și Biochimie Medicală (16.04, 315.01)

15.817.04.05F **"Identificarea mecanismelor celulare și moleculare ale acțiunii compușilor bioactivi autohtoni noi și argumentarea folosirii lor în chimioprevenția și tratamentul unor procese tumorale"**

II. Obiectivele proiectului

1. Cercetarea acțiunii CBA autohtoni asupra statusului oxidativ celular prin determinarea nivelului de specii reactive ale oxigenului, dialdehidei malonice, nivelului proteinelor carbonilate, glicate, nitrozilate. Evaluarea nivelului de metemoglobină (metHb), metmioglobină (metMb), precum și a capacității de a induce formarea acestora;
2. Evaluarea potențialului antioxidant ale CBA autohtoni în experiențe *in vitro*.
3. Studiarea activității și capacității de captare a radicalilor liberi, radicalilor superoxizi, precum și de captare a radicalului de oxid nitric;
4. Selectarea CBA autohtoni cu efecte de breakeri a cross-links-urilor (de distrugători ai legăturilor încrucișate), produșilor finali ai glicării avansate și produșilor proteici de oxidare avansată;
5. Studiarea proprietăților antilipoxigenazice ale CBA autohtoni în experiențe *in vitro*;
6. Evaluarea viabilității celulare și evaluarea potențialului citotoxic și antiproliferativ ale CBA autohtoni *in vitro* în cancer pancreatic, melanom, culturi de celule de gliom, cancer pulmonar;
7. Selectarea CBA autohtoni cu cel mai înalt potențial citotoxic și efect antiproliferativ în cancer pancreatic, melanom și culturi de celule de gliom, cancer pulmonar;
8. Selectarea CBA autohtoni cu cele mai joase efecte citotoxice asupra celulelor normale (culturi de hepatocite, fibroblaste, celule gliale).
9. Elaborarea unor noi procedee optimizate de determinare a proprietăților biologice a compușilor bioactivi autohtoni.

III. Termenul executării

2015 - 2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

(mii lei)

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată (mii lei)

Executată (mii lei)

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul de Biochimie

VII. Executorii

Nr d/o	Numele/Prenumele	Titlul științific	Funcția în cadrul proiectului	Semnătura
1.	Gudumac Valentin	dr. hab.	șef laborator	
2.	Tagadiuc Olga	dr. hab.	cercet. șt. coord.	
3.	Niguleanu Vasile	dr. hab.	cercet.șt.coord.	

4.	Andronache Lilia	dr.	cercet. științif.	
5.	Sardari Veronica	dr.	cercet. șt. super.	
6.	Mihalciuc Olga	dr.	cercet. științif.	
7.	Pantea Valeriana	f/grad	cercet. științif.	
8.	Șveț Inna	f/grad	cercet. științif.	

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<p>1. Cercetarea mecanismelor moleculare ale acțiunii antineoplazice ale celor mai eficienți CBA prin evaluarea:</p> <p>a) factorilor de creștere (PDGF, VEGF și IGF);</p> <p>b) nivelului COX și NO-sintazei (iNOS) și producerii de NO;</p> <p>c) activității metaloproteinazelor și aprecierea rolului lor în modularea proliferării, diferențierii celulare, angiogenezei și apoptozei.</p> <p>4. Elaborarea unor noi procedee optimizate de determinare a proprietăților biologice a compușilor bioactivi autohtoni.</p> <p>5. Elaborarea unui procedeu optimizat și protocol standardizat necesar monitorizării eficienței tratamentului.</p>	<p>1. S-a efectuat screening-ul a 120 de compuși bioactivi (CBA) autohtoni noi - baze Schiff și compuși coordinați ai metalelor nonplatinice cu liganzi chelanți și macrociclici în diferite concentrații (0,01 – 100 μM/l) în experiențe <i>in vitro</i> în diferite tumori și au fost selectate substanțe noi cu cel mai înalt potențial citotoxic și efect antiproliferativ și care ar putea fi folosite pentru prevenția și chemoterapia acestor tumori.</p> <p>2. Au fost stabilite efectele terapeutice ale celor mai eficienți CBA autohtoni prin evaluarea factorilor de creștere (PDGF, VEGF, IGF), nivelului ciclooxigenazei (COX) și NO-sintazei (iNOS), metaloproteinazelor – MMP-2 și MMP-9.</p> <p>3. Au fost obținute date noi privind mecanismele moleculare ale acțiunii antineoplazice ale CBA autohtoni manifestate prin reducerea nivelului factorilor de creștere - VEGF, PDGF și IGF.</p> <p>4. Inhibarea căilor de transducție a semnalelor VEGF, IGF și PDGF poate constitui o țintă importantă în intervenția terapeutică în cancer.</p> <p>5. A fost determinată activitatea anti-inflamatorie pronunțată a celor mai eficienți CBA autohtoni în baza testului de inhibare a producerii de oxid nitric de către macrofagele peritoneale, determinării activității antiproteazice și de inhibare a denaturării proteinelor <i>in vitro</i>.</p> <p>6. În premieră a fost evaluată și stabilită activitatea de stabilizare/protejare a membranelor celulare <i>in vitro</i> la efectuarea testului de inhibare a hemolizei oxidative, precum și a hemolizei termice a substanțelor testate.</p> <p>7. Au fost elaborate noi procedee optimizate de determinare a proprietăților biologice a compușilor bioactivi testați și au fost înaintate 3 cereri de brevet, obținute 2 brevete de invenție și 9 brevete de inovație.</p>

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **formei 4** din structura raportului)

Articole din revistă cu factor de impact 0,1-0,9

1. GARBUZ, O.S.; GRAUR, V.O.; TAGADIUC, O.C.; ANDRONACHE, L.M.; SARDARI, V.V.; GULEA, A.P.; GUDUMAC, V.S. *In vitro* antiproliferative potential and antioxidant capacity of new coordination compounds. *Международный научно-исследовательский журнал. International research journal*. Екатеринбург, 2017, N.05 (59), часть 2, p.122-125. ISSN 2303-9868 PRINT, ISSN 2227-6017 ONLINE. (IF: 0,248).
2. GULEA, A.P.; TODERAS, I.K.; GUDUMAC, V.S.; TAPCOV, V.I.; GARBUZ, O.S.; ROSCOV, E.V.; SARDARI, V.V., TAGADIUC, O.C. **Anticancer and toxicity activities of new synthesized compound**. *Международный научно-исследовательский журнал. International research journal*. Екатеринбург, 2017 (în tipar).

Articole din reviste naționale: categoria B

3. MIHALCIUC, O.; SARDARI, V., PANTEA, V., ANDRONACHE, L., PROCOPIȘIN, L., TAGADIUC, O. Evaluarea indicilor stresului oxidativ și protecției antioxidante în măduva osoasă în hepatita toxică și la administrarea polizaharidelor sulfatate din spirulină. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții*. 2017, p.91-97. ISSN 1857-0011.

Articole din reviste naționale: categoria C

4. SARDARI, V.; MIHALCIUC, O.; ȘVEȚ, I.; ANDRONACHE, L.; TAGADIUC, O.; GUDUMAC, V. Influența unor compuși bioactivi autohtoni asupra indicilor metabolismului glucidic în țesutul osos în osteopatiile experimentale. În: *Moldovan Journal of Health Sciences. Revista de Științe ale Sănătății din Moldova*, 2017, p.39-49. ISSN 2345-1467.

Rapoarte publicate / Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri naționale

5. PANTEA V. Activitatea unor compuși bioactivi autohtoni noi de captare a radicalilor anioni superoxizi. *Conferința științifică anuală a colaboratorilor și studenților USMF „Nicolae Testemițanu”*. Chișinău, Moldova, 19 octombrie, 2017, p.20.
6. ȘVEȚ, I., GARBUZ, O. Activitatea unor compuși bioactivi autohtoni noi de captare a produșilor finali ai glicării avansate. *Conferința științifică anuală a colaboratorilor și studenților USMF „Nicolae Testemițanu”*. Chișinău, Moldova, 19 octombrie, 2017, p.19.

Rapoarte publicate / Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri internaționale

7. GARBUZ, O., SPINU, I., PIRVU, O., PINZARU, I., APOSTOL, M., GUDUMAC, V., GULEA, A. Anticancer, antioxidant and toxicity activities of new compounds along with their ability to induce hemolysis and methemoglobin formation in human RBCs. *4-eme Colloque Franco-Roumain de Chimie Medicinale*, 05-07 Octobre, p 2017, p.46.
8. SARDARI, V., ANDRONACHE, L., GARBUZ, O., POPA, V., MIHALCIUC, O., TAGADIUC, E., GUDUMAC, V. Bioactive coordinative compounds action on the antioxidant system intensity in animals under physiological conditions. *4-eme Colloque Franco-Roumain de Chimie Medicinale*, 05-07 Octobre, p 2017, p.81.
9. TAGADIUC, O., SARDARI, V., PANTEA, V., ANDRONACHE, L., SVET, I., GARBUZ, O., GUDUMAC, V. Influence of new bioactive compounds on the intensity of the oxidative stress in animals in the blood serum under physiological conditions. *4-eme Colloque Franco-Roumain de Chimie Medicinale*, 05-07 Octobre, p 2017, p.82.

10. TSAPKOV, V., CRESTIN, N., COTOVAIA, A., PAHONTSU, E., GUDUMAC, V., GULEA, A. Synthesis and antitumor activity of copper(II), nickel(II) and cobalt(III) coordination compounds with 2-[(pyridin-2-ylmethylidene)amino]butan-1-ol and its derivatives. *4-eme Colloque Franco-Roumain de Chimie Medicinale*, 05-07 Octobre, p 2017, p.74.
11. TSAPKOV, V., MITKEVICH, N., IVASCIUC, I., GUDUMAC, V., GULEA, A. Antioxidant activity of iron(III), cobalt(III), nickel(II), and copper(II) coordination compounds with 2-hydroxybenzaldehyde and 2-hydroxy-1-naphthaldehyde (o-, m-, and p-methoxyphenyl) thiosemicarbazones. *4-eme Colloque Franco-Roumain de Chimie Medicinale*, 05-07 Octobre, p 2017, p.77.
12. UNGUR, N., MORARESCU, O., GRINCO, M., KULCIŢKI, V., GUDUMAC, V., GULEA, A. Synthesis of bioactive diterpenoids from the ent-Kaur-16-en-19-oic acid. *4-eme Colloque Franco-Roumain de Chimie Medicinale*, 05-07 Octobre, p 2017, p.75.

Comunicări la manifestări științifice internaționale

13. GARBUZ, O., SPINU, I., PIRVU, O., PINZARU, I., APOSTOL, M., GUDUMAC, V., GULEA, A. Anticancer, antioxidant and toxicity activities of new compounds along with their ability to induce hemolysis and methemoglobin formation in human RBCs. *4-eme Colloque Franco-Roumain de Chimie Medicinale*, 05-07 Octobre, p 2017. (comunicare orală).

Comunicări la manifestări științifice naționale cu participare internațională

14. GUDUMAC, V., SARDARI, V. Micro-ARN – o clasă nouă de biomarkeri în medicina de laborator. Rolul în patologia umană. Expoziția internațională specializată MoldMedizin&MoldDENT. Ediția a XXIII-a. Conferința științifico-practică: „Problemele fundamentale ale medicinei de laborator – actualități și perspective”. MoldMedizin&MoldDent”, 13-16 septembrie 2017. (comunicare orală).
15. GUDUMAC, V., CARAGIA, S. Probleme de standardizare și de asigurare a calității laboratorului de diagnostic medical. Lista celor mai importante standarde ISO/EN și documente CLSI. Expoziția internațională specializată MoldMedizin&MoldDENT. Ediția a XXIII-a. Conferința științifico-practică: „Problemele fundamentale ale medicinei de laborator – actualități și perspective”. MoldMedizin&MoldDent”, 13-16 septembrie 2017. (comunicare orală).
16. PĂDURE, G., MIHALCIUC, O. Organizarea aprecierii calității efectuării investigațiilor de laborator la etapa medicinei de ambulator. Expoziția internațională specializată MoldMedizin&MoldDENT. Ediția a XXIII-a. Conferința științifico-practică: „Problemele fundamentale ale medicinei de laborator – actualități și perspective”. MoldMedizin&MoldDent”, 13-16 septembrie 2017. (comunicare orală).

Comunicări la manifestări științifice naționale

17. PANTEA, V. Activitatea unor compuși bioactivi autohtoni noi de captare a radicalilor anioni superoxizi. *Conferința științifică anuală a colaboratorilor și studenților USMF „NicolaeTestemițanu”*. Chișinău, Moldova, 19 octombrie, 2017. (comunicare orală).
18. SARDARI, V.; TAGADIUC, O.. Markerii cardiaci de sensibilitate înaltă. Conferința științifică anuală a colaboratorilor și studenților, 16-20 octombrie 2017. (comunicare orală).

Postere la manifestări științifice naționale/ internaționale

19. POPA, V.; SARDARI, V.. Influența unor compuși noi coordinați bioactivi asupra indicilor metabolismului glucidic în țesutul muscular la administrarea în condiții fiziologice. *Conferința*

științifică anuală a colaboratorilor și studenților USMF „NicolaeTestemițanu”. Chișinău, Moldova, 19 octombrie, 2017.

20. SARDARI, V., ANDRONACHE, L., GARBUZ, O., POPA, V., MIHALCIUC, O., TAGADIUC, E., GUDUMAC, V. Bioactive coordinative compounds action on the antioxidant system intensity in animals under physiological conditions. *4-eme Colloque Franco-Roumain de Chimie Medicinale*, 05-07 Octobre, p 2017 .
21. ȘVEȚ, I.; GARBUZ, O. Activitatea unor compuși bioactivi autohtoni noi de captare a produșilor finali ai glicării avansate (AGEs). *Conferința științifică anuală a colaboratorilor și studenților USMF „NicolaeTestemițanu”*. Chișinău, Moldova, 19 octombrie, 2017.
22. TAGADIUC, O., SARDARI, V., PANTEA, V., ANDRONACHE, L., SVET, I., GARBUZ, O., GUDUMAC, V. Influence of new bioactive compounds on the intensity of the oxidative stress in animals in the blood serum under physiological conditions. *4-eme Colloque Franco-Roumain de Chimie Medicinale*, 05-07 Octobre, p 2017.
23. TSAPKOV, V., CRESTIN, N., COTOVAIA, A., PAHONTSU, E., GUDUMAC, V., GULEA, A. Synthesis and antitumor activity of copper(II), nickel(II) and cobalt(III) coordination compounds with 2-[(pyridin-2-ylmethylidene)amino]butan-1-ol and its derivatives. *4-eme Colloque Franco-Roumain de Chimie Medicinale*, 05-07 Octobre, p 2017.
24. TSAPKOV, V., MITKEVICH, N., IVASCIUC, I., GUDUMAC, V., GULEA, A. Antioxidant activity of iron(III), cobalt(III), nickel(II), and copper(II) coordination compounds with 2-hydroxybenzaldehyde and 2-hydroxy-1-naphthaldehyde (o-, m-, and p-methoxyphenyl) thiosemicarbazones. *4-eme Colloque Franco-Roumain de Chimie Medicinale*, 05-07 Octobre, p 2017.
25. UNGUR, N., MORARESCU, O., GRINCO, M., KULCIȚKI, V., GUDUMAC, V., GULEA, A. Synthesis of bioactive diterpenoids from the ent-Kaur-16-en-19-oic acid. *4-eme Colloque Franco-Roumain de Chimie Medicinale*, 05-07 Octobre, p 2017.

Inovații:

1. ANDRONACHE, L.; PANTEA, V.; SARDARI, V.; GUDUMAC, V. Procedeu de determinare a capacității de captare a peroxidului de hidrogen. Certificat de inovator nr. 5589; 14.06.2017.
2. ANDRONACHE, L.; SARDARI, V.; ȘVEȚ, I.; TAGADIUC, E.; GUDUMAC, V.. Procedeu de evaluare a activității de stabilizare/protejare a membranelor eritrocitare *in vitro* prin hemoliza hipotonică. Certificat de inovator nr. 5610; 20.09.2017.
3. MIHALCIUC, O.; PANTEA, V.; GUDUMAC, V., ȘVEȚ, I. Screening-ul inhibiției producerii de NO de către macrofagele peritoneale. Certificat de inovator nr. 5590; 14.06.2017.
4. MIHALCIUC, O.; TAGADIUC, E.; ANDRONACHE, L.; GUDUMAC, V. Procedeu de evaluare a activității de stabilizare/protejare a membranelor eritrocitare *in vitro* prin hemoliza termică. Certificat de inovator nr. 5609; 20.09.2017.
5. PANTEA, V.; GUDUMAC, V.; ANDRONACHE, L.; MIHALCIUC, O. Metodă de determinare a activității antihemolitice ale substanțelor biologice active. Certificat de inovator nr. 5592; 14.06.2017.
6. PANTEA, V.; TAGADIUC, E.; GUDUMAC, V. Metodă pentru screening-ul agenților cu activitate antiproteazică. Certificat de inovator nr. 5611; 20.09.2017.
7. PANTEA, V.; TAGADIUC, E., SARDARI, V.; GUDUMAC, V. Procedeu de determinare a activității anti-inflamatorii *in vitro*. Certificat de inovator nr. 5608; 20.09.2017.

8. SARDARI, V.; ANDRONACHE, L.; PANTEA, V.; TAGADIUC, O. Procedeu de screening a activității anticolinesterazice *in vitro*. Certificat de inovator nr. 5591; 14.06.2017.
9. TAGADIUC, E.; PANTEA, V.; ANDRONACHE, L.; ȘVEȚ, I.; POPA VEACESLAV. Metodă pentru screening-ul substanțelor cu activitate antiperoxidică. Certificat de inovator nr. 5607 din 20.09.2017.

Invenții:

1. GULEA, A., GUDUMAC, V., GARBUZ, O., TSAPKOV, V., PAHONTSU, E. Utilizarea di(μ -S)-bis(4-aminobenzensulfamid)-cloro-[2-picoliden-4-feniltiosemicarba-zidato-(1-)]cupru(II) în calitate de antioxidant. // Brevet de invenție MD Nr. 4469, BOPI n.3/2017.P.27-28.
2. GULEA, A., MITKEVICH, N., ȚAPCOV, V., GUDUMAC, V. N-(4-butoxifenil)-2-(piridin-2-ilmetiliden)hidrazin-carbotioamida în calitate de inhibitor al proliferării celulelor T-47D ale cancerului mamar // Brevet de invenție MD Nr. 4520. Publ. BOPI Nr.10/2017. P. 28-29.
3. GULEA, A., USATAIA I., GARBUZ O., GRAUR, V., TSAPKOV, V., GUDUMAC, V. Utilizarea saliciliden-4-alil-S-metiloziosemicarbazidaților de fier(III) și cobalt(III) în calitate de antioxidanți. // Brevet de invenție MD Nr.4527, BOPI Nr.11/2017. P.24-25.

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (pînă la 200 de cuvinte), 2017

Se evidențiază valoarea teoretică, în comparație cu lucrările existente în țară și peste hotare, a rezultatelor științifice teoretice fundamentale, se evidențiază eficiența tehnico-economică ori socială, recomandările principale vizând implementarea rezultatelor științifice aplicative și a elaborărilor tehnico-științifice executate, importanța și impactul lor asupra dezvoltării științei, economiei și culturii naționale a R. Moldova, beneficiarii rezultatelor.

În premieră a fost efectuat un studiu complex, care a permis selectarea unor compuși bioactivi (CBA) autohtoni noi - baze Schiff și compuși coordinativi ai metalelor nonplatinice cu liganzi chelanți și macrociclici cu cel mai înalt potențial citotoxic și efect antiproliferativ în diferite tumori și efecte toxice minimale asupra celulelor normale și care ar putea fi folosite pentru prevenția și chemoterapia acestor procese tumorale. Au fost detalizate și elucidate mecanismele moleculare ale acțiunii CBA prin evaluarea nivelului factorilor de creștere - PDGF, VEGF și IGF, precum și a activității ciclooxigenazei și nitric-oxid sintazei inductibile, metaloproteinazelor *in vitro* și aprecierea rolului lor în modularea proliferării, diferențierii celulare, angiogenezei și apoptozei. În premieră a fost evaluată și stabilită activitatea de stabilizare/protejare a membranelor celulare a substanțelor testate, manifestată prin inhibarea hemolizei oxidative *in vitro*. A fost stabilită activitatea anti-inflamatorie pronunțată, fapt demonstrat prin inhibarea producerii de oxid nitric și reducerea activității proteazice.

Investigarea CBA menționați sub aspectul relevării efectelor lor antitumorale, dar și a toxicității lor pentru celulele normale reprezintă o direcție originală și prioritară în medicină. Ele deschid noi perspective privind elaborarea unor grupe de preparate eficiente antitumorale, fără reacții adverse și acțiuni toxice pronunțate. Au fost elaborate noi procedee optimizate de determinare a proprietăților biologice ale compușilor bioactivi și au fost obținute 2 brevete de invenție și 9 brevete de inovație.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (până la 300 cuvinte)

S-a efectuat *screening*-ul a 120 de compuși bioactivi (CBA) autohtoni noi - baze Schiff și compuși coordinativi ai metalelor nonplatinice cu liganzi chelanți și macrociclici în diferite concentrații (0,01 – 100 μ M/l) în experiențe *in vitro* în diferite tumori și au fost selectate substanțe noi cu cel mai înalt potențial citotoxic și efect antiproliferativ asupra celulelor tumorale și cu efecte citotoxice minime asupra celulelor normale. Au fost stabilite efectele terapeutice ale celor mai eficienți CBA autohtoni prin evaluarea nivelului factorilor de creștere - PDGF, VEGF și IGF, precum și a activității ciclooxigenazei, nitric-oxid sintazei inductibile (iNOS), metaloproteinazelor *in vitro* și aprecierea rolului lor în modularea proliferării, diferențierii celulare, angiogenezei și apoptozei. Inhibarea căilor de transducție a semnalelor VEGF, PDGF și IGF poate constitui o țintă importantă în intervenția terapeutică în cancer.

În premieră a fost evaluată și stabilită activitatea de stabilizare/protejare a membranelor celulare la efectuarea testului de inhibare a hemolizei oxidative și termice *in vitro* a substanțelor testate. A fost stabilită activitatea anti-inflamatorie pronunțată în baza activității antiproteazice și de inhibare a denaturării termice a proteinelor *in vitro*.

Au fost elaborate noi procedee optimizate de determinare a proprietăților biologice a compușilor bioactivi testați și au fost obținute 2 brevete de invenție și 9 brevete de inovație.

Semnificația datelor obținute constă în perspectivele de aplicare practică a acestor compuși. Ele deschid noi perspective privind elaborarea unor grupe de preparate antitumorale eficiente, fără reacții adverse și acțiuni toxice pronunțate.

În plan național proiectul crează premise de colaborare fructuoasă cu un șir de instituții din sfera cercetare-dezvoltare din țară – IP Universitatea de Stat a Moldovei, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie AȘ RM și IMSP Institutul Național de Oncologie. Pe plan internațional, proiectul crează premise de continuare a cercetărilor prin participarea în proiecte internaționale din cadrul programelor europene de cercetare și de dezvoltare tehnologică.

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)
Ministerul Sănătății RM

Fișa proiectului de cercetări fundamentale

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Biomedicină, farmaceutică, menținerea și fortificarea sănătății; **codul proiectului: 15.817.04.09F**; *Evaluarea imunofenotipică a subtipurilor moleculare în tumoarea primară și metastazele limfonodale în carcinomul invaziv de glandă mamară.*

II. Obiectivele proiectului

Etiopatogenia, metode de profilaxie, diagnostic, tratament și reabilitare a celor mai frecvente maladii:

c) oncologice

III. Termenul executării

02.01.2015 – 31.12.2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

Alocații de la bugetul de stat – (mii lei); cofinanțare – (mii lei)

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată (mii lei)

Executată (mii lei)

Alocații de la bugetul de stat – 240,7

Cofinanțare – 53,9

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul de morfologie

VII. Executorii

	Nume, prenume	Funcția
1	David Valeriu	șef laborator
2	Rîvneac Victor	cercetător științific
3	Grecichina Ecaterina	cercetător științific superior
4	Fulga Veaceslav	cercetător științific
5	Rudico Lucian	cercetător științific
6	Mazuru Oxana	cercetător științific
7	Arapu Iulia	cercetător științific
8	Doncilă Olesea	laborant

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<p>Programul activităților preconizate în proiect pentru această etapă s-a axat pe studiul expresiei citokeratinei bazale CK5/6 și receptorului EGFR în tumora primară și metastaza limfonodală. Evaluarea stabilității acestor receptori în procesul metastatic. Definitivarea grupului bazal, hormon-independenț. Selectarea cazurilor basal-like/triplu negative și 5-NP (fenotip cinci negativ).</p> <p>Evaluarea interrelațiilor cantitative dintre receptorii ER, PR, Her2, Ki67, CK5 și EGFR.</p> <p>Elucidarea rolului axului patogenetic VEGF-C/ VEGF-R3 în neoformarea vaselor limfatice noi.</p>	<p>Studiul a fost efectuat pe un lot de 69 de paciente cu tumoră primară diagnosticată morfopatologic ca carcinom mamar ductal invaziv și 18 paciente cu carcinom lobular invaziv.</p> <p>În baza studiului efectuat s-a stabilit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Carcinomul ductal invaziv poate fi în egală măsură EGFR pozitiv sau negativ, fiind instabil pe parcursul metastazării, cu pierderea acestui receptor în microambianța nodului limfatic. 2. Carcinomul lobular invaziv îl constituie tumorile EGFR negative, atât la nivel primar, cât și metastatic, valorile EGFR fiind dependente de localizare. 3. Carcinoamele invazive tip ductal (NOS) și lobular în majoritatea cazurilor sunt CK5 negative, receptorul fiind instabil pe parcursul metastazării carcinomului ductal invaziv tip NOS, aceasta manifestându-se prin pierderea expresiei în metastază, iar în carcinomul lobular invaziv se determină doar achiziționarea de către celulele tumorale a CK5 după metastazare. 4. Tumorile triplu negative reprezintă cota minoritară de carcinoame mamare cu caracter proliferant agresiv.

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **forme** 4 din structura raportului)

Publicații naționale:

– **articole din reviste naționale, categoria B**

1. RUDICO, L., DAVID, V., FULGA, V., ȘAPTEFRAȚI, L. Relevanța D₂-40 în determinarea invaziei limfatice vasculare. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, 2(54), p. 220-225. ISSN 1857-0011.
2. FULGA, V., DAVID, V., RUDICO, L., ȘAPTEFRAȚI, L. Expresia estrogen receptorului Era în dependență de tipul morfologic al carcinomului mamar. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, 2(54), p. 232-237. ISSN 1857-0011.

– **articole în culegeri de materiale consacrate manifestărilor științifice**

1. DAVID, V., FULGA, V., RUDICO, L., ȘAPTEFRAȚI, L. Expresia EGFR vs CK5 în carcinomul mamar. În: Culegeri de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu. Chișinău, 2017, p. 79-85. ISBN 978-9975-82-063-9.
2. DAVID, V., FULGA, V., RUDICO, L., Șaptefrați, L. Expresia EGFR în funcție de activitatea proliferativă a carcinomului mamar. În: Culegeri de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu. Chișinău, 2017, p. 85-91. ISBN 978-9975-82-063-9.

3. FULGA, V., RUDICO, L., DAVID, V., ȘAPTEFRAȚI, L. Evoluția markerului de proliferare Ki67 în procesul de metastazare a cancerului de sân. În: Culegeri de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu. Chișinău, 2017, p. 107-114. ISBN 978-9975-82-063-9.
4. RUDICO, L., DAVID, V., FULGA, V., ȘAPTEFRAȚI, L. Limfangiogeneza tumorală versus gradul histologic de diferențiere în carcinomul mamar. În: Culegeri de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu. Chișinău, 2017, p. 275-279. ISBN 978-9975-82-063-9.

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

În calitate de beneficiar sunt pacienții care suferă de cancer mamar. Determinarea profilului molecular permite personalizarea tratamentului. În urma studiului efectuat sa determinat că carcinomul mamar este tumor preponderent EGFR pozitiv sau negativ și CK5 negativ, fiind instabil pe parcursul metastazării, cu pierderea acestui receptor în microambianța nodului limfatic. Combinarea valorilor markerilor studiați a evidențiat subtipul triplu negativ ce reprezintă cota minoritară de carcinoame mamare cu un indice de proliferare înalt, ce demonstrează caracterul proliferant agresiv.

XI. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Biomedicină, farmaceutică, menținerea și fortificarea sănătății
15. 817. 0436 A Chirurgie reconstructivă a tractului digestiv, transplant de ficat, chirurgie endocrină

II. Obiectivele proiectului

Etiopatogenia, metode de profilaxie, diagnostic, tratament și reabilitare a celor mai frecvente maladii: c) gastroenterologice

III. Termenul executării

2015-2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

646,3 (mii lei)

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată 646,3 (mii lei)	Executată
--	-----------

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Secțiile specializate și laboratoarele diagnostice, secțiile de diagnostic imagistic a SCR, laboratoarele catedrei de biochimie și ale catedrei de diagnostic de laborator, Catedra de Patomorfologie a USMF „N. Testemițanu”, Centrul Medical „Magnific”, „Euromed”.

VII. Executorii

Adrian Hotineanu dr. hab. în șt. med., prof. univ., cercet. șt. super.; Anatol Cazac, dr. în șt. med., conf. univ., cercet. șt. coord.; Alexandru Ferdohleb, dr. în șt. med., conf. univ., cercet. șt. super.; Bujac Mariana, dr. în medicină, cerc. șt. super.; Artur Hurmuzachi, dr. în șt. med., cercet. științ.; Eduard Bortă, dr. în șt. med., cercet. științ.; Vadim Țurcan, cercet. șt.; Burgoci Sergiu, cercet. științ. stagiar; Vermeiuc Octavian, cercet. stagiar; Svetlana Coroli, labor.
--

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

XII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate chirurgicale electiv.</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	Analiza manifestării complicațiilor intraoperatorii, postoperatorii precoce și tardive, și a ratei apariției lor în cadrul tratamentului chirurgical al patologiilor chirurgicale a tractului digestiv, maladiilor endocrine vis-a-vis de tehnicile chirurgicale aplicate, evaluarea comparativă a eficacității	Au fost analizate manifestările complicațiilor intraoperatorii, postoperatorii precoce și tardive și a ratei apariției lor în cadrul tratamentului chirurgical al patologiilor chirurgicale a tractului digestiv, maladiilor endocrine vis-a-vis de tehnicile chirurgicale aplicate, evaluarea comparativă a eficacității metodelor chirurgicale, tradiționale și miniinvazive. Indicațiile terapeutice elaborate în premieră pentru RM permit selectarea pacienților cu patologii hepatice severe pentru transplant hepatic de la donator viu și în moarte cerebrală.

metodelor chirurgicale, tradiționale și miniinvazive.	Rezultatele cercetărilor științifice permit extinderea pe viitor a gamei de metode chirurgicale de tratament. Continuă cercetările experimentale în premieră pentru RM, care au ca scop obținerea extinderii gamei de metode destinate stimulării artificiale a motilității tractului gastrointestinal.
---	---

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **formeii 4** din structura raportului)

<p>LISTA lucrărilor publicate în anul 2017</p> <p>- în străinătate</p> <p style="text-align: center;">- reviste SCOPUS:</p> <p style="text-align: center;">cu factor de impact 0,1- 1</p> <p>1. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; BURGOCI, S.; IVANCOV G.; TARAN, N.; PELTIC, A.; CAZACU, D.; SÎRGHI, V. Four years of hepatic transplantation in the Republic of Moldova. București, Chirurgie, 2017, 112 (3), p. 244 – 251, ISSN 1221-9118. (IF 0,36)</p> <p>– articole din reviste naționale: – categoria B,</p> <p>1. BURGOCI, S. Managementul medico-chirurgical al carcinomului hepatocelular. <i>Sănătatea publică, Economie și Management în Medicină</i>, 2017, nr.4 (74), 139-145, Chișinău. ISSN 1729-8687.</p> <p>2. DARIU, E.; HOTINEANU, V.; CAZACOV, V.; CIMBRICIUC, M. Apreciere asupra calității vieții pacientului hepatic tratat chirurgical. <i>Buletinul Academiei de științe al Moldovei</i>, 2017, nr. 3 (55), 259 - 265. ISSN 1857-0011.</p> <p>3. FERDOHLEB, A. Rezultatele la distanță și calitatea vieții pacienților ce au suportat operații reconstructive pentru stricturi biliare benigne. <i>Sănătatea publică, Economie și Management în Medicină</i>, 2017, nr.4 (74), 145-153, Chișinău. ISSN 1729-8687</p> <p>4. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; CAZAC, A.; IVANCOV, Gr.; SÎRGHI, V.; COTONEȚ, A.; PRIPA, V.; ȚIBRIGAN, T.; MORARU, E.; TALPĂ, D. Chirurgia pancreasului – experiență 30 ani Clinica nr 2 Chirurgie. <i>Buletinul Academiei de științe al Moldovei</i>, 2017, nr. 3 (55), 135-144. ISSN 1857-0011.</p> <p>5. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; BURGOCI, S. Tratatamentul chirurgical al cancerului hepatocelular în stadiul incipient și în cel intermediar pe fundal de ciroza hepatică. <i>Sănătatea publică, Economie și Management în Medicină</i>, 2017, nr.4 (74), 113-117, Chișinău. ISSN 1729-8687</p> <p>6. HOTINEANU, V.; ILIADI, A.; CARAGAȚ, Z.; BOGDAN, V. Abordarea diagnosticoterapeutică a peritonitelor postoperatorii. <i>Buletinul Academiei de științe al Moldovei</i>, 2017, nr. 3 (55), 301- 308. ISSN 1857-0011.</p> <p>7. TARAN, N.; HOTINEANU, A.; LUPAȘCO, L.; DUMBRAVA, V. Particularitățile hemostazei la pacienții cu ciroza hepatică decompensată în transplantul hepatic. <i>Sănătate publică, economie și management în medicină</i>. Chișinău, 3(73), 2017, 174 – 177. ISSN 1729-8687.</p> <p>8. TARAN, N.; IVANCOV, Gr.; PELTEC, A.; DUMBRAVA, V.; HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A. Selecția pacienților pentru transplantul hepatic: perioada de includere și</p>
--

factorii de risc. *Buletinul Academiei de științe al Moldovei*, 2017, nr. 3 (55), 148-155. ISSN 1857-0011.

9. TARAN, N.; IVANCOV, G.; LUPAȘCO, Iu.; HOTINEANU, A. Carcinomul hepatocelular sub aspectul includerii recipientului în lista de așteptare. *Sănătatea publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, nr.4 (74), 126-131, 2017, Chișinău. ISSN 1729-8687

– categoria C,

1. BORTĂ, E.; HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; CAZAC, A.; HURMUZACHE, A. Boala stomacului operat. Reviu literar. *Arta Medica*, Chișinău, nr. 1 (62), 2017, ISSN:1810-1852, p.31-34.
2. BURGOCI, S. Tratamentul chirurgical al metastazelor hepatice ale cancerului colorectal. Revista literaturii. *Arta Medica*, Chișinău, nr. 3(64), 2017, ISSN:1810-1852, p.52-57.
3. DARIU, E.; HOTINEANU, V.; CAZACOV, V.; HOTINEANU, A.; CIMBRICIUC, M. Profile of the quality of life in patients with liver cirrhosis after splenectomy. *Moldavian journal of pediatric surgery*, Chișinău, 2017, p. 32-37, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.
4. FERDOHLEB, A. Eficiența clinico-funcțională a tratamentului chirurgical al stricturilor biliare benigne în viziunea rezultatelor clinice imediate și tardive. *Arta Medica*, Chișinău, nr. 3(64), 2017, ISSN:1810-1852, p. 9-18.
5. FERDOHLEB, A. Particularitățile tratamentului chirurgical în 203 cazuri de stricturi biliare benigne: studiul bidirecțional de cohortă. *MJHS*, Chișinău, vol.13(3), 2017, p. 41-53, ISSN 2345-1467.
6. FERDOHLEB, A. Rezultatele la distanță după operațiile reconstructive pentru stricturi biliare benigne. *Arta Medica*, Chișinău, nr. 3(64), 2017, ISSN:1810-1852, p.25-32.
7. FERDOHLEB, A. The patients with biliary strictures: evaluation of the surgical management and remote outcomes. *Moldavian journal of pediatric surgery*, Chișinău, 2017, p. 26-32, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.
8. HOTINEANU, V.; ILIADI, A. Dieulafoy disease, diagnostic and treatment issues. *Moldavian journal of pediatric surgery*, Chișinău, 2017, p. 41-45, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.
9. HOTINEANU, V.; ILIADI, A.; CAZACOV, V. Boala Dieulafoy. Probleme de diagnostic și tratament. *Arta Medica*, Chișinău, nr. 3(64), 2017, ISSN:1810-1852, p.58-60.

LISTA ARTICOLELOR ȘTIINȚIFICE PUBLICATE ÎN CULEGERI

- în țară

1. GUDIMA, D.; ȚURCANU, A.; TARAN, N.; IVANCOV, G.; DARIU, E.; TCACIUC, E.; HOTINEANU, A.; PELTEC, A. Afecțiuni hepatice induse de virusul hepatic delta în programul de tratament hepatic: dificultăți, progrese, perspective. *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*, 16-20 octombrie, 2017 Chișinău, 150-156. ISBN 978-9975-82-063-9.
2. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; CAZAC, A.; GRECU, V. Diagnosticul și tratamentul pacienților cu insulinom pancreatic – problemă actuală a chirurgiei endocrine. *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. 16-20 octombrie, 2017, Chișinău, 166-173. ISBN 978-9975-82-063-9.
3. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; CAZAC, A.; IVANCOV, G.; COTONEȚ, A.; PRIPA, V.; ȚIBRIGAN, T.; MORARU, E.; TALPA, D. Tratamentul chirurgical modern al

pancreatitei cronice și complicațiilor evolutive. *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*, 16-20 octombrie, 2017 Chișinău, 174-181. ISBN 978-9975-82-063-9.

- Rapoarte publicate / Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri (naționale / internaționale),

- în străinătate

1. DRANGOI, I.; TARAN, N.; HOTINEANU, A.; PELTIC, A. Evaluation of liver transplantation list structure from Republic of Moldova. In: *4th UpDate on Hepatology*, Course. Bucharest, Romania. 6th – 7th april 2017.
2. FERDOHLEB, A. Rezultatele la distanță după operațiile reconstructive pentru stricturi biliare benigne. În: *Conferința Națională de Chirurgie*, Iași, România. 4-7 octombrie, 2017, vol.1, p.233-234.
3. FALAH, M.; TARAN, N.; HOTINEANU, A.; PELTIC, A. The efficacy of meld score in prediction liver transplantation waiting list mortality. In: *4th UpDate on Hepatology*, Course. Bucharest, Romania. 6th – 7th april 2017, p.14.
4. TARAN, N.; HOTINEANU, A.; HOTINEANU, V.; LUPAȘCO, I.; PELTIC, A. Antiviral therapy impact in liver transplant recipients from Republic of Moldova. In: *Abstracts of the XXXVIITH National Congress of Gastroenterology, Hepatology and Digestive Endoscopy*, Bucharest, Romania. june 20-24, 2017, p.78, ISSN 2457-3876.

- în țară

Internaționale

1. CAZAC, A. Minimally invasive surgical treatment in advanced pancreatic cancer and chronic relapsing pancreatitis. In: *Pediatric Sugery International Conference. Moldavian jurnal of pediatric surgery*, Chișinău, Moldova. 14-16 septembrie, 2017, p. 88, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.
2. FERDOHLEB, A. Multifactorial and complex approach tu surgical treatment of benign biliary strictures. In: *Pediatric Sugery International Conference. Moldavian jurnal of pediatric surgery*, Chișinău, Moldova. 14-16 septembrie, 2017, p. 91, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.
3. HOTINEANU, V.; DARII, E.; CAZACOV, V., NEGARI, N. Trends and results în actual treatment of splenoprtal postsplenectomy trombosis. In: *Pediatric Sugery International Conference. Moldavian jurnal of pediatric surgery*, Chișinău, Moldova. 14-16 septembrie, 2017, p. 96, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.
4. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; CAZAC, A.; IVANCOV, G.; COTONEȚ, A.; PRIPA, V.; MORARU, E.; RUSU, S.; GRECU, V. Pancreatic insulinomas – clinical, diagnostical and therapeutical aspects. In: *Pediatric Sugery International Conference. Moldavian jurnal of pediatric surgery*, Chișinău, Moldova. 14-16 septembrie, 2017, p. 97, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.

- naționale

1. ZAHARIA, Z. (conducătorul științific: Mariana Bujac) Hiperparatireoidismul primar indus de adenomul paratiroidian. În: *Culegere de rezumate științifice ale studenților, rezidenților și tinerilor cercetători*. 16-20 octombrie, 2017, Chișinău, 131. ISBN 978-9975-82-062-6

COMUNICĂRI ORALE

- din străinătate.

1. CAZAC, A. Chirurgie minim invazivă pentru sindromul algic în cancerul pancreatic depășit chirurgical și pancreatita cronică recidivantă. În: *Zilele Medicale ale Sucevei, Editia a VI-a*, Suceava, România, 11- 13 mai, 2017.
2. FERDOHLEB, A. Abordarea multifactorială și complexă a tratamentului chirurgical al stricturilor biliare benigne. În: *Zilele Medicale ale Sucevei, Editia a VI-a*, Suceava, România, 11- 13 mai, 2017.
3. FERDOHLEB, A. Rezultatele la distanță după operații reconstructive pentru stricturi biliare benigne. În: *Congresul Național de Chirurgie, Iași, România, 4-7 octombrie, 2017.*
4. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; CAZAC, A.; IVANCOV, Gr.; COTONEȚ, A.; MORARU, ELENA; RUSU, S. Insulinomul pancreatic- aspecte clinice, diagnostice și terapeutice. În: *Zilele Medicale ale Sucevei, Editia a VI-a*, Suceava, România, 11- 13 mai, 2017.
5. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; BURGOCI, S.; IVANCOV, G.; TARAN, N.; PELTIC, A. Transplantul hepatic în Republica Moldova. În: *Congresul Național de Chirurgie, Iași, România. 4-7 octombrie, 2017.*
6. HURMUZACHE, A.; HOTINEANU, V.; COTONEȚ, A.; FERDOHLEB, A.; BORTA, E.; BALAN, IU. Tratamentul chirurgical minim invaziv în combinație cu tratamentul medicamentos al patologiei obstructive benigne a căilor biliare extrahepatice asociată cu duodenostază. În: *Zilele Medicale ale Sucevei, Editia a VI-a*, Suceava, România, 11- 13 mai, 2017.

- din țară

1. ARDELEANU, D.; PELTEC, A.; HOTINEANU, A.; HOTINEANU, V.; TARAN, N.; IVANCOV, G.; TCACIUC, E. Ciroza hepatică decompensată – provocări și posibilități. În: *Congresul III de Medicină internă cu participare internațională. Chișinău, Republica Moldova. 24-25 octombrie 2017.*
2. BORTĂ, E. Ulcerul simptomatic pe fondal de malrotație duodenală asociat cu duodenostază. În: *Lecturi de iarnă, Ediția a XIII –a. Profesor Pavel Bîtcă 90 ani. Chirurgia vasculară. Boala ulceroasă gastro – duodenală. Complicații postoperatorii în chirurgia abdominală. Metodologie didactică. Chișinău, Moldova. 23 – 27 ianuarie, 2017.*
3. BURGOCI, S. Transplant hepatic de la donatori vârstnici. În: *Zilele Universității și Conferința științifică anuală, consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu, Chișinău, Moldova. 16-20 octombrie 2017.*
4. FERDOHLEB, A. Multifactorial and complex approach to surgical treatment of benign biliary strictures. În: *Pediatric Sugery International Conference. Moldavian jurnal of pediatric surgery, Chișinău, Moldova. 14-16 septembrie, 2017.*
5. HOTINEANU, A. „Dezvoltarea chirurgiei hepatice în IMSP SCR”. În: *Conferința aniversară „Timofei Moșneaga” a IMSP Spitalul Clinic Republican la 200 ani de la fondare, Chișinău, Moldova. 6 octombrie 2017.*
6. HOTINEANU, V. Pavel Bîtcă – fondator de școală chirurgicală În: *Lecturi de iarnă, Ediția a XIII –a. Profesor Pavel Bîtcă 90 ani. Chirurgia vasculară. Boala ulceroasă gastro –*

duodenală. Complicații postoperatorii în chirurgia abdominală. Metodologie didactică. Chișinău, Moldova. 23 – 27 ianuarie, 2017.

7. HOTINEANU, V. Relaparatomii programate: metoda de elecție în tratamentul peritonitelor postoperatorii. În: *Lecturi de iarnă, Ediția a XIII –a. Profesor Pavel Bîtcă 90 ani. Chirurgia vasculară. Boala ulceroasă gastro – duodenală. Complicații postoperatorii în chirurgia abdominală. Metodologie didactică.* Chișinău, Moldova. 23 – 27 ianuarie, 2017.
8. HOTINEANU, A.; HOTINEANU, V.; BURGOCI, S. Tratamentul chirurgical al hepatocarcinomul celular greșat pe ciroză hepatică incipientă și intermediară. În: *A XX-a Conferința Națională de Gastroenterologie și Hepatologie cu participare internațională „Actualități în gastroenterologie și hepatologie”, 29 noiembrie, 2017, Chișinău.*

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (pînă la 200 de cuvinte), 2017

Studiul elucidează rezultatele cercetărilor complicațiilor intraoperatorii, postoperatorii precoce și tardive și a ratei apariției lor în cadrul tratamentului chirurgical al patologiilor chirurgicale a tractului digestiv, maladiilor endocrine, transplantului hepatic vis-a-vis de tehnicile chirurgicale aplicate, evaluarea comparativă a eficacității metodelor chirurgicale, tradiționale și miniinvazive. Indicațiile terapeutice elaborate în premieră pentru RM permit selectarea pacienților cu patologii hepatice severe pentru transplant hepatic de la donator viu și în moarte cerebrală. Rezultatele cercetărilor științifice permit extinderea pe viitor a gamei de metode chirurgicale de tratament.

Continuă cercetările experimentale în premieră pentru RM, care au ca scop obținerea extinderii gamei de metode destinate stimulării artificiale a motilității tractului gastrointestinal.

Rezultatele cercetărilor științifice vor fi implimentate în instituțiile medicale din Republica Moldova: IMSP (republicane, municipale, raionale), procesul didactic al studenților și rezidenților, cursuri postuniversitare, formarea continuă în cadrul catedrelor de chirurgie, terapie, imagistică medicală, morfopatologie, patofiziologie a USMF „Nicolae Testemițeanu”, Centrele de sănătate (medici de familie), centrele medicilor de familie (medici de familie), secțiile consultative raionale și municipale (chirurghi), asistența medicală de urgență (AMU), asociațiile medicale teritoriale (medici de familie, chirurghi), Centrele de Expertiză a Vitalității.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (pînă la 300 cuvinte)

. Au fost analizate manifestările complicațiilor intraoperatorii, postoperatorii precoce și tardive, a ratei apariției lor în cadrul tratamentului chirurgical al patologiilor chirurgicale a tractului digestiv, maladiilor endocrine vis-a-vis de tehnicile chirurgicale aplicate.

A fost efectuată evaluarea comparativă a eficacității metodelor chirurgicale, tradiționale și miniminvasive în cadrul tratamentului chirurgical al patologiilor chirurgicale a tractului digestiv, maladiilor endocrine vis-a-vis de tehnicile chirurgicale aplicate.

Criteriile de evaluare a hepatojejunostomiilor au fost conform scorului standardizat, după clasificarea lui Terblanche, ce a permis evidențierea eficacității și funcționalității rezultatelor la distanță. Scorul este simplu, util și accesibil pentru aplicarea atât în scopuri de cercetare cât și în medicina practică.

Evaluarea postoperatorie a pacienților cu duodenostază pe fondal de malrotație duodenală în unele cazuri este foarte dificil de efectuat, dar aplicarea unui program specificat de studiere a dinamicii postoperatorii constituie o importanță managerială majoră.

Rezultatele primite în contextul cercetării statistice a tratamentului chirurgical al pacienților cu duodenostază pe fondal de malrotație duodenală sunt direct proporționale cu metoda chirurgicală aplicată și ne permit dezvoltarea unui program unificat de evaluare clinică la distanță a pacienților cu scopul prevenirii complicațiilor tardive și rezolvarea lor în timp util.

Analiza rezultatelor obținute în cadrul studiului demonstrează corectitudinea programului propus în plan diagnostic și de tratament chirurgical a bolnavului cu malrotație duodenală asociată cu duodenostază.

A fost efectuată o analiză a rezultatelor postoperatorii precoce și la distanță la pacienții cu sindromul Mirizzi.

Au fost analizate rezultatele detaliate a intervențiilor reconstructive aplicate pacienților cu icter mecanic benign.

A fost perfectată tehnica anastomozelor biliodigestive cu preconizarea unui brevet de invenție în acest domeniu.

Continuă cercetările experimentale în obținerea extinderii gamei de metode destinate stimulării artificiale a motilității tractului gastrointestinal, fără efecte adverse asupra tunicilor peretelui intestinal. Sunt în continuare perfectate tehnicile chirurgicale în realizarea transplantului hepatic

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)

Rezultatele cercetărilor științifice vor fi implimentate în instituțiile medicale din Republica Moldova: IMSP (republicane, municipale, raionale), procesul didactic al studenților și rezidenților, cursuri postuniversitare, formarea continuă în cadrul catedrelor de chirurgie, terapie, imagistică medicală, morfopatologie, patofiziologie a USMF „Nicolae Testemițeanu”, Centrele de sănătate (medici de familie), centrele medicilor de familie (medici de familie), secțiile consultative raionale și municipale (chirurgi), asistența medicală de urgență (AMU), asociațiile medicale teritoriale (medici de familie, chirurgi), Centrele de Expertiză a Vitalității.

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

16.04/18.04 Sănătate și biomedicină

15.817.04.41A Obezitatea – aspecte clinico-metabolice, de profilaxie și tratament în condițiile Republicii Moldova

II. Obiectivele proiectului

- Studiarea prevalenței și morbidității obezității
- Studiarea factoriilor de risc ai obezității specifici pentru pacienții din RM
- Cercetarea particularităților tabloului clinic și paraclinic
- Evaluarea profilului genetic al obezității
- Elaborarea algoritmului de tratament în dependență de caracterul comorbidităților asociate obezității, măsurilor de profilaxie.

III. Termenul executării

01.01.2015-31.12.2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

2225,2 mii lei alocații din bugetul de stat și 445,2 mii lei – cofinanțare

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

*Finanțarea planificată: 301,9mii lei din bugetul de stat și 104,5 mii lei cofinanțare**Executată : 301,9mii lei din bugetul de stat și 104,5 mii lei cofinanțare*

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul de endocrinologie

VII. Executorii

*Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului***Anestiadi Zinaida** - cercetător științific principal

Vudu Lorina - cercetător științific coordonator

Anestiadi Vasile - cercetător științific superior

Fedaș Vasile - cercetător științific superior

Munteanu Diana - cercetător științific

Piterschi Carolina - cercetător științific stagiar

Vudu Stela - cercetător științific

Bondareva Xenia - cercetător științific stagiar

<p>Cernelev Veronica - cercetător științific stagiar</p> <p>Fuștei Eugenia - cercetător științific stagiar</p> <p>Kovarschi Nina - cercetător științific stagiar</p> <p>Pălărie Natalia - cercetător științific stagiar</p> <p>Postolati Galina - cercetător științific stagiar</p>

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<p>Continuarea studierii factorilor de risc, particularităților clinice, precum și patologiile asociate la pacienții cu obezitate în dependență de vârstă și gradul acesteia.</p> <p>Stabilirea particularităților dereglărilor sistemelor endocrin, imun și a spectrului aminoacizilor în cadrul obezității.</p> <p>Analiza investigațiilor de laborator și imagistice în vederea elaborării unui algoritm de tratament.</p>	<p>A continuat acumularea materialului primar. Au fost efectuate deplasări în raioanele Moldovei (Comrat, Basarabeasca, Cantemir, Orhei, Calarași, Ialoveni, Hâncești, Râșcani). Au fost chestionate și examinate clinic peste 1500 persoane. Au fost colectate date privitor particularitățile socio-demografice, obiceiuri alimentare, activitatea fizică, modificări fiziologice și patologice la femei, istoria scăderii ponderale, prezența altor boli, precum și remediile medicamentoase administrate. Au fost analizate chestionarele completate de persoane din sudul Moldovei.</p> <p>La unii pacienți au fost evaluați indicii metabolici (colesterol, trigliceride, lipoproteide, ALT, AST), a fost apreciat nivelul insulinorezistenței (aprecierea insulinei, C-peptid, indice HOMA), a fost apreciat statutul hormonal (tiroidian, hipotalamo-hipofizar, suprarenalian), dar și metabolismul osos (osteocalcina, osteodensitometria DEXA).</p> <p>Au fost examinați clinic, hormonal și metabolic peste 100 de copii cu obezitate.</p> <p>În baza datelor obținute au fost publicate 5 articole în reviste naționale și 9 abstracte, dintre care 1 în culegeri de abstracte naționale și 8 în culegeri de abstracte internaționale.</p> <p>În comun cu colaboratorii catedrei de endocrinologie, au fost organizate 5 conferințe științifico-practice în domeniul endocrinologiei, dintre care cu participarea savanților de peste hotare cu renume în domeniu.</p> <p>Au fost efectuate activități de popularizare a științei.</p>

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **formei 4** din structura raportului)

– **monografii naționale**

1. VUDU, L. *Hipotiroidia primară (Aspecte clinico-patogenice, diagnostice și terapeutice)*. Chișinău: Tipografia "Balacron", 2017. 192 p. ISBN 978-9975-3170-1-6.
- **articole din reviste naționale:**
  - **categoria B**
    1. MUNTEANU, D.; UȘURELU, N.; BLANIȚĂ, D.; VUDU, L. Disfuncția tiroidiană asociată cu obezitatea primară la copii. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, nr.3 (73), 150-152, ISSN 1729-8687.
    2. PETERSCHI, C.; VUDU, S.; VUDU, L. Obezitatea și metabolismul osos. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, nr.2 (54), 116-120. ISSN 1857-0011.
    3. VUDU, L. Dereglările funcțiilor superioare ale creierului la pacienții cu hipotiroidie primară. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, nr.3 (55), 111-115. ISSN 1857-0011.
    4. VUDU, S.; PETERSCHI, C.; VUDU, L.; ANESTIADI, Z. Obezitatea și obiceiurile alimentare la femeile din sudul Republicii Moldova. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, nr.3 (55), 105-108. ISSN 1857-0011.
  - **categoria C**
    1. VUDU, S.; PETERSCHI, C.; VUDU, L. Obezitatea – factor de risc pentru carcinogeneză. *INFO-MED, Oncologie generală*. 2017 nr.2 (30), 13-19. ISSN 1810-3936.
  - **Rapoarte publicate / Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri (naționale / internaționale),**
    - **Internaționale**
      1. MUNTEANU D.; UȘURELU N.; BLANIȚA D.; VUDU L. Funcția tiroidiană în cadrul obezității primare la copii și adolescenți. *A-XXX-a Conferință Națională cu Participare Internațională –Zilelele Pediatriei Ieșene "N.N. Trifan", Volum de Rezumate*, Iași, România, 2017, p.86.
      2. MUNTEANU D.; UȘURELU N.; CHIRIAC A.; VUDU L. Evaluarea nivelului 25(OH)vitamina D la copii cu obezitate primară. *Acta Endocrinologică. The International Journal of the Romanian Society of Endocrinology, volum XIII, Supplement 1*. Cluj Napoca, România, 2017, p.52.
      3. MUNTEANU D.; UȘURELU N.; SACARA V.; VUDU L. Disfuncția tiroidiană în cadrul obezității primare la copii și adolescenți. *Revistă Progrese în Pediatrie, Volum de prezentări, postere și rezumate*. 2017, p.92. ISBN 978-973-162-171-5.
      4. MUNTEANU D.; UȘURELU N.; VUDU L. The diet in weight loss in obese children. *World Congress on Nutrition and Obesity Prevention Source*. Barcelona, 16-18 November 2017, p.105.
      5. PĂLĂRIE N.; PASENCO. T.; VUDU L. Role of optical coherence tomography in diabetic macular edema screening. *European Journal of Ophthalmology. Abstracts from the 27th Meeting of the European Association for the Study of Diabetes Eye Complications Study Group (EASDec)*. Budapest, Hungary, 25-27 May 2017, p.118, ISSN 1120-6721.
      6. VUDU L. Dinamica manifestărilor clinice ale hipotiroidiei primare sub influența tratamentului. *Acta Endocrinologica. The International Journal of the Romanian Society of Endocrinology, volum XIII, Supplement 1*. Cluj Napoca, România. 2017, p.137-138. ISSN 0001-5598

7. VUDU L. Эмоциональная, поведенческая и нервно-психическая феноменология у больных гипотиреозом. *XIII Международный Междисциплинарный Конгресс Нейронаука для Медицины и Психологии*. Судак, Крым, Россия, 2017, p.118-119.
8. VUDU L., GROPPA L., RADU I. Polimorfismul acuzelor din partea aparatului locomotor la pacienții cu hipotiroidie. *Acta Endocrinologica. The International Journal of the Romanian Society of Endocrinology, volum XIII, Supplement 1*. Cluj Napoca, România. 2017, p.149-150. ISSN 0001-5598.

▪ **Naționale**

9. MUNTEANU D., UȘURELU N., VUDU L. Hipotiroidia primară subclinică și obezitatea primară la copii. *Conferința Internațională de Pediatrie în contextul Anului Nicolae Testemițanu, organizată de către Societatea de Pediatrie din Moldova în comun cu Societatea Română de Pediatrie, Volum de Rezumate*. 2017, p. 73.

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (pînă la 200 de cuvinte), 2017

Obezitatea este cea mai frecventă boală metabolică cu caracter de pandemie, reprezintă o problemă de sănătate publică în țară cu impact negativ asupra populației. Obezitatea necesită atenție datorită potențialei mortalități și morbidități asociate. Factorii de risc sunt diferiți în dependență de regiunea geografică, vîrsta, gender, iar starea de obezitate generează multiple complicații afectînd aproape toate sistemele și aparatele organismului printre care: sistemul endocrin, cardiovascular, locomotor, ce în mare măsură depind de specificul modului de viață, alimentație. Complicațiile obezității sunt grave, în special în caz de asociere cu alte patologii – diabet zaharat, cancer, boli cardiovasculare. Scade calitatea și speranța vieții.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (pînă la 300 cuvinte)

1. A continuat acumularea materialului primar. Au fost efectuate deplasări în raioanele Moldovei (Comrat, Basarabeasca, Cantemir, Orhei, Calarași, Ialoveni, Hîncești, Râșcani). Au fost chestionate și examinate clinic peste 1500 persoane. Au fost colectate date privitor particularitățile socio-demografice, obiceiuri alimentare, activitatea fizică, modificări fiziologice și patologice la femei, istoria scăderii ponderale, prezența altor boli, precum și remediile medicamentoase administrate. Au fost analizate chestionarele completate de persoane din sudul Moldovei.
2. La unii pacienți au fost evaluați indicii metabolici (colesterol, trigliceride, lipoproteide, ALT, AST), a fost apreciat nivelul insulinoresistenței (aprecierea insulinei, C-peptid, indice HOMA), a fost apreciat statutul hormonal (tiroidian, hipotalamo-hipofizar, suprarenalian), dar și metabolismul osos (osteocalcina, osteodensitometria DEXA).
3. Au fost examinați clinic, hormonal și metabolic peste 100 de copii cu obezitate.
4. În baza datelor obținute au fost publicate 5 articole în reviste naționale și 9 abstracte, dintre care 1 în culegeri de abstracte naționale și 8 în culegeri de abstracte internaționale.
5. În comun cu colaboratorii catedrei de endocrinologie, au fost organizate 5 conferințe științifico-practice în domeniul endocrinologiei, dintre care cu participarea savanților de peste hotare cu renume în domeniu.
6. Au fost efectuate activități de popularizare a științei.

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)
Medici endocrinologi și de alte specialități, populația țării

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

2.3. Biomedicină, farmaceutică, menținerea și fortificarea sănătății

Cod: 15.817.04.34A

Calitatea vieții populației vârstnice cu polipatologii din Republica Moldova

II. Obiectivele proiectului

1. Determinarea particularităților morbidității vârstnicilor din Republica Moldova (mediul rural - urban).
2. Evidențierea și descrierea stărilor cronice ale populației vârstnice din Republica Moldova.
3. Determinarea procentajului și frecvenței de acutizare a bolilor cronice la vârstnicii din Republica Moldova.
4. Evidențierea problemelor sociale ale vârstnicilor în RM – condițiile de trai, anturajul, participarea la viața socială.
5. Aprecierea complianței pacientului vârstnic și respectarea prescrierilor medicale-cauzele lipsei de complianță.
6. Evaluarea calității vieții persoanelor cu boli cronice și a potențialului de reîncadrare în viața socială după recuperarea ca rezultat al acutizărilor.
7. Evaluarea calității vieții persoanelor vârstnice cu patologii cardiovasculare cu sau fără dereglări cognitive și afective.
8. Evaluarea patologiilor cu incidență înaltă la vârstnicii din RM.
9. Evaluarea particularităților socio-medicale la vârstnicul fragil și vârstnicul non-fragil;
10. Evaluarea gradului de dependență la vârstnicii fragili cu patologii cardiovasculare cronice;
11. Evaluarea gradului de dependență în corelație cu sindroamele mari geriatrice (sindrom de cădere, demență, incontinență urinară);
12. Evaluarea funcțională a persoanelor vârstnice fragile în cadrul sindroamelor mari geriatrice;
13. Evaluarea clinică a persoanelor vârstnice fragile cu sindromul de cădere în corelație cu patologia cardiovasculară și neurologică;
14. Evaluarea stării de nutriție a persoanelor vârstnice fragile ca factor de risc în decompensarea patologiilor cronice;

15. Pierderea autonomiei pacientului vârstnic și rolul polipragmaziei în evoluția patologiilor cronice preexistente;
16. Evidențierea sindroamelor mari geriatrice la vârstnicii din RM și determinarea problemelor geriatrice.
17. Evidențierea corelației dintre polipatologie și sindroamele mari geriatrice.
18. Evaluarea gradului de influență a patologiei organice asupra scăderii potențialului funcțional la vârstnici.
19. Evaluarea gradului de influență a sindroamelor mari geriatrice asupra scăderii potențialului funcțional la vârstnici.
20. Descrierea și argumentarea scorurilor de apreciere a calității vieții persoanelor vârstnice.
21. Aprobarea scorurilor de apreciere a calității persoanelor vârstnice la nivel național.
22. Sistematizarea criteriilor de evaluare a pacientului vârstnic cu polipatologie și dereglări ale sistemului extrapiramidal (patologia Parkinson).
23. Sistematizarea criteriilor de evaluare a pacientului vârstnic cu polipatologie și căderi.
24. Sistematizarea criteriilor de evaluare a pacientului vârstnic cu polipatologie și sindromul de fragilitate.
25. Pierderea autonomiei pacientului vârstnic cu patologie cardiovasculară – determinarea cauzelor și prevenirea.
26. Evidențierea riscurilor polipatologiei la vârstnicii cu patologie cardiovasculară.
27. Problemele sociale ale vârstnicului cu polipatologii.
28. Aprecierea calității vieții la vârstnicii cu polipatologii cronice și ca rezultat al stărilor acute.
29. Rolul procesului de recuperare fizică și psihică la vârstnicii cu polipatologii.
30. Aspecte de tratament și profilaxie ale patologiei vârstnicului.
31. Elaborarea recomandărilor științifico-practice în scopul îmbunătățirii calității vieții și al prelungirii duratei medii de viață a contingentului geriatric.

III. Termenul executării

2015-2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

2676,8 (mii lei)

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată (mii lei) 617,6 mii lei

Executată (mii lei) 617,6 mii lei

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

USMF „Nicolae Testemițanu”, Laborator științific de gerontologie, Centrul Național de Geriatrie și Gerontologie.

VII. Executorii

	<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>
1.	Negară Anatolie, dr. șt. med., conf. univ., cercetător științific coordonator
2.	Lupașcu-Volentir Felicia, dr. șt. med., asist. univ., cercetător științific superior
3.	Bodrug Nicolae, dr. hab. șt. med., profesor universitar, cercetător științific superior
4.	Grejdianu Fiodor, dr. hab. șt. med., profesor universitar, cercetător științific superior
5.	Coșciug Elena, asist. univ., cercetător științific
6.	Șoric Gabriela, dr. șt. med., asist. univ., cercetător științific stagiar, șef interimar
7.	Popescu Ana, cercetător științific stagiar, asist. univ.
8.	Fetco-Mereuță Diana, cercetător științific stagiar, asist. univ.
9.	Stoicova Irina, cercetător științific stagiar
8.	Botezatu Andriana, laborant

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	Calitatea vieții pacientului vârstnic cu patologii cronice cardiace, polipatologii.	<p>Sistematizarea situației epidemiologice ce vizează problemele morbidității patologiilor cronice cardiace, polipatologii.</p> <p>Enumerarea factorilor de risc ai bolilor cu frecvență înaltă la vârstnici cu recomandări ulterioare ce țin de profilaxie.</p> <p>Evidențierea particularităților clinice, de evoluție a patologiilor cronice cardiace, polipatologiilor la vârstnici.</p> <p>Rezultatele obținute au evidențiat cea mai înaltă pondere dintre patologiile cardiace cronice - hipertensiunea arterială – 88,63%, urmată fiind de angina pectorală -45,44% de cazuri, dereglările de ritm – 33,49% de cazuri, iar insuficiența cardiacă cronică a fost diagnosticată la 92,6% de cazuri.</p> <p>Impactul patologiei cardiace cronice și al co-morbidităților asupra calității vieții pacienților vârstnici a fost unul negativ, influențând toți itemii, astfel, cel mai afectat item a calității vieții a fost energia, cu valoarea medie de 59,59±3,02, urmată fiind de durere – 53,67±2,30, abilitatea fizică –</p>

		48,29±2,018, calitatea somnului – 47,7±2,60, de reacția emoțională – 35,20±2,16 și de izolarea socială – 27,78±2,21.
2.	Calitatea vieții pacientului vârstnic cu dereglările cognitive.	<p>Evaluarea funcțiilor cognitive la pacienții vârstnici și stabilirea dereglărilor cognitive.</p> <p>Evidențierea particularităților clinice, de evoluție a polipatologiilor cronice la vârstnici cu dereglări cognitive.</p> <p>Rezultatele analizei au stabilit legăturile asociative între disfuncțiile cognitive și unele trăsături clinice ale scorului Nottingham. Există dependență înaltă între declinul funcției cognitive, izolare socială, abilitate fizică, energie, ceea ce relevă posibilitatea predictivă a manifestărilor clinice menționate, funcție de tulburările cognitive ($r=0,75$). La evaluarea calității vieții pacienților vârstnici cu dereglări cognitive conform chestionarului Nottingham, cele mai sensibile itemi au fost izolare socială, abilitate fizică și energia, care permit atât monitorizarea abilităților fizice, cât și aprecierea tacticii terapeutice acestui contingent de bolnavi.</p>

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **formeii 4** din structura raportului)

articole din reviste naționale:

• **categoria B**

1. COȘCIUG E., ȘORIC G., LUPAȘCU-VOLENTIR F., FETCO D., STOICOVA I., NEGARĂ A. Probleme mari geriatrice, bolile cardiovasculare cronice și calitatea vieții pacienților vârstnici din Republica Moldova. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, (3(73), 102-104. ISSN 1729-8687.
2. DESEATNICOVA E., ȘORIC G., LUPAȘCU-VOLENTIR F., AGACHI S., NEGARĂ A., GROPPA L. Sindromul de fragilitate și riscul de fracturi la pacienții vârstnici din Republica Moldova. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, (3(73), 106-108. ISSN 1729-8687.
3. FETCO D., MATCOVSCHI S., ȘORIC G., LUPAȘCU-VOLENTIR F., COȘCIUG E., NEGARĂ A. Comorbiditățile și influența acestora asupra calității vieții pacienților vârstnici. *Buletinul academiei de științe a moldovei. Științe medicale*, 2017, nr. 2(54), 97-102. ISSN 1857-0011.
4. ȘORIC G., LUPAȘCU-VOLENTIR F., COȘCIUG E., NEGARĂ A. Calitatea vieții pacienților vârstnici cu sindroame geriatrice. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, (1(71), 46-50. ISSN 1729-8687.
5. ȘORIC G., LUPAȘCU-VOLENTIR F., COȘCIUG E., NEGARĂ A., STOICOVA I., GURANDA V. Impactul durerii asupra calității vieții pacienților vârstnici. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, (2(72), 57-60. ISSN 1729-8687.

• **categoria C**

1. LUPAȘCU-VOLENTIR F., ȘORIC G. Calitatea vieții pacienților vârstnici cu patologie articulară și diverse polipatologii în Republica Moldova. *Intelectus*, 2017, nr. 1, 81-85. ISSN1810-7079.

- **Teze**

1. LUPAȘCU-VOLENTIR F., ȘORIC G., NEGARĂ A. Calitatea vieții pacienților cu tulburări cognitive. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, (3(73), 189. ISSN 1729-8687.

Articole din alte reviste naționale

1. FETCO D. Învățarea în vârstă și dereglarea somnului. *Cronica sănătății publice*. 2017, nr. 1 (42), 17-18. ISSN 1857-3649.
2. ȘORIC G. Particularitățile durerii la pacienții vârstnici. *Cronica sănătății publice*. 2017, nr. 1 (42), 38-39. ISSN 1857-3649.

– **rapoarte publicate/Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri (naționale / internaționale),**

1. DESEATNICOVA E., SORIC G., LUPASCU-VOLENTIR F., VOLONTIR L., SORIC S., ROTARU L., RUSSU E., NEGARA A., CATARAU O., GROPPA L. Concomitant pathologies and vitamin d level in elderly patients with fragility fractures from the republic of moldova. *World Congress on Osteoporosis, Osteoarthritis and Musculoskeletal Diseases (WCO-IOF-ESCEO March 23-26, 2017)*, FLORENCE, Italy.
2. DESEATNICOVA E., SORIC G., LUPASCU-VOLENTIR F., CATARAU O., AGACHI S., SORIC S., NEGARA A., GROPPA L. Risk of fall factors and frax score in elderly patients from the republic of Moldova. *World Congress on Osteoporosis, Osteoarthritis and Musculoskeletal Diseases (WCO-IOF-ESCEO March 23-26, 2017)*, FLORENCE, Italy.
3. FETCO D., NEGARĂ A., ȘORIC G., LUPAȘCU-VOLENTIR F., COȘCIUG E. Patologia cardiovasculară cronică la vârstnicii din Republica Moldova. *Al III-lea congres al medicilor interniști din Republica Moldova cu participare internațională. 24-25 octombrie 2017. Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, (3(73), 106-108. ISSN 1729-8687.
4. SORIC G., LUPASCU-VOLENTIR F., DESEATNICOVA E., CHISLARI L., NEGARA A., GROPPA L. Frailty syndrome and fracture risk in elderly patients from the republic of moldova. *World Congress on Osteoporosis, Osteoarthritis and Musculoskeletal Diseases (WCO-IOF-ESCEO March 23-26, 2017)*, FLORENCE, Italy.

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Rezultatele obținute prin studiul au evidențiat particularitățile patologiei cronice la vârstnici, complicațiile acestora în evaluare și tratament care pot apărea în cazul coexistenței dereglărilor cognitive. Totodată ele contribuie la argumentarea noilor cercetări științifice în domeniul gerontologiei și gerontopsihiatriei în colaborare cu specialiștii din țară precum și prin cooperare internațională folosind metode moderne de investigații și tratament.

Rezultatele obținute stau la baza standardelor de evaluare a calității vieții a pacientului vârstnic cu patologii cronice și sindroame geriatrice, ținându-se cont de continuitatea socială în abordarea problemelor vârstei a treia. Datele obținute vor servi drept punct de plecare pentru studii științifice ulterioare la vârstnici inclusiv în colaborare cu partenerii străini. Se vor convoca seminare și conferințe pentru instruirea medicilor geriatri și specialiștilor ce deservește populația geriatrică. Va

fi perfectat serviciul geriatric din Moldova cu posibilitate de creare a paturilor medico-sociale și de îngrijire paliativă a pacienților vârstnici.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (până la 300 cuvinte)

Rezultatele obținute au evidențiat cea mai înaltă pondere dintre patologiile cardiace cornice - hipertensiunea arterială, urmată fiind de angina pectorală, dereglările de ritm, iar insuficiența cardiacă cronică a fost diagnosticată în cea mai înaltă pondere.

Impactul patologiei cardiace cornice și al co-morbidităților asupra calității vieții pacienților vârstnici a fost unul negativ, influențând toți itemii, afectând energia, durerea, abilitatea fizică, calitatea somnului, reacția emoțională și izolarea socială. Calitatea vieții mai diminuată a fost stabilită la pacienții cu vârsta peste 75 de ani.

Au fost stabilite legăturile asociative între disfuncțiile cognitive și unele trăsături clinice ale scorului Nottingham. Există dependență înaltă între declinul funcției cognitive, izolare socială, abilitate fizică, energie, ceea ce relevă posibilitatea predictivă a manifestărilor clinice menționate, funcție de tulburările cognitive ($r=0,75$). La evaluarea calității vieții pacienților vârstnici cu dereglări cognitive conform chestionarului Nottingham, cele mai sensibile itemi au fost izolare socială, abilitate fizică și energia, care permit atât monitorizarea abilităților fizice, cât și aprecierea tacticii terapeutice acestui contingent de bolnavi.

A fost stabilit ponderea elevată a sindromului de fragilitate la pacienții vârstnici, care corelează cu vârsta, co-patologiile dar și cu valorile scorului FRAX.

Dintre polipatologia pacientului vârstnic cea mai înaltă pondere a avut-o patologia neurologică urmată fiind de patologia osteoarticulară, hipertensiunea arterială, diabetul zaharat și patologia renală. O pondere mai mică a fost patologia pulmonară și cea digestivă.

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)

Medicii specialiști, medicii rezidenți, cadrele științifico-didactice, studenții și populația vârstnică.

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Sănătate și Biomedicină (18.04)

15.817.04.42A "Identificarea și validarea biomarkerilor genetici și epigenetici în bolile cronice non-transmisibile cu impact major asupra sănătății publice."

II. Obiectivele proiectului

1. Identificarea biomarkerilor non-genetici, genetici și epigenetici de risc și de pronostic în BCN indicate prin explorarea bazelor de date accesibile;
2. Studiarea în dinamică (în cadrul studiului de cohortă lansat în 2011) a markerilor moleculari ai riscului cardiometabolic în lotul de 3000 de tineri din RM;
3. Studiarea expresiei în dinamică a genelor factorilor de risc cardiometabolic în cohorta de tineri din studiul prospectiv de cohortă
4. Formarea lotului de pacienți cu profiluri specifice ai factorilor de risc cardiometabolic (obezitate, diabet zaharat tip II, dislipidemie, hipertensiunea arterială) din populația RM;
5. Validarea biomarkerilor stabiliți în loturile indivizilor din studiul prospectiv de cohortă prin testarea lor în loturile de pacienți cu obezitate, diabet zaharat tip II, dislipidemie, hipertensiunea arterială;
6. Estimarea rolului biomarkerilor selectați/validați în predicția riscului și evoluției clinice a maladiilor de interes;
7. Elaborarea unui prototip de chip pentru testarea biomarkerilor asociați cu riscul/evoluția BCN și perfecționarea sistemului de estimare a riscului și prognozei în BCN în baza chip-ului, preconizat a fi adus la faza pre-marketing și patentat.
8. Perfecționarea sistemelor de estimare a riscului cardiometabolic și sistemelor de prognozare a evoluției bolilor cronice netransmisibile prin utilizarea markerilor genetici și non-genetici.

III. Termenul executării

Perioada anilor 2015-2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

5788,8 mii lei

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată : 709,7 mii lei

Executată _____ (mii lei)

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul de genetică

VII. Executorii

Nr d/o	Numele/Prenumele	Funcția în cadrul proiectului
1.	Curocichin Ghenadie	șef laborator
2.	Popescu Victor	cercetător șt. coordonator
3.	Barbacar Nicolae	cercetător șt. superior
4.	Levițchi Alexei	cercetător șt. superior
5.	Butovscaia Cristina	cercetător științific
6.	Buza Anastasia	cercetător științific
7.	Ignat Rodica	cercetător științific
8.	Chiosa Diana	cercetător științific
9.	Gavriliuc Svetlana	cercetător științific
10.	Olșanscaia Melania	cercetător științific
11.	Curliuc Victoria	cercetător științific stagiar
12.	Garan Sergiu	cercetător științific stagiar
13.	Beiu Ecaterina	îngrijitor în încăperi

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	Examinarea clinică a 500 de participanți în studiu (bolnavi) și obținerea materialului biologic (extinderea lotului de bolnavi până la 1530).	<p>În anul 2017 au fost examinați clinic 500 de participanți în studiu (bolnavi) și a fost obținut materialul biologic (lotul de bolnavi extins până la 1530).</p> <p>A fost completată baza de date în lotul de 88 persoane studiate. Au fost testați 17 parametri biochimici: 8 parametri - prin metoda fotometrică (glucoza, lipoproteinele cu densitate înaltă (HDL), apolipoproteina A, apolipoproteina B, proteina C reactivă (CRP), lipoproteinele cu densitate joasă (LDL), colesterolul total, trigliceridele) și 9 parametri - prin metoda imunoenzimatică (ELISA) (adiponectina, leptina, interleuchina 6 (IL-6), interleuchina 10 (IL-10),</p>

		<p>interleuchina 12 (IL-12), interleuchina 18 (IL-18), C-peptidul, insulina, feritina).</p> <p>Au fost elaborați praimerii și sondele moleculare corespunzătoare anumitor polimorfisme ale genelor CELSR2, LPL, LIPC, CETP, APOB, GALNT2, ANGPTL3, LIPG, GCKR, importante în dislipidemie.</p> <p>S-a realizat genotiparea pentru polimorfismele asociate genei GALNT2 la lotul de 440 de persoane.</p>
2.	Finalizarea identificării și validarea biomarkerilor în loturile studiate.	Au fost identificați, prin randomizare, o parte din biomarkeri (biochimici, imunologici și genetici) în loturile din 3600 de reprezentanți ai populației Republicii Moldova (sănătoși) și 500 bolnavi.

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **formei 4** din structura raportului)

<p>- articole în reviste editate în străinătate (indexate SCOPUS)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CHIOSA, D. L'homocysteine: un nouveau facteur de risque cardiovasculaire. <i>Archives of the Balkan Medical Union</i>. 2017, 52(1) suppl., 190-194. ISSN 0041-6940. 2. SHEREMET, M.; SYDORCHUK, L.; SHIDLOVSKYI, V.; BEDENYUK, A.; SYDORCHUK, R.; BATIG, V.; KUROCHKIN, GH.; LEVITSKY, A.; CHYMPOI, K. Effect of APO-1 / FAS, CTLA-4 and BCL-2 genes polymorphisms on the risk of goiter nodular forms with autoimmune thyroiditis occurrence among the bukovinian population. <i>Archives of the Balkan Medical Union</i>. 2017, 52(2), 144-151. ISSN 1584-9244. 3. ȘALARU, V.; CUROCICHIN, GH. Multimorbiditatea - o provocare pentru medicina de familie. <i>Archives of the Balkan Medical Union</i>. 2017, 52 (1) suppl., 186-189. ISSN 0041-6940. <p>- articole din alte reviste editate în străinătate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. SHEREMET, M.; SYDORCHUK, L.; SHIDLOVSKYI, V.; BEDENYUK, A.; SYDORCHUK, R.; GYRLA, Y.; BILOOKIY, O.; TKACHUK, N.; KUROCHKIN, G.; LEVITSKY, A. Associations of BCL-2 (RS17759659), CTLA-4 (RS231775), APO-1/FAS (RS2234767) genes polymorphisms with activity of proliferation and apoptosis in thyroid tissue of patients with nodular forms of goiter combined with autoimmune thyroiditis and thyroid adenoma. <i>Journal of Education, Health and Sport</i>, 2017. 7(8), 498-509. eISSN 2391-8306. <p>- articole în reviste naționale, categoria C</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. IGNAT, R.; GAVRILIUC, S.; LUPU, L.; CHIOSA, D.; BUZA, A.; BUTOVSCAIA, C.; LEVIȚCHI, A.; CUROCICHIN, Gh. Caracteristica factorilor convenționali de risc cardiovascular la populația tânără din Republica Moldova. <i>Moldovan Journal of Health Sciences</i>. 2017, 11(1), 33-43. ISSN 2345-1467. <p>- rapoarte publicate / teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri:</p> <p>- internaționale</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. GAVRILIUC, S.; IGNAT, R.; LEVIȚCHI, A.; LUPU, L.; CHIOSA, D.; SAMSON, I.; CUROCICHIN, Gh.; ISTRATI, V. Urban versus rural - parametrii antropometrici și profilul lipidic
--

printre studenții medici din Republica Moldova. *Volum de rezumate. Al 17-lea Congres Național de Medicina Internă, Călimănești-Căciulata, România, 29 martie - 01 aprilie 2017, Volumul VIII.*

2. SHEREMET, M.; SYDORCHUK, L.; SHIDLOVSKYI, V.; BEDENYUK, A.; KUROCHKIN, GH; LEVITSKY, A. Caspase-dependent mechanisms of apoptosis induction and the activity of peroxidation and antioxidant defense in the thyroid tissue of patients with nodular forms of goiter combined with autoimmune thyroiditis and thyroid adenoma depending on the allelic status of Bcl-2 (Rs17759659), CTLA-4 (Rs231775), APO-1 / Fas (Rs2234767) genes. *Archives of the Balkan Medical Union. Bulgarian National Section. Sofia, Bulgaria. 2017, p. A90-A91.*

- naționale

1. CURLIUC, V. Optimizarea condițiilor de extracție a ADN din sângele integru coagulat pentru genotipare prin tehnica TaqMan. *Culegere de teze. Conferința științifică a studenților și masteranzilor "Viitorul ne aparține", ed. a VII-a. 27 aprilie 2017, Universitatea Academiei de Științe a Moldovei. 2017, 23.*
2. GARAN, S. PCR-on-chip. *Culegere de teze. Conferința științifică a studenților și masteranzilor "Viitorul ne aparține", ed. a VII-a. 27 aprilie 2017, Universitatea Academiei de Științe a Moldovei. 2017, 25.*

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Rezultatele proiectului vor produce cunoștințe noi referitor la profilul genetic al populației Republicii Moldova, precum și referitor la structura stratificată a factorilor de risc al BCN în populația țării în funcție de prezența biomarkerilor genetici și nongenetici.

Aceste cunoștințe vor sta la baza conceptului unui produs inovațional, precum un sistem de testare rapidă a biomarkerilor de risc și de prognoză în cazul BCN.

Faza de "proof-of-concept" va fi urmată de elaborarea unui prototip al sistemului de testare (faza pre-marketing, în care se presupune o conclucrare cu întreprinderile mici inovaționale, patentarea produsului) și implementarea lui în practică instituțiilor medicale, contribuind astfel la implementarea tehnologiilor inovaționale în sistemul sănătății.

În scopul maximizării impactului se va conclucra cu instituțiile din sectorul Asistenței Medicale Primare implicate în cea mai mare măsură în estimarea riscurilor BCN la populația deservită, dar și cu Clinicile Universitare de profil.

Se presupune că implementarea unui astfel de sistem în practica medicală va contribui la practicarea profilaxiei stratificate și medicinei personalizate, iar aceasta va aduce la reducerea considerabilă a costurilor de îngrijiri medicale, ameliorarea sănătății, condiționând efecte socio-economice pozitive asupra economiei Republicii. Prin realizarea scopului propus, proiectul va contribui la dezvoltarea medicinei translaționale în țară și în regiune.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (până la 300 cuvinte)

În anul 2017 au fost examinați clinic 500 de participanți în studiu (bolnavi) și a fost obținut materialul biologic (lotul de bolnavi extins până la 1530).

A fost completată baza de date în lotul de 88 persoane studiate. Au fost testați 17 parametri biochimici: 8 parametri - prin metoda fotometrică (glucoza, lipoproteinele cu densitate înaltă (HDL), apolipoproteina A, apolipoproteina B, proteina C reactivă (CRP), lipoproteinele cu densitate joasă (LDL), colesterolul total, trigliceridele) și 9 parametri - prin metoda imunoenzimatică (ELISA) (adiponectina, leptina, interleuchina 6 (IL-6), interleuchina 10 (IL-10), interleuchina 12 (IL-12), interleuchina 18 (IL-18), C-peptidul, insulina, feritina).

Au fost elaborați praimerii și sondele moleculare corespunzătoare anumitor polimorfisme ale genelor CELSR2, LPL, LIPC, CETP, APOB, GALNT2, ANGPTL3, LIPG, GCKR (Tabelul 1), importante în dislipidemii.

S-a realizat genotiparea pentru polimorfismele asociate genei GALNT2 la lotul de 440 de persoane.

Au fost publicate **6** articole științifice (inclusiv 3 în revistă indexată SCOPUS) și **4** rezumate ale comunicărilor publicate (2 internaționale, poster și 2 rezumate la conferință națională); prezentate **6** comunicări la conferințe științifice, inclusiv 2 internaționale.

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)

Academia de Științe a Moldovei; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova.

Fișa proiectului de cercetări fundamentale/aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Sănătate și biomedicină. cifrul 15817.04.39A

IMCHG “Implementarea unei metode chirurgicale în tratamentul glaucomului cu implantarea șuntului cu supapă elaborat” (contractul de finanțare Nr.65 Inst. din „11” martie 2015)

II. Obiectivele proiectului

Elaborarea și producerea autohtonă a șuntului cu supapă antiglaucomatoasă.

Domeniul de cercetare este orientat spre elaborarea și implimentarea șuntului cu supapă destinat optimizării tratamentului chirurgical al glaucomului.

III. Termenul executării

01.01.2015-01.01.2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

1730.400 (un milion șapte sute treizeci mii și patru sute de lei)

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată (mii lei):

- ✓ *Buget – 295,8 (două sute nouăzeci și cinci mii, optsute lei)*
- ✓ *Cofinanțare – 85,7 optzeci și cinci mii șaptesute lei)*

Executată (mii lei):

381,5 (trei sute optzeci și unu mii cinci sute lei).

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Catedra de Oftalmologie a USMF; Laboratorul Științific Central al USMF; Întreprinderi autohtone din Moldova.

VII. Executorii

	<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>
1.	Bendelic Eugeniu - director proiectului
2.	Alsaliem Sulaiman - cercetător științific principal cu funcție șef laborator chirurgical
3.	Iacubițchi Maria - cercetător științific
4.	Frunze Olesea - secretar

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>

1.	1. Supravegherea și coordonarea procesului producerii și obținerii șuntului cu supapă antiglaucomatoasă pentru implantarea în ochi. 2. Producerea și obținerea șuntului cu supapă antiglaucomatoasă. 3. Pregătirea pentru studiul clinic. 4. Determinarea metodei de provocare a glaucomului la iepuri. Evaluarea funcționării șuntului.	1. Supravegherea procesului confecționării șuntului cu supapă antiglaucomatoasă pentru implantarea în ochi. 2. Determinarea metodei de implantare a șuntului. Evaluarea funcționării acestuia. 3. Determinarea metodei de provocare a glaucomului la iepuri. Evaluarea funcționării șuntului.
----	---	---

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **forme** 4 din structura raportului)

-

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice/aplicative obținute (pînă la 200 de cuvinte), 2017

Glaucomul prezintă riscul major în dezvoltarea orbirii ireversibile, astfel orbirile din cauza glaucomului în Europa prezintă 12 %. Necesitatea cercetărilor înaintate este dictată de incidența crescută a glaucomului în RM. La unii pacienți cu glaucom terminal este necesară înlăturarea ochiului pentru a-i salva de durerile insuportabile.

În ceea ce privește glaucomul, cele mai recente estimări arată că numărul cazurilor noi depistate în R. Moldova crește rapid: în 2009 fiind 6679 cazuri, iar în 2010 cifra a ajuns la 7025 cazuri. Metoda propusă în microchirurgia glaucomului cu implantarea șuntului cu supapă va permite îmbunătățirea rezultatelor tratamentului și reabilitarea acestor bolnavi, ceea ce va scădea numărul cazurilor de orbire și invaliditate, favorizînd astfel bunăstarea și îmbătrânirea în condiții bune de sănătate.

- În condițiile fondării și dezvoltării metodelor chirurgicale și a șuntului cu supapă antiglaucomatoasă autohton, vom obține o contribuție atât directă, cât și indirectă asupra nivelului sănătății în Republica Moldova prin:

- micșorarea cheltuielilor țării pentru procurarea dispozitivelor necesare în tratamentul glaucomului prin metoda chirurgicală cu implantarea șuntului sau a valvei antiglaucomatoase;*
- posibilitatea micșorării costului șuntului cu supapă antiglaucomatoasă;*
- accesibilitatea populației la tratament chirurgical al glaucomului cu implantarea unui astfel de dispozitiv elaborat;*
- crearea noilor locuri de muncă.*

XI. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

„**Promovarea și implementarea practică a Bioeticii medicale în Republica Moldova**” al direcției strategice **18.04. Sănătate și Biomedicină**, înscris în Registrul de stat al proiectelor din sfera științei și inovării cu cifrul 15.817.04.43A

II. Obiectivele proiectului

Scopul magistral al proiectului constă în promovarea facilă a cunoștințelor și principiilor de bază ale bioeticii și implementarea eficientă a acestora în spațiul medical și farmaceutic din R.Moldova. Se presupune realizarea următoarelor obiective: 1) identificarea, analiza și discutarea în cadrul forurilor științifice republicane, inclusiv și cu participare internațională a celor mai recente idei în domeniul bioeticii contemporane; 2) investigarea variantelor teoretice optime pentru punerea în aplicare practică a reperelor bioetice în spațiul medical și farmaceutic autohton; 3) elaborarea instrumentariilor aplicative în vederea implementării în practică a metodelor bioetice de promovare a calității vieții și sănătății în R.Moldova; 4) elaborarea și editarea ghidurilor, manualelor, elaborărilor științifice și publicațiilor periodice în domeniu; 5) pregătirea și perfecționarea cadrelor abilitate în domeniul bioeticii.

Conceptul-cheie al proiectului reprezintă structurarea unui sistem de principii, imperative morale specifice activității medicale din R.Moldova, ce ar contribui la creșterea autorității medicului și încrederea pacientului, precum și ridicarea calităților morale individuale ale medicului ce ar conduce la depășirea, evitarea greșelilor medicale cauzate de lipsa culturii morale, sporind astfel nivelul asistenței medicale și calității acestuia. Modelul implicat în realizarea proiectului este unul personalist, ce ar asigura libertatea subiecților implicați în actul medical dar și promovarea responsabilităților cerute în respectivul act. Ipoteza generală conține următorul concept: constituirea unei paradigme interdisciplinare de ridicare a nivelului de comunicare și comportament în baza calităților morale generale (ca om) și particulare (ca lucrător medical). În realizarea obiectivului principal al proiectului necesită utilizate cunoștințe, specific statutului interdisciplinar al bioeticii, din filosofia practică, medicina teoretică și clinică, asistență socială, științe ale comunicării, teologie, drept, sociologie etc.

III. Termenul executării

01.01.2015 - 31.12.2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

3670,4 mii lei

(m

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

363,9 mii lei (mii lei)

Executată 363,9 mii lei (mii lei)

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Catedra Filosofie și Bioetică a Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu”

VII. Executorii

Nr. d/o	Numele/Prenumele	Titlul științific	Funcția în cadrul proiectului
---------	------------------	-------------------	-------------------------------

1.	Ojovan Vitalie	dr. hab.	cercet. șt. princip., director de proiect
2.	Țirdea Teodor	dr. hab.	cercet. șt. super.
3.	Eșanu Anatolie	dr.	cercet. șt. super.
4.	Paladi Adriana	dr.	cercet. șt. super.
5.	Rubanovici Ludmila	dr.	cercet. șt. super.
6.	Nistoreanu Didina	dr.	cercet. șt. super.
7.	Ojovan Ala	dr.	cercet. șt. super.
8.	Rusnac Daniela		cercet. științif.
9.	Federiuc Victoria		cercet. științif.,
10.	Banari Ion		cercet. științif.
11.	Cojocaru Viorel		cercet. științif.
12.	Certan Zinovia		laborant

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	Realizarea și fortificarea suportului metodologic și informațional-aplicativ al procesului promovării efective a cunoștințelor de bioetică medicală.	<p>În perioada 17-19 mai 2017 a fost organizat Conferința/workshop internațională „Curricula de bioetică în educația medicală” dedicat analizei problemelor curente și unor aspecte de perspectivă ale implementării bioeticii medicale în instituțiile medico-sanitare și universitare. În cadrul lucrărilor atelierelor de lucru în cadrul evenimentului au fost prezentate și susținute dezbaterilor modele europene ale programelor analitice ale disciplinelor de bioetică și altor cursuri înrudite propuse în cadrul educației medicale. În rezultatul discuțiilor au fost realizate lucrări a nivelului catedrei de integrare a curriculumelor universitare de studii la disciplinele Bioetică, Comunicare și comportament în medicină și Antropologia și filosofia medicinei.</p> <p>A fost lansat suportul de curs „Bazele filosofiei medicinei (cu elemente de bioetică practică)”.</p> <p>2 membri ai catedrei au fost încadrați în procesul de predare a modulelor Etică/Bioetică, Asistență spirituală și psihologică în cadrul ciclurilor de instruire pentru medicii de familie în domeniul îngrijirilor paliative (perioada februarie – mai). În același context au fost realizate studii sociologice cu</p>

		<p>participarea medicilor de familie în vederea studierii problemelor etice asociate paliatiei.</p>
2.	<p>Identificarea și practicarea unei strategii potrivite în vederea eficientizării implementării practice a principiilor bioeticii în instituțiile medicale și a consolidării suportului informațional-științific regional al bioeticii.</p>	<p>A fost constituit conceptul, suportul tehnic și lansat procesul de acumulare a informației pentru <i>baza electronică de date în bioetică</i>.</p> <p>A fost elaborat conceptul Enciclopediei de bioetică și inițiat procesul de lucru asupra materialelor.</p> <p>Inaugurarea unui ciclu de treninguri de bioetică practică pentru personalul medical din republică.</p> <p>A fost constituit și inaugurarea <i>Centrului de consultanță în probleme de bioetică</i>.</p> <p>Organizarea simpozionului național cu participare internațională dedicat bioeticii (în contextul aniversării a 60-a a catedrei Filosofie și Bioetică și a Anului Nicolae Testemițanu) cu editarea culegerii de articole științifice ”Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei”. Conferința a 23-a științifică internațională dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80 de ani a profesorului universitar dr.hab. în filosofie Teodor N.Țirdea, 15–16 septembrie 2017, Chișinău.</p> <p>9. Catedra Filosofie și Bioetică a participat în calitate de co-organizator al Conferinței Științifică Filosofia și Perspectiva Umană consacrată Zilei Mondiale a Filosofiei, Ediția a XV-a, Academia de Științe a Moldovei, Institutul de Istorie, Chișinău, Republica Moldova, 16 noiembrie 2017.</p> <p>10. Participarea în calitate de co-organizator la Colocviul Internațional de Antropologie. Ediția a II-a. Pluralismul cultural în lumea post-moderă : sfera publică, religie, etică socială. Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie, 5-6 octombrie, 2017. Chișinău.</p> <p>Organizarea Mesei Rotunde ”Standarde Europene în cercetările biomedicale: aspecte bioetice” în colaborare cu Centrul de Informare Europeană, Biblioteca Științifică medicală, Catedra de Filosofie și Bioetică a USMF „Nicolae Testemițanu”, 2 noiembrie, 2017.</p> <p>A fost elaborat suportul de curs ”Antropologie medicală cu elemente de bioetică”.</p>

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **formeii 4** din structura raportului)

Manuale

1. ȚÎRDEA, T.N. *Bioetică. Curs de bază: Manual*. Chișinău: CEP „Medicina”, 2017. 331 p. ISBN 978-9975-56-399-4
2. OJOVANU, V.; BANARI, I.; EȘANU, A.; FEDERIUC, V.; NISTREANU, D.; PALADI, A.; RUBANOVICI, L.; RUSNAC, D.; ȚÎRDEA, T. N. *Filosofia medicinei (cu elemente de bioetică medicală)*. Suport de curs. Coord. V. Ojovanu. Chișinău: CEP “Medicina”, 2017. 121 p. ISBN 978-9975-82-072-1

Culegeri

1. Profesorul universitar, doctor habilitat în filosofie Teodor N. Țîrdea la 80 de ani: Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Univ. de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"; alcăt.: Ion BANARI; ed. îngrijită de Vitalie OJOVANU; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : S. n., 2017. Tipogr. "Print-Caro". ISBN 978-9975-56-460-1. – 193 p.
2. Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țîrdea Red. responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. ISBN 978-9975-56-459-5. -136 p.

Capitole în manuale apărute

1. PALADI, A.; GRAMMA, R. Etica aplicată și drepturi fundamentale în practica asistenței paliative. În: *Medicina paliativă. Chid practic pentru medicii de familie*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.136-177. ISBN 978-9975-82-051-6
2. GRAMMA, R.; PALADI, A. Aspecte psihosociale în medicina paliativă. În: *Medicina paliativă: Ghid pentru studenți*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.154-163. ISBN 978-9975-131-49-0
3. RUSNAC D. Expertiza umanitară și cea bioetică în strategia asigurării securității umane: analiză socioteoretică și metodologică. În: *Bioetică. Curs de bază: Manual*. Resp.ed T. N. Țîrdea. Chișinău: CEP „Medicina”, 2017. pp. 208-225. ISBN 978-9975-56-399-4
4. PALADI, A.; GRAMMA, R. Particularități în abordarea pacientului aflat în îngrijire paliativă. În: *Medicina paliativă. Chid practic pentru medicii de familie*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.179-227. ISBN 978-9975-82-051-6
5. GRAMMA, R.; PALADI, A. Aspecte conceptuale și normative ale cercetării. În: *Etica cercetării biomedicale: Chid pentru cercetători*. Resp. ed. GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.8-65. ISBN 978-9975-3042-8-3.
6. GRAMMA, R.; PALADI, A. Cercetarea în psihiatrie. În: *Etica cercetării biomedicale: Chid pentru cercetători*. Resp. ed. GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.65-72. ISBN 978-9975-3042-8-3.

7. VASILOVSKI TOMA I.; GRAMMA R.; PALADI A. Cerințe morale în experimentarea pe animale. În: *Etica cercetării biomedicale: Chid pentru cercetători*. Resp. ed. GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.100-107. ISBN 978-9975-3042-8-3.
8. PALADI, A.; GRAMMA, R. Principii etice in paliatie. In: *Medicina paliativă: Ghid pentru studenți*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.104-111. ISBN 978-9975-131-49-0
9. GRAMMA, R.; PALADI, A. Drepturile pacientului aflat în îngrijire palaitivă. In: *Medicina paliativă: Ghid pentru studenți*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.111- 134. ISBN 978-9975-131-49-0
10. PALADI, A.; GRAMMA, R. Comunicarea în asistența paliativă. In: *Medicina paliativă: Ghid pentru studenți*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.134-148. ISBN 978-9975-131-49-0
11. PALADI, A.; GRAMMA, R. Cultură, religie și spiritualitate în asistența paliativă. In: *Medicina paliativă: Ghid pentru studenți*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.148-154. ISBN 978-9975-131-49-0

Articole în culegeri naționale

1. ANDONI, V. Aspecte etice ale fertilizării in vitro la cuplurile infertile în practica medicului de familie. În: *Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea* Red. responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. pp.44-46. ISBN 978-9975-56-459-5.
2. EȘANU, A. Bioetica globală în viziunea conceptuală a academicianului, profesorului universitar Teodor Țârdea. 80 de ani de la naștere. În: *Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea* Red. responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. pp.21-25. ISBN 978-9975-56-459-5.
3. ȚÎRDEA, T.N. Componentele vectorului moral ale strategiei de supraviețuire a civilizației contemporane: studiu teoretico-practic și comparativ. În: *Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea* Red. responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. pp.86-88. ISBN 978-9975-56-459-5.
4. ȚÎRDEA, T.N. Noosferizarea și noetizarea sociumului – mecanisme cheie în edificarea componentei morale a strategiei de asigurare a securității umane: studiu teoretico-metodologic. În: *Materialele Conferinței: Științele socio-umanistice și progresul tehnico-științific*. (Conferință științifică interuniversitară 7 aprilie 2017) Chișinău: Tehnica - UTM, 2017, pp. 3-8. ISBN 978-9975-45-498-8 (0,5 c.a.)
5. OJOVAN, A., OJOVAN, V. Subiecte teoretico-medicale și bioetice ale semiologiei în afecțiunile endocrine cu manifestare stomatologică. În: *Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea* Red. responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. pp.67-68. ISBN 978-9975-56-459-5.
6. OJOVANU, V., NISTREANU, D., BANARI, I. Teodor N. Țârdea – fondator și promotor al paradigmei de supraviețuire prin valorificarea eticii viului și noeticii. În: *Strategia*

supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea Red. responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. pp.8-15. ISBN 978-9975-56-459-5.

7. RUBANOVICI, L., RUSNAC, D. Teodor N. Țârdea: pilonul contemporan al filosofiei zilelor noastre Gândirea unui filosof care a pus temelii durabile (Prof. universitar Teodor N. Țârdea la 80 de ani) În: *Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea* Red. responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. pp.35-39. ISBN 978-9975-56-459-5

Rapoarte publicate / Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri internaționale

1. BANARI, I. Interconnections of bioethics and public health – essential factor of health promotion. In: *History, Spirituality, Culture. Dialogue and Interactivity* 4th Edition. 11-12 May 2017, Galati, Romania.

2. FEDERIUC, V. Medicines as subject of bioethical discourse. In: *History, Spirituality, Culture. Dialogue and Interactivity* 4th Edition. 11-12 May 2017, Galati, Romania.

LISTA MANUALELOR APĂRUTE:

3. RUSNAC, D. Ethical dimentions of Bio-Technologies and Nano-Technologies. In: *History, Spirituality, Culture. Dialogue and Interactivity* 4th Edition. 11-12 May 2017, Galati, Romania.

4. ȚÎRDEA, T.N. Survival Strategy in the Context of the Noosferization and Nooetization of society: A Theoretical and Methodological study. In: *History, Spirituality, Culture. Dialogue and Interactivity* 4th Edition. 11-12 May 2017, Galati, Romania.

5. АНДОНИ, В. Этические вопросы антибиотикорезистентности: проблемы и перспективы. In: *Сахаровские чтения 2017 года: экологические проблемы XXI века. Материалы 17-й международной научной конференции*, 18-19 мая 2017 г., г. Минск, Респ. Беларусь. Под ред. С.А. Маскевича, С.С. Позняка, Н.А. Лысухо. Минск: МГЭИ им. А.Д. Сахарова БГУ, 2017, pp.269-270. ISBN 978-985-7152-07-0

6. ЕШАНУ, А.И., ПАЛАДИ, А.Л. Биоэтическая культура студентов с точки зрения риск–польза в биомедицинском исследовании: эмпирическое исследование. In: *Сахаровские чтения 2017 года: экологические проблемы XXI века. Материалы 17-й международной научной конференции*, 18-19 мая 2017 г., г. Минск, Респ. Беларусь. Под ред. С.А. Маскевича, С.С. Позняка, Н.А. Лысухо. Минск: МГЭИ им. А.Д. Сахарова БГУ, 2017, pp. 276-277. ISBN 978-985-7152-07-0

ЦЫРДЯ, Т.Н. Биоэтизация, ноосферизация и нооэтизация социума – ключевые инструментари нравственного вектора стратегии выживания: теоретико-концептуальный ракурс. In: *Сахаровские чтения 2017 года: экологические проблемы XXI века. Материалы 17-й международной научной конференции*, 18-19 мая 2017 г., г. Минск, Респ. Беларусь. Под ред. С.А. Маскевича, С.С. Позняка, Н.А. Лысухо. Минск: МГЭИ им. А.Д. Сахарова БГУ, 2017, pp.307-308. ISBN 978-985-7152-07-0

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (pînă la 200 de cuvinte), 2017

Valoarea cognitiv-teoretică a proiectului reiese din caracterul său inovator prin elaborarea și lansarea de noi postulate științifice relevante (bioetica socială și globală, corelarea cadrului bioetic cu diverse domenii medicale, cum ar fi cel farmaceutic, etc.), care vor îmbogăți tezaurul conceptual al bioeticii cu noi postulate, majoritatea dintre acestea reflectând starea de lucruri în spațiul autohton sau chiar din întreg sud-estul Europei. Valoarea praxiologico-aplicativă a cercetărilor constă în contribuția prin activități concrete (publicarea suportului de curs *„Bazele filosofiei medicinei cu elemente de bioetică”* și *„Bioetică. Curs de bază”*, elaborarea Suportului de curs *Antropologie medicală cu elemente de bioetică*) la elaborarea modalităților practice de îmbunătățire a asistenței medicale, a studiilor biomedicale și clinice prin redresarea climatului spiritual-moral din sfera medicinei. Valoarea cultural-spirituală reiese din caracterul interdisciplinar al bioeticii, aplicarea principiilor acesteia va contribui esențial la ridicarea nivelului cultural al populației, dat fiind faptul că medicina reprezintă domeniul de activitate umană cel mai strâns legat cu viața socială, în general, și a fiecărui individ, în special. Valoarea economică se va releva pe termen lung prin diminuarea nivelului de corupție, folosirea rațională a resurselor în sănătate, etc.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (până la 300 cuvinte)

În anul 2017 în cadrul proiectului au fost realizate activități de fortificare a suportului metodologic și informațional-aplicativ al procesului promovării efective a cunoștințelor de bioetică medicală. Au fost editate 2 manuale pentru învățământului universitar publicat în țară (ȚÎRDEA, T.N. Bioetică. Curs de bază: Manual. Chișinău: CEP „Medicina”, 2017. 331 p. ISBN 978, 11 capitole în manuale pentru învățământul universitar, 7 articole în culegeri publicate în țară și 3 articole în culegeri publicate peste hotare, 7 participări la conferințe peste hotare publicate în formă de teze (1-3 pagini) . De asemenea au fost editate 2 culegeri de articole științifice: Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea; Profesorul universitar, doctor habilitat în filozofie Teodor N. Țârdea la 80 de ani: Biobibliografie . Catedra de Filosofie și Bioetică în anul 2017 a organizat 2 conferințe internaționale și co-organizator al altor 3 manifestări științifice organizate în parteneriat cu instituții din țară. Au fost elaborate 2 cursuri noi *Antropologia și filosofia medicinei și Comunicare și comportament în medicină* pentru studenții facultăților de Medicină generală, Medicină preventivă, Stomatologie, Farmacie și Optometrie.

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)

Potențialii beneficiari:

- a. Ministerul Sănătății al RM: pregătirea cadrelor de medici la nivel universitar și postuniversitar; instituțiile de sănătate publică și de cercetare în medicină; asociații medicale profesionale, ONG-uri, comitete de etică/bioetică, managerii în sănătate, învățământ medical; medici, farmaciști, asistenți medicali, laboranți, cercetători în domeniul medicinei;
- b. Ministerul Asistenței Sociale al RM: manageri și cadre de asistență socială ce gestionează și asistă persoane cu dezabilități fizice, boli cronice somatice, boli psihice, persoane vulnerabile, narcomani, muribunzi, etc;
- c. Instituții de îngrijire paliativă, hospice-uri, etc;

- d. Ministerul Educației al RM: pregătirea cadrelor în etică și bioetică pentru implementarea în masă a bioeticii prin specialiști în comunicare, mass-media, experți de diferit nivel, pregătirea cadrelor pedagogice în predarea eticii viului;
- e. Ministerul Justiției al RM: pregătirea juriștilor în examinarea și soluționarea subiectelor din medicina contemporană clinică;
- f. Instituții mass-media: abordarea publică a subiectelor de actualitate din medicină.
- g.** Ministerul Economiei al RM: ajustarea unor planificări de acțiuni potrivite la moment în scopul unor beneficii ulterioare: reducerea cazurilor de corupție, malpraxis și finanțărilor nejustificate prin optimizarea bioetică a actului medical ș.a.

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

16.04 „Sănătate și Biomedicină”

15.817.04.06F “ Studiul particularităților epidemiologice, clinico-imunologice și molocelar-genetice a maladiilor imunodeficitare cu elaborarea procedeeleor inedite pentru imunoreabilitare ,inclusiv cu remedii autohtone ‘ ’

II. Obiectivele proiectului:

- Implementarea și optimizarea reacției cantitative de polimerizare în lanț cu utilizarea test-sistemelor inedite TREC și KREC în aprecierea eficacității clinico-imunologice al acestora în diagnosticul precoce al imunodeficiențelor primare (IDP) pentru efectuarea Screening-ului neonatal
- Examenul clinico-paraclinic al pacienților cu suspecție la maladii imunodeficitare primare (examen clinic coimplex cu elucidarea fiecarui criteriu de apreciere a stării sanatații copilului, examenelor clinice de laborator- hemoleucograma, analiza biochimică a sângelui și ,dupa indicație - examenul instrumental, funcțional etc).
- Testarea statusului imunologic cu aprecierea gradului și severității de alterare a verigei imune afectate.
- Cercetarea molecular-genetică a mostrelor sangvine a pacienților cu dereglări a statusului imun (extracția ADN, secvențialitatea aminoacidă a genelor WAS și ATA).
- Completarea cartelelor de investigare complexă a pacienților , cifrarea rezultatelor și introducerea lor în banca de date informative a proiectului de cercetare.
- Specificarea algoritmilor de diagnostic al celor mai frecvente forme de IDP la nivel de instituție primară.

III. Termenul executării

02.01.2017-31.12.2017

IV. Volumul total planificat al finanțării

2551 mii lei

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată (mii lei)

Executată (mii lei)

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

absente

VII. Executorii

Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului

1 Andrieș Lucia -director de proiect

2	Palii Ina-cercetator științific superior
3	Schișco Olga- cercetator științific superior
4	Țurcanu Adela - cercetator științific superior
5	Privalova Elena- cercetator științific superior
6	Sacără Victoria - cercetator științific superior
7	Fișer Anastasia - cercetator științific
8	Barba Doina- cercetator științific
9	Cracea Angela- cercetator științific
10	Nicu Olesea- cercetator științific stagiar
11	Josan Tatiana- cercetator științific stagiar
12	Țușco Valentina- cercetator științific stagiar
13	Dorif Alexandr- laborant superior
14	Covanțev Serghei - laborant superior
15	Ursu Natalia-preparator
16	Ursu Natalia- îngrijitor de camere

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului</i>
1.	Elaborarea unui principiu nou de abordare a metodologiei diagnosticului precoce al maladiilor imunodeficitare la copii și adulți	Implementarea metodei cantitative de polimerizare în lanț (qPCR) cu utilizarea test-sistemelor inedite TREC și KREC prezintă o etapă prioritară în screening-ul nou-născuților, copiilor și adulților cu imunodeficiențe primare (<i>IDP</i>). Conștiințarea medicilor instituțiilor primare asupra particularităților clinico-imunologice al imunodeficientelor primare la copii și adulți RM .
2.	Examenul clinico-paraclinic al pacienților cu suspjecție la maladii imunodeficitare primare (hemoleucograma și după indicație analiza biochimică a sângelui,	Au fost controlați 71 copii și 30 adulți cu diverse forme nosologice (ORL, infecții respiratorii, afecțiuni neurologice etc), dar cu semne clinice de imunodeficiență primară cu utilizarea metodelor clinice, funcționale,instrumentale, imunologice, etc. . Cartele de investigare complexă a pacienților au fost cifrate, iar rezultatele cercetărilor au fost introduse în banca de date informative pentru preluclarea

	examinări instrumentale, funcționale etc.)	matematica a rezultatelor obținute. Din numărul total de copii investigați în cadrul proiectului au fost selectați 22 pacienți cu modificări imunologice incerte cărora li s-a administrat Licopid (1mg/zi sublingval) pe timp de 10 zile. Efectul a fost monitorizat prin testare repetată la 12 copii. Lotul de referință e de 10 copii testați repetat.
3.	Testarea statusului imun cu aprecierea gradului și severității de alterare a verigei imune afectate	A fost implementată metoda flowcitometriei de flux cu anticorpi monoclonali anti-CD3, anti-CD4, anti-CD8, anti-CD16, anti-CD19 pentru aprecierea populațiilor și subpopulațiilor limfocitare în sângele pacienților cu suspjecție la maladii imunodeficitare.
4.	Specificarea algoritmilor de diagnostic al celor mai frecvente forme de imunodeficiență primară la nivel de instituție medicală primară și specializată	În baza rezultatelor obținute în algoritmul de diagnostic al IDP a fost introdusă testarea cu utilizarea reacției de polimerizare în lanț cantitativă (qPCR) cu test-sisteme TREC și KREC în screening-ul nou-născuților copiilor și adulților
5	Testarea molecular-genetică a AND nou-născuților la prezența IDP cu utilizarea test-sistemelor TREC și KREC	A fost implementată în practică metoda de cuantificarea a numărului de copii de TREC și KREC prin metoda qPCR.

IX.

Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **forme** 4 din structura raportului)

Articol din revista cu factor de impact :

1. WRANKE, A.; PINHEIRO BORZACOV L.M.; **TURCANU A.**; PARANA R.; LOBATO C.; HAMID S.; CEAUSU E.; DALEKOS G.N.; RIZZETTO M., NIRO G.A., LUBNA F., et al . *Clinical and virological heterogeneity of hepatitis delta in different regions world-wide: The Hepatitis Delta International Network (HDIN)*. Liver International. 2017 octomber 26;1-9., DOI 10.1111/liv.13604 , ISSN 1478-3231(IF: 4.116)

Articole din reviste naționale

1. GUDIMA, D.; **TURCANU, A.**; TARAN, N.; TOFAN, L.; BERLIBA, E.; TCACIUC, E.; PELTEC, A. et. al Hepatita virală Delta: imunopatogenie și evoluție clinică. *Buletinul Academiei de Știință a Moldovei Științe Medicale* 3(55)/2017, p. 21-26
2. Dolma, N.; **Andrieș, L.**; Bețiu M. *Aspecte noi în abordarea clinico-imunologică a pacienților cu dermatită atopică .Primită pentru ediție în revista MJHS,2017*

Articole din alte reviste editate în străinătate

1. Барба, Л.О.; Гончар, В.И.; Кованцев, С.Д.; Барба, Д.В.; Андриеш, Л.П. *Особенности клинико-иммунологического течения хронической рецидивирующей крапивницы, ассоциированной с хроническим гепатитом.* «Аллергология и иммунология М., Изд-во „Медицина-Здоровье” 2017, Том 18, номер 1, стр.38-42 ISSN 1562-3633 II Международный конгресс инновационные технологии в иммунологии и аллергологии , М., 17-19 мая 2017

Articole în culegeri(naționale / internaționale)

1. Iarmaliuc, O.; Șchițco, V.; Sacară, V.; Barba, D.; Șchițco, O.; Covanțev, S.; Țurcanu, A.; Andrieș, L. *Perspective de diagnostic al imunodeficiențelor primare la copii și adulții din Moldova.* Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de ani de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu, Chisinau, 2017 p.182-186 ISBN N 978-9975-82-063-9 Conferința anuală consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu
2. Turcanu, A.; Andries, L.; Barba, D. *Impact of IL-10, IFN Gamma and TNF Alfa in Evolution of Patients Affected by Chronic Delta Viral Infection* Proceedings Filodiritto Allergy, Asthma, COPD, Immunophysiology & on Rehabilitology: Innovative Technologies Bologna , Italy 2017 p.211-218 ISBN 978- 88-95922-83-6

Rapoarte publicate / Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri (naționale / internaționale)

1. Andriesh, L.; Sacara, V.; Privalova, E.; Barba, D.; Iarmaliuc, O.; Turcanu, A.; Covantev, S.; Turcanu T. Primary immunodeficiency in children and adults-new perspectives for diagnosis and therapy in Moldova. *International Journal on Immunorehabilitation.* M., “Meditsina-Zdorov’e “ Publishers 2017 June, Vol. 19, Number 1 ,p.56 ISSN1562-362 V European Congress on Asthma and COPD IX Georgian National congress on Allergy, Asthma and Immunology Tbilisi, Georgia, Iune 28- July 2017
2. Dorif, A.; Gorducova, M.; Filipenko, M.; Andries, L.; Sacara, V. Quantification of TREC/KREC levels in blood of newborns in Moldova. *Romanian Journal of Rare Diseases Supplement 2/2017* p.34 Craiova , Romania ISSN 2068-5882 Conferința științifică “Share an inspired vision in Rare Diseases”.
3. Turcanu, T.; Andries, L.; Neamtu, L. The association of viral respiratory infection with wheezing in young children. *International Journal on Immunorehabilitation* M., “Meditsina-Zdorov’e,, Publishers 2017, Vol. 19, Nr. 1, p.55 ISSN 1562-3629 V European Congress on Asthma and COPD , Tbilisi Iune 28- July 1, 2017.
4. Andries, L.; Turcanu, A.; Barba, D.; Covantev, S.; Iarmoliuc, O. Gastrointestinal disorders and primary antibody deficiencies in adult patients. *International Journal on Immunorehabilitation* M., “Meditsina-Zdorov’e,, Publishers 2017, Vol.19, Nr 2, p.97-98 ISSN 1562-3629 XI World Congress on COPD, Asthma and Immunopathology M, October 5-8 , 2017

5. WRANKE, A. HARDTKE, S.; BORZACOV, L.M.P.; TURCANU, A.; PARANA, R.; LOBATO, C.; HAMID, S.; CEAUSU, E.; DALEKOS, G.; RIZZETTO, M.; et.al. Diversity of clinical presentation and virological characteristics of hepatitis delta in different regions world-wide: results of the Hepatitis Delta *International network*. *J of Hepatology Abstract book*, Supliment No1, vol.66, 2017, p. S257 (THU -157) ISSN 0168-8278
6. Барба, Л.О.; Гончар, В.И.; Кованцев, С.Д.; Барба, Д.В.; Андриеш, Л.П. Хроническая рецидивирующая крапивница и функциональное состояние печени. „*Аллергология и иммунология*” М.,Изд-во «Медицина-Здоровье» 2017, Том 18, номер 1, стр.47 -48 ISSN 1562-3637 II Международный конгресс инновационные технологии в иммунологии и аллергологии М., 17-19 мая 2017
7. Андриеш, Л.; Цуркан, А.; Барба, Д.; Кованцев, С.; Ярмалюк, О. Гастроинтестинальные нарушения и первичные иммунодефициты антител у взрослых пациентов. „*Аллергология и иммунология*” М.,Изд-во «Медицина-Здоровье» 2017, Том 18, номер 3, стр.186 ISSN 1562-3637 XI Всемирный Конгрес по ХОБЛ, Астме и Иммунопатологии XI Съезд аллергологов и иммунологов СНГ
8. Андриеш, Л.П.; Скицко, О.П.; Сакарэ, В.К.; Палий И.И.; Барба Д.В.; Кованцев С.Д.; Синдром Ди Джорджи: за и против? „*Аллергология и иммунология*” М.,Изд-во «Медицина-Здоровье» 2017, Том 18, номер 3, стр.185; ISSN 1562-3637 XI Всемирный Конгрес по ХОБЛ, Астме и Иммунопатологии XI Съезд аллергологов и иммунологов СНГ

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute 2017

Implementarea test-sistemelor inedite TREC și KREC în qPCR este o manoperă nouă în plan național și internațional în diagnosticul maladiilor imunodeficitare. Aprecierea verigei imune alterate stă la baza selecției unui tratament imunomodulator cu optimizarea calității vieții pacienților, minorizarea severității malade și impactului socio-economic familial. Rezultatele vor fi expuse în protocolul clinic național al IDP.

Aplicarea tratamentului imunoreglator la copiii frecvent bolnavi contribuie la minimalizarea infecțiilor recurente suportate și, respectiv, prevenirea declansării proceselor inflamatorii cronice, a celor autoimune sau alergice. Efectul economic poate fi manifestat prin ameliorarea indicilor de morbiditate infantilă și a reducerii pierderii capacității de muncă la părinți.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017

Utilizarea metodelor inedite de testare a imunodeficiențelor primare, cum ar fi flowcitometria cu aprecierea obiectivă și automatizată a populațiilor și subpopulațiilor limfocitare (limfocitele CD3⁺, CD4⁺, CD8⁺, CD16⁺, CD19⁺), precum și testarea molecular-genetică a mostrelor sangvine din cardurile Guthrie cu aprecierea receptorilor limfocitelor naive T-și B-constituie baza diagnosticului IDP în diverse forme nosologice.

Aprecierea statusului imun la copii devine reală în condițiile actuale și o necesitate importantă în practica medicală. Indicațiile pentru examinare au fost elaborate și prezentate medicilor de familie

in cadrul conferintelor științifico-practice in procesul didactic la Departamentul Pediatrie USMF „N.Testemitanu”, cursurile de perfecționarea a medicilor la Catedra Medicina de Laborator.

Importanța teoretică a proiectului constă în argumentarea necesității introducerii testării pentru IDP în cadrul programului național de screening neonatal, ceea ce va permite diminuarea morbidității și mortalității infantile. Importanța practică este realizarea unui studiu pilot pentru stabilirea valorilor de referință ale markerilor TREC și KREC la copiii prezumați sănătoși.

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)

Instituțiile de stat și private, IMSP Institutul Mamei și Copilului, Centrul Național de Sănătate a Reproducerii și Genetică Medicală

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

80.07 Sănătate și Biomedicină,

15.817.04.40 A Standartizarea diagnosticului și tratamentul patologiei și traumatismelor organilor cavității abdominale

II. Obiectivele proiectului

1. Analiza rezultatelor precoce și la distanță a tratamentului leziunilor mucinoase ale apendicelui.
2. Studiarea supraviețuirii pacienților cu tumori ale intestinului subțire și determinarea factorilor care influențează acest indice.
3. Concretizarea criteriilor de selectare a traumatizațiilor pentru laparotomie exploratorie obligatorie pentru minimalizarea incidenței laparotomiilor nonterapeutice și determinarea utilității modalităților diagnostice la pacienții cu traumatism abdominal deschis.
4. Studiarea particularităților clinice, diagnostice la pacienții în etate cu traumatism asociat.
5. Determinarea evoluției și gradului severității colangitei acute potrivit scorurilor stabilite (DIC, SIRS, MODS).
6. De a cerceta eficacitatea antisepticilor noi în profilaxia infecțiilor septico-purulente chirurgicale.

III. Termenul executării

01/01/2017 – 31/12/2017

IV. Volumul total planificat al finanțării

1057,7 (mii lei)

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată (203.000 mii lei)

Executată (203.000 mii lei)

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul de Chirurgie Hepato-Pancreato-Biliară

VII. Executorii

	<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>
1.	<u>Conducătorul proiectului</u> - academician AȘ RM, prof. univ., dr. hab. în med., Gh. Ghidirim
	<u>Executori</u>
2.	Prof. cercet., Dr. hab în med., I. Mișin

3.	Cer. șt. coord., dr. hab. în med., V. Kusturov
4.	Cer. șt. super., dr. în med., I.Gagauz
5.	Cer. șt. super., Dr. în med., Ala Suman
6.	Cer. șt. super., dr. în med., R. Gurghiș
7.	Cer. șt., dr. în med., S. Țințari
8.	Cer. șt., dr. în med., Irina Paladi
9.	Cer. șt., V. Gheorghîța

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<p>A fost analizate rezultatele precoce și la distanță a tratamentului leziunilor mucinoase ale apendicelui.</p> <p>S-a studiat supraviețuirii pacienților cu tumori ale intestinului subțire și determinarea factorilor care influențează acest indice.</p> <p>S-a concretizat criteriile de selectare a traumatizațiilor pentru laparotomie exploratorie obligatorie pentru minimalizarea incidenței laparotomiilor nonterapeutice și determinarea utilității modalităților diagnostice la pacienții cu traumatism abdominal deschis.</p> <p>S-a studiat particularitățile clinice, diagnosticate la pacienții în etate cu traumatism asociat.</p> <p>A fost determinată evoluția și gradul severității colangitei acute potrivit scorurilor stabilite (DIC, SIRS, MODS).</p> <p>S-a cercetat eficacitatea antisepticilor noi în profilaxia infecțiilor septico-purulente chirurgicale.</p> <p>Pe durata realizării proiectului se preconizează susținerea a două teze de doctor în medicină.</p>
1.		

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **formeii 4** din structura raportului)

<p>1. Kusturov V., Paladii I., Kusturova A., Ghidirim Gh. Actualities In Specialized Aid Of The Patients With Multiple And Associated Trauma. Archives of the Balkan Medical Union. București. 2017, vol.52, nr.1 (suppl. 1), p.135-139. (ISSN 0041-6940). http://urgenta.md/Docs/Balkan_2017.pdf</p> <p>2. Kusturov V., Paladii I., Kusturova A. Trauma 2016: The Modern Technology Of Treatment In Current Traumatology And Orthopedics. Archives of the Balkan Medical Union. București. 2017, vol.52, nr.1 (suppl. 1), p.170-173. (ISSN 0041-6940). http://urgenta.md/Docs/Balkan_2017.pdf</p> <p>3. Гидирим Г.П., Кустуров В.И., Паладий И.К. Современная тактика при нестабильных</p>

повреждениях таза. Медицинский Вестник МВД России. Москва, 2017, in tipar

ormvd@ormvd.ru.

4. Ghidirim Gheorghe, Prisăcaru Ion, Boghean Gheorghe, Glavan Nicolae. Rezultate clinice în tratamentul local al plăgilor supurative ale pielii și țesuturilor moi cu antiseptic Izofuran. În: Buletinul academiei de știință a Moldovei. Științe medicale. Chișinău. 2017; 2(54): p. 184-187. (ISSN 1857-0011)
5. Kusturov Vladimir, Kusturova Anna, Paladii Irina, Ghidirim Gheorghe. Dispozitive de fixare externă în tratamentul fracturilor instabile ale oaselor pelviene. Culegere de articole științifice. Consacrate aniversării a 90-a de la nașterea Ilustrului Medic și Savant Nicolae Testemițanu. Chișinău. 2017. p. 187-192. (ISBN 978-9975-82-063-9).
6. Ghidirim Gh., Mishin I., Rojnoveanu Gh., Craciun I., Vozian M. Damage control surgery as treatment option for acute mesenteric ischemia. 18-th European Congress of Trauma & Emergency Surgery. May 7 – 9, 2017. București. România. p.120 (P092). (ISSN 1863-9933) ISI IF(2015):0.472 <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2Fs00068-017-0781-y.pdf>
7. Ghidirim Gh., Mișin I., Mișina A., Rojnoveanu Gh., Vozian M. Diagnosticul mucocelului appendicular și pseudomixomului peritoneal. Catalog al Salonului Internațional al Cercetării, Inovării și Inventicii “PRO INVENT 2017”, Ediția a XV-a, Cluj–Napoca (România), 2017, p.48. (ISBN 978-606-737-235-9).
https://proinvent.utcluj.ro/cataloge/Pro_Invent_2017.pdf
8. Ghidirim Gh., Mișin I., Mișina A., Rojnoveanu Gh., Vozian M. Tratamentul multimodal al mucocelului apendicular și pseudomixomului peritoneal. Catalog al Salonului Internațional al Cercetării, Inovării și Inventicii “PRO INVENT 2017”, Ediția a XV-a, Cluj–Napoca (România), 2017, p.48. (ISBN 978-606-737-235-9).
https://proinvent.utcluj.ro/cataloge/Pro_Invent_2017.pdf
9. Гидирим Г.П., Мишин И.В., Плешко Е.Н., Георгица В.А. Фибромы тонкой кишки. Медицинский Вестник юга России. 2017. №2 (приложение). С. 408. (ISSN 2219-8075).
HTTPS://BOOK.SURGEONS.RU/COMPONENTS/COM_JSHOPPING/FILES/DEMO_PRODUCTS/TEZISY-V-SEZDA-XIRURGOV-YUGA-ROSSII.PDF
10. Ghidirim Gh., Mișin I., Mișina A., Rojnoveanu Gh., Vozian M. Diagnosis of mucocoele appendix and peritoneal pseudomyxoma. Proceeding of the 9th European Exhibition of Creativity and Innovation “EUROINVENT”. Iași. 2017. P. 189.
<http://www.euroinvent.org/cat/E2017.pdf>
11. Ghidirim Gh., Mișin I., Mișina A., Rojnoveanu Gh., Vozian M. Tratamentul multimodal al mucocelului apendicular și pseudomixomului peritoneal. Proceeding of the 9th European Exhibition of Creativity and Innovation “EUROINVENT”. Iași. 2017. p. 190.
<http://www.euroinvent.org/cat/E2017.pdf>
12. Rojnoveanu Gh., Tintari S., Gagauz I., Gurghis R., Aneste E. Nonoperative Approach in penetrating abdominal stab wounds. 18-th European Congress of Trauma & Emergency Surgery. May 7 – 9, 2017. București. România. p.62. (ISSN 1863-9933) ISI IF(2015):0.472 <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2Fs00068-017-0781-y.pdf>
13. Aneste E., Rojnoveanu Gh., Tagadiuc O., Gurghis R., Tintari S. Analysis of coagulation rates in trauma patients with hemoperitoneum during nonoperative management. 18-th European Congress of Trauma & Emergency Surgery. May 7 – 9, 2017. București.

România. p.70. (ISSN 1863-9933) ISI IF(2015):0.472
<https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2Fs00068-017-0781-y.pdf>

14. Irina Paladii, Ghidirim Gh., Kusturov V., Ala Suman, Mahovici I. Indicile de șoc Allgover în determinarea volumului hemoragiei posttraumatice. În: Volum de rezumate.Conferința Națională de Chirurgie. Iași, România. Editura”Gr. T. Popa”, UMF Iași; vol.I, 2017. p. 451-452.

<https://cnchirurgie.ro/wp-content/uploads/2017/09/cnc2017.pdf>

15. Irina Paladii, Ghidirim Gh., Kusturov V., Ala Suman, Mahovici I. Interacțiunea complicațiilor posttraumatice și maladiilor concomitente. În: Volum de rezumate.Conferința Națională de Chirurgie. Iași, România. Editura”Gr. T. Popa”, UMF Iași; vol.I, 2017. p. 453-454.

<https://cnchirurgie.ro/wp-content/uploads/2017/09/cnc2017.pdf>

16. L. Streltov, Rojnoveanu Gh., S. Revenco, Ala Suman. Urgențe chirurgicale severe concomitente – variante de soluționare. În: Volum de rezumate.Conferința Națională de Chirurgie. Iași, România. Editura”Gr. T. Popa”, UMF Iași; vol.I, 2017. p. 571-572.

<https://cnchirurgie.ro/wp-content/uploads/2017/09/cnc2017.pdf>

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Pacienții simptomatici se confirmă necesitatea soluționării prin intervenție chirurgicală – laparotomie exploratorie! La utilizarea unei astfel de tactici, rata prognozată pentru laparotomii terapeutice este de 90%. Investigările suplimentare sunt abuzive și excesive și fără valoare decizională în aprecierea tacticii ulterioare, iar tergiversarea intervenției la această categorie de traumatizați se soldează cu morbiditate și mortalitate înaltă, pe când, cei asimptomatici cu plăgi profunde ale abdomenului au probabilitate mică de prezență a leziunilor intraabdominale majore (16.4%), iar utilizarea de rutină a laparotomiei exploratorii la acești pacienți este abuzivă, deoarece cauzează o rată exagerată de intervenții nonterapeutice ce depășește 83.6%, cu durată de spitalizare semnificativ mai mare ca în cazul managementului nonoperator selectiv. Conform datelor preliminare obținute s-a stabilit că la pacienții vârstnici intervențiile primei etape chirurgicale – control în dinamic leziunilor în structura și frecvența nu diferă în mod substanțial de la exploatarea intervențiilor la accidentații tineri și de vârstă mijlocie, dar în a doua etapă chirurgicală de chirurgie reconstructivă și osteosinteza finală nu a fost efectuată. Prezența la o mare majoritate a pacienților patologiei concomitente, ar putea afecta tactica de tratament în acest grup de pacienți care necesită dezvoltarea în continuare a abordărilor speciale pentru tratamentul celor afectați.

Pentru pacienții cu plăgi postoperatorii au fost formate două loturi de pacienți, cu și fără utilizarea concomitentă a antibioticelor în perioada postoperatorie. A fost determinat că tratamentul plăgilor postoperatorii după apendicectomie și herniotomie cu antiseptic Izofural (soluție 0,05%) asigură prevenirea asocierii infecției supurative și favorizează regenerarea eficace a plăgii postoperatorii în 4,420±0,515 și, respectiv, 5,540±1,020 zile

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (până la 300 cuvinte)

- Leziunile mucinoase de origine apendiculară au manifestat expresie imunohistochimică CK 20 (+), CEA (+) și CK 7 (-). Leziunile mucinoase ovariene primare, la rândul său, au manifestat expresie imunohistochimică CK 20 (-), CEA (-) și CK 7 (+).

- A fost elaborat algoritmul de diagnostic și tratament al tumorilor intestinului subțire în chirurgia de urgență
- Pacienții simptomatici cu plăgi penetrante confirmate necesită soluționare prin intervenție chirurgicală laparotomie exploratorie! La utilizarea unei astfel de tactici, rata prognozată pentru laparotomii terapeutice este de 90%. Investigările suplimentare sunt abuzive și excesive și fără valoare decizională în aprecierea tacticii ulterioare, iar tergiversarea intervenției la această categorie de traumatizați se soldează cu morbiditate și mortalitate înaltă
- Conform datelor preliminare obținute s-a stabilit că la pacienții vârstnici intervențiile primei etape chirurgicale – control în dinamic leziunilor în structura și frecvența nu diferă în mod substanțial de la exploatarea intervențiilor la accidentații tineri și de vârstă mijlocie, dar în a doua etapă chirurgicală de chirurgie reconstructivă și osteosinteza finală nu a fost efectuată. Prezența la o mare majoritate a pacienților patologiei concomitente, ar putea afecta tactica de tratament în acest grup de pacienți care necesită dezvoltarea în continuare a abordărilor speciale pentru tratamentul celor afectați.
- Colangita acută necesită un studiu aprofundat pluridisciplinar, bazat pe Scorurile bine cunoscute DIC, SIRS, MODS - al științei medicale contemporane. Este importantă aprecierea la justa valoare a gradului de gravitate a colangitei acute, ce permite adoptarea a unui management corect pentru fiecare caz clinic în parte, iar aplicarea tacticii tratamentului etapizat ne va permite obținerea unor rezultate de succes.
- A fost analizată utilizarea antisepticului Izofural soluție 0,05% în tratamentul local al plăgilor postoperatorii după apendicectomie și herniotomie, în scopul prevenirii infecției supurative și regenerării eficiente a plăgii. Au fost formate două loturi de pacienți, cu și fără utilizarea concomitentă a antibioticelor în perioada postoperatorie. A fost determinat că tratamentul plăgilor postoperatorii după apendicectomie și herniotomie cu antiseptic Izofural (soluție 0,05%).

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)

Beneficiarii cercetărilor și metodelor propuse de cercetătorii Laboratorului de Chirurgie Hepato-Pancreato-Biliară sunt pacienții IMSP IMU, IMSP "Arhanghilul Mihail".

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Profilul de cercetare: *Clinico-terapeutic*

Direcțiile de bază: 3. *Sănătate și Biomedicină*

Proiect instituțional: 15.817.04.38A „*Bolile cronice difuze ale ficatului – manifestări extrahepatice*”. Vlada-Tatiana Dumbrava, dr.hab.șt.med., profesor universitar, director de proiect 2015-2018

II. Obiectivele proiectului

1. Studierea funcției axului hepato-hipofizar-gonadic (coriogonina, hormonul foliculostimulant, hormonul luteinizant, estradiol, progesteron, testosteron) la pacienții cu diferite boli cronice difuze ale ficatului;
2. Aprecierea particularităților metabolismului serotoninei (serotonina, triptofan, acidul oxiindolacetic) la bolnavii cu patologie hepatică în funcție de activitatea bolii și de factorii psihosociale;
3. Determinarea aspectelor de activitate a mesagerilor intracelulari (adenozinmonofosfat, guanozinmonofosfat) în bolile cronice difuze ale ficatului în funcție de forma patologiei și de starea funcțională a ficatului;
4. Studierea stării sistemului de coagulare (factorul trombocitar, indicele protrombinic, TTPA, TT, antitrombina 3, proteina C specifică) la bolnavii cu patologia ficatului;
5. Precizarea rolului sindromului metabolic în dezvoltarea bolilor cronice difuze ale ficatului (spectrul lipidic, indice de insulinorezistență, măsurări antropometrice, date electrocardiografice, presiunea arterială);
6. Cercetarea capacității funcționale a pulmonilor (spirografia, body-pletismografia) la pacienții cu diverse forme de patologie hepatică;
7. Studierea manifestărilor din partea tubului digestiv (esofag, stomac, etc.) în cadrul bolilor cronice difuze ale ficatului.

III. Termenul executării

2015-2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

Buget – 3946.4 mii lei

Cofinanțare – 912.4 mii lei

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată - 1167,8 mii lei,

Executată (mii lei)

Buget - 896,9 mii lei

Cofinanțare - 270,9 mii lei

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul de gastroenterologie

VII. Executorii

	<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>
1	Dumbrava V.-T. , director de proiect, dr.hab.șt.med., profesor universitar
2	Lupașco Iu. , șef laborator, dr.șt.med., conferențiar cercetător;
3	Țurcan S. , cercetător științific coordonator, dr.hab.șt.med., conferențiar cercetător;
4	Sofronii A. , cercetător științific superior, dr.șt.med., conferențiar universitar;
5	Vengher I. , cercetător științific superior, dr.șt.med., conferențiar cercetător;
6	Taran N. , cercetător științific superior, dr.șt.med.;
7	Ghelimici T. , cercetător științific;
8	Harea G. , cercetător științific;
9	Chirvas E. , cercetător științific;
10	Berezovscaia E. , cercetător științific
11	Znagovan A. , cercetător științific
12	Gribiniuc A. , cercetător științific stagiar
	Lupașco D. , laborant
	Ivanova N. , laborant
	Beșleaga N. , preparator

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	- Studierea stării sistemului de coagulare (factorul trombocitar, indicele protrombinic, TTPA, TT, antitrombina 3, proteina C specifică) la bolnavii cu patologia ficatului;	<p>A fost studiată și colectată literatura relevantă funcției sistemului de coagulare în cadrul maladiilor hepatice.</p> <p>Au fost examinați pacienții cu BCDF (cca 200) și persoanele sănătoase (cca 30)</p> <p>Au fost introduse datele colectate în timpul examinării pacienților (demografice, clinice, paraclinice, de laborator și instrumentale) în anchete speciale elaborate pentru proiect.</p> <p>Au fost transferate datele colectate din achete în baza de date.</p> <p>A fost elucidat rolul tulburărilor în sistemului de coagulare: factorului trombocitar, indicelui protrombinic, TTPA, TT, antitrombinei 3, proteinei C specifice în manifestarea și evoluția a diferitor BCDF.</p> <p>Rezultatele obținute au fost prezentate în articole, teze, raporturi la nivel național și internațional.</p>

<p>2. - Precizarea rolului sindromului metabolic în dezvoltarea bolilor cronice difuze ale ficatului (spectrul lipidic, indice de insulinoresistență, măsurări antropometrice, date electrocardiografice, presiunea arterială);</p>	<p>A fost studiată și colectată literatura relevantă apariției sindromului metabolic în cadrul BCDF.</p> <p>A fost precizat rolul sindromului metabolic în dezvoltarea BCDF.</p> <p>Au fost precizate legături reciproce între prezența sindromului metabolic și starea funcțională a ficatului.</p> <p>A fost elaborat algoritmul de diagnostic diferențial al afecțiunilor hepatice în cadrul sindromului metabolic la pacienții cu diferite forme de BCDF.</p> <p>Rezultatele obținute au fost prezentate în articole, teze, raporturi la nivel național și internațional.</p>
---	---

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **forme** 4 din structura raportului)

Monografii:

1. DUMBRAVA, V.-T.; LUPAȘCO, I.; VENGER, I.; BEREZOVSICAIA, E. *Ficatul și hormonii de la mecanismele esențiale pînă la manifestările clinice și extrahepatice*. Chișinău: Editura CEP “Medicina”, 2016. 203 p. ISBN 978-9975-56-404-5.

Articole în reviste din țară categoria B:

1. CHIRVAS, E. Reglarea T celulară în infecția cronică HBV. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. Chișinău, 2017, 3 (73); p. 91-93. ISSN 1729-8687.
2. GHELIMICI, T.; LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T.; HAREA, G. Aspecte de diagnostic neinvaziv al miocardiopatiei în cadrul sindromului hepatopulmonar. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. Chișinău, 2017, 3 (73); p. 116-118. ISSN 1729-8687.
3. GRIBINIUC, A.; DUMBRAVA, V.-T.; LUPAȘCO, I.; VENGER, I.; TARAN, N.; GHELIMICI, T.; CHIRVAS, E.; HAREA, G. Comorbiditățile alergice la pacienții cu patologie gastroduodenală. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, 2(54), 132-137. ISSN 1857-0011.
4. GRIBINIUC, A.; LUPAȘCO, I.; VENGER, I. Principiile de management contemporan al urticariei cronice. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, 3(73), 120-122. ISSN 1729-8687.
5. LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T.; VENGER, I.; BEREZOVSICAIA, E.; LUPAȘCO, D. Sindromul metabolic și cancerul hepatocelular. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, 4(74), p. 117-122. ISSN 1729-8687.
6. TARAN, N.; IVANCOV, G.; PELTEC, A.; DUMBRAVA, V.-T.; HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A. Selecția pacienților pentru transplantul hepatic: perioada de includere și factorii de risc. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, 3(55), 148-155. ISSN 1857-0011.
7. TARAN, N.; HOTINEANU, A.; LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T. Particularitățile hemostazei la pacienții cu ciroza hepatică decompensată în transplantul hepatic. *Sanatate publica, Economie si Management in Medicina, Materiale ale Congresului III de Medicina Interna cu participare internatională*. 2017, 3 (73), 174-176. ISSN 1729-8687.

8. VENGER, I.; DUMBRAVA, V.-T.; LUPAȘCO, I.; HAREA, G.; TARAN, N.; CHIRVAS, E.; GHELMICI, T. Simptomele frecvente în hepatita cronică virală – manifestări extrahepatice sau simptome asociate? *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, 2(54), 120-124. ISSN 1857-0011.
9. VENGER, I.; LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T. Riscuri și profilaxie a stărilor precanceroase ale esofagului. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, 4(74), p. 80-84. ISSN 1729-8687.

Articole în culegeri din străinătate:

1. LUPAȘCO, I.; BEREZOVSICAIA, E.; DUMBRAVA, V. Psychosomatic disorders in chronic diffuse liver diseases. In: *NeurogastRO – 2017 Meeting of the Romanian Society of Neurogastroenterology with Rome IV Regional Central East European Meeting*, Iasi, Romania, 16-18 March 2017. Filodiritto Editore – Proceedings, 2017, p. 190-195. ISBN 978-88-95922-89-8.
http://www.filodirittoeditore.com/index.php?route=product/product&path=78&product_id=140
2. LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.; DUMITRAȘCU, D.L.; VENGER, I.; BEREZOVSICAIA, E. The Role of Stress Hormones and Gastrin in Gastroduodenal Dysfunction in Patients with Chronic Viral Hepatiti. În: *NeurogastRO – 2017 Meeting of the Romanian Society of Neurogastroenterology with Rome IV Regional Central East European Meeting*, Iasi, Romania, 16-18 March 2017. Filodiritto Editore – Proceedings, 2017, p. 158-165. ISBN 978-88-95922-89-8.
http://www.filodirittoeditore.com/index.php?route=product/product&path=78&product_id=140

Articole în culegeri din țară:

1. VENGER, I.; LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T.; LUPAȘCO, D. Simptomele gastrointestinale și metabolismul histaminei: rolul microbiotei intestinale și importanța dietei ahistaminice. In: *Culegere de articole științifice, consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, 323-330. ISBN 978-9975-82-063-9.

Elaborări metodice:

1. CONDRAȚCHI, L.; VENGER, I. *Encefalopatia hepatică (cadru nozologic, epidemiologie, clasificare, diagnostic)*. Elaborare metodică pentru studenți. Chișinău: CEP Medicina, 2016, 55 p. ISBN 978-9975-82-033-2.
2. CONDRAȚCHI, L.; VENGER, I.; DUMBRAVA, V.-T. *Encefalopatia hepatică (tratament, nutriție, profilaxie)*. Elaborare metodică pentru studenți. Chișinău: CEP Medicina, 2016, 68 p. ISBN 978-9975-82-034-9.

Brevete obținute în țară:

1. DUMBRAVA, V.-T.; LUPAȘCO, I.; GRIBINIUC, A.; VENGER, I. Metoda de diagnostic al bolii de reflux gastroesofagian. *Brevet de invenție de scurtă durată*, nr. 1094(13) Y, depozitat 2016.03.31, Publicat în MD BOPI, 2016, nr.11, p.35

2. DUMBRAVA, V.-T.; LUPAȘCO, I.; GRIBINIUC, A.; VENGHER, I. Metoda de stabilire a gradului de severitate a bolii de reflux gastroesofagian. Brevet de invenție de scurtă durată, nr. 1152(13) Y, depozitat 2016.11.15, Publicat în MD BOPI, 2017, nr.6, p. 29.

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Relevanța cercetării rezultă din rezultatele care completează cunoștințele despre rolul patogenetic al sindromului metabolic și al sistemului de coagulare: factorului trombocitar, indicelui protrombinic, TTPA, TT, antitrombinei 3, proteinei C specifice în manifestarea și evoluția a diferitor BCDF.

Impactul: Rezultatele cercetării vor fi utile pentru ameliorarea prognosticului și aplicarea tratamentului precoce la bolnavii cu BCDF, iar Implementarea lor va servi la fortificarea sănătății publice în țară.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (până la 300 cuvinte)

Ficatul joacă un rol important în menținerea homeostazei reprezentând locul de sinteză pentru majoritatea proteinelor necesare pentru regularea procesului de coagulare, factorilor anticoagulanți și componentelor sistemului fibrinolitic ce este sintetizat de celulele hepatice. În literatura cunoscută în domeniu se evidențiază dereglările sistemului de hemostază în boli hepatice avansate, iar rezultatele noastre confirmă că dereglările hemostazei primare și secundare la bolnavii cu patologii hepatice cronice difuze se dezvoltă în decursul evoluției bolii începând cu hepatitele cronice.

Cercetarea noastră a evidențiat că bolile cronice difuze ale ficatului, într-o proporție semnificativă (de la 30- la 50% în funcție de forma bolii) se asociază cu sindromul metabolic. Sunt necesare cercetări suplimentare asupra componentelor sindromului metabolic pentru a elabora strategii de profilaxie a sindromului metabolic la persoanele cu patologie hepatică.

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.).
Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova.

Instituții Medico-Sanitare Publice.

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

15.817.04.03 F „Studiul asupra infecțiilor nosocomiale cu *Acinetobacter*, *Pseudomonas* și *Staphylococcus meticilin rezistent* în Republica Moldova: epidemiologie, diagnosticare, tratament, prevenire”, Prisacari Viorel, dr. hab. șt. med., prof. univ., Coordonator științific; 2015-2018.

II. Obiectivele proiectului

Evaluarea situației epidemiologice prin infecții nosocomiale produse de *Acinetobacter*, *Pseudomonas* și *Staphylococcus meticilin rezistent* (MRSA), elaborarea mijloacelor și strategiilor de control, diminuarea morbidității și letalității prin infecțiile menționate.

III. Termenul executării

02.01.2015 – 31.12.2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

(mii lei) 3382 mii lei

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată (mii lei) 648,6 mii lei

Executată (mii lei) 648,6 mii lei

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul „Infecții intraspitalicești”

VII. Executorii

	<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>
1.	Prisacari Viorel, coordonator de proiect
2.	Dizdari Ana, cercet. șt. superior. 1,0
3.	Baranețchi Iana, cercet. șt. 1,0
4.	Sava Veronica cercet. șt. 1,0
5.	Proca Ludmila, cercet. șt. superior 0,5
6.	Popescu Victor, cercet. șt. 0,25
7.	Berdeu Ion, cercet. șt. 0,5
8.	Russu Nicoleta, cercet. șt. 1,0
9.	Buga Diana cercet. șt. 1,0
10.	Lopata Larisa, laborant 1,0
11.	Salahieva Nadejda, laborant 1,0

12.	Colbea Tatiana, preparator 1,0
13.	Andrieș Elena laborant 0,5

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	Determinarea incidenței reale, gradului de răspândire, particularităților epidemiologice și etiologice, formelor nosologice în infecțiile nosocomiale, determinate de <i>Staphylococcus meticolin</i> - rezistent.	A fost determinată incidența reală, formele nosologice, particularitățile epidemiologice și gradul de rezistență la preparatele antibacteriene în infecțiile nosocomiale cauzate de <i>Staphylococcus meticolin</i> - rezistent.
2.	Obținerea preparatelor antibacteriene noi.	Au depistate 7 substanțe noi cu proprietăți antibacteriene pronunțate. Obținut țesut polimeric cuplat cu izofural cu proprietăți antibacteriene prolongate.

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **forme** 4 din structura raportului)

Manual:

PRISACARI, V. *Epidemiologie. Manual de lucrări practice*. Centrul Editoreal-Poligrafic *Medicina*, 2017. 294 p. ISBN 978-9975-82-047-9.

Articol din revista cu factor de impact :

MUSTAFA, BA., TAMEEMI, AL., STAN, R., PRISACARI, V., VOICU, V., POPA, M., CHIFIRIUC, MC., OTT, C., MARTON, GE., MEGHEA, A. Antimicrobial performance of nanostructured silica-titania sieves loaded with izohidrofural against microbial strains isolated from urinary tract infections. *Comptes Rendus Chimie*. 2017, **20**(2017), 475-483. (IF: 1,798).

SPĂTARU, D., PRISACARI, V. Particularities of the etiological structure of nosocomial infections in hospitals of orthopedics and traumatology profile. *The Medical-Surgical Journal of the Society of Physicians and Naturalists Iasi* (MSJ). 2017, **121**(1), 178-184. ISSN 2286-2560 (IF: 0,21).

Articole din reviste naționale:

PRISACARI, V., BARANEȚCHI, I. Riscuri în dezvoltarea infecțiilor septico-purulente nosocomiale de profil traumatologic și ortopedie. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. 2017, nr.55, 298-308. ISSN 1857-0011.

PRISACARI, V., ANDRONACHI, N., DODIȚA, P. Problema infecțiilor nosocomiale cu *Acinetobacter*. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. 2017, nr. 55, 308-312. ISSN 1857-0011.

PRISACARI, V., SPATARU, D. Structura etiologică și rezistența microbiană în infecțiile septico-purulente nosocomiale de profil ortopedie și traumatologic. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. 2017, nr. 55, 312-322. ISSN 1857-0011.

PRISACARI, V., BERDEU, I., RUSU, V. Monitoringul antibioticorezistenței microbiene la nivel de instituție medicală. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. 2017, nr. 55, 322-327. ISSN 1857-0011.

SPĂTARU, D., PRISACARI, V. Microbial antibiotic resistance in septic-purulent nosocomial infections of orthopedic and traumatologic origin: descriptive transversal epidemiological study. *Moldovan Journal of Health Sciences*. 2017, **11** (1), 44-57. ISSN 2345-1467.

Teze ale comunicărilor la conferințe:

- internaționale:

STRATULAT, E., SHOVA, S., CORJA, I., PRISACARI, V., DIZDARI, A., PUI, A., PALAMARCIUC, O. The preparation and characterization of some copper (II) complexes of 2-methyl-imidazole-4-carbaldehyde thiosemicarbazone derivatives. *In: Abstract book The 8th International conference on materials science and condensed matter physics*. Chișinău, Republic of Moldova, 26-28 october 2017. P. 65. ISBN 987-9975-71-819-6.

BARANEȚCHI, I., PRISACARI, V. Risk factors of septic-purulent nosocomial infections in trauma and orthopedic hospitals. *Problems in medical mycology*. 2017, **19** (2), 37-38.

DONICI, E., DING, E., VALICA, V., PRISACARI, V., UNCU, L. Utilizarea formelor farmaceutice combinate în tratamentul arsurilor infectate. Provocări ale farmacoterapiei contemporane. Conferința Națională de Farmacie Clinică. Ed. II, 15-17 iunie, București, 2017, p. 188-190.

ROBU, S., PRISĂCARI, V., KULCITKI, V., GRICO, M., BARBĂ, A. *Material polimeric cu proprietăți antibacteriene pe bază de lignină grefată cu N'-(5-nitrofurfuriliden) izonicotinhidrazidă*. Brevet de invenție MD 4506. 2017.01.24.

Brevete de invenții:

PRISACARI, V.; ROBU, ȘT.; IVANCIC, A.; DUCA, GH., GONȚA, M. *Procedeu de conjugare al alfa-glicanilor cu streptomycină*. Brevet de invenție MD 8672. 2017-03-23.

ROBU, S., PRISĂCARI, V., KULCITKI, V., GRICO, M., BARBĂ, A. *Material polimeric cu proprietăți antibacteriene pe bază de lignină grefată cu N'-(5-nitrofurfuriliden) izonicotinhidrazidă*. Brevet de invenție MD 4506. 2017.01.24.

Participări la conferințe științifice:

- **Internaționale**

ЗУЕВА, Л.П.; ПРИСАКАРИ, В.И.; БРУСИНА, Е.Б.; КОВАЛИШЕНА О.В.; Современная платформа профилактики инфекции, связанных с оказанием медицинской помощью. Российско-китайский конгресс по медицинской микробиологии, эпидемиологии и клинической микологии. 14-16 июня 2017, Санкт-Петербург.

ПРИСАКАРЬ, В.И., СРЭТАРУ, Д. Характеристика возбудителей нозокомиальных гнойно-септических инфекций в травматологических стационарах. Всероссийская научно-практическая конференция с международным участием «Риск-ориентированные технологии в обеспечении эпидемиологической безопасности медицинской деятельности» 27-29 сентября 2017 года в городе Пермь.

ПРИСАКАРЬ, В.И., АНДРОНАКИ, Н. Актуальные вопросы внутрибольничных Acinetobacter инфекций. Всероссийская научно-практическая конференция с международным участием «Риск-ориентированные технологии в обеспечении эпидемиологической безопасности медицинской деятельности» 27-29 сентября 2017 года в городе Пермь.

PRISACARI V. Conferința Națională de Farmacie Clinică „Provocări ale farmacoterapiei contemporane”. Utilizarea formelor farmaceutice combinate în tratamentul arsurilor infectate. 15-17 iunie, 2017, București.

- **Naționale**

PRISACARI V., BARANEȚCHI I., BERDEU I., SAVA V., ANDRONACHI N. Actualități și posibilități de eficientizare a supravegherii epidemiologice și controlului în infecțiile nosocomiale. Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”. Chișinău, 13-14 octombrie 2017.

PRISACARI V., BARANEȚCHI I. Factori de risc în infecțiile septico-purulente nosocomiale de profil ortopedie și traumatologie. Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”. Chișinău, 13-14 octombrie 2017.

PRISACARI V., SPĂTARU D. Structura etiologică și rezistența microbiană în infecțiile septico-purulente nosocomiale de profil ortopedie și traumatologie. Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”. Chișinău, 13-14 octombrie 2017.

PRISACARI V., BUGA D., BERDEU I. Situația prin infecții nosocomiale cu Staphylococcus meticilin-rezistent. Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”. Chișinău, 13-14 octombrie 2017.

PRISACARI V. Fenomenul Nicolae Testemițanu. . Zilele Universității, ediție specială consacrată Anului Nicolae Testemițanu. 16-20 octombrie, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

PRISACARI V., ANDRONACHI N. Epidemiologia infecțiilor nosocomiale cu Acinetobacter. Zilele Universității, ediție specială consacrată Anului Nicolae Testemițanu. 16-20 octombrie, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

PRISACARI V. SPĂTARU D Particularitățile etiologice în infecțiile septico-purulente nosocomiale în staționarele de profil ortopedo-traumatologic. Zilele Universității, ediție specială consacrată Anului Nicolae Testemițanu. 16-20 octombrie, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Participări la expoziții de invenții:

PRISACARI, V., ROBU, Ș., DUCA, Gh., FILIP, V. *Polimeric material with antibacterial properties*. Participare la expoziția Internațională al cercetării, inovării și invenției „INVENTICA 2017”, editia XXI-th, 28 iunie – 30 iunie, 2017, Iași, Romania – Diploma și Medalie de aur “INVENTICA”.

PRISACARI, V., TAPKOV, V., BURACIOVA, S. *New sulphanilamides*. Participare la expoziția Internațională al cercetării, inovării și invenției „INVENTICA 2017”, editia XXI-th, 28 iunie – 30 iunie, 2017, Iași, Romania – Diploma și Medalie de aur “INVENTICA”.

PRISACARI, V., DIZDARI, A., SAMUSI, N., TSAPCOV, V., GULEA, A. *Chelates complexes of cooper (II) – inhibitors of growth and multiplication of fungi and yeasts miceliari*. Participare la expoziția Internațională al cercetării, inovării și invenției „INVENTICA 2017”, editia XXI-th, 28 iunie – 30 iunie, 2017, Iași, Romania – Diploma și Medalie de aur “INVENTICA”.

PRISACARI, V., TAPKOV, V., BURACIOVA, S. *New sulphanilamides*. Salonul Internațional al cercetării, inovării și invenției „PRO INVENT 2017”, - ediția XV, 22 – 24 martie, 2017, Cluj-Napoca, Romania – Diploma și Medalie de aur “PRO INVENT 2017”.

Zilele Universității, ediție specială consacrată Anului Nicolae Testemițanu, expoziție în domeniul proprietatii intelectuale, 16-20 octombrie, USMF „Nicolae Testemițanu”.

Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”. Chișinău, 13-14 octombrie 2017.

Expoziția internațională specializată “MoldMedizin & MoldDent”, ed. A XXII-a, Zilele Sănătății la MOLDEXPO, 07 -10.09.2017, Chișinău.

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Pentru prima dată în Republica Moldova a fost studiată incidența reală, particularitățile epidemiologice și etiologice a infecțiilor nosocomiale determinate de staphylococcus metilicilin – rezistent, precum și evaluarea impactului medical și gradului de rezistență la preparatele antibacteriene. Rezultatele obținute prezintă interes științific și practic, și vor servi drept bază în optimizarea supravegherii epidemiologice cât și a controlului infecțiilor nosocomiale. Tot în cadrul proiectului de cercetare au fost depistate 7 substanțe, compuși organici și polimeri, cu activitate antibacteriană pronunțată, care pot servi ca bază în obținerea preparatelor antibacteriene noi.

- XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (până la 300 cuvinte)
- XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Sănătate și Biomedicină (16.04, 18.04)

15.817.04.44A „Cercetări complexe în domeniul elaborării și implementării de noi forme farmaceutice ale medicamentelor de origine vegetală și obținute prin sinteză”

II. Obiectivele proiectului

Obiectivele generale:

Obiective strategice:

1. Domeniul de cercetare este orientat spre elaborarea și implementarea medicamentelor destinate optimizării farmacoterapiei bazate pe dovezi.

Obiectivele dezvoltării activității de cercetare:

1. Studiul compușilor biologici activi din diverse specii de plante și obținute prin sinteză;
2. Studii farmacologice și clinice ale produselor cu acțiune antibacteriană, antimicotică regenerantă, anestezică, expectorantă și anticolinesterazică;
3. Studiul complex al formelor farmaceutice elaborate;
4. Acordarea în permanență a serviciilor contractuale de transfer tehnologic pentru producătorii autohtoni de medicamente.

Obiectivele dezvoltării sectorului inovațional:

1. Elaborarea de noi metode de obținere a principiilor biologice active;
2. Elaborarea de noi metode de analiză a substanțelor biologice active și a formelor farmaceutice;
3. Elaborarea de noi procedee de fabricare a formelor farmaceutice;
4. Elaborarea de noi formule (compoziții) de medicamente;
5. Elaborarea de noi metode și procedee de tratament.

Obiective de management:

1. Dotarea CȘM cu tehnică modernă;
2. Optimizarea structurii organizatorice a CȘM și pregătirea treptată pentru transformarea lui într-o instituție specializată de cercetare a medicamentului;
3. Elaborarea de noi proiecte investiționale;
4. Contribuție la elaborarea unui plan complex de dezvoltare a industriei farmaceutice autohtone.

III. Termenul executării

aa. 2015-2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

9400.8 mii lei

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată 2350.2 mii lei

Executată 2350.2 mii lei

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul Plante medicinale și fitochimie

Laboratorul Analiza, standardizarea și controlul medicamentelor

Laboratorul Evaluare preclinică și clinică a medicamentelor

Laboratorul Tehnologie farmaceutică și transfer tehnologic

VII. Executorii

<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>
<p>Conducerea institutului Valica Vladimir – Director Rusnac Liliana - Secretar științific</p> <p>Laboratorul Plante medicinale și fitochimie Nistreanu Anatolie - Cerc.șt.coordonator Safta Vladimir - Cerc.șt.principal Calalb Tatiana - Cerc.șt.superior Rusnac Liliana - Cerc.șt. superior Grăjdieru Stela - Laborant superior Rotari Elena – Laborant Gaulica Valeriu - Laborant</p> <p>Laboratorul Analiza, standardizarea și controlul medicamentelor Uncu Livia - Șef laborator Macaev Fliur - Cerc.șt. principal Casian Igor - Cerc.șt superior Casian Ana - Cerc. Șt.superior Vişlough Oxana - Cerc. științific Movilă Liviu - Cerc. Științific Donici Elena - Cerc. Științific Podgornii Ana - Cerc. științific stagiar Soloviova Laisa - Cerc. științific stagiar Smetanscaia Anastasia - Cerc. științific stagiar</p> <p>Laboratorul Evaluare preclinică și clinică a medicamentelor Parii Sergiu - Șef laborator Todiraș Mihail - Cerc.șt.principal Scutari Corina - Cerc.șt. superior Spinei Larisa - Cerc.șt. superior Ungureanu Alina - Cerc.șt. Nicolai Eugen - Cerc.șt. Berliba Elina - Cerc.șt. Cojocaru Alexandru - Cerc.șt. stagiar Parii Elena - Cerc.șt. stagiar Canscaia Galina - Cerc.șt. stagiar Golovin Pavel - Cerc.șt. stagiar Talpalaru Angelina - Cerc.șt. stagiar Parii Ion – Laborant superior Puhnaia Anastasia - Laborant Kirka Raisa – Preparator Puhnaia Olga – Preparator</p> <p>Laboratorul Tehnologie farmaceutică și transfer tehnologic Diug Eugen - Cerc.șt.principal Guranda Diana – Cerc.șt.superior Diug Octavian - Cerc.șt. superior Mazur Ecaterina - Cerc.șt. stagiar Grecu Tatiana – Laborant</p>

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	Elaborarea compoziției și tehnologiei de fabricare a unguentului combinat cu conținut de izohidrafural, metiluracil și fluocinolon acetamid	Fazele procesului tehnologic pot fi rezumate la următoarele etape: pregătirea substanțelor active, pregătirea bazei de unguent, incorporarea substanțelor medicamentoase în baza de unguent (într-un mojar se triturează Izohidrafuralul cu o parte de vaselină, apoi se adaugă amestecul de Fluocinolon acetamid cu propilenglicol și se emulsionează cu alcool cetostearic topit, la baie de apă la 50°C. Se adaugă apoi restul de vaselină și se amestecă bine). S-a obținut un unguent omogen de culoare gălbuie.
2.	Elaborarea compoziției și tehnologiei de fabricare a unguentului combinat cu conținut de izohidrafural, metiluracil și benzocaină	Compoziția se prezintă ca și o formă medicamentoasă semisolidă, unguent combinat, cu conținut de izohidrofural, o substanță galben-brună, greu solubilă în apă, solubilă în excipienți lipofili; metiluracil, care este o pulbere de culoare albă, puțin solubilă în apă și în excipienți lipofili și benzocaina – substanță foarte puțin solubilă în apă, însă ușor solubilă în excipienți lipofili
3.	Studiul proprietăților reologice ale unguentului combinat cu conținut de izohidrafural, metiluracil și fluocinolon acetamid	Experimentele reologice au avut loc la două temperaturi: 20±0,1°C: temperatura de păstrare a unguentului și la 32±0,1°C: temperatura de efectuare a cineticii cedării substanțelor medicamentoase din unguent. În baza rezultatelor obținute au fost trasate reogramele tensiunii de forfecare în funcție de viteza de forfecare pentru unguentul combinat cu conținut de izohidrafural, metiluracil și benzocaina la 20°C și la la 32°C.
4.	Studiul proprietăților reologice ale unguentului combinat cu conținut de izohidrafural, metiluracil și benzocaină	Experimentele reologice au avut loc la două temperaturi: 20±0,1°C: temperatura de păstrare a unguentului și la 32±0,1°C: temperatura de efectuare a cineticii cedării substanțelor medicamentoase din unguente. Proprietățile reologice ale unguentelor cercetate au fost cuantificate prin modelul Herschel-Bulkley la ambele temperaturi. Reogramele trasate demonstrează comportarea newtoniană pseudoplastică a celor două unguente analizate, la ambele temperaturi. De asemenea, valorile indicelui de curgere sunt cuprinse între 0 și 1, ceea ce indică caracterul pseudoplastic al unguentelor studiate.
5.	Studiul cineticii de cedare <i>in vitro</i> a izohidrafuralului, metiluracilului și fluocinolonului acetamid din unguentul combinat	Condițiile de efectuare a cineticii cedării au fost în conformitate cu cele descrise în <i>USP</i> prin metoda <i>Immersion Cell</i> (Semisolid Drug Products - Performance Tests USP Chapter <1724>). S-a folosit aparatul testului de dizolvare, cu palete, însă vasul cu capacitatea de 500 ml a fost înlocuit cu cel cu capacitatea 200 ml și respectiv s-au utilizat palete de dimensiuni mai mici amplasate la o distanță de 25 mm mai sus de probă. Viteza de rotație a paletelor: 100 rotații/minut. A fost folosită membrana din celofan.

6.	Studiul cineticii de cedare <i>in vitro</i> a izohidrafuralului, metiluracilului și benzocainei din unguentul combinat	Condițiile de efectuare a cineticii cedării au fost în conformitate cu cele descrise în <i>USP</i> prin metoda <i>Immersion Cell</i> (Semisolid Drug Products - Performance Tests USP Chapter <1724>). S-a folosit aparatul testului de dizolvare, cu palete, însă vasul cu capacitatea de 500 ml a fost înlocuit cu cel cu capacitatea 200 ml și respectiv s-au utilizat palete de dimensiuni mai mici amplasate la o distanță de 25 mm mai sus de probă. Viteza de rotație a paletelor: 100 rotații/minut. A fost folosită membrana din celofan. După cum s-a observat din rezultatele obținute, cedarea maximă a substanțelor active are loc din formularea 2 cu conținut de izohidrafural, metiluracil, benzocaină, PEG 400 și PEG 1500. Raportul PEG 400:PEG 1500 este 4:1.
7.	Studiu farmacologic și toxicologic al combinației elaborate cu Ciprofloxacina și ulei esențial de busuioc (produsul Otocalmin).	A fost determinată inofensivitatea a 2 compuși medicamentoși (001, 002) asupra analizatorului auditiv. Studiul farmacologic a fost efectuat în Laboratorul Evaluare preclinică și clinică a medicamentelor al CSM pe: 16 sobolani (masculi) linia <i>Wistar</i> vârsta 3-4 luni, masa 180-250 gr, 4 grupuri a câte 4 animale în grup. Grupul 1- control (au primit sol NaCl 0,9%), grupul 2 - ototoxicitate medicamentoasă sol Gentamicin, grupul 3 – NaCl 0,9% + compusul 001, grupul 4 – NaCl 0,9% + compusul 002. Animalele au fost obținute din aceeași sursă și menținute în condițiile de viață a laboratorului (cutii standarde de masă plastică) pentru aclimatizare. Condițiile de trai și alimentare au corespuns cerințelor sanitare și normelor de alimentare. Pentru utilizarea apei au fost stabilite autoape ducte. Animalele au fost supravegheate timp de 14 zile. Rezultate: În cadrul studiului preclinic pe animale de laborator (sobolani) s-a constatat că compuşii medicamentoși 001, 002 nu posedă efect ototoxic.
8.	Studiul al preparatelor medicamentoase din diferite grupe farmacologice cu efect otoprotector și elaborarea criteriilor de pronostic al eficacității farmacoterapeutice.	S-a efectuat studiu preclinic de determinare a eficacității otoprotectoare a compusului Flamena emulsie. Scopul studiului: determinarea efectelor farmacologice otoprotectoare pentru produsul Flamena suspensie orală. Cercetarea a fost efectuată pe 18 șobolani albi linia <i>Wistar</i> repartizați în 3 grupuri câte 6 animale: grup control (animale sănătoase); grup cu SSN indusă (au primit sol. NaCl 0,9% i/g 3 ml 14 zile); grup cu SSN indusă și Flamena i/g 3 ml 14 zile 7 până la ototoxicitate și 7 după. Rezultatul scontat se estimează în efectul otoprotector al produsului Flamena. A fost constatăată îmbunătățirea indicilor reflexului Preyer și a Otoemisiunilor acustice, care indică funcția adecvată a organului Corti. Rezultatele primite în urma determinării inofensivității și eficacității produsului Flamena suspensie pot servi ca bază pentru inițierea unor studii clinice în vederea determinării efectului benefic al produsului studiat în tratamentul complex al SSN.

9.	Studiu preclinic: Evaluarea eficacității și inofensivității preparatului cu efect antituberculos.	A fost studiată toxicitatea cronică a unor compuși cu proprietăți antituberculoase (MF51 100 mg/kg și MF51 1000 mg/kg). Substanțele cercetate s-au administrat timp de 30 zile inern în terci alimentar, lotul de control a primit doar terci alimentar. Animalele se supravegheau până la ingerarea completă a alimentelor. După examinarea toxicității cronice a substanței MF51 100 mg/kg și MF51 1000 mg/kg putem concluziona că pe parcursul utilizării timp de 30 zile s-a constatat o creștere ponderală mai importantă la animalele din grupurile martor, fără modificări esențiale ale masei corporale și masei organelor interne, reflectate prin indicele masa organ/masa corp în cazul cordului, pulmonilor, ficatului, rinichilor, splinei.
----	---	--

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **formei 4** din structura raportului)

1. POGREBNOI, S.; CHIRIȚĂ, C.; VALICA, V.; MACAEV, F.; CHIFIRIUC, M.C.; KAMERZAN, C.; UNCU, L.; UNCU, A.; NEGREȘ, S.; IONICĂ, F.E.; NICOLESCU, F.; MARANDIUC, I.M.; ȘTEFĂNESCU, E. Studies of the antimycobacterial action of a novel compound of the thiadiazole class, 2-(propyl-thio)-5H-[1,3,4]-thiadiazole[2,3-b]-quinazoline-5-one. *Farmacia*, 2017; 65(1): 69-74. (IF: 1.348). ISSN: 0014-8237 (*printed edition*). ISSN: 2065-0019 (*on-line edition*).
2. BERLIBA, E.; AKEL, A.; TOFAN-SCUTARU, L.; BERLIBA, S.; PELTEC, A.; TCACIUC, E. Zollinger-Ellison syndrome: clinical considerations and therapeutic challenges. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2(54) 2017. 103 – 109. ISSN 1857-0011.
3. CASIAN, I.; CASIAN, A.; VALICA, V. Optimizarea metodelor analitice pentru studiul fitochimic și standardizarea produsului vegetal din specia *Macleaya microcarpa* (Maxim.) Fedde. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2(54)/2017, p. 206-211. ISSN 1857-0011.
4. DONICI, E. Elaborarea și validarea metodei spectrofotometrice în ultraviolet și vizibil de dozare a fluocinolonului acetonid dintr-un unguent combinat: studiu experimental. *Moldovan Journal of Health Sciences. Revista de Științe ale Sănătății din Moldova*, 2017; 13(3): 53-58, ISSN 2345-1467.
5. CASIAN, I., CASIAN, A. Elaborarea testului de dizolvare pentru formele farmaceutice solide cu hiperforină de dietilamoniu. În: *Revista Farmaceutică a Moldovei*. Chișinău, 2017, nr. 1-2, p. 113-115. ISSN 1812-5077.

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Se evidențiază valoarea teoretică, în comparație cu lucrările existente în țară și peste hotare, a rezultatelor științifice teoretice fundamentale, se evidențiază eficiența tehnico-economică ori socială, recomandările principale vizând implementarea rezultatelor științifice aplicative și a elaborărilor tehnico-științifice executate, importanța și impactul lor asupra dezvoltării științei, economiei și culturii naționale a R. Moldova, beneficiarii rezultatelor.

În procesul realizării proiectului au fost elaborate metode și tehnici noi de analiză și standardizare a produselor obținute, au fost propuse forme farmaceutice optime din punct de vedere a biodisponibilității, au fost demonstrate proprietățile farmacologice al acestor preparate, au fost apreciate efectele clinice și gradul de inofensivitate.

Rezultatele originale obținute, cunoștințele și experiența dobândite pe parcursul realizării proiectului au fost diseminate prin comunicări științifice, pagina web, publicații. Aceste realizări

vor contribui la dezvoltarea resurselor umane, în special a tinerilor cercetatori, tot odată se va efectua transferul de cunoștințe către învățământul superior în domeniul farmaceutic și medical. Impactul tehnic, economic și social al cercetărilor propuse se poate defini prin - îmbunătățirea stării de sănătate și prelungire a vieții active; oportunități pentru învățământ și perfecționare. Medicamentele elaborate vor fi incluse în schemele de tratament a pacienților cu afecțiuni cardiace și hepatice cronice.

Studiile de implementare la scară industrială și a utilizării clinice a preparatelor obținute se vor solda cu elaborarea dosarului farmaceutic, dosarului farmacologic cu documentația clinică și perfectarea documentației necesare pentru înregistrare.

Cercetări din cadrul proiectului s-au realizat în colaborare cu instituții și întreprinderi din țară:

- Institutul de Chimie al AȘM;
- Catedrele de profil a USMF;
- Întreprinderi farmaceutice industriale.

Derularea acestui proiect contribuie la dezvoltarea cercetării fundamentale pentru dobândirea de cunoștințe avansate, pentru asigurarea rezervorului de metode, tehnici aplicative, proceduri, modele și teorii, pentru creșterea valorii și vizibilității științifice pe plan internațional. Am colaborat cu producători autohtoni în vederea perfectării DNT, inclusiv validări ale metodelor analitice, studii de stabilitate, studii de biodisponibilitate.

Obținerea preparatelor medicamentoase din materie primă locală rămâne și în continuare foarte actuală. Apariția lor pe piața farmaceutică va spori accesibilitatea populației la medicamente și va diminua dependența de importul de medicamente. Tot odată trebuie de menționat, că în medicațiile contemporane sunt puține medicamente înalt eficiente prin funcționalitatea lor complexă. Aceasta se resimte și pe piața farmaceutică a RM.

Includerea produselor elaborate în schemele de tratament va contribui la suplinirea acestui deficit. Unul din principalele argumente rămâne a fi acțiunea polivalentă a acestora, confirmată prin suportul studiilor clinice ce vor veni să confirme potențialul curativ - profilactic înalt al lui. Rezultatele obținute vor fi publicate în diverse ediții periodice, vor fi raportate la foruri științifice naționale. O parte de rezultate vor fi implementate în procesul didactic la facultatea de Farmacie al USMF „N. Testemițanu”.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (până la 300 cuvinte)

A fost determinată inofensivitatea a 2 compuși medicamentoși (001, 002) asupra analizatorului auditiv. Rezultate: În cadrul studiului preclinic pe animale de laborator (șobolani) s-a constatat că compuşii medicamentoși 001, 002 nu posedă efect ototoxic.

S-a efectuat studiu preclinic de determinare a eficacității otoprotectoare a compusului Flamena emulsie. Scopul studiului: determinarea efectelor farmacologice otoprotectoare pentru produsul Flamena suspensie orală. Cercetarea a fost efectuată pe 18 șobolani albi linia *Wistar* repartizați în 3 grupuri câte 6 animale: grup control (animale sănătoase); grup cu SSN indusă (au primit sol. NaCl 0,9% i/g 3 ml 14 zile); grup cu SSN indusă și Flamena i/g 3 ml 14 zile 7 până la ototoxicitate și 7 după. Rezultatul scontat se estimează în efectul otoprotector al produsului Flamena. A fost constatăată îmbunătățirea indicilor reflexului Preyer și a Otoemisiunilor acustice, care indică funcția adecvată a organului Corti. Rezultatele primite în urma determinării inofensivității și eficacității produsului Flamena suspensie pot servi ca bază pentru inițierea unor studii clinice în vederea determinării efectului benefic al produsului studiat în tratamentul complex al SSN.

A fost studiată toxicitatea cronică a unor compuși cu proprietăți antituberculoase (MF51 100 mg/kg și MF51 1000 mg/kg). Substanțele cercetate s-au administrat timp de 30 zile în terci alimentar, lotul de control a primit doar terci alimentar. Animalele se supravegheau până la ingerarea completă

a alimentelor. După examinarea toxicității cronice a substanței MF51 100 mg/kg și MF51 1000 mg/kg putem concluziona că pe parcursul utilizării timp de 30 zile s-a constatat o creștere ponderală mai importantă la animalele din grupurile martor, fără modificări esențiale ale masei corporale și masei organelor interne, reflectate prin indicele masa organ/masa corp în cazul cordului, pulmonilor, ficatului, rinichilor, splinei.

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)

Nr. d/o	Denumirea organizației	Țara	Domeniile de colaborare	Rezultatele colaborării
1.	Institutul de Chimie al Academiei de Științe a Moldovei	Moldova	Analiza instrumentală a substanțelor de origine sintetică	Realizarea unui proiect bilateral
2.	Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila“	România	Analiza instrumentală a substanțelor de origine sintetică	Realizarea unui proiect bilateral
3.	Institutul de Farmacologie și Toxicologie din Kiev	Ucraina	Cercetări farmacologice și toxicologice (toxicitate acută și cronică) ale medicamentelor elaborate sau combinate noi	Rapoarte de studii de toxicitate acută și cronică
4.	ÎM “Eurofarmaco” SA	Moldova	Elaborarea medicamentelor combinate noi	Realizarea unui proiect bilateral, scontat cu implementarea în producere și practica medicală a unui produs autohton combinat nou .
5.	Centrul de Medicină Moleculară Max-Delbruck	Germania	Cercetări farmacologice și toxicologice (toxicitate acută și cronică) ale medicamentelor elaborate sau combinate noi	Rapoarte de studii de toxicitate acută și cronică, dosare farmacologice și toxicologice în format CTD

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Sănătate și Biomedicină

Codul **15.817.04.35A**

Numărul înregistrării de stat **112 INST**

„Studiul biologic și fitochimic al plantelor medicinale cu acțiune antioxidantă, antiinflamatoare și hepatoprotectoare”.

II. Obiectivele proiectului

10. Elaborarea tehnologiilor de cultivare a speciilor de plante *Agrimonia eupatoria*, *Cichorium intybus*, *Cynara scolymus*, *Centaurea cyanus*, *Hypericum perforatum*, *Rubus sp.sp.*
11. Elaborarea unor tehnologii de extracție moderne și selective ale principiilor active din produsele vegetale ale plantelor studiate;
12. Studiul biologic și fitochimic al extractelor obținute din plantele medicinale;
13. Realizarea procedurii de standardizare a produselor vegetale și elaborarea documentației tehnice de normare pentru formele farmaceutice.

III. Termenul executării

2015-2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

(mii lei)

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată (mii lei)

Executată (mii lei)

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Centrul Științific de Cultivare a Plantelor Medicinale

VII. Executorii

	<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>	
1.	Ciobanu Nicole	cercet. șt. coord.
2.	Ungureanu Ion	director CȘCPM
3.	Cojocaru-Toma Maria	cercet. șt.
4.	Grati Vladislav	cercet. șt.
5.	Andrieș Lidia	cercet. șt.
6.	Pompuș Irina	cercet. șt. st.
7.	Benea Anna	cercet. șt.
8.	Ciobanu Cristina	cercet. șt.
9.	Chiru Tatiana	cercet. șt.
10	Iovu Dumitru	laborant superior

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Obținerea extractelor din produse vegetale obținute de la plantele din colecția CȘCPM. • Determinarea activității antioxidante <i>in vitro</i> a extractelor vegetale. • Determinarea conținutului total de polifenoli și flavonoide în extracte uscate din părți aeriene de <i>Hypericum perforatum</i> și <i>Hypericum elegans</i>. • Valorificarea produsului vegetal <i>Hyperici flores</i>. • Determinarea acțiunii hepatoprotectoare ale extractelor din <i>Agrimoniae herba</i> și <i>Cichorii herba</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • Au fost obținute extracte vegetale din următoarele plante: <i>Hypericum perforatum</i>, <i>Agrimonia eupatoria</i>, <i>Centaurea cyanus</i>, <i>Rubus fruticosus</i>, <i>Vitis vinifera</i>, <i>Tribulus terrestris</i>, <i>Hippophae rhamnoides</i>. • Au fost obținute extracte hidroalcoolice din frunze, fructe, muguri, flori de mur <i>Rubus fruticosus</i> L. (varietățile “Arapaho” și “Thornfree”). Prin tehnica CLIP a fost determinat totalul compușilor fenolici, acizilor carboxilici, substanțelor tanante, flavonoidelor. În plus, totalul substanțelor tanante și a compușilor fenolici a fost determinat și spectrofotometric. Comparativ a fost determinat totalul antocianilor în fructele de mur ale varietăților “Arapaho” și “Thornfree”. • A fost determinată activitatea antioxidantă <i>in vitro</i>, prin trei metode (DPPH, ABTS/TEAC și chelarea metalelor grele/testul ferrozina) a extractelor, obținute din următoarele produse vegetale: <i>Rubi fruticosi folia</i>, <i>Rubi fruticosi fructus</i>, <i>Vitis viniferae semina</i>. • S-au obținut extracte uscate din părțile aeriene de <i>Hypericum perforatum</i> L., <i>Hypericum elegans</i> Steph. și din flori de <i>H. perforatum</i> L. • A fost determinat totalul de flavonoide și polifenoli în părțile aeriene de <i>H. perforatum</i> L. (3.57% și 6.65%) și <i>H. elegans</i> Steph. (3.59% și 5.71%). S-a demonstrat că în extractul obținut din părți aeriene de <i>H. perforatum</i> L. totalul de flavonoide (37.74 mg/ml) este mai mare decât în specia <i>H. elegans</i> Steph. (30 mg/ml). Totalul polifenolilor a fost aproape identic: <i>H. perforatum</i> L. - 23.89 mg/ml, <i>H. elegans</i> Steph. - 23.14 mg/ml. • S-a demonstrat că în flori totalul de flavonoide este de 5.91% și polifenoli –8.8%. În extractul uscat din flori totalul de flavonoide (67.28 mg/ml) este mai înalt decât în părțile aeriene (35.74 mg/ml). • S-a determinat, prin metoda DPPH (2,2-difenil-1-picirilhidrazil), activitatea antioxidantă a extractului uscat din flori, exprimat în $IC_{50}=11.65 \mu\text{g/ml}$, părți aeriene de <i>H. perforatum</i> L. ($IC_{50}=19.41 \mu\text{g/ml}$), părți aeriene de <i>H. elegans</i> Steph. ($IC_{50}=19.95 \mu\text{g/ml}$), ca standart folosind Trolox cu $IC_{50}=5.02 \mu\text{g/ml}$. • S-a demonstrat acțiunea antiinflamatoare a extractelor uscate din <i>Hyperici flores</i> și <i>Hyperici herba in vivo</i>, prin inducerea edemului labei posterioare la șobolani. Extractele uscate au fost introduse intraperitoneal în doză 100, 200 mg/kg. S-a demonstrat că inhibiția inflamației extractului

		<p>din părțile aeriene (44.2%, 42.5%) este mai mare comparativ cu extractul din flori (39.33%, 31.65%).</p> <ul style="list-style-type: none"> • A fost determinată acțiunea antioxidantă (metoda DPPH) a produselor extractive din părți aeriene de turiță și cicoare. Rezultatele obținute denotă o mai mare activitate antioxidantă pentru <i>Agrimonia eupatoria</i> L. ($IC_{50} = 45,56 \mu\text{g/ml}$), în comparație cu <i>Cichorium intybus</i> L. ($IC_{50} = 173,08 \mu\text{g/ml}$) care corelează cu conținutul total de polifenoli (6,07% și 2,88%, respectiv). • DL 50%, pentru extractele din <i>Agrimoniae herba</i> și <i>Cichorii herba</i>, estimate conform metodei TG 423 (Acute Toxic Method) este > 5000 mg/kg.
	•	•

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **forme** 4 din structura raportului)

compendiumuri / culegeri de cursuri

1. COJOCARU-TOMA M. Produse vegetale și fitopreparate din Republica Moldova. Compendiu pentru lucrări de laborator la farmacognozie, Chișinău, Centrul Editorial-Poligrafic Medicina, 2017, 330 p., ISBN 978-9975-82-059-2.

articole din reviste cu factor de impact:

- *articole din reviste cu factor de impact* **1,0-2,9**

**articole din alte reviste editate în străinătate,
publicații electronice**

articole din reviste naționale:

categoria B.

1. CALALB, T.; GORCEAG, M.; CHIRU, T.; CIORCHINA, N. Studiul comparativ al conținutului polifenolic în frunzele și fructele sp. *Lycium barbarum* L. spontan și cultivat. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, Nr. 2 (54) 2017, 211-216, ISSN 1857-0011.
2. PELEAH, E.; MELNIC, V.; CIOBANU, V.; UNGUREANU, I. Растения, перспективные по содержанию цитраля в эфирном масле. *Studia Universitatis Moldaviae. Seria Științe reale și ale naturii*. Chișinău, Nr. 6 (96), 2016, 29-34, ISSN 1814-3237

articole din alte reviste naționale

articole în culegeri (naționale / internaționale),

1. PELEAH, E.; MELNIC, V.; CIOBANU, V.; UNGUREANU, I.; LOLLO, L. Разнообразие состава эфирного масла у дикорастущих популяций мяты Молдовы. *Научные труды Чебоксарского филиала Главного ботанического сада им. Н.В.Цицина РАН*.

Материалы II Всероссийской научно-практической конференции с международным участием "Роль ботанических садов и дендропарков в импортозамещении растительной продукции", г. Чебоксары, 2017, 161-164, ISBN 58113551:5829294

Rapoarte publicate / Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri (naționale / internaționale),

în străinătate

1. CHIRU, T.; POMPUȘ-MURA, I.; CIOBANU, N.; CASIAN I. Analiza comparativă a conținutului de compuși fenolici în fructe de mur *Rubus fruticosus* L. În: *Provocări ale farmacoterapiei contemporane*. Volum de rezumate Conferința Națională de Farmacie clinică, ediția a doua, 15-17 iunie, București, 2017, 207-210.
2. CHIRU, T.; POMPUȘ, I.; CIOBANU, N.; CASIAN, I. Comparative polyphenolic content and antioxidant activities of wild and cultivated blackberry *Rubus fruticosus* L. In: *Reviews on clinical pharmacology and drug therapy. Abstracts of the 21st International Congress „Phytopharm 2017” and 10th Anniversary of the TCM Research Center Graz, Austria, July 2-5 2017*, 81.
3. COJOCARU -TOMA, M.; ANCUCEANU, R.; CIOBANU, N.; PARII; S., NICOLAI, E. Acțiunea antioxidantă și toxicitatea acută pentru produsele extractive de *Agrimonia eupatoria* și *Cichorium intybus* L. În: *Provocări ale farmacoterapiei contemporane*. Volum de rezumate Conferința Națională de Farmacie clinică, ediția a doua, 15-17 iunie, București, 2017, 210- 212.
4. GRIGORIEV, V.; CHIRU, T.; BACALOV, I.U. Влияние экстрактов *Centaurea cyanus* L. на показатели системы крови в условиях развития воспаления. In: *Book of abstracts of XII International Pirogov Scientific Medical Conference of students and young scientists, Moscow, 2017*, 291-292.
5. GRIGORIEV, V.; CHIRU, T. Antioxidants in aerial parts of *Centaurea cyanus* L. extracts. In: *Abstract book of 13th Warsaw International Medical Congress*, 11-14 May, Warsaw, 2017, 243.
6. GRIGORIEV, V.; CHIRU, T. A scientific argumentation in favor of traditional cuisine: Ukrainian red borscht; based on antioxidant activities of the ingredients. In: *ХИСТ, Bukovinian International Medical Congress*, 19 edition, Cernivsti, 2017, 491.

Naționale cu participare internațională

1. CIBOTARU, N., BENEĂ, A., SOROCA, I. Comparative analysis of the total degree of flavonoids and polyphenols in different products of *Hypericum perforatum*. In: *International Scientific symposium Conservation of plant diversity. 5th edition*, Chisinau, Republic of Moldova, 2017, 72, ISBN 978-9975-4182-1-8.
2. COJOCARU-TOMA, M., POPA, C. Medicinal plants and phytodrugs used in respiratory diseases. In: *International Scientific symposium Conservation of plant diversity. 5th edition*, Chisinau, Republic of Moldova, 2017, 79, ISBN 978-9975-4182-1-8.
3. GRIGORIEV, V.; POMPUȘ-MURA, I. Comparative evaluation of phytochemical profiles of wild and cultivated blackberry fruits. In: *Teze, Conferința Științifică a Studenților și Masteranzilor (cu participare internațională). Viitorul ne aparține, ediția a VII-a*, Chișinău, 2017, 26.
4. GRIGORIEV, V.; CHIRU, T.; POMPUȘ, I. The blackberry: phytochemical composition of plant parts and antioxidant activity. In: *International Scientific Symposium “Conservation of*

Plant Diversity”, 5th edition, 1-3 June 2017, Botanical Garden of Academy of Science of Moldova, 2017, Chisinau, Republic of Moldova, 31. ISBN 978-9975-4182-1-8.

5. PANFIL, P., CHIRU, T. Therapeutic and pharmacological potential of *Potentilla alba* L. In: International Scientific symposium Conservation of plant diversity. 5th edition, Chisinau, Republic of Moldova, 2017, 98, ISBN 978-9975-4182-1-8.
6. SOROCA, I., BENEĂ, A., CIBOTARU, N. The spectrophotometric determination of the total degree of flavonoids and polyphenols in the aerial parts of *Hypericum perforatum* L. and *Hypericum elegans* Steph. In: International Scientific symposium Conservation of plant diversity. 5th edition, Chisinau, Republic of Moldova, 2017, 107, ISBN 978-9975-4182-1-8.

Comunicări orale din străinătate

1. CALALB, T.; CHIRU, T. Conținutul polifenolic comparativ în diferite produse vegetale bazate pe meristeme. *The spring school of gemmaetherapy*. Arad, România, 2017, aprilie 26-29.
2. CHIRU, T.; POMPUȘ, I.; CIOBANU, N.; CASIAN, I. Comparative polyphenolic content and antioxidant activities of wild and cultivated blackberry *Rubus fruticosus* L. In: *Reviews on clinical pharmacology and drug therapy. Abstracts of the 21st International Congress „Phytopharm 2017” and 10th Anniversary of the TCM Research Center Graz, Austria*, 2017, July 2-5.
3. GRIGORIEV, V.; CHIRU, T. Antioxidants in aerial parts of *Centaurea cyanus* L. extracts. In: *Abstract book of 13th Warsaw International Medical Congress*, Warsaw, 2017, May 11-14.
4. GRIGORIEV, V.; CHIRU, T. A scientific argumentation in favor of traditional cuisine: Ukrainian red borscht; based on antioxidant activities of the ingredients. In: *XICT, Bukovinian International Medical Congress*, 19 edition, Cernivsti, 2017.

-din țară

1. GRIGORIEV, V.; POMPUȘ-MURA, I. Comparative evaluation of phytochemical profiles of wild and cultivated blackberry fruits. In: *Teze, Conferința Științifică a Studenților și Masteranzilor (cu participare internațională). Viitorul ne aparține, ediția a VII-a*, Chișinău, 2017.
2. GRIGORIEV, V.; CHIRU, T.; POMPUȘ, I. The blackberry: phytochemical composition of plant parts and antioxidant activity. In: *International Scientific Symposium “Conservation of Plant Diversity”, 5th edition*, Botanical Garden of Academy of Science of Moldova, 2017, Chisinau, Republic of Moldova, 2017, June 1-3.
3. PANFIL, P., CHIRU, T. Therapeutic and pharmacological potential of *Potentilla alba* L. In: International Scientific symposium Conservation of plant diversity. 5th edition, Chisinau, Republic of Moldova, 2017.

Postere din străinătate

1. CHIRU, T.; POMPUȘ-MURA, I.; CIOBANU, N.; CASIAN I. Analiza comparativă a conținutului de compuși fenolici în fructe de mur *Rubus fruticosus* L. În: *Provocări ale farmacoterapiei contemporane*. Volum de rezumate Conferința Națională de Farmacie clinică, ediția a doua, București, 2017, iunie 15-17.

2. COJOCARU -TOMA, M.; ANCUCEANU, R.; CIOBANU, N.; PARII, S., NICOLAI, E. Acțiunea antioxidantă și toxicitatea acută pentru produsele extractive de *Agrimonia eupatoria* și *Cichorium intybus* L. În: *Provocări ale farmacoterapiei contemporane*. Volum de rezumate Conferința Națională de Farmacie clinică, ediția a doua, București, 2017, iunie 15-17.

-din țară

1. CIBOTARU, N.; BENEĂ, A.; SOROCA, I. Comparative analysis of the total degree of flavonoids and polyphenols in different products of *Hypericum perforatum* L. *International Scientific Symposium "Conservation of Plant Diversity", 5th edition*, Botanical Garden of Academy of Science of Moldova, Chișinău, 2017, June 1-3.
2. COJOCARU-TOMA, M., POPA, C. Medicinal plants and phytodrugs used in respiratory diseases. *International Scientific Symposium "Conservation of Plant Diversity", 5th edition*, Botanical Garden of Academy of Science of Moldova, Chișinău, 2017, June 1-3.

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Antioxidanții sunt compuși ce intervin în cazul procesului de deteriorare provocat de radicalii liberi, conținând molecule stabile ce au proprietatea de a regenera celulele îmbătrânite de radicalii liberi și pot reface echilibrul din organism. Practic, antioxidanții întăresc sistemul natural de apărare al organismului și diminuează consecințele asupra sănătății ale stilului de viață nesănătos, excesului de alcool sau tutun, ori poluării din atmosferă. Antioxidanții împiedică procesul de îmbătrânire al celulelor din organism, menținând funcțiile corpului într-o stare mai bună pe o perioadă îndelungată. Aceste substanțe reglează nivelul colesterolului și ajută la prevenirea bolilor de inimă, de asemenea în egală măsură protejează sistemul nervos central și contribuie la prevenirea afecțiunilor neurologice. De aceea, determinarea și utilizarea unor surse vegetale cu compuși cu proprietăți antioxidante prezintă un deziderat important. Plantele medicinale *Hypericum perforatum*, *Hypericum elegans*, *Agrimonia eupatoria*, *Centaurea cyanus*, *Rubus fruticosus*, *Vitis vinifera*, *Tribulus terrestris*, *Hippophae rhamnoides* au fost analizate din punct de vedere al potențialului antioxidant. Astfel, au fost stabilite surse promițătoare de antioxidanți care merită a fi studiate în continuare.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (până la 300 cuvinte)

Au fost obținute extracte vegetale din următoarele plante: *Hypericum perforatum*, *Hypericum elegans* Steph., *Agrimonia eupatoria*, *Centaurea cyanus*, *Rubus fruticosus*, *Vitis vinifera*, *Tribulus terrestris*, *Hippophae rhamnoides*. A fost determinată activitatea antioxidantă *in vitro*, prin trei metode (DPPH, ABTS/TEAC și chelarea metalelor grele/testul ferrozina) a extractelor, obținute din următoarele produse vegetale: *Rubi fruticosi folia*, *Rubi fruticosi fructus*, *Vitis viniferae semina*.

A fost determinat totalul de flavonoide și polifenoli în părțile aeriene de *H. perforatum* L. (3.57% și 6.65%) și *H. elegans* Steph. (3.59% și 5.71%). S-a demonstrat că în extractul obținut din părți aeriene de *H. perforatum* L. totalul de flavonoide (37.74 mg/ml) este mai mare decât în specia *H. elegans* Steph. (30 mg/ml). Totalul polifenolilor a fost aproape identic: *H. perforatum* L. - 23.89 mg/ml, *H. elegans* Steph. - 23.14 mg/ml. S-a demonstrat că în flori totalul de flavonoide este de 5.91% și polifenoli –8.8%. În extractul uscat din flori totalul de flavonoide (67.28 mg/ml) este mai înalt decât în părțile aeriene (35.74 mg/ml). A fost determinată, prin metoda DPPH, activitatea antioxidantă a extractului uscat din flori (IC₅₀=11.65 μg/ml), părți aeriene de *H. perforatum* L. (IC₅₀=19.41 μg/ml), părți aeriene de *H. elegans* Steph. (IC₅₀=19.95 μg/ml).

A fost determinată acțiunea antiinflamatoare a extractelor uscate din *Hyperici flores* și *Hyperici herba in vivo*, prin inducerea edemului labei posterioare la șobolani. S-a demonstrat că

inhibiția inflamației extractului din părțile aeriene (44.2%, 42.5%) este mai mare comparativ cu extractul din flori (39.33%, 31.65%). A fost determinată activitatea antioxidantă (metoda DPPH) a produselor extractive din părți aeriene de turiță și cicoare. Rezultatele obținute denotă o mai mare activitate antioxidantă pentru *Agrimonia eupatoria* L. ($IC_{50}=45.56 \mu\text{g/ml}$), în comparație cu *Cichorium intybus* L. ($IC_{50} = 173.08 \mu\text{g/ml}$). DL 50%, pentru extractele din *Agrimoniae herba* și *Cichorii herba*, estimate conform metodei TG 423 (Acute Toxic Method) este $> 5000 \text{ mg/kg}$.

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)

Academia de Științe, Ministerul Sănătății R.M, IP USMF „Nicolae Testemițanu” Industria farmaceutică

Fișa proiectului de cercetări fundamentale / aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

«Sănătate și Biomedicină», 15.817.04.08F “Studierea consumului de substanțe psihoactive și a măsurilor de profilaxie a acestuia la tinerii din instituțiile medii și superioare de învățământ din Republica Moldova”.

II. Obiectivele proiectului

- a) **de a evalua** problema pentru efectuarea profilaxiei primare, secundare și terțiare în baza estimării originii și dimensiunii consumului de substanțe psihoactive la studenții instituțiilor superioare de învățământ;
- b) **soluționarea problemei** – de la preîntâmpinarea inițierii consumului de substanțe psihoactive până la reducerea consecințelor medicale și sociale nefavorabile – prin intermediul informării, influenței asupra conștiinței sociale, intervențiilor timpurii, recuperării și reintegrării sociale, susținerii precoce și crearea accesibilității către diverse servicii specializate pentru cei cu drog dependențe;
- c) **formarea relațiilor de parteneriat**, prin eforturi comune și utilizând acțiuni coordonate și cooperante ca momente de bază în evaluarea precisă a problemei, în formularea și realizarea programelor corespunzătoare de integrare în strategii de proporții pentru soluționarea problemelor sociale și medicale, la fel și în programele educative de profilaxie;
- d) **concentrarea atenției** asupra necesităților populației și subgrupelor specifice, în particular, cu accentul pe studenții instituțiilor superioare de învățământ;
- e) **informarea corectă** (informația utilizată în programe educative și profilactice, necesită a fi accesibilă, clară, precisă și argumentată științific, respectuoasă față de cultura participanților, oportună și adecvată necesităților societății)

III. Termenul executării

2015-2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

(mii lei)

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată (mii lei) 322,9

Executată (mii lei) 322,9

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

VII. Executorii

	Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului
1.	Revenco Mircea, Profesor Universitar, doctor habilitat în medicină, cercetător științific principal;
2.	Nacu Anatol, doctor habilitat în medicină, Profesor Universitar, cercetător științific superior, șeful catedrei „Psihiatrie, narcologie și psihologie medicală”;
3.	Coșciug Ion, doctor în științe medicale, Conferențiar Universitar, cercetător științific superior;
4.	Deliv Inga, doctor în științe medicale, cercetător științific superior, asistent universitar;
5.	Condration Svetlana, doctor în științe medicale, cercetător științific superior;
6.	Nastas Igor, doctor în științe medicale, Conferențiar Universitar, cercetător științific superior;

7.	Garaz Grigore, cercetător științific.
8.	Chicu Vlad, cercetător științific.

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

<p>Continuarea interviuării anonime a studenților din instituțiile superioare de învățământ și din colegiile din mun.Bălți și Cahul.</p> <p>Analiza statistica a rezultatelor interviuărilor anonime cu evidențierea factorilor de risc în apariția dependenței de substanțe psihoactive.</p> <p>Elucidarea rezultatelor în publicațiile științifice</p>	<p>Continuarea interviuării anonime a studenților din instituțiile superioare de învățământ și din colegiile mun.Bălți și Cahul, care au acceptat să fie incluși în actualul proiect.</p> <p>Analiza statistică a datelor preliminare obținute cu evidențierea factorilor care conduc la inițierea utilizării substanțelor psihoactive.</p> <p>Se va continua analiză statistică a rezultatelor interviuărilor anonime ale studenților din instituțiile superioare și medii-speciale de învățământ din mun. Chișinău, Bălți și Cahul, Rezultatele obținute au fost publicate în reviste de specialitate și comunicate la diverse întruniri științifice din țară și de peste hotare.</p> <p>Implementarea datelor obținute în procesul didactic al catedrei Psihiatrie, Narcologie și Psihologie medicală a USMF "Nicolae Testemițanu".</p> <p>De continuat studiul dedicat "Cauzelor consumului de alcool la etapele pre-nozologice și elaborarea programelor de profilaxie a alcoolismului" sub aspectul unei teze de doctor în medicină privind importanța factorilor predispozanți în dezvoltarea alcooldependenței la tineri.</p>
--	---

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **forme** 4 din structura raportului)

<p>– manuale/ dicționare/ lucrări didactice (naționale / internaționale) NACU, A.; NASTAS, I.; CHIHAI, J.; FEDOROVA, L.; BORONIN, L. <i>Gestionarea dependentelor farmacologice</i>. Ghid pentru studenți, rezidenți și medici narcologi. Chișinău, 2016 (Sibis-Grafica). 106p.: tab. ISBN 978-9975-82-035-6.</p> <p>– articole din reviste cu factor de impact: - articole din reviste cu factor de impact 0,1-0,9 NACU, A.; CHIHAI, J.; NASTAS, I.; BLAJIN, M. La psychiatrie en Moldavie, le parcours d'une psychiatrie totalitaire vers une psychiatrie communautaire. <i>L'Evolution Psychiatrique</i>, Vol.82, N1, janvier-mars 2017, 143-159. ISSN 0014-3855. (IF: 0.378) (https://www.journals.elsevier.com/levolution-psychiatrique). PAVLOVSKI, Y.; NASTAS, I.; BORONIN, L.; CHIHAI, J. Methadone maintenance treatment and sexual function of heroin addicted patients. <i>Romanian Journal of Psychiatry</i>, vol. XIX, No.3, 2017.p.108-111. P-ISSN 1454-7848, E-ISSN 2068-7176. (IF: 0,56) http://romjpsychiat.ro/uploads/revista/3-2017.pdf</p> <p>Rapoarte publicate / Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri (naționale / internaționale)</p>

COȘCIUG, I.; LACUSTA, V.; DELIV, I.; PADURE, I. Psycho-Endocrine Markers of Relapse Prediction in Alcohol Addiction. *American Journal of Psychiatry and Neuroscience*. 2017; 5(6): 11
doi: 10.11648/j.ajpn.s.2017050601.21 ISSN: 2330-4243 (Print); ISSN: 2330-426X (Online)
<http://www.sciencepublishinggroup.com/specialissue/specialissueinfo?journalid=653&specialissueid=653007>

X. Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Rezultatele cercetărilor efectuate de către colaboratorii Laboratorului Narcologie vor permite evidențierea frecvenței consumului de diverse substanțe psihoactive, inclusiv alcool de către tinerii din instituțiile superioare și medii-speciale de învățământ atât din centrul, cât și din sudul și nordul republicii. Datele obținute presupun evidențierea factorilor de risc și a cauzelor predisunerii tineretului către inițierea consumului de droguri și alcool. Presupunem că, cunoscând principalele cauze ale fenomenului studiat va fi posibil de elaborat strategii eficiente de profilaxie primară a inițierii consumului de substanțe psihoactive în rândul tineretului studios, care să fie ulterior implementate în practică nu doar de către specialiști, ci și de familie, școală, comunitatea în întregime. Rezultatele obținute au fost publicate în reviste de specialitate și comunicate la diverse întruniri științifice din țară și de peste hotare.

XI. Rezumatul celor mai semnificative rezultate științifice teoretice / aplicative obținute în cadrul proiectului în anul 2017 (până la 300 cuvinte)

Rezultatele preliminare ale analizei statistice efectuate au evidențiat prezența corelațiilor pozitive între:

- frecvența consumului de alcool în ultimele 12 luni și vârsta respondenților ($\rho=0,14$; $p<0.01$);
- frecvența cu care se distrează seara în oraș și frecvența consumului ($p<0.01$);
- preferința jocurilor de noroc și consumul de alcool în ultimele 12 luni ($\rho=0,12$; $p<0.01$);
- lipsese nemotivate de la studii și consumul de alcool în ultimul an ($\rho=0,18$; $p<0.01$);
- frecvența consumului de alcool în ultimul an și frecvența fumatului (coeficient de corelare 0,43 ($p<0.01$);
- utilizarea canabisului și alcoolului ($\rho=0,29$);
- probabilitatea de a încălca majoritatea regulilor și creșterea consumului de alcool ($\rho=0,14$);
- creșterea frecvenței consumului de alcool și comportamentul heteroagresiv (sau ajungerea în situații când este agresat) ($\rho=0,1$) și reținut de poliție ($\rho=0,2$);
- frecvența consumului de heroină și suma maximă de bani permisă de către părinți către cheltuială în săptămână ($\rho=0,45$);
- consumul de heroină și: violența fizică ($\rho=0,52$), furtul de obiecte ($\rho=0,34$), reținerea de poliție pentru furt ($\rho=0,5$);
- consumul de Ecstasy, ciuperci halucinogene, anabolice și: agresarea fizică a profesorilor ($\rho=0,39$), încăierarea în bătaie în grup ($\rho=0,34$), provocarea leziunilor corporale ($\rho=0,25$), folosirea armelor pentru a deposeda de avere ($\rho=0,25$).

XII. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi, etc.)
Ministerul sănătății RM

Fișa proiectului de cercetări aplicative

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Sănătate și biomedicină 15.817.04.37A

Diagnosticul, tratamentul chirurgical miniminvasiv și reabilitarea pacienților
cu ciroză hepatică decompensată și afecțiuni hepatice de focar

II. Obiectivele proiectului

Etiopatogenie, metode de diagnostic, tratament și reabilitare a celor mai frecvente
maladii („c”- gastroenterologie)

III. Termenul executării

Data începerii 02.01.2015 Data finalizării 30.12.2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

3.076,0 mii lei)

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată (mii lei) 616,1 Executată (mii lei) 616,1

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul Hepatochirurgie

VII. Executorii

	<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>	
1	Anghelici Gheorghe	Director de proiect, șef laborator
2	Crudu Oleg	cercetător științific superior
3	Pisarenco Sergiu	cercetător științific superior
4	Ababii Tudor	cercetător științific superior
5	Danu Matriona	cercetător științific
6	Bujor Sergiu	cercetător științific
7	Danci Alexandru	cercetător științific
8	Samohvalov Serghei	....ercetător științific

VIII. Sumarul activităților proiectului realizate în anul 2017

<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
	Au fost elaborate și implimentate în practica clinică metode noi de tratament chirurgical miniminvasiv

<p>Perfecționarea și elaborarea metodelor noi de tratament chirurgical miniminvasiv</p> <p>și endoscopic al pacienților cu complicații potențial letale ale cirozei hepatice decompensate (varice esifago-gastrice, ascită masivă refractară, peritonita spontană bacteriană, sindrom colestatic, hemoragii digestive superioare, encefalopatie porto-sistemică cu insuficiență hepatică) și a afecțiunilor hepatice de focar (chisturi și tumori hepatice evaluate pe fundal de hepatite și ciroză).</p>	<p>al pacienților cu complicații potențial letale ale cirozei hepatice avansate în ascita masivă refractară și ascit-peritonita spontană (APS), hemoragii variceale gastro-esofagiene, gastropatii eroziv-ulceroase), chisturi și tumori chepatice evaluate pe fundal de hepatite și ciroză hepatică) prin intervenții combinate minim-invasive la Ductul Limfatic Toracic cu sanare laparoscopică a APS cu lavaj abdominal postoperator fracționat, fenestrarea peritoneului parietal diafragmal și decompresie limfatică centrală, embolizarea endovasculară a tumorilor hepatice, hemostază combinată în hemoragiile variceale și eroziv-ulceroase în gastropatii portal-hipertenzive.</p>
--	--

IX. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2015 (conform **forme** 4 din structura raportului)

LISTA ARTICOLELOR ȘTIINȚIFICE APĂRUTE ÎN REVISTE DE SPECIALITATE
- în țară

Categoria B

1. GÎRNEȚ, M.; GURIEV, I.; SAMOHVALOV, E.; GRIB, L.; GREJDIERU, A.; **SAMOHVALOV, S.**; VULUȚA, I.; BENESCO, I.; PANTELEICIUC, D. Particularities of the triconarian atherosclerotic lesions occlusion by acute thrombosis at the cx in diabetic patient. Sănătate publică, Economie și Managment în Medicină, 2017, 3 (73), 199-200. ISSN 1729-8687
2. GNACIUC, V.; SAMOHVALOV, E.; GREJDIERU, A.; GRIB, L.; **SAMOHVALOV, S.**; PURTEANU, L.; BENESCO, I. Semnificația de diagnostic a determinării intima media la pacienții cu diferite variante de cardiopatie ischemică. Sănătate publică, Economie și Managment în Medicină, 2017, 3 (73), 119-120. ISSN 1729-8687
3. GURIEV, I.; GÎRNEȚ, M.; VULUȚA, I.; SAMOHVALOV, E.; GRIB, L.; GREJDIERU, A.; CARDANIUC, L.; **SAMOHVALOV, S.** Trombembolia acută a ramurilor mici ale arterei pulmonare la un pacient cu cancer de prostată. Sănătate publică, Economie și Managment în Medicină, 2017, 3 (73), 216-219. ISSN 1729-8687
4. SAMOHVALOV, E.; GREJDIERU, A.; GRIB, L.; **SAMOHVALOV, S.**; BENESCO, I.; PANTELEICIUC, D.; PURTEANU, L.; SUMARGA, N. Management of stable angina in men (literature review). Sănătate publică, Economie și Managment în Medicină, 2017, 3(73), 170-172. ISSN 1729-8687
5. SAMOHVALOV, E.; GNACIUC, V.; GREJDIERU, A.; GRIB, L.; **SAMOHVALOV, S.**; PURTEANU, L.; BENESCO, I.; GÎRBU, L. Particularitățile determinării intima media la pacienții cu diferite variante ale cardiopatiei ischemice

(revista literaturii) Sănătate publică, Economie și Management în Medicină, 2017,3 (73), 172-174. ISSN 1729-8687

6. SAMOHVALOV, E.; GRIB L.; GREJDIERU, A.; **SAMOHVALOV, S.**; BENESCO, I.; PURTEANU, L.; PANTELEICIUC, D.; TOMA, A. Particularities of management in men's stable angina. Sănătate publică, Economie și Management în Medicină, 2017, 3(73), 168-170. ISSN 1729-8687
7. TOMA, A.; NANI, A.; SAMOHVALOV, E.; GRIB, L.; GREJDIERU, A.; **SAMOHVALOV, S.**; MARTÎN, C.; BENESCO, I.; ROZENBLAT, T. Bradiaritmiile – cauză sincopei cardiace. Sănătate publică, Economie și Management în Medicină, 2017, 3 (73), 225-227. ISSN 1729-8687
8. **BUJOR S.**; BUJOR P.; MORARU V., Opțiuni terapeutic-chirurgicale în chistul hidatic al lobului hepatic sting. Arta medica, 2017, Nr.1 (62), 37-38. ISSN:1810-1852.

- în străinătate

1. ПАВЛЮК, Г.; БУЖОР, П.; МОРАРУ, В.; ДАНУ М.; **БУЖОР С.** Использование ауто и аллопластических материалов в лечении рецидивных паховых грыж. Альманах Института Хирургии Имени А.В. Вишневого. 2017 (4), 701. ISSN 2075-6895.

LISTA ARTICOLELOR ȘTIINȚIFICE PUBLICATE ÎN CULEGERI

- în țară

1. GÎRNEȚ, M.; GURIEV, I.; SAMOHVALOV, E.; GRAJDIERU, A.; **SAMOHVALOV, S.**; GRIB, L. Leziuni aterosclerotice tricolorariene. Ocluzie prin tromboza acuta pe aCxI la pacient diabetic Culegere de articole științifice consacrate aniversării a 90-a de la naștere ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu, 2017, 119-122. ISBN 978-9975-82-064-6.

LISTA COMUNICĂRILOR PREZENTATE LA MANIFESTĂRI

ȘTIINȚIFICE, PUBLICATE CA REZUMAT

- în străinătate

2. ANGHELICI, Gh.A.; PISARENCO, S.; ZUGRAV, T.; Umbilical hernia repair in cirrhotic patients. Hernia, 2017 May, Vol 21. (Suppl 2):S250. DOI 101007/s10029-017-1595-x.
3. ANGHELICI, Gh.A.; PISARENCO, S.; ZUGRAV, T.; Laparoscopic drainage of abdominal ascites in umbilical hernia repair in cirrhotic patients. Surgical Endoscopy 2017
4. ANGHELICI, Gh.A.; PISARENCO, S.; ZUGRAV, T.; Fibrin glue endoscopic haemostasis in cirrhotic variceal bleeding. Surgical Endoscopy 2017.
5. GNACIUC, V.; SAMOHVALOV, E.; JACOTĂ, V.; **SAMOHVALOV, S.**; AKEL, A. Diagnostic significance in determining of the media intima - in patients with ischemic heart disease. МАТЕРІАЛЫ XIV Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Перший крок в науку - 2017», Вінниця, Україна, 2017, 300.
6. БУЖОР П.; **БУЖОР С.**; МОРАРУ В.; ПАВЛЮК Г. Роль сандостатина в профилактике и лечении острого послеоперационного панкреатита г. Кишинёв, Республика Молдова. Государственный Медицинский Университет «Н. Тестемичану», V СЪЕЗД ХИРУРГОВ ЮГА РОССИИ с международным участием, 18-19 мая 2017, Ростов-на-Дону, ISSN 617-089 (063), p. 213-214.

7. БУЖОР, П.; **БУЖОР, С.**; МОРАРУ, В.; ПАВЛЮК, Г. Роль лапароскопической диагностики при диффузных и очаговых поражениях печени. Национальный хирургический конгресс, совместно с XX юбилейным съездом РОЭХ, 4-7 апреля 2017, Москва. ISSN 2075-6895, p.776.
8. МОРАРУ, В.; БУЖОР, П.; ПАВЛЮК, Г.; **БУЖОР, С.** Факторы риска портального тромбоза у больных циррозом печени после спленэктомии. Национальный хирургический конгресс, совместно с XX юбилейным съездом РОЭХ, 4-7 апреля 2017, Москва. ISSN 2075-6895, p.1553.
9. **ДАНУ, М.**; ПАВЛЮК, Г. Алгоритм современной тактики лечения нагноительных процессов нижних конечностей у больных пожилого возраста. Национальный хирургический конгресс, совместно с XX юбилейным съездом РОЭХ, 4-7 апреля 2017, Москва. ISSN 2075-6895, p.802-803.
10. ПАВЛЮК, Г.; БУЖОР, П.; МОРАРУ, В.; **ДАНУ, М.**; **БУЖОР, С.** Тактика лечения рецидивных вентральных грыж у больных с морбидным ожирением. V Съезд хирургов Юга России с международным участием, 18-19 мая 2017 года, Ростов-на-Дону, ISSN 617-089 (063), p. 104-105.
11. **ДАНУ, М.** Алгоритм лечения больных острым панкреатитом. V Съезд хирургов Юга России с международным участием, 18-19 мая 2017 года, Ростов-на-Дону, ISSN 617-089 (063), p. 212-213.
12. ГИДИРИМ Г.П.; МИШИН И.В.; РОЖНОВЯНУ Г.А.; ГУЦУ Е.В.; МИШИНА А.Е.; **ДАНЧ А.В.**; ВОЗИАН М.Г. Простые мукоцеле и муцинозные цистаденомы червеобразного отростка. Всероссийской научно-практической конференции с международным участием «Актуальные вопросы колопроктологии» 26-28 октября 2017 г. г. Воронеж. Колопроктология, приложение, 2017, № 3 (61).
13. GHIDIRIM, G.; MIŞIN, I.; ROJNOVEANU, G.; VOZIAN, M.; GUȚU, E.; MIŞINA, A.; DANCI, AL. Mucoccele apendicular - cauza de abdomen acut chirurgical. Conferința națională de chirurgie iași 4 - 7 octombrie, 2017 Editura "GR.T.Popa" USMF Iași 2017, Vol.1, (158).

**LISTA COMUNICĂRILOR ORALE/ POSTERE LA CONFERINȚE
COMUNICĂRILOR ORALE**

- în străinătate

1. АНГЕЛИЧ Г.А.; ПИСАРЕНКО С.С.; КРУДУ.О.К.; ЗУГРАВ Т.В.; Лапароскопическая санация брюшной полости при лечении пупочных грыж у больных с циррозом печени. Национальный хирургический конгресс – 2017 и XX съезд общества эндоскопических хирургов России.
2. ANGHELICI Gh., PANICI I., PISARENCO S., CRUDU O., DANU M. Endoscopic haemostasis with fibrin glue in cirrhotic variceal bleeding. II Научно-практичної конференції з міжнародною участю “Сучасні досягнення ендоскопічної хірургії” Присвяченої 100-річчю вінницької обласної клінічної лікарні імені М.І. Пирогова.
3. ANGHELICI Gh., PISARENCO S., CRUDU S., LUPU GH.; Laparoscopic cholecystectomy in cirrhotic patients. II Научно-практичної конференції з міжнародною участю “Сучасні досягнення ендоскопічної хірургії” Присвяченої 100-річчю вінницької обласної клінічної лікарні імені М.І. Пирогова.

4. ANGHELICI Gh., PISARENCO S., CRUDU O., ZUGRAV T.; Laparoscopic peritoneal lavage in umbilical hernia repair in cirrhotic patients. II Научково-практичної конференції з міжнародною участю “Сучасні досягнення ендоскопічної хірургії” Присвяченої 100-річчю вінницької обласної клінічної лікарні імені М.І. Пирогова.

din țară

1. PISARENCO, S.; ZUGRAV, T.; Utilizarea PRF-lui în tratamentul ulcerelor trofice ale membrelor inferioare. Zilele Universității și Conferința științifică anuală, consacrate aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu.
2. ANGHELICI Gh., PISARENCO S.; ONCEANU V.; BOTNARENCO A. Analiza comparativă a hernioplastiei Lichtenstein cu hernioplastia cu țesuturi proprii în herniile inghinale. Zilele Universității și Conferința științifică anuală, consacrate aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu.
3. GURIEV, I.; GÎRNEȚ, M.; VULUȚĂ, I.; SAMOHVALOV, E.; GRIB, L.; GRĂJDIERU, A.; CARDANIUC, L.; **SAMOHVALOV, S.** Trombembolia acută a ramurilor mici a arterei pulmonare la un pacient cu cancer de prostată. Raport în cadrul Congresului III de Medicină Internă cu participare internațională. Chișinău, Republica Moldova, 24-25 octombrie 2017.
4. TOMA, A.; NANI, A.; SAMOHVALOV, E.; GRIB, L.; GRĂJDIERU, A.; **SAMOHVALOV, S.**; MARTÎN, C.; BENESCO, I.; ROZENBLAT, T. Bradiaritmiile-cauză a sincopei cardiace. Raport în cadrul Congresului III de Medicină Internă cu participare internațională. Chișinău, Republica Moldova, 24-25 octombrie 2017.

Brevete de invenții

1. ANGHELICI Gh. Metoda miniinvaziva de corecție a limfocirculației centrale în tratamentul ascitei cirogene Brevet de invenție MD 1154 Y. 2017.06.30.
2. ANGHELICI Gh.; CRUDU O.; PISARENCO S.; LUPU Gh.; ZUGRAV T. Metodă miniinvazivă de tratament al ascit-peritonitei spontane în ciroza hepatică decompensată Brevet de invenție. MD 1155 Y. 2017.06.30
3. ANGHELICI Gh.; CRUDU O.; PISARENCO S.; LUPU Gh.; ZUGRAV T.; Metodă de tratament laparoscopic al ascitei refractare în ciroza hepatică decompensată. Brevet de invenție MD 1665. 2017.06.08.
4. PISARENCO S.; CUSNIR A.; ANGHELICI Gh.; ZUGRAV T.; Metodă de tratament a ulcerelor trofice. Brevet de invenție MD s 2017 0043 U0. 2017.03.29
5. DANU, M.; PAVLIUC, G.. Utilizarea preparatului Polibiolina în tratamentul bolnavilor cu ciroza hepatică. Brevet de invenție nr.4458.
Data depozit: 2014.06.19.

X.Relevanța rezultatelor științifice teoretice / aplicative obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Au fost elaborate, brevetate și implimentate în practica clinică metode noi de tratament chirurgical și miniminvaziv al complicațiilor potențial letale ale cirozei hepatice decompensate:

1.- metode noi de tratament combinat al ascitei cirogene refractare prin intervenții chirurgicale simultane cu decompresia cervicală a Ductului Limfatic Toracic, fenestrarea laparoscopică a peritoneului parietal diafragmal, evacuarea totală a ascitei cu drenare și lavaj fracționat intra- și postoperator al cavității abdominale, corecția proceselor de absorbție transperitoneale și reactivarea limfocirculației centrale în scopul corecției sindromului ascitic refractar la pacienții cu ciroză hepatică decompensată (2 Brevete de Invenție: MD 1155 Y; MD 1665).

2.-metoda de decompresie cervicală a Ductului Limfatic Toracic cu reactivarea limfocirculației centrale prin excizia pachetului limfatic prescalenic și restabilirea funcției de drenare a joncțiunii limfo-venoase în scopul corecției ascitei masive refractare la pacienții cu ciroză hepatică avansată (Brevet de Invenție MD 1154 Y. 2017.06.30).

3.-metodă de tratament miniminvasiv laparoscopic a ascit-peritonitei spontane în ciroza hepatică decompensată cu lavaj abdominal intra - și postoperator fracționat cu corticosteroizi, antibiotice de spectru larg și fermenți proteolitici (2 Brevete de Invenție: MD 926Z; MD 927Z).

4. -în premieră s-a aplicat ocluzia endovasculară a ramurilor arterei hepatice în scopul reducerii focarelor tumorale metastatice hepatice, urmată de termoablația laparoscopică.

XI. Beneficiarul: catedrele de chirurgie, anesteziologie-terapie intensivă, clinicile universitare USMF „N. Testemițanu”, spitalele sistemului sănătății din Republica Moldova.

Fișa proiectului pentru tineri cercetători

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Materiale, tehnologii și produse inovative, 16.80012.02.27F: *Investigarea influenței radiației electromagnetice asupra proceselor biomoleculare în domeniul undelor terahertz și milimetrice*

II. Obiectivele proiectului

I. Obiectivul central al proiectului ofera oportunitatea de a realiza o cercetare amplă într-un domeniu care acoperă o gamă largă de tehnici și metode utilizate în diverse domenii ale biologiei și medicinei. Această diversitate de subiecte a fost aleasă pentru a încuraja schimbul de idei între diferite discipline unde se utilizează câmpurile electromagnetice, al undelor MM și cel al undelor THZ precum și domeniile ingineresti cu impact major în sfera aplicativă. Astfel ne propunem studiul mecanismului de interacțiune a undelor MM și THZ cu diverse sisteme biologice și identificate caracteristicilor unor astfel de surse de radiație. De asemenea, va fi cercetat controlul dinamicii proceselor și fenomenelor ce decurg în mediile biologice utilizând proprietățile și parametrii undelor electromagnetice. Această abordare permite vizualizarea, măsurarea, analiza și manipularea unor procese și reacții ale materiei vii printr-un mod mai puțin cunoscut până la momentul actual. Obiectivele proiectului preconizate pentru îndeplinire în acest an au fost realizate.

IV. Termenul executării

2017-2018

V. Volumul total planificat al finanțării

240 (mii lei)

VI. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată: 140 (mii lei)

Executată 140 (mii lei)

VII. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Catedra Fiziologia Omului și Biofizică (USMF),

Laboratorul Interdisciplinar de Studii în Științele Naturii (UTM)

VIII. Executorii

Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului

1. Ciobanu Nelly, conducator, cerc.șt. sup., dr.
2. Tronciu Vasile, cerc.șt. princ., dr. hab.
3. Gubceac Natalia, cerc. șt. stag.
4. Oloinic Tatiana, cerc. șt. stag.
5. Grabovschi Ion, lab.sup.

IX. Sumarul activităților realizate până în prezent (perioada realizării proiectului)

Activități planificate

Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)

1.	<p>Studierea dinamicii nelinulare a sistemului de celule ori macromolecule la iradierea lor cu unde MM sau THZ</p> <p>Evidențierea parametrilor de baza a surselor de radiații care produc modificări conformaționale la diverse nivele de organizare (molecular, celular, de membrana, ADN etc).</p>	<p>În calitate de model teoretic a fost considerat un sistem de celule (molecule) care este radiat cu unde milimetrice, scopul fiind cercetarea mecanismului de formare a fononilor optici și interacțiunea acestora cu câmpul generat de sistemul de celule. Utilizându-se ecuația de mișcare Heisenberg a fost dedus sistemul de ecuații ce descrie dinamica neliniară a interacțiunii undelor milimetrice și terahertz cu fononii generați de sistemul de molecule. Evoluția în timp a numărului mediu de fononi din condensat, portretele de fază precum și spectrul de emisie au fost cercetate pentru diverse valori ale abaterei de la rezonanță, frecvența fononilor precum și parametrii feedback-ului optic. Au fost analizate posibilitățile de apariție ale oscilațiilor periodice, precum și celor haotice.</p>
----	---	--

X. Sumarul activităților proiectului realizate în perioada evaluată

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<p>Evidențierea parametrilor de baza a surselor de radiații care produc modificări conformaționale la diverse nivele de organizare (molecular, celular, de membrana, ADN etc).</p>	<p>A fost obținută diagrama bifurcațiilor puterii fotonilor emiși în funcție de parametrul de bifurcație Γ. După cum a fost observat, în sistemul de molecule pot apărea oscilații periodice, haotice la fel și bifurcații de tip Hopf cu dublare de perioadă.</p>

XI. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2015 (conform **formei 4** din structura raportului)

<p>Manuale</p> <p>CROITORU, D.; GUBCEAC, N.; VOVC, V.; BURLACU, P.; CROITORU, R.; <i>Lucrări practice, demonstrații, Exerciții, Biofizica Medicala</i>, 239 pagini, 2017. ISBN 978-9975-87-113-6</p> <p>Lucrări didactice (naționale)</p> <p>CIOBANU, N.; TONU, V.; GUBCEAC, N.; VOVC, V. <i>Efecte optice cu aplicație în biofizica. Compendiu pentru studenții specialității Inginerie biomedicală</i>. 63 pagini, 2017. ISBN 978-9975-87-278-2.</p> <p><i>Articole din reviste cu factor de impact mai mare 3</i></p>
--

ENAKI, N.; BAZGAN, S.; CIOBANU, N.; TURCAN, M.; PASLARI, T.; RISTOSCU, C.; VASEASHTA, A.; MIHAILESCU, I.A. *Improvement in Ultraviolet Based Decontamination Rate Using Meta-materials*, Journal of Applied Surface Science. 2017, 417, 40-47. ISSN: 0169-4332 <http://dx.doi.org/10.1016/j.apsusc.2017.01.133> (IF 3.387)

Articole din reviste cu factor de impact 1,0-2,9

CIOBANU, N.; RUSU, S.; TRONCIU, V.Z. *Anticipated synchronization of semiconductor lasers with passive dispersive reflectors*. Romanian Report in Physics. 2017, 69, 401. ISSN 1221-1451 43 822 <http://www.rrp.infim.ro/IP/AN401.pdf> (IF: 1.467).

OLOINIC, T.; RUSU, S.; TRONCIU, V.Z. *Numerical simulations of quantum dots lasers under the influence of T-type external optical feedback. Applications to chaos based communication*. Romanian Report in Physics. 2017, (accepted for publication). ISSN 1221-1451 43 822 (IF: 1.467).

Articole în culegeri internaționale

RADZIUNAS, M.; KHODER, M.; TRONCIU, V.Z.; DANCKAERT, J.; VERSCHAFFELT, G., *Tunable semiconductor ring laser with filtered optical feedback: Traveling wave description and experimental validation*. WIAS Preprint. 2017, 2438, 1-21. ISSN 2198-5855 DOI 10.20347/WIAS.PREPRINT.2438

Articole în culegeri naționale

CIOBANU, N.; GUBCEAC, N.; GRABOVSCI, I.; TRONCIU, V. *Influența radiației electromagnetice asupra proceselor biomoleculare*, Proceeding of the 9th International Conference of “Microelectronics and Computer Science”. 2017, 356-359.

OLOINIC, T.; PIRTAC, C.; RUSU, S.; TRONCIU, V. *Sincronizarea laserelor semiconductoare cu mediu activ puncte cuantice*, Proceeding of the 9th International Conference on Microelectronics and Computer Science, Chișinău, 19-21 octombrie. 2017, 88-91.

Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri internaționale

TRONCIU, V. *Communications with chaos using quantum dots lasers*, Abstracts of 7th Bonn Humboldt Award Winners Forum Fundamental Concepts and Principles of Chemical Energy Conversion, Bonn 11-15 October 2017 p. 183.

Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri naționale

OLOINIC, T.; RUSU, S.; TRONCIU, V. *Chaos communication with quantum dots lasers under the influence of multiple feedback*, Abstracts of Humboldt Kolleg “Multidisciplinarity in Modern Science for the Benefit of Society”, Chişinău, 21-22 septembrie 2017, p.45.

XII. Relevanța rezultatelor științifice obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Se evidențiază valoarea teoretică, în comparație cu lucrările existente în țară și peste hotare, a rezultatelor științifice teoretice fundamentale, se evidențiază eficiența tehnico-economică ori socială, recomandările principale vizând implementarea rezultatelor științifice aplicative și a elaborărilor tehnico-științifice executate, importanța și impactul lor asupra dezvoltării științei, economiei și culturii naționale a R. Moldova, beneficiarii rezultatelor.

Rezultatele teoretice obținute sunt la un nivel comparabil cu cel internațional. Metodele propuse spre investigare descriu adecvat mecanismul utilizării efectelor undelor MM și THZ în biomedicina modernă. Rezultatele aduc cunoștințe noi mai profunde despre influența undelor MM și THZ asupra sistemelor biologice. Ele vor servi la consolidarea cooperării științifice naționale și internațională, vor servi pentru a pregăti doi doctori în științe și atragerea în cercetare a studenților. Cercetările în acest domeniu pot servi ca platformă pentru eforturile de proiectare a dispozitivelor cu proprietăți și performanță atractive pentru diferite aplicații practice în medicina modernă. În rezultatul cooperării cu partenerii noștri străini se planifică pregătirea de proiecte de colaborare noi și s-a discutat despre aplicații noi pentru programul european Orizont 2020.

Fișa proiectului pentru tineri cercetători

XIII. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Sănătate și Biomedicină, 16.80012.04.06F, Tratatamentul cicatricilor hipertrofice și cheloide cu celule stem autologice la copii.

XIV. Obiectivele proiectului

1. Va fi stabilit protocolul optim de obținerea a celulelor progenitoare măduva osoasă și țesut adipos.
2. Elaborarea unui dispozitiv pentru facilitarea obținerii celulelor din țesut adipos.
3. Caracterizarea și evidențierea comparativă a activității celulelor obținute din diferite țesuturi (măduva osoasă și țesut adipos) și viabilitatea la conservare. Caracterizarea și evidențierea comparativă a activității celulelor obținute din diferite țesuturi (măduva osoasă și țesut adipos) și viabilitatea la conservare.
4. Elaborarea unor tehnici de obținere a structurilor tridimensionale pentru ingineria tisulară cu celule stem obținute pentru restabilirea defectelor tegumentare create după excizia cicatricilor hipertrofice și cheloide.
5. Testarea *in vivo*, pe animale experimentale, a materialelor propuse.

XV. Termenul executării

2016-2017

XVI. Volumul total planificat al finanțării

180.0(mii lei)

XVII. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată 90.0 (mii lei)

Executată 90.0 (mii lei)

XVIII. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul de Inginerie tisulară și culturi celulare

XIX. Executorii

Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului

Prisăcaru Olesea - director de proiect, cercetător științific principal;

Macagonova Olga - cercetător științific;

Ursu Alexandr - cercetător științific stagiar;

Bernic Valentin - cercetător științific stagiar;

Vascan Andrei - cercetător științific stagiar;

Osipov Natalia - economist.

XX. Sumarul activităților realizate până în prezent (perioada realizării proiectului)

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<p>1. Va fi stabilit protocolul optim de obținerea a celulelor progenitoare măduva osoasă și țesut adipos.</p> <p>2. Elaborarea unui dispozitiv pentru facilitarea obținerii celulelor din țesut adipos.</p> <p>3. Caracterizarea și evidențierea comparativă a activității celulelor obținute din diferite țesuturi (măduva osoasă și țesut adipos) și viabilitatea la conservare. Caracterizarea și evidențierea comparativă a activității celulelor obținute din diferite țesuturi (măduva osoasă și țesut adipos) și viabilitatea la conservare.</p> <p>4. Elaborarea unor tehnici de obținere a structurilor tridimensionale pentru ingineria tisulară cu celule stem obținute pentru restabilirea defectelor tegumentare create după excizia cicatricilor hipertrofice și cheloide.</p> <p>5. Testarea <i>in vivo</i>, pe animale experimentale, a materialelor propuse.</p> <p>6. Optimizarea tehnologiei de aplicare a celulelor autologice pe suprafața defectelor tegumentare după excizia cicatricilor hipertrofice și cheloide.</p> <p>7. Evaluarea eficacității aplicării a celulelor autologice pe suprafața defectelor tegumentare după excizia cicatricilor hipertrofice și cheloide.</p> <p>8. Aprecierea rezultatelor prin cercetarea regenerării țesutului, prin utilizarea metodelor complexe de examinare imunohistochimică, clinică, ce specifică evoluția patologiei cicatricilor.</p>	<p>Cu scopul decelularizării fragmentului de piele umană au fost aplicate trei metode fizico-chimice și s-a înlăturat în mod respectiv componentele celulare păstrând în același timp structura tridimensională conjunctivă a matricii cutanate umane. Procesul de decelularizare a dus la îndepărtarea adecvată a materialului celular și nuclear, care sunt demonstrate în mod clar prin cuantificarea cantității de ADN și examenul morfometric al fragmentului cutanat. Prin metoda spectrofotometrică (NANODROP 2000C) s-a determinat cantitatea de ADN (ng/μl) în pielea decelularizată cu soluție sodiu dodecil sulfat care a constituit $1 \pm 0,35$; tripsină și triton-X100: 7.8 ± 0.37 și decelularizarea cu NaOH: 6.7 ± 0.9, tabel 2. În cazul pielii nedecelularizate s-au determinat valori medii: $13.9 \pm 0,4$. Respectiv, s-a efectuat evaluare morfometrică prin calcularea valorii medii a scăderii greutateii fragmentului de piele, după fiecare metoda de decelularizare și rezultatele au fost următoare, fragment de piele nedecelularizat și decelularizat, prelevat pentru fiecare metoda de decelularizare, cum urmează: sodiu dodecil sulfat: $0.94 \pm 0,09$ și $0,36 \pm 0,04$; tripsina și triton: $0,9 \pm 0,08$ și $0,6 \pm 0,01$ și decelularizare cu NaOH: $0,94 \pm 0,002$ și $0,54 \pm 0,03$.</p>

XXI. Sumarul activităților proiectului realizate în perioada evaluată

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>

1.	<p>1. Aplicarea celulelor stem după excizia cicatricilor hipertrofice și cheloide</p> <p>2. Analiza rezultatelor, elaborarea protocoalelor și a recomandărilor pentru utilizarea celulelor stem obținute din măduva osoasă pentru tratamentul cicatricilor hipertrofice și cheloide la copii.</p>	<p>S-au obținut mai multe grefe celulare active, capabile să regenereze țesutul tegumentar deteriorat. S-a studiat modalitatea optimă de aplicare a grefelor celulare active în regiunea plăgilor și cicatricilor postcombustionale. S-au efectuat studii privind eficacitatea aplicării celulelor alogene osteomedulare, ombilicale, amnionului și amnionului cu celule ombilicale. La controlul vizual în dinamică, s-a observat că schimbările recente de regenerare cu proliferarea celulelor epidermale noi și apariția vaselor noi promordiale în plagă excizionată la a 7-a zi după aplicarea celulelor ombilicale. Ca urmare, după terapia cu celule alogene osteomedulare, ombilicale, amnionului și amnionului cu celule ombilicale, supraveghere timp de 1 an, 1 lună, s-au obținut următoarele rezultate</p> <p>Modificări de regenerare prin proliferarea celulelor epidermale noi și apariția vaselor noi promordiale în plagă excizionată la nivelul secțiunii cutanate după aplicarea celulelor osteomedulare s-a descris la 28 animale (18,7±3,2%); după aplicarea celulelor ombilicale la 25 animale (16,7±3,1%); după aplicarea amnionului la 23 animale (15,3±2,9%); și după aplicarea amnionului cu celule ombilicale la 20 animale (13,3±2,8%).</p> <p>Modificările de regenerare în lotul de control s-au arătat la 10 animale (6,7±2,05%), prin modificări de regenerare cu celule noi formate la nivelul secțiunii cutanate fără aplicarea celulelor stem la nivelul secțiunii cutanate.</p> <p>S-a calculat coeficientul de corelație între timpul trecut din momentul aplicării pe plagă combustională a celulelor osteomedulare și cantitatea de produșilor proteici de oxidare avansată M/L (cu ajutorul coeficientului de corelație lineară a lui Bravais-Pearson)</p> <p>Valoarea coeficientului de corelație între fenomene $r_{xy} = -0,96$, a fost interpretat ca o corelație foarte puternică.</p>
----	---	--

XXII. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2015 (conform **formeii 4** din structura raportului)

- **Comunicări orale la conferințe internaționale:**

1. Присэкару О.М.; Султан М.А.; Присэкару И.В.; Наку В.И. Аллопластика при обширных ожогах у детей. *Термические поражения и их последствия. V съезд комбустиологов России*. Москва, России, 2017, 31 октября — 3 ноября, р.13.

Postere:

2. MACAGONOVA, O.; MUȘET, G.; URSU, A.; POPESCU, V.; COCIUG, A.; NACU, V. Metode de decelularizare a pielii. [Conferința științifică anuală a USMF „Nicolae Testemițanu”](#), Chișinau, Republica Moldova, 2017, 16-20 octombrie. p. 33.

XXIII. Relevanța rezultatelor științifice obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

S-au obtinut mai multe grefe celulare active, capabile să regenereze țesutul tegumentar deteriorat. S-a studiat modalitatea optimă de aplicare a grefelor celulare active în regiunea plăgilor și cicatricilor postcombustionale. S-au efectuat studii privind eficacitatea aplicării celulelor alogene osteomedulare, ombilicale, amnionului și amnionului cu celule ombilicale.

Fișa proiectului pentru tineri cercetători

I. Denumirea direcției strategice, codul și denumirea proiectului

Direcția strategică: Sănătate și biomedicină

Codul proiectului: 16.80012.04.26F

Denumirea proiectului: „Noi substanțe medicamentoase de perspectivă”

II. Obiectivele proiectului

1. Cercetarea inofensivității substanțelor biologice active prin determinarea toxicității acute și cronice;
2. Evidențierea acțiunii antihipotensive a substanțelor cercetate în hipotensiuni arteriale acute modelate experimental;
3. Determinarea acțiunii antiinflamatoare a substanțelor cercetate;
4. Aprecierea acțiunii analgezice a derivaților studiați.

III. Termenul executării

01.01.2017 – 31.12.2018

IV. Volumul total planificat al finanțării

240 (mii lei)

V. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată 120 (mii lei)

Executată 120 (mii lei)

VI. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Catedra de farmacologie și farmacologie clinică

VII. Executorii

Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului

Corețchi Ianoș – Director de proiect

Popovici Olesea – Cercetător științific stagiar

Rakovskaia Tatiana – Cercetător științific stagiar

Pogonea Ina – Consultant științific

Bacinschi Nicolae – Consultant științific

Lupașco Svetlana – Economist

VIII. Sumarul activităților realizate pînă în prezent (perioada realizării proiectului)

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	Întocmirea și aprobarea contractului de finanțare a proiectului pentru anul 2017.	A fost apreciată toxicitatea acută a profeturului la administrarea unimomentană internă la șobolani. Astfel, LD50 pentru profetur depășește 2 g/kg, iar tabloul clinic al intoxicației se manifestă prin
2.		

	<p>Achiziționarea substanțelor preconizate a fi cercetate (izoturon, difetur, profetur, izoturon + dopamină), a consumabilelor și dispozitivelor în scopul asigurării derulării proiectului.</p>	<p>inhibare, apatie, diminuarea sau lipsa răspunsului la stimuli sonori și tactili de intensitate inițial moderată, ulterior înaltă.</p>
3.	<p>Aprecierea inofensivității profeturului prin determinarea toxicității acute la administrarea internă la șobolani, calcularea dozei letale medii și descrierea tabloului de intoxicație cu profetur la animalele de laborator.</p>	<p>S-a determinat acțiunea antihipotensivă a profeturului pe model de hipotensiune arterială experimentală provocată cu inhibitorul enzimei de conversie a angiotensinei enalaprilat. La utilizarea i.v. unimomentană în doza de 2 mg/kg, enalaprilatul micșorează valorile tensiunii arteriale, mărește frecvența mișcărilor respiratorii și nu modifică semnificativ frecvența contracțiilor cardiace. Pe fundalul acțiunii enalaprilatului, derivatul izotioureic profetur determină înlăturarea hipotensiunii arteriale, micșorarea frecvenței contracțiilor cardiace și înlătură mărirea frecvenței mișcărilor respiratorii, provocată de către IECA.</p>
4.	<p>Determinarea inofensivității profeturului prin aprecierea semnelor generale de intoxicație, a tabloului hematologic, biochimic, microscopic și histopatologic la administrarea internă a substanței pe parcursul a 28 zile la șobolani.</p>	<p>Sunt în proces de realizare cercetările inofensivității profeturului la administrarea internă a substanței pe parcursul a 28 zile la șobolani, precum și a acțiunii substanțelor cercetate asupra permeabilității vasculare.</p>
5.	<p>Determinarea acțiunii izoturonului, difeturului și a profeturului asupra permeabilității vasculare, sporite prin utilizarea acidului acetic la șoareci</p>	
6.	<p>Întocmirea raportului științific anual.</p>	

IX. Sumarul activităților proiectului realizate în perioada evaluată

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<p>Întocmirea și aprobarea contractului de finanțare a proiectului pentru anul 2017.</p>	<p>A fost apreciată toxicitatea acută a profeturului la administrarea unimomentană internă la șobolani. Astfel, LD50 pentru profetur depășește 2 g/kg, iar tabloul clinic al intoxicației se manifestă prin inhibare, apatie, diminuarea sau lipsa răspunsului la stimuli sonori și tactili de intensitate inițial moderată, ulterior înaltă.</p>
2.	<p>Achiziționarea substanțelor preconizate a fi cercetate (izoturon, difetur, profetur, izoturon + dopamină), a consumabilelor și dispozitivelor în scopul asigurării derulării proiectului.</p> <p>Aprecierea inofensivității profeturului prin determinarea toxicității acute la</p>	<p>S-a determinat acțiunea antihipotensivă a profeturului pe model de hipotensiune arterială experimentală provocată cu inhibitorul enzimei de conversie a angiotensinei enalaprilat. La utilizarea</p>

3.	administrarea internă la șobolani, calcularea dozei letale medii și descrierea tabloului de intoxicare cu profetur la animalele de laborator. Determinarea inofensivității profeturului prin aprecierea semnelor generale de intoxicare, a tabloului hematologic, biochimic, microscopic și histopatologic la administrarea internă a substanței pe parcursul a 28 zile la șobolani.	i.v. unimomentană în doza de 2 mg/kg, enalaprilatul micșorează valorile tensiunii arteriale, mărește frecvența mișcărilor respiratorii și nu modifică semnificativ frecvența contracțiilor cardiace. Pe fundalul acțiunii enalaprilatului, derivatul izotioureic profetur determină înlăturarea hipotensiunii arteriale, micșorarea frecvenței contracțiilor cardiace și înlătură mărirea frecvenței mișcărilor respiratorii, provocată de către IECA.
4.	Determinarea acțiunii izoturonului, difeturului și a profeturului asupra permeabilității vasculare, sporite prin utilizarea acidului acetic la șoareci Întocmirea raportului științific anual.	Sunt în proces de realizare cercetările inofensivității profeturului la administrarea internă a substanței pe parcursul a 28 zile la șobolani, precum și a acțiunii substanțelor cercetate asupra permeabilității vasculare.

X. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **forme** 4 din structura raportului)

XI. Relevanța rezultatelor științifice obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

În premieră a fost determinată inofensivitatea profeturului la administrarea unimomentană internă la șobolani și tabloul clinic al intoxicației acute cu profetur. Astfel, LD50 a profeturului depășește 2000 mg/kg, fapt care permite includerea derivatului cercetat în categoria 4 de toxicitate după Globally Harmonized System For The Classification And Labelling Of Chemicals. A fost demonstrat, că profeturul posedă acțiune antihipotensivă pronunțată și de durată la administrarea unimomentană intravenoasă în hipotensiunea arterială acută provocată (hTA) cu enalaprilat, concomitent micșorând FCC și înlăturând mărirea frecvenței mișcărilor respiratorii, provocate de către inhibitorul enzimei de conversie a angiotensinei. Demonstrarea eficacității compusului cercetat în tratamentul hTA experimentale provocate cu enalaprilat permite brevetarea unei noi metode de tratament și propunerea profeturului pentru efectuarea ulterioară a studiilor clinice de elucidare a eficacității derivatului în hTA, provocată de IECA, cu perspectiva producerii și implementării în practica medicală a unui nou medicament antihipotensiv, mai eficiente comparativ cu cele existente. La utilizarea acestuia în tratamentul hTA, provocate de IECA, se va obține prevenirea și tratamentul dereglărilor hemodinamice și metabolice, ceea ce în final va determina micșorarea costului tratamentului efectuat. Beneficiari sunt instituțiile medico-sanitare inițialdin Țară, ulterior și de peste hotare, instituțiile de învățământ de profil – IP USMF „Nicolae Testemițanu”.

Fișa proiectului din cadrul Programului de stat

I. Codul și denumirea proiectului

16.00418.80.11A/27.05.2016. *Evaluarea incidenței, prevalenței, factorilor de risc, cercetarea aspectelor clinice, neuroimagistice, neurofiziologice și de remediere neurotrofică a accidentelor vasculare cerebrale la copii.*

II. Denumirea Programului de stat, Denumirea direcției strategice

Denumirea Programului de Stat: 15.856.04.02A Sistemogeneza factorilor de risc, optimizarea serviciului de asistență medicală, evaluarea durabilă și modelarea matematică a Accidentelor Vasculare Cerebrale

Denumirea direcției strategice: Sănătate și Biomedicină

III. Obiectivele proiectului

1. Studiul incidenței și prevalenței AVC printre copiii din RM;
2. Aprecierea profilului factorilor de risc caracteristici populației pediatrice din RM în dependență de categoria de vârstă;
3. Determinarea spectului epidemiologic al mortalității, morbidității și invalidității populației pediatrice din Republica Moldova prin AVC;
4. Optimizarea serviciului de asistență urgentă pentru contingentul de pacienți pediatrici cu AVC prin diagnosticarea timpurie a cazurilor de boală;
5. Studiul adaptației integrative cerebrale în condițiile citoprotecției neuronale și a neuroplasticității proceselor vasculare;
6. Elaborarea registrului electronic al pacienților cu AVC pediatric cu posibilități de analiză rapidă multilaterală corelați cu factorii de risc;
7. Elaborarea programelor educaționale de profilaxie și organizarea asistenței de urgență a pacienților pediatrici cu AVC pentru medici și populația din Moldova;
8. Elaborarea programelor de supraveghere și organizarea asistenței de neurorecuperare a pacienților pediatrici cu AVC pentru medici și populația din Moldova;
9. Evaluarea factorilor de prognostic și pierderilor economice condiționate de invaliditatea neuromotorie în urma AVC la copil;
10. Elaborarea protocolului clinic pentru evaluarea copiilor cu AVC prin implementarea practicilor naționale și a celor internaționale.

IV. Termenul executării

2017-2018

V. Volumul total planificat al finanțării

400 mii lei

VI. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată 80 mii lei

Executată 80 mii lei

VII. Volumul cofinanțării (mii lei)

VIII. Organizațiile, subdiviziunile - executori ai proiectului (institut, laborator, secție, sector etc.)

Departamentul Pediatrie al USMF „Nicolae Testemițanu”

Secțiile Neurologie ale IMSP IMC

Laboratorul Biochimie al USMF „Nicolae Testemițanu”

IX. Executorii

	<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>
	Revenco Ninel – director de proiect
	Hadjiu Svetlana – cercetător
	Sprâncean Mariana – cercetător
	Lupușor Nadejda – laborant superior
	Pasari Ramina – laborant superior
	Iacomu Vladimir – laborant superior
	Grudzinski Adriana – laborant superior
	Bantaș Alina – laborant superior
	Matei Fedora – contabil

X. Sumarul activităților realizate pînă în prezent

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<p>1. Colectarea surselor bibliografice și identificarea protocolului de examinare a copilului cu AVC. Colectarea datelor despre copiii cu AVC din RM.</p> <p>2. Colectarea contingentului de pacienți și selectarea bazei de date pentru ultimii 5 ani referitor la frecvența cazurilor de AVC la copiii din RM.</p>	<p>Au fost colectate surse bibliografice moderne, printre care: ghiduri (Stroke in childhood. Clinical guideline for diagnosis, management and rehabilitation. Royal College of Paediatrics and Child Health, May 2017; Canadian stroke best practice recommendations. Stroke rehabilitation practice guidelines, update 2015; Guidelines for Urgent Management of Stroke in Children, 2016; Guidelines for the Early Management of Patients with Acute Ischemic Stroke, 2016); articolele vizavi de epidemiologia, etiologia, aspectele patogenetice, de diagnostic și de tratament ale accidentului vascular cerebral la copii.</p> <p>Au fost colectate datele generale despre accidentul vascular cerebral la copiii din Republica Moldova.</p> <p>Au fost colectați pacienții cu accident vascular cerebral, care au fost internați în secțiile de neurologie, la fel și în alte secții ale IMSP IMC, IMSP SCM nr. 1 pe parcursul anilor 2010-2016. Au fost colectați pacienții internați pe parcursul anului 2017, la care au fost selectate probele biologice necesare și au fost efectuate investigațiile clinice indicate.</p>

--	--	--

XI. Sumarul activităților proiectului realizate în perioada evaluată

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<p>1. Colectarea surselor bibliografice și identificarea protocolului de examinare a copilului cu AVC. Colectarea datelor despre copiii cu AVC din RM.</p> <p>2. Colectarea contingentului de pacienți și selectarea bazei de date pentru ultimii 5 ani referitor la frecvența cazurilor de AVC la copiii din RM.</p>	<p>Au fost colectate surse bibliografice moderne, printre care: ghiduri (Stroke in childhood. Clinical guideline for diagnosis, management and rehabilitation. Royal College of Paediatrics and Child Health, May 2017; Canadian stroke best practice recommendations. Stroke rehabilitation practice guidelines, update 2015; Guidelines for Urgent Management of Stroke in Children, 2016; Guidelines for the Early Management of Patients with Acute Ischemic Stroke, 2016); articolele vizavi de epidemiologia, etiologia, aspectele patogenetice, de diagnostic și de tratament ale accidentului vascular cerebral la copii.</p> <p>Au fost colectate datele generale despre accidentul vascular cerebral la copiii din Republica Moldova.</p> <p>Au fost colectați pacienții cu accident vascular cerebral, care au fost internați în secțiile de neurologie, la fel și în alte secții ale IMSP IMC, IMSP SCM nr. 1 pe parcursul anilor 2010-2016. Au fost colectați pacienții internați pe parcursul anului 2017, la care au fost selectate probele biologice necesare și au fost efectuate investigațiile clinice indicate.</p>

XII. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **formeii 4** din structura raportului)

<p>- articole din reviste editate în străinătate</p> <p>1. CĂLCĂI, C.; REVENCO, N.; LUPUȘOR, N.; SPRINCEAN, M.; HADJIU, S. Cerebrovascular accident in young children: case study. In: <i>Journal of Romanian Child and Adolescent Neurology and Psychiatry</i>. 2017, vol. 23, nr. 3, p. 75-84. ISSN 2068-8040.</p> <p>2. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; CĂLCĂI, C.; LUPUȘOR, N.; REVENCO, N. Clinical peculiarities of cerebrovascular accidents in newborns, infants and children of smallage. În: <i>Acta Medica Transilvanica</i>. 2017, 22(3), p. 13-16. ISSN 1453-1968.</p> <p>3. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; CĂLCĂI, C.; LUPUȘOR, N.; REVENCO, N. Predictive methods for the assessment of the risk of the appearance of perinatal cerebral lesion in the formation of prognostics of residual disorders in the central nervous system.</p>

In: *Journal of Romanian Child and Adolescent Neurology and Psychiatry*. 2017, 23(2), p. 29-44. ISSN 2068-8040.

4. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; CĂLCÎI, C.; LUPUȘOR, N.; REVENCO, N. Neuropsychic and motor invalidity at children with perinatal disorders of central nervous system. In: *Journal of Romanian Child and Adolescent Neurology and Psychiatry*. 2017, 23(3), p. 45-62. ISSN 2068-8040.

5. LUPUȘOR N.; REVENCO, N.; SPRINCEAN, M.; CĂLCÎI, C.; LUPUȘOR, A.; HADJIU, S. The motor deficit in children with stroke. In: *Journal of Romanian Child and Adolescent Neurology and Psychiatry*. 2017, 23(4), p. 67-73. ISSN 2068-8040.

6. LUPUȘOR, N.; REVENCO, N.; LUPUȘOR, A.; SPRINCEAN, M.; CĂLCÎI, C.; HADJIU, S. Sleep disorders in children with cerebral palsy. In: *Journal of Romanian Child and Adolescent Neurology and Psychiatry*. 2017, 23(3), p. 33-40. ISSN 2068-8040.

7. SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; EȚCO, L.; CĂLCÎI, C.; LUPUȘOR, N.; HADJIU, S. Improving of the neurodevelopment of children with neurogenetic pathologies. In: *Journal of Romanian Child and Adolescent Neurology and Psychiatry*. 2017, 23(2), p. 61-79. ISSN 2068-8040.

8. SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; EȚCO, L.; CĂLCÎI, C.; LUPUȘOR, N.; HADJIU, S. Differential diagnosis of cerebral palsies with some neurogenetic pathologies. In: *Journal of Romanian Child and Adolescent Neurology and Psychiatry*. 2017, 23(4), p. 51-66. ISSN 2068-8040.

**- articole din reviste naționale
categoria B**

1. HADJIU, S.; CĂLCÎI, C.; SPRINCEAN, M.; LUPUȘOR, N.; REVENCO, N. Epilepsia la copilul cu leziuni cerebrale perinatale: aspect de diagnostic și perspective terapeutice. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 67-75. ISSN 1810-5289.

2. SPRINCEAN, M.; HADJIU, S.; EȚCO, L.; LUPUȘOR, N.; CĂLCÎI, C.; REVENCO, N. Dereglările neurologice la copiii născuți prematur (sinteza datelor din literatură). În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 50-54. ISSN 1810-5289.

3. CĂLCÎI, C.; REVENCO, N.; HADJIU, S. Epilepsiile copiilor de vârstă mică. Aspecte epidemiologice. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 22-25. ISSN 1810-5289.

4. CĂLCÎI, C.; HADJIU, S., REVENCO, N.; IAVORSCHII, E.; RODOMAN, I.; VASILIEVA, M. Particularitățile evolutive ale accidentului vascular cerebral la copiii de vârstă mică în urma traumatismului cranio-cerebral: caz clinic. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. Chișinău, 2017, 2(54), p. 320-323. ISSN 1024-7696.

- articole din culegeri internaționale:

1. СПРИНЧАН, М. Л.; ХАДЖИУ, С. А.; ЕЦКО, Л. А.; ГАЦКАН, Ш. В.; РЕВЕНКО, Н. Е. Неврологические расстройства у недоношенных детей, получивших антенатальную нейротекторную терапию. В: *Материалы международной научно-практической конференции «Роль здравоохранения в охране общественного здоровья». Научно-практический журнал. Выпуск 1*. Москва, Россия, 2017, с. 271-275. ISBN 974-274-382-343-1

2. SPRINCEAN, M.; HADJIU, S.; EȚCO, L.; PETROV, V.; LUPAȘCU, A.; REVENCO, N. Influența neuroprotecției antenatale cu sulfat de magneziu asupra diagnozelor neuropsihologice evolutive și suportul neuropsihologic al copilului prematur.

În: *Materialele Conferinței regionale Zilele Neonatologiei Moldave*. Murighiol, România, 2017, p. 126-139. ISBN 978-606-687-316-1

- articole din culegeri naționale

1. SPRINCEAN, M.; HADJIU, S.; EȚCO, L.; CEMORTAN, I.; LUPUȘOR, N.; REVENCO, N. Particularitățile de dezvoltare psihoneurologică a copiilor născuți prematur. În: *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 288-292. ISBN 978-9975-82-063-9.

- Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri internaționale:

1. CĂLCÎI, C.; HADJIU, S.; REVENCO, N.; LUPUȘOR, N., SPRINCEAN, M. Accidentul cerebral vascular la copiii de vârstă mică – prezentare de caz clinic. *Volum de rezumate. Suplimentul revistei de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, vol. 23, nr. 3, p. 70-71. ISSN 2344-3405.

2. CALCÎI, C.; REVENCO, N.; HADJIU, S.; ILICIUC, I.; SAWAID, I. Serum neuron-specific enolase in children with epilepsy. *European Journal of Epilepsy. Abstracts of the 32nd International Epilepsy Congress*. Barselona, Spain, 02-06.09.2017, p0366. ISSN 1059-1311. Impact Factor: 2.448

3. CALCÎI, C.; HADJIU, S.; GORINCIOI, N.; REVENCO, N. Risk factors for epilepsy in children in the Republic of Moldova. *European Journal of Epilepsy. Abstracts of the 32nd International Epilepsy Congress*. Barselona, Spain, 02-06.09.2017, p0410. ISSN 1059-1311. Impact Factor: 2.448

4. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; CALCÎI, C.; LUPUSOR, N.; REVENCO, N. Metode predictive de apreciere a riscului apariției leziunilor cerebrale perinatale cu rol în formarea prognosticului tulburărilor reziduale ale sistemului nervos central. *Volum de rezumate. Suplimentul revistei de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, vol. 23, nr. 3, p. 33-35. ISSN 2344-3405.

5. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; CALCII, C.; LUPUSOR, N.; REVENCO, N. Invaliditatea neuropsihică și motorie la copiii cu afecțiuni perinatale ale sistemului nervos central. *Volum de rezumate. Suplimentul revistei de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, vol. 23, nr. 3, p. 69-70. ISSN 2344-3405.

6. HADJIU, S.; CALCII, C.; SPRINCEAN, M.; LUPUSOR, N.; REVENCO, N. Stroke as first manifestation of other disorders in children. *Abstracts. Journal Archives of Disease in Childhood Jun*. The 8th Europaediatrics Congress jointly held with The 13th National Congress of Romanian Pediatrics Society. 7–10 June 2017, vol. 102, suppl. 2, A146. Romania. ISSN 0003-9888 (print). ISSN 1468-2044 (online). Impact Factor: 3.231

7. HADJIU, S.; CALCII, C.; SPRINCEAN, M.; LUPUSOR, N.; REVENCO, N. Opportunities in epilepsy diagnosis in child with perinatal brain lesions. *Abstracts. Journal Archives of Disease in Childhood Jun*. The 8th Europaediatrics Congress jointly held with The 13th National Congress of Romanian Pediatrics Society. 7–10 June 2017, vol. 102, suppl. 2, A154. Romania. ISSN 0003-9888 (print). ISSN 1468-2044 (online). Impact Factor: 3.231

8. HADJIU, S.; CALCII, C.; LUPUSOR, N.; ILICIUC, I.; REVENCO, N. Evolution of ciliary neurotrophic factor values in premature

- infants. *Abstracts. European Journal of Paediatric Neurology*. 2017, vol. 21, suppl. 1, p.184. ISBN 0 86196 569 8. ISSN 0950-459. Impact Factor: 2.013
9. HADJIU, S.; CALCII, C.; REVENCO, N. BDNF in children with epilepsy. *European Journal of Epilepsy. Abstracts of the 32nd International Epilepsy Congress*. Barcelona, Spain, 02-06.09.2017, p0369. ISSN 1059-1311. Impact Factor: 2.448
10. HADJIU, S.; CALCII, C.; REVENCO, N. Behavioral disturbances in children with epilepsy. *European Journal of Epilepsy. Abstracts of the 32nd International Epilepsy Congress*. Barcelona, Spain, 02-06.09.2017, p0370. ISSN1059-1311. Impact Factor: 2.448
11. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; LUPUȘOR, N.; CĂLCÎI, C.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; REVENCO, N. Particularități clinice ale accidentelor vasculare la nou-născuți. *Volum de rezumate. Conferința Internațională de Pediatrie în contextul Anului Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 15-16 septembrie 2017, p. 66-67. ISBN 978-9975-4464-6-4.
12. LUPUȘOR, N.; REVENCO, N.; CĂLCÎI, C.; SPRINCEAN, M.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; HADJIU, S. Accidentul vascular cerebral perinatal- factori de risc. *Volum de rezumate. Conferința Internațională de Pediatrie în contextul Anului Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 15-16 septembrie 2017, p. 68-69. ISBN 978-9975-4464-6-4.
13. LUPUȘOR, N.; REVENCO, N.; SPRINCEAN, M.; CĂLCÎI, C.; HADJIU, S. Deficitul motor la copii cu accident vascular cerebral. *Volum de rezumate. Suplimentul revistei de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, vol. 23, nr. 3, p. 76-77. ISSN 2344-3405.
14. LUPUȘOR, N.; REVENCO, N.; LUPUȘOR, A.; SPRINCEAN, M.; CĂLCÎI, C.; HADJIU, S. Tulburările de somn la copii cu paralizie cerebrală. *Volum de rezumate. Suplimentul revistei de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, vol. 23, nr. 3, p. 79. ISSN 2344-3405.
15. LUPUȘOR, N.; SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; CALCII, C.; HADJIU, S. Brain derived neurotrophic factor profile in children with ischemic stroke. *Abstracts. European Journal of Paediatric Neurology*. 2017, vol. 21, suppl. 1, p.172. ISBN 0 86196 569 8 ISSN: 0950-459. Impact Factor: 2.013
16. LUPUȘOR, N.; REVENCO, N.; HOLBAN, A.; LUPUȘOR, A.; HADJIU, S. Level of parental anxiety and use of antipyretics in childhood fever. *Abstracts. European Journal of Paediatric Neurology*. 2017, vol. 21, suppl. 1, p. 142. ISBN 0 86196 569 8 ISSN: 0950-459. Impact Factor : 2.013
17. SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; EȚCO, L.; CĂLCÎI, C.; LUPUȘOR, N.; HADJIU, S. Diagnosticul diferențial al paraliziiilor cerebrale cu unele patologii neurogenetice. *Volum de rezumate. Suplimentul revistei de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, vol. 23, nr. 3, p. 71-72. ISSN 2344-3405.
18. SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; EȚCO, L.; CĂLCÎI, C.; LUPUȘOR, N.; HADJIU, S. Ameliorarea neurodezvoltării copiilor cu patologii neurogenetice. *Volum de rezumate. Suplimentul revistei de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, vol. 23, nr. 3, p. 74-76. ISSN 2344-3405.
19. SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; LUPUȘOR, N.; CĂLCÎI, C.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; HADJIU, S. Accidentele vasculare cerebrale la copii – particularități cauzale. *Volum de rezumate. Conferința Internațională de Pediatrie în contextul Anului Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 15-16 septembrie 2017, p. 83-84. ISBN 978-9975-4464-6-4.

20. CĂLCÎI, C.; REVENCO, N.; SPRINCEAN, M.; LUPUȘOR, N.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; HADJIU, S. Riscul de dezvoltare a epilepsiei în urma accidentelor cerebrale vasculare perinatale. *Volum de rezumate. Materialele Congresului al VI al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova și Primei zile a Academiei de Neurologie în Moldova. Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale.* Chișinău, Republica Moldova, 2-5 octombrie 2017, 5(57), p. 96-97. ISSN 1857-0011.
21. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; LUPUȘOR, N.; CĂLCÎI, C.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; REVENCO, N. Aspecte clinice ale accidentelor vasculare cerebrale la sugari și copii de vârstă mică. *Volum de rezumate. Materialele Congresului al VI al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova și Primei zile a Academiei de Neurologie în Moldova. Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale.* Chișinău, Republica Moldova, 2-5 octombrie 2017, 5(57), p. 99-100. ISSN 1857-0011.
22. LUPUȘOR, N.; REVENCO, N.; CĂLCÎI, C.; SPRINCEAN, M.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; HADJIU, S. Factorii de risc ai accidentului vascular cerebral la copii. *Volum de rezumate. Materialele Congresului al VI al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova și Primei zile a Academiei de Neurologie în Moldova. Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale.* Chișinău, Republica Moldova, 2-5 octombrie 2017, 5(57), p. 97-98. ISSN 1857-0011.
23. SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; LUPUȘOR, N.; CĂLCÎI, C.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; HADJIU, S. Aspecte etiologice ale accidentelor vasculare cerebrale la copii. *Volum de rezumate. Materialele Congresului al VI al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova și Primei zile a Academiei de Neurologie în Moldova. Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale.* Chișinău, Republica Moldova, 2-5 octombrie 2017, 5(57), p. 100-101. ISSN 1857-0011.

- Publicații electronice:

1. SPRINCEAN, M.; LUPUȘOR, N.; GRÎU, C.; CĂLCÎI, C.; REVENCO, N.; HADJIU, S. Unele aspecte de diagnostic al accidentelor vasculare cerebrale la nou-născuți, sugari și copii de vârstă mică. *Volum de rezumate. Materialele Conferinței a III-a a Societății Române de Neurologie Pediatrică.* 2017, p. 47-49. <http://srnp.ro/iiia-conferinta-societatii-romane-de-neurologie-pediatrica/%20abstracte%20publicate>
2. GRÎU, C.; SPRINCEAN, M.; CĂLCÎI, C.; LUPUȘOR, N.; REVENCO, N.; HADJIU, S. Epilepsiile copilului cu leziuni cerebrale perinatale – unele aspect de diagnostic. *Volum de rezumate. Materialele Conferinței a III-a a Societății Române de Neurologie Pediatrică.* 2017, p. 28-29. <http://srnp.ro/iiia-conferinta-societatii-romane-de-neurologie-pediatrica/%20abstracte%20publicate>
3. TEUT, A.; HADJIU, S. Particularities of electroencephalographic tracks in epileptic crises in children. <http://ss.vnu.edu.ua/rukonferentsiyaofornlenie-teziso>.

- Teze în materialele congreselor, conferințelor, simpoziunelor științifice naționale cu participare internațională

1. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; LUPUȘOR, N.; CĂLCÎI, C.; PASARI, R., IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; REVENCO, N. Particularitățile clinice ale accidentelor vasculare cerebrale la nou-născuți. *Volum de rezumate. Materialele Conferinței Internaționale de Pediatrie*. 2017, p. 64-65.
2. SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; LUPUȘOR, N.; CĂLCÎI, C.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; HADJIU, S. Accidentele vasculare cerebrale la copii – particularități cauzale. *Volum de rezumate. Materialele Conferinței Internaționale de Pediatrie*. 2017, p. 83-84.
3. LUPUȘOR, N.; REVENCO, N.; CĂLCÎI, C.; SPRINCEAN, M.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; HADJIU, S. Accidentul vascular cerebral perinatal – factorii de risc. *Volum de rezumate. Materialele Conferinței Internaționale de Pediatrie*. 2017, p. 66-77.

XIII. Relevanța rezultatelor științifice obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Au fost obținute rezultate integrative despre una din patologiile importante ale copilului – accidentul vascular cerebral (AVC). A fost studiată literatura ce ține de incidența, prevalența, mortalitatea, morbiditatea, metodele de diagnostic și tratament al AVC la copil. Au fost studiate frecvența cazurilor de AVC printre copiii din RM. A fost apreciată distribuția regională a AVC la copil. A fost apreciat profilul factorilor de risc caracteristici populației pediatrice din RM în dependență de categoria de vârstă, la fel, în baza cărora va fi estimată ponderea lor în expresia patologiei vasculare cerebrale și a tipurilor de AVC la copil. Au fost obținute date preliminare referitor la spectrul mortalității, morbidității și invalidității populației pediatrice din RM prin AVC, care va avea un impact important în estimarea probabilității acestor indici (prin modele matematice) în cazul AVC la copil, în următorii 10 ani. A fost inițiată crearea unei baze de date a pacienților care au suportat AVC în ultimii 7 ani. A fost organizat un workshop referitor la obiectivele cercetate.

Au fost obținute unele date preliminare despre cauzele accidentului vascular cerebral (AVC) la nou-născuții și copiii cercetați – conform datelor retrospective (nr., %): printre copiii examinați s-au întâlnit următoarele precondiții: Malformații congenitale de cord – 15 (6,9%; 95 CI 5,17-8,63); Sindroame genetice: sindromul Marfan – 1 caz, scleroza tuberoasă – 1 caz, homocysteinuria – 1 caz; Boli sistemice – 56 (27,7%; 95 CI 24,55-30,85) copii nou-născuți. Au fost studiate particularitățile clinice ale AVC la copil în funcție de vârstă. Majoritatea semnelor și simptomelor AVC pediatric au fost nespecifice și pot fi ușor atribuite altor cauze decât AVC izolat. O modalitate de a evita întârzierile sau erorile de diagnostic al AVC ar fi identificarea factorilor de risc și precondițiilor generatoare de AVC care ar determina investigații mai agresive și în timp util. Factori de risc multipli sunt adesea prezenți în mai mult de 25% dintre copiii cu AVC, ceea ce înseamnă că investigațiile sunt justificate chiar și atunci când a fost identificat un factor de risc. S-a conchis că AVC la copii poate fi cauzat de factorii etiologici multipli, diferiți față de adult. Varietele aspecte etiologice ale AVC la copii sunt concepute, preponderent, prin prisma factorilor de risc. AVC la copii, mai cu seamă în perioada recentă de dezvoltare a neuroștiințelor, se configurează a fi un subiect extrem de important de preocupare pentru societatea contemporană în genere.

XIV. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi etc.)

--

Fișa proiectului din cadrul Programului de stat

XV. Codul și denumirea proiectului

16.00418.80.08A”Factorii de risc pentru AVC specifici populației Republicii Moldova, strategii de profilaxie primară și secundară”

XVI. Denumirea Programului de stat, Denumirea direcției strategice

Denumirea Programului de Stat: 15.856.04.02A „Sistemogeneza factorilor de risc, optimizarea serviciului de asistență medicală, evaluarea durabilă și modelarea matematică a Accidentelor Vasculare Cerebrale”

Denumirea direcției strategice : Sănătate și Biomedicină.

XVII. Obiectivele proiectului

Obiective:

1. Determinarea nivelului de cunoaștere a factorilor de risc pentru evenimentele vasculare cerebrale în rândul populației generale prin aplicarea chestionarului de estimare a factorilor de risc.
2. Realizarea campaniilor de informare a populației privind factorii principali de risc cerebrovasculari pentru Accident Vascular Cerebral (AVC).
3. Creșterea nivelului de informare, sensibilizare și conștientizare a populației generale privind factorii de risc și metodele de prevenire a bolilor cerebrovasculare.
4. Mediatizarea metodelor contemporane de diagnostic și tratament a persoanelor din grupul de risc crescut pentru AVC.
5. Organizarea programelor de informare în masă a populația cu semnele alarmante ale AVC cu scopul de a crește numărul persoanelor cointerestate în prevenția primară și secundară.
6. Analiza statistica a datelor obtinute in al doilea program de screening efectuat in nordul tarii.

XVIII. Termenul executării

Data începerii 2017-01-01   Data finalizării 2018-12-31

XIX. Volumul total planificat al finanțării

400 mii lei (mii lei)

XX. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată (mii lei) 200 mii lei   Executată (mii lei) 200 mii lei

XXI. Volumul cofinanțării (mii lei)

Pe întreaga perioadă : 80 mii lei   Pentru 2017: 40 mii lei

XXII. Organizațiile, subdiviziunile - executori ai proiectului (institut, laborator, secție, sector etc.)

Denumirea organizației	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”
Laboratorul	Laborator de Neurobiologie și genetic medicală

Laboratorul	Laborator de Neurobiologie si genetica medicala
-------------	---

Executorii

N r. d/ o	Nume, prenume	Funcția la locul de muncă de bază, categoria, gradul științific	Funcția in cadrul proiectului, categoria
1	Groppa Stanislav	USMF „N. Testemițanu” academician, profesor universitar, cat.28; doctor habilitat	Cercetător științific principal
2	Efremova Daniela	Institutul de Medicină Urgentă Medic neurolog; cat.14; fără grad	Cercetator științific stagiar
3	Burlacu Cristina	Institutul de Medicină Urgentă Medic rezident neurolog; cat.14; fără grad	Cercetator științific stagiar
4	Șimon Victoria	Clinica Universitară a USMF „N. Testemițanu”, medic neurolog , cat.16; fără grad	Cercetator științific
5	Damian Cristina	Institutul de Medicină Urgentă Medic resident neurolog; cat.14; fără grad	Cercetător științific
6	Ciobanu Natalia	Institutul de Medicină Urgentă. Medic neurolog; cat.14; fără grad	Laborant
7	Turcan Olesea	Economist cat.I, cat.13	Economist

Sumarul activităților proiectului realizate în perioada evaluată

	Activități planificate	Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)
1.	Determinarea factorilor noi de risc pentru AVC folosind metode fundamentale biochimice, morfologice și neuroimagistice. 2. Identificarea riscurilor potențiale (identificarea, ca rezultat al analizei ulterioare, a pericolelor și a consecințelor asociate ce pot să se dezvolte); analiza probabilistică a riscurilor	Fișa de estimare a riscului individual pentru primul AVC.

	<p>(analiza riscurilor, posibilitățile de control și efectul măsurilor de control cu privire la consecințe, probabilitatea de producere și estimarea nivelului de risc);</p> <p>3.Studierea modelelor de evaluare a riscului cu determinarea gradului de asociere dintre factorii de risc.</p> <p>4.Studierea modelelor de evaluare a riscului și determinarea prognosticului pacientului în dependența de factorii de risc influențabili și non-influențabili.</p> <p>5.Evaluarea și ierarhizarea riscurilor (compararea nivelurilor de risc estimate, ierarhizarea pentru stabilirea priorităților riscurilor). Prelucrarea statistică.</p>	
	<p>Determinarea impactului AVC asupra sănătății populației RM prin calcularea indicilor ani pierduți de viață potențiali și ani de viață cu rectificare la disabilitate.</p> <p>2.Aprecierea factorilor medico-biologici și socio-economici ce determină evoluția AVC.</p> <p>3.Elaborarea și implementarea programelor de informare în masă a populației cu factorii de risc pentru AVC.</p> <p>4.Analiza statistica a rezultatelor.</p>	<p>Protocolul examinării Doppler-Duplex a vaselor intra- și extracraniene</p> <p>Programe de screening a populației.</p> <p>Recomandări metodice.</p>

Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform formei 4 din structura raportului)

Articol din revista cu factor de impact :

1. CHIOSA, V.; GROPPA, S. A.; CIOLAC, D.; KOIRALA, N.; MIȘINA, L.; WINTER, Y.; MOLDOVANU, M.; MUTHURAMAN, M.; GROPPA, S. Breakdown of thalamocortical connectivity precedes spike generation in focal epilepsies. Brain Connectivity. 2017, ahead of print. ISSN 2158-0014. doi:10.1089/brain.2017.0487 (IF: 3.83).

Articole din alte reviste editate în străinătate

5. GLAVANA., GROPPA S., GLAVAN D. Evaluarea neuropsihologică și proiectarea intervenției psihologice în reabilitarea pacienților cu Accident Vascular Cerebral (AVC). Archives of the balkan medical union. 2017; 52, 1 (supl.1): 9-14 (ISSN 0041-6940)
6. AFTENED., GROPPA S., CIOBANU N. Examenul neurofiziologic în neuropatii periferice. Review. Archives of the balkan medical union. 2017; 52, 1 (supl.1): 25-28 (ISSN 0041-6940)
7. GASNAȘA., LEAHU P., MATEI A., CATERENIUC D., GROPPA S. Up to date on acoustic schwannomas and the role of auditory evoked potentials. Case report. Archives of the balkan medical union. 2017; 52, 1 (supl.1): 29-33 (ISSN 0041-6940)
8. GASNAȘA., PÎRȚAC I., CATERENIUC D., GROPPA S. Myasthenia gravis – Lambert-Eaton overlap syndrome. Literature review and case report. Archives of the balkan medical union. 2017; 52, 1 (supl.1): 34-39 (ISSN 0041-6940)
9. GASNAȘA., CATERENIUC D., GROPPA S. Persistent migraine aura without infarction. Case report. Archives of the balkan medical union. 2017; 52, 1 (supl.1): 40-44 (ISSN 0041-6940)
10. CATERENIUC D., GLAVAN D., GROPPA S. Pseudo-refractory epilepsy. Clinical case. Archives of the balkan medical union. 2017; 52, 1 (supl.1): 45-47 (ISSN 0041-6940)
11. PÎRȚAC I., SAMOTIUC E., GASNAȘ A., GROPPA S., DANAIL S. Stimularea noninvasivă și kinetoterapia în recuperarea pacienților cu AVC ischemic acut. Archives of the balkan medical union. 2017; 52, 1 (supl.1): 48-51 (ISSN 0041-6940)
12. CIOBANU N., GROPPA S. Relația între modificările arteriale și riscul de evenimente vasculare la populația cu sindrom metabolic. Archives of the balkan medical union. 2017; 52, 1 (supl.1): 68-73 (ISSN 0041-6940)
13. LEAHU P., MATEI A., GASNAȘ A., GROPPA S. Visual evoked potentials: clinical use in diabetes mellitus and multiple sclerosis. Archives of the balkan medical union. 2017; 52, 1 (supl.1): 74-78 (ISSN 0041-6940)
14. CIOBANU N., GROPPA S. "Association between ischemic stroke and metabolic syndrome", Russian Journal Medial 1(97)/2017, p.187

Publicatie de teza:

1. EFREMOVA D., CIOBANU N., GROPPA S. Associations of Common Carotid Artery Intima-Media Thickness with risk factors for stroke in the population of Republic of Moldova. (e-poster) The 3rd Congress of the European Academy of Neurology, Amsterdam from 24-27 June 2017
2. CIOBANU N., EFREMOVA D., GROPPA S. Relation between the metabolic syndrome and first acute ischemic stroke, European Stroke Conference from 24–26 May 2017 in Berlin, Germany.
3. CIOBANU N., GROPPA S. Studiul modificărilor potențialelor evocate vizuale (PEV) la pacienții cu retinopatie diabetică, A 53-a Reuniune Anuala a Oftalmologilor, Iasi in perioada 18-20 mai 2017.

4. CIOBANU N., EFREMOVA D., GROPPA Carotid artery changes in patients with ischemic stroke and metabolic syndrome (e-poster), The 3rd Congress of the European Academy of Neurology, Amsterdam from 24-27 June 2017.

Articole din alte reviste naționale

1. CIOBANU N., GROPPA S. "Metabolic syndrome as a risk factor for ischemic stroke", *Curierul Medical*, 60(2)/ 2017, p. 20-22;
2. CIOBANU N., GROPPA S. "Fractures of the femoral neck in patients with sequelae of stroke", *Curierul Medical*, 60(2)/2017, p10-15;

Articol din alte reviste :

1. GROPPA, S. A.; CIOLAC, D.; CHIOSA, V. Diagnostic and therapeutic advances in epileptic encephalopathy with continuous spike-wave of sleep. *Glob J Intellect Dev Disabil.* 2017, 1(3), 555565.

Relevanța rezultatelor științifice obținute (până la 200 de cuvinte), 2017.

1. Educația populației privind factorii de risc, semnele alarmante ale accidentului vascular cerebral nu este eficientă dacă este îndreptată numai către cei cu risc crescut de accident vascular cerebral. Prin urmare, persoanele din toate grupele de vârstă trebuie să poată recunoaște semnele și simptomele AVC pentru a facilita identificarea rapidă și transportul pacientului la spital.
2. Este nevoie de studii viitoare care să se concentreze asupra studiilor comunitare, inclusiv a populației rurale și urbane cu scop de studierea a nivelului de cunoaștere a factorilor de risc pentru AVC.
3. Trebuie depuse eforturi pentru a educa publicul cu privire la conceptele moderne de tratament al AVC, astfel încât oamenii să ia decizii mai raționale și mai benefice pentru îngrijirea sănătății.
4. În urma efectuării programului de screening efectuat în noiembrie-decembrie 2017, am obținut următoarele rezultate: cei mai frecvenți factori de risc depistați au fost în ordine crescătoare – dislipidemia 53 %, obezitatea abdominală 50 %, obezitatea 39% și hipertensiunea 31 %.
5. Am pregătit 512 decizii consultative pentru subiecții examinați cu scop de control și tratament a factorilor de risc depistați.
6. Am realizat mai multe emisiuni televizate, companii cu scop de sensibilizare și informare a populației cu problema AVC și necesitatea cunoașterii factorilor de risc și controlul acestora.

Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi etc.)

Ministerul Sănătății; Clinica de Neurologie, Neurochirurgie și Genetică Medicală.

Fișa proiectului din cadrul Programului de stat

I.	Codul și denumirea proiectului	16.00353.80.01A „Elaborarea produselor farmaceutice în baza design-ului molecular a unor noi substanțe chimice cu acțiune antituberculoasă și antineoplazică”																																			
II.	Denumirea Programului de stat, Denumirea direcției strategice	„Design-ul substanțelor chimice și dirijarea arhitecturii materialelor pentru diverse aplicații” finanțat de la bugetul de stat pentru anii 2016-2017 Sănătate și biomedicină																																			
III.	Obiectivele proiectului	Tehnologii și metode de obținere a preparatelor medicamentoase în baza design-ului molecular a unor noi substanțe chimice cu acțiune antituberculoasă și antineoplazică																																			
IV.	Termenul executării	aa.2016-2017																																			
V.	Volumul total planificat al finanțării	400 mii lei																																			
VI.	Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)	Finanțarea planificată 160 mii lei	Executată 160 mii lei																																		
VII.	Volumul cofinanțării (mii lei)	40 mii lei																																			
VIII.	Organizațiile, subdiviziunile - executori ai proiectului (institut, laborator, secție, sector etc.)	Centrul Științific al Medicamentului Laboratorul Analiza, standardizarea și controlul medicamentelor Laboratorul Evaluare preclinică și clinică a medicamentelor Laboratorul Tehnologie farmaceutică și transfer tehnologic																																			
IX.	Executorii	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2"><i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td>Valica Vladimir- director proiect</td></tr> <tr><td></td><td>Uncu Livia- cercet. șt.principal</td></tr> <tr><td></td><td>Diug Octavian- cercet. șt. super</td></tr> <tr><td></td><td>Crudu Valeriu- cercet. șt. super</td></tr> <tr><td></td><td>Rusnac Liliana- cercet. șt. super</td></tr> <tr><td></td><td>Voslouh Oxana- cercet. șt.</td></tr> <tr><td></td><td>Ungureanu Alina- cercet. șt.</td></tr> <tr><td></td><td>Podgornoi Ana- cercet. șt.</td></tr> <tr><td></td><td>Mazur Ecaterina- cercet. șt.stag.</td></tr> <tr><td></td><td>Uncu Andrei- cercet. șt.stag</td></tr> <tr><td></td><td>Macaeva Anastasia- cercet. șt.stag.</td></tr> <tr><td></td><td>Noroc Ecaterina- cercet. șt.</td></tr> <tr><td></td><td>Romancenco Elena- cercet. șt.</td></tr> <tr><td></td><td>Ciobanu Nelly- cercet. șt.</td></tr> <tr><td></td><td>Eftodii Sergiu- cercet. șt.</td></tr> <tr><td></td><td>Osipova Natalia-economist</td></tr> </tbody> </table>		<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>			Valica Vladimir- director proiect		Uncu Livia- cercet. șt.principal		Diug Octavian- cercet. șt. super		Crudu Valeriu- cercet. șt. super		Rusnac Liliana- cercet. șt. super		Voslouh Oxana- cercet. șt.		Ungureanu Alina- cercet. șt.		Podgornoi Ana- cercet. șt.		Mazur Ecaterina- cercet. șt.stag.		Uncu Andrei- cercet. șt.stag		Macaeva Anastasia- cercet. șt.stag.		Noroc Ecaterina- cercet. șt.		Romancenco Elena- cercet. șt.		Ciobanu Nelly- cercet. șt.		Eftodii Sergiu- cercet. șt.		Osipova Natalia-economist
<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>																																					
	Valica Vladimir- director proiect																																				
	Uncu Livia- cercet. șt.principal																																				
	Diug Octavian- cercet. șt. super																																				
	Crudu Valeriu- cercet. șt. super																																				
	Rusnac Liliana- cercet. șt. super																																				
	Voslouh Oxana- cercet. șt.																																				
	Ungureanu Alina- cercet. șt.																																				
	Podgornoi Ana- cercet. șt.																																				
	Mazur Ecaterina- cercet. șt.stag.																																				
	Uncu Andrei- cercet. șt.stag																																				
	Macaeva Anastasia- cercet. șt.stag.																																				
	Noroc Ecaterina- cercet. șt.																																				
	Romancenco Elena- cercet. șt.																																				
	Ciobanu Nelly- cercet. șt.																																				
	Eftodii Sergiu- cercet. șt.																																				
	Osipova Natalia-economist																																				
X.	Sumarul activităților realizate pînă în prezent	Activități planificate	Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)																																		

1.	Studiul compatibilității fizice și chimice a substanțelor active cercetate cu substanțele auxiliare (excipienți).	A fost efectuat studiul compatibilității fizice și chimice a substanțelor active cercetate cu substanțele auxiliare (excipienți).
2.	Studii de preformulare a medicamentelor cercetate	A fost efectuat studiul de preformulare a medicamentelor cercetate.
3.	Elaborarea metodelor de analiză și standardizare pentru formele farmaceutice elaborate. Cercetarea biodisponibilității farmaceutice a formelor elaborate	Au fost elaborate metode de analiză și standardizare pentru formele farmaceutice elaborate. Au fost formulate rezultate a biodisponibilității farmaceutice a formelor elaborate.
4.	Cercetarea preclinică a formelor farmaceutice elaborate. Studiul stabilității formelor farmaceutice cercetate. Perfectarea documentației tehnice de normare pentru formele farmaceutice elaborate.	Au fost formulate rezultate al eficacității preparatelor elaborate. A fost stabilit termenul prealabil de valabilitate a formelor farmaceutice cercetate.

XI. Sumarul activităților proiectului realizate în perioada evaluată

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	Elaborarea metodelor de analiză și standardizare pentru formele farmaceutice elaborate. Cercetarea biodisponibilității farmaceutice a formelor elaborate	Au fost elaborate metode de analiză și standardizare pentru formele farmaceutice elaborate. Au fost formulate rezultate a biodisponibilității farmaceutice a formelor elaborate.
2.	Cercetarea preclinică a formelor farmaceutice elaborate. Studiul stabilității formelor farmaceutice cercetate. Perfectarea documentației tehnice de normare pentru formele farmaceutice elaborate.	Au fost formulate rezultate al eficacității preparatelor elaborate. A fost stabilit termenul prealabil de valabilitate a formelor farmaceutice cercetate.

XII. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **formei 4** din structura raportului)

POGREBNOI, S.; CHIRIȚĂ, C.; VALICA, V.; MACAEV, F.; CHIFIRIUC, M.C.; KAMERZAN, C.; UNCU, L.; UNCU, A.; NEGREȘ, S.; IONICĂ, F.E.; NICOLESCU, F.; MARANDIUC, I.M.; ȘTEFĂNESCU, E. Studies of the antimycobacterial action of a novel compound of the thiadiazole class, 2-(propyl-thio)-5H-[1,3,4]-thiadiazole[2,3-b]-quinazoline-5-one. *Farmacia*, 2017; 65(1): 69-74. (IF: 1.348). ISSN: 0014-8237 (*printed edition*). ISSN: 2065-0019 (*on-line edition*).

BERLIBA, E.; AKEL, A.; TOFAN-SCUTARU, L.; BERLIBA, S.; PELTEC, A.; TCACIUC, E. Zollinger-Ellison syndrome: clinical considerations and therapeutic challenges. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2(54) 2017. 103 – 109. ISSN 1857-0011.

CASIAN, I.; CASIAN, A.; VALICA, V. Optimizarea metodelor analitice pentru studii fitochimic și standardizarea produsului vegetal din specia *Macleaya microcarpa* (Maxim.) Fedde. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2(54)/2017, p. 206-211. ISSN 1857-0011.

DONICI, E. Elaborarea și validarea metodei spectrofotometrice în ultraviolet și vizibil de dozare a fluocinolonului acetonid dintr-un unguent combinat: studiu experimental. *Moldovan Journal of Health Sciences. Revista de Științe ale Sănătății din Moldova*, 2017; 13(3): 53-58, ISSN 2345-1467.

CASIAN, I., CASIAN, A. Elaborarea testului de dizolvare pentru formele farmaceutice solide cu hiperforină de dietilamoniu. În: *Revista Farmaceutică a Moldovei*. Chișinău, 2017, nr. 1-2, p. 113-115. ISSN 1812-5077.

XIII. Relevanța rezultatelor științifice obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Se evidențiază valoarea teoretică, în comparație cu lucrările existente în țară și peste hotare, a rezultatelor științifice teoretice fundamentale, se evidențiază eficiența tehnico-economică ori socială, recomandările principale vizând implementarea rezultatelor științifice aplicative și a elaborărilor tehnico-științifice executate, importanța și impactul lor asupra dezvoltării științei, economiei și culturii naționale a R. Moldova, beneficiarii rezultatelor.

Realizările proiectului vor contribui la dezvoltarea resurselor umane, în special a tinerilor cercetători, tot odată se va efectua transferul de cunoștințe către învățământul superior în domeniul farmaceutic și medical.

Impactul tehnic, economic și social al cercetărilor propuse se poate defini prin - îmbunătățirea stării de sănătate și prelungire a vieții active; oportunități pentru învățământ și perfecționare.

Medicamentele elaborate vor fi incluse în schemele de tratament a pacienților cu afecțiuni cardiace și hepatice cronice.

Studiile de implementare la scară industrială și a utilizării clinice a preparatelor obținute se vor solda cu elaborarea dosarului farmaceutic, dosarului farmacologic cu documentația clinică și perfectarea documentației necesare pentru înregistrare.

XIV. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi etc.)

-

Fișa proiectului din cadrul Programului de stat

I. Codul și denumirea proiectului	16.00354.80.01A, Aplicarea clinică a terapiei celulare în refacerea cartilajului hialin al articulațiilor diartrodiale în afecțiunile degenerativ distrofice									
II. Denumirea Programului de stat, Denumirea direcției strategice	„Regenerare prin terapie celulară a țesuturilor și a organelor afectate”, „Sănătate și biomedicină”									
III. Obiectivele proiectului	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elaborarea și perfecționarea metodelor de transplantare a condroblastelor din țesuturile autogene (cartilaj hialin, măduvă osoasă, tunica sinovială sau țesut adipos) și sânge ombilico-placentar. 2. Obținerea <i>in vitro</i> prin tehnologiile ingineriei tisulare a tulpinelor condrocitare. 3. Obținerea unui suport biologic din os demineralizat și decelularizat, colagen sau fibrină pentru tulpinele condrocitare. 4. Determinarea eficacității metodei în dependență de tipul de grefe condrocitare transplantate de proveniență diferită: condrocite mature, țesuturi autologe și sânge ombilico-placentar. 5. Aprecierea concordanței rezultatelor proprii obținute și cele din literatură în dependență de tipul grefei și modalitatea transplantării: intraarticular, subcondral, tip mozaic plastie și pe diferite suporturi. 									
IV. Termenul executării	2016-2017									
V. Volumul total planificat al finanțării	300.0 (mii lei)									
VI. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)	Finanțarea planificată 150.0 (mii lei)	Executată 150.0 (mii lei)								
VII. Volumul cofinanțării (mii lei)	0.0									
VIII. Organizațiile, subdiviziunile - executori ai proiectului (institut, laborator, secție, sector etc.)	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemitanu”, Republica Moldova, Laboratorul Inginerie tisulară și culturi celulare									
IX. Executorii	<table border="1"> <tr> <td></td> <td><i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Croitor Gheorghe - dr. hab.șt.med., profesor universitar, conducător de proiect</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Nacu Viorel - dr.hab.șt.med., profesor universitar, cercetător științific principal</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Cobzac Vitalii - cercetător științific</td> </tr> </table>			<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>		Croitor Gheorghe - dr. hab.șt.med., profesor universitar, conducător de proiect		Nacu Viorel - dr.hab.șt.med., profesor universitar, cercetător științific principal		Cobzac Vitalii - cercetător științific
	<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>									
	Croitor Gheorghe - dr. hab.șt.med., profesor universitar, conducător de proiect									
	Nacu Viorel - dr.hab.șt.med., profesor universitar, cercetător științific principal									
	Cobzac Vitalii - cercetător științific									

<p>Madan Vadim - cercetător științific stagiar</p> <p>Coșciug Stanislav - cercetător științific stagiar</p> <p>Cherman Aliona – economist.</p>
--

X. Sumarul activităților realizate pînă în prezent

<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	
<p>1. Elaborarea și perfecționarea metodelor de transplantare a condroblastelor din țesuturile autogene (cartilaj hialin, măduvă osoasă, tunica sinovială sau țesut adipos) și sînge ombilico-placentar.</p> <p>2. Obținerea <i>in vitro</i> prin tehnologiile ingineriei tisulare a tulpinelor condrocitare.</p> <p>3. Obținerea unui suport biologic din os demineralizat și decelularizat, collagen sau fibrină pentru tulpinele condrocitare.</p> <p>4. Determinarea eficacității metodei în dependență de tipul de grefe condrocitare transplantate de proveniență diferită: condrocite mature, țesuturi autologe și sînge ombilico-placentar.</p> <p>5. Aprecierea concordanței rezultatelor proprii obținute și cele din literatură în dependență de tipul grefei și modalitatea transplantării: intraarticular, subcondral, tip mozaic plastic și pe diferite suporturi.</p>	<p>S-au obținut spongii de collagen cu funcție de suport biologic din collagen bovin tip I, de 1%, 1.25%, 1.5% și 2%, dintre care fiecare au fost tratate cu soluție chitosan de 0,25%, 0,5% și 1%. De asemenea s-a demineralizat os alogen din care prin congelare cu ajot lichid s-a obținut pudra de os demineralizat într-un mărunțitor. S-a amestecat collagenul lichid de 1.5% cu pudra de os alogen demineralizat în proporție de 3:1 după care s-a liofilizat.</p> <p>S-a efectuat testul de viabilitate celulară MTT la contact cu suporturile obținute. S-au sterilizat suporturile de collagen în formalină de 0,25% timp de 3 săptămîni. S-au transplantat celule stem mezenchimale a cîte $2,5 \times 10^5$ pe suport din spongie de 1,5% într-un defect osteocondral de 3,5 mm cu adîncimea de 1,5-2 mm. S-au efectuat 6 transplantări la iepuri.</p> <p>S-au eutanasiat după ce s-a efectuat un defect osteocondral la 38, 40, 47 și 50 săptămîni și transmise la histologie.</p> <p>S-a optimizat protocolul de izolare și cultivare a condrocitelor din cartilaj hialin.</p>

XI. Sumarul activităților proiectului realizate în perioada evaluată

<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>

1.	<p>1. Transplantare a condrocitelor cultivate pe suport biologic în locul defectului de cartilaj, la nivelul suprafeței articulare a genunchiului</p> <p>1. Aprecierea rezultatelor tratamentului</p>	<p>S-au împărțit animalele experimentale în 3 grupe: lotul 1 - matrix cu celule stem, lotul 2 – matrix cu condrocite, lotul 3 – transplantare de țesut osteocondral autolog (mozaic plastic). S-a prelevat măduva osoasă din aripa iliacă, din care s-au izolat celulele nucleate. Celulele nucleate au fost cultivate în mediu de cultură specific celulelor stem. La confluența celulelor stem de 70-80% (12-14 zile), acestea au fixate pe matrixul tridimensional după care s-au transplantat într-un defect osteocondral. Animalele au fost sacrificate la 6, 12 și 18 săptămâni. Femurele distale au fost trimise la examenul morfologic. În lotul 2 s-au prelevat cartilaj hialin din articulația genunchiului, din care prin digestie enzimatică s-au izolat condrocite care au fost cultivate în mediu specific. La confluența condrocitelor de 70-80% (12-14 zile), acestea au fost fixate pe matrixul tridimensional după care s-au transplantat într-un defect osteocondral. Lotul 3 este compus din animale la care s-a creat defect experimental de cartilaj pe suprafața portantă a condiului femural medial. Bucăți circulare de țesut osteocondral s-au prelevat pe suprafața neportantă a genunchiului și transplantate în defectul de cartilaj (mozaic plastic). Animalele au fost sacrificate la termen de 6, 12 și 18 săptămâni. La examenul morfologic la termen de 6 săptămâni în cazul transplantării de matrix cu celule s-a constatat o umplere parțială a defectului osteocondral experimental. La examenul histologic s-a determinat o osteointegrare excelentă a matrixului. Cartilajul regenerat prezenta o celularitate intensă și o structură parțial similară cartilajului hialin nativ, însă grosimea stratului de țesut cartilaginogen regenerat era mult mai mare față de cel nativ. La termen de 12 și 18 săptămâni defectele osteocondrale erau umplute complet. La examenul histologic s-a determinat o integrare bună a grefelor și o celularitate intensă cu restabilirea parțială a structurii cartilajului hialin.</p>
----	---	---

XII. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **formeii 4** din structura raportului)

- Comunicărilor prezentate la manifestări științifice, publicate ca rezumat (1-3 pagini)

- în străinătate

1. COBZAC, V.; COȘCIUG, S.; JIAN, M.; NACU, V. Appreciation of cartilage permeability within demineralized and decellularized osteochondral allogeneic graft with trypan blue. In: *Матеріали Науково-практичної конференції з міжнародною участю. Актуальні питання травматології та остеосинтезу*. Чернівці, Україна, 2017 (19), 27-28 aprilie, p. 140.
2. COȘCIUG, S.; COBZAC, V.; NACU, V. The results of demineralization of bone grafts. In: *Матеріали Науково-практичної конференції з міжнародною участю. Актуальні питання травматології та остеосинтезу*. Чернівці, Україна, 2017 (19), 27-28 aprilie, p. 141.
3. COȘCIUG, S.; DARCIUC, M.; ȘORIC, S.; VALENTIR, L.; NIȚELEA, S.; GHERGHELIGIU, A.; TOCARCIUC, V. Treatment results of open fractures of tubular bones. In: *Матеріали Науково-практичної конференції з міжнародною участю. Актуальні питання травматології та остеосинтезу*. Чернівці, Україна, 2017 (19), 27-28 aprilie, p. 141.

- Comunicări la conferințe internaționale:

1. COBZAC, V.; JIAN, M.; COȘCIUG, S.; NACU, V. Comparison of in vitro effect of osteochondral demineralised and demineralised-decellularized grafts on cells used in cartilage regeneration. *EATB 26*, Treviso, Italia, 2017, 17- 22 octombrie, p.6.

- Postere la congrese internaționale:

1. NACU, V.; CROITOR, G.; COSCIUG, S.; COBZAC, V.; SAMSON, S. *Bone non union treatment by autologous cells grafts*. In: European Chapter Meeting of the Tissue Engineering and Regenerative Medicine International Society 2017. Davos, Switzerland, June 26–30, 2017. P. 73.

- Brevete de invenție:

1. COBZAC, V.; NACU, V.; JIAN, M.; SAREV, V.; MACAGONOVA, O. *Dispozitiv pentru reticularea spongiei de colagen cu vapori de glutaraldehidă*. Brevet de invenție 1137 MD din 2017.04.30. *
2. [COBZAC, V.; NACU, V.; JIAN, M.; COȘCIUG, S.; PALADI, C.; MACAGONOVA, O.](#) *Metodă de obținere a spongiei de colagen*. Brevet de invenție 1169 MD din 2017.07.31. *
3. COBZAC, V.; NACU, V.; CROITOR, G.; COȘCIUG, S.; JIAN, M. *Grefă pentru restabilirea defectului osteochondral*. Brevet de invenție 1177 MD din 2017.08.31. *

XIII. Relevanța rezultatelor științifice obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

S-a prelevat măduva osoasă din aripa iliacă, din care s-au izolat celulele nucleate. Celulele nucleate au fost cultivate în mediu de cultură specific celulelor stem. La confluența celulelor stem de 70-80% (12-14 zile), acestea au fost fixate pe matrixul tridimensional după care s-au transplatat într-un defect osteocondral. Animalele au fost sacrificate la 6, 12 și 18 săptămâni. Femurele distale au fost trimise la examenul morfologic. În lotul 2 s-au prelevat cartilaj hialin din articulația genunchiului, din care prin digestie enzimatică s-au izolat condrocite care au fost cultivate în mediu specific. La confluența condrocitelor de 70-80% (12-14 zile), acestea au fost fixate pe matrixul tridimensional după care s-au transplatat într-un defect osteocondral. Lotul 3 este compus din animale la care s-a creat defect experimental de cartilaj pe suprafața portantă a condilului femural medial. Bucăți circulare de țesut osteocondral s-au prelevat pe suprafața neportantă a genunchiului și transplantate în defectul de cartilaj (mozaic plastic). Animalele au fost sacrificate la termen de 6, 12 și 18 săptămâni. La examenul morfologic la termen de 6 săptămâni în cazul transplantării de matrix cu celule s-a constatat o umplere parțială a defectului osteocondral experimental. La examenul histologic s-a determinat o osteointegrare excelentă a matrixului.

XIV. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi etc.)

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemitanu”

Fișa proiectului din cadrul Programului de stat

I.	Codul și denumirea proiectului	16.00354.80.03A , "Grefe combinate: pielea decelularizată și celule stem în tratamentul leziunilor postcombustionale și posttraumatice"									
II.	Denumirea Programului de stat, Denumirea direcției strategice	„Regenerare prin terapie celulară a țesuturilor și a organelor afectate”, „Sănătate și biomedicină”									
III.	Obiectivele proiectului	1.Elaborarea și perfecționarea metodelor de decelularizare a segmentelor de pielea umană. 2.Obținerea <i>in vitro</i> , prin tehnologiile ingineriei tisulare a autocelulelor fibroblaste. 3. Elaborarea tehnologiei de cultivare a fibroblastelor. 4. Elaborarea tehnologiilor de transplantare a celulelor și a structurilor bioingineresti obținute.									
IV.	Termenul executării	2016-2017									
V.	Volumul total planificat al finanțării	300, 0 (trei sute) mii lei									
VI.	Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Finanțarea planificată (mii lei)</i></th> <th><i>Executată (mii lei)</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>150,0 (o sută și cincizeci) mii lei</td> <td>150,0 (o sută și cincizeci) mii lei</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Finanțarea planificată (mii lei)</i>	<i>Executată (mii lei)</i>	150,0 (o sută și cincizeci) mii lei	150,0 (o sută și cincizeci) mii lei				
<i>Finanțarea planificată (mii lei)</i>	<i>Executată (mii lei)</i>										
150,0 (o sută și cincizeci) mii lei	150,0 (o sută și cincizeci) mii lei										
VII.	Volumul cofinanțării (<i>mii lei</i>)	-									
VIII.	Organizațiile, subdiviziunile - executori ai proiectului (institut, laborator, secție, sector etc.)	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemitanu”, Republica Moldova, Laboratorul Inginerie tisulară și culturi celulare									
IX.	Executorii	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Caproș Nicolae - dr. hab.șt.med., profesor universitar, conducător de proiect</td> </tr> <tr> <td>Taran Anatolie - dr.hab.șt.med., profesor universitar, cercetător științific principal</td> </tr> <tr> <td>Macagonova Olga - cercetător științific</td> </tr> <tr> <td>Cirimpei Octavian - cercetător științific</td> </tr> <tr> <td>Jian Mariana - cercetător științific</td> </tr> <tr> <td>Malcova Tatiana- cercetător științific stagiar</td> </tr> <tr> <td>Balagura Ariadna – contabil.</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>	Caproș Nicolae - dr. hab.șt.med., profesor universitar, conducător de proiect	Taran Anatolie - dr.hab.șt.med., profesor universitar, cercetător științific principal	Macagonova Olga - cercetător științific	Cirimpei Octavian - cercetător științific	Jian Mariana - cercetător științific	Malcova Tatiana- cercetător științific stagiar	Balagura Ariadna – contabil.
<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>											
Caproș Nicolae - dr. hab.șt.med., profesor universitar, conducător de proiect											
Taran Anatolie - dr.hab.șt.med., profesor universitar, cercetător științific principal											
Macagonova Olga - cercetător științific											
Cirimpei Octavian - cercetător științific											
Jian Mariana - cercetător științific											
Malcova Tatiana- cercetător științific stagiar											
Balagura Ariadna – contabil.											

X. Sumarul activităților realizate pînă în prezent

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Perfecționarea tehnologiei de alocare a celulelor mezenchimale alogene, identificarea din cultură celulelor alogene fibroblaste și aprecierea indicării către aplicarea grefelor combinate pentru transplantare lor pe suprafața plăgilor. 2. Perfecționarea tehnologiei cultivării celulelor fibroblaste pe matricea de piele decelularizată și aprecierea condițiilor folosirii acestora pentru regenerarea plăgilor postcombustionale și postraumatice. 3. Studiarea particularităților morfologice ale regenerării plăgilor la folosirea grefelor combinate: pielea decelularizată și celule stem. 4. Elaborarea sau perfecționarea unor metode noi de tratament cu grefe combinate : pielea decelularizată și celule stem. 5. Studiarea particularităților morfologice ale regenerării plăgilor la folosirea grefelor combinate: pielea decelularizată și celule stem. 6. Elaborarea sau perfecționarea unor metode noi de tratament cu grefe combinate : pielea decelularizată și celule stem. 7. Finisarea studiilor clinice. 8. Pregătirea raportului final 	<p>Cu scopul decelularizării fragmentului de piele au fost utilizate trei metode printr-o serie de tratamente fizice și chimice s-a înlăturat în mod corespunzător componentele celulare păstrând în același timp arhitectura conjunctivă nativă a pielii porcine. Procesul de decelularizare a dus la îndepărtarea adecvată a materialului celular și nuclear, care sunt demonstrate în mod clar prin detectarea rezidului celular și lipsa resturilor nucleare prin examenul histologic a țesutului folosind colorare cu hematoxilină și eozină și Vanghizon, Prin metoda spectrofotometrică (NANODROP 2000C) s-a determinat cantitatea de ADN (ng/μl) în pielea decelularizată cu soluție sodiu dodecil sulfat care a constituit $2,43 \pm 0,5$; tripsină și triton-X100: $4,03 \pm 0,31$ și decelularizarea cu NaOH: $4,43 \pm 0,34$. Pielea decelularizată $17,43 \pm 3,4$.</p>

XI. Sumarul activităților proiectului realizate în perioada evaluată

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>

1.	<p>1. Analiza statistică a datelor obținute și aprecierea concordanței cu rezultatele literaturii</p>	<p>În condiții aseptice au fost prelevate fragment de piele cu suprafața totală 1,0 cm² și grosime de 0,4 mm, care a fost ulterior transportat la Laboratorul de Inginerie Tisulară și Culturi Celulare în max. 2 h de la momentul prelevării. În Laborator fragmentul prelevat a fost procesat în felul următor:</p> <p>Utilizând metoda mecanică s-a efectuat separarea dermului de epiderm. Fragmentul de derm astfel obținut a fost secționat în bucățele mai mici de aprox. 1,0 – 1,5 mm² și au fost transferate în ceașcuțele Petri, pregătite preventiv, câte 5-6 bucățele în fiecare ceașca Petri cu d = 10,0 cm (NB: suprafața ceașcuțelor Petri au fost acoperită cu un strat subțire de sol. Gelatina 0,1 % pentru a asigura atașarea trainică a fragmentelor de derm de suprafața vasului de cultivare). Vasele au fost transferate în incubator pentru 15 minute la t = 37,0 C și C (CO₂) 5 % pentru atașarea fragmentelor de vas. Ulterior în fiecare vas a fost adăugat mediu nutritiv, câte 2-3 picături pentru fiecare fragment de derm, și ceașcuțele au fost transferate în incubator pentru 2-3 zile. Peste 2-3 zile sub microscopul inversat cu contrast de fază KZN au fost examinate fragmentele de derm pentru a aprecia prezența creșterii celulare, s-a adăugat mediu nutritiv (aprox. 5,0 ml în fiecare vas) și au fost retransferate în incurbat. Aceași procedura a fost repetată la fiecare 2-3 zile. Primele celule au fost observate la 11-12 zi de cultivare. La a 22-24 zi de cultivare celulele acopereau complet suprafața vasului de cultivare.</p>
----	--	---

XII. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **forme 4 din structura raportului)**

- Articole în culegeri naționale:

1. FURTUNĂ, C.; TARAN, A.; NACU, V.; CIRIMPEI, O.; GAPONENCO, E. Terapia tisulară în tratamentul bolnavilor cu leziuni termice. *Culegere De articole științifice consacrată Aniversării a 90-a de la nașterea Ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. 2017, 114-118. ISBN 978-9975-82-063-9

- Brevet de invenție:

1. MACAGONOVA, O.; NACU, V.; MUȘET, G.; COCIUG, A.; JIAN, M.; COBZAC, V. *Metodă de modelare a leziunilor de tip pemfigus*. Brevet de invenție 1067 MD din 2017.03.31. *

2. MACAGONOVA, O.; NACU, V.; MUȘET, G.; COCIUG, A.; JIAN, M.; SAREV, V.; COBZAC, V. *Dispozitiv pentru fixarea etajată a pielii în procesul de decelularizare.* Brevet de invenție 1147 MD din 2017.05.31. *
3. MACAGONOVA, O.; NACU, V.; MUȘET, G.; COCIUG, A.; JIAN, M.; SAREV, V.; COBZAC, V. *Dispozitiv pentru fixarea etajată a pielii în procesul de decelularizare.* Brevet de invenție 1148 MD din 2017.05.31. *
4. MACAGONOVA, O.; NACU, V.; MUȘET, G.; COCIUG, A. *Dispozitiv pentru fixarea pielii în procesul de decelularizare.* Brevet de invenție 1132 MD din 2017.03.31. *

XV. Relevanța rezultatelor științifice obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Au fost izolate fibroblastele dermice, cultivate *in vitro*, care sunt concepute pentru a înlocui derma și pentru a oferi factorii esențiali de creștere, stimulatori ai procesului de vindecare a ulcerelor. Au fost obținute matrici din gelatină pentru cultivarea celulelor *in vitro*. Au fost comparate caracteristicile morfologice ale fibroblastelor prelevate de la nivelul unui ulcer trofic (ulcer-fb) cu fibroblastele normale (normal-fb).

XVI. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi etc.)

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemitanu”

Fișa proiectului din cadrul Programului de stat

I. Codul și denumirea proiectului

16.00354.80.02A „Optimizarea imunogenezei locale prin aplicarea terapiei celulare în patologia inflamatorie recidivantă și cronică a sinusurilor paranazale” 2016-2017

II. Denumirea Programului de stat, Denumirea direcției strategice

„Regenerare prin terapie celulară a țesuturilor și a organelor afectate”, „Sănătate și biomedicină”

III. Obiectivele proiectului

1. Investigarea posibilităților terapiei celulare în afecțiunile inflamatorii a nasului și sinusurilor paranazale în vederea menținerii și fortificării stării lor funcționale;
2. Detalierea patogeniei și eficientizarea tratamentului afecțiunilor inflamatorii a nasului și sinusurilor paranazale prin investigații imunohistochimice și imunologice, prin aplicarea terapiei celulare, astfel contribuind la eficientizarea tratamentului și reducerea perioadei de spitalizare și recuperare a pacienților.

IV. Termenul executării

2016-2017

V. Volumul total planificat al finanțării

300, 0 (trei sute) mii lei

VI. Volumul finanțării pe perioada evaluată (mii lei)

Finanțarea planificată (mii lei)

150,0 (o sută și cincizeci) mii lei

Executată (mii lei)

150,0 (o sută și cincizeci) mii lei

VII. Volumul cofinanțării (mii lei)

-

VIII. Organizațiile, subdiviziunile - executori ai proiectului (institut, laborator, secție, sector etc.)

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemitanu”, Republica Moldova,
Laboratorul Inginerie tisulară și culturi celulare

IX. Executorii

Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului

Maniuc Mihail, dr.hab.șt.med., profesor universitar;

Danilov Lucian, conferențiar universitar, dr. hab.șt.med., cercetător științific principal;

Ababii Polina, dr.șt.med., cercetător științific;

Sarev Violeta, cercetator stiințific;

Mamaliga Daniela, cercetator stiințific stagiar,

Vartic Victoria, cercetător științific;

Becciev Parascovia, contabil.

X. Sumarul activităților realizate pînă în prezent

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<p>1. Investigarea posibilităților terapiei celulare în afecțiunile inflamatorii a nasului și sinusurilor paranazale în vederea menținerii și fortificării stării lor funcționale;</p> <p>2. Detalierea patogeniei și eficientizarea tratamentului afecțiunilor inflamatorii a nasului și sinusurilor paranazale prin investigații imunohistochimice și imunologice, prin aplicarea terapiei celulare, astfel contribuind la eficientizarea tratamentului și reducerea perioadei de spitalizare și recuperare a pacienților.</p>	<p>1. Studierea literaturii contemporane la nivel mondial pe tematica științifică propusă spre cercetare .</p> <p>2. Identificarea partenerilor de conlucrare și pregătirea acordurilor de colaborare cu laboratoarele de cercetare întru realizarea obiectivelor propuse.</p> <p>3. Pregătirea bazei materiale și a reactivelor pentru efectuarea investigațiilor planificate și colectarea cazurilor clinice.</p>

XI. Sumarul activităților proiectului realizate în perioada evaluată

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<p>1. Optimizarea tratamentului rinitei nonalergice și continuarea cercetărilor asupra rinosinuzitei recidivante.</p> <p>2. Evaluarea rezultatelor la distanță la pacienții cu rinită nonalergică, rinosinusită recidivantă și totalizarea lor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea algoritmului de tratament a rinosinuzitei recidivante. - Efectuarea cercetărilor imunobiologice și aplicarea tratamentului cu autocelule. - Efectuarea cercetărilor imunologice, imunohistochimice la pacienții cu patologia nasului și a sinusurilor paranazale și prezentarea rezultatelor obținute. - Elaborarea metodologiei tratamentului rinosinuzitei recidivante prin aplicarea terapiei celulare.

XII. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat pe anul 2017 (conform **forme** 4 din structura raportului)

Nu sunt

XIII. Relevanța rezultatelor științifice obținute (până la 200 de cuvinte), 2016

Cercetările stării imunității generale și eficiența tratamentului complex cu imunostimulare locală (aplicarea în sinusurile maxilare, după drenarea lor, al celulelor mononucleate autologe

a
c
t
i
v
a
t
e
,
p
r
o
v
e

XIV. Beneficiarul (ministere, instituții de stat sau private, întreprinderi etc.)

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemitanu”, Republica Moldova

Fișa proiectului internațional

I. Denumirea proiectului

”Optimizarea tratamentului cu Implant Cochlear la copiii cu hipoacuzie senzorieurală autosomal recesivă nonsindromică cu mutații la nivelul Genei GJB2”, # 16.80013.8007.13/Ro

II. Denumirea programului /organizației/fondului internațional

Programul de cooperare științifică și tehnologică între Academia de Știință a Moldovei (ASM) și Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare din Romania (ANCSI)

III. Obiectivele proiectului

Proiectul de cercetare este bazat pe două categorii de obiective: *generale* - în planul dezvoltării capacităților de cercetare științifică a echipelor de competență și *speciale* - adresate inițierii unui aport molecular-genetic în studiul surdității.

A) Obiectivele majore strategice sunt:

1. Crearea unui nucleu multidisciplinar transfrontalier de competență în investigare, diagnosticul molecular-genetic, abordarea terapeutică a SNN pentru regiunea Moldovei prin cooptarea și implicarea experților pe domeniul de interes.
2. Crearea unei baze de expertiză capabilă, care să susțină accesarea unor programe internaționale de cercetare în domeniul surdității.

B) Obiectivele tactice directe sunt:

1. Crearea unei baze de date regionale privind populația suferindă de SNN și rudele purtătoare ale unor mutații genetice asociate cu surditatea în regiunea Moldovei.
2. Estimarea contribuției unor mutații genice (delețiilor genei *GJB2*) cu impact major în funcție de etnie și în populația din regiunea Moldovei.
3. Elaborarea și validarea unui algoritm de *screening* cu potențialul de a fi ulterior utilizat în alte laboratoare din regiune.
4. Identificarea unor subiecți cu defecte genetice care nu sunt asociate cu defectele genei *GJB2* ce necesită în continuare explorări molecular-genetice profunde de performanță.
5. Evaluarea particularităților relațiilor genotip-fenotip în vederea pronosticării efectelor ale intervențiilor de corecție auditivă în populația regiunii geografice a Moldovei.
6. Creșterea performanțelor de diagnosticare, a consilierii genetice, îmbunătățirea măsurilor profilactice și sporirea eficienței managementului medical ulterior al pacienților afectați.
7. Facilitarea deciziilor de abordare terapeutică precoce și ameliorarea recuperării auditive, îmbunătățirea eficienței serviciilor de integrare socială a persoanelor cu deficiențe de auz.

IV. Termenul executării

01.09.16 – 31.08.2018

V. Costul total al proiectului

200,0 (două sute) mii lei

VI. Cofinanțarea din partea Republicii Moldova (în cazul cofinanțării)

Cofinanțarea totală planificată (mii lei)

Cofinanțarea pe perioada evaluată (mii lei)

VII. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul de genetică al USMF ”N.Testemițanu”, Clinica ORL Pediatrie, Centrul de Audiologie.

VIII. Executorii

	<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>
1.	Curocichin Ghenadie - conducător proiect
2	Ababii Ion - consultant științific
3	Maniuc Mihail - cercetător științific superior
4	Chiaburu Anghelina - cercetător științific superior
5	Parii Sergiu - cercetător științific coordonator
6	Antohei Andrei - cercetător științific superior
7	Levițchi Alexei - cercetător științific
8	Buza Anastasia - cercetător științific
9	Dobrovolskaia Aliona - cercetător științific
10	Chiaburu-Chiosa Doina - cercetător științific stagiar
11	Calugar Tudor - contabil
12	Oznea Lucia - laborant

IX. Sumarul activităților realizate în perioada evaluată

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului</i>
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Recrutarea pacienților pentru participare în studiu. 2. Examinarea clinică și instrumentală a pacienților conform protocolului de diagnostic audiologic elaborat. 3. Colectarea datelor clinice, paraclinice și instrumentale ale pacienților și completarea bazei de date. 4. Crearea băncii de materiale biologice a proiectului de cercetare și achiziția de reactivi dedicați studiului molecular-genetic. 5. Extragerea ADN și normalizarea concentrațiilor și controlul calității ADN, conform POS-urilor pentru analiza TaqMan. 6. Dezvoltarea capacităților de cercetare științifică cu partenerii străini. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Au fost recrutate pacienții pentru participare în studiu. 2. Au fost obținute datele clinice și instrumentale ale pacienților conform protocolului de diagnostic audiologic elaborat. 3. Colectarea datelor clinice, paraclinice și instrumentale ale pacienților și completarea bazei de date. 4. Au fost asigurate etapele de cercetare molecular-genetică cu material biologic și reactivii necesari. 5. Au fost recoltate 40 probe de sânge integral de la pacienți cu hipoacuzie senzorieurală și 100 probe a persoanelor cu auz normal. A fost extras ADN-ul genomic conform POS-urilor pentru analiza TaqMan. 6. A fost realizată strategia de dezvoltare a colaborării științifice cu parteneri străini.

X. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat (conform **formei 4** din structura raportului)

XI. Relevanța rezultatelor științifice obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

În general, proiectul propune în premieră explorarea profilului molecular-genetic al SNN ereditare în populația din regiunea Moldovei pentru elaborarea unui algoritm de diagnostic. În acest context este important de a cunoaște aspectele populaționale ale riscului genetic de apariție a patologiei date. Această abordare corespunde direcțiilor de cercetare în domeniul „Medicina personalizată” propuse de Comisia Europeană în cadrul Provocării Societale 1 „Sănătate, schimbări demografice și bunăstare”. Caracterizarea fenotipică complexă a copiilor cu mutații ale conexinei 26 (structura cochleei, a nervului auditiv, răspunsul la potențialele evocate auditive de trunchi cerebral, funcția vestibulară etc.), la prezența afecțiunilor asociate, la caracteristicile dispozitivului implantabil utilizat (în special la tipul electrodului, dar și la modalitatea utilizată de procesare a vorbirii), la educația logopedică, la implicarea familiei, nelimitându-se la acestea. În acest context estimăm că vom crea premisele care să permită personalizarea implantării cochleare în funcție de particularitățile fiecărui copil astfel încât șansele de reabilitare ale acestora să fie maxime.

Fișa proiectului internațional

I. Denumirea proiectului

”Consolidarea capacităților de cercetare în medicina moleculară din RM prin conectarea la infrastructura de cercetare europeană (RECAMMER)”

II. Denumirea programului /organizației/fondului internațional

III. Obiectivele proiectului

1. Promovarea medicinei personalizate prin validarea biomarkerilor prognostici ai complicațiilor diabetului zaharat de tipul 2 în populația Republicii Moldova;
2. Dezvoltarea și consolidarea potențialului local de cercetări în domeniul medicinei moleculare;
3. Fortificarea potențialului de colaborare internațională prin stabilirea relațiilor de cooperare cu ICGEB din Trieste (Italia) și participarea activă la CEI și European Science Forum for Research Infrastructure (ESFRI);
4. Asimilarea experienței centrelor de excelență, precum este ICGEB în adoptarea și implementarea principiilor Strategiei S3 în regiunea de Sud-Est a Europei;
5. Transferul și implementarea standardelor aplicate în centrele europene de excelență în unitățile de cercetare din Republica Moldova;
6. Dezvoltarea caracterului interdisciplinar de cercetare cu participarea experților internaționali din domeniile medicinei clinice, medicinei moleculare, genomicii, metabolomicii și bioinformaticii;
7. Consolidarea capacităților de participare în comun la evenimente și concursuri de proiecte ale UE;
8. Exploatarea capacităților complementare ale infrastructurii pentru soluționarea problemelor de cercetare în domeniul medicinei personalizate;
9. Transferul capacităților de diseminare a rezultatelor științifice către populația țării pentru evidențierea beneficiilor produse de implementarea conceptului de medicină personalizată.

IV. Termenul executării

01.04.15 – 30.03.2016 (continuă)

V. Costul total al proiectului

248,7 mii lei

VI. Cofinanțarea din partea Republicii Moldova (în cazul cofinanțării)

Cofinanțarea totală planificată (mii lei)

Cofinanțarea pe perioada evaluată (mii lei)

VII. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul de genetică al USMF, Laboratorul de endocrinologie al USMF.

VIII. Executorii

	<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>
1.	Curocichin Ghenadie - conducător proiect
2.	Levițchi Alexei - executor
3.	Vudu Lorina - executor

IX. Sumarul activităților realizate în perioada evaluată

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	<p>Caracterizarea pacienților cu DZ2 cu ajutorul biomarkerilor clinici, imunologici, bochimici și genetici.</p> <p>Estimarea biomarkerilor genetici, referitori la DZ2, în grupul de pacienți proveniți din Republica Moldova, în contextul caracterizării populaționale a patologiei în regiunea de Sud-Est a Europei.</p>	<p>Au fost caracterizați pacienții cu DZ2 cu ajutorul biomarkerilor clinici, imunologici, bochimici și genetici.</p> <p>În premieră au fost estimați biomarkerii genetici, referitori la DZ2, în grupul de pacienți proveniți din Republica Moldova, fiind un aport la caracterizarea populațională a patologiei în regiunea de Sud-Est a Europei.</p>

X. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat (conform **forme** 4 din structura raportului)

--

XI. Relevanța rezultatelor științifice obținute (până la 200 de cuvinte), 2016

Rezultatele proiectului vor produce cunoștințe noi referitor la profilul genetic al populației Republicii Moldova, precum și referitor la structura stratificată a factorilor de risc al BCN în populația țării, în funcție de prezența biomarkerilor genetici și non-genetici. Aceste cunoștințe vor sta la baza conceptului unui produs inovațional, precum un sistem de testare rapidă a biomarkerilor de risc și de prognoză în cazul bolilor cronice nontransmisibile.

În literatura autohtonă nu există publicații cu rezultatele cercetărilor de acest gen în Republica

Moldova. Noutatea abordării propuse constă în câteva aspecte:

- a) studiul complex al biomarkerilor (biochimici, genetici și clinici) într-o anumită patologie în populația Republicii Moldova;
- b) studiul propune realizarea cercetării prin adoptarea și implementarea protocoalelor internaționale de calitate;
- c) datele obținute în studiul propus vor fi compatibile cu cele obținute în centrele europene de excelență.

Caracterizarea pacienților va servi drept bază pentru stratificarea lotului de pacienți în privința variantelor clinice, riscurilor de complicații micro- și macrovasculare ale diabetului zaharat de tip 2, astfel fiind create premisele pentru elaborarea unui sistem de prognozare a evoluției clinice, precum și pentru un suport în luarea deciziilor referitor la ajustarea/personalizarea tratamentului.

Fișa proiectului internațional
Proiecte internaționale de cercetare bilaterale

I. Denumirea proiectului

16.80013.5107.21/Ro.”Sisteme nanotransportoare topice pe bază de silice mezoporoasă pentru terapia locală a cancerului cutanat”, Diug Eugen, dr. hab. șt. farm., prof. univ., șef catedră; 2016-2018.

II. Denumirea programului /organizației/fondului internațional

III. Obiectivele proiectului

Sinteza și caracterizarea matricelor de tipul MCM-48 și KIT-6 (NMS), materiale silicatică cu structură cubică și proprietăți optime de funcționalizare și încărcare cu diverse medicamente;

Încărcarea nanotransportorilor silicatici cu doi agenți chimioterapici, bexaroten (BXN) și magnolol (MG) și caracterizarea fizico-chimică și farmacotehnică a NMS;

Evaluarea disponibilitatii *in vivo* a BXT și MG din NMS dispersate în preparate semisolide, prin metoda OECD de sensibilizare a pilelii și inducere de carcinogeneză epitelială.

IV. Termenul executării

2016-2018

V. Costul total al proiectului

VI. Cofinanțarea din partea Republicii Moldova (în cazul cofinanțării)

Cofinanțarea totală planificată (mii lei)

Cofinanțarea pe perioada evaluată (mii lei)

VII. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

VIII. Executorii

Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului

1. Diug Eugen, dr. hab. șt. farm., prof. univ.
2. Ciobanu Nicolae, dr. șt. farm, conf. univ.
3. Guranda Diana, dr. șt. farm, conf. univ.
4. Diug Octavian, dr. șt. farm, conf. cercetător
5. Ciobanu Cristina, dr. șt. farm.
6. Mazur Ecaterina, asist. univ.
7. Anton Mihail, asist. univ.
8. Donici Elena, asist. univ.
9. Ciobanu Doina, rezident

IX. Sumarul activităților realizate în perioada evaluată

		<p>Captarea magnololului în matricele obținute a demonstrat că matricea simplă MCM-48 a prezentat o capacitate de încărcare cu MGN de 19,5%. Rezultatele testelor de dizolvare <i>in vitro</i> arată că matricea KIT6, respectiv sistemul MG@KIT6US, funcționează ca matrice pentru eliberarea continuă de MGN pentru aproximativ 10 ore, la pH = 6.8, timp în care eliberează 98,3 % din substanța activă. Au fost realizate 3 formulări semisolide cu scopul încorporării sistemelor NMS încărcate cu agenți chimioterapici: gel pe bază de hidroxipropilceluloză; cremă tip emulsie L/H și emulgel. Bazele semisolide obținute au prezentat caracteristici specifice în concordanță cu normativele de calitate în vigoare sub aspect fizico-chimic și microscopic. Cele trei baze semisolide preparate prezintă scor > 50 pentru fiecare parametru ceea ce justifică utilizarea lor pentru încorporarea MDDS încărcate cu BCNU. Bazele semisolide sub formă de gel, cremă și emulgel care prezintă caracteristici fizico-chimice, macroscopice și senzoriale în concordanță cu normativele de calitate în vigoare pot fi utilizate pentru încorporarea sistemelor NMS încărcate cu agenți chimioterapici.</p>
1.		

X. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat (conform **forme** 4 din structura raportului)

--

XI. Relevanța rezultatelor științifice obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

XII.

Se evidențiază valoarea teoretică, în comparație cu lucrările existente în țară și peste hotare, a rezultatelor științifice teoretice fundamentale, se evidențiază eficiența tehnico-economică ori socială, recomandările principale vizând implementarea rezultatelor științifice aplicative și a elaborărilor tehnico-științifice executate, importanța și impactul lor asupra dezvoltării științei, economiei și culturii naționale a R. Moldova, beneficiarii rezultatelor.

Fișa proiectului internațional

I. Denumirea proiectului

16.80013.16.04.15/Ro „Dezvoltarea unor noi fluorochinolone cu activitate asupra unor bacterii MDR”, Prisacari Viorel, dr. hab. șt. med., prof. univ., Coordonator științific;

II. Denumirea programului /organizației/fondului internațional

III. Obiectivele proiectului

Se propune sinteza, caracterizarea structurală și prospectarea acțiunii antibacteriene a unor derivați ai fluorochinolonilor în care gruparea carboxil să fie înlocuită de derivați azoli: tiazol, oxadiazol, triazol.

IV. Termenul executării

2016-2017

V. Costul total al proiectului

60,0 mii lei

VI. Cofinanțarea din partea Republicii Moldova (în cazul cofinanțării)

Cofinanțarea totală planificată (mii lei)

Cofinanțarea pe perioada evaluată (mii lei)

VII. Subdiviziunile organizației executoare (laborator, secție, sector etc.)

Laboratorul științific „Infecții Intraspitaliceșt”

VIII. Executorii

<i>Nume, prenume, funcția în cadrul proiectului</i>
1. Prisacari Viorel, Dr. habilitat în medicină, prof. univ., m.c. AȘM, Director proiect
2. Valica Vladimir, Dr. habilitat în medicină, prof. univ.,
3. Uncu Silvia, Dr. în științe medicale, conf. univ.
4. Dizdari Ana, Dr. în științe biologice, cercet. șt. superior
5. Smetanscaia Anastasia, cercet. șt. stagiar
6. Curlat Serghei cercet. șt. stagiar
7. Baranețchi Iana cercet. șt. stagiar

IX. Sumarul activităților realizate în perioada evaluată

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate noi obținute în cadrul proiectului (150 de cuvinte)</i>
1.	Sinteza chimică a unei noi serii de fluorochinolone. Derivatizarea	Au fost sintetizați 7 compuși organici noi, studiată activitatea antibacteriană și proprietățile fizico-chimice,

unor fluorochinolone consacrate. Validarea structurilor sintetizate anterior și testarea activității pe tulpini multi-drog rezistente.	efectuată analiza spectrală și confirmată structura compușilor sintetizați.
--	---

- X. Lista lucrărilor științifice (monografii, articole, obiecte de proprietate intelectuală) cu referință la proiectul dat (conform **forme** 4 din structura raportului)

Teze ale comunicărilor la conferințe științifice internaționale:

STRATULAT, E., SHOVA, S., CORJA, I., PRISACARI, V., DIZDARI, A., PUI, A., PALAMARCIUC, O. The preparation and characterization of some copper (II) complexes of 2-methyl-imidazole-4-carbaldehyde thiosemicarbazone derivatives. *In: Abstract book The 8th International conference on materials science and condensed matter physics*. Chișinău, Republic of Moldova, 26-28 october 2017. P. 65. ISBN 987-9975-71-819-6.

DONICI, E., DING, E., VALICA, V., PRISACARI, V., UNCU, L. Utilizarea formelor farmaceutice combinate în tratamentul arsurilor infectate. Provocări ale farmacoterapiei contemporane. Conferința Națională de Farmacie Clinică. Ed. II, 15-17 iunie, București, 2017, p. 188-190.

1. Relevanța rezultatelor științifice obținute (până la 200 de cuvinte), 2017

Ca rezultat vor fi obținute preparate noi din rândul fluorochinolonilor cu acțiune bactericidă față de microorganismele polirezistente la antibiotice.

I. Denumirea elaborării

Brevet de invenție de scurtă durată. Metoda de stabilire a gradului de severitate a bolii de reflux gastroesofagian .

15.817.04.38A „*Bolile cronice difuze ale ficatului – manifestări extrahepatice*”

INVENTOR	MD - BOPI S0017
(11) 1152 (13) Y	(11) 1152 (13) Y
(21) 1152/13	(21) 1152/13
(71) UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINA ȘI FARMACIE "NICOLAE TESTEMIȚANU" - REPUBLICA MOLDOVA	(71) UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINA ȘI FARMACIE "NICOLAE TESTEMIȚANU" - REPUBLICA MOLDOVA
(72) DUMBRĂVA VĂLĂDĂ, I. VENGHER I., GRIBINIUC A., LUPAȘCO I.	(72) DUMBRĂVA VĂLĂDĂ, I. VENGHER I., GRIBINIUC A., LUPAȘCO I.
(54) Metoda de stabilire a gradului de severitate a bolii de reflux gastroesofagian	(54) Metoda de stabilire a gradului de severitate a bolii de reflux gastroesofagian
(57) Invenția se referă la medicină, în special la gastroenterologie, și poate fi utilizată pentru stabilirea gradului de severitate a bolii de reflux gastroesofagian (BRGE). Esența invenției constă în aceea că se efectuează examenul clinic cu estimarea simptomelor, cum sunt durerile retrosternale, regurgitațiile, dificultățile la înghițire, grețurile, eructațiile, voma, senzațiile neplăcute în gură și abdomen, disfonia, durerile cervicale și otalgiile, scăderea ponderală, patologiile concomitente, indicele masei corporale, și anume durata și expresia lor, factorii ce	(57) Invenția se referă la medicină, în special la gastroenterologie, și poate fi utilizată pentru stabilirea gradului de severitate a bolii de reflux gastroesofagian (BRGE). Esența invenției constă în aceea că se efectuează examenul clinic cu estimarea simptomelor, cum sunt durerile retrosternale, regurgitațiile, dificultățile la înghițire, grețurile, eructațiile, voma, senzațiile neplăcute în gură și abdomen, disfonia, durerile cervicale și otalgiile, scăderea ponderală, patologiile concomitente, indicele masei corporale, și anume durata și expresia lor, factorii ce

II.Data și codul/nr. documentului de înregistrare a elaborării

nr. 1152(13) Y, 2016.11.15, Publicat în MD BOPI, 2017, nr.6, p. 29.

III.Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată elaborarea

IV.Organizația-executor

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu”

Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 165

Tel.: (+373) 22 243 408

Fax: (+373) 22 242 344

contact@usmf.md / www.usmf.md

V. Autorii elaborării

DUMBRAVA, V.-T., dr.hab.șt.med., prof.univ., Om Emerit, 022-205-540,

vlada.dumbrava@usmf.md

LUPAȘCO, I., dr.șt.med., conf.cercet, 022-205-539, labgastroenterologie@usmf.md

GRIBINIUC, A., 022-205-539, labgastroenterologie@usmf.md

VENGHER, I., 022-205-539, labgastroenterologie@usmf.md

VI. Descrierea elaborării (pînă la 150 de cuvinte)

Invenția se referă la medicină, în special la gastroenterologie, și poate fi utilizată pentru stabilirea gradului de severitate a bolii de reflux gastroesofagian (BRGE). Esența invenției constă în aceea că se efectuează examenul clinic cu estimarea simptomelor, cum sunt durerile retrosternale, regurgitațiile, dificultățile la înghițire, grețurile, eructațiile, voma, senzațiile neplăcute în gură și abdomen, disfonia, durerile cervicale și otalgiile, scăderea ponderală, patologiile concomitente, indicele masei corporale, și anume durata și expresia lor, factorii ce

le ameliorează și/sau agravează, impactul acestor simptome asupra calității vieții, cu atribuirea unor valori pentru fiecare simptom. În cazul în care suma punctelor acumulate este de 1-70, se stabilește un grad ușor de severitate, când este de 71-129 - un grad mediu și când este de 130...211, se stabilește un grad sever al bolii de reflux gastroesofagian.

VII. Tipul elaborării:

Se evidențiază tipul elaborării:

Inovație/optimizare (*îmbunătățirea unui produs sau a unei idei existente*).

VIII. Costul estimativ total al elaborării, domeniul de implementare și evaluarea potențialului economic în urma implementării

Invenția se referă la medicină, în special la gastroenterologie, și poate fi utilizată pentru stabilirea gradului de severitate a bolii de reflux gastroesofagian (BRGE).

IX. Caracteristici tehnice și economice, încercări experimentale

Caracteristicile tehnice. Prețul de cost al produsului. Comparați prețul de cost cu prețurile produselor de pe piață.

A fost deja efectuată exploatarea experimentală a elaborării? Descrieți rezultatele.

X. Stadiul de pregătire pentru implementare

Se evidențiază stadiul de pregătire pentru implementare:

*Crearea obiectului de inovare. Fabricarea mostrelor de laborator Încercări de laborator. Experiențele de teren. Transmiterea la Comisia de Stat pentru Încercarea Soiurilor de Plante. Elaborarea documentelor necesare. Pregătirea pentru transfer tehnologic. **Pregătirea pentru implementare**. Volumul implementării*

XI. Drepturile de autor

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"

XII. Posibilitățile de realizare pe piața autohtonă și mondială

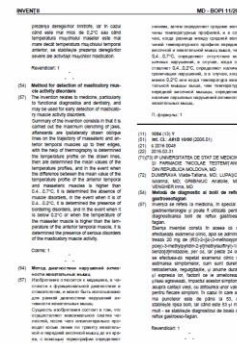
Descrieți posibilitatea de implementare a rezultatelor științifice pe piața locală. Care este volumul pieței naționale?

Invenția se referă la medicină, în special la gastroenterologie, și poate fi utilizată pentru stabilirea gradului de severitate a bolii de reflux gastroesofagian (BRGE).

XIII. Beneficiar (pentru elaborări finanțate din surse extrabugetare)

XIV. Avantaje (în comparație cu produsele analoage existente), efectul economic și social preconizat sau real.

Avantajele derivă din posibilitatea reducerii volumului de investigații invazive și costisitoare pentru stabilirea gradului de severitate a bolii de reflux gastroesofagian.

I. Denumirea elaborării

Brevet de invenție de scurtă durată. Metodă de diagnostic al bolii de reflux gastroesofagian.

II.Data și codul/nr. documentului de înregistrare a elaborării

nr. 1094(13) Y, 2016.03.31, Publicat în MD BOPI, 2016, nr.11, p.35.

15.817.04.38A „*Bolile cronice difuze ale ficatului – manifestări extrahepatice*”

III. Denumirea și codul proiectului în cadrul

căruia a fost realizată elaborarea

IV.Organizația-executor

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu”
 Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 165
 Tel.: (+373) 22 243 408
 Fax: (+373) 22 242 344
contact@usmf.md / www.usmf.md

V. Autorii elaborării

DUMBRAVA, V.-T., dr.hab.șt.med., prof.univ., Om Emerit, 022-205-540, vlada.dumbrava@usmf.md
 LUPAȘCO, I., dr.șt.med., conf.cercet, 022-205-539, labgastroenterologie@usmf.md
 GRIBINIUC, A., 022-205-539, labgastroenterologie@usmf.md
 VENGHER, I., 022-205-539, labgastroenterologie@usmf.md

VI. Descrierea elaborării (pînă la 150 de cuvinte)

Invenția se referă la medicină, în special la gastroenterologie și poate fi utilizată pentru diagnosticarea bolii de reflux gastroesofagian. Esența invenției constă în aceea că se efectuează examenul clinic, apoi se administrează 20 mg de (RS)-2-([4-(3-methoxypropoxy)-3-methylpyridin-2-yl]methylsulfinyl)-1Hbenzo[d]imidazole, per os, iar peste 24 ore se efectuează repetat examenul clinic cu estimarea simptomelor, cum sunt durerile retrosternale, regurgitațiile, și anume durata și expresia lor, factorii ce le ameliorează și/sau agravează, impactul acestor simptome asupra calității vieții, cu atribuirea unor valori pentru fiecare simptom. În cazul în care suma punctelor este de pînă la 53, se stabilește lipsa bolii, iar când este 53 și mai mult - se stabilește diagnosticul de boală de reflux gastroeso-fagian.

VII. Tipul elaborării:

Se evidențiază tipul elaborării:

Inovație/optimizare (*îmbunătățirea unui produs sau a unei idei existente*).

- VIII. Costul estimativ total al elaborării, domeniul de implementare și evaluarea potențialului economic în urma implementării

Invenția se referă la medicină, în special la gastroenterologie, și poate fi utilizată pentru stabilirea gradului de severitate a bolii de reflux gastroesofagian (BRGE).

- IX. Caracteristici tehnice și economice, încercări experimentale

Caracteristicile tehnice. Prețul de cost al produsului. Comparați prețul de cost cu prețurile produselor de pe piață.

A fost deja efectuată exploatarea experimentală a elaborării? Descrieți rezultatele.

- X. Stadiul de pregătire pentru implementare

Se evidențiază stadiul de pregătire pentru implementare:

Crearea obiectului de inovare. Fabricarea mostrelor de laborator Încercări de laborator. Experiențele de teren. Transmiterea la Comisia de Stat pentru Încercarea Soiurilor de Plante. Elaborarea documentelor necesare. Pregătirea pentru transfer tehnologic. Pregătirea pentru implementare. Volumul implementării.

Acte de implementare

- XI. Drepturile de autor

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu”

- XII. Posibilitățile de realizare pe piața autohtonă și mondială

Descrieți posibilitatea de implementare a rezultatelor științifice pe piața locală. Care este volumul pieței naționale?

Invenția se referă la medicină, în special la gastroenterologie, și poate fi utilizată pentru stabilirea gradului de severitate a bolii de reflux gastroesofagian (BRGE).

- XIII. Beneficiar (pentru elaborări finanțate din surse extrabugetare)

- XIV. Avantaje (în comparație cu produsele analoage existente), efectul economic și social preconizat sau real.

Folosirea acestei metode permite stabilirea diagnosticului de boală de reflux gastroesofagian, evitând examinări instrumentale și/sau de laborator costisitoare și/sau invazive.

I. Denumirea elaborării

Inovație: *Impactul peritoneal bovin în reconstrucția defectelor majore ale peretelui abdominal anterior în model experimental.*

II. Data și codul/nr. documentului de înregistrare a elaborării

№ 5550 din 01.03.2017

15.817.04.07F Anomalii congenitale bronhopulmonare, reno-urinare, de tract digestiv (esofag, duoden, intestin subțire), și a sistemului locomotor la nou-născuți, copil, adolescent. Corecții chirurgicale.

III. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată elaborarea

IV. Organizația-executor

Laboratorul „Infecții chirurgicale la copii”, USMF „Nicolae Testemițanu” din RM IMSP IMsIC

V. Autorii elaborării

GUDUMAC, E., BABUCI, S., NACU, V., PETROVICI, V., NEGRU, I.

VI. Descrierea elaborării (până la 150 de cuvinte)

VII. Tipul elaborării:

Inovație

VIII. Costul estimativ total al elaborării, domeniul de implementare și evaluarea potențialului economic în urma implementării

IX. Caracteristici tehnice și economice, încercări experimentale

Caracteristicile tehnice. Prețul de cost al produsului. Comparați prețul de cost cu prețurile produselor de pe piață.

A fost deja efectuată exploatarea experimentală a elaborării? Descrieți rezultatele.

X. Drepturile de autor

XI. Posibilitățile de realizare pe piața autohtonă și mondială

Descrieți posibilitatea de implementare a rezultatelor științifice pe piața locală. Care este volumul pieței naționale?

XII. Beneficiar (pentru elaborări finanțate din surse extrabugetare)

XIII. Avantaje (în comparație cu produsele analoage existente), efectul economic și social preconizat sau real.

XV. Denumirea elaborării

Metodă de prelucrare a matricei decelularizate a ficatului pentru sporirea adeziunii celulare.

XVI. Data și codul/nr. documentului de înregistrare a elaborării

1171 MD din 2017.07.31

f. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată elaborarea

15.817.04.04 F, „Ingineria tisulară în crearea și restabilirea țesutului hepatic ”

XVIII. Organizația-executor

Denumirea organizației	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"
Localitate	Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 165, MD 2004, Chișinău, Republica Moldova
Telefon/Fax	242308; 242411; 205113; fax: 242344;
E-mail/Pagina WEB	rector@usmf.md

XIX. Autorii elaborării

Numele, prenumele, titluri științifice și onorifice, telefon, e-mail
JIAN Mariana, +37368974524, mariana.jian@usmf.md
NACU Viorel, dr.hab.șt.med., +37369118444, viorel.nacu@usmf.md,
COBZAC Vitalie, +37369911656, vitalie.cobzac@usmf.md,
PALADI Constantin, constantin.paladi@usmf.md,
PANTEA Valeriana, valeriana.pantea@usmf.md

XX. Descrierea elaborării (până la 150 de cuvinte)

Invenția se referă la medicina regenerativă și ingineria tisulară și poate fi utilizată pentru prelucrarea matricei decelularizate a ficatului pentru sporirea adeziunii celulare. Problema pe care o rezolvă invenția constă în utilizarea unei metode noi, ce ne permite amplificarea adeziunii hepatocitelor față de matricea decelularizată a ficatului și împiedică pierderea lor excesivă după injectare.

XXI. Tipul elaborării:

Se evidențiază tipul elaborării:

Inovație/optimizare (îmbunătățirea unui produs sau a unei idei existente).

XXII. Costul estimativ total al elaborării, domeniul de implementare și evaluarea potențialului economic în urma implementării

Costul estimativ al elaborării este de 1500 de lei, domeniul de implementare este medicina. Această metodă a fost utilizată în procesul de populare a ficatului cu hepatocite experimentale în laboratorul Universității.

XXIII. Caracteristici tehnice și economice, încercări experimentale

Prin vena portă matricea extraxelulară a 10 gr de ficat decelularizat se spală cu 20 ml soluție PBS și antibiotic antimicotic. Apoi cu viteza de 1 ml/min se injectează 200 ml de soluție de colagen tip I de 0,01%, obținut din tendon Achile de bovină dizolvat în acid acetic de 0,1 M. Ulterior, matricea decelularizată se spală cu o viteză de 5 ml/min cu 300 ml soluție PBS cu pH-ul de 7,4.

XXIV. Stadiul de pregătire pentru implementare

Metoda corespunde cerințelor și normelor sanitare, necesită utilizarea soluției de colagen de 0,01% și a matricei hepatice decelularizate, și se efectuează în condiții sterile. Condițiile și parametrii metodei afirmate sînt necesare și suficiente pentru rezolvarea sarcinilor atribuite.

XXV. Drepturile de autor

Brevet de invenție MD 1171

XXVI. Posibilitățile de realizare pe piața autohtonă și mondială

Această metodă se utilizează pentru mărirea adeziunii hepatocitelor în timpul recelularizării ficatului decelularizat în cadrul Laboratorului de Inginerie tisulară și culturi celulare.

XXVII. Beneficiar (pentru elaborări finanțate din surse extrabugetare)

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"

XXVIII. Avantaje (în comparație cu produsele analoage existente), efectul economic și social preconizat sau real.

Avantajele metodei revendicate constau în aceea că este simplă, economă și eficientă. Metoda propusă ameliorează și sporește viteza procesului de recelularizare a ficatului prin mărirea proprietății de adezie a matricei extracelulare hepatice.

I. Denumirea elaborării

Metodă de obținere a spongiei de colagen

II. Data și codul/nr. documentului de înregistrare a elaborării

MD 1169 din 2017.07.31

I. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată elaborarea

16.00354.80.01A, Aplicarea clinică a terapiei celulare în refacerea cartilajului hialin al articulațiilor diartrodiale în afecțiunile degenerativ distrofice

IV. Organizația-executor

Denumirea organizației	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"
Localitate	Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 165, MD 2004, Chișinău, Republica Moldova
Telefon/Fax	242308; 242411; 205113; fax: 242344;
E-mail/Pagina WEB	rector@usmf.md

V. Autorii elaborării

Numele, prenumele, titluri științifice și onorifice, telefon, e-mail
 COBZAC Vitalie, +37369911656, vitalie.cobzac@usmf.md,
 JIAN Mariana, +37368974524, mariana.jian@usmf.md
 NACU Viorel, dr.hab.șt.med., +37369118444, viorel.nacu@usmf.md
 COȘCIUG Stanislav, stanislav.cosciug@usmf.md
 MACAGONOVA Olga, olga.macagonova@usmf.md
 PALADI Constantin, constantin.paladi@usmf.md,

VI. Descrierea elaborării (până la 150 de cuvinte)

Invenția se referă la medicina regenerativă și ingineria tisulară și poate fi utilizată pentru obținerea spongiei de colagen prin liofilizare. Esența metodei constă în aceea că se toarnă soluție de colagen într-un cilindru închis etanș la un capăt cu un capac acoperit din interior cu o folie de staniol, după care cilindrul cu soluția de colagen se amplasează în camera vidată a unui liofilizator și se congelează la temperatura de -60°C, timp de 30...40 min, apoi se extrage din liofilizator pentru 20...40 s, se întoarce cilindrul cu colagenul în sus, se scoate capacul și se înlătură folia de staniol, după care cilindrul se amplasează repetat în camera vidată a liofilizatorului pentru 24...30 ore.

VII. Tipul elaborării:

Se evidențiază tipul elaborării:

Inovație/optimizare (îmbunătățirea unui produs sau a unei idei existente).

VIII. Costul estimativ total al elaborării, domeniul de implementare și evaluarea potențialului economic în urma implementării

Costul estimativ al elaborării este de 100 de lei, domeniul de implementare este medicina. Această metodă a fost utilizată în procesul de populare a ficatului cu hepatocite experimentale în laboratorul Universității.

IX. Caracteristici tehnice și economice, încercări experimentale

Capacul dispozitivului (B) s-a acoperit din interior cu o folie metalică (C). Apoi cu capacul (B) s-a închis etanș până la capăt o extremitate a suportului (A), cu o înălțime de 1,5 cm și o suprafață de 47 cm², în așa fel ca folia (C) din capac (B) să nu fie detașată sau deteriorată. Ulterior, ținând dispozitivul cu capacul în jos, în interior s-au turnat 25 ml de soluție de collagen (D), ce reprezintă aproximativ 1/3 din înălțimea suportului. Apoi, dispozitivul cu collagen lichid se introduce în camera de vid (E) a liofilizatorului UNICRYO MC2L -60 cu capacul (B) în jos, unde se congelează timp de 20...40 min. După congelare dispozitivul se extrage din camera de vid (E) pentru o perioadă scurtă de 15...50 secunde. Se înlătură inițial capacul (B) de pe suportul (A), iar apoi și folia metalică (C). Cu collagenul (D) orientat în sus, suportul se introduce repetat în camera de vid (E), după care se include pompa de vid Eurovacuum EVD 12 pentru 30...36 ore. După liofilizare suportul (A) se extrage din camera de vid (E), iar collagenul liofilizat/spongia (D) încet și uniform se detașează fără a fi deteriorată.

X. Stadiul de pregătire pentru implementare

Condițiile și parametrii metodei afirmate sunt necesare și suficiente pentru rezolvarea sarcinilor atribuite.

XI. Drepturile de autor

Brevet de invenție MD 1169

XII. Posibilitățile de realizare pe piața autohtonă și mondială

Această metodă se utilizează pentru obținerea spongiilor de collagen în procesul de liofilizare în cadrul Laboratorului de Inginerie tisulară și culturi celulare.

XIII. Beneficiar (pentru elaborări finanțate din surse extrabugetare)

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"

XIV. Avantaje (în comparație cu produsele analoge existente), efectul economic și social preconizat sau real.

Avantajele metodei revendicate constau în aceea că permite crearea unei spongie de collagen de un diametru și grosime dorită, dar și detașarea spongiei de dispozitiv după finalizarea liofilizării fără a o deteriora.

I. Denumirea elaborării

Grefă pentru restabilirea defectului osteocondral

II. Data și codul/nr. documentului de înregistrare a elaborării

MD 1177 din 2017.08.31

I. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată elaborarea

16.00354.80.01A, Aplicarea clinică a terapiei celulare în refacerea cartilajului hialin al articulațiilor diartrodiale în afecțiunile degenerativ distrofice

IV. Organizația-executor

Denumirea organizației	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"
Localitate	Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 165, MD 2004, Chișinău, Republica Moldova
Telefon/Fax	242308; 242411; 205113; fax: 242344;
E-mail/Pagina WEB	rector@usmf.md

V. Autorii elaborării

Numele, prenumele, titluri științifice și onorifice, telefon, e-mail
COBZAC Vitalie, +37369911656, vitalie.cobzac@usmf.md,
JIAN Mariana, +37368974524, mariana.jian@usmf.md
NACU Viorel, dr.hab.șt.med., +37369118444, viorel.nacu@usmf.md
COȘCIUG Stanislav, stanislav.cosciug@usmf.md
CROITOR Gheorghe, gheorghe.croitor@usmf.md

VI. Descrierea elaborării (până la 150 de cuvinte)

Invenția se referă la medicina regenerativă și ingineria tisulară și poate fi utilizată pentru restabilirea defectelor osteocondrale. Conform invenției, grefa pentru restabilirea defectului osteocondral include cartilaj decelularizat, os subcondral și os spongios demineralizate. Grefa poate fi de origine alo- sau xenogenă, are o formă regulată sau neregulată cu înălțimea de 4...20 mm și diametrul de 3...30 mm, totodată prin toate straturile grefei sunt perforate multiple canale longitudinale străpunse paralele cu diametrul de 50...800 μm.

VII. Tipul elaborării:

Se evidențiază tipul elaborării: Inovație/optimizare (îmbunătățirea unui produs sau a unei idei existente).

VIII. Costul estimativ total al elaborării, domeniul de implementare și evaluarea potențialului economic în urma implementării

Costul estimativ al elaborării este de 100 de lei, domeniul de implementare este medicina. Această grefă a fost utilizată în procesul de restabilire a defectului osteocondral la iepuri în laboratorul Universității.

IX. Caracteristici tehnice și economice, încercări experimentale

După demineralizarea țesutului osteocondral, acesta se spală în H₂O₂ timp de 16 ore, cu schimbarea soluției de 3 ori, apoi timp de 60 min în ser fiziologic cu schimbarea soluției de 4 ori. Cu o trefină se secționează din țesutul osteocondral demineralizat o porțiune de țesut de 3.7 mm în diametru cu lungimea de 4 mm. Apoi bucată de țesut se supune desicării prin centrifugare la 4000 rpm timp de 5 min. După desicare cu un ac cu diametrul de 600 μm s-au perforat 32 de canale ce trec paralel prin toată lungimea grefei de la cartilaj pînă la osul spongios cu o dispunere regulată și densă a orificiilor pe suprafața cartilajului articular. Apoi grefa se introduce în soluție SDS 0,5% pentru 3 zile la temperatura camerei cu schimbarea zilnică a soluției. După extragerea din SDS, grefa se spală de 3 ori cu ser fiziologic timp de 90 minute fiecare. Apoi grefa se supune desicării la 4000 rpm timp de 5 min, după care timp de 24 ore se decontaminează în soluție medicamentoasă. După 24 ore grefa este preluată în condiții sterile și spălată timp de 60 de minute în ser fiziologic, după care se supune desicării la 4000 rpm 5 minute și se criocongelează la -84°C. Înainte de utilizare grefa se introduce mediu de nutriție pentru 5 minute, după care se supune desicării prin centrifugare la 4000 rpm timp de 5 min.

X. Stadiul de pregătire pentru implementare

Această grefă a fost utilizată în Laboratorul de Inginerie Tisulară și Culturi Celulare pentru tratarea defectelor osteocondrale pe 16 modele animale cu rezultate mai bune comparativ cu lotul martor, unde au fost utilizate grefe osteocondrale alogene native.

XI. Drepturile de autor

Brevet de invenție MD 1177

XII. Posibilitățile de realizare pe piața autohtonă și mondială

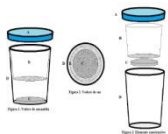
Această grefă se utilizează la transplantare pentru restabilirea defectelor osteocondrale la iepuri în cadrul Laboratorului de Inginerie tisulară și culturi celulare.

XIII. Beneficiar (pentru elaborări finanțate din surse extrabugetare)

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"

XIV. Avantaje (în comparație cu produsele analoage existente), efectul economic și social preconizat sau real.

Avantajele metodei revendicate constau în aceea că se obține grefe osteocondrale alo- sau xenogene, demineralizate, decelularizate și perforate în toată lungimea care permite o integrare mai bună a țesutului în organismul gazdă, fără risc de rejet al transplantului. De asemenea, datorită perforării grefei în toată lungimea crește posibilitatea de îmbogățire mai uniformă a transplantului cu celule condroprogenitoare, dar și prezintă o suprafață de contact mai mare pentru celulele gazdă și vasele sangvine, aceasta în final asigurând o integrare mai rapidă a transplantului.

16.00354.80.01A, Aplicarea clinică a terapiei celulare în refacerea cartilajului hialin al articulațiilor diartrodiale în afecțiunile degenerativ distrofice

I. Denumirea elaborării

Dispozitiv pentru reticularea spongiilor de collagen cu vapori de glutaraldehidă

II. Data și codul/nr. documentului de înregistrare a elaborării

MD 1137 din 2017.04.30

I. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată elaborarea

IV. Organizația-executor

Denumirea organizației	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"
Localitate	Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 165, MD 2004, Chișinău, Republica Moldova
Telefon/Fax	242308; 242411; 205113; fax: 242344;
E-mail/Pagina WEB	rector@usmf.md

V. Autorii elaborării

Numele, prenumele, titluri științifice și onorifice, telefon, e-mail
COBZAC Vitalie, +37369911656, vitalie.cobzac@usmf.md,
JIAN Mariana, +37368974524, mariana.jian@usmf.md
NACU Viorel, dr.hab.șt.med., +37369118444, viorel.nacu@usmf.md
SAREV Violeta, violeta.sarev@usmf.md
PALADI Constantin, constantin.paladi@usmf.md

VI. Descrierea elaborării (până la 150 de cuvinte)

Invenția se referă la medicina regenerativă și ingineria tisulară și poate fi utilizată pentru restabilirea defectelor osteocondrale. Conform invenției, grefa pentru restabilirea defectului osteocondral include cartilaj decelularizat, os subcondral și os spongios demineralizate. Grefa poate fi de origine alo- sau xenogenă, are o formă regulată sau neregulată cu înălțimea de 4...20 mm și diametrul de 3...30 mm, totodată prin toate straturile grefei sunt perforate multiple canale longitudinale străpunse paralele cu diametrul de 50...800 μm.

VII. Tipul elaborării:

Se evidențiază tipul elaborării:

Inovație/optimizare (îmbunătățirea unui produs sau a unei idei existente).

VIII. Costul estimativ total al elaborării, domeniul de implementare și evaluarea potențialului economic în urma implementării

Costul estimativ al elaborării este de 50 de lei, domeniul de implementare este medicina. Acest dispozitiv a fost utilizat în procesul de reticulare a spongiilor de colagen în laboratorul Universității.

IX. Caracteristici tehnice și economice, încercări experimentale

Dispozitivul sterilizat prin metodă fizică sau chimică se introduce în hota cu flux laminar NUVE 090. Se scoate capacul (A) și plasa (B). Se introduce la baza containerului bureta din poliuretan preventiv sterilizată (C). Apoi se toarnă soluția de glutaraldehidă ca aceasta să nu depășească 1/2 din înălțimea buretei (C). Se introduce plasa (B) în container (D) și pe ea se amplasează spongia din colagen pentru reticulare. Concentrația soluției de glutaraldehidă, temperatura de reticulare și durata expunerii se face individual.

X. Stadiul de pregătire pentru implementare

După sterilizare prin autoclavare, containerul se introduce în hota cu flux laminar NUVE 090. Se scoate capacul (A) și plasa (B). Se introduce la baza containerului bureta din poliuretan sterilă (C). După care se toarnă soluția de glutaraldehidă ca aceasta să nu depășească 1/2 din înălțimea buretei. Se introduce plasa (B) în container și pe ea se amplasează spongia de colagen pentru reticulare. Containerul se închide ermetic cu capacul (A) și fără al agita, se introduce în termostat la 20°....30°C pentru 30 – 40 de minute. Tot sub hota cu flux laminar spongia se extrage din container.

Dispozitivul corespunde cerințelor și normelor sanitare, fiind executat din plastic termorezistent, format dintr-un container, plasă pentru amplasarea spongiei de colagen, burete din poliuretan pentru reținerea soluției de glutaraldehidă și capac pentru închiderea ermetică cu scop de a evita eliminarea în mediu a vaporilor de glutaraldehidă, asigurarea unei concentrații uniforme de vapori de glutaraldehidă în container, dar și evitarea contaminării conținutului.

XI. Drepturile de autor

Brevet de invenție MD 1137

XII. Posibilitățile de realizare pe piața autohtonă și mondială

[Prezenta invenție este elaborată în cadrul laboratorului de Inginerie tisulară și culturi celulare în procesul de reticulare a spongiei de colagen în baza studiilor asupra procesului de reticulare a spongiilor de colagen.](#)

XIII. Beneficiar (pentru elaborări finanțate din surse extrabugetare)

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"

XIV. Avantaje (în comparație cu produsele analoage existente), efectul economic și social preconizat sau real.

Avantajele metodei revendicate constau în aceea că respectivul dispozitiv face posibilă reticularea spongiilor de colagen eficient, sigur, calitativ, lejer și econom.

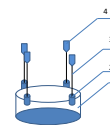

Fig.1

I. Denumirea elaborării

Dispozitiv pentru fixarea pielii în procesul de decelularizare

II. Data și codul/nr. documentului de înregistrare a elaborării

1132 (13) Y MD din 2016.11.18

III. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată elaborarea
16.00354.80.03A , "Grefe combinate: pielea decelularizată și celule stem în tratamentul leziunilor postcombustionale și posttraumatice"

IV. Organizația-executor

Denumirea organizației	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"
Localitate	Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 165, MD 2004, Chișinău, Republica Moldova
Telefon/Fax	242308; 242411; 205113; fax: 242344;
E-mail/Pagina WEB	rector@usmf.md

V. Autorii elaborării

MACAGONOVA, O.; dr. hab.șt.med., profesor universitar NACU, V.; dr. hab.șt.med., profesor universitar MUȘET, G.; dr. în șt. med. COCIUG, A. Tel. :022-244644, e-mail:
viorel.nacu@usmf.md

VI. Descrierea elaborării (până la 150 de cuvinte)

Invenția se referă la medicina regenerativă, și anume la dispozitive pentru fixarea pielii în procesul de decelularizare. Dispozitivul pentru fixarea pielii în procesul de decelularizare include un recipient (1) executat rotund cu diametrul de 3 cm și înălțimea de 3 cm, patru elemente de fixare (2) executate în formă de cilindru, pe centrul circumferinței cărora sunt executate orificii cu diametrul de 1 mm, totodată elementele (2) sunt fixate pe circumferință, la aceeași distanță unul față de altul, pe partea interioară a peretelui recipientului (1), patru tije (3) cu lungimea de 5 cm și diametrul de 0,9 mm, un capăt al cărora este executat ascuțit, iar pe celălalt capăt este executat un mâner (4) în formă de cilindru, totodată toate elementele sunt executate din inox.

VII. Tipul elaborării:

Se evidențiază tipul elaborării:

Inovație/optimizare (îmbunătățirea unui produs sau a unei idei existente).

VIII. Costul estimativ total al elaborării, domeniul de implementare și evaluarea potențialului economic în urma implementării

IX. Caracteristici tehnice și economice, încercări experimentale

Modul de utilizare al dispozitivului:

Se utilizează în mediu steril, în hota cu flux laminar de aer. Prealabil, s-au pregătit soluțiile sterile pentru decelularizare și dispozitivul se sterilizează în autoclav.

Pielea congelată a fost desghețată și cu ajutorul bisturiului s-a secționat un fragment de piele de dimensiunea 2x2 cm, după ce s-a înlăturat țesutul adipos de partea epidermo-dermală.

Fragmentul pătrat de piele se strapunge la colțuri de ace și se fixează prin înșurubare diametral opus de gâtul baiei, unde ulterior se plasează un magnet și aceasta se scufundă în vasul de sticlă cu 0,25% Tripsin-EDTA -37° timp 90 min.

Următoare etape se efectuează la temperatura camerei pe agitator magnetic, care datorită magnetului plasat în cuvă va oferi mișcarea orbitală necesară procesului de decelularizare .

După o spălare minuțioasă , pielea se scufundă în soluție DMEM fără ser cu amestecul antibiotic antimicotic 1%, continuând procesul pe agitator magnetic la temperatura 37°C timp de 24 ore.

X. Stadiul de pregătire pentru implementare

Dispozitivul corespunde cerințelor și normelor sanitare, fiind executat din material inoxidabil, format dintr-o baie la care sunt sudate patru cilindre forate pentru fixarea fragmentului cutanat cu ace care asigură o ușoară decelularizare a pielii.

Condițiile și parametrii metodei afirmate sunt necesare și suficiente pentru rezolvarea sarcinilor atribuite.

Acest dispozitiv se utilizează pentru decelularizarea pielii în laboratorul Inginerie Tisulară și Culturi Celulare și catedrele USMF "Nicolae Testemițanu".

XI. Drepturile de autor

Brevet de invenție

XII. Posibilitățile de realizare pe piața autohtonă și mondială

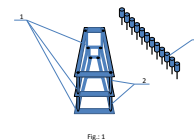
Acest dispozitiv a fost utilizat în procesul experimental în 10 cazuri doar în laboratorul Universității de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", preconizăm implementarea rezultatelor științifice pe piața locală.

XIII. Beneficiar (pentru elaborări finanțate din surse extrabugetare)

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"

XIV. Avantaje (în comparație cu produsele analoage existente), efectul economic și social preconizat sau real.

Avantajele dispozitivului revendicat constă că dispozitivul este executat în formă de cuvă unde se aranjează magnetul pentru agitator magnetic, care asigură scufundarea totală a fragmentului de piele și permite o decelularizare eficientă a pielii.

I. Denumirea elaborării

Dispozitiv pentru fixarea etajată a pielii în procesul de decelularizare

II. Data și codul/nr. documentului de înregistrare a elaborării

1147) Y MD din 2016.11.29.

III. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată elaborarea
16.00354.80.03A , "Grefe combinate: pielea decelularizată și celule stem în tratamentul
leziunilor postcombustionale și posttraumatice"

IV. Organizația-executor

Denumirea organizației	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"
Localitate	Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 165, MD 2004, Chișinău, Republica Moldova
Telefon/Fax	242308; 242411; 205113; fax: 242344;
E-mail/Pagina WEB	rector@usmf.md

V. Autorii elaborării

Macagonova Olga, dr. hab.șt.med., profesor universitar Nacu Viorel, dr. hab.șt.med.,
profesor universitar Mușet Gheorghe, dr. în șt. med. Cociug Adrian, Jian Mariana, Cobzac
Vitalie., Tel.: 022-244644, e-mail: viorel.nacu@usmf.md

VI. Descrierea elaborării (pînă la 150 de cuvinte)

Invenția se referă la medicina regenerativă, și anume la dispozitive pentru fixarea pielii în procesul de decelularizare. Dispozitivul pentru fixarea etajată a pielii în procesul de decelularizare include o carcasă compusă din trei compartimente tubulare (1) cu diametrul tubului de 2 cm, executate în formă de pătrat cu suprafața de 10x10 cm, amplasate coaxial și fixate la colțuri unul de altul prin intermediul a patru tuburi (2) cu lungimea de 10 cm și diametrul de 1 cm, totodată, pe partea de sus a compartimentelor (1), la aceeași distanță de la tuburi (2), sunt executate câte patru orificii cu diametrul de 2 mm. Dispozitivul mai conține niște tije (3) cu lungimea de 2 cm și diametrul de 1 mm, un capăt al cărora este executat ascuțit, iar pe celălalt capăt este executat un mâner în formă de cilindru, totodată, toate elementele sunt executate din inox.

VII. Tipul elaborării:

Se evidențiază tipul elaborării:

Inovație/optimizare (îmbunătățirea unui produs sau a unei idei existente).

VIII. Costul estimativ total al elaborării, domeniul de implementare și evaluarea potențialului economic în urma implementării

600 lei

IX. Caracteristici tehnice și economice, încercări experimentale

Modul de utilizare al dispozitivului:

Se utilizează în mediu steril, în hota cu flux laminar de aer. Prealabil, s-au pregătesc soluțiile sterile pentru decelularizare și dispozitivul se sterilizează în autoclav.

1. Pielea congelată a fost desghețată și cu ajutorul bisturiului s-a secționat un fragment de piele de dimensiunea 10x10 cm, după ce s-a înlăturat țesutul adipos de partea epidermo-dermală. Fragmentul pătrat de piele se strapunge la colțuri de ace Fig.: 1, 2,, (3), și se fixează prin înșurubare în colțurile rămei care ulterior se scufundă în vasul de sticlă cu 0,25% Tripsin-EDTA -37° timp 90 min.
2. Următoare etape se efectuează la temperatura camerei pe agitator magnetic (6), care datorită oferă mișcarea oscilatorie necesară procesului de decelularizare extinsă a grefei cutanate .

După o spălare minuțioasă , pielea se scufundă în soluție DMEM fără ser cu amestecul antibiotic antimicotic 1%, continuind procesul pe agitator magnetic la temperature 37°C timp de 24 ore.

X. Stadiul de pregătire pentru implementare

Dispozitivul corespunde cerințelor și normelor sanitare, fiind executat din material inoxidabil fig.: 1, 2, format din 4 răme pătrate (1) la care sunt sudate una cu alta prin tubure cilindrice (2) pe suprafață de sus a rămelor sunt forate cite un orificiu la fiecare din 4 colțuri, pentru fixarea fragmentului cutanat, cu ace (3) care asigură o ușoară și extinsă decelularizare a grafei cutanate.

Condițiile și parametrii metodei afirmate sunt necesare și suficiente pentru rezolvarea sarcinilor atribuite.

Acest dispozitiv se utilizează pentru decelularizarea pielii în laboratorul Inginerie Tisulară și Culturi Celulare și catedrele USMF “Nicolae Testemițanu”.

XI. Drepturile de autor

XII. Posibilitățile de realizare pe piața autohtonă și mondială

Acest dispozitiv a fost utilizat în procesul experimental în 10 cazuri doar in laboratorul Universitatii de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", preconizam implementare a rezultatelor științifice pe piața locală.

XIII. Beneficiar (pentru elaborări finanțate din surse extrabugetare)

Universitate de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"

XIV. Avantaje (în comparație cu produsele analoage existente), efectul economic și social preconizat sau real.

Avantajele dispozitivului revendicat constă că dispozitivul este executat în formă de un dispozitiv etajat unde se fixează 3 fragmente de piele mai mari, care asigură scufundarea totală a grefei de piele și permite o decelularizarea eficientă și extinsă.

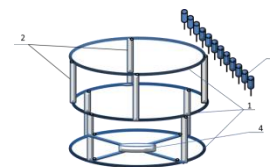

Fig.: 1

I. Denumirea elaborării

Dispozitiv pentru decelularizarea etajată a grefei cutanate.

II. Data și codul/nr. documentului de înregistrare a elaborării

1148 (13) Y MD din 2016.11.29.

III. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată elaborarea
16.80012.04.06F, Tratamentul cicatricilor hipertrofice și cheloide cu celule stem autologice la copii.

IV. Organizația-executor

Denumirea organizației	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"
Localitate	Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 165, MD 2004, Chișinău, Republica Moldova
Telefon/Fax	242308; 242411; 205113; fax: 242344;
E-mail/Pagina WEB	rector@usmf.md

V. Autorii elaborării

Macagonova Olga, dr. hab.șt.med., profesor universitar Nacu Viorel, dr. hab.șt.med., profesor universitar Mușet Gheorghe, dr. în șt. med. Cociug Adrian, Jian Mariana, Cobzac Vitalie., Tel.: 022-244644, e-mail: viorel.nacu@usmf.md

VI. Descrierea elaborării (până la 150 de cuvinte)

Invenția se referă la domeniul tehnologiilor informaționale și poate fi utilizată pentru executarea marcajului de identificare prin prelucrarea electrochimică a obiectelor electroconductoare. Instalația pentru aplicarea imaginii individuale pe un obiect electroconductor conține un corp cilindric cav cu un capăt deschis, în care longitudinal este amplasat un electrod, cu formarea a două camere superioară și inferioară, care comunică între ele. Electrocul este executat în formă de un suport de sticlă, pe partea de jos a căruia este aplicată o peliculă metalică semitransparentă. Pe electrod sau de partea de sus a corpului este fixat mobil un reflector unghiular, orientat spre sursa de radiație laser, care este instalată paralel electrodului. În partea de jos a corpului este fixat un obiect electroconductor, iar pe electrod, în fața reflectorului, sunt amplasați niște turbulatori. Procedul de aplicare a imaginii individuale pe un obiect electroconductor include aplicarea pe obiect a unui marcaj de identificare, format dintr-un număr de identificare, o grilă informațională de coordonate și o imagine individuală, obținută cu ajutorul instalației menționate mai sus, prin debitarea electrolitului în camera superioară a corpului, turbulizarea fluxului de electrolit de turbulatori, reflectarea razei laser de reflectorul unghiular, trecerea razei laser prin pelicula metalică semitransparentă cu focalizarea ulterioară a

acesteia pe marcajul de identificare. Reflectorul este deplasat aleatoriu datorită turbulizării fluxului de electrolit.

VII. Tipul elaborării:

Se evidențiază tipul elaborării:

Inovație/optimizare (*îmbunătățirea unui produs sau a unei idei existente*).

VIII. Costul estimativ total al elaborării, domeniul de implementare și evaluarea potențialului economic în urma implementării

600 lei

IX. Caracteristici tehnice și economice, încercări experimentale

Se utilizează în mediu steril, în hota cu flux laminar de aer. Prealabil, s-au pregătesc soluțiile sterile pentru decelularizare și dispozitivul se sterilizează în autoclav.

1. Pielea congelată a fost desghețată și cu ajutorul bisturiului s-a secționat un fragment de piele de dimensiunea 10x10 cm, după ce s-a înlăturat țesutul adipos de partea epidermo-dermală. Fragmentul pătrat de piele se strapunge la colțuri de ace Fig.: 1, 2,, (3), și se fixează prin înșurubare în margina cărcasei care ulterior se scufundă în vasul de sticlă cu 0,25% Tripsin-EDTA -37° timp 90 min.

2. Următoare etape se efectuează la temperatura camerei pe agitator magnetic (6), care datorită prezenței magnetului în nișa plăcii rotunde de jos al dispozitivului, permite fixarea dispozitivului de suprafața agitatorului și mișcarea rotativă necesară procesului de decelularizare extinsă a grefei cutanate .

3. După o spălare minuțioasă , pielea se scufundă în soluție DMEM fără ser cu amestecul antibiotic antimicotic 1%, continuu procesul pe agitator magnetic la temperature 37°C timp de 24 ore.

X. Stadiul de pregătire pentru implementare

Dispozitivul corespunde cerințelor și normelor sanitare, fiind executat din material inoxidabil fig.: 1, 2, format din 3 carcasi rotunde (1) la care sunt sudate una cu alta prin tuburi cilindrice (2) pe suprafața de sus a marginii cărcasei sunt forate câte un orificiu din 4, arajate diametral opus, pentru fixarea fragmentului cutanat, cu ace (3), placă rotundă, nișă și magnet care asigură o ușoară și extinsă decelularizare a grafei cutanate.

Condițiile și parametrii metodei afirmate sunt necesare și suficiente pentru rezolvarea sarcinilor atribuite.

Acest dispozitiv se utilizează pentru decelularizarea pielii în laboratorul Inginerie Tisulară și Culturi Celulare și catedrele USMF “Nicolae Testemițanu”.

XI. Drepturile de autor

XII. Posibilitățile de realizare pe piața autohtonă și mondială

Acest dispozitiv a fost utilizat în procesul experimental în 10 cazuri doar în laboratorul Universitatii de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", preconizam implementare a rezultatelor științifice pe piața locală.

XIII. Beneficiar (pentru elaborări finanțate din surse extrabugetare)

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"

Avantaje (în comparație cu produsele analoge existente), efectul economic și social preconizat sau real.

Avantajele dispozitivului revendicat constă că dispozitivul este executat în formă de un dispozitiv etajat unde se fixează 3 fragmente de piele mai mari, care asigură scufundarea totală a grefei de piele și permite o decelularizarea eficientă și extinsă.

Imagine

I. Denumirea și tipul lucrării

Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei // Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr. hab. în filosofie Teodor N. Țirdea Vol. 23 / Red. responsabil dr. hab. în filosofie, prof. univ. Teodor N. Țirdea. - Chișinău: CEP "Medicina", 2017. – 136 p.

II. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată lucrarea

15.820.16.04.09/B Problemele susținerii și protecției sănătății publice în contextul bioeticii sociale și implementării tehnologiilor inovaționale biomedicale (Nr. De înregistrare de Stat CSSOT nr. 88 din 3-.04.2015)

III. ISBN-ul lucrării

ISBN 978-9975-56-459-5

IV. Autorul (ii) lucrării

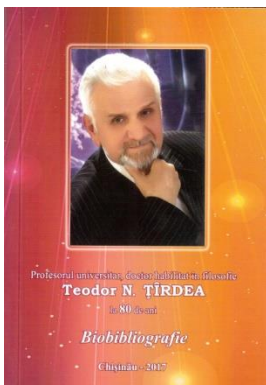
Red. resp. prof. univ. T.N.Țirdea., Catedra Filosofie și Bioetică

V. Descrierea științifică a lucrării (până la 100 de cuvinte)

În culegerea de față sunt incluse materialele Conferinței a 23-a Științifice Internaționale (15-16 septembrie 2017) cu genericul „Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și

medicinei”, dedicată jubileului de 60 ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr. hab. în filosofie Teodor N. Țirdea, în cadrul căreia au fost examinate materiale jubiliare și probleme ce țin de componenta morală a strategiei de supraviețuire, de configurațiile etice ale tehnologiilor și tehnicii performante, de analiza bioetică a multiplelor chestiuni ce apar permanent în medicina practică. Lucrarea este adresată oamenilor de știință, studenților, masteranzilor, rezidenților și doctoranzilor, tuturor celor ce sunt interesați de problemele asigurării dezvoltării inofensive și acceptabile a sociumului din perspectiva moralității.

Imagine

I. Denumirea și tipul lucrării

Profesorul universitar, doctor habilitat în filosofie Teodor N. Țirdea la 80 de ani : Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Univ. de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" ; alcăt.: Ion Banari ; ed. îngrijită de Vitalie Ojovanu ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : S. n., 2017 (Tipogr. "Print-Caro"). – 193 p. monografie, manual, culegere tematică etc.

II. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată lucrarea

15.820.16.04.09/B Problemele susținerii și protecției sănătății publice în contextul bioeticii sociale și implementării tehnologiilor inovatoare biomedicale (Nr. De înregistrare de Stat CSSOT nr. 88 din 3-.04.2015)

III. ISBN-ul lucrării

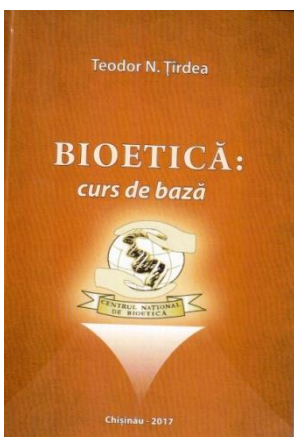
ISBN 978-9975-56-460-1

IV. Autorul (ii) lucrării

alcăt.: Ion Banari ; ed. îngrijită de Vitalie Ojovanu, Catedra Filosofie și Bioetică

V. Descrierea științifică a lucrării (până la 100 de cuvinte)

Imagine

I. Denumirea și tipul lucrării

Țârdea, Teodor N. Bioetică: curs de bază : Manual / Teodor N. Țârdea ; Univ. de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", Centrul Naț. de Bioetică din Rep. Moldova, Catedra Filosofie și Bioetică. – Ed. rev. și compl. – Chișinău : Medicina, 2016 (Tipogr. "Print-Caro"). – 332 p. monografie, manual, culegere tematică etc.

II. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată lucrarea

15.820.16.04.09/B Problemele susținerii și protecției sănătății publice în contextul bioeticii sociale și implementării tehnologiilor inovaționale biomedicale (Nr. De înregistrare de Stat CSSOT nr. 88 din 3-.04.2015)

III. ISBN-ul lucrării

ISBN 978-9975-56-399-4

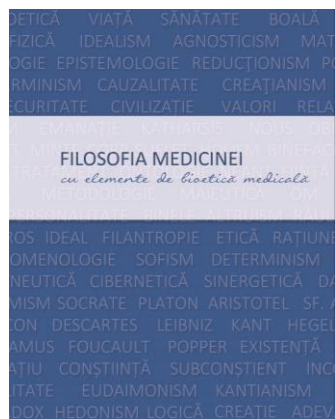
IV. Autorul (ii) lucrării

Țârdea, Teodor N., dr.hab. în filosofie, prof.univ. Catedra Filosofie și Bioetică

V. Descrierea științifică a lucrării (până la 100 de cuvinte)

În lucrarea de față (ediție revăzută și completată) pe baza materialelor științifice elaborate și publicate de autor în ultimii 20 de ani în domeniul eticii biologice se realizează o analiză instructiv-didactică a conceptului potterian de bioetică, a originii și obiectului ei de studiu, a traseelor istorico-noționale de dezvoltare a acesteia, a principiilor metodologice și morale, a modelelor socioculturale și aspectelor eticii viului, a rolului și locului acesteia în realizarea strategiei de asigurare a securității umane, de menținere și protejare a sănătății publice. Un loc aparte în lucrare îi revine examinării bioeticii sociale, bioeticii politice, implicării acestora în devenirea și edificarea bioeticii globale etc., în analiza diverselor probleme ale bioeticii clinice. Pentru studenți, masteranzi, rezidenți și doctoranzi, pentru toți acei ce sunt interesați în evaluarea adecvată a progresului socio-tehnologic actual al dezvoltării admisibile și durabile a civilizației contemporane.

Imagine

VI. Denumirea și tipul lucrării

Filosofia medicinei: (cu elemente de bioetică medicală): Suport de curs / Univ. de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Catedra de filozofie și bioetică, Centrul Naț. de Bioetică din Rep. Moldova; V. Ojovanu (coord.), I. Banari, A. Eșanu [et al.]. – Chișinău: CEP Medicina, 2017. – 121 p..

VII. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată lucrarea

15.820.16.04.09/B Problemele susținerii și protecției sănătății publice în contextul bioeticii sociale și implementării tehnologiilor inovatoare biomedicale (Nr. De înregistrare de Stat CSSOT nr. 88 din 3-.04.2015)

VIII. ISBN-ul lucrării

ISBN 978-9975-82-072-1

IX. Autorul (ii) lucrării

V. Ojovanu (coordonator), I. Banari, A. Eșanu, V. Federiuc, D. Nisteanu, A. Paladi, L. Rubanovici, D. Rusnac, T. N. Țîrdea

X. Descrierea științifică a lucrării (până la 100 de cuvinte)

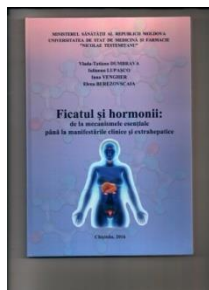
Suportul de curs constituie o importantă sursă de cunoștințe ce vine să întregască și să dezvolte pe cele medicale, oferind, prin aceasta, o potență contribuție la formarea profesională a viitorului specialist în sănătate. La elaborarea compartimentelor s-a ținut cont de dinamismul sistemului contemporan al predării și asimilării cunoștințelor medicale, caracterizate prin integritatea și consecutivitatea formării respectivelor abilități. Așa cum nici o specialitate medicală nu poate fi realizată decât dacă aceasta nu s-a precedat prin asimilarea unor cunoștințe fundamentale de anatomie, fiziologie, farmacologie etc., la fel și activitatea clinică propriu-zisă nu poate fi integră și viabilă, decât cu realizarea unui set de cunoștințe întregre, profunde, multilaterale oferite de filosofie.

Conceptul acestui suport de curs a fost determinat atât de necesitățile medicinei contemporane, cât și de experiența ținerii cursului „Bazele filosofiei medicinei” la catedra Filosofie și Bioetică a USMF „Nicolae Testemițanu” de mai bine de trei decenii. Relevarea unor aspecte cu semnificații bioetice constituie o necesitate didactică imperativă.

Prezentul material didactic este destinat atât mediciniștilor, cât și medicilor practicieni din cadrul diferitor specialități.

Imagine

VI. Denumirea și tipul lucrării

Ficatul și hormonii de la mecanismele esențiale pînă la manifestările clinice și extrahepatice. Chișinău: Editura CEP "Medicina", 2016. 203 p.

VII. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată lucrarea

Proiect instituțional: „*Bolile cronice difuze ale ficatului – manifestări extrahepatice*”, 15.817.04.38A

VIII. ISBN-ul lucrării

ISBN 978-9975-56-404-5.

IX. Autorul (ii) lucrării

DUMBRAVA, V.-T. – dr.hab.șt.med., prof.univ., Om Emerit, Profesor Disciplina Gastroenterologie, USMF "Nicolae Testemițanu".

LUPAȘCO, I. – dr.șt.med., conf.cercet., Șef al Laboratorului de gastroenterologie, USMF "Nicolae Testemițanu".

VENGHER, I. – dr.șt.med., conf.cercet., cercetător științific superior în Laboratorul de gastroenterologie, USMF "Nicolae Testemițanu".

BEREZOVSCAIA, E. – cercetător științific Laboratorul de gastroenterologie, USMF "Nicolae Testemițanu".

X. Descrierea științifică a lucrării (până la 100 de cuvinte)

Monografia este consacrată problemelor actuale ale gastroenterologiei și hepatologiei – bolilor cronice difuze ale ficatului (steatoze, hepatopatii, ciroze hepatice, hepatite cronice). În lucrare sunt prezentate rezultatele examenului profilactic al populației aparent sănătoase, 1451 locuitori ai Republicii Moldova. A fost determinată prevalența maladiilor cronice ale ficatului și a patologiilor extrahepatice endocrine. A fost studiat profilul hormonal (axele hipofizar-adrenală, hipofizar gonadică, funcția hormonală a suprarenalelor, endocrină a pancreasului și a glandei tiroide). Au fost elaborate criteriile diagnostice și de diagnostic diferențial al dereglărilor hormonale în diferite boli cronice ale ficatului. Monografia poate fi utilă medicilor de profil internistic.

Imagine Denumirea și tipul lucrării

Ghid

Gestionarea dependentelor farmacologice. Ghid pentru studenți, rezidenți și medici narcologi

I. Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată lucrarea

“Studierea consumului de substanțe psihoactive și a măsurilor de profilaxie a acestuia la tinerii din instituțiile medii și superioare de învățământ din Republica Moldova” 15.817.04.08F

II. ISBN-ul lucrării

978-9975-82-035-6

III. Autorul (ii) lucrării

Numele, prenumele, titluri științifice și onorifice, locul de muncă

Nacu Anatol, dr. hab. în științe medicale, profesor universitar

Nastas Igor, dr. în științe medicale, conferențiar universitar

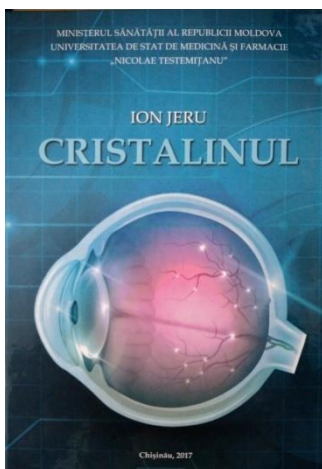
Chihai Jana, dr. în științe medicale, conferențiar universitar

Fedorova Lilia, medic psihiatru

Boronin Larisa, dr. în științe medicale, conferențiar universitar

IV. **Descrierea științifică a lucrării (până la 100 de cuvinte)**

Ghidul conține 106 pagini și este compus din 4 părți și anexe. Partile constau din bazele dependenței, tipurile de dependențe farmacologice, gestionarea comorbidităților și îngrijirile în dependențe. La anexe sunt oferite testele standardizate pentru evaluarea dependentelor și riscului de instalare a dependentelor farmacologice.

Denumirea și tipul lucrării

Cristalinul. Monografia

Denumirea și codul proiectului în cadrul căruia a fost realizată lucrarea

ISBN-ul lucrării

ISBN 978-9975-4304-4-9

Autorul (ii) lucrării

Jeru Ion

Descrierea științifică a lucrării (până la 100 de cuvinte)

Patogenia cataractei legate de vârstă rămâne o abordare actuală a oftalmologiei deși mai multe studii clinico-experimentale au fost dedicate acestei probleme pe parcursul a mai multor ani. Apanajul contemporan moderează în baza unui material probatoriu vast rolul stresului oxidativ, la care conotație se anunță oportuna periclitarea defensivei sistemului antioxidant odată cu vârsta și augmentarea consecințelor acțiunii agresive a radicalilor liberi de oxigen asupra structurilor cristaliniene. În această noimă merită a fi menționată și semnificația fiziopatologică a răspunsului inflamator, întrucât inflamația și stresul oxidativ sunt procese ce se desfășoară de asemenea într-o interfață comună, iar legătura interdependentă este în mare măsură stabilită la ora actuală în cadrul diferitor procese patologice, astfel că radicalii liberi de oxigen induc expersia citokinelor proinflamatoare și vice versa. Totodată, citokinele proinflamatoare sunt implicate în procesele de apoptoză și proliferare celulară, demonstrate prin microscopia electronică.

În concordanță cu procesele ce țin de imunogeneza și morfogeneza cataractei legate de vârstă a fost elaborat un management de tratament al cataractei legate de vârstă, cât și a complicațiilor acesteia.

FIȘA

raportului de activitate în anul 2017 pentru membrii titulari și membrii corespondenți ai AȘM

I. Titlul, numele și prenumele

Dr. hab. șt. med., Prof.univ., Membru titular al AȘ din RM, Om Emerit

Vladimir HOTINEANU

II. Activitatea științifică

Conducător al proiectului de cercetări aplicative

15. 817. 0436 A Chirurgie reconstructivă a tractului digestiv, transplant de ficat, chirurgie endocrină

III. *Rezultatele științifice principale*

Monografii în ediții internaționale	
Monografii în alte ediții din străinătate	
Articole în reviste cu factor de impact mai mare de 3	
Articole în reviste cu factor de impact 1,0-2,9	
Articole în reviste cu factor de impact 0,1-0,9	1
Articole în reviste cu factor de impact 0,01- 0,09	
Articole în alte reviste editate în străinătate	
Monografii editate în țară	
Articole în reviste naționale, categoria A	
Articole în reviste naționale, categoria B	5
Articole în reviste naționale, categoria C	4
Articole în culegeri	2
Participarea la foruri științifice	11

Activitatea inovațională

Numărul de cereri prezentate	
Numărul de hotărâri pozitive obținute	
Numărul de brevete obținute	
Numărul de brevete implementate	

IV. *Rezultatele științifice obținute în anul de referință (până la 100 de cuvinte)*

Au fost analizate manifestările complicațiilor intraoperatorii, postoperatorii precoce și tardive și a ratei apariției lor în cadrul tratamentului chirurgical al patologiilor chirurgicale a tractului digestiv, maladiilor endocrine vis-a-vis de tehnicile chirurgicale aplicate, evaluarea comparativă a eficacității metodelor chirurgicale, tradiționale și miniinvazive.

Indicațiile terapeutice permit selectarea pacienților cu patologii hepatice severe pentru transplant hepatic de la donator viu și în moarte cerebrală. Rezultatele cercetărilor științifice permit extinderea pe viitor a gamei de metode chirurgicale de tratament.

Continuă cercetările experimentale în premieră pentru RM, care au ca scop obținerea extinderii gamei de metode destinate stimulării artificiale a motilității tractului gastrointestinal.

V. *Activitatea didactică*

Numărul cursurilor ținute	10
Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de doctorat	
Numărul persoanelor la care a fost conducător științific și care au susținut teza	
Numărul manualelor, materialelor didactice editate	

VI. *Activitatea managerială*

Membru de Onoare a Societății Chirurgilor din România; Membru al Asociației Chirurgilor "N. Pirogov" din or. Moscova; Membru al Academiei Djeferson din New-York, SUA; Membru-corespondent al Academiei de Științe și Arte din Paris, Franța; Membru al Asociației Internaționale Chirurgia Hepatobiliopancreatică din Rusia, România; Membru al Asociației European Traumă și Chirurgia de Urgențe; Membru de Onoare al Academiei de Științe a Republicii Bielorusă, Minsk; Membrul Consiliului Consultativ al Fondului Global pentru lupta cu tuberculoză și infecția HIV;

Membru al Colegiului de redacție a revistei: Redactor-șef al Enciclopediei medicale AȘ RM, Chișinău; Redactor șef – revista Arta Medica; Chirurgie, București, România; Jurnalul de Chirurgie, Iași, România; INFO MEDICA; Curierul Medical; Management și Sănătatea publică; Fondator și Organizator anual al „Lectura de iarnă” pentru medicii specialiști, profil chirurgical; Fondator și Organizator jurnalul „Chirurgia pediatrică Natalia Gheorghiu”, Chișinău. **Organizațiile științifice, în care aveți funcții de conducere:** Președinte al Consiliului Metodic Central Postuniversitar; Președinte al Seminarului de profil chirurgical USMF “N. Testemițanu”; Președinte a Comisiei de Profil Chirurgie a Ministerului Sănătății RM; Președinte Consiliului Consultativ „Agenția transplantului de organe și țesuturi” din Republica Moldova.

VII. *Informații generale*

Meritul Civic, în anul 1995; Om Emerit, în 2000; Laureat al Premiului Național în domeniul științei și tehnicii al Republicii Moldova, în 2004; Medalie Nicolae Testemițanu, în 2005; Ordinul de Onoare în 2010; Ordinul Republicii, în anul 2013.

VIII. *Alte activități*

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova, Președintele Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media.

FIȘA

raportului de activitate în anul 2017 pentru membrii titulari și membrii corespondenți ai AȘM

I. Titlul, numele și prenumele

Eva Gudumac, dr.hab. în medicină, profesor universitar, academician AȘ RM, Om emerit

II. Activitatea științifică

Conducător al proiectului „Anomalii congenitale bronhopulmonare, reno-urinare, de tract digestiv (esofag, duoden, intestin subțire), și a sistemului locomotor la nou-născuți, copil, adolescent. Corecții chirurgicale.

III. Rezultatele științifice principale

Monografii în ediții internaționale	
Monografii în alte ediții din străinătate	
Articole în reviste cu factor de impact mai mare de 1	
Articole în reviste cu factor de impact 0,1-1.0	
Articole în reviste cu factor de impact 0,01- 0,1	2
Articole în alte reviste editate în străinătate	
Monografii editate în țara	
Articole în reviste naționale, categoria A	
Articole în reviste naționale, categoria B	
Articole în reviste naționale, categoria C	
Articole în culegeri	
Participarea la foruri științifice	2

Activitatea inovațională

Numărul de cereri prezentate	
Numărul de hotărâri pozitive obținute	1
Numărul de brevete obținute	
Numărul de brevete implementate	

IV. Rezultatele științifice obținute în anul de referință (până la 100 cuvinte)

Elaborarea și utilizarea algoritmului de diagnostic în infecția chirurgicală acută la copiii de vârsta fragedă a permis estimarea continuă a modificărilor clinico-paraclinice, a adus informații importante pentru ameliorarea managementului medical și a evoluției în timp a bolii la copil în vârstă de 0-7 ani, cât și preîntâmpinarea complicațiilor prin optimizarea tacticii medico-chirurgicale, selectarea noilor criterii de apreciere a eficacității tratamentului conservativ postoperator. Includerea în schema de tratament a preparatelor

imunomodulatoare a permis reducerea ratei complicațiilor cu 15% și duratei de tratament în staționarul chirurgical în mediu cu 20%.

V. *Activitatea didactică*

Numărul cursurilor ținute	600 ore
Numărul total de persoane la care ați fost conducător științific al tezei de doctorat	
Numărul persoanelor la care ați fost conducător științific și care au susținut teza	1
Numărul manualelor, materialelor didactice editate	

VI. *Activitatea managerială*

- ✓ -Șef Catedră Chirurgie, Ortopedie și Anesteziologie Pediatrică a USMF „Nicolae Testemițanu”
- ✓ Director coordonator al Centrului Național Științifico-Practic de Chirurgie Pediatrică Academician „Natalia Gheorghiu”
- ✓ Președinte al Asociației Chirurgilor Pediatri Universitari din R Moldova

VII. *Informații generale*

Academician AȘ RM, Om emerit

VIII. *Alte activități*

1. Secretar al Seminarului de Profil “Chirurgie”
2. Vicepreședinte a Comisiei de Atestare a Chirurgilor
3. Membru al Asociației Chirurgilor Pediatri din România
4. Membru al Consiliului Științific USMF “Nicolae Testemițanu”
5. Membru al Senatului USMF “Nicolae Testemițanu”
6. Chirurg pediatru Principal al MS RMoldova
7. Membru al Consiliului Suprem de Acreditare și Atestare a RMoldova

FIȘA

raportului de activitate în anul 2017 pentru membrii titulari și membrii corespondenți ai AȘM

I. Titlul, numele și prenumele

Groppa Stanislav, d.h.ș.m, academician al AȘRM, profesor universitar

II. Activitatea științifică

Conducător al programului de stat, proiectelor din cadrul programelor de stat, proiectelor de cercetări proiectelor bilaterale, internaționale

III. *Rezultatele științifice principale*

Monografii în ediții internaționale	
Monografii în alte ediții din străinătate	
Articole în reviste cu factor de impact mai mare de 3	2
Articole în reviste cu factor de impact 1,0-2,9	
Articole în reviste cu factor de impact 0,1-0,9	
Articole în reviste cu factor de impact 0,01- 0,09	
Articole în alte reviste editate în străinătate	10
Monografii editate în țară	
Articole în reviste naționale, categoria A	
Articole în reviste naționale, categoria B	2
Articole în reviste naționale, categoria C	
Articole în culegeri	
Comunicari orale publicate ca rezumate	14
Participarea la foruri științifice	6

Activitatea inovațională

Numărul de cereri prezentate	
Numărul de hotărâri pozitive obținute	
Numărul de brevete obținute	
Numărul de brevete implementate	

IV. *Rezultatele științifice obținute în anul de referință (până la 100 de cuvinte)*

1. Aplicarea multifuncțională a Video EEG monitoring în epilepsie, în bolile cerebrovasculare, în unitatea de terapie intensivă.

2. Aplicarea Echo Doppler la pacienții cu AVC în unitatea de terapie intensivă ce este o metodă rapidă, non-invazivă, relativ ieftină și sigură în stabilirea și evaluarea în dinamică a stenozei carotidiane.
3. A fost implementată metoda de Stimulare Magnetică Transcraniană (TMS) ce este utilizată pe larg atât în diagnostic cât și în tratament diferitor boli neurologice.
4. A fost optimizat - managementului terapeutic prin efectuarea trombolizei la pacienții cu AVC ischemic

V. *Activitatea didactică*

Numărul cursurilor ținute	3
Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de doctorat	5
Numărul persoanelor la care a fost conducător științific și care au susținut teza	
Numărul manualelor, materialelor didactice editate	

VI. *Activitatea managerială*

Președintele comitetului de organizare:

1. GROPPA S. Președintele Congresului al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova consacrat anului Nicolae Testemițanu, 2 – 5 octombrie 2017, Chișinău, Moldova.
2. Groppa S. Președinte Secția nr. 8, Probleme actuale ale neurologiei și neurochirurgiei, în cadrul Zilelor Universității, consacrate aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu, 16-20 octombrie 2017, Chișinău, Moldova.
3. GROPPA S. Co-Președinte al Comitetului de program al Conferinței științifice anuale a specialiștilor din cadrul IMSP IMU „Actualități și Controverse în managementul urgențelor medico-chirurgicale.”, 10 noiembrie 2017, IMSP IMU, Chișinău, Republica Moldova.
4. GROPPA S. Co-Președinte al Comitetului de program în cadrul Conferinței științifice anuale a tinerilor specialiști „Performanțe și perspective în urgențele medico-chirurgicale.”, 26 mai 2017, IMSP IMU, Chișinău, Republica Moldova.
5. GROPPA S. Co-Președinte al Comitetului de program în cadrul celui de-al 7-lea Curs Educational pe Neuroreabilitare – RoNEURO Brain Days 2017, 30 iunie – 2 iulie, 2017, Eforie Nord, România.
6. GROPPA S.T. Președintele Simpozionului XV Iași-Chișinău. 21 octombrie 2017, Iași, România.

VII. *Informații generale*

Premii, medalii, titluri etc.

VIII. *Alte activități*

FIȘA

raportului de activitate în anul 2017 a membrilor titulari și membrilor corespondenți ai AȘM

I. Titlul, numele și prenumele
Academician Ghidirim Gheorghe

II. Activitatea științifică

Proiect de cercetare instituțional

III. *Rezultatele științifice principale*

Monografii în ediții internaționale	
Monografii în alte ediții din străinătate	
Articole în reviste cu factor de impact mai mare de 3	
Articole în reviste cu factor de impact 1,0-2,9	
Articole în reviste cu factor de impact 0,1- 0,9	
Articole în reviste cu factor de impact 0,01- 0,09	
Articole în alte reviste editate în străinătate	4
Monografii editate în țară	
Articole în reviste naționale, categoria A	
Articole în reviste naționale, categoria B	1
Articole în reviste naționale, categoria C	
Articole în culegeri	1
Participarea la foruri științifice	6

Activitatea inovațională

Numărul de cereri prezentate	
Numărul de hotărâri pozitive obținute	
Numărul de brevete obținute	
Numărul de brevete implementate	

IV. *Rezultatele științifice obținute în anul de referință (până la 100 de cuvinte)*

- Leziunile mucinoase de origine apendiculară au manifestat expresie imunohistochimică CK 20 (+), CEA (+) și CK 7 (-). Leziunile mucinoase ovariene primare, la rândul său, au manifestat expresie imunohistochimică CK 20 (-), CEA (-) și CK 7 (+).
- A fost elaborat algoritmul de diagnostic și tratament al tumorilor intestinului subțire în

chirurgia de urgență

Pacienții simptomatici cu plăgi penetrante confirmate necesită soluționare prin intervenție chirurgicală – laparotomie exploratorie! La utilizarea unei astfel de tactici, rata prognozată pentru laparotomie terapeutică este de 90%. Investigările suplimentare sunt abuzive și excesive și fără valoare decizională în aprecierea tacticii ulterioare, iar tergiversarea intervenției la această categorie de traumatizați se soldează cu morbiditate și mortalitate înaltă, pe când, cei asimptomatici cu plăgi profunde ale abdomenului au probabilitate mică de prezență a leziunilor intraabdominale majore (16.4%), iar utilizarea de rutină a laparotomiei exploratorii la acești pacienți este abuzivă, deoarece cauzează o rată exagerată de intervenții nonterapeutice ce depășește 83.6%, cu durată de spitalizare semnificativ mai mare ca în cazul managementului nonoperator selectiv.

Conform datelor preliminare obținute s-a stabilit că la pacienții vârstnici intervențiile primei etape chirurgicale – control în dinamic leziunilor în structura și frecvența nu diferă în mod substanțial de la exploatarea intervențiilor la accidentații tineri și de vârstă mijlocie, dar în a doua etapă chirurgicală de chirurgie reconstructivă și osteosinteza finală nu a fost efectuată. Prezența la o mare majoritate a pacienților patologiei concomitente, ar putea afecta tactica de tratament în acest grup de pacienți care necesită dezvoltarea în continuare a abordărilor speciale pentru tratamentul celor afectați.

Colangita acută necesită un studiu aprofundat pluridisciplinar, bazat pe Scorurile bine cunoscute DIC, SIRS, MODS - al științei medicale contemporane. Este importantă aprecierea la justa valoare a gradului de gravitate a colangitei acute, ce permite adoptarea a unui management corect pentru fiecare caz clinic în parte, iar aplicarea tacticii tratamentului etapizat ne va permite obținerea unor rezultate de succes.

A fost analizată utilizarea antisepticului Izofural soluție 0,05% în tratamentul local al plăgilor postoperatorii după apendicectomie și herniotomie, în scopul prevenirii infecției supurative și regenerării eficiente a plăgii. Au fost formate două loturi de pacienți, cu și fără utilizarea concomitentă a antibioticelor în perioada postoperatorie. A fost determinat că tratamentul plăgilor postoperatorii după apendicectomie și herniotomie cu antiseptic Izofural (soluție 0,05%) asigură prevenirea asocierii infecției supurative și favorizează regenerarea eficientă a plăgii postoperatorii în $4,420 \pm 0,515$ și, respectiv, $5,540 \pm 1,020$ zile.

V. *Activitatea didactică*

Numărul cursurilor ținute	
Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de doctorat	
Numărul persoanelor la care a fost conducător științific și care au susținut teza	
Numărul manualelor, materialelor didactice editate	

VI. *Activitatea managerială*

Director de proiect

Profesor Consultant la Catedra Chirurgie nr.1 "nicolae Anestiadi"

VII. *Informații generale*

Premii, medalii, titluri etc.

VIII. *Alte activități*

FIȘA

raportului de activitate în anul 2017 pentru membrii titulari și membrii corespondenți ai AȘM

I. Titlul, numele și prenumele **Prof. univ., membru cor. AȘM, Viorel Prisacari**

II. Activitatea științifică

Conducător al programului de stat, proiectelor din cadrul programelor de stat, proiectelor de cercetări proiectelor bilaterale, internaționale

III. *Rezultatele științifice principale*

Monografii în ediții internaționale	
Monografii în alte ediții din străinătate	
Articole în reviste cu factor de impact mai mare de 3	
Articole în reviste cu factor de impact 1,0-2,9	1
Articole în reviste cu factor de impact 0,1-0,9	1
Articole în reviste cu factor de impact 0,01- 0,09	
Articole în alte reviste editate în străinătate	
Monografii editate în țară	
Articole în reviste naționale, categoria A	
Articole în reviste naționale, categoria B	5
Articole în reviste naționale, categoria C	
Articole în culegeri	
Participarea la foruri științifice	4

Activitatea inovațională

Numărul de cereri prezentate	
Numărul de hotărâri pozitive obținute	1
Numărul de brevete obținute	
Numărul de brevete implementate	

IV. *Rezultatele științifice obținute în anul de referință (până la 100 de cuvinte)*

--

V. *Activitatea didactică*

Numărul cursurilor ținute	5
Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de doctorat	5
Numărul persoanelor la care a fost conducător științific și care au susținut teza	
Numărul manualelor, materialelor didactice editate	1

VI. *Activitatea managerială*

Șef catedră Epidemiologie; Coordonator științific Laboratorul „Infecții intraspitalicești”

VII. *Informații generale*

Premii, medalii, titluri etc.

1. PRISACARI, V., ROBU, Ș., DUCA, Gh., FILIP, V. *Polimeric material with antibacterial properties*. Participare la expoziția Internațională al cercetării, inovării și invenției „INVENTICA 2017”, editia XXI-th, 28 iunie – 30 iunie, 2017, Iași, Romania – **Diploma și Medalie de aur “INVENTICA”**.
2. PRISACARI, V., TAPKOV, V., BURACIOVA, S. New sulphanilamides. Participare la expoziția Internațională al cercetării, inovării și invenției „INVENTICA 2017”, editia XXI-th, 28 iunie – 30 iunie, 2017, Iași, Romania – **Diploma și Medalie de aur “INVENTICA”**.
3. PRISACARI, V., DIZDARI, A., SAMUSI, N., TSAPCOV, V., GULEA, A. Chelates complexes of cooper (II) – inhibitors of growth and multiplication of fungi and yeasts miceliari. Participare la expoziția Internațională al cercetării, inovării și invenției „INVENTICA 2017”, editia XXI-th, 28 iunie – 30 iunie, 2017, Iași, Romania – **Diploma și Medalie de aur “INVENTICA”**.
4. PRISACARI, V., TAPKOV, V., BURACIOVA, S. New sulphanilamides. Salonul Internațional al cercetării, inovării și invenției „PRO INVENT 2017”, - ediția XV, 22 – 24 martie, 2017, Cluj-Napoca, Romania – **Diploma și Medalie de aur “PRO INVENT 2017”**.

5. *Alte activități*

LISTA
lucrărilor publicate în anul 2017

Monografii naționale

1. CRIVCEANSCAIA, L. *Strategii terapeutice în sindromul de detresă respiratorie prin deficit de surfactant la prematuri*. Chișinău: Tipografia Reclama, 2017, 160 p. ISBN 978-9975-58-112-7. CZU 618.3/4. C 89.
2. JERU, I. *Cristalinul*. Chișinău S. n. Tipogr. „Imprint Star”, 2017. 280 p. ISBN 978-9975-4304-4-9.
3. VUDU, L. *Hipotiroidia primară (Aspecte clinico-patogenice, diagnostice și terapeutice)*. Chișinău: Tipografia "Balacron", 2017. 192 p. ISBN 978-9975-3170-1-6.

Capitole în monografii naționale

1. DONOS, A. Aspecte epidemiologice și etiologice ale infecțiilor gripale. Evoluția capacităților de diagnostic. În: SPÎNU, C.; PÎNZARU, IU.; GHEORGHITĂ, Ș.; EDER, V.; SCOFERȚA, P.; SPÎNU, I.; SERBULENCO, A.; SUVEICĂ, L.; DONOS, A.; DRUC, A.; GOSTEV, I.; PÎRVU, O. *Gripa: măsuri de supraveghere, control și răspuns*. Chișinău: Tipografia Academiei de Științe a Moldovei, 2017, pp. 23-65. ISBN 978-9975-62-403-9. CZU 616.921.5-07-08 S73.
2. DONOS, A. Gripa: patogenie, imunologie, clinica și tratamentul. În: SPÎNU, C.; PÎNZARU, IU.; GHEORGHITĂ, Ș.; EDER, V.; SCOFERȚA, P.; SPÎNU, I.; SERBULENCO, A.; SUVEICĂ, L.; DONOS, A.; DRUC, A.; GOSTEV, I.; PÎRVU, O. *Gripa: măsuri de supraveghere, control și răspuns*. Chișinău: Tipografia Academiei de Științe a Moldovei, 2017, pp. 183-212. ISBN 978-9975-62-403-9. CZU 616.921.5-07-08 S73.
3. DONOS, A. Profilaxia gripei. În: SPÎNU, C.; PÎNZARU, IU.; GHEORGHITĂ, Ș.; EDER, V.; SCOFERȚA, P.; SPÎNU, I.; SERBULENCO, A.; SUVEICĂ, L.; DONOS, A.; DRUC, A.; GOSTEV, I.; PÎRVU, O. *Gripa: măsuri de supraveghere, control și răspuns*. Chișinău: Tipografia Academiei de Științe a Moldovei, 2017, pp. 213-227. ISBN 978-9975-62-403-9. CZU 616.921.5-07-08 S73.

Monografii internaționale

Capitole în monografii internaționale

Manuale naționale

1. OJOVANU, V.; BANARI, I.; EȘANU, A.; FEDERIUC, V.; NISTREANU, D.; PALADI, A.; RUBANOVICIL, L.; RUSNAC, D.; ȚÎRDEA, T. N. *Filosofia medicinei (cu elemente de bioetică medicală)*. Suport de curs. Coord. V. Ojovanu. Chișinău: CEP "Medicina", 2017. 121 p. ISBN 978-9975-82-072-1.
2. PRISACARI, V. *Epidemiologie*. Manual de lucrări practice. Chișinău, 2017. 292 p. ISBN 978-9975-82-047-9.
3. ȚÎRDEA, T. N. *Bioetică. Curs de bază*. Manual. Chișinău: CEP „Medicina”, 2017. 331 p. ISBN 978-9975-56-399-4.

Capitole în manuale naționale

1. RUSNAC D. Expertiza umanitară și cea bioetică în strategia asigurării securității umane: analiză socioteoretică și metodologică. În: *Bioetică. Curs de bază*. Manual. Resp.ed T. N. Țirdea. Chișinău: CEP „Medicina”, 2017. pp. 208-225. ISBN 978-9975-56-399-4

Ghiduri naționale

1. ПРОТОПОП, С.; ТАГАДЮК, О.; ЛЫСЫЙ, Л.; ГАВРИЛЮК, Л.; СТРАТУЛАТ, С.; АМБРОС, А.; БОБКОВА, С.; РЫВНЯК, Е.; СИМИОНИКЭ, Е.; САРДАРЬ, В.; ТИМЕРКАН, Т.; ЛАЗАР, К.; ПОПА, В. *БИОХИМИЯ*. Руководство к практическим занятиям для студентов второго курса факультета Медицины. Кишинев, ИПЦ *Medicina*, 2017, 122с. ISBN 978-9975-82-040-0.

Capitole în ghiduri naționale

1. GRAMMA, R.; PALADI, A. Aspecte psihosociale în medicina paliativă. In: *Medicina paliativă: Ghid pentru studenți*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.154-163. ISBN 978-9975-131-49-0
2. GRAMMA, R.; PALADI, A. Cercetarea în psihiatrie. În: *Etica cercetării biomedicale: Ghid pentru cercetători*. Resp. ed. GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.65-72. ISBN 978-9975-3042-8-3.
3. GRAMMA, R.; PALADI, A. Drepturile pacientului aflat în îngrijire paliativă. In: *Medicina paliativă: Ghid pentru studenți*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.111- 134. ISBN 978-9975-131-49-0
4. GRAMMA, R.; PALADI, A. Aspecte conceptuale și normative ale cercetării. În: *Etica cercetării biomedicale: Ghid pentru cercetători*. Resp. ed. GRAMMA, R. Ch: Tipografia ”Omega Premium”, 2017. pp.8-65. ISBN 978-9975-3042-8-3.
5. PALADI, A.; GRAMMA, R. Comunicarea în asistența paliativă. In: *Medicina paliativă: Ghid pentru studenți*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.134-148. ISBN 978-9975-131-49-0
6. PALADI, A.; GRAMMA, R. Cultură, religie și spiritualitate în asistența paliativă. In: *Medicina paliativă: Ghid pentru studenți*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.148-154. ISBN 978-9975-131-49-0
7. PALADI, A.; GRAMMA, R. Etica aplicată și drepturi fundamentale în practica asistenței paliative. În: *Medicina paliativă. Ghid practic pentru medicii de familie*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.136-177. ISBN 978-9975-82-051-6
8. PALADI, A.; GRAMMA, R. Particularități în abordarea pacientului aflat în îngrijire paliativă. În: *Medicina paliativă. Ghid practic pentru medicii de familie*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.179-227. ISBN 978-9975-82-051-6
9. PALADI, A.; GRAMMA, R. Principii etice în paliatie. In: *Medicina paliativă: Ghid pentru studenți*. Resp. ed. CERNEȚCHI, O.; GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.104-111. ISBN 978-9975-131-49-0
10. SUMAN A. *Instrumentar endochirurgical*. În: Suman S., Suman A., Topor B. Instrumentarul chirurgical. Ghid practic. IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițianu”. Chișinău, 2017, p. 74-97.
11. VASILOVSKI TOMA I.; GRAMMA R.; PALADI A. Cerințe morale în experimentarea pe animale. În: *Etica cercetării biomedicale: Ghid pentru cercetători*. Resp. ed. GRAMMA, R. Ch: Tipografia”Omega Premium”, 2017. pp.100-107. ISBN 978-9975-3042-8-3.

Ghiduri internaționale

1. ALAN JACKSON, NANDI SIEGFRIED, LINDA S ADAIR, STASII, E. Guideline Assessing and managing children at primary health-care facilities to prevent overweight and obesity in the context of the double burden of malnutrition. Updates for the Integrated Management of Childhood Illness (IMCI). Geneva, Switzerland, World Health Organization 2017, 88 pag. ISBN 978-92-4-155012-3.

Lucrări didactice și metodice naționale

1. DAVID V., ȘAPTEFRAȚI L., GLOBA T., FULGA V. *Caiet de lucrări practice la Histologie, Citologie și Embriologie. Citologie, Embriologie, Histologia generală și Histologia specială.* Ediția I, Chișinău, 2017. 67 p.
2. GURANDA, D.; POLIȘCIUC, T. *Emulsii farmaceutice: Indicație metodică pentru studenții de la Farmacie.* Chișinău, 2017. 25 p. CZU: 615.451.23(076).
3. NEAMȚU, L.; ȘCIUCA, S.; SELEVESTRU, R.; ȚURCAN, T.; ADAM, I. *Infecția cu Mycoplasma în patologia bronhopulmonară la copii, criterii clinico-diagnostice.* Chișinău, 2017, 32 p.
4. ONEA Emilian, sub redacția. *Histologie, Citologie și Embriologie. Suport de curs.* Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic "Medicina", 2017. 202 p.
5. SPÎNU, C.; PÎNZARU, I.U.; GEORGHITĂ, ȘT.; SPÎNU, IG.; DONOS, A. *101 Întrebări și răspunsuri despre gripă.* Chișinău, 2017, 32 p. Consiliul științific al CNSP, Proces verbal nr. 6 din 20.06.2017.

Protocoale clinice în țară

1. ANESTIADI, Z., VUDU, L., ZOTA, L., ALEXA, Z., HAREA, D., VÂRTOSU, A., CEBOTARI, I. CASIANCIUC, A., *Diabetul zaharat necomplicat: protocol clinic național, nr. 620.* Chișinău, 2017. 101 p.
2. GUDUMAC E., CURAJOS B., BERNIC J., CELAC V., ROLLER V., CURAJOS A., DOLGHIER L. *Infecția nespecifică a tractului urinar la copil.* Protocol clinic național, 2017, Chișinău. Aprobata la ședința Consiliului de experți ai Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova din 22.11.2017.
3. GUDUMAC E., CURAJOS B., BERNIC J., CELAC V., ROLLER V., DOLGHIER L. *Traumatismul aparatului reno-urinar la copil.* Protocol clinic național, 2017, Chișinău. Aprobata la ședința Consiliului de experți ai Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova din 22.11.2017.
4. GUDUMAC E., LIVȘIȚ I., ANDRONIC N., BOIȘTEAN L. *Pneumonia distructivă la copil.* Protocol clinic național, 2017, Chișinău. Aprobata la ședința Consiliului de experți ai Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova din 22.11.2017.
5. GUDUMAC E., LIVȘIȚ I., BERNIC J., ANDRONIC N., COJUȘNEANU N. *Abcese ale cavității pelviene la copii.* Protocol clinic național, 2017, Chișinău. Aprobata la ședința Consiliului de experți ai Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova din 22.11.2017.
6. GUDUMAC E., LIVȘIȚ I., BERNIC J., PASICOVSCHI T. *Tumori primare maligne hepatice la copil.* Protocol clinic național, 2017, Chișinău. Aprobata la ședința Consiliului de experți ai Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova din 22.11.2017.
7. NACU, A.; REVENCO, M.; CUROCICHIN, G.; CHIHAI, J.; DELIV, I.; COȘCIUG, I. *Tulburările de anxietate.* Protocol clinic național. PCN-278. Chișinău, 2017. 77 p.

Compendii naționale

2. COJOCARU-TOMA M. *Produse vegetale și fitopreparate din Republica Moldova.* Compendiu pentru lucrări de laborator la farmacognozie, Chișinău, Centrul Editorial-Poligrafic Medicina, 2017, 330 p., ISBN 978-9975-82-059-2.

Capitole în compendii naționale
Manuale internaționale
Capitole în manuale internaționale
Dicționare internaționale
Lucrări didactice și metodice internaționale

Articole din reviste cu factor de impact:

Articole din reviste cu factor de impact mai mare 3

1. BETTENCOURT C., V. SALPIETRO, S. EFTHYMIU, V. CHELBAN, D. HUGHES, A.M. PITTMAN, M. FEDEROFF, T. BOURINARIS, M. SPILIOTI, G. DERETZI, T. KALANTZAKOU, H. HOULDEN, A.B. SINGLETON, G. XIROMERISIOU. Genotype-phenotype correlations and expansion of the molecular spectrum of AP4M1-related hereditary spastic paraplegia. *Orphanet Journal of Rare Diseases*. 2017; 12(172). (IF: 3, 507).
2. BURISH, J., VEGH, Z...TURCAN, S. et al. Occurrence of Anaemia in the First Year of Inflammatory Bowel Disease in a European Population-based Inception Cohort-An ECCO-EpiCom Study. *J Crohns Colitis*, 2017, 11(10), p. 1213-1222. doi: 10.1093/ecco-jcc/jjx077. www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/28575481 (IF: 5,813)
3. CHELBAN, V., PATEL, N., VANDROVCOVA, J., ZANETTI, M.N., LYNCH, D.S., RYTEN, M., BOTIA, J.A., BELLO, O., TRIBOLLET, E., EFTHYMIU, S., et al. Mutations in NKX6-2 Cause Progressive Spastic Ataxia and Hypomyelination. *The American journal of human genetics*. 2017; 100: 969-977. (IF: 9.025).
4. CHELBAN, V., TUCCI, A., LYNCH, D.S., POLKE, J.M., SANTOS, L., JONVIK, H., GROPPA, S., WOOD, N.W., AND HOULDEN, H. Truncating mutations in SPAST patients are associated with a high rate of psychiatric comorbidities in hereditary spastic paraplegia. *Journal of neurology, neurosurgery, and psychiatry*. 2017; 0: 1-7. (IF: 7.349).
5. CHIOSA V, GROPPA SA, CIOLAC D, KOIRALAN, MISINAL, WINTER Y, MOLDOVANU M, MUTHURAMAN M, GROPPA S. Breakdown of thalamo-cortical connectivity precedes spike generation in focal epilepsies. *Brain Connectivity* 2017; 7(5): 309-320 (IF: 3.83).
6. ENAKI, N.; BAZGAN, S.; CIOBANU, N.; TURCAN, M.; PASLARI, T.; RISTOSCU, C.; VASEASHTA, A.; MIHAILESCU, I.A. *Improvement in Ultraviolet Based Decontamination Rate Using Meta-materials, Journal of Applied Surface Science*. 2017, 417, 40-47. ISSN: 0169-4332 <http://dx.doi.org/10.1016/j.apsusc.2017.01.133> (IF 3.387).
7. WRANKE A., PINHEIRO BORZACOV L.M., TURCANU A., PARANA R., LOBATO C., HAMID S., CEAUSU E., DALEKOS G.N., RIZZETTO M., NIRO G.A., LUBNA F., et al. Clinical and virological heterogeneity of hepatitis delta in different regions world-wide: The Hepatitis Delta International Network (HDIN). *Liver International*. 2017 octomber 26; 1–9., DOI 10.1111/liv.13604 ISSN 1478-3231. (IF: 4.116)

Articole din reviste cu factor de impact 1,0-2,9

4. MUSTAFA, BA., TAMEEMI AL., RALUCA, S., PRISACARI, V., VOICU, GE., POPA, M., CHIFIRIUC, MC., OTT, C., MARTON, GE., MEGHEA, A. Antimicrobial performance of nanostructured silica-titania sieves loaded with izohidrofural against microbial strains isolated from urinary tract infections. *Comptes Rendus Chimie*, 20 (2017) 475-483. (IF: 1,879). ISSN: 1631-0748
5. CIOBANU, N; RUSU, S.; TRONCIU, V.Z. Anticipated synchronization of semiconductor lasers with passive dispersive reflectors. *Romanian Report in Physics*. 2017, 69, 401. ISSN 1221-1451 43 822 <http://www.rrp.infim.ro/IP/AN401.pdf> (IF: 1.467).
6. POGREBNOI, S.; CHIRIȚĂ, C.; VALICA, V.; MACAEV, F.; CHIFIRIUC, M.C.; KAMERZAN, C.; UNCU, L.; UNCU, A.; NEGREȘ, S.; IONICĂ, F.E.; NICOLESCU, F.;

MARANDIUC, I.M.; ȘTEFĂNESCU, E. Studies of the antimycobacterial action of a novel compound of the thiadiazole class, 2-(propyl-thio)-5H-[1,3,4]-thiadiazole[2,3-b]-quinazoline-5-one. *Farmacia*, 2017; 65(1): 69-74. ISSN: 0014-8237, (IF: 1,3)

Articole din reviste cu factor de impact 0,1-0,99

1. NACU, A.; CHIHAI, J.; NASTAS, I.; BLAJIN, M. La psychiatrie en Moldavie, le parcours d'une psychiatrie totalitaire vers une psychiatrie communautaire. *L'Evolution Psychiatrique*, Vol.82, N1, janvier-mars 2017, 143-159. ISSN 0014-3855. (IF: 0.378) (<https://www.journals.elsevier.com/levolution-psychiatrique>).
2. PADUCA, A.; BRUENECH, JR. Neuroanatomical Structures in Human Extraocular Muscles and Their Potential Implication in the Development of Oculomotor Disorders. *Journal of Pediatric Ophthalmology and Strabismus*. 2017 Oct 9:1-9. DOI: 10.3928/01913913-20170703-16. [Epub ahead of print] PMID:28991350, (IF 0.902), (<https://www.healio.com/ophthalmology/journals/jpos/%7B5ad57e5c-aaf4-4d52-a730-f2674c44ecc6%7D/neuroanatomical-structures-in-human-extraocular-muscles-and-their-potential-implication-in-the-development-of-oculomotor-disorders>).
3. SPĂTARU, D., PRISACARI, V. Particularities of the etiological structure of nosocomial infections in hospitals of orthopedics and traumatology profile. The Medical-Surgical Journal. Society of Physicians and Naturalists, Iasi (MSJ). Iași, România, 2017, vol. 121, nr. 1, p. 178-184. ISSN-L: 2286-2560, ISSN online: 2286-2560, ISSN print: 0048-7848 (IF: 0,21). ISSN: 0048-7848.

Articole din reviste cu factor de impact 0,01-0,09

Reviste SCOPUS

1. SHEREMET, M.; SYDORCHUK, L.; SHIDLOVSKYI, V.; BEDENYUK, A.; SYDORCHUK, R.; BATIG, V.; KUROCHKIN, GH.; LEVITSKY, A.; CHYMPOI, K. Effect of APO-1 / FAS, CTLA-4 and BCL-2 genes polymorphisms on the risk of goiter nodular forms with autoimmune thyroiditis occurrence among the bukovinian population. *Archives of the Balkan Medical Union*, 2017, vol. 52(2), pp. 11-18. ISSN 1584 9244. (IF 0,1).
2. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; BURGOCI, S.; IVANCOV G.; TARAN, N.; PELTIC, A.; CAZACU, D.; ȘIRGHI, V. Four years of hepatic transplantation in the Republic of Moldova. București, *Chirurgie*, 2017, 112 (3), p. 244–251, ISSN 1221-9118. <http://www.revistachirurgia.ro/pdfs/2017-3-244.pdf>
3. РАБА, Т. Особенности клинических проявлений и диагностики хронического гепатита G у ребенка 12 лет. *Вопросы практической педиатрии*. Москва, Россия, 2017, том 12, нр. 1, с. 63-69. SCOPUS. ISSN 1817-7646.

Articole din alte reviste editate în străinătate

1. AFTENE D., CIOBANU N., GROPPA ST. Examenul neurofiziologic în neuropatii periferice. Review. In: *Archives of the Balkan Medical Union*. 2017; vol. 52, 1 (1): 20-24, ISSN 0041-6940.
2. CALCÎI, C.; HADJIU, S.; REVENCO, N.; LUPUȘOR, N.; SPRINCEAN, M. Accidental cerebral vascular la copiii de vârstă mică: prezentare de caz clinic. În: *Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, 3(23), p. 75-84. ISSN 2068-8040.
3. CATERENIUC D., GLAVAN D., GROPPA ST. Pseudo-refractory epilepsy. Clinical case. In: *Archives of the Balkan Medical Union*. 2017; vol. 52, 1 (1): 45-47, ISSN 0041-6940.
4. CHIOSA V., Epileptic encephalopathy with continuous spike-waves during sleep: clinical and neurophysiological features. In: *Archives of the Balkan Medical Union*. 2017; vol. 52, 1 (1): 25-28, ISSN 0041-6940.

5. CHIOSA, D. L'homocysteine: un nouveau facteur de risque cardiovasculaire. *Archives of the Balkan Medical Union*. 2017, 52(1) suppl., 190-194. ISSN 0041-6940.
6. CIOBANU N., GROPPA S. The relationship between vascular changes and risk of vascular events in subjects with metabolic syndrome. *Archives of the Balkan Medical Union*, 52(1)/2017, pag 68-74.
7. CIOCANU M., BOROVIC E., MISHIN I., CIOBANU GH. The 60th anniversary of the founding of the Institute of Emergency Medicine. *Archives of the Balkan Medical Union*. București. 2017, vol.52, nr.1 (suppl. 1), p.7-8. (ISSN 0041-6940). http://urgenta.md/Docs/Balkan_2017.pdf
8. CÎRSTEA, O.; TURCU, O.; REVENCO, N. Risk factors for bronchiolitis in infants and the role of fecal microbiota profiles. In: *Supplement of Acta Medica Transilvanica*. 2017, vol. 22, nr. 3, p. 32-34. ISSN 2559-6500.
9. CRIVCEANSCAIA, L. Maternal comorbidities as risk factors for premature babies. In: *Supplement of Archives of the Balkan Medical Union*. 2017, vol. 52, nr. 1, supl. 1, p.106-110. ISSN 0041-6940.
10. CRIVCEANSCAIA, L. Utilizarea surfactantului în managementul SDR la nou-născutul prematur în dependență de nivelul maternității. In: *Supplement of Archives of the Balkan Medical Union*. 2017, vol. 52, nr. 1, supl. 1, p. 100-102. ISSN 0041-6940.
11. DOGOTARI, N.; GUDUMAC, E.; TICA, C.; EREMIA, V.; IONESCU, C.; BABUCI, S. Clinical and morphopathological considerations in pulmonary hydatid cyst complicated by endobronchial rupture in children. *ARS Medica Tomitana*. 2017, 2(23), 72 -78. ISSN 1841-4036. DOI [10.1515/arsm-2017-0014](https://doi.org/10.1515/arsm-2017-0014)
12. GARBUZ, O.S.; GRAUR, V.O.; TAGADIUC, O.C.; ANDRONACHE, L.M.; SARDARI, V.V.; GULEA, A.P.; GUDUMAC, V.S. *In vitro* antiproliferative potential and antioxidant capacity of new coordination compounds. *Международный научно-исследовательский журнал. International research journal*. Екатеринбург, 2017, N.05 (59), часть 2, p.122-125. ISSN 2303-9868 PRINT, ISSN 2227-6017 ONLINE. (РИИЦ: 0,248).
13. GASNAȘ A. Perturbările rețelelor cerebrale după un accident vascular cerebral: studii a conectivității cerebrale. In: *Archives of the Balkan Medical Union*. 2017; vol. 52, 1 (1): 54-59, ISSN 0041-6940.
14. GASNAȘ A., CATERENIUC D., GROPPA ST. Persistent migraine aura without infarction. Case report. In: *Archives of the Balkan Medical Union*. 2017; vol. 52, 1 (1): 40-44, ISSN 0041-6940.
15. GASNAȘ A., LEAHU P., MATEI A., CATERENIUC D., GROPPA ST. Up to date acoustic schwannomas and the role of auditory evoked potentials. Case report. In: *Archives of the Balkan Medical Union*. 2017, vol. 52, 1 (1): 29-33, ISSN 0041-6940.
16. GASNAȘ A., PIRTAC I., CATERENIUC D., GROPPA ST. Myasthenia gravis - Lambert Eaton O
17. GHIDIRIM GH., DANCI A., MIȘIN I., ȘOR E. Hemangiom splenic. *Archives of the Balkan Medical Union*. București. 2017, vol.52, nr.1 (suppl. 1), p.116-118. (ISSN 0041-6940). http://urgenta.md/Docs/Balkan_2017.pdf
18. GHIDIRIM GH., MIȘIN I., BODRUG N., ISTRATE V. Relevanța clinică a endoscopiei digestive avansate în herniile axiale esofagiene. *Archives of the Balkan Medical Union*. București. 2017, vol.52, nr.1 (suppl. 1), p.119-128. (ISSN 0041-6940). http://urgenta.md/Docs/Balkan_2017.pdf
19. GLAVAN A., GROPPA ST., GLAVAN D. Evaluarea neuropsihologică și proiectarea intervenției psihologice în reabilitarea pacienților cu accident Vascular cerebral (AVC). Caz clinic. In: *Archives of the Balkan Medical Union*. 2017; vol. 52, 1 (1): 9-14, ISSN 0041-6940.
20. GLAVAN A., RUSU E., ARHIP E. Managementul psihologic al stresului psihic și al tulburărilor anxioase. Caz clinic. In: *Archives of the Balkan Medical Union*. 2017; vol. 52, 1 (1): 15-19, ISSN 0041-6940.
21. GROPPA, S. A.; CIOLAC, D.; CHIOSA, V. Diagnostic and therapeutic advances in epileptic encephalopathy with continuous spike-wave of sleep. *Glob J Intellect Dev Disabil*. 2017, 1(3), 555-565.

22. GUDEMAC, E.; BABUCI, S.; TICA, C.; PETROVICI, V.; NACU, V.; IONESCU, C.; NEGRU, I. Comparative cellular local response in abdominal defect plastic surgery with bovine pericardium and bovine fascia preserved in formaldehyde in experimental rabbits. *ARS Medica Tomitana*. 2017, 2(23), 83 -93. ISSN 1841-4036. DOI [10.1515/arsm-2017-0016](https://doi.org/10.1515/arsm-2017-0016)
23. GUDUMAC, E.; ŞCIUCA, S.; SELEVESTRU, R.; BALANETCHI, L. Pleuro-pulmonary complications in patients with cystic fibrosis. В: *Хірургія дитячого віку*. 2017, 4(57), с. 29-34. ISSN 2304-0041.
24. GULEA, A.P.; TODERAS, I.K.; GUDUMAC, V.S.; TAPCOV, V.I.; GARBUZ, O.S.; ROSCOV, E.V.; SARDARI, V.V. , TAGADIUC, O.C. Anticancer and toxicity activities of new synthesized compound. *Международный научно-исследовательский журнал. International research journal*. Екатеринбург, 2017 (în tipar Sardari !!!). ISSN 2303-9868 PRINT, ISSN 2227-6017 ONLINE. (РИНЦ: 0,248).
25. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; CĂLCÂI, C.; LUPUŞOR, N.; REVENCO, N. Invaliditatea neuropsihică și motorie la copiii cu afecțiuni perinatale ale sistemului nervos central. În: *Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, 3(23), p. 45-62. ISSN 2068-8040.
26. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; CĂLCÎI, C.; LUPUŞOR, N.; REVENCO, N. Clinicalpeculiarities of cerebrovascular accidents in newborns, infants and children of smallage. In: *Supliment of Acta Medica Transilvanica*. 2017, vol. 22, nr. 3, p. 13-16. ISSN 2559-6500.
27. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; CĂLCÎI, C.; LUPUŞOR, N.; REVENCO, N. Metode predictive de apreciere a riscului apariției leziunilor cerebrale perinatale cu rol în formarea prognosticului tulburărilor reziduale ale sistemului nervos central. În: *Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, 2(23), p. 29-44. ISSN 2068-8040.
28. KUSTUROV V., PALADII I., KUSTUROVA A. Trauma 2016: The Modern Technology Of Treatment In Current Traumatology And Orthopedics. *Archives of the Balkan Medical Union*. Bucureşti. 2017, vol.52, nr.1 (suppl. 1), p.170-173. (ISSN 0041-6940). http://urgenta.md/Docs/Balkan_2017.pdf
29. KUSTUROV V., PALADII I., KUSTUROVA A., GHIDIRIM GH. Actualities In Specialized Aid Of The Patients With MultipleAnd Associated Trauma. *Archives of the Balkan Medical Union*. Bucureşti. 2017, vol.52, nr.1 (suppl. 1), p.135-139. (ISSN 0041-6940). http://urgenta.md/Docs/Balkan_2017.pdf
30. LEAHU P., MATEI A., GASNAŞ A., GROPPA S. "Visual evoked potentials: clinical use in diabetes mellitus and multiple sclerosis". *Archives of the Balkan Medical Union*. 2017; 52, 1(supl.1):74-78. ISSN 0041-6940
31. LUPUŞOR, N.; REVENCO, N.; LUPUŞOR, A.; SPRINCEAN, M.; CALCÎI, C.; HADJIU, S. Tulburările de somn la copii cu paralizie cerebrală. În: *Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, 3(23), p. 33-40. ISSN 2068-8040.
32. LUPUŞOR, N.; REVENCO, N.; SPRINCEAN, M.; CĂLCÂI, C.; LUPUŞOR, A.; HADJIU, S. Deficitul motor la copii cu accident vascular cerebral. În: *Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, vol. 23, nr. 4, p. 67-73. ISSN 2068-8040.
33. PADUCA, A. Reflection Paper on Person-Centered Approach in Health Care and Research in Strabismus Field. *Journal of Patient Care* 2017, 3:2. J Pat Care 3:129. Volume 3, Issue 2: 1-4. 1000128. <https://www.omicsonline.org/open-access/reflection-paper-on-personcentered-approach-in-health-care-andresearch-in-strabismus-field.pdf>
34. PADUCA, A. Types of Adult Strabismus among the Patients in Republican Clinical Hospital of Republic of Moldova. *Journal of Ophthalmology & Clinical Research*, 2017. Volume 1, Issue 1: 1-5. <http://www.opastonline.com/wp-content/uploads/2017/04/TypesofAdult-StrabismusamongthePatientsinRepublicanClinicalHospitalofRepublicofMoldova-JOCR-17-012.pdf>
35. PADUCA, A.; BOERGEN, K. P. Adult strabismus – a case associated with Dissociated Vertical Deviation. *South-East European Journal of Ophthalmology. Official Journal of South-East European Ophthalmological Society (SEEOS)* 26.06.2017.

36. PAVLOVSKI, Y.; NASTAS, I.; BORONIN, L.; CHIHAI, J. Methadone maintenance treatment and sexual function of heroin addicted patients. *Romanian Journal of Psychiatry*, vol. XIX, No.3, 2017. p.108-111. P-ISSN 1454-7848, E-ISSN 2068-7176. (B+, RO)
37. PIRTAC I., SAMOTIUC E., GASNAS A., GROPPA ST. Stimularea noninvazivă și kinetoterapia în recuperarea pacienților cu AVC ischemic acut. In: *Archives of the Balkan Medical Union*. 2017; vol. 52, 1 (1): 48-51, ISSN 0041-6940.
38. ȘALARU, V.; CUROCICHIN, GH. Multimorbiditatea - o provocare pentru medicina de familie. *Archives of the Balkan Medical Union*. 2017, 52 (1) suppl., 186-189. ISSN 0041-6940.
39. SCIUCA, S.; CHIRIAC, A.; COVANTEV, S.; BONDAREVA, X.; BALANETCHI, L. Cystic Fibrosis Related Diabetes in Adolescents. In: *Revista Societății Române de Pneumologie*. 2017, 3(66), p. 152-154. ISSN 2067-2993.
40. ȘCIUCA, S.; GAȚCAN, Ș.; CASTRAVEȚ, I.; FUIOR, V.; COVANTEV, S.; BALANETCHI, L.; SELEVESTRU, R. The impact of cystic fibrosis upon the evolution of pregnancy, fetus and newborn. În: *Revista Societății Române de Pneumologie*. 2017, 1(66), p. 32-35. ISSN 2067-2993.
41. SHEREMET, M.; SYDORCHUK, L.; SHIDLOVSKYI, V.; BEDENYUK, A.; SYDORCHUK, R.; GYRLA, Y.; BILOOKIY, O.; TKACHUK, N.; KUROCHKIN, G.; LEVITSKY, A. Associations of BCL-2 (RS17759659), CTLA-4 (RS231775), APO-1/FAS (RS2234767) genes polymorphisms with activity of proliferation and apoptosis in thyroid tissue of patients with nodular forms of goiter combined with autoimmune thyroiditis and thyroid adenoma. *Journal of Education, Health and Sport*, 2017. 7(8), 498-509. eISSN 2391-8306.
42. SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; EȚCO, L.; CĂLCĂI, C.; LUPUȘOR, N.; HADJIU, S. Diagnosticul diferențial al paraliziiilor cerebrale cu unele patologii neurogenetice. În: *Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, vol. 23, nr. 4, p. 51-66. ISSN 2068-8040.
43. SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; EȚCO, L.; CALCÎI, C.; LUPUȘOR, N.; HADJIU, S. Ameliorarea neurodezvoltării copiilor cu patologii neurogenetice. În: *Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România*. 2017, 2(23), p. 61-79. ISSN 2068-8040.
44. TĂZLĂVAN, T., JERU, I. Managementul emboliei pulmonare cu instabilitate hemodinamică. *Archives of the Balkan Medical Union*. Vol. 52, nr. 1, supl. 1, April 2017, p. 85-88. ISSN 0041-6940.
45. TURCANU, A., ANDRIES, L., BARBA, D. Impact of IL-10, IFN Gamma and TNF Alfa in Evolution of Patients Affected by Chronic Delta Viral Infection. *Proceedings Filodiritto Allergy, Asthma, COPD, Immunophysiology & on Rehabilitology: Innovative Technologies* Bologna, Italy, 2017, p. 211-218; ISBN 978- 88-95922-83-6; Citation Index by Thomson Reuters (ISI).
46. TURCU, O.; CÎRSTEA, O.; HOLBAN, A.; REVENCO, N. The impact of antibioticotherapy on gut microbiota in children. In: *Supplement of Acta Medica Transilvanica*. 2017, vol. 22, nr. 3, p. 38-40. ISSN 2559-6500.
47. ГИДИРИМ Г.П., КУСТУРОВ В.И., ПАЛАДИЙ И.К. Современная тактика при нестабильных повреждениях таза. *Медицинский Вестник МВД России*. Москва, 2017. ormvd@ormvd.ru.
48. ГОРБУНОВА, Г. Д.; ЕЦКО, К. П. Влияние трудовой миграции родителей на состояние здоровья детей Молдовы. В: *Материалы международной научно-практической Конференции «Роль здравоохранения в охране общественного здоровья»*. Научно-практический журнал. Москва, Россия, 2017, выпуск 1, с. 30-35.
49. ГРОСУ, В. В. Спортивное сердце у подростков в медицинской практике. В: *Материалы Всероссийской научно-практической Конференции «Основные аспекты охраны репродуктивного здоровья подростков»*. Новосибирск, Россия, 2017, с. 27-30. УДК 614.2.

50. ГРОСУ, В. В. Эволюция и профилактика сердечно-сосудистых заболеваний. В: *Международная научно-практическая Конференция „Роль здравоохранения в охране общественного здоровья”*. Бюллетень Национального научно-исследовательского Института общественного здоровья имени Н. А. Семашко. Москва, Россия, 2017, выпуск 1, с. 47-51.
51. ЕЦКО, К. П.; ГОРБУНОВА, Г. Д. Трудовая миграция в Республике Молдова. В: *Материалы международной научно-практической Конференции «Роль здравоохранения в охране общественного здоровья»*. Научно-практический журнал. Москва, Россия, 2017, выпуск 1, с. 95-98.
52. ЕШАНУ, В.; ПАЛИЙ, И.; ЕШАНУ, В.; ПЫРЦУ, Л. Пищевое поведение и физическая активность у детей с метаболическим синдромом. В: *Международный научный медицинский журнал „MEDICUS”*. Волгоград, Россия, 2017, 3(15), с. 68-71. ISSN 2409-563X.
53. ЗАЙКОВА, Н.; ДЛИН, В.; КАРАМАН, А.; КОРСУНСКИЙ, А.; ЕРЕМЕЕВА, А.; СИНИЦЫНА, Л.; РЕВЕНКО, Н. Состояние внутривисцеральной гемодинамики у детей с пузырно-мочеточниковым рефлюксом и рефлюкс-нефропатией. В: *Научно-практический медицинский журнал Педиатрия. Журнал имени Г. Н. Сперанского*. Москва, Россия, 2017, том 96, нр. 5, с. 32-37. ISSN 0031-403x. Doi:10.24110/0031-403X-2017-96-5-32-37.
54. РАБА, Т. Провоспалительные интерлейкины и их роль в патогенезе хронических гепатитов В и С у детей. В: *Вестник науки и образования*. Москва, Россия, 2017, 3(27), т. 1, с. 108-113. ISSN 2312-8089.
55. РАБА, Т. Хронический вирусный гепатит В и С у детей, рожденных от инфицированных HBV и HCV матерей. В: *Детские инфекции*. Москва, Россия, 2017, т. 16, нр. 1, с. 12-15. ISSN 2072-8107.
56. СПРИНЧАН, М. Л.; ХАДЖИУ, С. А.; ЕЦКО, Л. А.; ГАЦКАН, Ш. В.; РЕВЕНКО, Н. Е. Неврологические расстройства у недоношенных детей, получивших антенатальную нейропротекторную терапию. В: *Материалы международной научно-практической Конференции «Роль здравоохранения в охране общественного здоровья»*. Научно-практический журнал. Москва, Россия, 2017, выпуск 1, с. 271-275.

**Articole din reviste naționale:
categoria A,**

categoria B,

1. BERLIBA, E.; AKEL, A.; TOFAN-SCUTARU, L.; BERLIBA, S.; PELTEC, A. ; TCACIUC, E. Zollinger-Ellison syndrome: clinical considerations and therapeutic challenges. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2(54) 2017. 103 – 109. ISSN 1857-0011.
2. BÎRCĂ, I.; ALSALIEM, T.; SPÎNU, C.; DONOS, A.; BURDUNIUC, O. Aspecte epidemiologice și clinico-evolutive ale infecției rotavirale la copiii sugari în Republica Moldova. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2017, 1(53), p. 33-36. ISSN 1857-0011.
3. BUJOR S.; BUJOR P.; MORARU V., Opțiuni terapeutico-chirurgicale în chistul hidatic al lobului hepatic sting. *Arta Medica*, 2017, Nr.1 (62), 37-38. ISSN 1810-1852.
4. BURGOCI, S. Managementul medico-chirurgical al carcinomului hepatocelular. *Sănătatea Publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, nr.4 (74), 139-145, Chișinău. ISSN 1729-8687.
5. CALALB, T.; GORCEAG, M.; CHIRU, T.; CIORCHINA, N. Studiul comparativ al conținutului polifenolic în frunzele și fructele sp. *Lycium barbarum* L. spontan și cultivat. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, R. Moldova, nr. 2 (54) 2017, 211-216, ISSN 1857-0011.

6. CASIAN, I.; CASIAN, A.; VALICA, V. Optimizarea metodelor analitice pentru studiul fitochimic și standardizarea produsului vegetal din specia *Macleaya microcarpa* (Maxim.) Fedde. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2(54)/2017, p. 206-211. ISSN 1857-0011.
7. CĂLCÎI, C.; HADJIU, S.; REVENCO, N.; IAVORSCHII, E.; RODOMAN, I.; VASILIEVA, M. Particularitățile evolutive ale accidentului vascular cerebral la copiii de vârstă mică în urma traumatismului cranio-cerebral: caz clinic. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2017, 2(54), p. 320-323. ISSN 1857-0011.
8. CĂLCÎI, C.; REVENCO, N.; HADJIU, S. Epilepsiile copiilor de vârstă mică: aspecte epidemiologice. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 22-25. ISSN 1810-5289.
9. CENUȘA, F.; VIOARĂ, V.; SELEVESTRU, R.; NEAMȚU, L.; MARTALOG, P.; ROTARI, A.; ȘCIUCA, S. Particularitățile clinico-paraclinice ale pneumoniilor atipice la copii. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 34-37. ISSN 1810-5289.
10. CHIRVAS, E. Reglarea T celulară în infecția cronică HBV. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. Chișinău, 2017, 3 (73); p. 91-93. ISSN 1729-8687.
11. CIOBANU N., CIOBANU S. Femoral neck fractures in patients with stroke sequelae”, *Curierul medical*, Vol 60 Nr 2, pag 3-7. ISSN 1857-0666
12. CIOBANU N., GROPPA S. Metabolic Syndrome as a risk factor for Ischemic Stroke. *Curierul medical*, Vol 60 Nr 1, pag 20-22. ISSN 1857-0666
13. CIUNTU, A. Nivelul moleculelor de semnalizare celulară în urină la copii cu glomerulonefrită. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 12-15. ISSN 1810-5289.
14. COȘCIUG E., ȘORIC G., LUPAȘCU-VOLENTIR F., FETCO D., STOICOVA I., NEGARĂ A. Probleme mari geriatrice, bolile cardiovasculare cronice și calitatea vieții pacienților vârstnici din Republica Moldova. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, (3(73), 102-104. ISSN 1729-8687.
15. CRACEA, A.; FOCA, S.; REVENCO, N. Eficiența clinică și paraclinică a tratamentului cu Tocilizumab la pacienții cu artrită juvenilă idiopatică. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 9-12. ISSN 1810-5289.
16. CRACEA, A.; GRIN, O.; FOCA, S.; CRIVCEANSCHI, E.; GOLUB, V.; REVENCO, N. Granulom eozinofilic la copil de vârstă fragedă (caz clinic). În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2017, 2(54), p. 316-319. ISSN 1857-0011.
17. CUȘNIR, V.; BULAT, N.; CUȘNIR, V.jr.; CUȘNIR, VIT. Sindromul de ochi uscat este o realitate? *Sănătate publică, economie și managementul în medicină. Revista științifico-practică*. Chișinău 3 (73), 2017, p.104-106. ISSN 1729-8687.
18. DARII, E.; HOTINEANU, V.; CAZACOV, V.; CIMBRICIUC, M. Aprecieri asupra calității vieții pacientului hepatic tratat chirurgical. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, nr. 3 (55), 259 - 265. ISSN 1857-0011.
19. DAVID, A. Structura morbidității rinitei alergice la copii în Republica Moldova. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2017, 2(54), p. 298- 304. ISSN 1857-0011.
20. DESEATNICOVA E., ȘORIC G., LUPAȘCU-VOLENTIR F., AGACHI S., NEGARĂ A., GROPPA L. Sindromul de fragilitate și riscul de fracturi la pacienții vârstnici din Republica Moldova. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, (3(73), 106-108. ISSN 1729-8687.
21. DOLAPCIU, E. Evaluarea dezvoltării fizice la adolescenți. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 25-29. ISSN 1810-5289.
22. DUCA, M.; PALII, I.; ABDUȘA, D. Expresia unor gene în bolile cardiovasculare la copii și adulți. *Buletinul Academiei de Științe ale Moldovei. Științele Vieții*. Chișinău, 2017, nr. 1(331), 59-66. ISSN 1857-064X
23. DUCA, M.; PALII, I.; ABDUȘA, D. Variabilitatea expresiei unor gene asociate cu patologiile cardiovasculare. In: *Akademios. Revistă de știință, inovare, cultură și artă*. Chișinău, 2017, 2(45), p. 65-71. ISSN 1857-0461.

24. DUMBRĂVEANU, L.; CUȘNIR, V.; GROPPA, L. Aspecte clinico-terapeutice ale cataractei la pacienții cu uveită asociată cu boli reumatice. *Sănătate publică, economie și managementul în medicină. Revista științifico-practică*. Chișinău 3 (73), 2017, p.108-111. ISSN 1729-8687.
25. EREMCIUC, R.; GRIN, O.; REVENCO, N. Particularitățile sindromului Sapho la copii – caz clinic. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 60-63. ISSN 1810-5289.
26. EȘANU, V.; PALII, I. Sindromul metabolic la copii: impactul asupra funcției și morfologiei cardiace. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2017, 2(54), p. 304-310. ISSN 1857-0011.
27. EȘANU, V.; REVENCO, N.; PALII, I. Comportamentul alimentar și activitatea fizică la copiii cu sindrom metabolic. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 81-84. ISSN 1810-5289.
28. FERDOHLEB, A. Rezultatele la distanță și calitatea vieții pacienților ce au suportat operații reconstructive pentru stricturi biliare benigne. *Sănătatea Publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, nr.4 (74), 145-153, Chișinău. ISSN 1729-8687
29. FETCO D., MATCOVSCHI S., ȘORIC G., LUPAȘCU-VOLENTIR F., COȘCIUG E., NEGARĂ A. Comorbiditățile și influența acestora asupra calității vieții pacienților vârstnici. *Buletinul academiei de științe a moldovei. Științe medicale*, 2017, nr. 2(54), 97-102. ISSN 1857-0011.
30. FOCA, S.; CRACEA, A.; REVENCO, N. Osteocalcina și deoxypyridinolina: markeri ai metabolismului osos la copii cu artrită juvenilă idiopatică. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 64-67. ISSN 1810-5289.
31. FULGA, V., DAVID, V., RUDICO, L., ȘAPTEFRĂȚI, L. Expresia estrogen receptorului Era în dependență de tipul morfologic al carcinomului mamar. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, 2(54), p. 232-237. ISSN 1857-0011.
32. GHELIMICI, T.; LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T.; HAREA, G. Aspecte de diagnostic neinvaziv al miocardiopatiei în cadrul sindromului hepatopulmonar. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. Chișinău, 2017, 3 (73); p. 116-118. ISSN 1729-8687.
33. GHIDIRIM GH., PRISĂCARU I., BOGHEAN GH., GLAVAN N. Rezultate clinice în tratamentul local al plăgilor supurative ale pielii și țesuturilor moi cu antiseptic izofuran. În: *Buletinul Academiei de Știință a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău.2017; 2(54): p. 184-187. ISSN 1857-0011.
34. GÎRNEȚ, M.; GURIEV, I.; SAMOHVALOV, E.; GRIB, L.; GREJDIERU, A.; SAMOHVALOV, S.; VULUȚA, I.; BENESCO, I.; PANTELEICIUC, D. Particularities of the triconarian atherosclerotic lesions occlusion by acute thrombosis at the cx in diabetic patient. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, 3 (73), 199-200. ISSN 1729-8687
35. GNACIUC, V.; SAMOHVALOV, E.; GREJDIERU, A.; GRIB, L.; SAMOHVALOV, S.; PURTEANU, L.; BENESCO, I. Semnificația de diagnostic a determinării intima media la pacienții cu diferite variante de cardiopatie ischemică. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, 3 (73), 119-120. ISSN 1729-8687
36. GRIBINIUC, A.; DUMBRAVA, V.-T.; LUPAȘCO, I.; VENGER, I.; TARAN, N.; GHELIMICI, T.; CHIRVAS, E.; HAREA, G. Comorbiditățile alergice la pacienții cu patologie gastroduodenală. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, 2(54), 132-137. ISSN 1857-0011.
37. GRIBINIUC, A.; LUPAȘCO, I.; VENGER, I. Principiile de management contemporan al urticariei cronice. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*.2017, 3(73), 120-122. ISSN 1729-8687.
38. GUDIMA, D.; ȚURCANU, A.; TARAN, N.; TOFAN, L.; BERLIBA, E; TCACIUC, E.; PELTEC, A. Hepatita virală Delta: imunopatogenie și evoluție clinică. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, 3(55), 21-26. ISSN 1857-0011.
39. GURIEV, I.; GÎRNEȚ, M.; VULUȚA, I.; SAMOHVALOV, E.; GRIB, L.; GREJDIERU, A.; CARDANIUC, L.; SAMOHVALOV, S. Trombembolia acută a ramurilor mici ale arterei pulmonare la un pacient cu cancer de prostată. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, 3 (73), 216-219. ISSN 1729-8687

40. HADJIU, S.; CĂLCÎI, C.; SPRÎNCEAN, M.; LUPUȘOR, N.; REVENCO, N. Epilepsia la copilul cu leziuni cerebrale perinatale: aspecte de diagnostic și perspective terapeutice. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 67-75. ISSN 1810-5289.
41. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; CAZAC, A.; IVANCOV, Gr.; SÎRGHI, V.; COTONEȚ, A.; PRIPA, V.; ȚIBRIGAN, T.; MORARU, E.; TALPĂ, D. Chirurgia pancreasului – experiență 30 ani Clinica nr 2 Chirurgie. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, nr. 3 (55), 135-144. ISSN 1857-0011.
42. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; BURGOCI, S. Tratatamentul chirurgical al cancerului hepatocelular în stadiul incipient și în cel intermediar pe fundal de ciroza hepatică. *Sănătatea Publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, nr.4 (74), 113-117, Chișinău. ISSN 1729-8687
43. HOTINEANU, V.; ILIADI, A.; CARAGAȚ, Z.; BOGDAN, V. Abordarea diagnosticoterapeutică a peritonitelor postoperatorii. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, nr. 3 (55), 301- 308. ISSN 1857-0011.
44. IAVORSCAIA, E.; NICU, O.; TARANEȚ, I.; CHIRICA, V.; CAPESTRU, E.; REVENCO, N. Lipomul mediastinal la copii: considerații clinice și diagnostice pe marginea unui caz clinic. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 29-32. ISSN 1810-5289.
45. LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T.; VENGHER, I.; BEREZOVSCAIA, E.; LUPAȘCO, D. Sindromul metabolic și cancerul hepatocelular. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. 2017, 4(74), p. 117-122. ISSN 1729-8687.
46. LUPAȘCO, I.; LUPAȘCO, D. Panteonul onoarei: în memoriam Zinaida Anestiadi (1938-2017). *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. 2017, 4(74), p. 168-172. ISSN 1729-8687.
47. MIHALCIUC, O.; SARDARI, V., PANTEA, V., ANDRONACHE, L., PROCOPÎȘIN, L., TAGADIUC, O. Evaluarea indicilor stresului oxidativ și protecției antioxidante în măduva osoasă în hepatita toxică și la administrarea polizaharidelor sulfatate din spirulină. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, nr. 2(54)/2017, p. 91-97. ISSN 1857-0011.
48. MIȘINA A., GUȚU E., MIȘIN I., BELEV N. Colpopoeza intestinală. *Buletin de Perinatologie*. 2017, nr.2(74), p. 77-83. ISSN 1810-5289. <https://ibn.idsi.md/ro/buletinperinatologie>
49. MUNTEANU, D.; UȘURELU, N.; BLANIȚĂ, D.; VUDU, L. Disfuncția tiroidiană asociată cu obezitatea primară la copii. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, nr.3 (73), 150-152, ISSN 1729-8687.
50. PELEAH, E.; MELNIC, V.; CIOBANU, V; UNGUREANU, I. Растения, перспективные по содержанию цитраля в эфирном масле. *Studia Universitatis Moldaviae. seria Științe reale și ale naturii*. N 6 (96), 2016, 29-34, ISSN 1814-3237.
51. PITERSCHI, C.; VUDU, S.; VUDU, L. Obezitatea și metabolismul osos. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, nr.2 (54), 116-120. ISSN 1857-0011.
52. PRISACARI, V., ANDRONACHI, N., DODIȚA, P. Problema infecțiilor nosocomiale cu acinetobacter. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. 2017, nr.55, 308-312. ISSN 1857-0011.
53. PRISACARI, V., BARANEȚCHI, I. Riscuri în dezvoltarea infecțiilor septico-purulente nosocomiale de profil traumatologie și ortopedie. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. 2017, nr.55, 298-308. ISSN 1857-0011.
54. PRISACARI, V., BERDEU, I., RUSU, V. Monitoringul antibioticorezistenței microbiene la nivel de instituție medicală. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. 2017, nr.55, 322-327. ISSN 1857-0011.
55. PRISACARI, V., SPATARU, D. Structura etiologică și rezistența microbiană în infecțiile septico-purulente nosocomiale de profil ortopedie și traumatologie. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. 2017, nr.55, 312-322. ISSN 1857-0011.
56. RABA, T. Sindromul hepatorenal la copii: probleme diagnostice și terapeutice. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 76-81. ISSN 1810-5289.

57. REVENCO, N. Managementul serviciului pediatric în Republica Moldova. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 2(74), p. 10-14. ISSN 1810-5289.
58. REVENCO, N.; GRIN, O. Programele de vizite la domiciliu: actualități, istoric, perspective. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 2(74), p. 26-30. ISSN 1810-5289.
59. ROMANCIUC, L.; REVENCO, N. Aritmiile cardiace la copiii cu prolaps de valvă mitrală și semne fenotipice de displazie a țesutului conjunctiv. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 38-42. ISSN 1810-5289.
60. ROTARI, A.; SPINEI, L.; MARTALOG, P.; CENUȘA, F.; RODOMAN, I. Evaluarea activității fizice a copiilor cu epilepsie ca criteriu al calității vieții. În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 5-9. ISSN 1810-5289.
61. RUDICO, L., DAVID, V., FULGA, V., ȘAPTEFRAȚI, L. Relevanța D₂-40 în determinarea invaziei limfatice vasculare. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, 2(54), p. 220-225. ISSN 1857-0011.
62. SAMOHVALOV, E.; GREJDIERU, A.; GRIB, L.; SAMOHVALOV, S.; BENESCO, I.; PANTELEICIUC, D.; PURTEANU, L.; SUMARGA, N. Management of stable angina in men (literature review). *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, 3(73), 170-172. ISSN 1729-8687
63. SAMOHVALOV, E.; GNACIUC, V.; GREJDIERU, A.; GRIB, L.; SAMOHVALOV, S.; PURTEANU, L.; BENESCO, I.; GÎRBU, L. Particularitățile determinării intima media la pacienții cu diferite variante ale cardiopatiei ischemice (revista literaturii) *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, 3 (73), 172-174. ISSN 1729-8687
64. SAMOHVALOV, E.; GRIB L.; GREJDIERU, A.; SAMOHVALOV, S.; BENESCO, I.; PURTEANU, L.; PANTELEICIUC, D.; TOMA, A. Particularities of management in men's stable angina. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, 3(73), 168-170. ISSN 1729-8687
65. SPÎNU, C.; GHEORGITĂ, ȘT.; SCOFERȚA, P.; SPÎNU, IG.; DONOS, A. Evaluarea supravegherii clinico-epidemiologice și virusologice la gripă, IACRS și SARI în sezonul 2016-2017 în Republica Moldova. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2017, 1(53), p. 153-158. ISSN 1857-0011.
66. SPRÎNCEAN, M.; HADJIU, S.; EȚCO, L.; LUPUȘOR, N.; CĂLCÎ, C.; REVENCO, N. Dereglările neurologice la copiii născuți prematur (sinteza datelor din literatură). În: *Buletin de Perinatologie*. 2017, 1(73), p. 50-54. ISSN 1810-5289.
67. ȘORIC G., LUPAȘCU-VOLENTIR F., COȘCIUG E., NEGARĂ A. Calitatea vieții pacienților vârstnici cu sindroame geriatrice. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, (1(71), 46-50. ISSN 1729-8687.
68. ȘORIC G., LUPAȘCU-VOLENTIR F., COȘCIUG E., NEGARĂ A., STOICOVA I., GURANDA V. Impactul durerii asupra calității vieții pacienților vârstnici. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, (2(72), 57-60. ISSN 1729-8687.
69. TARAN, N.; HOTINEANU, A.; LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T. Particularitățile hemostazei la pacienții cu ciroza hepatică decompensată în transplantul hepatic. *Sanatate publica, Economie si Management in Medicina*. 2017, 3 (73), 174-176. ISSN 1729-8687.
70. TARAN, N.; IVANCOV, G.; HOTINEANU, A.; LUPAȘCO, I. Carcinomul hepatocelular în viziunea includerii recipientului în lista de așteptare. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. 2017, 4(74), p. 131-134. ISSN 1729-8687.
71. TARAN, N.; IVANCOV, G.; PELTEC, A.; DUMBRAVA, V.-T.; HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A. Selecția pacienților pentru transplantul hepatic: perioada de includere și factorii de risc. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, 3(55), 148-155. ISSN 1857-0011.
72. TARAN, N.; IVANCOV, G.; LUPAȘCO, Iu.; HOTINEANU, A. Carcinomul hepatocelular sub aspectul includerii recipientului în lista de așteptare. *Sănătatea Publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, nr.4 (74), 126-131, 2017, Chișinău. ISSN 1729-8687

73. TOCAN, A., ȚURCAN, S. Stresul oxidativ și polimorfismul genetic al sistemului antioxidant în colita ulcerativă. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, 2017, 3(55), p. 16-20. ISSN 1857-0011.
74. TOMA, A.; NANI, A.; SAMOHVALOV, E.; GRIB, L.; GREJDIERU, A.; SAMOHVALOV, S.; MARTÎN, C.; BENESCO, I.; ROZENBLAT, T. Bradiaritmiile – cauză sincopei cardiace. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*, 2017, 3 (73), 225-227. ISSN 1729-8687
75. VENGHER, I.; DUMBRAVA, V.-T.; LUPAȘCO, I.; HAREA, G.; TARAN, N.; CHIRVAS, E.; GHELIMICI, T. Simptomele frecvente în hepatita cronică virală – manifestări extrahepatice sau simptome asociate? *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, 2(54), 120-124. ISSN 1857-0011.
76. VENGHER, I.; LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T. Riscuri și profilaxie a stărilor precanceroase ale esofagului. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. 2017, 4(74), p. 80-84. ISSN 1729-8687.
77. VISTERNICEAN E., MOȘIN V., HOTINEANU A., CREȚU A., “Implicațiile homocisteinei, vitaminelor grupului B și polimorfismul MTHFR C677T în avortul spontan recurent”. În: *Buletinul de perinatologie*, Chișinău, R. Moldova, Nr.2 (74), 2017. ISSN 1810-5289.
78. VISTERNICEAN E., MOȘIN V., HOTINEANU A., CREȚU A., “Polimorfismele genice MTHFR C677T, MTHFR A1298C, MTRR A66G și MTR A2756G la femeile cu avort spontan recurent”. În: *Buletinul de perinatologie*, Chișinău, R. Moldova, Nr.2 (74), 2017. ISSN 1810-5289.
79. VUDU, L. Dereglările funcțiilor superioare ale creierului la pacienții cu hipotiriodie primară. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, nr.3 (55), 111-115. ISSN 1857-0011.
80. VUDU, S.; PETERSCHI, C.; VUDU, L.; ANESTIADI, Z. Obezitatea și obiceiurile alimentare la femeile din sudul Republicii Moldova. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. 2017, nr.3 (55), 105-108. ISSN 1857-0011.
81. ZNAGOVAN, A.; LUPAȘCO, I. Tehnologii inovatoare, substanțe active și preparate utilizate în terapia patologiilor canceroase. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. 2017, 4(74), p. 164-167. ISSN 1729-8687.
82. ZOSEAN, G.; STAMATI, A.; PALII, I.; REVENCO, N. Evaluarea copiilor cu cardiopatii congenitale cianogene. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale*. 2017, 2(54), p. 310-316. ISSN 1857-0011.

categoria C,

1. ADAM, I.; SELEVESTRU, R.; SCIUCA, S. Evaluarea reacțiilor imunumorale la copiii cu astm bronșic comorbid refluxului gastroesofagian. În: *Arta medica*. 2017, 4(65), p. 53-54. ISSN 1810-1852.
2. BALANETȚCHI, L.; SCIUCA, S. Reacțiile imunumorale în infecțiile pulmonare la pacienții cu fibroză chistică. În: *Arta medica*. 2017, 4(65), p.51-52. ISSN 1810-1852.
3. BORTĂ, E.; HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; CAZAC, A.; HURMUZACHE, A. Boala stomacului operat. *Reviu literar. Arta Medica*, Chișinău, nr. 1 (62), 2017, ISSN:1810-1852, p.31-34.
4. BRATU, E.; ROTARU-COJOCARI, D.; COTOMAN, A.; PÎNZARI, L.; SELEVESTRU, R.; SCIUCA, S. Particularități ale imunității prematurului. În: *Arta medica*. 2017, 4(65), p. 45-47. ISSN 1810-1852.
5. BURGOCI, S. Tratatamentul chirurgical al metastazelor hepatice ale cancerului colorectal. *Revista literaturii. Arta Medica*, Chișinău, nr. 3(64), 2017, ISSN:1810-1852, p.52-57.
6. CRIVCEANSCAIA, L. Administrarea surfactantului la nou-născuții prematuri: sinteză narativă de literatură. În: *Moldovan Journal of Health Sciences*. Chișinău, 2017, vol. 12, nr. 2, p. 92-103. ISSN 2345-1467.

7. DOLMA N.; ANDRIEȘ L.; BEȚIU M. Aspecte noi în abordarea clinico-imunologică a pacienților cu dermatită atopică. *Moldovan Journal of Health Sciences. Revista de Știință ale Sănătății din Moldova*. 14(4)/2017, p. 7-15. ISSN 2345-1467.
8. DONICI, E. Elaborarea și validarea metodei spectrofotometrice în ultraviolet și vizibil de dozare a fluocinolonului acetonid dintr-un unguent combinat: studiu experimental. *Moldovan Journal of Health Sciences. Revista de Științe ale Sănătății din Moldova*, 2017; 13(3): 53-58, ISSN 2345-1467.
9. FERDOHLEB, A. Eficiența clinico-funcțională a tratamentului chirurgical al stricturilor biliare benigne în viziunea rezultatelor clinice imediate și tardive. *Arta Medica*, Chișinău, nr. 3(64), 2017, ISSN:1810-1852, p. 9-18.
10. FERDOHLEB, A. Particularitățile tratamentului chirurgical în 203 cazuri de stricturi biliare benigne: studiul bidirecțional de cohortă. *MJHS*, Chișinău, vol.13(3), 2017, p. 41-53, ISSN 2345-1467.
11. FERDOHLEB, A. Rezultatele la distanță după operațiile reconstructive pentru stricturi biliare benigne. *Arta Medica*, Chișinău, nr. 3(64), 2017, ISSN:1810-1852, p.25-32.
12. HOTINEANU, V.; ILIADI, A.; CAZACOV, V. Boala Dieulafoy. Probleme de diagnostic și tratament. *Arta Medica*, Chișinău, nr. 3(64), 2017, ISSN:1810-1852, p.58-60.
13. IGNAT, R.; GAVRILIUC, S.; LUPU, L.; CHIOSA, D.; BUZA, A.; BUTOVSCAIA, C.; LEVIȚCHI, A.; CUROCICHIN, Gh. Caracteristica factorilor convenționali de risc cardiovascular la populația tânără din Republica Moldova. *Moldovan Journal of Health Sciences*. 2017, 11(1), 33-43. ISSN 2345-1467.
14. JERU, I. Evaluarea inflamației sistemice la pacienții cu cataractă legată de vârstă prin strategia multimarker: studiu prospectiv, comparativ. *MJHS Moldovan Journal of Health Sciences. Revista de Știință ale Sănătății din Moldova*. 13(3)/2017, p. 33-40. ISSN 2345-1467.
15. LESNIC, E.; TODORIKO, L.; PALADI, C.; NIGULEANU, A.; SEMIANIV, I.; EREMENCHUK, I.; CUROCICHIN, GH. Evaluarea comparativă a cazurilor de tuberculoză pulmonară din orșul Chișinău (Moldova) și regiunea Cernăuți (Ucraina): studiu retrospectiv, descriptiv. *Moldovan Journal of Health Sciences*. 2017, 11(1), 78-88. ISSN 2345-1467.
16. LUPAȘCU-VOLENTIR F., ȘORIC G. Calitatea vieții pacienților vârstnici cu patologie articulară și diverse polipatologii în Republica Moldova. *Intelectus*, 2017, nr. 1, 81-85. ISSN1810-7079.
17. MOȘIN V., HOTINEANU A., VISTERNICEAN E., **CRETU A.**, "Homocisteina și polimorfismele genei MTHFR la femeile cu avort spontan recurent". În: *Arta Medica – Revistă medicală științifico-practică*, Chișinău, R. Moldova, Nr.1 (62) 2017. ISSN 1810-1852.
18. NACU, V.; COSCIUG, S.; COBZAC, V.; ȚÎMBALARI, T. Medicina regenerativă în restabilirea țesuturilor scheletice. *Arta Medica*, Chișinău, vol.2, nr.63, 2017, 30-33. ISSN 1810-1852.
19. NEAMTU, L.; SCIUCA, S. Particularitățile răspunsului imun umoral în infecția cu *Mycoplasma* la copii cu maladii ale sistemului respirator. În: *Arta medica*. 2017, 4(65), p. 42-44. ISSN 1810-1852.
20. RABA, T.; SPÎNU, C. Pacovirina în tratamentul hepatitelor virale B, C cronice la copii: studiu clinic prospectiv, comparativ. În: *Moldovan Journal of Health Sciences*. Chișinău, 2017, vol. 11, nr. 1, p. 8-19. ISSN 2345-1467.
21. SARDARI, V.; MIHALCIUC, O.; ȘVEȚ, I.; ANDRONACHE, L.; TAGADIUC, O.; GUDUMAC, V. Influența unor compuși bioactivi autohtoni asupra indicilor metabolismului glucidic în țesutul osos în osteopatiile experimentale. În: *Moldovan Journal of Health Sciences. Revista de Științe ale Sănătății din Moldova*, 2017, 12(2)/2017, p. 39-49. ISSN 2345-1467.
22. SCIUCA, S. Particularități ale sistemului imun în perioadele copilăriei. În: *Arta medica*. 2017, 4(65), p. 5-7. ISSN 1810-1852.
23. SCIUCA, S. Programe de recuperare imunologică cu lizate bacteriene sistemice în practica pediatrică. În: *Arta medica*. 2017, 4(65), p. 37-39. ISSN 1810-1852.

24. SCIUCA, S.; COTOMAN, A.; SELEVESTRU, R.; TOMACINSCHI, C.; RODOMAN, I.; POPOVICI, E.; BOLOGA, V.; CEPOIDA, E. Sindromul Wiskott-Aldrich. În: *Arta medica*. 2017, 4(65), p. 19-24. ISSN 1810-1852.
25. SELEVESTRU, R.; CEMÎRTAN, S.; MARODI, L.; SCIUCA, S. Imunodeficiența umorală primară Bruton (caz clinic). În: *Arta medica*. 2017, 4(65), p. 8-10. ISSN 1810-1852.
26. SELEVESTRU, R.; SCIUCA, S. Lizatele bacteriene topice în terapia de recuperare a afecțiunilor respiratorii la copii. În: *Arta medica*. 2017, 4(65), p. 34-36. ISSN 1810-1852.
27. SELEVESTRU, R.; TOMACINSCHI, C.; SCIUCA, S.; RAILEAN, G. Evoluția clinicо-explorativă în sindromul Louis-Bar la copii. În: *Arta medica*. 2017, 4(65), p. 14-18. ISSN 1810-1852.
28. SINITINA, L.; PETROVICI, V.; TOMACINSCHI, C.; SCIUCA, S. Sindrom Nezelof. În: *Arta medica*. 2017, 4(65), p. 25-27. ISSN 1810-1852.
29. SINITINA, L.; PETROVICI, V.; TOMACINSCHI, C.; SCIUCA, S. Sindromul DiGeorge. În: *Arta medica*. 2017, 4(65), p. 11-13. ISSN 1810-1852.
30. SPĂTARU, D., PRISACARI, V. Microbial antibiotic resistance in septic-purulent nosocomial infections of orthopedic and traumatologic origin: descriptive transversal epidemiological study. *Moldovan Journal of Health Sciences*, Chișinău, vol. 11, nr. 1, 2017, p. 44-57. ISSN 2345-1467.
31. ȘAVGA, N.G; ȘAVGA, N.N. Aplicarea materialului compozit "Litar" în tratamentul focarului patologic osos la copii. *Arta Medica*. 2017, nr. 2(63) (ediție specială), 45-47. ISSN 1810-1852.
32. ȘAVGA, N.N.; ȘAVGA, N.G. Operații în deformitățile scoliotice extrem de grave la copil. *Arta Medica*. 2017, nr. 2(63) (ediție specială), 16-18. ISSN 1810-1852.
33. TOMACINSCHI, C.; SELEVESTRU, R.; SCIUCA, S. Particularități clinico-imunologice în deficitul imun umoral selectiv IgA. În: *Arta medica*. 2017, 4(65), p. 28-29. ISSN 1810-1852.

Articole din alte reviste naționale

1. CASIAN, I.; CASIAN, A. Elaborarea testului de dizolvare pentru formele farmaceutice solide cu hiperforină de dietilamoniu. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. Chișinău, 2017, nr. 1-2, p. 113-115. ISSN 1812-5077.
2. DARII, E.; HOTINEANU, V.; CAZACOV, V.; HOTINEANU, A.; CIMBRICIUC, M. Profile of the quality of life in patients with liver cirrosis after splenectomy. *Moldavian jurnal of pediatric surgery*, Chișinău, 2017, p. 32-37, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.
3. FERDOHLEB, A. The patients with biliary strictures: evaluation of the surgical management and remote outcomes. *Moldavian jurnal of pediatric surgery*, Chișinău, 2017, p. 26-32, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.
4. HOTINEANU, V.; ILIADI, A. Dieulafoy disease, diagnostic and treatment issues. *Moldavian jurnal of pediatric surgery*, Chișinău, 2017, p. 41-45, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.
5. SHAVGA, N.N.; SHAVGA, N.G. Reconstructive operations of children with serious traumatic spine deformations. *Moldavian Journal of pediatric surgery*. 2017, nr.1, 23-25. (P)ISSN 2587-3210, (E) ISSN 2587-3229.
6. SHAVGA, N.N.; SHAVGA, N.G. Reconstructive operations of serious scoliotic deformation at children. *Moldavian Journal of pediatric surgery*. 2017, nr. 1, 77-79. (P) ISSN 2587-3210, (E) ISSN 2587-3229.
7. VUDU, S.; PETERSCHI, C.; VUDU, L. Obezitatea – factor de risc pentru carcinogeneză. *INFO-MED, Oncologie generală*. 2017 nr.2 (30), 13-19. ISSN 1810-3936.

Culegeri internaționale

Culegeri naționale

1. Culegere de lucrări la Conferința Națională de Gastroenterologie și Hepatologie cu participare internațională „Actualități în gastroenterologie și hepatologie” Cu tematica: ”Stările

- precanceroase și canceroase în patologia digestivă și hepatică” dedicată Anului Nicolae Testemițanu, 29 noiembrie 2017, Chișinău. *Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină*. 2017, 4(74), 172 p. ISSN 1729-8687.
2. Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr. hab. în filozofie Teodor N. Țârdea Red. responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. ISBN 978-9975-56-459-5. 136 p.
  3. Profesorul universitar, doctor habilitat în filosofie Teodor N. Țârdea la 80 de ani: Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Univ. de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"; alcăt.: Ion Banari; ed. îngrijită de Vitalie Ojovanu; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău: S. n., 2017. Tipogr. "Print-Caro". ISBN 978-9975-56-460-1. – 193 p.

Articole în culegeri internaționale

1. CRIVCEANSCAIA, L. Displazia bronho-pulmonară la nou-născuții prematuri cu termenul de gestație ≤ 34 s. g. în era surfactantului. În: *A X-a ediție a Conferinței Naționale "Zilele Neonatologiei Moldave" cu participare internațională "Abordarea multidisciplinară a prematurului"*. Murighiol, România, 15-18 iunie 2017, p. 33-39.
2. CRIVCEANSCAIA, L.; CURTEANU, A.; SISOEV, V.; ȚURCANU, M. Arterial patent la nou-născuții prematuri într-un centru de nivel III. În: *A X-a ediție a Conferinței Naționale "Zilele Neonatologiei Moldave" cu participare internațională "Abordarea multidisciplinară a prematurului"*. Murighiol, România, 15-18 iunie 2017, p. 41-44.
3. CRIVCEANSCAIA, L.; RUSU, L. Impactul asfexiei asupra nou-născuților prematuri cu termenul de gestație ≤ 34 s. g. cu SDR DS. În: *A X-a ediție a Conferinței Naționale "Zilele Neonatologiei Moldave" cu participare internațională "Abordarea multidisciplinară a prematurului"*. Murighiol, România, 15-18 iunie 2017, p. 25-32.
4. LUPAȘCO, I.; BEREZOVSICAIA, E.; DUMBRAVA, V. Psychosomatic disorders in chronic diffuse liver diseases. In: *NeurogastRO – 2017 Meeting of the Romanian Society of Neurogastroenterology with Rome IV Regional Central East European Meeting*, Iasi, Romania, 16-18 March 2017. Filodiritto Editore – Proceedings, 2017, p. 190-195. ISBN 978-88-95922-89-8.
http://www.filodirittoeditore.com/index.php?route=product/product&path=78&product_id=140
5. LUPASCO, I.; DUMBRAVA, V.; DUMITRAȘCU, D.L.; VENGER, I.; BEREZOVSICAIA E. The Role of Stress Hormones and Gastrin in Gastroduodenal Dysfunction in Patients with Chronic Viral Hepatiti. În: *NeurogastRO – 2017 Meeting of the Romanian Society of Neurogastroenterology with Rome IV Regional Central East European Meeting*, Iasi, Romania, 16-18 March 2017. Filodiritto Editore – Proceedings, 2017, p. 158-165. ISBN 978-88-95922-89-8.
http://www.filodirittoeditore.com/index.php?route=product/product&path=78&product_id=140
6. OCLANSCHI, L.; ROTARU, D.; PINTEA, I.; FRIMU-ȘTIRBU, E. Marele prematur și sindromul detresei respiratorii. În: *A X-a ediție a Conferinței Naționale "Zilele Neonatologiei Moldave" cu participare internațională "Abordarea multidisciplinară a prematurului"*. Murighiol, România, 15-18 iunie 2017, p. 64-69.
7. PELEAH, E.; MELNIC, V.; CIOBANU, V.; UNGUREANU, I.; LOLLO, L. Разнообразие состава эфирного масла у дикорастущих популяций мяты Молдовы. *Научные труды Чебоксарского филиала Главного ботанического сада им. Н.В.Цицина РАН. Материалы II Всероссийской научно-практической конференции с международным участием "Роль ботанических садов и дендропарков в импортозамещении растительной продукции"*, г. Чебоксары, 2017, 161-164, ISBN 58113551:5829294
8. RADZIUNAS, M.; KHODER, M.; TRONCIU, V.Z.; DANCKAERT, J.; VERSCHAFFELT,

- G., Tunable semiconductor ring laser with filtered optical feedback: Traveling wave description and experimental validation. *WIAS Preprint*. 2017, 2438, 1-21. ISSN 2198-5855 DOI 10.20347/WIAS.PREPRINT.2438.
9. ȘOITU, M.; CRIVCEANSCAIA, L.; PÎNZARI, L.; DUMINIK, E.; MORUZ, L.; HAMODE HAITHAM. Specificul evoluției infecției nosocomiale la prematuri. În: *A X-a ediție a Conferinței Naționale "Zilele Neonatologiei Moldave" cu participare internațională "Abordarea multidisciplinară a prematurului"*. Murighiol, România, 15-18 iunie 2017, p. 109-118.
  10. ȘOITU, M.; LUCIAC, M.; MOCRII, E.; PÎNTEA, L.; GAVRILUȚA, I.; CARABET, E. Eficacitatea metodelor de reabilitare la prematuri. În: *A X-a ediție a Conferinței Naționale "Zilele Neonatologiei Moldave" cu participare internațională "Abordarea multidisciplinară a prematurului"*. Murighiol, România, 15-18 iunie 2017, p. 119-125.
  11. SPRINCEAN, M.; HADJIU, S.; EȚCO, L.; PETROV, V.; LUPAȘCU, A.; REVENCO, N. Influența neuroprotecției antenatale cu sulfat de magneziu asupra diagnozelor neuropsihologice evolutive și suportul neuropsihologic al copilului prematur. În: *A X-a ediție a Conferinței Naționale "Zilele Neonatologiei Moldave" cu participare internațională "Abordarea multidisciplinară a prematurului"*. Murighiol, România, 15-18 iunie 2017, p. 126-139.
  12. ZNAGOVAN, A.S. Izvoarele Dreptului Farmaceutic în spațiul românesc: aspecte istorice. În: *Culegerea de lucrări în extenso a XXVI Reuniuni Naționale de Istoria Farmaciei*. România, Drobeta Turnu Severin, 2017, p. 326-331.

Articole în culegeri naționale

5. ANDONI, V. Aspecte etice ale fertilizării in vitro la cuplurile infertile în practica medicului de familie. În: *Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr. hab. în șt. filozofice Teodor N. Țârdea*. Chișinău, 2017, 15-16 septembrie, p.44-46. ISBN 978-9975-56-459-5.
6. CIOBANU, N.; GUBCEAC, N.; GRABOVSCI, I.; TRONCIU, V. Influența radiației electromagnetice asupra proceselor biomoleculare, *Proceeding of the 9th International Conference of Microelectronics and Computer Science*, 356-359. Chișinău, 19-21 octombrie. 2017.
7. DAVID, A. Rinita alergică la copii: morbiditatea, unele aspecte medico-sociale, impactul asupra calității vieții copiilor și a membrilor familiilor acestora (revista literaturii). În: *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 70-77. ISBN 978-9975-82-063-9. CZU: 61:378.661(478-25)(082) C94.
8. DAVID, V., FULGA, V., RUDICO, L., ȘAPTEFRAȚI, L. Expresia EGFR în funcție de activitatea proliferativă a carcinomului mamar. În: *Culegeri de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 85-91. ISBN 978-9975-82-063-9.
9. DAVID, V., FULGA, V., RUDICO, L., ȘAPTEFRAȚI, L. Expresia EGFR vs CK5 în carcinomul mamar. În: *Culegeri de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 79-85. ISBN 978-9975-82-063-9.
10. EȘANU, A. Bioetica globală în viziunea conceptuală a academicianului, profesorului universitar Teodor Țârdea. 80 de ani de la naștere. În: *Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea* Red. responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. pp.21-25. ISBN 978-9975-56-459-5.

11. FULGA, V., RUDICO, L., DAVID, V., ȘAPTEFRĂȚI, L. Evoluția markerului de proliferare Ki67 în procesul de metastazare a cancerului de sân. În: *Culegeri de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 107-114. ISBN 978-9975-82-063-9.
12. FURTUNĂ, C.; TARAN, A.; NACU, V.; CIRIMPEI, O.; GAPONENCO, E. Terapia tisulară în tratamentul bolnavilor cu leziuni termice. *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*, 2017, 114-118. ISBN 978-9975-82-063-9.
13. GÎRNEȚ, M.; GURIEV, I.; SAMOHVALOV, E.; GRAJDIERU, A.; SAMOHVALOV, S.; GRIB, L. Leziuni aterosclerotice triconariene. Ocluzie prin tromboza acută pe aCxI la pacient diabetic. *Culegere de articole științifice consacrate aniversării a 90-a de la naștere ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*, 2017, 119-122. ISBN 978-9975-82-064-6
14. GLOBA, L.; NACU, V. Caracteristica imunohistochimică a celulelor stem mezenchimale din complexul ombilicoplacentar. In: *Archives of the Balkan Medical Union. The conference materials dedicated to the anniversary of 60 years since the founding of the Institute of Emergency Medicine*. Chișinău, 2017, 6-8 October, 195-197. ISSN 0041-6940.
15. GUDIMA, D.; ȚURCANU, A.; TARAN, N.; IVANCOV, G.; DARII, E.; TCACIUC, E.; HOTINEANU, A.; PELTEC, A. Afecțiuni hepatice induse de virusul hepatic delta în programul de tratament hepatic: dificultăți, progrese, perspective. *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*, 2017 Chișinău, 150-156. ISBN 978-9975-82-063-9.
16. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; IAVORSCHII, E.; CĂLCÎI, C.; REVENCO, N. Actualități în epilepsiile copilului: particularități de diagnostic în lumina clasificărilor moderne. În: *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 156-164. ISBN 978-9975-82-063-9. CZU: 61:378.661(478-25)(082) C94.
17. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; CAZAC, A.; GRECU, V. Diagnosticul și tratamentul pacienților cu insulinom pancreatic – problemă actuală a chirurgiei endocrine. *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. 2017, Chișinău, 166-173. ISBN 978-9975-82-063-9.
18. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; CAZAC, A.; IVANCOV, G.; COTONEȚ, A.; PRIPA, V.; ȚIBRIGAN, T.; MORARU, E.; TALPA, D. Tratamentul chirurgical modern al pancreatitei cronice și complicațiilor evolutive. *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. 2017 Chișinău, 174-181. ISBN 978-9975-82-063-9.
19. IARMALIUC, O., ȘCHIȚCO, V., SACARĂ, V., BARBA, D., ȘCHIȚCO, O., COVANȚEV, S., ȚURCANU, A., ANDRIEȘ, L. Perspective de diagnostic al imunodeficiențelor primare la copii și adulții din Moldova. În: *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de ani de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*, Chisinau, 2017, p.182-186. ISBN 978-9975-82-063-9.
20. KUSTUROV VLADIMIR, KUSTUROVA ANNA, PALADII IRINA, GHIDIRIM GHEORGHE. Dispozitive de fixare externă în tratamentul fracturilor instabile ale oaselor pelviene. *Culegere de articole științifice consacrate aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău. 2017. p. 187-192. ISBN 978-9975-82-063-9.
21. MARTALOG, P.; CENUȘA, F.; SELEVESTRU, R.; PÎRȚU, L.; ROTARI, A.; ȘCIUCA, S. Pneumonia atipică la copii – aspecte clinico-evolutive. În: *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 192-197. ISBN 978-9975-82-063-9. CZU: 61:378.661(478-25)(082) C94.
22. OJOVAN, A., OJOVAN, V. Subiecte teoretico-medicale și bioetice ale semiologiei în afecțiunile endocrine cu manifestare stomatologică. În: *Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării*

- a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea Red. responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. pp.67-68. ISBN 978-9975-56-459-5.
23. OJOVANU, V., NISTREANU, D., BANARI, I. Teodor N. Țârdea – fondator și promotor al paradigmei de supraviețuire prin valorificarea eticii viului și noeticii. În: *Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea* Red. responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. pp.8-15. ISBN 978-9975-56-459-5.
  24. OLOINIC, T.; PIRTAC, C.; RUSU, S.; TRONCIU, V. Sincronizarea laserelor semiconductoare cu mediu activ puncte cuantice, *Proceeding of the 9th International Conference on Microelectronics and Computer Science*, 88-91. Chișinău, 19-21 octombrie. 2017.
  25. RODOMAN, I.; PÎRȚU, L.; REVENCO, N.; PALII, I. Sindromul Cornelia de Lange: caz clinic. În: *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 250-252. ISBN 978-9975-82-063-9. CZU: 61:378.661(478-25)(082) C94.
  26. ROTARI, A.; SPINEI, L.; CENUȘA, F.; PÎRȚU, L.; RODOMAN, I.; MARTALOG, P. Activitatea fizică ca criteriu al calității vieții la copii și adolescenți cu epilepsie. În: *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 253-259. ISBN 978-9975-82-063-9. CZU: 61:378.661(478-25)(082) C94.
  27. RUBANOVICI, L., RUSNAC, D. Teodor N. Țârdea: pilonul contemporan al filosofiei zilelor noastre Gândirea unui filosof care a pus temelii durabile (Prof. universitar Teodor N. Țârdea la 80 de ani) În: *Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea* Red. responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. pp.35-39. ISBN 978-9975-56-459-5
  28. RUDICO, L., DAVID, V., FULGA, V., ȘAPTEFRĂȚI, L. Limfangiogeneza tumorală versus gradul histologic de diferențiere în carcinomul mamar. În: *Culegeri de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 275-279. ISBN 978-9975-82-063-9.
  29. SPRINCEAN, M.; HADJIU, S.; EȚCO, L.; CEMORTAN, I.; LUPUȘOR, N.; REVENCO, N. Particularitățile de dezvoltare psihoneurologică a copiilor născuți prematur (Revista literaturii). În: *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 288-293. ISBN 978-9975-82-063-9. CZU: 61:378.661(478-25)(082) C94.
  30. SUMAN ALA. Colecistiata acută calculoasă în sarcină – conduit diagnostic-curativă. *Culegere de articole științifice consacrate aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău. 2017. p. 294-301. ISBN 978-9975-82-063-9.
  31. ȘCIUCA, S.; BALANEȚCHI, I.; SELEVESTRU, R. Evoluția funcției pulmonare la pacienții cu fibroză chistică. În: *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 301-303. ISBN 978-9975-82-063-9. CZU: 61:378.661(478-25)(082) C94.
  32. ȘCIUCA, S.; SCOBIOALĂ, A.; SELEVESTRU, R. Impactul infecției bacteriene în astmul bronșic la copii. În: *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 304-308. ISBN 978-9975-82-063-9. CZU: 61:378.661(478-25)(082) C94.
  33. ȚÎRDEA, T.N. Componentele vectorului moral ale strategiei de supraviețuire a civilizației contemporane: studiu teoretico-practic și comparativ. În: *Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea* Red.

- responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. pp.86-88. ISBN 978-9975-56-459-5.
34. ȚÎRDEA, T.N. Noosferizarea și noetizarea sociumului – mecanisme cheie în edificarea componentei morale a strategiei de asigurare a securității umane: studiu teoretico-metodologic. În: *Materialele Conferinței: Științele socio-umanistice și progresul tehnico-științific*. (Conferință științifică interuniversitară 7 aprilie 2017) Chișinău: Tehnica - UTM, 2017, pp. 3-8. ISBN 978-9975-45-498-8
  35. ȚURCANU, T. Sindromul Platter la sugarii cu pneumonie acută. În: *Culegere de articole științifice consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, p. 320-322. ISBN 978-9975-82-063-9. CZU: 61:378.661(478-25)(082) C94.
  36. VENGER, I.; LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T.; LUPAȘCO, D. Simptomele gastrointestinale și metabolismul histaminei: rolul microbiotei intestinale și importanța dietei ahistaminice. In: *Culegere de articole științifice, consacrată aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu*. Chișinău, 2017, 323-330. ISBN 978-9975-82-063-9.
  37. БЕРЕЗОВСКАЯ, Е.; ГОЛОВАТЮК, Л. Понятие «личная ответственность» в научной литературе и его характеристика с позиции психосанокреатологии. În: *Materialele ale Conferinței științifice naționale cu participare internațională a USM - Integrare prin cercetare și inovare*. 9-10 noiembrie, Chișinău, CEP-USM, 2017, p.111-113.

Lista publicațiilor electronice internaționale

1. CIRSTEA, O.; TURCU, O.; JIVALCOVSCHI, A. Nutritional status assessment in children with cystic fibrosis. *Abstracts. The 8th Europaediatrics Congress jointly held with 13 National Congress of Romanian Pediatrics Society. Archives of Disease in Childhood*. Bucharest, Romania, 2017, vol. 102, suppl. 2, A164. P339. ISSN 0003-9888. http://adc.bmj.com/content/102/Suppl_2/A164.2
2. PADUCA A. Postoperative outcomes in adult strabismus patients with visual impairment. În: *Congress of the European Society of Ophthalmology (SOE) 2017*. Barcelona, Spain. 10-13 June, 2017. Abstract E-book, EP-PED-490, p. 143. <http://www.professionalabstracts.com/soe2017/eBook/#142>
3. PADUCA A. Types of adult strabismus among the patients in Republican clinical hospital of Republic of Moldova. În: *Congress of the European Society of Ophthalmology (SOE) 2017*. Barcelona, Spain. 10-13 June, 2017. Abstract E-book, EP-PED-489, p. 142-143. <http://www.professionalabstracts.com/soe2017/eBook/#142>.
4. PALARIE N., PASENCO T. Intravitreal Bevacizumab for vitreous hemorrhage in proliferative diabetic retinopathy - 1 year results. În: *Congress of the European Society of Ophthalmology (SOE) 2017*. Barcelona, Spain. 10-13 June, 2017. Abstract E-book, RF-RET-132, p. 46. <http://www.professionalabstracts.com/soe2017/eBook/#46>.
5. PĂLĂRIE N., PASENCO T. Intravitreal Bevacizumab for vitreous hemorrhage in proliferative diabetic retinopathy - 2 years results. În: *Deutsche Augenheilkunde international (German Ophthalmology internationally)*. DOG 2017 28.9.-1.10. Berlin, Germania. Volume 114, Issue 2 Supplement, September 2017. Abstract-Band DOG 2017. ISSN: 1433-0423 (Online) *Poster PD007-02* http://dog2017en.dog-kongress.de/wp-content/uploads/sites/11/2014/11/DOG_2017_Programm_web.pdf http://www.professionalabstracts.com/dog2017/planner/index.php?go=abstract&action=abstract_show&absno=777&DOG2017=pr6b29t7cfv1402oun1nq90it9taqm12

Lista publicațiilor electronice naționale

Rapoarte publicate (1-3 pagini) /

Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri internaționale

5. ALSALIEM, T.; DONOS, A. Infecția rotavirală la copii: evoluția clinico-paraclinică versus vaccinare. *Volum de rezumate. Conferința Națională cu participare internațională Zilele Pediatriei Iașene „N. N. Trifan”*, ediția XXX-a. Iași, România, 5-7 octombrie 2017, p.13. ISSN 2537-1401.
6. ANDRIES L.; TURCANU A.; BARBA D.; COVANTEV S.; IARMOLIUC O. Gastrointestinal disorders and primary antibody deficiencies in adult patients. *International Journal on Immunorehabilitation M.*, „Meditsina-Zdorov'e” Publishers 2017 Vol.19 Nr 2 p.97-98 ISSN 1562-3629 XI World Congress on COPD, Asthma and Immunopathology M, October 5-8, 2017
7. ANDRIESH, L.; SACARA, V.; PRIVALOVA, E.; BARBA, D.; IARMALIUC, O.; TURCANU, A.; COVANTEV, S.; TURCANU, T. Primary immunodeficiency in children and adults – new perspectives for diagnosis and therapy in Moldova. *Abstracts. International Journal on Immunorehabilitation. V European Congress on Asthma&COPD, IX Georgian national Congress on Allergy, Asthma&Immunology.* Tbilisi, Georgia, June 28–30, 2017, vol. 19, nr. 1, p. 56-57. ISSN 1562-3629.
8. ANESTE E., ROJNOVEANU GH., TAGADIUC O., GURGHIS R., TINTARI S. Analysis of coagulation rates in trauma patients with hemoperitoneum during nonoperative management. *18-th European Congress of Trauma & Emergency Surgery.* May 7 – 9, 2017. București. România. p.70. (ISSN 1863-9933) ISI IF(2015):0.472 <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2Fs00068-017-0781-y.pdf>
9. ANGHELICI, GH. A.; PISARENCO, S.; ZUGRAV, T.; Fibrin glue endoscopic haemostasis in cirrhotic variceal bleeding. *Surgical Endoscopy* 2017.
10. ANGHELICI, GH. A.; PISARENCO, S.; ZUGRAV, T.; Laparoscopic drainage of abdominal ascites in umbilical hernia repair in cirrhotic patients. *Surgical Endoscopy* 2017
11. ANGHELICI, GH. A.; PISARENCO, S.; ZUGRAV, T.; Umbilical hernia repair in cirrhotic patients. *Hernia*, 2017 May, Vol 21. (Suppl 2):S250. DOI 101007/s10029-017-1595-x.
12. BANARI, I. Interconnections of bioethics and public health – essential factor of health promotion. In: *History, Spirituality, Culture. Dialogue and Interactivity 4th Edition.* 11-12 May 2017, Galati, Romania.
13. BARANEȚCHI, I., PRISACARI, V. Risk factors of septic-purulent nosocomial infections in trauma and orthopedic hospitals. In: *Problems in medical mycology.* 2017, **19** (2), p. 37-38.
14. BURISCH, J., GOLDIS, A., MAGRO, F., TURCAN, S. et al. Progression in Crohn's disease behaviour in a prospective European population-based inception cohort – the ECCO-Epicom cohort. *United European Gastroenterology Journal*, 2017, vol. 5, (5S), A503-504, P0980 www.yumpu.com/kiosk/abstractbook (IF 2,93)
15. CALCII, C.; HADJIU, S.; REVENCO, N.; LUPUSOR, N. Risk factors for epilepsy in children in the Republic of Moldova. *Abstracts. Congresul al 32-lea International de Epilepsie.* Barcelone, Spain, 2017. Poster 0410.
16. CALCII, C.; HADJIU, S.; REVENCO, N.; LUPUSOR, N. Serum neuron-specific enolase in children with epilepsy. *Abstracts. Congresul al 32-lea International de Epilepsie.* Barcelone, Spain, 2017. Poster 0366.
17. CĂLCÎI, C.; HADJIU, S.; REVENCO, N.; LUPUȘOR, N.; SRINCEAN, M. Accidentul cerebral vascular la copiii de vârstă mică – prezentare de caz clinic. *Volum de rezumate. Supliment la Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România. XVIII Congres SNPCAR.* Cluj-Napoca, România, 27.09.2017-30.09.2017, vol. 23, nr. 3, p. 70-71. ISSN 2344-3405.
18. CERNAT M., MIȘIN I., GHIDIRIM GH., GHIDIRIM N., ANTOCI L., GODOROJA V., MEDNICOV L., DONSCAIA A., CATRINICI V., COROBCEAN N., GHERASIM M. Tratatamentul tumorilor GIST gastrice. Iași 2017. În publicație
19. CHIOSA V., CIOLAC D., VATAMAN A., GROPPA S. Crizele elipeptice hipermotorii: particularități clinice și electrofiziologice. In: *Buletin informativ al Conferinței Naționale cu participare internațională*, Iași, România, 2017; 5:90.

20. CHIRU, T.; POMPUȘ, I.; CIOBANU, N.; CASIAN, I. Comparative polyphenolic content and antioxidant activities of wild and cultivated blackberry *Rubus fruticosus* L. In: *Reviews on clinical pharmacology and drug therapy. Abstracts of the 21st International Congress „Phytopharm 2017” and 10th Anniversary of the TCM Research Center Graz, Austria, July 2-5 2017*, p. 81.
21. CHIRU, T.; POMPUȘ-MURA, I.; CIOBANU, N.; CASIAN I. Analiza comparativă a conținutului de compuși fenolici în fructe de mur *Rubus fruticosus* L. În: *Provocări ale farmacoterapiei contemporane*. Volum de rezumate Conferința Națională de Farmacie clinică, ediția a doua, 15-17 iunie, București, 2017, p. 207-210.
22. CHIRVAS, E.; LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T.; HAREA, G.; TARAN, N.; VENGHER, I.; GHELIMICI, T. Lung function indicators in patients with chronic viral infection B. *Journal of Gastrointestinal and Liver Diseases. Abstracts of the XXXVIIth National Congress of Gastroenterology, Hepatology and Digestive Endoscopy*. Bucharest, June 20-24, 2017, vol.26, suppl.3, p. 82. PP131, <http://www.congres-gastro.ro/program-stiintific/rezumate-stiintifice/> ISSN: 2457-3876.
23. CHIRVAS, E.; LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T.; HAREA, G.; VENGHER, I.; TARAN, N. Peculiarities of lung function in patients with chronic hepatitis B serological variant HBsAg neg/anti HBcor pos. *Materials of 4rd UpDate on Hepatology. Course Hepatology 2017- A panoramic view*. Bucharest, Romania, april 6-7 2017, p. 17-18.
24. CHIȘCA, V.; CORDUNEANU, A.; CIOBANU, N.; GROPPA, S. Studiul modificărilor potențialelor evocate vizuale (PEV) la pacienții cu retinopatie diabetică. *Volum de rezumate. A 53-a Reuniune Anuală a Oftalmologilor cu participare internațională. RAO 2017*. Iași, România, 18-20 mai 2017, p.16-17. ISSN 2559-334X, ISSN-L 2559-334X.
25. CIOBANU N. GROPPA S. Association between ischemic stroke and metabolic syndrome. In: *Mediali Journal* Nr1 (19), 2017, pag 187.
26. CIOBANU N. GROPPA S. Relation between the metabolic syndrome and first acute ischemic stroke. In: *Abstract e-Book, Cerebrovasc Dis 2017*;43(suppl 1): I-II, pag. 18.
27. CIOLAC D., CHIOSA V., MUTHURAMAN M., KOIRALA N., VATAMAN A., MOLDOVANU M., GONZALEZ-ESCAMILLA G., GROPPA S., GROPPA SA. Differences of subcortical structures in patients with nocturnal, diurnal and mixed seizures. *European Journal of Neurology*. 2017; 24(supl.1):468. ISSN (1351-5101)
28. CIUNTU, A.; BERNIC, J. Nivelul factorului de creștere fibroblastic- β la copiii cu glomerulonefrită primară. *Volum de rezumate. Conferința Națională cu participare internațională Zilele Pediatriei Ieșene „N. N. Trifan”*, ediția XXX-a. Iași, România, 5-7 octombrie 2017, p. 35. ISSN 2537-1401.
29. CIUNTU, A.; REVENCO, N.; GAVRILUȚĂ, V. Semnificația clinică a pseudocolinesterazei la copiii cu glomerulonefrită. *Volum de rezumate. Conferința Națională cu participare internațională Zilele Pediatriei Ieșene „N. N. Trifan”*, ediția XXX-a. Iași, România, 5-7 octombrie 2017, p. 36. ISSN 2537-1401.
30. COBZAC, V.; COȘCIUG, S.; JIAN, M.; NACU, V. Appreciation of cartilage permeability within demineralized and decellularized osteochondrol allogeneic graft with trypan blue. In: *Матеріали Науково-практичної конференції з міжнародною участю. Актуальні питання травматології та остеосинтезу*. Чернівці, Україна, 2017, 27-28 aprilie, p. 140.
31. COBZAC, V.; JIAN, M.; COȘCIUG, S.; NACU, V. Comparison of in vitro effect of osteochondral demineralised and demineralised-decellularized grafts on cells used in cartilage regeneration. *EATB 26*, Treviso, Italia, 2017, 17- 22 octombrie, p.6.
32. COBZAC, V.; VERESTIUC, L.; JIAN, M.; NACU, V. Preclinical testing of decellularized and demineralized osteochondral allografts on rabbit model. *56th annual meeting of veterinary sciences „Towards a global health* .Iași, Romania, 2017, 19-20 octombrie, p.79.
33. COJOCARU-TOMA, M.; ANCUCEANU, R.; CIOBANU, N.; PARII, S.; NICOLAI, E. Actiunea antioxidanta si toxicitatea acuta pentru produsele extractive de *Agrimonia Eupatoria L* si *Chicorium Inthybus L*. In: *Volumul de rezumate a Conferintei Nationale de Farmacie*

- Clinica, editia a II, "Provocari ale farmacoterapiei contemporane"* Bucuresti, 15-17 iunie 2017, p. 210-211. ISBN 978-973-0-24609-4.
34. CORDUNEANU, A.; ȘEVCIUC, R.; GHERASIM, V.; COSOVAN, V. Endoftalmită după YAG-laser capsulotomie – prezentare de caz. *Volum de rezumate. A 53-a Reuniune Anuală a Oftalmologilor cu participare internațională. RAO 2017.* Iași, România, 18-20 mai 2017, p.20-21. ISSN 2559-334X, ISSN-L 2559-334X.
  35. COȘCIUG, I.; LACUSTA, V.; DELIV, I.; PADURE, I. Psycho-Endocrine Markers of Relapse Prediction in Alcohol Addiction. *American Journal of Psychiatry and Neuroscience.* 2017; 5(6): 11 doi: 10.11648/j.ajpn.s.2017050601.21 ISSN: 2330-4243 (Print); ISSN: 2330-426X (Online) <http://www.sciencepublishinggroup.com/j/ajpn>
  36. COȘCIUG, S.; COBZAC, V.; NACU, V. The results of demineralization of bone grafts. In: *Матеріали Науково-практичної конференції з міжнародною участю. Актуальні питання травматології та остеосинтезу.* Чернівці, Україна, 2017, 27-28 aprilie, p. 141.
  37. COȘCIUG, S.; DARCIUC, M.; ȘORIC, S.; VALENTIR, L.; NIȚELEA, S.; GHERGHELIGIU, A.; TOCARCIUC, V. Treatment results of open fractures of tubular bones. In: *Матеріали Науково-практичної конференції з міжнародною участю. Актуальні питання травматології та остеосинтезу.* Чернівці, Україна, 2017, 27-28 aprilie, p. 141.
  38. CRACEA, A.; FOCA, S.; REVENCO, N. Eficacitatea tratamentului cu Tocilizumab în artrita juvenilă idiopatică forma sistemică. *Volum de rezumate. A IV Conferință Națională a Societății Române de Reumatologie Pediatrică.* Cluj Napoca, România, 20-22 aprilie 2017, p. 10. ISSN 2457-2764.
  39. CUȘNIR V., CUȘNIR V.JR., BULAT N., CUȘNIR VIT. Diagnosis problems in dry eye syndrome. p. 86-87. În: *Carte de rezumate «Protecția suprafeței oculare. Lentile de contact. Noutăți».* Congresul anual RCLSO&SRCO. Sibiu, România, 2017, p. 38-39. ISSN 2392-8654.
  40. CUȘNIR V., CUȘNIR V.JR., BULAT N., CUȘNIR VIT. Probleme de diagnostic în sindromul de ochi uscat. În: *Carte de rezumate «Protecția suprafeței oculare. Lentile de contact. Noutăți».* Congresul anual RCLSO&SRCO. Sibiu, România, 2017, p. 38-39. ISSN 2392-8654.
  41. CUȘNIR, V. jr.; CUȘNIR, V. Chirurgia cataractei. *Volum de rezumate. A 53-a Reuniune Anuală a Oftalmologilor cu participare internațională. RAO 2017.* Iași, România, 18-20 mai 2017, p.51-52. ISSN 2559-334X, ISSN-L 2559-334X.
  42. CUȘNIR, V.; ANDRONIC, S.; CUȘNIR, V. Corioretinopatia seroasă centrală, diagnostic și tratament laser. *Volum de rezumate. A 53-a Reuniune Anuală a Oftalmologilor cu participare internațională. RAO 2017.* Iași, România, 18-20 mai 2017, p.32-33. ISSN 2559-334X, ISSN-L 2559-334X.
  43. CUȘNIR, V.; CEAUȘ, E; CUȘNIR, V. Eroziunea corneană persistentă, etiologie congenitală, studiul familial. *Volum de rezumate. A 53-a Reuniune Anuală a Oftalmologilor cu participare internațională. RAO 2017.* Iași, România, 18-20 mai 2017, p.45-46. ISSN 2559-334X, ISSN-L 2559-334X.
  44. DAVID, A. Assessment of perinatal risk factors in children with allergic rhinitis in the Republic of Moldova. *EAP Congress and Master Course. European Journal of Pediatrics (EJP).* Abstracts. Ljubljana, Slovenia, 12-15 octombrie 2017, p. . ISSN 0340-6199 (Print) 1432-1076 (Online).
  45. DAVID, A. Evoluția rinitei alergice la copii în Republica Moldova. *Volum de rezumate. Conferința Națională de Pediatrie cu participare internațională "Progrese în Pediatrie".* București, România, 5-8 aprilie 2017, p. 102-103. ISBN 978-973-162-171-5.
  46. DAVID, A. Impact of allergic rhinitis on the quality of life of children with allergic rhinitis in the Republic of Moldova. *Abstracts. The 8-th Europediatrics Congress jointly held with The 13 National Congress of Romanian Pediatrics Society. Archives of Disease in Childhood.* București, România, 07-10 iunie 2017. Vol. 102, suppl. 2, A43-A44. DOI: 10.1136/archdischild-2017-313273.113. Poster 25.

47. DAVID, A. Morbiditatea prin rinita alergică la copii în Republica Moldova. *Volum de rezumate. Conferința Națională de Pediatriecu participare internațională "Progrese în Pediatrie"*. București, România, 5-8 aprilie 2017, p. 80-81. ISBN 978-973-162-171-5.
48. DAVID, A. The quality of life of members of families with children having allergic rhinitis. *Abstracts. Congress of the University of Medicine and Pharmacy "Carol Davila". Supplement of Maedica – A Journal of Clinical Medicine*. București, România, 29-31 may 2017, vol. 12, p. 70. ISSN 2501-6903. ISSN-L 2501-6903.
49. DESEATNICOVA E., SORIC G., LUPASCU-VOLENTIR F., VOLENTIR L., SORIC S., ROTARU L., RUSSU E., NEGARA A., CATARAU O., GROPPA L. Concomitant pathologies and vitamin D level in elderly patients with fragility fractures from the republic of moldova. *World Congress on Osteoporosis, Osteoarthritis and Musculoskeletal Diseases, (WCO-IOF-ESCEO March 23-26, 2017)*, P1107, FLORENCE, Italy.
50. DESEATNICOVA E., SORIC G., LUPASCU-VOLENTIRF., CATARAU O., AGACHI S., SORIC S., NEGARA A., GROPPA L. Risk of fall factors and frax score in elderly patients from the republic of Moldova. *World Congress on Osteoporosis, Osteoarthritis and Musculoskeletal Diseases, (WCO-IOF-ESCEO March 23-26, 2017)*, P1010, FLORENCE, Italy.
51. DONICI, E.; DIUG, E.; VALICA, V.; PRISACARI, V.; UNCU, L. Utilizarea formelor farmaceutice combinate în tratamentul arsurilor infectate. In: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Farmacie Clinică, ediția a II-a "Provocări ale farmacoterapiei contemporane"*. București, România, 2017, p.185-188, ISBN 978-973-0-24609-4.
52. DORIF A.; GORDUCOVA M.; FILIPENKO M.; ANDRIES L.; SACARA V. Quantification of TREC/KREC levels in blood of newborns in Moldov . *Romanian Journal of Rare Diseases Supplement 2/2017* p. 34 Craiova, Romania ISSN 2068-5882 *Conferința științifică "Share an inspired vision in Rare Diseases"*
53. DRANGOI, I.; TARAN, N.; HOTINEANU, A.; PELTEC, A. Evaluation of liver transplantation Waiting list structure from republic of Moldova. *Materials of 4rd UpDate on Hepatology. Course Hepatology 2017- A panoramic view*. Bucharest, Romania, april 6-7 2017, p.16-17.
54. DUMBRAVA, V-T.; LUPAȘCO, IU.; GRIBINIUC, A.; VENGHER, I. Method for diagnosis of gastroesophageal reflux disease. *Proceedings of The 9th Edition of European Exhibition of Creativity and innovation EUROINVENT*, Iași România, 25-27 May, 2017. MD-26., p.181. ISBN 978-606-775-212-0. <http://www.euroinvent.org/cat/E2017.pdf>
55. DUMBRAVA, V-T.; LUPAȘCO, IU.; GRIBINIUC, A.; VENGHER, I. Metoda de diagnostic al bolii de reflux gastroesofagian. *Salonul Internațional al Cercetării, Inovării și Invenții PRO INVENT, ediția XV*, Cluj Napoca, România, 22 – 24 martie 2017. U.T Pres, Cluj Napoca, 2017, p.172 (P.8) ISBN 978-606-737-235-9. https://proinvent.utcluj.ro/cataloage/Pro_Invent_2017.pdf
56. EȘANU, V.; PALII, I.; EȘANU, V.; RODOMAN, I. Indexul aterogenic al plasmei, indexul de risc Castelli și coeficientulaterogenic - parametri de evaluare a risculuiaterogen la copii cu sindrom metabolic. *Volum de rezumate. Conferința Națională cu participare internațională Zilele Pediatriei Ieșene "N. N. Trifan"*, ediția XXX. Iași, România, 5-7 octombrie 2017, p. 49. ISSN 2537-1401.
57. FALAH, M.; TARAN, N.; HOTINEANU, A.; PELTIC, A. The efficacy of meld score in prediction liver transplantation waiting list mortality. In: *4th UpDate on Hepatology, Course*. Bucharest, Romania. 6th – 7th april 2017, p.14.
58. FALAH, MOHAMAD; TARAN, N.; HOTINEANU, A.; PELTEC, A. The efficacy of MELD score in prediction liver transplantation Waiting list. *Materials of 4rd UpDate on Hepatology. Course Hepatology 2017- A panoramic view*. Bucharest, Romania, april 6-7 2017, p.14.
59. FEDERIUC, V. Medicines as subject of bioethical discourse. In: *History, Spirituality, Culture. Dialogue and Interactivity 4th Edition*. 11-12 May 2017, Galati, Romania.

60. FERDOHLEB, A. Rezultatele la distanță după operațiile reconstructive pentru stricturi biliare benigne. În: *Conferința Națională de Chirurgie*, Iași, România. 4-7 octombrie, 2017, vol.1, p.233-234.
61. FOCA, S.; CRACEA, A.; REVENCO, N. Utilitatea clinică a markerilor metabolismului osos la copii cu artrita juvenilă idiopatică. *Volum de rezumate. A IV Conferință Națională a Societății Române de Reumatologie Pediatrică*. Cluj-Napoca, România, 20-22 aprilie 2017, p. 11-12. ISSN 2457-2764.
62. GARBUZ, O., SPINU, I., PIRVU, O., PINZARU, I., APOSTOL, M., GUDUMAC, V., GULEA, A. Anticancer, antioxidant and toxicity activities of new compounds along with their ability to induce hemolysis and methemoglobin formation in human RBCs. *4-eme Colloque Franco-Roumain de Chimie Medicinale*, Iasi, 05-07 Octobre, p.46, 2017.
63. GASNAS A. Rolul polimorfismului genei Val66Met in recuperarea functionala a pacientului dupa accident vascular cerebral. In: *Buletin informativ al Conferinței Naționale cu participare internațională*, Iași, România, 2017; 5:91-92.
64. GAVRILIUC, S.; IGNAT, R.; LEVIȚCHI, A.; LUPU, L.; CHIOSA, D.; SAMSON, I.; CUROCICHIN, Gh.; ISTRATI, V. Urban versus rural - parametrii antropometrici și profilul lipidic printre studenții medici din Republica Moldova. *Volum de rezumate. Al 17-lea Congres Național de Medicina Internă*, Călimănești-Căciulata, România, 29 martie - 01 aprilie 2017, Volumul VIII.
65. GHEREG A., ȘCERBINA R., GHIDIRIM GH.. Tratamentul Laparo-endoscopic al pancreatitei acute severe. În: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Chirurgie*. Iași, România. Editura”Gr. T. Popa”, UMF Iași; vol.I, 2017. p. 255. <https://cnchirurgie.ro/wp-content/uploads/2017/09/cnc2017.pdf>
66. GHIDIRIM GH., MISHIN I., ROJNOVEANU GH., CRACIUN I., VOZIAN M. Damage control surgery as treatment option for acute mesenteric ischemia. *18-th European Congress of Trauma & Emergency Surgery*. May 7 – 9, 2017. București. România. p.120 (P092). (ISSN 1863-9933) ISI IF(2015):0.472 <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2Fs00068-017-0781-y.pdf>
67. GHIDIRIM GH., MIȘIN I., BODRUG N., ISTRATI V. Aportul endoscopiei digestive endoluminale în diagnosticarea herniilor hiatale. În: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Chirurgie*. Iași, România. Editura”Gr. T. Popa”, UMF Iași; vol.I, 2017. p. 256-257. <https://cnchirurgie.ro/wp-content/uploads/2017/09/cnc2017.pdf>
68. GHIDIRIM GH., MIȘIN I., BODRUG N., ISTRATI V. Tratamentul endoscopic al esofagului Barrett și cancerului precoce al esofagului. În: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Chirurgie*. Iași, România. Editura”Gr. T. Popa”, UMF Iași; vol.I, 2017. p. 262-263. <https://cnchirurgie.ro/wp-content/uploads/2017/09/cnc2017.pdf>
69. GHIDIRIM GH., MIȘIN I., BUNIC GH., DOLGHII A., ZASTAVNIȚCHI GH., ISTRATI V. Stentul Danis în tratamentul hemoragiilor variceale esofagiene. În: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Chirurgie*. Iași, România. Editura”Gr. T. Popa”, UMF Iași; vol.I, 2017. p. 260-261. <https://cnchirurgie.ro/wp-content/uploads/2017/09/cnc2017.pdf>
70. GHIDIRIM GH., MIȘIN I., CERNAT M., GHEORGHÎȚA V., ISTRATI V. Tumori gastrointestinale stromale (GIST) în chirurgia de urgență. În: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Chirurgie*. Iași, România. Editura”Gr. T. Popa”, UMF Iași; vol.I, 2017. p. 264-265 <https://cnchirurgie.ro/wp-content/uploads/2017/09/cnc2017.pdf>
71. GHIDIRIM GH., MIȘIN I., MIȘINA A., ROJNOVEANU GH., VOZIAN M. Diagnosticul mucocelului appendicular și pseudomixomului peritoneal. *Catalog al Salonului Internațional al Cercetării, Inovării și Inventicii “PRO INVENT 2017”*, Ediția a XV-a, Cluj-Napoca (România), 2017, p.48. (ISBN 978-606-737-235-9).https://proinvent.utcluj.ro/cataloge/Pro_Invent_2017.pdf
72. GHIDIRIM GH., MIȘIN I., MIȘINA A., ROJNOVEANU GH., VOZIAN M. Diagnosis of mucocele appendix and peritoneal pseudomyxoma. *Proceeding of the 9th European Exhibition of Creativity and Innovation “EUROINVENT”*. Iași. 2017. P. 189. <http://www.euroinvent.org/cat/E2017.pdf>

73. GHIDIRIM GH., MIȘIN I., MIȘINA A., ROJNOVEANU GH., VOZIAN M. Tratatamentul multimodal al mucocelului apendicular și pseudomixomului peritoneal. *Catalog al Salonului Internațional al Cercetării, Inovării și Inventicii "PRO INVENT 2017"*, Ediția a XV-a, Cluj–Napoca (România), 2017, p. 48. (ISBN 978-606-737-235-9). https://proinvent.utcluj.ro/cataloage/Pro_Invent_2017.pdf
74. GHIDIRIM GH., MIȘIN I., MIȘINA A., ROJNOVEANU GH., VOZIAN M. Tratatamentul multimodal al mucocelului apendicular și pseudomixomului peritoneal. *Proceeding of the 9th European Exhibition of Creativity and Innovation "EUROINVENT"*. Iași. 2017. p. 190. <http://www.euroinvent.org/cat/E2017.pdf>
75. GHIDIRIM GH., MIȘIN I., PLEȘCO E., PETROVICI V., SINIȚINA L. Stadializarea evolutivă a proceselor reparative în anastomoză pe colon. *Catalog al Salonului Internațional al Cercetării, Inovării și Inventicii "PRO INVENT 2017"*, Ediția a XV-a, Cluj–Napoca (România), 2017, p.49. (ISBN 978-606-737-235-9). https://proinvent.utcluj.ro/cataloage/Pro_Invent_2017.pdf
76. GHIDIRIM GH., MIȘIN I., PLEȘCO E., PETROVICI V., SINIȚINA L. Staging evolutionary reparative processes in the colonic anastomosis. *Proceeding of the 9th European Exhibition of Creativity and Innovation "EUROINVENT"*. Iași. 2017. p. 190-191. <http://www.euroinvent.org/cat/E2017.pdf>
77. GHIDIRIM GH., MIȘIN I., ROJNOVEANU GH., VOZIAN M., GUȚU E., ANNA MIȘINA, AL. DANCI. Mucocel apendicular – cauză de abdomen acut chirurgical. În: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Chirurgie*. Iași, România. Editura "Gr. T. Popa", UMF Iași; vol.I, 2017. p. 258-259. <https://cnchirurgie.ro/wp-content/uploads/2017/09/cnc2017.pdf>
78. GLAVAN D., CATERENIUC D., GROPPA S., "Drug-resistant epilepsy- case report" *Abstract book of 7th Eilat International Educational Course: Pharmacological Treatment Of Epilepsy*, Jerusalem, Israel, October 15 to 20, 2017, p.267.
79. GNACIUC, V.; SAMOHVALOV, E.; JACOTĂ, V.; SAMOHVALOV, S.; AKEL, A. Diagnostic significance in determining of the media intima - in patients with ischemic heart disease. *МАТЕРІАЛЫ XIV Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Перший крок в науку - 2017»*, Вінниця, Україна, 2017, 300.
80. GORBUNOV, G. Impact of labour migration of parents on children`s health in the Republic of Moldova. *Abstracts. Archives of Disease in Childhood*. 2017, vol. 102, suppl. 2, A26. DOI: 10.1136/archdischild-2017-313273.67.
81. GRICO, M., BARBĂ, A., KULCITKI, V., DIZDARI, A., PRISĂCARI, V., ROBU, S. Lignin polymer analogues with bactericide properties. *The International Symposium Priorities Chemistry for a sustainable development*. Ed. XIII-th, 25-27 octombrie, România- București, 2017, p. 18.
82. GRIGORIEV, V.; CHIRU, T.; BACALOV, I.U. Влияние экстрактов *Centaurea cyanus* L. на показатели системы крови в условиях развития воспаления. In: *Book of abstracts of XII International Pirogov Scientific Medical Conference of students and young scientists*, Moscow, 2017, p. 291-292.
83. GRIGORIEV, V.; CHIRU, T. A scientific argumentation in favor of traditional cuisine: Ukrainian red borscht; based on antioxidant activities of the ingredients. In: *XICT, Bukovinian International Medical Congress*, 19 edition, Cernivsti, 2017, p. 491.
84. GRIGORIEV, V.; CHIRU, T. Antioxidants in aerial parts of *Centaurea cyanus* L. extracts. In: *Abstract book of 13th Warsaw International Medical Congress*, 11-14 May, Warsaw, 2017, p. 243.
85. GRIȚCO A., BENDELIC E., CHISLEACOVA E. Importanța tratamentului precoce al keratoconusului prin crosslinking UV-X Transepitelial. În: *Carte de rezumate «Protecția suprafeței oculare. Lentile de contact. Noutăți»*. Congresul anual RCLSO&SRCO. Sibiu, România, 2017, p. 35-36. ISSN 2392-8654.
86. GRÎU, C.; SPRINCEAN, M.; CĂLCÎI, C.; LUPUȘOR, N.; REVENCO, N.; HADJIU, S. Epilepsiile copilului cu leziuni cerebrale perinatale – unele aspect de diagnostic. *Volum de*

- rezumate. A III-a Conferință națională cu participare internațională a Societății Române de Neurologie Pediatrică. București, România, 26-28 octombrie 2017, p. 28-29.
87. GROPPA S., CIOBANU N., EFREMOVA D. Stroke risk factors in the population of Republic of Moldova, *XXIII World Congress of Neurology*, 16-21 SEPTEMBRIE, 2017, Kyoto, Japonia (IN TIPAR).
  88. GROPPA S.A., CHIOSA V., CIOLAC D., VATAMAN A. Nocturnal versus diurnal seizures: brain MRI-derived structural distinctions. *Journal of Neurological Sciences*. 2017;
  89. GROPPA S.A., CHIOSA V., CIOLAC D., VATAMAN A. Nocturnal versus diurnal seizures: brain MRI-derived structural distinctions. *XXIII World Congress of Neurology*, 16 - 21 septembrie, 2017, Kyoto, Japonia (IN TIPAR).
  90. GROPPA ST. O noua definiție, clasificare și abordare a statusului epileptic. In: Buletin informativ al Conferinței Naționale cu participare internațională, Iași, România, 2017; 5:84-85.
  91. GROPPA St. Status epilepticus – new definition, classification, clinical evolution, treatment. In: *Abstract Book in cadrul RoNEURO Brain Days 2017:28-29*.
  92. GROPPA ST., EFREMOVA D. Factorii de risc și prevenția primară a accidentului vascular cerebral în populația Republicii Moldova. In: *Buletin informativ al Conferinței Naționale cu participare internațională*, Iași, România, 2017; 5:88.
  93. GROSU, V. The role of hemodynamic parameters in „pathological remodeling” in chronic heart failure diagnosis in children. *Сборник тезисов. Матеріали української науково-практичної Конференції лікарів-педіатрів з міжнародною участю «Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією»*. Харків, Україна, 14-15 март 2017, с. 5-6. УДК 616-053.2:616.89-07-08.
  94. GROSU, V.; MELNICOV, V. The role of myocardial injury biomarkers in myocardium chronic disorders diagnosis. *Сборник тезисов. Матеріали української науково-практичної Конференції лікарів-педіатрів з міжнародною участю «Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією»*. Харків, Україна, 14-15 март 2017, с.7-8. УДК616-063.2:616.89– 07-08.
  95. GUDUMAC, E.; SCIUCA, S.; BALANETCHI, L.; SELEVESTRU, R. Pneumothorax in patients with cystic fibrosis. *Abstracts. The 40th European Cystic Fibrosis Conference. Journal of Cystic Fibrosis*. 16, suppl.1. Sevilla, Spain, 2017, p. 102. ISSN 1569-1993.
  96. GUDUMAC, E.; SCIUCA, S.; BALANETCHI, L.; PETROVICI, V.; SINITCHII, L. Meconium ileus in children with cystic fibrosis: diagnosis and treatment. *Сборник тезисов. XIII Национальный Конгресс с международным участием «Инновационные достижения в диагностике и терапии муковисцидоза»*. Сергиев Посад, Московская область, Россия, 27.04.2017-28.04.2017, с. 12-13.
  97. GUDUMAC, E.; SCIUCA, S.; BALANETCHI, L.; PETROVICI, V.; SINITINA, L. Meconium ileus in children with cystic fibrosis: diagnosis and treatment. *Abstracts. 40th European Cystic fibrosis Conference*. 2017, A-850-0009-00449.
  98. HADJIU, S.; CALCII, C.; REVENCO, N.; LUPUSOR, N. BDNF in children with epilepsy. *Abstracts. Congresul al 32-lea International de Epilepsie*. Barcelone, Spain, 2017. Poster 0369.
  99. HADJIU, S.; CALCII, C.; REVENCO, N.; LUPUSOR, N. Behavioural disturbances in children with epilepsy. *Abstracts. Congresul al 32-lea International de Epilepsie*. Barcelone, Spain, 2017. Poster 0370.
  100. HADJIU, S.; CALCII, C.; SPRINCEAN, M.; LUPUSOR, N.; REVENCO, N. Opportunities in epilepsy diagnosis in child with perinatal brain lesions. *Abstracts. Archives of Disease in Childhood*. Vol. 102, suppl. 2, 2017, A154. Poster 312.
  101. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; CALCII, C.; LUPUSOR, N.; REVENCO, N. Invaliditatea neuropsihică și motorie la copiii cu afecțiuni perinatale ale sistemului nervos central. *Volum de rezumate. Supliment la Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România. XVIII Congres SNPCAR*. Cluj-Napoca, România, 27.09.2017-30.09.2017, vol. 23, nr. 3, p. 69-70. ISSN 2344-3405.
  102. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; CALCII, C.; LUPUSOR, N.; REVENCO, N. Metode predictive de apreciere a riscului apariției leziunilor cerebrale perinatale cu rol în formarea

- prognosticului tulburărilor reziduale ale sistemului nervos central. *Volum de rezumate. Supliment la Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România. XVIII Congres SNPCAR*. Cluj-Napoca, România, 27.09.2017-30.09.2017, vol. 23, nr. 3, p. 33-35. ISSN 2344-3405.
103. HADJIU, S.; CALCII, C.; SPRINCEAN, M.; LUPUSOR, N.; REVENCO, N. Stroke as first manifestation of other disorders in children. *Abstracts. Archives of Disease in Childhood*. Vol. 102, suppl. 2, 2017, A146. Poster 290.
  104. HADJIU, S.; CALCII, C.; LUPUSOR, N.; ILICIUC, I.; REVENCO, N. Evolution of ciliary neurotrophic factor values in premature infants. *Abstracts of EPNS 2017. European Journal of Paediatric Neurology*. Lyon, France, 20.06.2017-24.06.2017, vol. 21, suppl. 1, 2017, p.184.
  105. IVANOV, GH.; BULICI, S.; VÎNTEA, N.; LÎȘÎI, I. Rezolvarea chirurgicală a defectelor iriene asociate cu dislocare de cristalini cu utilizarea irisului artificial. *Volum de rezumate. A 53-a Reuniune Anuală a Oftalmologilor cu participare internațională. RAO 2017*. Iași, România, 18-20 mai 2017, p.24-25. ISSN 2559-334X, ISSN-L 2559-334X.
  106. JERU I. Method for treating senile cataract. În: *XXI-th International Exhibition of Inventions „INVENTICA-2017”*. Iași, România, 26-30 iunie 2017, p.145. ISSN: 1844-7880.
  107. JIAN, M.; COBZAC, V.; MOGHILDEA, I.; COCIUG, A.; NACU, V. The histological analysis of three-dimensional extracellular liver matrix. In: *International biomedical congress*. Sofia, Bulgaria, 17-19 November 2017.
  108. KROTH J., CIOLAC D., FLEISCHER V., KOIRALA N., MUTHURAMAN M., LÜSSI F., BITTNER S., MEUTH S. G., GONZALEZ-ESCAMILLA G., ZIPP F., GROPPA S. CSF markers of blood-brain barrier integrity forecast disease progression in early MS. *Multiple Sclerosis Journal*. 2017; 23 (supl.3):427-679. ISSN (1477-0970)
  109. LAZAR C.; PANTEA V.; VOZIAN M., MIȘINA A.; TAGADIUC O. Simple reperfusion increases the AOPP in ovarian torsion. In: *2nd international congress of Sofia*, November 17-19, 2017. <http://ibc-sofia.org/wp-content/uploads/2017/11/AbstractBookIBCS2017.pdf>
  110. LUPASCO, I.; CHIRVAS, E.; DUMBRAVA, V.-T. Correlation between lung function and humoral immune profile in patients with chronic viral infection HBV serologic form HBsAg positive/ anti HBc or positive. *Journal of Gastrointestinal and Liver Diseases. Abstracts of the XXXVIIth National Congress of Gastroenterology, Hepatology and Digestive Endoscopy*. Bucharest, June 20-24, 2017, vol.26, suppl.3, p. 58, PP 078. <http://www.congress-gastro.ro/program-stiintific/rezumate-stiintifice/> ISSN: 2457-3876.
  111. LUPAȘCO, I.; BEREZOVSICAIA, E.; DUMBRAVA, V.-T. Psychosomatic disorders in chronic diffuse liver diseases. *Journal of Gastrointestinal and Liver Diseases. Abstract Book of Meeting of the Romanian Society of Neurogastroenterology with Rome IV Regional Central-East European Meeting*. Iasi, 16th-18th of March 2017, 2017, suppl 1, p.58-59. ISSN: 1841-8724. <http://www.jgld.ro/wp/y2017/n1/supplement1.pdf>
  112. LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T.; DUMITRAȘCU, D.L.; VENGER, I.; BEREZOVSICAIA, E. The role of stress hormones and gastrin in gastroduodenal dysfunction in patients with chronic viral hepatitis. *Journal of Gastrointestinal and Liver Diseases. Abstract Book of Meeting of the Romanian Society of Neurogastroenterology with Rome IV Regional Central-East European Meeting*. Iasi, 16th-18th of March 2017, 2017, suppl 1, p.25-26. ISSN: 1841-8724. <http://www.jgld.ro/wp/y2017/n1/supplement1.pdf>
  113. LUPUSOR, N.; SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; CALCII, C.; HADJIU, S. Brain derived neurotrophic factor profile in children with ischemic stroke. *Abstracts of EPNS 2017. European Journal of Paediatric Neurology*. Lyon, France, 20.06.2017-24.06.2017, vol. 21, suppl. 1, p.172.
  114. LUPUSOR, N.; REVENCO, N.; HOLBAN, A.; LUPUSOR, A.; HADJIU, S. Level of parental anxiety and use of antipyretics in childhood fever. *Abstracts of EPNS 2017. European Journal of Paediatric Neurology*. Lyon, France, 20.06.2017-24.06.2017, vol. 21, suppl. 1, 2017, p.142. Poster 143.
  115. LUPUȘOR, N.; REVENCO, N.; LUPUȘOR, A.; SPRINCEAN, M.; CĂLCÎI, C.; HADJIU, S. Tulburările de somn la copii cu paralizie cerebrală. *Volum de rezumate. Supliment la Revista de*

- Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România. XVIII Congres SNPCAR. Cluj-Napoca, România, 27.09.2017-30.09.2017, vol. 23, nr. 3, p. 79-80. ISSN 2344-3405.*
116. LUPUȘOR, N.; REVENCO, N.; SPRINCEAN, M.; CĂLCÎI, C.; HADJIU, S. Deficitul motor la copiii cu accident vascular cerebral. *Volum de rezumate. Supliment la Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România. XVIII Congres SNPCAR. Cluj-Napoca, România, 27.09.2017-30.09.2017, vol. 23, nr. 3, p. 76-77. ISSN 2344-3405.*
  117. MAZUR, E.; VALICA, V.; UNCU, L. Studiul preparatelor combinate cu conținut de potasiu. In: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Farmacie Clinică, ediția a II-a "Provocări ale farmacoterapiei contemporane"*. București, România, 2017, p.199-203, ISBN 978-973-0-24609-4.
  118. MĂTRĂGUNĂ, N.; REVENCO, N.; BICHIR-THOREAC, L.; COJOCARI, S. Estimarea elasticității arteriale la copii hipertensivi, supraponderali și obezi. *Volum de rezumate. Conferința Națională cu participare internațională Zilele Pediatriei Iașene „N. N. Trifan”, ediția XXX-a. Iași, România, 5-7 octombrie 2017, p.77. ISSN 2537-1401.*
  119. MIDRIGAN, E. N. The role of nogo, nogo-blockers and cyclic nucleotides in the regenerative therapy of post-traumatic injuries of the spinal cord. In: *Матеріали IV Міжнародного медико-фармацевтичного конгресу студентів і молодих вчених. Всеукраїнський медичиний журнал молодих вчених. Чернівці, Україна, 2017, 26-28 aprilie, p. 254.*
  120. MIDRIGAN, E. N. The treatment of post-traumatic disorders of the spinal cord based of the stem-cell therapy. In: *Матеріали IV Міжнародного медико-фармацевтичного конгресу студентів і молодих вчених. Всеукраїнський медичиний журнал молодих вчених. Чернівці, Україна, 2017, 26-28 aprilie, p. 254.*
  121. MIDRIGAN, E. The role of chondroitinase, neutrophins, ephrines, purine nucleotides and cell adhesion molecules in the treatment of post-traumatic spinal cord injuries. In: *Матеріали XIV Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених "Перший крок в науку-2017". Вінниця, Україна, 2017, 26-28 aprilie, p. 406.*
  122. MIDRIGAN, E.. The role of different stem cell types in the treatment of post-traumatic spinal cord injuries. In: *Матеріали XIV Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених "Перший крок в науку-2017". Вінниця, Україна, 2017, 26-28 aprilie, p. 407.*
  123. MIȘINA A., GUDUMAC E., CERNETȘCHI O., MIȘIN I. Sindromul Mayer-Rokitansky-Kuster-Hauser: rezultatele precoce și tardive a colpopoeziei peritoneale în tratamentul ageneziei vaginului. *Catalog al Salonului Internațional al Cercetării, Inovării și Inventicii "PRO INVENT 2017"*, Ediția a XV-a, Cluj-Napoca (România), 2017, p.49. (ISBN 978-606-737-235-9). https://proinvent.utcluj.ro/cataloge/Pro_Invent_2017.pdf
  124. MIȘINA A., GUDUMAC E., CERNETȘCHI O., MIȘIN I. Syndrome Mayer-Rokitansky-Kuster-Hauser: early and late results of colpopoezy peritoneal treatment of vaginal agenesis. *Proceeding of the 9th European Exhibition of Creativity and Innovation "EUROINVENT"*. Iași. 2017. p. 191-192. <http://www.euroinvent.org/cat/E2017.pdf>
  125. MOGHILDEA, I.; JIAN, M.; COBZAC, V.; COCIUG, A.; NACU, V. Recellularization of liver matrix. In: *International biomedical congress. Sofia, Bulgaria, 17-19 november 2017.*
  126. MUNTEANU C., GROPPA S. Status epilepticus: causes, clinical features, management and outcome impact – retrospective study. *6th London-Innsbruck Colloquium on Status Epilepticus and Acute Seizures, Abstract Book, 2017: pag 41-42, Salzburg, Austria.*
  127. MUNTEANU D.; UȘURELU N.; BLANIȚA D.; VUDU L. Funcția tiroidiană în cadrul obezității primare la copii și adolescenți. *A-XXX-a Conferință Națională cu Participare Internațională –Zilelele Pediatriei Iașene "N.N. Trifan", Volum de Rezumate, Iași, România, 2017, p.86.*
  128. MUNTEANU D.; UȘURELU N.; CHIRIAC A.; VUDU L. Evaluarea nivelului 25(OH)vitamina D la copii cu obezitate primară. *Acta Endocrinologică. The International Journal of the Romanian Society of Endocrinology, volum XIII, Supplement 1. Cluj Napoca, România, 2017, p.52.*

129. MUNTEANU D.; UȘURELU N.; SACARA V.; VUDU L. Disfuncția tiroidiană în cadrul obezității primare la copii și adolescenți. *Revistă Progrese în Pediatrie, Volum de prezentări, postere și rezumate*. 2017, p.92. ISBN 978-973-162-171-5.
130. MUNTEANU D.; UȘURELU N.; VUDU L. The diet in weight loss in obese children. *World Congress on Nutrition and Obesity Prevention Source*. Barcelona, 16-18 November 2017, p.105.
131. NACU, V.; ȚIMBALARI, T.; COBZAC, V.; COȘCIUG, S.; COCIUG, A.. Tissue and cell transplantation in the Republic of Moldova. In: *Матеріали Науково-практичної конференції з міжнародною участю. Актуальні питання травматології та остеосинтезу*. Чернівці, Україна, 2017, 27-28 aprilie, p. 143.
132. NEAMTU, L.; SCIUCA, S.; SELEVESTRU, R. Clinical and immunological characteristics of Mycoplasma infection in children with bronchopulmonary diseases. *Сборник тезисов. Материалы научно-практической Конференции "Проблемные вопросы диагностики и лечения детей с соматической патологией"*. Харьков, Украина, 14-15 марта 2017, с. 8-9.
133. NICOLAI, E.; PARI, S.; VALICA, V.; UNCU, L. Evaluarea continutului de impuritati de etilendiaminoderivat de ciprofloxacina in studiul stabilitatii picaturilor auriculare combinate. In: *Volumul de rezumate a Conferintei Nationale de Farmacie Clinica, editia a II, "Provocari ale farmacoterapiei contemporane"* Bucuresti, 15-17 iunie 2017, p. 199. ISBN 978-973-0-24609-4.
134. PALADII IRINA, GHIDIRIM GH., KUSTUROV V., ALA SUMAN, MAHOVICI I. Indicile de șoc Allgover în determinarea volumului hemoragiei posttraumatice. În: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Chirurgie*. Iași, România. Editura "Gr. T. Popa", UMF Iași; vol.I, 2017. p. 451-452. <https://cnchirurgie.ro/wp-content/uploads/2017/09/cnc2017.pdf>
135. PALADII IRINA, GHIDIRIM GH., KUSTUROV V., ALA SUMAN, MAHOVICI I. Interacțiunea complicațiilor posttraumatice și maladiilor concomitente. În: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Chirurgie*. Iași, România. Editura "Gr. T. Popa", UMF Iași; vol.I, 2017. p. 453-454. <https://cnchirurgie.ro/wp-content/uploads/2017/09/cnc2017.pdf>
136. PALARIE N., PASENCO T. Polyester vascular grafts in different types of glaucoma. Surgery - 11 years results. În: *7th World Glaucoma Congress Helsinki*. Finland, Helsinki. 28 June – 01 July 2017. Abstract book, P-FS-328, p. 859.
137. PALII, I.; REVENCO, N.; PÎRȚU, L.; RODOMAN, I.; EȘANU, V. Sindromul Cornelia de Lange: caz clinic. *Volum de rezumate. Conferința Națională cu participare internațională Zilele Pediatriei Ieșene "N. N. Trifan"*, ediția XXX. Iași, România, 5-7 octombrie 2017, p. 93. ISSN 2537-1401.
138. PARI, S. *Conduita pacientilor cu surditate senzorieurala si aspect bioetice* In: *Materialele a XI-a Conferinta Nationala de Bioetica "20 de ani de la Convenția de la Oviedo" și "Instituționalizarea bioeticii"*, Iasi, Romania. 9-11 noiembrie 2017, p.33. ISSN 2344-388X si ISSN-L 2344-388X.
139. PARI, S. Surditatea senzorieurala: farmacoterapia otoprotectoare si medicamente combinate. In: *Volumul de rezumate a Conferintei Nationale de Farmacie Clinica, editia a II, "Provocari ale farmacoterapiei contemporane"* Bucuresti, 15-17 iunie 2017, p. 30. ISBN 978-973-0-24609-4.
140. PĂLĂRIE N., PASENCO T., VUDU L. Role of optical coherence tomography in diabetic macular edema screening. În: *Eur J Ophthalmol 2017; 27 (3): e113-e128. DOI:10.5301/ejo.5000979. Abstracts from 27th Meeting of the European Association for the Study of Diabetes. Eye Complications Study Group (EASDec)*. Budapest, Hungary. 25-27 May 2017. p. e118. ISSN 1120-6721.
141. PĂLĂRIE N.; PASENCO. T.; VUDU L. Role of optical coherence tomography in diabetic macular edema screening. *European Journal of Ophthalmology. Abstracts from the 27th Meeting of the European Association for the Study of Diabetes Eye Complications Study Group (EASDec)*. Budapest, Hungary, 25-27 May 2017, p.118, ISSN 1120-6721.

142. PODGORNÎI, A.; MACAEV, F.; UNCU, L.; SMETANSCAIA, A.; VALICA, V. Acțiunea farmacologică și relații structură-activitate în grupul derivaților de 1,3,4-oxadiazol. In: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Farmacie Clinică, ediția a II-a "Provocări ale farmacoterapiei contemporane"*. București, România, 2017, p.192-195, ISBN 978-973-0-24609-4.
143. PROCOPCIUC, V.; CUȘNIR, V.; NACU, V.; DUMBRĂVEANU, L.; LUPAN, V.; ANDRONIC, S. Transplantul de membrană amniotică în tratamentul leziunilor corneo-conjunctivale (experiență de echipă). *Volum de rezumate. A 53-a Reuniune Anuală a Oftalmologilor cu participare internațională. RAO 2017*. Iași, România, 18-20 mai 2017, p.28-29. ISSN 2559-334X, ISSN-L 2559-334X.
144. REVENCO, N.; CIRȘTEA, O.; POLBERGER, S.; VALIULIS, A. NETINCARE project: network to improve health care for mothers and premature infants in the Baltic region and Moldova. *Abstracts from the 6th International Congress of Union of European Neonatal and Perinatal Societies (UENPS). Journal of Pediatric and Neonatal Individualized Medicine*. Valencia, Spain, 2017, 6(1):e060105, p. 15. eISSN 2281-0692.
145. REVENCO, N.; DOLAPCIU, E.; EREMCIUC, R. Body mass index as a prior tool to identify overweight and obesity in adolescents. *Abstracts. Archives of Disease in Childhood*. 2017, vol. 102, A112. P203.
146. ROJNOVEANU GH., GURGHIS R., ANESTE E., VOZIAN M., GAGAUZ I., TAGADIUC O. Nonoperative management of splenic injury – from exception to rule. *18-th European Congress of Trauma & Emergency Surgery*. May 7 – 9, 2017. București. România. p.62. (ISSN 1863-9933) ISI IF(2015):0.472 <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2Fs00068-017-0781-y.pdf>
147. ROJNOVEANU GH., TINTARI S., GAGAUZ I., GURGHIS R., ANESTE E. Nonoperative Approach in penetrating abdominal stab wounds. *18-th European Congress of Trauma & Emergency Surgery*. May 7 – 9, 2017. București. România. p.62. (ISSN 1863-9933) ISI IF(2015):0.472 <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2Fs00068-017-0781-y.pdf>
148. ROMANCIUC, L. Profilaxia maladiilor cardio-vasculare ale adultului în copilărie. *Volum de rezumate. A XXX-a Conferință Națională cu participare Internațională Zilele Pediatriei Iașene "N. N. Trifan"*. Iași, România, 5-7 octombrie 2017, p. 99. ISSN 2537-1401.
149. ROMANCIUC, L.; REVENCO, N. Aritmiile fetale și neonatale: aspecte de management. *Volum de rezumate. A XXX-a Conferință Națională cu Participare Internațională Zilele Pediatriei Iașene "N. N. Trifan"*. Iași, România, 5-7 octombrie 2017, p. 98. ISSN 2537-1401.
150. ROMANCIUC, L.; REVENCO, N.; HOLBAN, A. Rhythm disorders in children and treatment with beta – blockers. *Archives of Disease in childhood. Abstracts from the 8 th Europaediatrics Congress Jointly held with the 13th National Congress of Romanian Pediatrics Society*. Bucharest, România, 7-10 june 2017, 102 (suppl. 2), A98-A99. ISSN 0003-9888.
151. ROMANCIUC, L.; REVENCO, N.; PALII, I. Dereglările de ritm în sindromul de displazie a țesutului conjunctiv. *Suppliment of Romanian Journal of Cardiology. Abstracts from the 56th National Congress of Cardiology*. Sinaia, România, 20th-23th september 2017, p. 260. ISSN 2537-2661.
152. RUSNAC, D. Ethical dimentions of Bio-Technologies and Nano-Technologies. In: *History, Spirituality, Culture. Dialogue and Interactivity 4th Edition*. 11-12 May 2017, Galati, Romania.
153. SAMSON, S. The volume of the dental pulp chamber determined by using cone-beam computed tomography. In: *International biomedical congress*. Sofia, Bulgaria, 17-19 november 2017.
154. SCIUCA, S.; BALANETCHI, I.; SELEVESTRU, R.; CEBANU, A. Bronchiectasis in lung infections in patients with cystic fibrosis. *Сборник тезисов. XIII Национальный Конгресс с международным участием «Инновационные достижения в диагностике и терапии муковисцидоза»*. Сергиев Посад, Московская область, Россия, 27.04.2017-28.04.2017, с. 13-14.
155. SCIUCA, S.; BALANETCHI, L.; SELEVESTRU, R. Immunohumoral and reaginic reactions in cystic fibrosis patients with *Pseudomonas aeruginosa* chronic pulmonary infection.

- Abstracts. The 40th European Cystic Fibrosis Conference. Journal of Cystic Fibrosis.* 16, suppl.1. Sevilla, Spain, 2017, p. 88. ISSN 1569-1993.
156. SCUTARI, C. ; GONCIAR, V. Evaluarea eficienței antidepresivelor în practica medicală. In: *Volumul de rezumate a Conferinței Naționale de Farmacie Clinica, editia a II, "Provocari ale farmacoterapiei contemporane"* Bucuresti, 15-17 iunie 2017, p. 182-185. ISBN 978-973-0-24609-4.
  157. SHEREMET, M.; SYDORCHUK, L.; SHIDLOVSKYI, V.; BEDENYUK, A.; KUROCHKIN, GH; LEVITSKY, A. Caspase-Dependent Mechanisms of Apoptosis Induction and The Activity of Peroxidation and Antioxidant Defense in the Thyroid Tissue of Patients with Nodular Forms of Goiter Combined with Autoimmune Thyroiditis and Thyroid Adenoma Depending on the Allelic Status of Bcl-2 (Rs17759659), CTLA-4 (Rs231775), APO-1 / Fas (Rs2234767) Genes. *Archives of the Balkan Medical Union. Bulgarian National Section.* Sofia, Bulgaria. 2017, A90-A91.
  158. SORIC G., LUPASCU-VOLENTIR F., DESEATNICOVA E., CHISLARI L., NEGARA A., GROPPA L. Frailty syndrome and fracture risk in elderly patients from the republic of moldova. *World Congress on Osteoporosis, Osteoarthritis and Musculoskeletal Diseases, (WCO-IOF-ESCEO March 23-26, 2017), P1118, FLORENCE, Italy.*
  159. SPRINCEAN, M.; LUPUȘOR, N.; GRÎU, C.; CĂLCÎI, C.; REVENCO, N.; HADJIU, S. Unele aspecte de diagnostic al accidentelor vasculare cerebrale la nou-născuți, sugari și copii de vârstă mică. *Volum de rezumate. A III-a Conferință națională cu participare internațională a Societății Române de Neurologie Pediatrică.* București, România, 26-28 octombrie 2017, p. 47-49.
  160. SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; EȚCO, L.; CĂLCÎI, C.; LUPUȘOR, N.; HADJIU, S. Diagnosticul diferențial al paraliziiilor cerebrale cu unele patologii neurogenetice. *Volum de rezumate. Supliment la Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România. XVIII Congres SNPCAR.* Cluj-Napoca, România, 27.09.2017-30.09.2017, vol. 23, nr. 3, p. 71-72. ISSN 2344-3405.
  161. SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; EȚCO, L.; CĂLCÎI, C.; LUPUȘOR, N.; HADJIU, S. Ameliorarea neurodezvoltării copiilor cu patologii neurogenetice. *Volum de rezumate. Supliment la Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România. XVIII Congres SNPCAR.* Cluj-Napoca, România, 27.09.2017-30.09.2017, vol. 23, nr. 3, p. 74-76. ISSN2344-3405.
  162. STAMATI, A. Manifestări cardiace la copii cu erori înnăscute de metabolism. *Volum de rezumate. Conferința națională cu participare internațională Zilele Pediatriei Iașene „N.N. Trifan”,* ediția XXX-a. Iași, România, 5-7 octombrie 2017, p.104-105. ISSN 2537-1401.
  163. STAMATI, A.; PAPADIA, E.; PALII, I.; REVENCO, N. The clinical course of acute respiratory infections in children with congenital heart diseases. *Abstracts. The 8th Europediatrics Congress jointly held with The 13th National Congress of Romanian Pediatrics Society. Archives of Disease in Childhood.* București, România, 07-10 iunie 2017. Vol. 102, suppl. 2, A160-A161. DOI: 10.1136/archdischild-2017-313273.418. Poster 330.
  164. STRATULAT, M.; AVASILOAIEI, A.; MOSCALU, M.; STAMATIN, M. Particularități ale evoluției pe termen lung a prematurilor sub 32 săptămâni. *Volum de rezumate. A X ediție a Conferinței "Zilele neonatologiei moldave" cu participare internațională "Abordarea multidisciplinară a prematurului".* Murighiol, România, 15-18 iunie 2017, p. 147.
  165. STRELTOV L., ROJNOVEANU GH., S. REVENCO, ALA SUMAN. Urgențe chirurgicale severe concomitente – variante de soluționare. În: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Chirurgie.* Iași, România. Editura "Gr. T. Popa", UMF Iași; vol.I, 2017. p. 571-572. <https://cnchirurgie.ro/wp-content/uploads/2017/09/cnc2017.pdf>
  166. SUMAN ALA, GHIDIRIM GH., SUMAN S., DIANA ZAGADAILOV. Evaluarea scorului Alvorado la paciente în perioada de gestație. În: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Chirurgie.* Iași, România. Editura "Gr. T. Popa", UMF Iași; vol.I, 2017. p. 582-583. <https://cnchirurgie.ro/wp-content/uploads/2017/09/cnc2017.pdf>

167. SUMAN S., TOPOR B., SUMAN ALA. Fasciile gâtului întrebări de terminologie și clasificări. În: Volum de rezumate. *Al XVIII lea Congres Național al Societății Române de Anatomie cu participare Internațională. Anatomie macroscopică, mezoscopică și microscopică*. Iași, România. 2017. p. 14. <https://www.scribd.com/document/359932520/ANATOMIE-Volum-de-Rezumate-Congres-Iasi-2017>
168. TARAN, N.; HOTINEANU, A.; HOTINEANU, V.; LUPAȘCO, I.; PELTEC, A. Antiviral therapy impact in liver transplant recipients from Republic of Moldova. *Journal of Gastrointestinal and Liver Diseases. Abstracts of the XXXVIIIth National Congress of Gastroenterology, Hepatology and Digestive Endoscopy*. Bucharest, June 20-24, 2017, vol.26, suppl.3, p. 78. PP122. <http://www.congres-gastro.ro/program-stiintific/rezumate-stiintifice/>. ISSN: 2457-3876.
169. TOMACINSCHII, C.; COTOMAN, A.; SELEVESTRU, R.; AIOANI, O.; SCIUCA, S. The impact of oxygen therapy in preterm infants with bronchopulmonary dysplasia. *Abstracts. European Respiratory Journal*. 2017, 50 (suppl. 62), A1857. DOI: 10.1183/13993003.congress-2016. PA1857
170. TRONCIU, V. Communications with chaos using quantum dots lasers, *Abstracts of 7th Bonn Humboldt Award Winners Forum Fundamental Concepts and Principles of Chemical Energy Conversion*, Bonn 11-15 October 2017 p. 183.
171. TURCANU T.; ANDRIES L.; NEAMTU L. The association of viral respiratory infection with wheezing in young children. *International Journal on Immunorehabilitation M.*, "Meditsina-Zdorov'e" Publishers 2017, Vol. 19, Nr. 1, p.55 ISSN 1562-3629 *V European Congress on Asthma and COPD*, Tbilisi June 28- July 1, 2017
172. TURCANU, T. Pediatrician vision of maternal-fetal infection in children. *Сборник тезисов. Материалы научно-практической Конференции "Проблемные вопросы диагностики и лечения детей с соматической патологией"*. Харьков, Украина, 14-15 марта 2017, с.9-10.
173. TURCANU, T.; ANDRIESH, L.; NEAMTU, L. The association of viral respiratory infection with wheezing in young children. *Abstracts. International Journal on Immunorehabilitation*. 2017, vol. 19, nr. 1, p. 55. ISSN 1562-3629.
174. TURCU, O.; CIRSTEIA, O.; JIVALCOVSCHI, A. The association of pulmonary complications and disorders of physical development in patients with cystic fibrosis. *Abstracts. The 8th Europaediatrics Congress jointly held with 13 National Congress of Romanian Pediatrics Society. Archives of Disease in Childhood*. Bucharest, Romania, 7.06.2017-10.06.2017, vol. 102, suppl. 2, A165. P341. ISSN 0003-9888.http://adc.bmj.com/content/102/Suppl_2/A165.1
175. ȚÎRDEA, T.N. Survival Strategy in the Context of the Noosferization and Nooetization of society: A Theoretical and Methodological study. In: *History, Spirituality, Culture. Dialogue and Interactivity 4th Edition*. 11-12 May 2017, Galati, Romania.
176. ȚURCANU, A.; PITEL, E.; DUMBRAVA, V.-T.; TOFAN-SCUTARU, L.; BERLIBA, E.; TARAN, N. Detection of autoantibodies remains critical for the diagnosis of autoimmune liver. *Materials of 4rd Update on Hepatology. Course Hepatology 2017- A panoramic view*. Bucharest, Romania, april 6-7 2017, p.19.
177. ȚURCANU, T.; JALBĂ, T. Infecție congenitală citomegalovirotică – caz clinic. *Volum de rezumate. Conferința Națională de Pediatrie cu participare internațională "Progrese în Pediatrie"*. București, România, 5-8 aprilie 2017, p. 94. ISBN 978-973-162-171-5.
178. UNCU, A.; MACAEV, F.; PODGORNÎI, A.; VALICA, V. Perspective de utilizare a propiltiohinotiazolului în tratamentul tuberculozei. In: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Farmacie Clinică, ediția a II-a "Provocări ale farmacoterapiei contemporane"*. București, România, 2017, p.188-192, ISBN 978-973-0-24609-4.
179. UNCU, A.; PODGORNÎI, A.; SMETANSCAIA, A.; MACAEV, F.; VALICA, V.; TESAROVA, E. The optimization of the bioavailability of the propylthiocinotiazole. In: *Book of abstracts, 17th International Symposium and Summer School on Bioanalysis*. Congress Centre, Ohrid, Republic of Macedonia, 2017, p. 44

180. UNCU, L. Produse farmaceutice multicomponent în tratamentul otomicozelor. In: *Volum de rezumate. Conferința Națională de Farmacie Clinică, ediția a II-a "Provocări ale farmacoterapiei contemporane"*. București, România, 2017, p.116-120, ISBN 978-973-0-24609-4.
181. UNCU, L. The use of HPLC method in analysis of multicomponent drugs. In: *Book of abstracts, 17th International Symposium and Summer School on Bioanalysis*. Congress Centre, Ohrid, Republic of Macedonia, 2017, p. 15.
182. VENGER, I.; LUPAȘCO, I.; BEREZOVSICAIA, E. The characteristics of personality profile measured by MMPI in depressive patients with chronic viral hepatitis. *Materials of 4rd UpDate on Hepatology. Course Hepatology 2017- A panoramic view*. Bucharest, Romania, april 6-7 2017, 21-22.
183. VENGER, I.; LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T. The onset of reflux and dyspeptic symptoms after detection of chronic viral hepatitis. *Journal of Gastrointestinal and Liver Diseases. Abstract Book of Meeting of the Romanian Society of Neurogastroenterology with Rome IV Regional Central-East European Meeting*. Iasi, 16th-18th of March 2017, 2017, suppl 1, p.72. ISSN: 1841-8724. <http://www.jgld.ro/wp/y2017/n1/supplement1.pdf>
184. VENGER, I.; LUPAȘCO, I.; DUMBRAVA, V.-T. The sleep disturbances as a part of depressive construct in patients with chronic viral hepatitis. *Journal of Gastrointestinal and Liver Diseases. Abstracts of the XXXVIIth National Congress of Gastroenterology, Hepatology and Digestive Endoscopy*. Bucharest, June 20-24, 2017, vol.26, suppl.3, p. 26. PP005, <http://www.congres-gastro.ro/program-stiintific/rezumate-stiintifice/>. ISSN: 2457-3876.
185. VUDU L. Dinamica manifestărilor clinice ale hipotiroidiei primare sub influența tratamentului. *Acta Endocrinologica. The International Journal of the Romanian Society of Endocrinology, volum XIII, Supplement 1*. Cluj Napoca, România. 2017, p.137-138. ISSN 0001-5598
186. VUDU L. Эмоциональная, поведенческая и нервно-психическая феноменология у больных гипотиреозом. *XIII Международный Междисциплинарный Конгресс Нейронаука для Медицины и Психологии*. Судак, Крым, Россия, 2017, p.118-119.
187. VUDU L., GROPPA L., RADU I. Polimorfismul acuzelor din partea aparatului locomotor la pacienții cu hipotiroidie. *Acta Endocrinologica. The International Journal of the Romanian Society of Endocrinology, volum XIII, Supplement 1*. Cluj Napoca, România. 2017, p.149-150. ISSN 0001-5598.
188. WRANKE A.; HARDTKE S.; BORZACOV L.M.P.; TURCANU A.; PARANA R.; LOBATO C.; HAMID S.; CEAUSU E.; DALEKOS G.; RIZZETTO M.; et.al. Diversity of clinical presentation and virological characteristics of hepatitis delta in different regions world-wide: results of the Hepatitis Delta International network. *J of Hepatology Abstract book, Supliment No1, vol.66, 2017, p. S257 (THU-157 ISSN 0168-8278)*
189. АНДОНИ, В. ЭТИЧЕСКИЕ ВОПРОСЫ АНТИБИОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТИ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ. In: *Сахаровские чтения 2017 года: экологические проблемы XXI века. Материалы 17-й международной научной конференции, 18-19 мая 2017 г., г. Минск, Респ. Беларусь. Под ред. С.А. Маскевича, С.С. Позняка, Н.А. Лысухо. Минск: МГЭИ им. А.Д. Сахарова БГУ, 2017, pp.269-270. ISBN 978-985-7152-07-0*
190. АНДРИЕШ Л.; ЦУРКАН А.; БАРБА Д.; КОВАНЦЕВ С.; ЯРМАЛЮК О. Гастроинтестинальные нарушения и первичные иммунодефициты антител у взрослых пациента. „Аллергология и иммунология „М., Изд-во «Медицина- Здоровье» 2017, Том 18, номер 3, стр.186; ISSN 1562-3637, *XI Всемирный Конгресс по ХОБЛ, Астме и Иммунопатологии XI Съезд аллергологов и иммунологов СНГ*
191. АНДРИЕШ Л.П.; СКИЦКО О.П.; САКАРЭ В.К.; ПАЛИЙ И.И.; БАРБА Д.В.; КОВАНЦЕВ С.Д. Сидром Ди Джорджи: За И Против? „Аллергология и иммунология „М., Изд-во «Медицина- Здоровье» 2017, Том 18, номер 3, стр. 185; ISSN 1562-3637 *XI Всемирный Конгрес по ХОБЛ, Астме и Иммунопатологии XI Съезд аллергологов и иммунологов СНГ*
192. БАРБА Л.О.; ГОНЧАР В.И.; КОВАНЦЕВ С.Д.; БАРБА Д.В.; АНДРИЕШ Л.П. Хроническая рецидивирующая крапивница и функциональное состояние печени

- „Аллергология и иммунология” М., Изд-во «Медицина-Здоровье» 2017, Том 18, номер 1, стр. 47-48, ISSN 1562-3637, II Международный конгресс инновационные технологии в иммунологии и аллергологии М., 17-19 мая 2017
193. БЕРЕЗОВСКАЯ, Е. С.; ЛУПАШКО, Ю. А. Астенические и эмоциональные расстройства у пациентов с хроническими вирусными гепатитами. В: *Сборнике трудов Всероссийского симпозиума с международным участием «СТРЕСС: физиологические эффекты, патологические последствия и способы их предотвращения» 10-13 октября 2017 Санкт-Петербург.* Программа и тезисы. СПб: Ин-т физиологии имю И.П. Павлова РАН, ИЗ-во «ЛЕМА», 2017, с. 88-89. ISBN 978-5-00105-223-4.
  194. БУЖОР П.; БУЖОР С.; МОРАРУ В.; ПАВЛЮК Г. Роль лапароскопической диагностики при диффузных и очаговых поражениях печени. *Национальный хирургический конгресс, совместно с XX юбилейным съездом РОЭХ, 4-7 апреля 2017, Москва.* ISSN 2075-6895, p.776.
  195. БУЖОР П.; БУЖОР С.; МОРАРУ В.; ПАВЛЮК Г. Роль сандостатина в профилактике и лечении острого послеоперационного панкреатита г. Кишинёв, Республика Молдова. Государственный Медицинский Университет «Н. Тестемицану», V СЪЕЗД ХИРУРГОВ ЮГА РОССИИ с международным участием, 18-19 мая 2017, Ростов-на-Дону, ISSN 617-089 (063), p. 213-214.
  196. ГИДИРИМ Г.П., МИШИН И.В., БУНИК Г.Г., ДОЛГИЙ А.Н. Стенты Даниша в лечении кровотечений из варикозно-расширенных вен пищевода. *Медицинский Вестник юга России.* 2017. №2 (приложение). С. 159. (ISSN 2219-8075). HTTPS://BOOK.SURGEONS.RU/COMPONENTS/COM_JSHOPPING/FILES/DEMO_PRODUCTS/TEZISY-V-SEZDA-XIRURGOV-YUGA-ROSSII.PDF
  197. ГИДИРИМ Г.П., МИШИН И.В., ПЛЕШКО Е.Н., ГЕОРГИЦА В.А. Фибромы тонкой кишки. *Медицинский Вестник юга России.* 2017. №2 (приложение). С. 408. (ISSN 2219-8075). HTTPS://BOOK.SURGEONS.RU/COMPONENTS/COM_JSHOPPING/FILES/DEMO_PRODUCTS/TEZISY-V-SEZDA-XIRURGOV-YUGA-ROSSII.PDF
  198. ГИДИРИМ Г.П., МИШИН И.В., РОЖНОВЯНУ Г.А., ГУЦУ Е.В., МИШИНА А.Е., ДАНЧ А.В., ВОЗИЯН М.Г. Простые мукоцеле и муцинозные цистаденомы червеобразного отростка. *Колопроктология.* 2017. №3 (61, приложение). с.56-57. (ISSN 2073-7556).
  199. ГИДИРИМ Г.П., МИШИН И.В., ЧЕРНАТ М.В., ГЕОРГИЦА В.А. Гастроинтестинальные стромальные опухоли в неотложной абдоминальной хирургии. II-й Съезд хирургов Уральского федерального округа России. Екатеринбург. 2017. Тезисы докладов. С. In publicații
  200. ГИДИРИМ Г.П., МИШИН И.В., ШОР Э.М., КРЭЧУН И.И. Диагностика и лечение венозного мезентериального тромбоза. Фибромы тонкой кишки. *Медицинский Вестник юга России.* 2017. №2 (приложение). С. 531. (ISSN 2219-8075). HTTPS://BOOK.SURGEONS.RU/COMPONENTS/COM_JSHOPPING/FILES/DEMO_PRODUCTS/TEZISY-V-SEZDA-XIRURGOV-YUGA-ROSSII.PDF
  201. ГИДИРИМ Н.П., ГИДИРИМ Г.П., МИШИН И.В., ЧЕРНАТ М.В., ДР. Гастроинтестинальные стромальные опухоли двенадцатиперстной кишки. *Медицинский Вестник юга России.* 2017. №2 (приложение). С. 181-182. (ISSN 2219-8075). HTTPS://BOOK.SURGEONS.RU/COMPONENTS/COM_JSHOPPING/FILES/DEMO_PRODUCTS/TEZISY-V-SEZDA-XIRURGOV-YUGA-ROSSII.PDF
  202. ГЛИЖИН, А. Г.; БЕРЕЗОВСКАЯ, Е. С.; ДИДИЛИКЭ, И. М.; ШАВДАРИ, Л. В.; БУЛАТ, О. В.; ТРОСИНЕНКО, А. В.; ГОЛОВАТЮК, Л. Б. Феноменология экстериоризации поведения, как важнейшего компонента психического здоровья и психических расстройств. Материалы XIII-го Международного Междисциплинарного Конгресса «Нейронаука для медицины и психологии», Судак, Крым, Россия, 30.05-10.06 2017, p. 127.

203. ГОРБУНОВА, Г. Д. Трудовая миграция родителей и состояние здоровья детей Молдовы. *Сборник тезисов. Материалы II Всероссийской научно-практической Конференции «Роль первичной медицинской профилактики в укреплении общественного здоровья»*. Новосибирск, Россия, 26 мая 2017, с. 27-29. УДК 616-084: 614.2.
204. ГОРБУНОВА, Г. Д. Трудовые миграционные процессы в Республике Молдова и их влияние на здоровье детей. *Сборник тезисов. Материалы II Всероссийской научно-практической Конференции «Роль первичной медицинской профилактики в укреплении общественного здоровья»*. Новосибирск, Россия, 26 мая 2017, с. 25-26. УДК 616-084: 614.2.
205. ГОРБУНОВА, Г. Дети Молдавии и трудовая миграция родителей. *Сборник тезисов. Матеріали української науково-практичної Конференції лікарів-педіатрів з міжнародною участю «Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією»*. Харьков, Украина, 14-15 марта 2017, с. 69. УДК 616-053.2:616.89-07-08.
206. ГОРБУНОВА, Г. Клинический случай синдрома Шерешевского-Тернера. *Сборник тезисов. Матеріали української науково-практичної Конференції лікарів-педіатрів з міжнародною участю «Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією»*. Харьков, Украина, 14-15 марта 2017, с. 70-71. УДК 616-053.2:616.89-07-08.
207. ГОРЕЛКО, Т.; СТАСИЙ, Е.; КУЛЕШИНА, Т. Особенности клинического течения лекарственной аллергии у детей. *Сборник тезисов. XVIII Съезд педиатров России*. Москва, Россия, 17-19 февраля 2017, с. 84. ISSN 1682-5527.
208. ГРОСУ, В. В. Роль новых биомаркеров ишемии миокарда при сердечной недостаточности у детей. *Сборник тезисов. V международный образовательный форум „Российские дни сердца”*. Москва, Россия, 30 марта-1 апреля 2017, с. 203.
209. ГРОСУ, В. В. Эволюция и профилактика сердечно-сосудистых заболеваний. *Сборник тезисов. Научно-практическая Конференция с международным участием „Роль здравоохранения в охране общественного здоровья”*. Москва, Россия, 2017, с. 47-51.
210. ГРОСУ, В.; ГРОСУ, С. Физиологические основы связи стрессиндуцирующих регуляторных механизмов автономной нервной системы у больных с артериальной гипертензией. *Сборник тезисов. Всероссийский симпозиум с международным участием „Стресс: физиологические эффекты, патологические последствия и способы их предотвращения”*. Санкт-Петербург, Россия, 10-13 октября 2017, с. 108-110. ISBN 978-5-00105/223-4.
211. ДАНУ, М. И. Алгоритм лечения больных острым панкреатитом. *V Съезд хирургов Юга России с международным участием*, 18-19 мая 2017 года, Ростов-на-Дону, ISSN 617-089 (063), р. 212-213.
212. ДАНУ, М.И.; ПАВЛЮК, Г. В.. Алгоритм современной тактики лечения нагноительных процессов нижних конечностей у больных пожилого возраста. *Национальный хирургический конгресс, совместно с XX юбилейным съездом РОЭХ*, 4-7 апреля 2017, Москва. ISSN 2075-6895, р.802-803.
213. ЕШАНУ, А.И., ПАЛАДИ, А.Л. Биоэтическая культура студентов с точки зрения риск-польза в биомедицинском исследовании: эмпирическое исследование. In: *Сахаровские чтения 2017 года: экологические проблемы XXI века. Материалы 17-й международной научной конференции*, 18-19 мая 2017 г., г. Минск, Респ. Беларусь. Под ред. С.А. Маскевича, С.С. Позняка, Н.А. Лысухо. Минск: МГЭИ им. А.Д. Сахарова БГУ, 2017, pp. 276-277. ISBN 978-985-7152-07-0
214. КИРВАС, Е. Корреляция между функцией легких и показателями иммунного профиля у пациентов с хроническим вирусным гепатитом В, серологической формой HBsAg положительный / Anti HBsAg положительный. *Российский журнал гастроэнтерологии, гепатологии, колопроктологии. Приложение N. 50, Материалы XXIII Российской Объединенной Гастроэнтерологической Недели, Москва, 9-11 октября. 2017, 27(5), стр. 56. ISSN: 1382-4376.*

215. МАРТАЛОГ, П. Н.; ЧУНТУ, А. О.; ПЫРЦУ, Л. Я.; ЧЕНУША, Ф. В. Острый гломерулонефрит у детей – факторы риска, особенности течения. *Сборник тезисов. Матеріали української науково-практичної Конференції лікарів-педіатрів з міжнародною участю «Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією»*. Харьков, Украина, 14-15 марта 2017, с. 148-150. УДК 616-053.2:616.89-07-08.
216. МИШИНА А., РОЖНОВЯНУ Г., МИШИН И., ПЕТРОВИЧ В. Эпидермоидные кисты вульвы и промежности. *XXX Международный Конгресс с курсом эндоскопии «Новые технологии в диагностике и лечении гинекологических заболеваний»*. Москва. 2017. Материалы конгресса. с.212-213. http://www.mediexpo.ru/fileadmin/user_upload/content/pdf/thesis/thesis_nt17.pdf
217. МОРАРУ В.; БУЖОР П.; ПАВЛЮК Г.; БУЖОР С. Факторы риска портального тромбоза у больных циррозом печени после спленэктомии. *Национальный хирургический конгресс, совместно с XX юбилейным съездом РОЭХ*, 4-7 апреля 2017, Москва. ISSN 2075-6895, р.1553.
218. ПАВЛЮК Г.В.; БУЖОР П.В.; МОРАРУ В.А.; ДАНУ М.И.; БУЖОР С.П. Использование ауто и аллопластических материалов в лечении рецидивных паховых грыж. *Альманах Института Хирургии Имени А.В. Вишневского*. 2017 (4), 701. ISSN 2075-6895.
219. ПАВЛЮК, Г.В.; БУЖОР, П.В.; МОРАРУ, В.А.; ДАНУ, М.И.; БУЖОР, С.П. Тактика лечения рецидивных вентральных грыж у больных с морбидным ожирением. *V Съезд хирургов Юга России с международным участием*, 18-19 мая 2017 года, Ростов-на-Дону, ISSN 617-089 (063), р. 104-105.
220. РОМАНЧУК, Л.; РЕВЕНКО, Н. Нарушения ритма сердца у детей с пролапсом митрального клапана и фенотипными признаками дисплазии соединительной ткани. *Сборник тезисов. Матеріали української науково-практичної Конференції лікарів-педіатрів з міжнародною участю «Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією»*. Харьков, Украина, 14-15 марта 2017, с. 188-189. УДК 616-053.2:616.89-07-08.
221. СТАСИЙ, Е.; ГОРЕЛКО, Т.; БОТНАРУ, Л. Опыт внедрения стратегии ВОЗ по улучшению медицинской помощи детям на амбулаторном уровне. *Сборник тезисов. XVIII Съезд педиатров России*. Москва, Россия, 17-19 февраля 2017, с. 284. ISSN 1682-5527.
222. ТАРАН, Н.; ЛУПАШКО, Ю.; ДУМБРАВА, В.-Т.; МАЕВ, С. Определение микроэлементов и антиоксидантов у пациентов с хроническим гепатитом С. *Российский журнал гастроэнтерологии, гепатологии, колопроктологии. Приложение N. 50, Материалы XXIII Российской Объединенной Гастроэнтерологической Недели, Москва, 9-11 октября*. 2017, 27(5), стр. 67. ISSN: 1382-4376.
223. ЦУРКАНУ, Т.; КОБЗАРЬ, И. Частота хламидийной инфекции у детей с поражением респираторного тракта. *Сборник тезисов. Материалы научно-практической Конференции "Проблемные вопросы диагностики и лечения детей с соматической патологией"*. Харьков, Украина, 14-15 марта 2017, с. 242-243.
224. ЦУРКАНУ, Т.; КОБЗАРЬ, И. Оценка иммунного статуса у детей грудного возраста при острых респираторных заболеваниях в ассоциации с герпес-вирусной инфекцией. *Сборник тезисов. Материалы научно-практической Конференции "Проблемные вопросы диагностики и лечения детей с соматической патологией"*. Харьков, Украина, 14-15 марта 2017, с. 241-242.
225. ЦЫРДЯ, Т.Н. Биоэтизация, ноосферизация и ноозтизация социума – ключевые инструментарии нравственного вектора стратегии выживания: теоретико-концептуальный ракурс. In: *Сахаровские чтения 2017 года: экологические проблемы XXI века. Материалы 17-й международной научной конференции*, 18-19 мая 2017 г., г. Минск, Респ. Беларусь. Под ред. С.А. Маскевича, С.С. Позняка, Н.А. Лысухо. Минск: МГЭИ им. А.Д. Сахарова БГУ, 2017, pp.307-308. ISBN 978-985-7152-07-0

226. ЩУКА, С. С.; БАЛАНЕЦКАЯ, Л.; СЕЛЕВЕСТРУ, Р. Иммуно-гуморальные реакции при хронической бронхолегочной инфекции с *Ps.aeruginosa* у больных муковисцидозом. *Сборник тезисов. XIII Национальный Конгресс с международным участием «Инновационные достижения в диагностике и терапии муковисцидоза»*. Сергиев Посад, Московская область, Россия, 27.04.2017-28.04.2017, с. 98.
227. ЩУКА, С. С.; ГУДУМАК, Э. М.; СЕЛЕВЕСТРУ, Р.; БАЛАНЕЦКАЯ, Л. Факторы риска при легочно-плевральных осложнениях у пациентов с муковисцидозом. *Сборник тезисов. XIII Национальный Конгресс с международным участием «Инновационные достижения в диагностике и терапии муковисцидоза»*. Сергиев Посад, Московская область, Россия, 27.04.2017-28.04.2017, с. 99.
228. ЩУКА, С. С.; СЕЛЕВЕСТРУ, Р.; БАЛАНЕЦКАЯ, Л.; ГИЛУЦА, О. Функциональные респираторные показатели при ингаляционной терапии Тобрамицином у больных муковисцидозом с хронической инфекцией легких с *Pseudomonas aeruginosa*. *Сборник тезисов. XIII Национальный Конгресс с международным участием «Инновационные достижения в диагностике и терапии муковисцидоза»*. Сергиев Посад, Московская область, Россия, 27.04.2017-28.04.2017, с. 100.
229. ЩУКА, С. С.; СИНИЦИНА, Л.; ТОМАЧИНСКАЯ, К.; ПЕТРОВИЧ, В. П. Синдром DiGeorge у детей в неонатальном и младенческом возрасте. *Сборник тезисов. II междисциплинарная научная Конференция «Аутоиммунные и иммунодефицитные заболевания»*. Москва, Россия, 11-13 октября 2017, с. 24-25.
230. ЯВОРСКИЙ, К.; БОЛОТНИКОВА, В.; МОСКОВЧУК, А.; ЯВОРСКАЯ, Э.; БОЯН, П.; БОЯН, В. Туберкулез как угроза для здоровья детей: клиничко-эпидемиологические аспекты. *Сборник тезисов. XVIII Съезд педиатров России "Актуальные проблемы педиатрии"*. Москва, Россия, 17 - 19 февраля 2017, с. 351. ISSN 1682-5527.

Rapoarte publicate (1-3 pagini) /

Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri naționale

1. ANDRONIC, S.; CUȘNIR, V. Tomografia în coerență optică – o metodă modernă de diagnostic al modificărilor maculare în degenerescentă maculară legată de vârstă. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 91-93.
2. ANDRONIC, S.; CUȘNIR, V.; APOSTOL, I.; PUIU, D. Aprecierea eficacității tratamentului cu Vitalux Plus la pacienții cu degenerescentă maculară legată de vârstă, forma atrofică. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 100-101.
3. ANGHELUȚĂ C., GROPPA S., CUȘNIR V., ZOTA E. Neuropatia optică ereditară Leber: perspective curente. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 94-96.
4. BABĂRĂ S., CUȘNIR V., SAJIN F. Particularitățile serviciului oftalmologic în cadrul comisiei medicale municipale de expertiză a conducătorilor auto. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 28-32.
5. BABENCO, I., Contrafacerea de medicamente – pandemia sec. XXI. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 30. ISSN 1812-5077
6. BENDELIC E., ANESTIADI Z., CUȘNIR VIT., RUSU A., CUȘNIR V. Retinopatia diabetică – actualitatea și importanța problemei abordate în Republica Moldova (discuții pe marginea Ghidului de Retinopatie Diabetică elaborate pentru Republica Moldova) În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 86-89.
7. BÎLBA R., BENDELIC E. Efectul terapiei combinate asupra valorii lungimii axei antero-posterioare a globului ocular în comparație cu corecția optică la pacienții cu vârsta de 7-16 ani și miopie de grad mic sau mediu. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din*

- municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 45-46.
8. BÎLICI, E.; UNCU, A. Identificarea prin reacții chimice a propiltodiazolochinazolin-unei la etapa de preformulare a capsulelor operculate. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 31. ISSN 1812-5077.
  9. BULAT N., CUȘNIR V.JUN., CUȘNIR V., CEVDARI O. Managementul medical al pacientului cu sindrom de ochi uscat. Review al literaturii. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 61-63.
  10. CALALB, T.; GORCEAG, M.; LEBEDIUC, N.; CHIORCHINĂ, N. Total content of carotenoids in different vegetable products of spontaneous and cultivated Sp. *Lycium barbarum* from the Republic of Moldova. In: *International Scientific symposium Conservation of plant diversity. 5th edition*, Chisinau, Republic of Moldova, 2017, p.70, ISBN 978-9975-4182-1-8.
  11. CAZAC, A. Minimally invasive surgical treatment in advanced pancreatic cancer and chronic relapsing pancreatitis. In: *Pediatric Sugery International Conference. Moldavian jurnal of pediatric surgery*, Chișinău, Moldova. 14-16 septembrie, 2017, p. 88, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.
  12. CĂLCÎI, C.; REVENCO, N.; SPRINCEAN, M.; LUPUȘOR, N.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; HADJIU, S. Riscul de dezvoltare a epilepsiei în urma accidentelor cerebrale vasculare perinatale. *Volum de rezumate. Materialele Congresului al VI al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova și Primei zile a Academiei de Neurologie în Moldova. Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, Republica Moldova, 2-5 octombrie 2017, 5(57), p. 96-97. ISSN 1857-0011.
  13. CIBOTARU, N., BENEĂ, A., SOROCA, I. Comparative analisys of the total degree of flavonoids and polyphenols in different products of *Hypericum perforatum*. In: *International Scientific symposium Conservation of plant diversity. 5th edition*, Chisinau, Republic of Moldova, 2017, p.72, ISBN 978-9975-4182-1-8.
  14. CIOBANU M., LUPAȘCO V., MAMALIGA N., LUPAȘCO T. Analiza dizabilității vizuale primare la adulți în republica Moldova (2013-2016). În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 22-24.
  15. CIUNTU, A. Activitatea enzimelor ciclului adenilic la copiii cu glomerulonefrită. *Volum de rezumate. Conferința națională cu participare Internațională de Pediatrie*. Chișinău, Republica Moldova, 15-16 septembrie 2017, p. 52-53. ISBN 978-9975-4464-6-4.
  16. CIUNTU, A. Metaboliții oxidului nitric și arginazei la copii cu glomerulonefrită. *Volum de rezumate. Conferința națională cu participare Internațională de Pediatrie*. Chișinău, Republica Moldova, 15-16 septembrie 2017, p. 50-51. ISBN 978-9975-4464-6-4.
  17. CIUNTU, A.; REVENCO, N. Producții finali de glicare avansată la copii cu glomerulonefrită. *Volum de rezumate. Conferința națională cu participare Internațională de Pediatrie*. Chișinău, Republica Moldova, 15-16 septembrie 2017, p. 54-55. ISBN 978-9975-4464-6-4.
  18. CIUNTU, A.; REVENCO, N. Proteina monocitară inflamatorie 1α în evoluția clinică a glomerulonefritei la copii. *Volum de rezumate. Conferința națională cu participare Internațională de Pediatrie*. Chișinău, Republica Moldova, 15-16 septembrie 2017, p. 56-57. ISBN 978-9975-4464-6-4.
  19. CÎRLIG, N.; TELEUȚĂ, A.; CALALB, T. The leaf area of the species *Polygonum sachalinense* F. Schmidt in the environmental conditions of the Republic of Moldova. In: *International Scientific symposium Conservation of plant diversity. 5th edition*, Chisinau, Republic of Moldova, 2017, p.78, ISBN 978-9975-4182-1-8.
  20. COCIUG, A.; ȚIMBALARI, T.; NACU, V. Metode contemporane de conservare a corneelor. *Materialele celei de-a v-a ediții a conferinței științifico-practice a oftalmologilor din municipiul chișinău „actualități în oftalmologie”*. Chișinău, Republica Moldova, 2017, 12-13 mai, p. 26-27.

21. COJOCARU-TOMA, M., POPA, C. Medicinal plants and phytodrugs used in respiratory diseases. In: International Scientific symposium Conservation of plant diversity. 5th edition, Chisinau, Republic of Moldova, 2017, p.79, ISBN 978-9975-4182-1-8.
22. CORDUNEANU A., GHERASIM V., ȘEVCIUC R., CHIȘCA V., COSOVAN V. Panuveita – controverse de diagnostic. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 73-74.
23. CORDUNEANU N., CIGOREANU E., BRÎNZA A., CORDUNEANU A. Retinopatia proliferativă în dermatomiozită. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 96-97.
24. CURAC, V.; PODGORNÎI, A. Obținerea nanocristalelor de fenoxitiazolcloral. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 29. ISSN 1812-5077
25. CURLIUC, V. Optimizarea condițiilor de extracție a ADN din sângele integru coagulat pentru genotipare prin tehnica TaqMan. *Culegere de teze. Conferința științifică a studenților și masteranzilor “Viitorul ne aparține”*, ed. a VII-a. 27 aprilie 2017, Universitatea Academiei de Științe a Moldovei. 2017, p 23.
26. CURTEAN, V.; NICOLAI, E.; SMOCVINA, O.; Determinarea selectivității metodei HPLC de dozare a ciprofloxacinei în picături auriculare. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 32. ISSN 1812-5077
27. CUȘNIR V. JR., BENDELIC E., EȚCO C., CUȘNIR VIT. Chirurgia cataractei – noi implementări. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 106-109.
28. CUȘNIR V. jr., CUȘNIR Vit., BULAT N., ANDRONIC S. Eroziune corneană persistentă – studiu de caz. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 63-66.
29. CUȘNIR V., DRAGANEL C., DUMBRĂVEANU L., LUPAN V., CEVDARI O. Arterita temporală. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 83-84.
30. DIDENCU T., CUȘNIR V. Criza glaucomociclică (sindromul Posner-Schlossman). Caz clinic. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 81-82.
31. DIDENCU T., CUȘNIR V. Diagnosticul diferențial a glaucomului primar cu unghi închis (review al literaturii) În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 124-125.
32. DONICI, E.; MORARU, O. Cercetarea stabilității în timp real a unguentului combinat cu conținut de izohidrafural, metiluracil și benzocaină. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 36. ISSN 1812-5077
33. DONICI, E.; PLEȘACOVA, E. Evaluarea cineticii de cedare *in vitro* a fluocinolonului acetamid din unguente combinate. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 39. ISSN 1812-5077
34. DUMBRĂVEANU L., CUȘNIR V., GROPPA L. Diagnosticul și tratamentul uveitelor la pacienții cu artrită reactivă. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 71-73.
35. DUMBRĂVEANU L., DRAGANEL C. Uveitele endogene. Diagnostic diferențial. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 79-80.
36. EȘANU, V.; PALII, I.; REVENCO, N.; CARAMAN, A.; EȘANU, V. Grosimea țesutului adipos epicardial și relația cu parametrii antropometrici, metabolici, de remodelare cardiacă la copii cu sindrom metabolic. *Volum de rezumate. Conferința Națională de Pediatrie cu participare internațională*. Chișinău, Republica Moldova, 15-16 septembrie 2017, p. 60-61.
37. EȘANU, V.; PALII, I.; REVENCO, N.; CARAMAN, A.; EȘANU, V. Sindromul metabolic și remodelarea cardiacă la copii. *Volum de rezumate. Conferința Națională de Pediatrie cu participare internațională*. Chișinău, Republica Moldova, 15-16 septembrie 2017, p. 62-63.

38. FERDOHLEB, A. Multifactorial and complex approach tu surgical treatment of benign biliary strictures. In: *Pediatric Sugery International Conference. Moldavian jurnal of pediatric surgery*, Chişinău, Moldova. 14-16 septembrie, 2017, p. 91, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.
39. FETCO D., NEGARĂ A., ŞORIC G., LUPAŞCU-VOLENTIR F., COŞCIUG E. Patologia cardiovasculară cronică la vârstnicii din Republica Moldova. *Al III-lea congres al medicilor internişti din Republica Moldova cu participare internaţională. 24-25 octombrie 2017. Sănătate publică, economie şi management în medicină.* 2017, (3(73), 106-108. ISSN 1729-8687.
40. GALAŢANU, A.; SMETANSCAIA, A. Determinarea cantitativă a izoflavonelor în suplimente alimentare cu conţinut de *Trifolium pratense*. *Revista Farmaceutică a Moldovei.* 2017, 1-2, 33. ISSN 1812-5077
41. GARAN, S. PCR-on-chip. *Culegere de teze. Conferinţa ştiinţifică a studenţilor şi masteranzilor „Viitorul ne aparţine”*, ed. a VII-a. 27 aprilie 2017, Universitatea Academiei de Ştiinţe a Moldovei. 2017, p 25.
42. GHIDIRIMSCHI T., HANS BJORN BAKKETEIG, PADUCA A., JAN RICHARD BRUENECH, MAGNE HELLAND, IRENE LANGECCEN. Moldova – Norwegian collaboration program in optometry enhancing primary eye health care in Moldova. În: *Conferinţa ştiinţifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chişinău „Actualităţi în oftalmologie”*. Ediţia V. Chişinău, 12-13 mai 2017, p. 37-38.
43. GRIGORIEV, V.; CHIRU, T.; POMPUŞ, I. The blackberry: phytochemical composition of plant parts and antioxidant activity. In: *International Scientific Symposium “Conservation of Plant Diversity”, 5th edition*, 1-3 June 2017, Botanical Garden of Academy of Science of Moldova, 2017, Chisinau, Republic of Moldova, p. 31. ISBN 978-9975-4182-1-8.
44. GRIGORIEV, V.; POMPUŞ-MURA, I. Comparative evaluation of phytochemical profiles of wild and cultivated blackberry fruits. In: *Teze, Conferinţa Ştiinţifică a Studenţilor şi Masteranzilor (cu participare internaţională). Viitorul ne aparţine, ediţia a VII-a*, Chişinău, 2017, p. 26.
45. GROPPA S., CHIŞCA V., CIOBANU N., CORDUNEANU A. Studiul modificărilor vasculare carotidiene la pacienţii cu retinopatie diabetică. În: *Conferinţa ştiinţifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chişinău „Actualităţi în oftalmologie”*. Ediţia V. Chişinău, 12-13 mai 2017, p. 89-91.
46. GUŞAN, M.; UNCU, A. Determinarea conţinutului de calciu în suplimente nutritive prin spectrometrie de absorbţie atomică. *Revista Farmaceutică a Moldovei.* 2017, 1-2, 34. ISSN 1812-5077
47. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; LUPUŞOR, N.; CĂLCÎI, C.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAŞ, A.; GRUZINSCHI, A.; REVENCO, N. Aspecte clinice ale accidentelor vasculare cerebrale la sugari şi copii de vârstă mică. *Volum de rezumate. Materialele Congresului al VI al Neurologilor şi Neurochirurgilor din Republica Moldova şi Primei zile a Academiei de Neurologie în Moldova. Buletinul Academiei de Ştiinţe a Moldovei. Ştiinţe Medicale.* Chişinău, Republica Moldova, 2-5 octombrie 2017, 5(57), p. 99-100. ISSN 1857-0011.
48. HADJIU, S.; SPRINCEAN, M.; LUPUŞOR, N.; CĂLCÎI, C.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAŞ, A.; GRUZINSCHI, A.; REVENCO, N. Particularităţile clinice ale accidentelor vasculare cerebrale la nou-născuţi. *Volum de rezumate. Materialele Conferinţei Naţionale de Pediatrie cu participare internaţională.* Chişinău, Republica Moldova, 15-16 septembrie 2017, p. 64-65.
49. HOTINEANU, V.; DARII, E.; CAZACOV, V., NEGARI, N. Trends and results în actual treatment of splenoprtal postsplenectomy trombosis. In: *Pediatric Sugery International Conference. Moldavian jurnal of pediatric surgery*, Chişinău, Moldova. 14-16 septembrie, 2017, p. 96, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.
50. HOTINEANU, V.; HOTINEANU, A.; CAZAC, A.; IVANCOV, G.; COTONET, A.; PRIPA, V.; MORARU, E.; RUSU, S.; GRECU, V. Pancreatic insulinomas – clinical, diagnostical and therapeutical aspects. In: *Pediatric Sugery International Conference. Moldavian jurnal of*

pediatric surgery, Chișinău, Moldova. 14-16 septembrie, 2017, p. 97, print ISSN 2587-3210, electronic ISSN 2587-3229.

51. IVANOV GH., VINTEA N., LÎȘÎI I. Ectopiile cristaliniene: tactici chirurgicale de rezolvare. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 105-106.
52. IVANOV GH., VINTEA N., LÎȘÎI I. Tehnici chirurgicale de rezolvare a defectelor palpebrale. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 115-116.
53. JERU I. BIOR-ul în tratamentul edemului cornean după extracția cataractei legate de vârstă. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 56-57.
54. JIAN, M.; MOGHILDEA, I.; COBZAC, V.; SAREV, V. Metabolismul hepatocitelor izolate de la șobolani, destinate ingineriei tisulare. In: *Culegere de rezumate științifice ale studenților, rezidenților și tinerilor cercetători*. IP USMF ”Nicolae Testemițanu”, Chișinău, 2017, p.46. ISBN 978-9975-82-064-6 .61:378.661(478-25)(082)=135.1=111.
55. LOZINSCHII, M.; CALALB, T.; CIORCHINĂ, N. The comparative anatomical study of leaves of new blackberry. In: *International Scientific symposium Conservation of plant diversity. 5th edition*, Chisinau, Republic of Moldova, 2017, p.42, ISBN 978-9975-4182-1-8.
56. LUPAN V., CUȘNIR V., OJOVAN A., ANDRONIC S., SURĂȚEL L. Nivelul de asistență oftalmologică acordată populației municipiului Chișinău în cadrul instituțiilor medico-sanitare publice. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 17-19.
57. LUPAȘCU-VOLENTIR F., ȘORIC G., NEGARĂ A. Calitatea vieții pacienților cu tulburări cognitive. *Sănătate publică, economie și management în medicină*. 2017, (3(73)), 189. ISSN 1729-8687.
58. LUPU, R.; SPÎNU, C. Determinarea activității antioxidante a extractului uscat de păducel. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 35. ISSN 1812-5077
59. LUPUȘOR, N.; REVENCO, N.; CĂLCÎI, C.; SPRINCEAN, M.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; HADJIU, S. Factorii de risc ai accidentului vascular cerebral la copii. *Volum de rezumate. Materialele Congresului al VI al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova și Primei zile a Academiei de Neurologie în Moldova. Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, Republica Moldova, 2-5 octombrie 2017, 5(57), p. 97-98. ISSN 1857-0011.
60. LUPUȘOR, N.; REVENCO, N.; CĂLCÎI, C.; SPRINCEAN, M.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; HADJIU, S. Accidentul vascular cerebral perinatal – factorii de risc. *Volum de rezumate. Materialele Conferinței Naționale de Pediatrie cu participare internațională*. Chișinău, Republica Moldova, 15-16 septembrie 2017, p. 66-67.
61. MOTROI, L.; PODGORNÎI, A. Relații structură activitate ale derivaților de 1,3,4-oxadiazol. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 37. ISSN 1812-5077
62. MUNTEANU D., UȘURELU N., VUDU L. Hipotiroidia primară subclinică și obezitatea primară la copii. *Conferința Internațională de Pediatrie în contextul Anului Nicolae Testemițanu, organizată de către Societatea de Pediatrie din Moldova în comun cu Societatea Română de Pediatrie*, Volum de Rezumate. 2017, p. 73.
63. NICU, O.; TARANET, I.; STASII, E. Particularitățile etiologice și clinice ale alergiilor medicamentoase la copii. *Volum de rezumate. Conferința Națională de Pediatrie cu participare internațională*. Chișinău, Republica Moldova, 15-16 septembrie 2017, p. 75-76.
64. OLOINIC, T.; RUSU, S.; TRONCIU, V. Chaos communication with quantum dots lasers under the influence of multiple feedback, *Abstracts of Humboldt Kolleg “Multidisciplinarity in Modern Science for the Benefit of Society”*, Chișinău, 21-22 septembrie 2017, p.45.

65. PANFIL, P., CHIRU, T. Therapeutic and pharmacological potential of *Potentilla alba* L. In: International Scientific symposium Conservation of plant diversity. 5th edition, Chisinau, Republic of Moldova, 2017, p.98, ISBN 978-9975-4182-1-8.
66. PARIU, S.; RUDIC, V.; MANIUC, M.; VALICA, V.; UNCU, L.; ABABII, P.; NICOLAI, E.; JUCOVSCI, C. Noi metode de diagnostic, pronostic si tratament medicamentos in afectiunile analizatorului auditiv. În: *Catalogul Oficial al Expoziției Internaționale Specializate Infoinvent, editia a XV-a* Chisinau, 2017, p.146.
67. PIRON, O. Dinamica cumulării principiilor active în frunzele de *Helianthus tuberosus* L. cultivat în Republica Moldova. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 38. ISSN 1812-5077.
68. POMANĂ, E.; NICOLAI, E. Studiul stabilității ciprofloxacinei în procesul de preformulare a picăturilor auriculare. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 40. ISSN 1812-5077
69. POTLOG, M.; DONICI, E. Dozarea Spectrofluorimetrică a vitaminei E în semințe germinate de grâu, în și hrișcă comercializate pentru uz alimentar. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 41. ISSN 1812-5077
70. PROCOPCIUC V., CUȘNIR V., NACU V., DUMBRĂVEANU L., LUPAN V., ANDRONIC S. Utilizarea membranei amniotice în rezolvarea defectelor corneo-conjunctivale (experiență de echipă). În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 54-55.
71. PUIU D., DUMBRĂVEANU L. Boala Still. Cazuri clinice. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 84-85.
72. REVENCO, N.; EREMCIUC, R.; GRIN, O. Sindromul de activare macrofagală la copii cu artrită juvenilă idiopatică. *Volum de rezumate. Conferința națională cu participare Internațională de Pediatrie*. Chișinău, Republica Moldova, 15-16 septembrie 2017, p. 77-78. ISBN 978-9975-4464-6-4.
73. ROMANCIUC, L.; REVENCO, N. Syndrome of connective tissue dysplasia and arrhythmias in children. *Volum de rezumate. Conferința Națională de Pediatrie cu participare internațională*. Chișinău, Republica Moldova, 15-16 septembrie 2017, p. 79-80. ISBN 978-9975-4464-6-4.
74. SAMSON, S. The volume of the dental pulp chamber determinig by using cone-beam computed tomography. In: *Performances and perspectives in the Pediatric Surgery Development*. Chișinău, Moldova, 2017, 14-16 september, p.126. ISSN 2587-3210.
75. SOROCA, I., BENEĂ, A., CIBOTARU, N. The spectrophotometric determination of the total degree of flavonoids and polyphenols in the aerial parts of *Hypericum perforatum* L. and *Hypericum elegans* Steph. In: International Scientific symposium Conservation of plant diversity. 5th edition, Chisinau, Republic of Moldova, 2017, p.107, ISBN 978-9975-4182-1-8.
76. SPRINCEAN, M.; REVENCO, N.; LUPUȘOR, N.; CĂLCÎI, C.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; HADJIU, S. Aspecte etiologice ale accidentelor vasculare cerebrale la copii. *Volum de rezumate. Materialele Congresului al VI al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova și Primei zile a Academiei de Neurologie în Moldova. Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale*. Chișinău, Republica Moldova, 2-5 octombrie 2017, 5(57), p. 100-101. ISSN 1857-0011.
77. SPRÎNCEAN, M.; REVENCO, N.; LUPUȘOR, N.; CĂLCÎI, C.; PASARI, R.; IACOMI, V.; BANTAȘ, A.; GRUZINSCHI, A.; HADJIU, S. Accidentele vasculare cerebrale la copii – particularități cauzale. *Volum de rezumate. Materialele Conferinței Naționale de Pediatrie cu participare internațională*. Chișinău, Republica Moldova, 15-16 septembrie 2017, p. 83-84.
78. STRATULAT, E., SHOVA, S., CORJA, I., PRISACARI, V., DIZDARI, A., PUI, A., PALAMARCIUC, O. The preparation and characterization of some copper (II) complexes of 2- methyl-imidazole-4-carbaldehyde thiosemicarbazone derivatives. In: *Abstract book The 8th International conference on materials science and condensed matter physics*. Chișinău, Republic of Moldova, 26-28 october 2017. P. 65. ISBN 987-9975-71-819-6.

79. ŞAVGA, N.N.; ŞAVGA, N.G. Percutaneous nucleoplasty. *Moldavian Journal of pediatric surgery*. 2017, nr. 1, 124. (P)ISSN 2587-3210, (E) ISSN 2587-3229.
80. ŞAVGA, N.N.; ŞAVGA, N.G. Reconstructive surgery of chest malformations in children. *Moldavian Journal of pediatric surgery*. 2017, nr. 1, 122. (P)ISSN 2587-3210, (E) ISSN 2587-3229.
81. ŞERBAN, D.; MAZUR, E.; DONICI, E.; Standardizarea picaturilor oftalmice cu tropicamidă. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 42. ISSN 1812-5077
82. TOMA, M.; SMETANSCAIA, A. Studiul stabilității și determinarea termenului de valabilitate a capsulelor de pantoprazol și tamsulosin. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 44. ISSN 1812-5077
83. ȚIMBALARI, T. History of tissue transplantation in the Republic of Moldova. In: *Performances and perspectives in the Pediatric Surgery Development*. Chișinău, Moldova, 2017, 14-16 september, p.127. ISSN 2587-3210.
84. ȚÎMBALARI, T.; COCIUG, A.; NACU, V. Istoricul transplantului de cornee. *Materialele celei de-a V-a ediții a Conferinței Științifico-Practice a oftalmologilor din municipiul Chișinău "Actualități în oftalmologie"*. Chișinău, Republica Moldova, 2017, 12-13 mai, p.24-25.
85. ȚUGUI V., DUMBRĂVEANU L. Rozaceea ocular. Caz clinic. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 60-61.
86. ȚUGUI V., RUSU A., CUȘNIR VIT., MOROȘAN A. Eficiența operațiilor fistulizante în glaucomul neovascular cu injectarea prealabilă de Avastin în camera anterioară. În: *Conferința științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău „Actualități în oftalmologie”*. Ediția V. Chișinău, 12-13 mai 2017, p. 109-110.
87. UNCU, R. Evaluarea unor produse cosmetice cu conținut de izoflavone. *Revista Farmaceutică a Moldovei*. 2017, 1-2, 45. ISSN 1812-5077.

**Activitatea științifică și editorială
a USMF „Nicolae Testemițanu” în anul 2017**

Nr. d/o	Publicații	Laboratoare științifice	Catedre	USMF total
1.	Monografiile naționale	3	13	16
2.	Capitole în monografiile naționale	-	-	-
3.	Monografiile internaționale	-	1	1
4.	Capitole în monografiile internaționale	-	1	1
5.	Culegeri naționale	3	2	5
6.	Manuale și culegeri de cursuri naționale	3	10	13
7.	Culegeri internaționale	-	-	-
8.	Dicționare, ghiduri, compendii	2	14	16
9.	Ghiduri internaționale	1	-	1
10.	Elaborări metodice	5	39	44
11.	Protocoale clinice	7	30	37
12.	Articole științifice, inclusiv în:	244	562	806
12.1.	• reviste cu IF	13	21	34
12.2.	• SCOPUS	3	12	15
12.3.	• alte reviste internaționale	56	93	149
12.4.	• reviste naționale recenzate	115	291	406
12.5.	• reviste naționale nerecenzate	7	16	23
12.6.	• culegeri internaționale	12	55	67
12.7.	• culegeri naționale	33	54	87
12.8.	• publicații electronice peste hotare	5	20	25
12.9.	• publicații electronice în țară	-	-	-
13.	Teze (1-3 pagini) ale comunicărilor științifice:	313	449	762
13.1.	• peste hotare	226	395	620
13.2.	• în țară	87	54	141
	TOTAL	581	1121	1702
14.	Comunicări orale	302	573	875
14.1.	• peste hotare	121	179	300
14.2.	• în țară	181	394	575
15.	Postere la conferințe	133	201	334
15.1.	• peste hotare	106	134	240
15.2.	• în țară	27	67	94
16.	Alte publicații			

Activitatea editorială în cadrul organizației din sfera științei și inovării în anul 2017

Publicații /ani	Articole naționale			Articole în alte reviste naționale	Articole în culegeri naționale	Articole în reviste cu factor de impact				Articole numai cu autori autohtoni	Articole în alte reviste editate în străinătate	Articole în culegeri internaționale	Monografii editate în:			Manuale/dicționare/lucrări didactice	Protocoale clinice	Culegeri	Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane	
	A	B	C			>3	1,0-2,9	0,1-0,9	0,01-0,09				Tară	Internaționale	Capitole, Străinătate				Naționale	Internaționale
2017		82	33	7	33	7	3	3	-	-	56	12	3	0	0	11	7	3	87	226
USMF		328	78	23	87	14	13	7	-	-	149	67	16	1	1	74	37	5	141	620

Anexă la Forma 5

Activitatea de brevetare a organizației din sfera științei și inovării în anul 2017

Numărul de autori	Numărul de cereri prezentate	Numărul de brevete eliberate (<i>sau alte OPI</i>)	Numărul de brevete (<i>alte OPI</i>) implementate în producție
49	10	11	11/8

LISTA

obiectelor de proprietate intelectuală (OPI) înregistrate sau depuse de către colaboratorii
laboratoarelor IP USMF „Nicolae Testemițanu” în anul 2017

Nr. d/o	Numele, prenumele autorilor	OPI – brevet de invenție, soiuri de plante	Sursa de finanțare (instituțional, din programe de stat, proiecte independente sau internaționale), costul estimativ al OPI	Data și numărul OPI
CERERI DE BREVET DE INVENȚIE				
1.	Gudumac Valentin, Ghinda Sergei, Evelina Lesnic, Privalova Elena, Caraiani Olga, Djugostran Valeriu, Tudor Elena	OPI – brevet de invenție Metodă de diagnostic a tuberculozei pulmonare	Proiect instituțional	12.10.2017 Nr.1694
2.	Pantea Valeriana, Tagadiuc Elena, Gudumac Valentin	OPI – brevet de invenție Metodă pentru selectarea compușilor cu acțiune antiinflamatorie în baza determinării activității lor antiproteazice	Proiect instituțional	12.10.2017 Nr.1695
3.	Toderaș Ion, Gulea Aurelian, Gudumac Valentin, Roșcov Elena, Garbuz Olga	Metoda expres de testare a substanțelor toxice asupra culturii de Paramecium caudatum cu utilizarea colorantului Roșu Neutral	Proiect instituțional	23.05.2017 Nr. S2017 0067
4.	Andrieș Lucia Sacară Victoria Țurcan Doina Schițco Olga Palii Inna Revenco Nineli	Procedeu de diagnosticare molecular-genetică a sindromului Wiskott-Aldrich	Proiect instituțional	Nr.intrare AGEPI 1729 din 27.12.2017
5.	Pisarenco S., Cușnir A., Anghelici Gh., Zugrav T.	Metodă de tratament a herniei inghinale gigante recidivante	Proiect instituțional	Nr. de înțrare AGEPI: 1721 din 22.12.2017
6.	Pisarenco S., Cușnir A., Anghelici Gh., Zugrav T.	Metodă de tratament a herniei ombilicale la pacienții cu ciroză hepatică	Proiect instituțional	Nr. de înțrare AGEPI: 1727 din 22.12.2017
7.	Țurcan Doina	Metodă de diagnostic a tuberculozei pulmonare	Proiect instituțional	12.10.2017 Nr.1694
8.	Schițco Olga	Metodă pentru selectarea compușilor cu acțiune	Proiect instituțional	Nr. de înțrare AGEPI:

		antiinflamatorie în baza determinării activității lor antiproteazice		Nr.1695 din 12.10.2017
9.	Palii Inna	Metoda expres de testare a substanțelor toxice asupra culturii de Paramecium caudatum cu utilizarea colorantului Roșu Neutral	Proiect instituțional	Nr. de înțrare AGEPI: Nr. s2017 0067 din 23.05.2017
10.	Revenco Nineli, Md	Metodă pentru selectarea compusilor cu acțiune antiinflamatoare în baza determinării activității lor antiproteazice screening-ul agenților potențiali antiinflamatori	Proiect instituțional	s 2017 0103 2017.10.12 Hot.nr. 8901 din 2017.12.12
BREVETE OBȚINUTE				
1.	Dumbrava, V.-T.; Lupașco, I.; Gribiniuc, A.; Vengher, I.	Metoda de diagnostic al bolii de reflux gastroesofagian. Brevet de invenție de scurtă durată	proiect instituțional	nr. 1094(13) Y, depozitat 2016.03.31, Publicat în MD BOPI, 2016, nr.11, p.35
2.	Dumbrava, V.-T.; Lupașco, I.; Gribiniuc, A.; Vengher, I.	Metoda de stabilire a gradului de severitate a bolii de reflux gastroesofagian. Brevet de invenție de scurtă durată	proiect instituțional	nr. 1152(13) Y, depozitat 016.11.15, Publicat în MD BOPI, 2017, nr.6, p. 29
3.	Cobzac Vitalie, Nacu Viorel, Jian Mariana, Sarev Violeta, Macagonova Olga	Dispozitiv pentru reticularea spongiei de colagen cu vapori de glutaraldehidă	Program de stat,	1137 MD din 2017.04.30.
4.	Macagonova Olga, Nacu Viorel, Mușet Gheorghe, Cociug Adrian, Jian Mariana, Cobzac Vitalie	Metodă de modelare a leziunilor de tip pemfigus	Program de stat	1067 MD din 2017.03.31.
5.	Macagonova Olga, Nacu Viorel, Mușet Gheorghe, Cociug Adrian, Jian Mariana, Sarev Violeta, Cobzac Vitalie	Dispozitiv pentru fixarea etajată a pielii în procesul de decelularizare	Program de stat	1147 MD din 2017.05.31.

6.	Macagonova Olga, Nacu Viorel, Mușet Gheorghe, Cociug Adrian, Jian Mariana, Sarev Violeta, Cobzac Vitalie	Dispozitiv pentru fixarea etajată a pielii în procesul de decelularizare	Proiect independent	1148 MD din 2017.05.31.
7.	Cobzac Vitalie, Nacu Viorel, Jian Mariana, Coșciug Stanislav, Paladi Constantin, Macagonova Olga	Metodă de obținere a spongiei de colagen	Program de stat,	1169 MD din 2017.07.31.
8.	Cobzac Vitalie, Nacu Viorel, Croitor Gheorghe, Coșciug Stanislav, Jian Mariana	Grefă pentru restabilirea defectului osteocondral	Program de stat	1177 MD din 2017.08.31.
9.	Macagonova Olga Nacu Viorel, Mușet Gheorghe, Cociug Adrian	Dispozitiv pentru fixarea pielii în procesul de decelularizare.	Program de stat	1132 MD din 2017.03.31.
10.	Jian Mariana, Nacu Viorel, Cobzac Vitalie, Paladi Constantin, Pantea Valeriana	Metodă de prelucrare a matricei decelularizate a ficatului pentru sporirea adeziunii celulare	Instituțional	1171 2017.07.31.
11.	Anghelici Gheorghe, Pisarenco Sergiu, Crudu Oleg, Lupu Gheorghe, Zugrav Tatiana	Metoda laparoscopica de tratament al ascitei refractare în ciroza hepatica decompensate	Proiect instituțional	MD 1204 s 2017 0073 2017.06.08 Hot. Nr. 8802 din 2017.08.03
12.	Pisarenco Sergiu Cușnir Adrian Anghelici Gheorghe Zugrav Tatiana	Metoda de tratament al ulcerelor trofice	Proiect instituțional	MD 1179 S2017 0043 2017.03.29 Hot. Nr. 8747 din 2017.06.13
13.	Anghelici Gheorghe	Metodă miniinvazivă de corecție a limfocirculației centrale în tratamentul ascitei cirogene	Proiect instituțional	MD 1154 (hotărîre, 30.06.2017)
14.	Anghelici Gheorghe, Crudu Oleg, Pisarenco Serghei, Lupu Gheorghe, Zugrav Tatiana	Metodă miniinvazivă de tratament al ascit-peritonitei spontane în ciroza hepatică decompensată	Proiect instituțional	MD 1155 (hotărîre, 30.06.2017)
11.	Gulea Aurelian, <u>Gudumac Valentin</u> , Garbuz Olga, Țapcov Victor, Pahonțu Elena-Mihaela	Utilizarea di(μ-S)-bis{(4-aminobenzensulfamid)-cloro-[2-picoliden-4-feniltiosemicarbazidato-(1-)]cupru(II)} in calitate de antioxidant	coautor	Nr.4469. BOPI n.3/2017

12.	Gulea Aurelian, Mitkevich Nicolae, Țapcov Victor, <u>Gudumac Valentin</u>	N-(4-butoxifenil)-2-(piridin-2-ilmetiliden)hidrazin-carbotioamida în calitate de inhibitor al proliferării celulelor T-47D ale cancerului mamar	coautor	Nr. 4520. BOPI Nr.10/2017. P. 28-29.
13.	Robu Ș., <u>Prisacari V.</u> , Ivanciuc A., Duca GH., Gonța M.	Procedeu de conjugare a alfa-glucanilor cu streptomycină	USM	Nr. 8672 din 2017.03.23.
Alte OPI (de specificat)				
CERTIFICATE CU DREPT DE AUTOR				
1.	Ghidirim Gh., Ghidirim N., Mișin I., Cernat V., Cernat M.	Tumorile gastrointestinale stromale: particularități imagistice și instrumentale.		Seria OȘ Nr.5646 din 18.05.2017
2.	Ghidirim Gh., Ghidirim N., Mișin I., Cernat V., Cernat M.	Tumorile gastrointestinale stromale: particularități histopatologice și imunohistochimice.		Seria OȘ Nr.5647 din 18.05.2017
3.	Ghidirim Gh., Ghidirim N., Mișin I., Cernat V., Cernat M.	Tumorile gastrointestinale stromale: rezultatele imediate și la distanță ale tratamentului.		Seria OȘ Nr.5648 din 18.05.2017
4.	Ghidirim Gh., Ghidirim N., Mișin I., Cernat V., Cernat M.	Tumorile gastrointestinale stromale: management chirurgical și combinat.		Seria OȘ Nr.5649 din 18.05.2017
5.	Sinițna, L., Sagaidac, I., <u>David V.</u> , Șaptefrați, L., Petrovici, V., Doncila, O.	Seria OȘ (operă științifică)	-	Numărul de înregistrare: 5610; Data înregistrării: 13.04.2017; Numărul cererii: 352.
6.	Curajos B., Petrovici V., <u>David V.</u> , Curajos, A., Sinițna, L.	Seria OȘ (operă științifică)	-	Numărul de înregistrare: 5603; Data înregistrării: 04.04.2017; Numărul cererii: 345.
INOVAȚII				
1.	Andronic Sergiu, Cușnir Valeriu, Negară Anatol	Metoda determinării sensibilității retinei maculare aplicând perimetria computerizată utilizând programa 10-2 (10 grade) la pacienții cu degenerescență	instituțional	Certificatul de inovator Nr.5540, data eliberării 02.01.2017.

		maculară legată de vârstă (DMLV).		
2.	Andronic Sergiu, Cușnir Valeriu, Negară Anatol	Metoda aplicării tomografiei în coerență optică (TCO) la pacienții cu degenerescență maculară legată de vârstă (DMLV).	instituțional	Certificatul de inovator Nr. 5541, data eliberării 02.01.2017.
3.	Andronic Sergiu, Cușnir Valeriu, Negară Anatol, Cușnir Vitalie	Metoda tratamentului pacienții cu degenerescență maculară legată de vârstă forma exsudativă prin administrarea intravitriană de anti-VEGF (Bevacizumab).	instituțional	Certificatul de inovator Nr. 5542, data eliberării 02.01.2017.
4.	Andronic Sergiu, Cușnir Valeriu, Negară Anatol	Metoda de tratament a pacienților cu degenerescență maculară legată de vârstă (DMLV) forma atrofică prin administrarea parabolbară a bioreglatorului peptidic Retinalamin.	instituțional	Certificatul de inovator Nr. 5543, data eliberării 02.01.2017.
5.	Gudumac, E., Babuci, S., Nacu, V., Petrovici, V., Negru, I.	Inpactul peritoneal bovin in reconstrucția defectelor majore ale peretelui abdominal anterior în model experimental	instituțional	Certificatul de inovator № 5550, data eliberării 07.03.2017

L I S T A

doctoranzilor în Școala doctorală la 01.12.2017

Nr. d/o	Numele, prenumele	Codul și denumirea specialității	Anul de studii	Conducător. Numele, prenumele, gradul și titlul științific	Forma de studii (la zi/ fără frecvență)
1.	Macagonova Olga	311.01 ANATOMIA OMULUI	IV	Nacu Viorel, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
2.	Țîmbalari Tatiana	321.24 TRANSPLANTOLOGIE	III	Nacu Viorel, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
3.	Cobzac Vitalie	341.01 INGINERIE TISULARĂ ȘI CULTURI CELULARE	II	Nacu Viorel, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
4.	Coșciug Stanislav	341.01 INGINERIE TISULARĂ ȘI CULTURI CELULARE	II	Nacu Viorel, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
5.	Malcova Tatiana	341.01 INGINERIE TISULARĂ ȘI CULTURI CELULARE	I	Nacu Viorel, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
6.	Pașa Diana	311.01 ANATOMIA OMULUI	IV	Catereniuc Ilia, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
7.	Tașnic Mihail	311.01 ANATOMIA OMULUI	III	Catereniuc Ilia, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
8.	Zorina Zinovia	311.01 ANATOMIA OMULUI	II	Catereniuc Ilia, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
9.	Angheliu Roman	311.01 ANATOMIA OMULUI	II	Catereniuc Ilia, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
10.	Vrabii Vitalie	311.01 ANATOMIA OMULUI	II	Catereniuc Ilia, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
11.	Parnov Mihail	311.02 ANATOMIE PATOLOGICĂ	IV	Zota Ieremia, membru corespondent, dr. hab. șt. med., prof. univ.	f/redușă
12.	Cazacu	311.02	III	Zota Ieremia,	fr/redușă

	Eugeniu	ANATOMIE PATOLOGICĂ		membru corespondent, dr. hab. șt. med., prof. univ.	
13.	Carpenco Ecaterina	311.02 ANATOMIE PATOLOGICĂ	I	Șaptefrați Lilian, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
14.	Tonu Viorica	312.01 FIZIOLOGIE ȘI FIZIOPATOLOGIE	II	Vovc Victor, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
15.	Tacu Lilia	312.01 FIZIOLOGIE ȘI FIZIOPATOLOGIE	III	Lutan Vasile, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
16.	Zincenco Natalia	313.01 IMUNOLOGIE	I	Ghinda Serghei, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
17.	Ciobanu Nelly	313.02 MICROBIOLOGIE, VIRUSOLOGIE MEDICALĂ	II	Crudu Valeriu, dr. șt. med., conf. cerc.	fr/redușă
18.	Chesov Elena	313.02 MICROBIOLOGIE, VIRUSOLOGIE MEDICALĂ	I	Crudu Valeriu, dr. șt. med., conf. cerc.	fr/redușă
19.	Guțu Ina	314.01 FARMACOLOGIE, FARM.CLINICĂ	III	Bacinschi Nicolae, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
20.	Taragan Irina	314.01 FARMACOLOGIE, FARM.CLINICĂ	III	Bacinschi Nicolae, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
21.	Rakovskaia Tatiana	314.01 FARMACOLOGIE, FARM.CLINICĂ	I	Bacinschi Nicolae, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
22.	Catcov Carolina	314.01 FARMACOLOGIE, FARM.CLINICĂ	I	Pogonea Ina, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
23.	Popovici Olesea	314.01 FARMACOLOGIE, FARM.CLINICĂ	II	Stratu Ecaterina, dr.șt.med., conf. univ.	fr/redușă
24.	Cuțescu Ina	315.01 BIOCHIMIE MEDICALĂ	III	Tagadiuc Olga, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
25.	Lazăr Cornelia	315.01 BIOCHIMIE MEDICALĂ	III	Tagadiuc Olga, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
26.	Pantea Valeriana	315.01 BIOCHIMIE MEDICALĂ	II	Tagadiuc Olga, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
27.	Pavlovschi Ecaterina	315.01 BIOCHIMIE MEDICALĂ	I	Tagadiuc Olga, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
28.	Buza	315.02	III	Curocichin Ghenadie,	fr/redușă

	Anastasia	BIOLOGIE MOLECULARĂ ȘI GENETICĂ MEDICALĂ		dr. hab. șt. med., conf. univ.	
29.	Butovscaia Cristina	315.02 BIOLOGIE MOLECULARĂ ȘI GENETICĂ MEDICALĂ	III	Curocichin Ghenadie, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
30.	Racoviță Stela	315.02 BIOLOGIE MOLECULARĂ ȘI GENETICĂ MEDICALĂ	I	Sprâncean Mariana, dr. în psihologie, conf. univ.	fr/redușă/c
31.	Tihai Olga	315.02 BIOLOGIE MOLECULARĂ ȘI GENETICĂ MEDICALĂ	I	Sprâncean Mariana, dr. în psihologie, conf. univ.	fr/redușă/c
32.	Podgornîi Ana	316.01 FARMACIE	III	Valica Vladimir, dr. hab. șt. farm., prof. univ.	fr/redușă
33.	Uncu Andrei	316.01 FARMACIE	II	Valica Vladimir, dr. hab. șt. farm., prof. univ.	c/frecvență
34.	Ștefanuț Tatiana	316.01 FARMACIE	I	Valica Vladimir, dr. hab. șt. farm., prof. univ.	fr/redușă
35.	Buliga Valentina	316.01 FARMACIE	III	Safta Vladimir, dr. hab. șt. farm., prof. univ.	fr/redușă
36.	Purice Natalia	316.01 FARMACIE	III	Remeș Vladimir, dr. hab. șt. farm., conf. cerc.	fr/redușă/c
37.	Donici Elena	316.01 FARMACIE	IV	Uncu Livia, dr. șt. farm., conf. univ.	f/redușă
38.	Nicolai Eugeniu	316.01 FARMACIE	III	Uncu Livia, dr. șt. farm., conf. univ.	fr/redușă
39.	Mazur Ecaterina	316.01 FARMACIE	I	Uncu Livia, dr.șt.farm., conf. univ.	fr/redușă
40.	Șchiopu Tatiana	316.01 FARMACIE	II	Adauji Stela, dr. șt. farm., conf. univ.	fr/redușă
41.	Zgîrcu Elena	316.01 FARMACIE	II	Adauji Stela, dr. șt. farm., conf. univ.	fr/redușă
42.	Sîbii Lucia	316.01 FARMACIE	I	Adauji Stela, dr.șt.farm., conf.univ.	fr/redușă

43.	Bolocan Vladimir	316.01 FARMACIE	III	Cotelea Tamara, dr. șt. farm., conf. univ.	fr/redușă/c
44.	Anton Mihail	316.01 FARMACIE	IV	Diug Eugen, dr. hab. șt. farm., prof. univ.	f/redușă
45.	Chicu Nina	321.01 BOLI INTERNE	I	Matcovschi Sergiu, dr.hab.șt.med., prof. univ.	fr/redușă
46.	Calin Ghenadie	321.01 BOLI INTERNE	I	Istrati Valerii, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
47.	Ucraințeva Violetta	321.01 BOLI INTERNE	III	Țîbîrnă Ion, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
48.	Voloșciuc Irina	321.01 BOLI INTERNE	II	Botnaru Victor, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
49.	Buruian Natalia	321.01 BOLI INTERNE	I	Botnaru Victor, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
50.	Popa Ana	321.01 BOLI INTERNE	III	Caproș Natalia, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
51.	Savca Marina	321.01 BOLI INTERNE	I	Caproș Natalia, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
52.	Dogot Marta	321.01 BOLI INTERNE	I	Caproș Natalia, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
53.	Cotelea Valeria	321.01 BOLI INTERNE	IV	Curocichin Ghenadie, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
54.	Sîrcu Victoria	321.01 BOLI INTERNE	IV	Corlăteanu Alexandru, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
55.	Botezatu Adriana	321.01 BOLI INTERNE	III	Bodrug Nicolae, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
56.	Luca Ecaterina	321.01 BOLI INTERNE	I	Bodrug Nicolae, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
57.	Bivol Elena	321.01 BOLI INTERNE	IV	Grib Liviu, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
58.	Ardeleanu Denis	321.01 BOLI INTERNE	I	Tcaciuc Eugen, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
59.	Purteanu	321.01	II	Tcaciuc Eugen,	c/frecvență

	Lilia	BOLI INTERNE		dr. hab. șt. med., conf. univ.	
60.	Tocan Alina	321.01 BOLI INTERNE	II	Țurcanu Svetlana, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
61.	Fetco-Mereuță Diana	321.01 BOLI INTERNE	I	Dumitraș Tatiana, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
62.	Vîrtosu Ana	321.02 ENDOCRINOLOGIE	III	Anestiadi Zinaida, dr. hab. șt. med., prof. univ. (decedată)	c/frecvență
63.	Vudu Stela	321.02 ENDOCRINOLOGIE	I	Cogan Elie, prof. univ. (belgia);	fr/redușă
64.	Munteanu Diana	321.02 ENDOCRINOLOGIE		Vudu Lorina, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
65.	Piterschi Carolina	321.02 ENDOCRINOLOGIE	III	Vudu Lorina, dr. șt. med., conf., univ.	fr/redușă/c
66.	Șuparski Stepan	321.02 ENDOCRINOLOGIE	I	Vudu Lorina, dr. șt. med., conf., univ.	fr/redușă
67.	Cabac-Pogorevici Irina	321.03 CARDIOLOGIE	III	Revenco Valeriu, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
68.	Sedaia Ecaterina	321.03 CARDIOLOGIE	III	Revenco Valeriu, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
69.	Bursacovschi Daniela	321.03 CARDIOLOGIE	I	Revenco Valeriu, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
70.	Mazuru Oxana	321.03 CARDIOLOGIE	I	Grosu Aurel, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
71.	Surev Artiom	321.03 CARDIOLOGIE	III	Ciobanu Lucia, dr. hab. șt. med., conf. cercet.	fr/redușă
72.	Dragoi Doina	321.03 CARDIOLOGIE	II	Ciobanu Lucia, dr. hab. șt. med., conf. cercet.	fr/redușă
73.	Toma Boris	321.03 CARDIOLOGIE	II	David Lilia, dr. hab. șt. med., conf. cercet.	fr/redușă
74.	Chiriliuc Nadejda	321.03 CARDIOLOGIE	I	David Lilia, dr. hab. șt. med., conf. cercet.	fr/redușă
75.	Loghin-Oprea	321.04	III	Mazur Minodora,	c/frecvență

	Natalia	REUMATOLOGIE		dr. hab. șt. med., prof. univ.	
76.	Pașali Maria	321.04 REUMATOLOGIE	III	David Lilia, dr. hab. șt. med., conf. cercet.	c/frecvență
77.	Nistor Alesea	321.04 REUMATOLOGIE	III	Groppa Liliana, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
78.	Cazac Victor	321.04 REUMATOLOGIE	II	Groppa Liliana, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
79.	Grosu Maia	321.04 REUMATOLOGIE	I	Groppa Liliana, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
80.	Dutca Lucia	321.04 REUMATOLOGIE	I	Groppa Liliana, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
81.	Raileanu Anastasia	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	II	Groppa Stanislav, acad., dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
82.	Ciobanu Natalia	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	IV	Groppa Stanislav, acad., dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
83.	Vataman Anatolie	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	III	Groppa Stanislav, acad., dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
84.	Gavriliuc Pavel	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	I	Groppa Stanislav, acad., dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
85.	Ciolac Dumitru	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	I	Groppa Stanislav, acad., dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
86.	Berceanu Horia Mihai	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	I	Groppa Stanislav, acad., dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
87.	Mereniuc Daniela	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	IV	Gavriliuc Mihail, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă /c
88.	Pleșcan Tatiana	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	III	Gavriliuc Mihail, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
89.	Duca Victoria	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	III	Gavriliuc Mihail, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
90.	Costru-Tașnic Elena	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	II	Gavriliuc Mihail, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
91.	Lupușor Adrian	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	II	Moldovanu Ion, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă

92.	Gavriliuc Olga	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	I	Moldovanu Ion, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
93.	Leahu Pavel	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	I	Lisnic Vitalie, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
94.	Munteanu Cristina	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	I	Lisnic Vitalie, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
95.	Lupușor Nadejda	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	I	Hadjiu Svetlana, dr.hab.șt.med., conf. univ.	fr/redușă
96.	Grîu Corina	321.05 NEUROLOGIE CLINICĂ	I	Hadjiu Svetlana, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
97.	Chicu Vladislav	312.01 PSIHIATRIE ȘI NARCOLOGIE	III	Nacu Anatol, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
98.	Eșanu Andrei	312.01 PSIHIATRIE ȘI NARCOLOGIE	I	Chihai Jana, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
99.	Bîrnaz Galina	321.04 FTIZIOPNEUMOLOGIE	I	Pisarenco Serghei, dr.hab.șt.med.,conf. univ.	fr/redușă
100.	Robu Alexei	321.04 FTIZIOPNEUMOLOGIE	I	Pisarenco Serghei, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
101.	Arapan Ilie	321.04 FTIZIOPNEUMOLOGIE	II	Botnaru Victor, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
102.	Guțu-Grecu Mariana	321.04 FTIZIOPNEUMOLOGIE	II	Tudor Elena, dr. șt. med., conf. cercet.	fr/redușă
103.	Bunescu Irina	321.09 BOLIINFECȚIOASE, TROPICALE ȘI PARAZITOLOGIE MEDICALĂ	IV	Holban Tiberiu, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
104.	Chiriac Ion	321.09 BOLIINFECȚIOASE, TROPICALE ȘI PARAZITOLOGIE MEDICALĂ	III	Holban Tiberiu, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
105.	Avricenco Mariana	321.09 BOLIINFECȚIOASE, TROPICALE ȘI PARAZITOLOGIE MEDICALĂ	I	Holban Tiberiu, dr.hab.șt.med., prof. univ.	fr/redușă
106.	Danila Aliona	321.10 HEMATOLOGIE ȘI HEMOTRANSFUZIE	IV	Robu Maria, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă

107.	Ivancov Grigore	321.13 CHIRURGIE	IV	Hotineanu Vladimir, acad., dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
108.	Cojocaru Cristina	321.13 CHIRURGIE	II	Bour Alin, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
109.	Crainaia Irina	321.13 CHIRURGIE	I	Bour Alin, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
110.	Cigoreanu Ion	321.13 CHIRURGIE	II	Rojnoveanu Gheorghe, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
111.	Zaharia Sergiu	321.13 CHIRURGIE	II	Mișin Igor, dr. hab. șt. med., prof. cercet.	fr/redușă/c
112.	Dovbîș Svetlana	321.13 CHIRURGIE	II	Guțu Eugen, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
113.	Cumpătă Serghei	321.13 CHIRURGIE	II	Guțu Eugen, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
114.	Șchiopu Victor	321.13 CHIRURGIE	I	Ghidirim Nicolae, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
115.	Leșanu Victor	321.13 CHIRURGIE	IV	Ignatenco Serghei, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
116.	Negarî Nadejda	321.13 CHIRURGIE	III	Cazacov Vladimir dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
117.	Roșca Iulian	321.13 CHIRURGIE	I	Cazacov Vladimir dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
118.	Barat Sorin	321.13 CHIRURGIE	III	Balica Ion, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
119.	Oțel Emelian	321.13 CHIRURGIE	III	Ungureanu Sergiu, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
120.	Fosa Doina	321.13 CHIRURGIE	III	Ungureanu Sergiu, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
121.	Bzovîi Florin	321.13 CHIRURGIE	I	Casian Dumitru, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
122.	Ambros Igor	321.14 CHIRURGIE PEDIATRICĂ	III	Bernic Jana, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
123.	Haidarlî	321.14	III	Bernic Jana,	fr/redușă

	Doina	CHIRURGIE PEDIATRICĂ		dr. hab. șt. med., prof. univ.	
124.	Negru Ion	321.14 CHIRURGIE PEDIATRICĂ	IV	Babuci Stanislav, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
125.	Eremia Victor	321.14 CHIRURGIE PEDIATRICĂ	I	Babuci Stanislav, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
126.	Bogdan-Moraru Aliona	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	III	Paladi Gheorghe, acad., dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
127.	Slivciuc Andrei	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	III	Friptu Valentin, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
128.	Mitriuc Diana	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	III	Friptu Valentin, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
129.	Burac Mihaela	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	II	Friptu Valentin, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
130.	Cotelea Veronica	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	II	Friptu Valentin, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
131.	Josan Ana	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	IV	Cernețchi Olga, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
132.	Ghimpu Victoria	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	IV	Cernețchi Olga, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
133.	Hovanscaia Diana	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	IV	Serbenco Anatol, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
134.	Armaș Tatiana	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	II	Serbenco Anatol, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
135.	Harea Patricia	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	I	Mișina Ana, dr. hab. șt. med., conf. cercet.	fr/redușă/c
136.	Țâbârnă Steliana	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	III	Sârbu Zinaida, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
137.	Munteanu Igor	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	III	Sârbu Zinaida, dr. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
138.	Ușanlî Alina	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	II	Dondiuc Iurie dr. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
139.	Olari Viorica	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	I	Gățcan Ștefan, dr. șt. med., conf. cerc.	fr/redușă

140.	Bobu Ion	321.15 OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE	I	Petrov Victor, dr. șt. med., conf. cercet.	fr/redușă
141.	Șciurov Lucia	321.16 OTORINOLARINGOLOGIE	III	Sandul Alexandru, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
142.	Enachi Victor	321.16 OTORINOLARINGOLOGIE	II	Sandul Alexandru, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
143.	Buracovschi Marin	321.16 OTORINOLARINGOLOGIE	I	Sandul Alexandru, dr.hab.șt.med., prof. univ.	fr/redușă
144.	Chiaburu-Chiosa Doina	321.16 OTORINOLARINGOLOGIE	I	Maniuc Mihail, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
145.	Didencu Alexandru	321.16 OTORINOLARINGOLOGIE	I	Maniuc Mihail, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
146.	Istratenco Ala	321.16 OTORINOLARINGOLOGIE	IV	Cabac Vasile, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
147.	Verejan Victoria	321.17 OFTALMOLOGIE	IV	Bendelic Eugen, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
148.	Iacubițchii Maria	321.17 OFTALMOLOGIE	II	Bendelic Eugen, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
149.	Ceauș Elena	321.17 OFTALMOLOGIE	I	Cușnir Valeriu, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
150.	Chișcă Veronica	321.17 OFTALMOLOGIE	IV	Corduneanu Angela, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
151.	Munteanu-Leu Nadejda	321.17 OFTALMOLOGIE	IV	Corduneanu Angela, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
152.	Dumitraș Ion	321.18 ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE	III	Caproș Nicolae, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
153.	Stupac Ion	321.18 ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE	II	Caproș Nicolae, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
154.	Iacubițchii Vitalie	321.18 ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE	II	Caproș Nicolae, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență/c
155.	Guzun Aliona	321.18 ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE	I	Caproș Nicolae, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
156.	Nicoara	321.18	II	Taran Anatol,	fr/redușă

	Arcadie	ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE		dr. hab. șt. med., conf. univ.	
157.	Stegărescu Ion	321.18 ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE	IV	Verega Grigore, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
158.	Bârcă Radu	321.18 ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE	III	Verega Grigore, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
159.	Stoian Alina	321.18 ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE	I	Verega Grigore, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
160.	Madan Vadim	321.18 ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE	I	Verega Grigore, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
161.	Pavlovschi Elena	321.18 ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE	I	Verega Grigore, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
162.	Crudu Mihail	321.18 ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE	I	Verega Grigore, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
163.	Erșov Egor	321.19 ANESTEZIOLOGIE ȘI TERAPIE INTENSIVĂ		Șandru Serghei, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
164.	Gutium Corina	321.19 ANESTEZIOLOGIE ȘI TERAPIE INTENSIVĂ	IV	Cojocaru Victor, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
165.	Cotorcea Iana	321.19 ANESTEZIOLOGIE ȘI TERAPIE INTENSIVĂ	IV	Cojocaru Victor, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
166.	Botizatu Alexandru	321.19 ANESTEZIOLOGIE ȘI TERAPIE INTENSIVĂ	IV	Cojocaru Victor, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
167.	Rusu Victoria	321.19 ANESTEZIOLOGIE ȘI TERAPIE INTENSIVĂ	IV	Belîi Adrian, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
168.	Burmistr Iana	321.19 ANESTEZIOLOGIE ȘI TERAPIE INTENSIVĂ	I	Belîi Adrian, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
169.	Mîță Mircea	321.19 ANESTEZIOLOGIE ȘI TERAPIE INTENSIVĂ	I	Belîi Adrian, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
170.	Untila Elena	321.19 ANESTEZIOLOGIE ȘI TERAPIE INTENSIVĂ	II	Borș Mihail, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
171.	Bacalîm Lilia	321.20 ONCOLOGIE ȘI RADIOTERAPE	IV	Ghidirim Nicolae, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
172.	Rurac Irina	321.20 ONCOLOGIE ȘI RADIOTERAPE	I	Ghidirim Nicolae, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă

173.	Gherasim Mihaela	321.20 ONCOLOGIE ȘI RADIOTERAPE	I	Ghidirim Nicolae, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
174.	Șveț Veronica	321.20 ONCOLOGIE ȘI RADIOTERAPE	III	Mereuță Ion, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
175.	Cucieru Cristina	321.20 ONCOLOGIE ȘI RADIOTERAPE	I	Mereuță Ion, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
176.	Popa Ina	321.20 ONCOLOGIE ȘI RADIOTERAPE	III	Țîbîrnă Gheorghe, acad., dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
177.	Vîrlan Mariana	321.20 ONCOLOGIE ȘI RADIOTERAPE	III	Rotaru Tudor, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
178.	Danu Silvia	321.21 NEUROCHIRURGIE	IV	Zapuhlîh Grigore, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
179.	Preguza Ion	321.21 NEUROCHIRURGIE	I	Zapuhlîh Grigore, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
180.	Borodin Serghei	321.21 NEUROCHIRURGIE	III	Bodiu Aurel, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
181.	Cauia Artur	321.21 NEUROCHIRURGIE	I	Timirgaz Valeriu, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
182.	Bolduma Dorin	321.21 NEUROCHIRURGIE	IV	Glavan Iulian, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
183.	Bradu Andrei	321.22 UROLOGIE ȘI ANDROLOGIE	III	Ceban Emil, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
184.	Cojocaru Dinari	321.22 UROLOGIE ȘI ANDROLOGIE	II	Ceban Emil, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
185.	Josan Andrei	321.22 UROLOGIE ȘI ANDROLOGIE	II	Ceban Emil, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
186.	Pleșacov Alexei	321.22 UROLOGIE ȘI ANDROLOGIE	I	Ghicavîi Vitalie, dr. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
187.	Vladanov Ivan	321.22 UROLOGIE ȘI ANDROLOGIE	I	Ghicavîi Vitalie, dr. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
188.	Gudima Diana	321.24 TRANSPLANTOLOGIE	I	Peltec Angela, dr. șt. med., conf. univ.	c/frecvență

189.	Voitov Serghei	321.23 CARDIOCHIRURGIE	II	Moscalu Vitalie, dr. șt. med. conf. cercet.	fr/redușă/c
190.	Melnicov Victoria	321.26 URGENȚE MEDICALE	IV	Ciobanu Gheorghe, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
191.	Josan Tatiana	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	II	Mihu Ion, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
192.	Bogonovschi Livia	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	III	Revenco Ninel, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
193.	Foca Silvia	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	IV	Revenco Ninel, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
194.	Iacomi Vladimir	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	I	Revenco Ninel, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
195.	Eremciuc Rodica	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	I	Revenco Ninel, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
196.	Toma Liliana	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	I	Șciuca Svetlana, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
197.	Cotoman Aliona	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	II	Șciuca Svetlana, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
198.	Balanțechi Ludmila	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	I	Șciuca Svetlana, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
199.	Agachi Dorina	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	II	Țurea Valentin, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
200.	Mihalachi Maria	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	II	Țurea Valentin, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență/c
201.	Nicu Olesea	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	II	Stasii Ecaterina, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
202.	Taranet Irina	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	II	Stasii Ecaterina, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
203.	Eșanu Veronica	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	II	Palii Ina, dr. hab. șt. med., conf. cercet.	c/frecvență
204.	Gavriliuc Natalia	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	II	Palii Ina, dr. hab. șt. med., conf. cercet.	c/frecvență
205.	Alsaliem	322.01	II	Donos Ala,	fr/redușă

	Tatiana	PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE		dr. șt. med., conf. univ.	
206.	Sîsoev Victoria	322.01 PEDIATRIE ȘI NEONATOLOGIE	III	Curteanu Ala, dr. șt. med., conf. cercet.	fr/redușă
207.	Mihailovici Corina	323.01 STOMATOLOGIE	II	Lupan Ion, dr. hab. șt. med., prof. univ. (decedat)	c/frecvență
208.	Trifan Daniela	323.01 STOMATOLOGIE	III	Lupan Ion, dr. hab. șt. med., prof. univ. (decedat)	fr/redușă/c
209.	Calfa Sabina	323.01 STOMATOLOGIE	III	Lupan Ion, dr. hab. șt. med., prof. univ. (decedat)	fr/redușă/c
210.	Mânăscurtă Ghenadie	323.01 STOMATOLOGIE	I	Lupan Ion, dr. hab. șt. med., prof. univ. (decedat)	fr/redușă
211.	Levco Semion	323.01 STOMATOLOGIE	III	Șcerbatiuc Dumitru, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
212.	Danici Alexandru	323.01 STOMATOLOGIE	IV	Nicolau Gheorghe, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
213.	Roman Ion	323.01 STOMATOLOGIE	IV	Nicolau Gheorghe, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
214.	Fachira Andrei	323.01 STOMATOLOGIE	IV	Solomon Oleg, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
215.	Mostovei Mihail	323.01 STOMATOLOGIE	I	Solomon Oleg, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
216.	Chirița Daniela	323.01 STOMATOLOGIE	I	Solomon Oleg, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
217.	Borodin Alexandru	323.01 STOMATOLOGIE	IV	Ciobanu Sergiu, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
218.	Cucu Dragoș	323.01 STOMATOLOGIE	I	Ciobanu Sergiu, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
219.	Gorea Corneliu	323.01 STOMATOLOGIE	I	Ciobanu Sergiu, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență

220.	Țapeș Adelina	323.01 STOMATOLOGIE	II	Chele Nicolae, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
221.	Motelica Gabriela	323.01 STOMATOLOGIE	II	Chele Nicolae, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
222.	Dabija Ion	323.01 STOMATOLOGIE	II	Chele Nicolae, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
223.	Lupan Roman	323.01 STOMATOLOGIE	I	Chele Nicolae, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
224.	Gospodaru Ștefan	323.01 STOMATOLOGIE	IV	Fala Valeriu, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă /c
225.	Romaniuc Dumitru	323.01 STOMATOLOGIE	III	Fala Valeriu, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă /c
226.	Scutelnic Vladimir	323.01 STOMATOLOGIE	II	Fala Valeriu, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
227.	Bordeniuc Gheorghe	323.01 STOMATOLOGIE	II	Fala Valeriu, dr. hab. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
228.	Poștaru Cristina	323.01 STOMATOLOGIE	III	Unčuța Diana, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
229.	Ivasiuc Irina	323.01 STOMATOLOGIE	II	Unčuța Diana, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
230.	Trifan Diana	323.01 STOMATOLOGIE	II	Unčuța Diana, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
231.	Plamadeală Svetlana	323.01 STOMATOLOGIE	III	Spinei Aurelia, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
232.	Mighic Alexandr	323.01 STOMATOLOGIE	III	Sîrbu Dumitru, dr. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
233.	Ghețiu Alexandru	323.01 STOMATOLOGIE	II	Sîrbu Dumitru, dr. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
234.	Vudu Victoria	323.01 STOMATOLOGIE	I	Trifan Valentina, dr. șt. med., conf. univ.	c/frecvență
235.	Gulpe Alexei	323.01 STOMATOLOGIE	III	Rusu Natalia, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă /c
236.	Agapii	323.01	I	Rusu Natalia,	c/frecvență

	Larisa	STOMATOLOGIE		dr. șt. med., conf. univ.	
237.	Staver Natalia	324.01 RADIOLOGIE ȘI IMAGISTICĂ MEDICALĂ	II	Rotaru Natalia, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
238.	Jovmir-Popa Dorina	324.01 RADIOLOGIE ȘI IMAGISTICĂ MEDICALĂ	III	Rotaru Natalia, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
239.	Frumusachi Otilia	324.01 RADIOLOGIE ȘI IMAGISTICĂ MEDICALĂ	III	Rotaru Natalia, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
240.	Guvir Diana	324.01 RADIOLOGIE ȘI IMAGISTICĂ MEDICALĂ	III	Rotaru Natalia, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
241.	Seu Victoria	324.01 RADIOLOGIE ȘI IMAGISTICĂ MEDICALĂ	III	Rotaru Natalia, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
242.	Crivceanschi Maxim	324.01 RADIOLOGIE ȘI IMAGISTICĂ MEDICALĂ	III	Țurcanu Vasile, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
243.	Tertișni Ludmila	324.01 RADIOLOGIE ȘI IMAGISTICĂ MEDICALĂ	III	Țurcanu Vasile, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
244.	Cealan Andrei	324.01 RADIOLOGIE ȘI IMAGISTICĂ MEDICALĂ	III	Țurcanu Vasile, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
245.	Veselovskaia Ana	324.03 DIAGNOSTIC DE LABORATOR	III	Vișnevschi Anatol, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
246.	Cracea Lidia	331.01 EPIDEMIOLOGIE	II	Prisacari Viorel, membru cor., dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
247.	Andronachi Nicoleta	331.01 EPIDEMIOLOGIE	I	Prisacari Viorel, membru corespondent, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
248.	Buga Diana	331.01 EPIDEMIOLOGIE	I	Prisacari Viorel, membru corespondent, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
249.	Josanu Cristina	331.01 EPIDEMIOLOGIE	III	Spînu Constantin, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
250.	Druc Alina	331.01 EPIDEMIOLOGIE	II	Spînu Constantin, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
251.	Ceban	331.01	I	Bucov Victoria,	fr/redușă

	Alexei	EPIDEMIOLOGIE		dr. hab. șt. med., prof. cercet.	
252.	Miron Inga	331.02 IGIENĂ	IV	Friptuleac Grigore, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
253.	Sabău David (România)	331.02 IGIENĂ	IV	Friptuleac Grigore, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
254.	Purice Ion	331.02 IGIENĂ	III	Cebanu Serghei, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
255.	Mogorean Maxim	331.02 IGIENĂ	IV	Cebanu Serghei, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
256.	Mocanu Anna	331.02 IGIENĂ	II	Tafuni Ovidiu, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
257.	Țurcanu Gheorghii	331.02 IGIENĂ	III	Bahnarel Ion, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
258.	Gîncu Mariana	331.02 IGIENĂ	II	Corețchi Liuba, dr. hab. în biol., conf. cercet.	fr/redușă
259.	Manceva Tatiana	331.02 IGIENĂ	1	Pînzari Iurie, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă/c
260.	Cernelea Denis	331.03 MEDICINA SOCIALĂ ȘI MANAGEMENT	IV	Ețco Constantin, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
261.	Gobjila Valeriu	331.03 MEDICINA SOCIALĂ ȘI MANAGEMENT	IV	Lozan Oleg, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă /c
262.	Cotelea Svetlana	331.03 MEDICINA SOCIALĂ ȘI MANAGEMENT	III	Lozan Oleg, dr. hab. șt. med., prof. univ.	c/frecvență
263.	Romancenco Andrei	331.03 MEDICINA SOCIALĂ ȘI MANAGEMENT	I	Lozan Oleg, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
264.	Cecîrlan Iacob	331.03 MEDICINA SOCIALĂ ȘI MANAGEMENT	I	Grejdianu Tudor, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
265.	Florea Elena	331.03 MEDICINA SOCIALĂ ȘI MANAGEMENT	II	Grejdianu Tudor, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
266.	Malacinschi-Codreanu Tatiana	331.03 MEDICINA SOCIALĂ ȘI MANAGEMENT	I	Ciobanu Gheorghe, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
267.	Marfin	331.03	III	Dumitraș Vasile,	fr/redușă

	Andrei	MEDICINA SOCIALĂ ȘI MANAGEMENT		dr. șt. med., conf. univ.	
268.	Cîrlan Sergiu	331.03 MEDICINA SOCIALĂ ȘI MANAGEMENT	III	Dumitraș Vasile, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
269.	Petcov Ivan	331.03 MEDICINA SOCIALĂ ȘI MANAGEMENT	I	Dumitraș Vasile, dr. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
270.	Vîzdoagă Anatolie	332.01 REABILITARE MEDICALĂ ȘI MEDICINĂ FIZICĂ	III	Pascal Oleg, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
271.	Chihai Victoria	332.01 REABILITARE MEDICALĂ ȘI MEDICINĂ FIZICĂ	III	Pascal Oleg, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă/c
272.	Ignatov Olga	332.01 REABILITARE MEDICALĂ ȘI MEDICINĂ FIZICĂ	I	Pascal Oleg, dr. hab. șt. med., prof. univ.	fr/redușă
273.	Toporeț Natalia	351.01 MEDICINĂ LEGALĂ	III	Pădure Andrei, dr. hab. șt. med., conf. univ.	fr/redușă
274.	Șargu Elena	631.04 ETICĂ ȘI BIOETICĂ	IV	Ojovan Vitalie, dr. hab. în filos., conf. univ.	fr/redușă/c

DATE

privind deplasările și stagiile cercetătorilor organizației din sfera științei și inovării peste hotare în anul 2017

Nr. d/o	Numele, prenumele, gradul și titlul științific, anul nașterii	Țara, denumirea organizației vizitate	Scopul vizitei, contribuția la realizarea activităților din cadrul proiectului (de indicat proiectul); contribuția la realizarea activităților din cadrul organizației	Termenul deplasării
1.	Țurcanu Adela	București, România	<i>Școlarizare</i> în cadrul cursului: Hepatology 2017–panoramic view.	6.04 – 7.04.2017
2.	Andrieș Lucia, dr. hab. șt. med. prof. univ. 1944	Federația Rusă, Moscova, Centrul Federal de Hematologie, Imunologie și Oncologie	Schimb de experiență în diagnosticul imunodeficiențelor primare la copii din FR. Participare la lucrările Congresului Internațional “Tehnologie inovatoare în imunologie și alergologie”, (poster decernat cu diplomă).	16.05 – 20.05.2017
3.	Țurcanu Adela	București, România	<i>Școlarizare</i> în cadrul cursurilor precongres: Curs SRGH/SNFGE; Curs Best of SEAL; curs SRED. <i>Participare</i> în cadrul celui de al 37-lea Congresul Național de Gastroenterologie, Hepatologie și Endoscopie	22.06 – 24.06.2017
4.	Andrieș Lucia, dr. hab. șt. med. prof. univ. 1944	Georgia, Tbilisi	Participare la lucrările Congresului V European pe probleme de imunologie și alergologie. <i>Raport:</i> Primary Immunodeficiency in children and adults–new perspectives for diagnosis and therapy	27.06 – 2.07.2017
5.	Dorif Alexandru/grad și titlu, 1992	Romania, Craiova	Participare la conferința științifică ”Share an inspired vision in Rare Diseases” cu prezentarea raportului ”Quantification of TREC/KREC levels in blood of newborns in Moldova”	8.09 – 9.09.2017
6.	Țurcanu Adela	Federația Rusă, Moscova	Participarea în cadrul Săptămânei Gastroenterologice și Hepatologice din Rusia	5.10 – 9.10.2017
7.	Andrieș Lucia, dr. hab. șt. med. prof. univ. 1944	Federația Rusă, Moscova	Gastrointestinal disorders and primary antibody deficiencies in adult patient. Participarea la Congresul XI Internațional pe probleme astmului, COPD și Imunopatologie Congresului XI al alergologilor și imunologilor țârilor CSI	5.10 – 8.10.2017
8.	Țurcanu Adela, dr. șt. med., conf. univ.	Spania, Barcelona	<i>Școlarizarea</i> în cadrul cursului european: Postgraduate course UEG 2017 (Săptămâna gastroenterologică europeană)	27.10 – 1.11.2017
9.	Țurcan S.	Ungaria, Budapesta, Trun of Study Meeting	Training	15.02 – 17.02.2017
10.	Lupașco I.	România, Iasi	Prezentarea rezultatelor științifice realizate în cadrul proiectului.	16.03 – 18.03.2017

			Crearea contactelor cu cercetătorii din alte țări pentru colaborări de perspectivă <i>Meeting of the Romanian Society of Neurogastroenterology with Rome IV Regional Central-East European Meeting.</i>	
11.	Lupașco D.	România, Iasi	Prezentarea rezultatelor științifice realizate în cadrul proiectului. Crearea contactelor cu cercetătorii din alte țări pentru colaborări de perspectivă <i>Meeting of the Romanian Society of Neurogastroenterology with Rome IV Regional Central-East European Meeting.</i>	16.03 – 18.03.2017
12.	Berezovscaia E.	România, Iasi	Prezentarea rezultatelor științifice realizate în cadrul proiectului. Crearea contactelor cu cercetătorii din alte țări pentru colaborări de perspectivă <i>Meeting of the Romanian Society of Neurogastroenterology with Rome IV Regional Central-East European Meeting.</i>	16.03 – 18.03.2017
13.	Țurcan S.	România, București	Prezentarea rezultatelor științifice realizate în cadrul proiectului. Crearea contactelor cu cercetătorii din alte țări pentru colaborări de perspectivă. 4th UpDate on Hepatology Course, Hepatology 2017 – A panoramic view.	5.04 – 8.04.2017
14.	Chirvas E.	România, București	Prezentarea rezultatelor științifice realizate în cadrul proiectului. Crearea contactelor cu cercetătorii din alte țări pentru colaborări de perspectivă. 4th UpDate on Hepatology Course, Hepatology 2017 – A panoramic view.	5.04 – 8.04.2017
15.	Harea G.	România, București	Prezentarea rezultatelor științifice realizate în cadrul proiectului. Crearea contactelor cu cercetătorii din alte țări pentru colaborări de perspectivă. 4th UpDate on Hepatology Course, Hepatology 2017 – A panoramic view.	5.04 – 8.04.2017
16.	Taran N.	România, București	Prezentarea rezultatelor științifice realizate în cadrul proiectului. Crearea contactelor cu cercetătorii din alte țări pentru colaborări de perspectivă. 4th UpDate on Hepatology Course, Hepatology 2017 – A panoramic view.	5.04 – 8.04.2017
17.	Taran N.	Olanda, Amsterdam	Informare cu noutățile, actualitățile în domeniul alergologiei în vederea realizării obiectivelor ulterioare ale proiectului. Congres Internațional EASL	18.04 – 23.04.2017
18.	Chirvas	România, Brașov,	Informare cu noutățile, actualitățile în domeniul alergologiei în vederea realizării obiectivelor ulterioare ale proiectului. SRAIC, Conferința Națională de Alergologie și Imunologie Clinică	12.05 – 14.05.2017
19.	Lupașco Iu.	Spania, Barcelona	Prezentarea rezultatelor științifice realizate în cadrul proiectului.	27.06 – 2.07.2017

			Crearea contactelor cu cercetătorii din alte țări pentru colaborări de perspectivă. 5th Annual Scientific conference of the Association of psychosomatic Medicine – EAPM.	
20.	Lupașco D.	Spania, Barcelona	Prezentarea rezultatelor științifice realizate în cadrul proiectului. Crearea contactelor cu cercetătorii din alte țări pentru colaborări de perspectivă. 5th Annual Scientific conference of the Association of psychosomatic Medicine – EAPM.	27.06 – 2.07.2017
21.	Berezovscaia	Spania, Barcelona	Prezentarea rezultatelor științifice realizate în cadrul proiectului. Crearea contactelor cu cercetătorii din alte țări pentru colaborări de perspectivă. 5th Annual Scientific conference of the Association of psychosomatic Medicine – EAPM.	27.06 – 2.07.2017
22.	Țurcan S.	România, București, RCCC,	Raport la invitație	28.09 – 29.09.2017
23.	Lupașco I.	România, Brașov,	Prezentarea rezultatelor științifice realizate în cadrul proiectului. Crearea contactelor cu cercetătorii din alte țări pentru colaborări de perspectivă. Conferința Națională de Medicină Psihosomatică.	19.10 – 21.10.2017
24.	Lupașco D.	România, Brașov,	Prezentarea rezultatelor științifice realizate în cadrul proiectului. Crearea contactelor cu cercetătorii din alte țări pentru colaborări de perspectivă. Conferința Națională de Medicină Psihosomatică.	19.10 – 21.10.2017
25.	Berezovscaia E.	România, Brașov,	Prezentarea rezultatelor științifice realizate în cadrul proiectului. Crearea contactelor cu cercetătorii din alte țări pentru colaborări de perspectivă. Conferința Națională de Medicină Psihosomatică.	19.10 – 21.10.2017
26.	Paladi Adriana	Elveția, Basel, IBMB,	Stagiare, proiect SCOPES, aport la potențialul de cercetare	01.06 – 30.06.2017
27.	Dorosevici Alexandru	Elveția, Basel, IBMB,	Stagiare, proiect SCOPES, aport la potențialul de cercetare	01.06 – 30.06.2017
28.	Uncu Livia	Republic of Macedonia, Ss Cyril and Methodius University, Goce Delčev University, Faculty of Agriculture, Štip,	Activitate didactică în cadrul Programului CEEPUS, școala de vară CIII-RO-0010-11-1617-M-102575 for CIII-RO-0010-11-1617 - Teaching and Learning Bioanalysis	02.07 – 08.07.2017
29.	Catereniuc D.	Bulgaria, Borovets	3 rd East European Course of Epilepsy	5.07 – 8.07.2017
30.	Catereniuc D.	Ukraine, Odessa	EAN Regional Teaching Course	27.04 – 29.04.2017
31.	Catereniuc D.	Austria, Salzburg	Salzburg Weill Cornell Seminars in Neurology), from OMI (Open Medical Institute)	05.03 – 11.03.2017

32.	Catereniuc D.	Italia, San Servolo, Venice	Course on “Bridging Basic with Clinical Epileptology”	17.07 – 28.07. 2017
33.	Catereniuc D.	Staré Splavy, Czech Republic	18th Course of the EAN Spring School, sponsored by the European Academy of Neurology (EAN)	10.05 – 15.05. 2017
34.	Chiosa V.	Bulgaria, Borovets	3 rd East European Course of Epilepsy	5.07 – 8.07.2017
35.	Chiosa V.	Romania, Iasi	Al XV-lea simposion Iași–Chișinău	21.10. 2017
36.	Chiosa V.	Ukraine, Odessa	EAN Regional Teaching Course	27.04 – 29.04.2017
37.	Ciolac D.	Borovets, Bulgaria	3 rd East European Course of Epilepsy	2017.07.5-8
38.	Ciolac D.	Germania, Mainz	Training in TMS research integration	6.04.2017
39.	Ciolac D.	Ukraine, Odessa	EAN Regional Teaching Course	27.04 – 29.04.2017
40.	Ciolac D.	Olanda, Amsterdam	Teaching course - Autoimmune causes of epilepsy. 3rd Congress of the European Academy of Neurology	24.06 – 27.06.2017
41.	Gasnas A.	Romania, Eforie Nord	7 th European Teaching Course on Neurorehabilitation	02.07 – 06.2017
42.	Gasnas A.	Romania, Eforie Nord	RoNeuro Brain Days	30.06 – 02.07.2017
43.	Gasnas A.	Romania, Iasi	Al XV-lea simposion Iași–Chișinău	21.10. 2017
44.	Gasnas A.	Marea Britanie, Londra	Queen Square Hospital, Neurogenetics Observership	05.03 – 10.03.2017
45.	Gasnas A.	France, Montpellier	The Acute Ischemic Stroke Treatment Workshop	25.10 – 26.10.2017
46.	Gasnas A.	Ukraine, Odessa	EAN Regional Teaching Course	27.04 – 29.04.2017
47.	Gasnas A.	Sweden, Stockholm	Acute ischemic stroke treatments Workshop	27.11 – 28.11.2017
48.	Groppa ST.	Bulgaria, Borovets	3 rd East European Course of Epilepsy	5.07 – 8.07.2017
49.	Groppa ST.	Romania, Eforie Nord	7 th European Teaching Course on Neurorehabilitation	02.07 – 06.2017
50.	Groppa ST.	Romania, Eforie Nord	RoNeuro Brain Days	30.06 – 02.07.2017
51.	Groppa ST.	Romania, Iasi	Al XV-lea simposion Iași–Chișinău	21.10. 2017
52.	Groppa ST.	Austria, Salzburg	6th London-Innsbruck Colloquium on Status Epilepticus and Acute Seizures	2017.04.6-8
53.	Munteanu C.	Bulgaria, Borovets	3 rd East European Course of Epilepsy	5.07 – 8.07.2017
54.	Plotnicu S.	Romania, Eforie Nord	7 th European Teaching Course on Neurorehabilitation	02.07 – 06.2017
55.	Plotnicu S.	Romania, Eforie Nord	RoNeuro Brain Days	30.06 – 02.07.2017
56.	Plotnicu S.	Romania, Iasi	Al XV-lea simposion Iași–Chișinău	21.10. 2017
57.	Stoianov N.	Bulgaria, Borovets	3 rd East European Course of Epilepsy	5.07 – 8.07.2017
58.	Stoianov N.	Bulgaria, Borovets	3 rd East European Course of Epilepsy	5.07 – 8.07.2017
59.	Ghidirim Gheorghe	România, Iași	Participant, Moderator la sesiuni, Conferința Națională de Chirurgie	04.10 – 07.10.2017
60.	Ala Suman	România, Iași	Participant, Conferința Națională de Chirurgie	04.10 – 07.10.2017
61.	Viorel Prisacari, dr.	Federația Rusă, or. Permi. Asociația	Conferința științifică. Raport. Proiectul 15.817.04.03 F	27.09 – 29.09.2017

	hab. șt. med., prof. univ., mem. cor. AȘM	Națională a Specialiștilor în Controlul Infecțiilor.		
62.	Viorel Prisacari, dr. hab. șt. med., prof. univ., mem. cor. AȘM	România UMF „I. Hațieganu” Cluj-Napoca	Proiectul 16.80013.16.04.15/Ro	25.10 – 28.10.2017
63.	Viorel Prisacari, dr. hab. șt. med., prof. univ., mem. cor. AȘM	Federația Rusă, Sankt-Petersburg. Asociația Națională a Specialiștilor în Controlul Infecțiilor.	Conferința științifică. Raport. Proiectul 15.817.04.03 F	14.06 – 16.06.2017
64.	Macagonova Olga	România, Iași, Salonul Euroinvent	Expoziția Euroinvent 2017	25.05.2017 – 27.05.2017
65.	Cobzac Vitalie	România, Iași, UMF Gr.T.Popa	Bursa Eugen Ionescu	23.05 – 23.07.2017
66.	Curocichin Ghenadie, dr. hab. șt. med., conf. univ., 1964	Estonia, Tartu. Centrul Genomic Estonian și Biobanca Estoniană	Prezentarea laboratorului de genetică al USMF și diseminarea realizărilor proiectului instituțional	8.03.2017
67.	Curocichin Ghenadie, dr. hab. șt. med., conf. univ., 1964	Italia, Trieste, Area Science Park, ICGEB	Stabilirea relațiilor de colaborare, preluarea experienței	2017
68.	Levițchi Alexei dr. șt. biol., 1981	Estonia, Tartu. Centrul Genomic Estonian și Biobanca Estoniană	Prezentarea laboratorului de genetică al USMF și diseminarea realizărilor proiectului instituțional	8.03.2017
69.	Levițchi Alexei dr. șt. biol., 1981	Italia, Trieste, Area Science Park, ICGEB	Stabilirea relațiilor de colaborare, preluarea experienței	2017
70.	Coșciug Ion, dr.șt.med., conf. univ., 1963	Italia, Florența	Participarea la lucrările “25 th EUROPEAN CONGRESS OF PSYCHIATRY”	01.04 – 04.04.2017
71.	Coșciug Ion, dr. șt. med., conf. univ., 1963	România, Galați	Participarea la lucrările “1st EASTERN EUROPEAN CONFERENCE OF MENTAL HEALTH”	11.05 – 14.05.2017
72.	Deliv Inga, dr. șt. med., conf. univ., 1979	România, Galați	Participarea la lucrările “1st EASTERN EUROPEAN CONFERENCE OF MENTAL HEALTH”	11.05 – 14.05.2017
73.	Reveno Mircea, dr. hab. șt. med., prof. univ., 1938	România, Iași	Participarea la lucrările Simpozionului Național cu participare Internațională “112 SOCOLA”	05.10 – 07.10.2017
74.	Coșciug Ion, dr. șt. med., conf. univ., 1963	România, Iași	Participarea la lucrările Simpozionului Național cu participare Internațională “112 SOCOLA”	05.10 – 07.10.2017

75.	Deliv Inga, dr. șt. med., conf. univ., 1979	România, Iași	Participarea la lucrările Simpozionului Național cu participare Internațională "112 SOCOLA"	05.10 – 07.10.2017
76.	Paduca Ala dr. șt. med., conf. univ., 1968	Norway, Drammen HSN University College of Southeast Norway	Participarea la PhD course PHDPCR500 The Science and Practice of Person-Centred Research	31.01 – 02.02.2017
77.	Paduca Ala dr. șt. med., conf. univ., 1968	Norway, Drammen HSN University College of Southeast Norway	Participarea la PhD course PHDPCR500 The Science and Practice of Person-Centred Research	21.04.2017
78.	Corduneanu Angela, dr. șt. med., conf. univ., 1971	Barcelona, Spania European Society of Ophthalmology (SOE)	Participarea la European Society of Ophthalmology Congress 2017	10.06 – 13.06.2017
79.	Bendelic Eugeniu dr. hab. șt. med., prof. univ., 1962	România, Iași Universitatea de Medicină și Farmacie Grigore T. Popa, Colegiu Medicilor din România	Participarea cu rapoarturi la a 53-a Reuniune Anuală a Oftalmologilor RAO cu rapoarte	18.05 – 20.05.2017
80.	Cușnir Valeriu dr. hab. șt. med., prof. univ., 1954	România, Iași Universitatea de Medicină și Farmacie Grigore T. Popa, Colegiu Medicilor din România	Participarea cu rapoarturi la a 53-a Reuniune Anuală a Oftalmologilor RAO cu rapoarte	18.05 – 20.05.2017
81.	Corduneanu Angela dr. șt. med., conf. univ., 1971	România, Iași Universitatea de Medicină și Farmacie Grigore T. Popa, Colegiu Medicilor din România	Participarea cu rapoarturi la a 53-a Reuniune Anuală a Oftalmologilor RAO cu rapoarte	18.05 – 20.05.2017
82.	Dumbrăveanu Lilia dr. șt. med., conf. univ., 1965	România, Iași Universitatea de Medicină și Farmacie Grigore T. Popa, Colegiu Medicilor din România	Participarea cu rapoarturi la a 53-a Reuniune Anuală a Oftalmologilor RAO cu rapoarte	18.05 – 20.05.2017
83.	Cușnir Valeriu dr. hab. șt. med., prof. univ., 1954	Россия, Москва ФРАУ «МНТК «Микрохирургия глаза» им. Акад. С.Н. Федорова»	Participarea la XVIII Всероссийский конгресс катарактальных и рефракционных хирургов с международным участием «Современные технологии катарактальной и рефракционной хирургии» Свидетельство 208 (индивид.код подтверждения Х6ВС-ZK3PO3RH)	19.10 – 21.10.2017
84.	Pasenco Tatiana dr. șt. med., conf. univ., 1955	Germania, Berlin, Deutsche Augenkunde international	Participarea la congres cu posterul "Intravitreal Bevacizumab for vitreous hemorrhage in proliferative diabetic retinopathy - 2 year results".	28.09 – 01.10.2017

		(German Ophthalmology internationally) DOG 2017		
85.	Hadjiu Svetlana, conf. univ.	România, Sibiu, Facultatea de Medicină „Victor Papilian”, Universitatea „Lucian Blaga”	Însușirea noilor metode de predare și cercetare.	02.05 – 31.05. 2017
86.	Munteanu Diana	România, UMF ”Iuliu Hatieganu”	Stagiu de cercetare doctorală (bursa de doctorat Eugen Ionescu)	4.04 – 29.06.2017
87.	Vudu Lorina	România, Iași UMF Gr.T.Popa	Stagiu de specializare	2.05 – 31.05.2017
88.	Șavga, N.	Or.Harcov (Ucraina) Centrul Medical «Ортоспайн»	«Дистанционные технологии изготовления протезно-ортопедических изделий»	02.04 – 08.04.2017.
89.	David Valeriu	România, UMF Târgul Mureș	Participarea la 11 TH National conference of gynecologic pathology with international participation – cytology tutoria land gynaecological pathology. Actualizări în patologia ginecologică și citomorfopatologie.	11.05 – 13.05. 2017
90.	Șoric Gabriela, dr. șt. med., asist. univ., 1976	Italia, Florența, Congresul mondial de osteoporoză, osteoartrită și patologie musculoscheletală	Participarea cu raport. Familiarizarea cu cercetările științifice în domeniul geriatriei și semnarea contractelor de colaborare	21.03 – 28.03.2017
91.	Șoric Gabriela, dr. șt. med., asist. univ., 1976	Franța, Paris, Conferința națională de Geriatriei și Gerontologie	Familiarizarea cunoștințelor cu noi abordări diagnostice și terapeutice în geriatrie	27.11 – 01.12.2017
92.	Stoicova irina, cerc. șt. st., 1990	Italia, Milan, Congresul european de medicină internă.	Familiarizarea cunoștințelor cu noi abordări diagnostice și terapeutice în medicina internă	31.08 – 02.09.2017
93.	Ciobanu Nellu	Romania, Universitatea din Bucuresti	Participarea la întâlnirea de proiect si la stabilirea de noi relatii de colaborare	28.09 – 30.09.2017
94.	Tronciu Vasile	Romania, Universitatea din Bucuresti	Participarea la întâlnirea de proiect si la stabilirea de noi relatii de colaborare	28.09 – 30.09.2017
95.	Ciobanu Nellu	Romania, Iași, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza"	Participarea la întâlnirea cu partenerii de la Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", cu scopul de a stabili noi relații de colaborare	7.12 – 9.12.2017
96.	Tronciu Vasile	Romania, Iași, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza"	Participarea la întâlnirea cu partenerii de la Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", cu scopul de a stabili noi relații de colaborare	7.12 – 9.12.2017

DATE
privind vizitele savanților și specialiștilor de peste hotare în anul 2017

	Numele, prenumele, gradul și titlul științific, ale savantului	Țara și denumirea organizației în care activează savantul	Scopul vizitei. Descrierea succintă a activităților (realizarea proiectelor comune, stagiu, participări la manifestări științifice)	Termenul vizitei
1.	Priya Satalkar, dr.	Switzerland, Institute of Biomedical Ethics (IBMB), Basel	Conference/workshop "Bioethics curricula in medical education"	16.05 – 20.05.2017
2.	Emilian Mihailov, dr.	România, Center of Research in Applied Ethics, University of Bucharest	Conference/workshop "Bioethics curricula in medical education"	16.05 – 20.05.2017
3.	Bettina Zimmermann	Switzerland, Institute of Biomedical Ethics (IBMB), Basel	Conference/workshop "Bioethics curricula in medical education"	16.05 – 20.05.2017
4.	Sophie Haesen	Switzerland, Institute of Biomedical Ethics (IBMB), Basel	Conference/workshop "Bioethics curricula in medical education"	16.05 – 20.05.2017
5.	Daniel Nica, dr.	România, Center of Research in Applied Ethics, University of Bucharest	Conference/workshop "Bioethics curricula in medical education"	16.05 – 20.05.2017
6.	Pascal Borry, prof., dr.	Belgium, University of Leuven	Conference/workshop "Bioethics curricula in medical education"	16.05 – 20.05.2017
7.	Bert Gordijn, prof., dr.	Irlanda, Dublin City University	Conference/workshop "Bioethics curricula in medical education"	16.05 – 20.05.2017
8.	Jan Piasecki, dr.	Poland, Jagiellonian University Medical College, Krakow	Conference/workshop "Bioethics curricula in medical education"	16.05 – 20.05.2017
9.	Maria Aluaș, dr.	România, University of Medicine and Pharmacy "Iulia Hațieganu", Cluj-Napoca,	Conference/workshop "Bioethics curricula in medical education"	16.05 – 20.05.2017
10.	Mircea Leabu, prof., dr.	România, Center of Research in Applied Ethics, University of Bucharest	Conference/workshop "Bioethics curricula in medical education"	16.05 – 20.05.2017
11.	Valentin Mureșan, prof.	România, Center of Research in Applied Ethics, University of Bucharest	Conference/workshop "Bioethics curricula in medical education"	16.05 – 20.05.2017
12.	Marina Casini, prof., dr.	Italy, Institute of Bioethics and Medical	Conference/workshop "Bioethics curricula in medical education"	16.05 – 20.05.2017

		Humanities, Catholic University Sante Cuore from Rome		
13.	Natan M. Bornstein	Israel, Departamentul de Neurologie, Centrul Medical Shaare Zedek,	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
14.	Luciano Brigante	Italia, Departamentul de Neurochirurgie al Spitalului San Giovanni di Dio și Spitalul Ruggi d' Aragona din Salerno	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
15.	Olcay Cizmeli, prof.	Turcia, Universitatea Acibadem din Ankara	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
16.	Günther Deuschl, prof.	Germania, Universitatea din Kiel	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
17.	Roni Eichel	Israel, Spitalul Universitar Hadassah Ein-Kerem	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
18.	Cristian Falup	România, Spitalul Clinic Județean de Urgență, Brașov	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
19.	Wolfgang Grisold, prof.	Austria, Universitatea de Medicină din Viena, Institutul Ludwig Boltzmann pentru Neurooncologie	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
20.	Sergiu Groppa, prof.	Germania, Clinica Universitară de Neurologie Mainz	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
21.	Henry Houlden, prof.	Marea Britanie, Departamentul de Neurogenetică la Spitalul Național de Neurologie și Neurochirurgie, Londra	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
22.	Ronen Leker	Israel, Spitalul Universitar Hadassah, Universitatea Ebraică Ierusalim	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
23.	Tudor Lupescu, dr.	România, Departamentul de Neurologie al Spitalului Agrippa Ionescu din București	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
24.	Cristian Mawrin, prof.	Germania, Institutul de Neuropatologie al	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica	2.10-5.10.2017

		Universității Otto-von-Guericke	Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	
25.	Tatiana Muratova, dr.	Ucraina, Catedra de Neurologie a Universității, Naționale de Medicină din Odesa	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
26.	Muresanu Dafin, prof.	România, Cluj-Napoca, Departamentul de Neuroștiințe, Universitatea de Medicină și Farmacie "Iuliu Hațieganu"	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
27.	Koray Özdoğan, prof.	Turcia, Universitatea Acıbadem, Facultatea, de Medicină, Departamentul de Neurochirurgie	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
28.	Liviu Pendefunda, prof.	România, Universitatea de Medicină și Farmacie "Gr. T. Popa", Iași	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
29.	Gabriela Radulian, prof.	România, Universitatea de Medicină și Farmacie "Carol Davila", București	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
30.	Helmuth Steinmetz	Germania, Universității Goethe din Frankfurt pe Main	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
31.	Eugen Trinko, prof.	Austria, Universitatea Paracelsus din Salzburg	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
32.	Saule Turuspekova, dr.	Republica Kazahkstan, Universitatea Națională de Medicină din Kazakstan "S.M. Asfendiyarov"	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
33.	Liliya Zviagina	Ucraina, Centrul Medical Regional din Odesa	Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, eveniment în cadrul anului Nicolae Testemițanu	2.10-5.10.2017
34.	Dan Lucian Dumitrașcu, prof.	România, Cluj-Napoca, UMF Iuliu Hațieganu	Participarea la cea de-a XX-a Conferință Națională de Gastroenterologie și Hepatologie cu participare internațională „Actualități în gastroenterologie și hepatologie” cu tematica: ”Stările precanceroase și canceroase în patologia digestivă și hepatică” dedicată <i>anului Nicolae Testemițanu</i>	29.11.2017

35.	Yusuf Erzin, prof.	Turcia, Istanbul, Universitatea de Medicină din Istanbul	Participarea la cea de-a XX-a Conferință Națională de Gastroenterologie și Hepatologie cu participare internațională „Actualități în gastroenterologie și hepatologie” cu tematica: ”Stările precanceroase și canceroase în patologia digestivă și hepatică” dedicată <i>anului Nicolae Testemițanu</i>	29.11.2017
36.	Natalia Agafonova, dr. șt. med	Federația Rusă, Moscova, Catedra de gastroenterologie, Facultatea de formare continuă (ФУВГМУ)	Participarea la cea de-a XX-a Conferință Națională de Gastroenterologie și Hepatologie cu participare internațională „Actualități în gastroenterologie și hepatologie” cu tematica: ”Stările precanceroase și canceroase în patologia digestivă și hepatică” dedicată <i>anului Nicolae Testemițanu</i>	29.11.2017
37.	Vasile Drug, dr. șt. med., conf. univ.	România, Iași, UMF „Gr.T.Popa”	Participarea la cea de-a XX-a Conferință Națională de Gastroenterologie și Hepatologie cu participare internațională „Actualități în gastroenterologie și hepatologie” cu tematica: ”Stările precanceroase și canceroase în patologia digestivă și hepatică” dedicată <i>anului Nicolae Testemițanu</i>	29.11.2017
38.	Vladimir Pîj	Federația Rusă, Moscova, Reprezentant Catalysis Spania	Participarea la cea de-a XX-a Conferință Națională de Gastroenterologie și Hepatologie cu participare internațională „Actualități în gastroenterologie și hepatologie” cu tematica: ”Stările precanceroase și canceroase în patologia digestivă și hepatică” dedicată <i>anului Nicolae Testemițanu</i>	29.11.2017
39.	Brașoveanu Vlad, dr. șt. med., prof.univ.	România, UMF ”Carl Davila”	Lecturi de Iarnă	Ianuarie 2017
40.	Briko N. I., academ.	Federația Rusă, Universitatea de Medicină Nr. 1, „IM Secenov”, or. Moscova. Catedra de epidemiologie.	Participare la Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”.	12.10 – 15.10.2017
41.	Kovalishena O.V., prof.	Federația Rusă, Academia medicala din Nijnii-Novgorod	Participare la Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”	12.10 – 15.10.2017

42.	Feldblum I.V., prof.	Federația Rusă, Universitatea de Medicină, or. Permi	Participare la Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”	12.10 – 15.10.2017
43.	Stasenko V.L., prof.	Federația Rusă, Universitatea de Medicină, din Omsc	Participare la Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”	12.10 – 15.10.2017
44.	Golubcova A.A.	Federația Rusă, Universitatea de Medicină din Ecaterinburg	Participare la Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”	12.10 – 15.10.2017
45.	Ivan A., prof.	România, UMF „Gr. T. Popa”, Iași	Participare la Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”	12.10 – 15.10.2017
46.	Ferenc_Kilár, prof.	Ungaria, Universitatea din Pecs, Facultatea de științe și Institutul de Bioanaliză, Facultatea de medicină	Activitate didactică în cadrul Programului CEEPUS	01.02- 28.02.2017
47.	Simona Negreș, dr. șt. farm., prof. univ.	România, UMF ” Carol Davila”, Facultatea de farmacie București	Profesor-invitat în cadrul Primului Congres al Studenților Farmaciști din Republica Moldova cu participare internațională “Inovație și creativitate în practica și cercetarea farmaceutică”	4.05 – 7.05. 2017
48.	Cornel Chiriță, dr. șt. farm., prof. univ.	România, UMF ” Carol Davila”, Facultatea de farmacie București	Profesor-invitat în cadrul Primului Congres al Studenților Farmaciști din Republica Moldova cu participare internațională “Inovație și creativitate în practica și cercetarea farmaceutică”	4.05 – 7.05. 2017
49.	Emil Ștefănescu, dr. șt. farm., asist. univ.	România, UMF ” Carol Davila”, Facultatea de farmacie București	Participant la Primul Congres al Studenților Farmaciști din Republica Moldova cu participare internațională “Inovație și creativitate în practica și cercetarea farmaceutică”	4.05 – 7.05. 2017
50.	Florin Dan Irimie, prof., dr.	România, Universitatea Babeș Bolyai, Cluj- Napoca, Departamentul de biochimie și inginerie biochimică	Activitate didactică în cadrul Programului CEEPUS	15.05 – 22.05.2017
51.	David R. Steeb, dr., clinical assistant, prof.	SUA, UNC Eshelman School of Pharmacy The University of North Carolina at Chapel Hill	Vizită de coordonare a activității de colaborare	02.07 – 05.07.2017

52.	Ain Raal, dr. șt. farm., prof.	Estonia, Institute of Pharmacy, Faculty of Medicine, University of Tartu	Vizită de colaborare și activitate didactică în cadrul programului Erasmus plus	16.09 – 22.09.2017
53.	Jyrki Heinämäki, dr. șt. farm., prof.	Estonia, University of Tartu	Vizită de colaborare și activitate didactică în cadrul programului Erasmus plus	16.09 – 22.09.2017
54.	Andres Meos, dr. șt. farm., prof.	Estonia, University of Tartu	Vizită de colaborare și activitate didactică în cadrul programului Erasmus plus	16.09 – 22.09.2017
55.	Palage Mariana, dr. șt. farm., prof.	România, Universitatea de Medicină și Farmacie "Iuliu Hațieganu" din Cluj-Napoca, Facultatea de Farmacie	Mobilitate de cercetare din partea României participantă la proiectul „Dezvoltarea unor noi fluorochinolone cu activitate asupra unor bacterii MDR”, din cadrul Programului de cooperare științifică și tehnologică	24.09 – 27.09. 2017
56.	Stoica Cristina, dr. șt. farm.	România, Universitatea de Medicină și Farmacie "Iuliu Hațieganu" din Cluj-Napoca, Facultatea de Farmacie	Mobilitate de cercetare din partea României participantă la proiectul „Dezvoltarea unor noi fluorochinolone cu activitate asupra unor bacterii MDR”, din cadrul Programului de cooperare științifică și tehnologică	24.09 – 27.09. 2017
57.	Nataliya Gurina, prof.	Belarus, Universitatea de medicină, Facultatea de Farmacie din Minsc	Vizită de coordonare a activității de colaborare	26.09 – 29.09. 2017
58.	Goleac Natalia, prof.	Belarus, Universitatea de medicină, Facultatea de Farmacie din Minsc	Vizită de coordonare a activității de colaborare	26.09 – 29.09. 2017
59.	Shevciuc Svetlana, dr.	Belarus, Universitatea de medicină, Facultatea de Farmacie din Minsc	Vizită de coordonare a activității de colaborare	26.09 – 29.09. 2017
60.	Prodeus Andrei, dr. hab. șt. med., prof. univ.	Federația Rusă, Universitatea Națională Medicină de Cercetare N.I. Pirogov	Stabilirea contractului de colaborare științifică în scopul implementării testelor TREC și KREC în screening-ul neonatal al nou-născuților din Moldova.	23.02- 25.02.2017
61.	Filipenco Macsim Leonid, dr. șt. biol.	Federația Rusă, Universitatea de Stat din Novosibirsc, șef Laborator paleogenomică	Instituirea calaboratorilor laboratorului asupra tehnologiei qPCR cu test-sisteme TREC și KREC, programarea controlul rezultatelor obținute și interpretarea lor	23.02 – 25.02.2017
62.	Filipenco Macsim Leonid, dr. șt. biol.	Federația Rusă, Universitatea de Stat din Novosibirsc, șef Laborator paleogenomică	Controlul implementării tehnologiei qPCR cu test-sisteme TREC/KREC	4.11 – 6.11.2017
63.	Gheorghita Vlad Isbaș Viorica	România, Organismul de certificare CERTINS, București	Controlul audit internațional al activității laboratorului cu concluzie pozitivă	23.10 – 24.10.2017

64.	Bruenech J.R., prof.	Norvegia, Koensberg Colegiul Universitar din Sudestul Norvegiei	Discutarea realizării proiectului Program de colaborare Moldova – Norwegian în optometrie. Consolidarea ajutorului primar ocular în Moldova CPEA- 2015/10066	25.05- 27.05.2017
65.	Makarov Pavel, prof.	Rusia, Moscova Institutul de Cercetări ale Patologiilor Oculare “Helmholz”	Participarea la conferință științifico- practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău “Actualități în oftalmologie”	12.05- 13.05.2017
66.	Bezdetko Pavel, prof.	Ucraina, Harkov Universitatea Națională de Medicină	Participarea la conferință științifico- practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău “Actualități în oftalmologie” <i>Raport:</i> <i>«Коррекция ишемических изменений зрительного нерва у больных глаукомой»</i>	12.05- 13.05.2017
67.	Оганесян О.Г., Грдиканян А.А., Склярова А.С. и др.	РФ, Москва ФГБУ «МНИИ ГБ им. Гельмгольца» Минздрава России	Participarea la conferință științifico- practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău “Actualități în oftalmologie” <i>Raport:</i> <i>«Частичная пересадка десцеметовой мембраны с эндотелием»</i>	12.05- 13.05.2017
68.	Макаров П.В., Катаев М.Г., Гундорова Р.А и др.	РФ, Москва ФГБУ «МНИИ ГБ им. Гельмгольца» Минздрава России	Participarea la conferință științifico- practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău “Actualități în oftalmologie” <i>Raport:</i> <i>«Особенности кератопротезирования у пациентов после особо тяжелых ожогов глаз»</i>	12.05- 13.05.2017
69.	Демина Елена	РФ, Москва Академия медицинской оптики и оптометрии	Participarea la conferință științifico- practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău “Actualități în oftalmologie” <i>Rapoarte:</i> <i>«Сетевая форма обучения в фотальмологии и оптометрии – эффективный способ подготовки специалистов»</i> <i>«Индивидуальный подход к контактной коррекции зрения индуцированных аметропий»</i>	12.05- 13.05.2017
70.	Adriana Stanila, prof.	Romania, Sibiu Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu, Facultatea de Medicină; Clinica Ofta Total;	Participarea la conferință științifico- practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău “Actualități în oftalmologie” <i>Raport:</i>	12.05- 13.05.2017

		Universitatea Lucian Blaga	«Tratamentul defectului epitelial persistent»	
71.	Mihai Leonida Neamțu, prof.	România, Sibiu, Departamentul Pediatrie, Universitatea de Medicină și Farmacie "Victor Babeș"	Participare la Conferința Internațională de Pediatrie "Bională Chișinău-Sibiu"	07.04.2017
72.	Svetlana Nemcova, prof.	Federația Rusă, Catedra de Neurologie, Neurochirurgie și Genetică Medicală a Facultății de Pediatrie a Institutului Național de Cercetări în Medicină „N. I. Pirogov” a MS	Participare la Conferința Internațională "Actualități în reabilitarea copiilor cu afectarea perinatală a SNC"	28.04.2017
73.	Bernard Corvilain, prof. univ.	Belgia, Bruxelles, spitalul Erasme	Ciclul de prelegeri an IV	9-14.04.2017
74.	Romulus Timar, prof. univ.	România, Facultatea de Medicină, UMF Timișoara, Centrul Clinic Județean de Diabet Timișoara	Participare la manifestare științifică „Oportunități medicale moderne în atingerea obiectivelor glicemice”	13.10.2017
75.	Sacalo Elena, dr. șt. med.	Ucraina, Departamentul de medicină, cercetări clinice și reglementare a reprezentanței NovoNordisk (Danemarca) în Ucraina și Republica Moldova.	Participare la manifestare științifică „Oportunități medicale moderne în atingerea obiectivelor glicemice”	13.10.2017
76.	Moise Mihaela, dr.	România, Diabetes Medical Lead Sanofi România și Moldova.	Participare la manifestare științifică „Diabetul zaharat și bolile cardiovasculare”	27.10.2017
77.	Antonio Ceriello, prof. univ., dr. hab. șt. med.	Spania, Barcelona, Institutul de Investigații Biomedicale – IDIBAPS	Participare la manifestare științifică “Abordarea multifactorială a pacientului cu Diabet Zaharat tip 2”	22.11.2017
78.	Oliver Schnell, prof. univ., dr. hab. șt. med.	Germania, Munich, Universitatea Ludwig-Maximilian	Participare la manifestare științifică “Abordarea multifactorială a pacientului cu Diabet Zaharat tip 2”	22.11.2017
79.	Eberhard Standl, prof. univ., dr. hab. șt. med.	Germania, Munich, Munich Diabetes Research Group Helmholtz Centre	Participare la manifestare științifică “Abordarea multifactorială a pacientului cu Diabet Zaharat tip 2”	22.11.2017
80.	Boris Manicovskii, prof. univ., m.c. al Academiei Naționale de	Ucraina, Institutul de Endocrinologie și Boli Metabolice V.P. Komissarenko	Participare la manifestare științifică „Oportunități medicale moderne în atingerea obiectivelor glicemice”	13.10.2017

	Științe Medicale din Ucraina			
81.	Thomas M. Boemers, prof. dr.	Germania, Koln Clinica Chirurgie și Urologie Pediatrică	În cadrul proiectului organizat de ASOCIAȚIA "HOPE FOR THE NATIONS" – ROMÂNIA. Organizarea work-shop-ului cu tema: Malformații grave ale aparatului genito-urinar.	2017
82.	Constantin Tica, prof. univ., dr.	Romania, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie, Clinica chirurgie pediatrică „Gr. Popa” Iași.	În cadrul proiectului organizat de ASOCIAȚIA "HOPE FOR THE NATIONS" – ROMÂNIA. Organizarea work-shop-ului cu tema: Malformații grave ale aparatului genito-urinar.	2017
83.	Ardelean Mircea, dr.	Austria, Clinica de Chirurgie Pediatrică, Paracelsus Medical University Salzburg	În cadrul proiectului organizat de ASOCIAȚIA "HOPE FOR THE NATIONS" – ROMÂNIA. Organizarea work-shop-ului cu tema: Malformații grave ale aparatului genito-urinar.	2017
84.	Mihai Jeanu, prof,	Romania, Central Emergency Hospital for Children "Grigore Alexandrescu" Bucharest, The private hospitals "Regina Maria", The private hospitals "Sanador"	Participarea la Conferințe Internațională Chirurgia Pediatrică	13.09.2017. -17.09.2017
85.	Anca Miu, conf. univ.	Romania, Pediatric Hospital Ploiesti	Participarea la Conferințe Internațională Chirurgia Pediatrică	13.09.2017. -17.09.2017
86.	Колесов Сергей Васильевич, prof.	Moscova, Rusia, ICOȘIT (ЦИТО)	Participarea la Conferințe Internațională Chirurgia Pediatrică	13.09.2017. -17.09.2017
87.	Vetrila Marcel Timofeievici, conf. univ.	Moscova, Rusia, ICOȘIT (ЦИТО)	Participarea la Conferințe Internațională Chirurgia Pediatrică	13.09.2017. -17.09.2017
88.	Filatov E.Iu., conf. univ	Centrul «Ilizarov», Rusia (Kurgan)	Participarea la Conferințe Internațională Chirurgia Pediatrică	13.09.2017. -17.09.2017
89.	Socolovschii Oleg Anatolievici, prof.	Belarus, Minsc, ICNȘIO	Participarea la Conferințe Internațională Chirurgia Pediatrică	13.09.2017. -17.09.2017
90.	Korolkov Alexand Ivanovici, prof.	Ucraina, Harcov, IPCVȘIA "N.I.Sitenco"	Participarea la Conferințe Internațională Chirurgia Pediatrică	13.09.2017. -17.09.2017
91.	Marius Raica, dr. șt. med., prof. univ..	România, UMF Timișoara	Curs: Histologie – viitorul văzut din prezent. Curs: Evaluarea cunoașterii. Multiple Choice Question	11.10 – 14.10.2017
92.	Romulus Timar, prof. univ.	România, UMF Timișoara		11- 14.10.2017

93.	Yutaka Okita, prof., dr.	Japonia, Președintele Societății Japoneze de Chirurgie Cardiotoracică	Conferința aniversară a IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” La 200 ani de la fondare. „Sistemul japonez educațional de instruire a rezidenților în chirurgie”	6.10.2017
94.	Haverich Axel, prof., dr.	Germania. Hanovra. Departamentul de chirurgie cardiovasculară, toracică și transplant pulmonar	Conferința aniversară a IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” La 200 ani de la fondare. „Viziuni noi în patogenia aterosclerozei”	6.10.2017
95.	Piotr Iablonskii, prof., dr.	Rusia, Universitatea de Medicină Sankt Petersburg.	Conferința aniversară a IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” La 200 ani de la fondare. „Роботизированная хирургия в патологии легких”	6.10.2017
96.	Savelii Costin, acad., prof., dr	Germania. Hanovra. Departamentul de chirurgie cardiovasculară, toracică și transplant pulmonar.	Conferința aniversară a IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” La 200 ani de la fondare. „Tratament chirurgical, medicamentos sau celular: concepte și opțiuni contemporane”	6.10.2017
97.	Prof. Dr. Wolfgang Harringer.	Germania. Berlin. Președintele Societății Germane de Chirurgie Cardiotoracică și Vasculară	Conferința aniversară a IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” La 200 ani de la fondare. „Rolul Societății Germane de Chirurgie Cardiotoracică și Vasculară în ameliorarea calității serviciilor medicale”	6.10.2017
98.	Prof. Dr. Grigore Tinica	România, Iași. Președinte al Euro-Asian Bridge Society	Conferința aniversară a IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” La 200 ani de la fondare. „Actualități în chirurgia cardiovasculară”	6.10.2017
99.	Dr. Igor Tudorache	Germania, Hanovra. Departament de chirurgie cardiovasculară, thoracică și transplant pulmonar.	Conferința aniversară a IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” La 200 ani de la fondare. „Ex-vivo Organ Care System in Lung Transplantation”.	6.10.2017
100.	Dana Tomescu dr., prof.	România Institutul Clinic Fundeni	Realizarea transplantului hepatic	Ianuarie 2017
101.	Popescu Irinel, prof., dr.,	România, Institutul Clinic Fundeni	Realizarea transplantului hepatic	Ianuarie 2017
102.	Brasoveanu Vlad., prof., dr.	România, Institutul Clinic Fundeni	-Realizarea transplantului hepatic -Conferința aniversară a IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” La 200 ani de la fondare. „Aspecte contemporane a transplantologiei hepatice”.	Ianuarie 2017 6.10.2017
103.	Ramon Charco prof.	Spania, Barseleona, spit. „Valle d Hebron”	Realizarea transplantului hepatic	Martie 2017

104.	Chirița Vasile, prof. univ., academ	România, Iași, Universitatea de medicină	Coordonarea lucrului de cercetare in domeniul dat	10-11.10.17
------	---	--	--	-------------

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Conferința a 23-a științifică internațională dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80 de ani a profesorului universitar dr. hab. șt. filosofice Teodor N. Țârdea, 15–16 septembrie 2017, Chișinău.

II. Denumirea organizației

Catedra Filosofie și Bioetică

III. Președintele comitetului de organizare

Țârdea Teodor N., dr. hab. șt. filosofie, prof. univ., Catedra de Filosofie și Bioetică

IV. Participanți

Au participat savanți din Ucraina, România, Republica Moldova și alt.

V. Recomandările manifestării științifice

Rezultatele au fost incluse în culegere

Profesorul universitar, doctor habilitat în filosofie Teodor N. Țârdea la 80 de ani: Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Univ. de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" ; alcăt.: Ion Banari ; ed. îngrijită de Vitalie Ojovanu ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : S. n., 2017. Tipogr. "Print-Caro". ISBN 978-9975-56-460-1. – 193 p.

Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea Red. responsabil Teodor N. ȚÎRDEA. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. ISBN 978-9975-56-459-5. -136 p.

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

International conference/workshop *Bioethics curricula in medical education*. Department of Philosophy and Bioethics USMF „Nicolae Testemițanu”, Institute of Biomedical Ethics (IBMB), Research Centre in Applied Ethics (CCEA), 17-19 May 2017, Chișinău.

II. Denumirea organizației

Catedra Filosofie și Bioetică

III. Președintele comitetului de organizare

Ojovanu Vitalie, dr. hab. șt. filosofie, conf. univ., șef Catedra de Filosofie și Bioetică

IV. Participanți

100 participanți, invitați speciali din România, Moldova, Elveția, Irlanda, Italia, Polonia, Belgia

V. Recomandările manifestării științifice

Perfecționarea și integrarea curriculei de studii la disciplinele Bioetică, Antropologia și filosofia medicinei, Comunicare și comportament în medicină

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova consacrat anului Nicolae Testemițanu, 2 – 5 octombrie 2017, Chișinău, Moldova

Ziua Academiei Europene de Neurologie în Republica Moldova – premieră pentru Academia Europeană de Neurologie

II. Denumirea organizației

Societatea Neurologilor din R. Moldova, Academia Europeană de Neurologie
Laboratorul de neurobiologie și genetică medicală

III. Președintele comitetului de organizare

Groppa Stanislav, dr. hab., prof. univ., academ., Departamentul de Neurologie și Neurochirurgie

IV. Participanți

Evenimentul a reunit circa 350 de participanți din Germania, Austria, România, Israel, Marea Britanie, Italy, Turcia, Ucraina, Federația Rusă.

V. Recomandările manifestării științifice

Abordarea contemporană de diagnostic și tratament a epilepsiei, AVC, patologiilor degenerative

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Școala de vară de Gastroenterologie și Hepatologie din Republica Moldova, Ediția 2017, 16-17 iulie.

II. Denumirea organizației

Disciplina Gastroenterologie a USMF ”Nicolae Testemițanu”
Laboratorul de gastroenterologie al USMF ”Nicolae Testemițanu”
Asociația Medicală ”Hepateg”

III. Președintele comitetului de organizare

Tcaciuc E., dr. hab. șt. med., conf. univ., Șef Disciplină Gastroenterologie

IV. Participanți

100 participanți

V. Recomandările manifestării științifice

De continuat practica organizării evenimentelor științifice, de informare, educație, precum și de formare continuă în gastroenterologie și hepatologie, bazate pe noile ghiduri și standarde medicale internaționale.

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Conferința științifico-practică „ *Problemele fundamentale ale medicinei de laborator – actualități și perspective*” în cadrul expoziției Mold MEDIZIN&Mold DENT. Moldexpo, 13 - 16 septembrie, 2017

II. Denumirea organizației

Catedra Medicina de Laborator
Laboratorul de biochimie
Asociația Specialiștilor în Medicina de Laborator

III. Președintele comitetului de organizare

Anatol Vișnevschi – președintele Asociației Medicilor și Specialiștilor în Medicină de Laborator, dr. hab. șt. med., prof. univ, șef Catedră Medicină de Laborator

IV. Participanți

Numărul total - 250, inclusiv din România, Ucraina, Federația Rusă - 5

V. Recomandările manifestării științifice

Implementarea tehnologiilor analitice progresive în activitatea laboratoarelor medicale vor asigura creșterea calității investigațiilor de laborator în IMSP din Republica Moldova și vor reduce cheltuielile pentru acordarea serviciilor de diagnostic de laborator.

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Conferența anuală a tinelor specialiști IMSP Institutul de Medicină Urgentă “***Performanțe și perspective în urgențele medico-chirurgicale***” (Chișinău, 26.05.2017).

II. Denumirea organizației

IMSP Institutul de Medicină Urgentă

Laboratorul de chirurgie hepato-pancreato-biliară

III. Președintele comitetului de organizare

Ghidirim Gheorghe, dr. hab. șt. med., prof. univ., academ.

IV. Participanți

50

V. Recomandările manifestării științifice

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Conferența anuală a specialiștilor IMSP Institutul de Medicină Urgentă “*Actualități și Contraverse în Managementul urgențelor medico-chirurgicale*” (Chișinău, 10.11.2017).

II. Denumirea organizației

IMSP Institutul de Medicină Urgentă

Laboratorul de chirurgie hepato-pancreato-biliară

III. Președintele comitetului de organizare

Ghidirim Gheorghe, dr. hab. șt. med., prof. univ., academ.

IV. Participanți

50

V. Recomandările manifestării științifice

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Conferința științifică națională cu participare internațională „*Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale*”

Seminarul științifico-practic „*Supravegherea epidemiologică și controlul infecțiilor nosocomiale*”

II. Denumirea organizației

Laboratorul infecții intaspiralecești, USMF ”Nicolae Testemițanu”

III. Președintele comitetului de organizare

Viorel Prisacari, dr. hab. șt. med., prof. univ., mem. cor. AȘM

IV. Participanți

140 de participanți, inclusiv din Federația Rusă și România

V. Recomandările manifestării științifice

- Determinarea incidenței reale, particularităților epidemiologice și etiologice, factorilor de risc în infecțiile nosocomiale, în funcție de profilul staționarului.
- Asigurarea monitoringului microbiologic și antibioticorezistenței microbiene la nivel de instituție medicală.
- Determinarea antibioticorezistenței microbiene prin achiziționarea și utilizarea rațională a antibioticelor în tratamentul și profilaxia infecțiilor septico-purulente.
- Implementarea la nivel național a metodologiei de determinare a rezistenței microbiene la dezinfectante.

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Conferința Republicană a Oftalmologilor și Endocrinologilor cu genericul “*Afecțiuni oculare în patologia endocrină*”

II. Denumirea organizației

Asociația Obștească Oftalmologilor din Moldova (AOM)
Asociația Obștească Societatea Medicilor Endocrinologi din Republica Moldova
”ENDOCRINOLOG”

Catedra de oftalmologie

III. Președintele comitetului de organizare

Bendelic Eugeniu, dr. șt. med., conf. univ., catedra Oftalmologie USMF “Nicolae Testemițanu”

IV. Participanți

total – 200

V. Recomandările manifestării științifice

De a ridica nivelul cunoștințelor științifico-practice a oftalmologilor și endocrinologilor din republica.

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Conferință științifico-practică a oftalmologilor din municipiul Chișinău “*Actualități în Oftalmologie*” (ediția V)

II. Denumirea organizației

Societatea Oftalmologilor din municipiul Chișinău

III. Președintele comitetului de organizare

Valeriu Cușnir, dr. hab. șt. med., prof. univ., catedra Oftalmologie USMF “Nicolae Testemițanu”

IV. Participanți

total – 200, inclusiv 5 – din străinătate (Ucraina, Rusia, România)

V. Recomandările manifestării științifice

De a ridica nivelul cunoștințelor științifico-practice a oftalmologilor din republica.

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

„Oportunități medicale moderne în atingerea obiectivelor glicemice”

II. Denumirea organizației

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
Catedra de endocrinologie USMF „Nicolae Testemițanu”
Laboratorul Endocrinologie USMF „Nicolae Testemițanu”

III. Președintele comitetului de organizare

Zinaida Anestiadi, dr. hab. șt. med., prof. univ.
Vudu Lorina, dr. șt. med.,

IV. Participanți

120

V. Recomandările manifestării științifice

Atingerea obiectivelor glicemice vor împiedica progresarea bolii și apariția complicațiilor.

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

„*Diabetul zaharat și bolile cardiovasculare*”

II. Denumirea organizației

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
Catedra de endocrinologie USMF „Nicolae Testemițanu”
Laboratorul Endocrinologie USMF „Nicolae Testemițanu”

III. Președintele comitetului de organizare

Zinaida Anestiadi, dr. hab. șt. med., prof. univ.
Vudu Lorina, dr. șt. med.

IV. Participanți

128

V. Recomandările manifestării științifice

Cunoașterea mecanismelor de dezvoltare a complicațiilor cardiovasculare vor permite o abordare mai corectă a tratamentului, prevenind astfel progresarea complicațiilor cronice și dezvoltarea celor acute.

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

“Abordarea multifactorială a pacientului cu Diabet Zaharat tip 2”

II. Denumirea organizației

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
Catedra de endocrinologie USMF „Nicolae Testemițanu”
Laboratorul Endocrinologie USMF „Nicolae Testemițanu”

III. Președintele comitetului de organizare

Zinaida Anestiadi, dr. hab. șt. med., prof. univ.
Vudu Lorina, dr. șt. med.

IV. Participanți

118

V. Recomandările manifestării științifice

Diabetul zaharat tip 2 nu este o boală care poate fi tratată fără a acorda atenție bolilor asociate. Tratatamentul complex al bolilor asociate diabetului zaharat vor asigura o evoluție mai bună a acestora, vor preîntâmpina complicațiile bolii și vor mări longevitatea vieții

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Conf. științifică internațională de chirurgie pediatrică „*Chirurgia reconstructivă a copilului. Performanțe și perspective*”

II. Denumirea organizației

Catedra de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică.
Laboratorul Infecției chirurgicale la copii

III. Președintele comitetului de organizare

Gudumac Eva, academ., prof. univ

IV. Participanți

Germania - 3
Austria - 1
România - 12
Rusia - 29
Ucraina - 14
Belarus - 1
Moldova 59

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Conferința consacrată Academicianului Natalia Gheorghiu ***”Zilele Academicianului Natalia Gheorghiu”***

II. Denumirea organizației

Catedra Chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică
Laboratorul „Infecția chirurgicală la copii”

III. Președintele comitetului de organizare

Gudumac Eva, dr. hab., prof. univ., acad.

IV. Participanți

Chirurgi pediatri
Traumatologi pediatri
Anesteziologi și reanimatori pediatri

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Simpozion „Aspecte conceptuale noi în unele patologii geriatrice”

II. Denumirea organizației

Laboratorul științific de gerontologie, CNGG, „WM-Marketing Service”

III. Președintele comitetului de organizare

Negară Anatolie, dr. șt. med., conf. univ.

IV. Participanți

218 medici din Republica Moldova

V. Recomandările manifestării științifice

Perfecționarea calității serviciilor medicale prin dezvoltarea, promovarea și implementarea tehnologiilor moderne de diagnostic și tratament, precum și întru perfectarea nivelului profesional al cadrelor medicale în domeniul geriatric.

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Lectura de iarnă. Ediția a XIII-a. ***„Profesor Pavel Bîtcă 90 ani. Chirurgia vasculară. Boală ulceroasă gastro-duodenală. Complicații postoperatorii în chirurgia abdominală”***.

Metodologie didactică 23–27 ianuarie, 2017, Chișinău, Republica Moldova.

II. Denumirea organizației

LCȘ „Chirurgia reconstructivă a tractului digestiv”, USMF” N.Testemițanu”

III. Președintele comitetului de organizare

Hotineanu Vladimir, dr. hab. șt. med., prof. univ., membru titular al AȘ RM,

IV. Participanți

Au participat toți colaboratorii catedrelor de profil chirurgical și 300 de chirurghi din republică și de peste hotare (România, Rusia).

V. Recomandările manifestării științifice

Au fost definite pentru implimentare în IMSP al RM metode contemporane de diagnostic și tratament al patologiilor chirurgicale vasculare și bolii ulceroase gastro-duodenale.

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE

I. Denumirea manifestării

Congresul internațional în Sănătate mintală „Sănătatea mintală - prioritate și necesitate a societății contemporane”

II. Denumirea organizației

Societatea Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor clinicieni din RM
Institutul Trimbos - Proiectul „Mensana”

Coorganizatori:

Catedra de psihiatrie, narcologie și psihologie medicală USMF „Nicolae Testemițanu”
Laboratorul de narcologie

III. Președintele comitetului de organizare

Chihai Jana, conf. univ., Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu”

IV. Participanți

300 – Moldova, 20 – România, 5 – Olanda, 5 – Ucraina, 4 – Rusia, 2 - Macedonia

V. Recomandările manifestării științifice

2018.06.27-2018.06.30

DATE

despre implementarea rezultatelor științifice de către colaboratorii laboratoarelor științifice ale IP USMF „Nicolae Testemițanu” în anul 2017

Denumirea lucrărilor Executantul (laboratorul, secția) Conducătorul (gradul științific, numele, prenumele)	Locul implementării (întreprinderea, organizația)	Volumul implementării, efectul economic (social) preconizat sau real	Prin ce act/document se confirmă faptul implementării (contract, proces- verbal, acord de colaborare etc.)
Hepatectomie reglată dreapta în condiții de siguranță a donatorului viu de hemificat drept. V. Hotineanu , dr. hab. șt. med., Prof. Univ., Membru titular al AȘ din RM; A. Hotineanu , dr. hab. șt. med., Prof. Univ.; S. Burgoci , cercetător științific stagiar.	IMSP Spitalul Clinic Republican,	s-a reușit soluționarea cazurilor de supraviețuire a pacienților cu ciroză hepatică efectul economic (social) - îmbunătățirea calității vieții, creșterea indicilor de supraviețuire	Act de implementare
Determinarea indicațiilor de implantarea șuntului porto-cav la etapa de hepatectomie totală la recipienți cirotici cu hipertensiune portal severă, în timpul transplantului hepatic. V. Hotineanu , dr. hab. șt. med., Prof. Univ., Membru titular al AȘ din RM; A. Hotineanu , dr. hab. șt. med., Prof. Univ.; S. Burgoci , cercetător științific stagiar.	IMSP Spitalul Clinic Republican.	s-a reușit mărirea esențială a cazurilor soluționate radical/ efectul economic (social) - îmbunătățirea calității vieții creșterea termenilor de supraviețuire a pacienților	Act de implementare
Rezecție vasculară în chirurgia hepatobiliopancreatică, ca factor important în sporirea ratei de rezeabilitate tumorilor hepatice, pancreasului și căilor biliare. V. Hotineanu , dr. hab. șt. med., Prof. Univ., Membru titular al AȘ din RM; A. Hotineanu , dr. hab. șt. med., Prof. Univ.; S. Burgoci , cercetător științific stagiar.	IMSP Spitalul Clinic Republican.	efectul economic(social) - s- a reușit micșorarea numărului zilelor de spitalizare a pacienților, - îmbunătățirea calității vieții în perioada postoperatorie, perioada de recuperare și restabilirea capacității de munca mai precoce	Act de implementare
Algoritmul investițional pentru evaluarea calității vieții și statusului medico-social al pacientului cirotic tratat chirurgical.	IMSP Spitalul Clinic Republican.	efectul economic(social) - s- a reușit micșorarea numărului zilelor de	Act de implementare

<p>E. Darii, doctorand, V. Hotineanu, dr. hab. șt. med., Prof. Univ., Membru titular al AȘ din RM; V. Cazacov, dr. hab. șt. med., conf. univ.</p>		<p>spitalizare a pacienților, - îmbunătățirea calității vieții în perioada postoperatorie, perioada de recuperare și restabilirea capacității de munca mai precoce</p>	
<p>Protocol de supravegere evolutivă postterapeutică a pacientului cirotic chirurgical asistat. Hotineanu, dr. hab. șt. med., Prof. Univ., Membru titular al AȘ din RM, V. Cazacov, dr. hab. șt. med., conf. univ., A.Ferdohleb, dr. șt. med., conf. univ., Iu. Roșca, doctorand.</p>	<p>IMSP Spitalul Clinic Republican.</p>	<p>efectul economic(social) - s- a reușit micșorarea numărului zilelor de spitalizare a pacienților, - îmbunătățirea calității vieții în perioada postoperatorie, perioada de recuperare și restabilirea capacității de munca mai precoce</p>	<p>Act de implementare</p>
<p>Chestionar SF-LDQOL adoptat pentru măsurarea calității vieții pacienților cirofici tratați chirurgical. E. Darii, doctorand, V. Hotineanu, dr. hab. șt. med., Prof. Univ., Membru titular al AȘ din RM; V. Cazacov, dr. hab. șt. med., conf. univ</p>	<p>IMSP Spitalul Clinic Republican.</p>	<p>efectul economic(social) - s- a reușit micșorarea numărului zilelor de spitalizare a pacienților, - îmbunătățirea calității vieții în perioada postoperatorie, perioada de recuperare și restabilirea capacității de munca mai precoce</p>	<p>Act de implementare</p>
<p>Metodă pentru screening-ul substanțelor cu activitate antiperoxidică. Laboratorul de Biochimie. Gudumac Valentin, dr. hab. șt. med., prof. univ.</p>	<p>Laboratorul de biochimie, USMF „Nicolae Testemițanu”</p>	<p>Simplificarea procedului analitic, micșorarea timpului de efectuare și a costului analizei.</p>	<p>Act de implementare nr. 63</p>
<p>Procedeu de determinare a activității anti-inflamatorii in vitro. Laboratorul de Biochimie. Gudumac Valentin, dr. hab. șt. med., prof. univ.</p>	<p>Laboratorul de biochimie, USMF „Nicolae Testemițanu”</p>	<p>Simplificarea procedului analitic, micșorarea timpului de efectuare și a costului analizei.</p>	<p>Act de implementare nr. 64</p>

<p>Procedeu de evaluare a activității de stabilizare/protejare a membranelor eritrocitare in vitro prin hemoliza termică. Laboratorul de Biochimie. Gudumac Valentin, dr. hab. șt. med., prof. univ.</p>	<p>Laboratorul de biochimie, USMF „Nicolae Testemițanu”</p>	<p>Simplificarea procedurii analitice, micșorarea timpului de efectuare și a costului analizei.</p>	<p>Act de implementare nr. 65</p>
<p>Procedeu de evaluare a activității de stabilizare/protejare a membranelor eritrocitare in vitro prin hemoliza hipotonică. Laboratorul de Biochimie. Gudumac Valentin, dr. hab. șt. med., prof. univ.</p>	<p>Laboratorul de biochimie, USMF „Nicolae Testemițanu”</p>	<p>Simplificarea procedurii analitice, micșorarea timpului de efectuare și a costului analizei.</p>	<p>Act de implementare nr. 66</p>
<p>Metodă pentru screening-ul agenților cu activitate antiproteazică. Laboratorul de Biochimie. Gudumac Valentin, dr. hab. șt. med., prof. univ.</p>	<p>Laboratorul de biochimie, USMF „Nicolae Testemițanu”</p>	<p>Simplificarea procedurii analitice, micșorarea timpului de efectuare și a costului analizei.</p>	<p>Act de implementare nr. 67</p>
<p>Testarea imunodeficienței primare la nou-născuți prin utilizarea test-sistemelor, prin utilizarea test-sistemelor TREC și KREC, compartiment a proiectului 15.817.04.06P Studiul particularităților epidemiologice, clinico-imunologice și molecular-genetice a maldiilor imunodeficitare cu elaborarea procedurilor inedite pentru imunoreabilitare inclusiv remedii autohtone. Conducător – dr. hab. Șt. Med, prof. univ. Andrieș L.</p>	<p>Institutul Mamei și Copilului</p>	<p>15 teste diagnosticul precoce al maladiilor deficitare</p>	<p>Contract de colaborare științifică</p>
<p>Procedeu de diagnosticare molecular-genetică a sindromului Wiskott-Aldrich SACARĂ Victoria; TURCAN Doina, ANDRIEȘ Lucia, PĂPĂDIE Elena, SCHIȚCO Olga, PALII Inna, REVENCO Nineli, DUCA Maria.</p>	<p>Institutul Mamei și Copilului, USMF Nt, UnASM</p>	<p>1 brevet</p>	<p>Brevet de invenții cerere la AGEPI Clasificarea Internațională de Brevete: G01N33/50, C12Q1/68, C07H21/00</p>
<p>Izolarea ADN-ului din pete uscate de sânge Dorif A MD., Sacară V MD, Filipenko M. RU</p>	<p>Institutul Mamei și Copilului,</p>	<p>250 de extrageri</p>	<p>Act de implementare IMSP ImșiC, Centrul Sănătății reproducerii și geneticii medicale</p>
<p>Implementarea și optimizarea reacției cantitative de polimerizare în lanț cu utilizarea test-sistemelor TREC și KREC create în Novosibirsk</p>	<p>Institutul Mamei și Copilului</p>	<p>300 de reacții qPCR</p>	<p>Act de implementare IMSP ImșiC, Centrul Sănătății</p>

Dorif A MD., Sacară V MD, Filipenko M. RU			reproducerii și geneticii medicale
Metodă de diagnostic al bolii de reflux gastroesofagian. <i>Autori:</i> Dumbrava V.T., Lupașco I., Gribiniuc A., Vengher I.	Secția de gastroenterologie a SCR		Act de implementare în baza invenției MD 1094 / 2016
Metodă de diagnostic al bolii de reflux gastroesofagian. <i>Autori:</i> Dumbrava V.T., Lupașco I., Gribiniuc A., Vengher I.	Centrul medical Terramed		Act de implementare în baza invenției MD 1094 / 2016
Metodă de diagnostic al bolii de reflux gastroesofagian. <i>Autori:</i> Dumbrava V.T., Lupașco I., Gribiniuc A., Vengher I.	Secția de hepatologie a SCR		Act de implementare în baza invenției MD 1094 / 2016
Dispozitiv pentru reticularea spongiei de colagen cu vapori de glutaraldehydă, Cobzac Vitalie, Nacu Viorel, dr.hab.șt.med., Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare	Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare	Ameliorarea procesului de lucru în laborator	Act de implementare nr. 1
Metodă de modelare a leziunilor de tip pemfigus, Macagonova Olga, Nacu Viorel, dr.hab.șt.med., Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare	Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare	Ameliorarea procesului de lucru în laborator	Act de implementare nr. 2
Dispozitiv pentru fixarea etajată a pielii în procesul de decelularizare, Macagonova Olga, Nacu Viorel, dr.hab.șt.med., Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare	Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare	Ameliorarea procesului de lucru în laborator	Act de implementare nr. 3
Dispozitiv pentru fixarea etajată a pielii în procesul de decelularizare, Macagonova Olga, Nacu Viorel, dr.hab.șt.med., Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare	Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare	Ameliorarea procesului de lucru în laborator	Act de implementare nr. 4
Metodă de obținere a spongiei de colagen, Cobzac Vitalie, Nacu Viorel, dr.hab.șt.med., Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare	Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare	Ameliorarea procesului de lucru în laborator	Act de implementare nr. 5
Grefă pentru restabilirea defectului osteocondral, Cobzac Vitalie, Nacu Viorel, dr.hab.șt.med., Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare	Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare	Ameliorarea procesului de lucru în laborator	Act de implementare nr. 6
Dispozitiv pentru fixarea pielii în procesul de decelularizare.	Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare	Ameliorarea procesului de lucru în laborator	Act de implementare nr. 7
Protocolul tehnicii IHC manuale cu utilizarea anticorpului CD31, clona JC70A, sistemul de vizualizare EnVision™ FLEX. David Valeriu, Șaptefrați Lilian, Fulga Veaceslav, Rudico Lucian, Petrovici Vergil, Doncilă Olese	Laboratorul de morfologie	Ameliorarea procesului de lucru în laborator	Act de implementare nr. 12 din 16.03.2017

Protocolul tehnicii imunohistochimice manuale cu utilizarea anticorpului Colagen IV, clona CIV 22, sistemul de vizualizare EnVision™ FLEX. David Valeriu, Șaptefrați Lilian, Petrovici Vergil, Sinițina Lilia, Cecoltan Svetlana, Melnic Eugen, Renița Cristian	Laboratorul de morfologie	Ameliorarea procesului de lucru în laborator	Act de implementare nr. 13 din 16.03.2017
Protocolul tehnicii imunohistochimice manuale cu utilizarea anticorpului Laminin, clona 4C7, sistemul de vizualizare EnVision™ FLEX. David Valeriu, Șaptefrați Lilian, Petrovici Vergil, Sinițina Lilia, Cecoltan Svetlana, Renița Cristian	Laboratorul de morfologie	Ameliorarea procesului de lucru în laborator	Act de implementare nr. 14 din 16.03.2017
Protocolul tehnicii IHC manuale cu utilizarea anticorpului CD105, Endoglina, clona SN6h, sistemul de vizualizare EnVision™ FLEX. David Valeriu, Șaptefrați Lilian, Sinițina Lilia, Sagaidac Irina, Grechina Maia	Laboratorul de morfologie	Ameliorarea procesului de lucru în laborator	Act de implementare nr. 15 din 16.03.2017
Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. Materialele conferinței a 23-a științifice internaționale dedicată jubileului de 60 de ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversării a 80-a a profesorului universitar dr.hab. în filozofie Teodor N. Țârdea Red. responsabil Teodor N. Țârdea. CEP „Medicina” Chișinău. 2017. ISBN 978-9975-56-459-5. -136 p.	Catedra Filosofie și Bioetică. În procesul didactic și în cadrul cercetărilor bioetico-filosofice ale tehnologiilor performante și asigurării securității sociumului din perspectiva bioeticii globale	Pe parcursul anului de studii și de organizare a cercetării	Planul de studii și științific al catedrei. Aprobate de CMC al USMF "Nicolae Testemițanu" din RM, procesul verbal nr.3 din 26.05.2017
Profesorul universitar, doctor habilitat în filosofie Teodor N. Țârdea la 80 de ani: Biobibliografie / Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Univ. de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" ; alcăt.: Ion Banari ; ed. îngrijită de Vitalie Ojovanu ; dir. gen.: Elena Pintilei. – Chișinău : S. n., 2017. Tipogr. "Print-Caro". ISBN 978-9975-56-460-1. – 193 p.	Catedra Filosofie și Bioetică. În procesul didactic și în cadrul cercetărilor bioetico-filosofice ale tehnologiilor performante și asigurării securității sociumului din perspectiva bioeticii globale	Pe parcursul anului de studii și de organizare a cercetării	Planul de studii și științific al catedrei. Aprobate de CMC al USMF "Nicolae Testemițanu" din RM, procesul verbal nr.3 din 26.05.2017

<p>Țirdea, T.N. Bioetică. Curs de bază: Manual. Chișinău: CEP „Medicina”, 2017. 331 p. ISBN 978-9975-56-399-4</p>	<p>Catedra Filosofie și Bioetică. În procesul didactic și în cadrul cercetărilor bioetico-filosofice.</p>	<p>Pe parcursul anului de studii și de organizare a cercetării</p>	<p>Planul de studii și științific al catedrei. Aprobata de CMC al USMF ”Nicolae Testemițanu” din RM, procesul verbal nr.3 din 26.05.2017</p>
<p>Ojovanu, V.; Banari,I.; Eșanu,A.; Federiuc,V.; Nistoreanu,D.; Paladi, A.; Rubanovici,L.; Rusnac,D.; Țirdea, T. N. <i>Filosofia medicinei (cu elemente de bioetică medicală)</i>. Suport de curs. Coord. V. Ojovanu. Chișinău: CEP “Medicina”, 2017. 121 p. ISBN 978-9975-82-072-11</p>	<p>Catedra Filosofie și Bioetică. În procesul didactic și în cadrul cercetărilor bioetico-filosofice</p>	<p>Pe parcursul anului de studii și de organizare a cercetării</p>	<p>Planul de studii și științific al catedrei. Aprobata de CMC al USMF ”Nicolae Testemițanu” din RM, procesul verbal nr.3 din 26.05.2017</p>

DATE despre activitatea de colaborare de către colaboratorii subdiviziunilor științifice ale IP USMF „Nicolae Testemițanu” în anul 2017 cu alte organizații din sfera științei și inovării (inclusiv cu instituțiile de învățământ superior)

Organizația Subdiviziunile implicare	Forma de colaborare
Institutul de imunofiziologie FR	Contract științifică de colaborare nr1. Din 8 octombrie 2017
Новосибирский Государственный Университет РФ Лаборатория палеогеномики	Контракт о научном сотрудничестве nr. 02 от 23.02.2017
Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie al Academiei de Științe a Moldovei, Laboratorul Neurosanocreatologie	Teza de doctor în științe biologice:
Centrul Național de Sănătate Publică	Contract de colaborare științifico-practică
Institutul de microbiologie al AȘ M	Proiect. Contracte științifice. Testarea preclinică a remediilor biologice active de origine microbiană; Publicații științifice, elaborări metodice, brevete de invenții, inovații.
Universitatea de Stat a Moldovei	Proiect. Testarea preclinică a compușilor coordinați ai metalelor de tranziție. Publicații științifice, elaborări metodice, brevete de invenții, inovații.
Institutul de Cardiologie	Elaborarea și implementarea metodelor noi biochimice de diagnostic.
Centrul Republican al controlului extern de calitate al investigațiilor de laborator.	Elaborarea și implementarea metodelor noi biochimice de diagnostic.
IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”	Testarea preclinică a SBA. Publicații științifice. Conducător al tezelor de doctorat.
USMF ”Nicolae Testemițanu”, Centrul Științific ”Medicamentul”	Contracte științifice
USMF ”Nicolae Testemițanu”, Catedra Chimie farmaceutică	Contracte științifice
USM, Catedra de Chimie	Contracte științifice
Universitatea ”POLITEHNICA” din București. Departamentul de Chimie Organică ”C. Nenițescu”,	Contracte științifice
Academia Medicală din Nijnii-Novgorod	Contracte științifice
USMF ”Nicolae Testemițanu”, Catedra Epidemiologie	
Grădina Botanică (Institut) a Academiei de Științe a Moldovei, Laboratorul Resurse vegetale. Responsabil: cercetător științific coordonator, dr. Nina Ciocârlan.	colegial
UMF Gr.T.Popa	Bursa Eugen Ionescu, Vitalie Cobzac, cercetător științific, student-doctorand, Lab. Inginerie tisulară și culturi celulare
Centrul de Chirurgie Generală și Transplant Hepatic, Institutul Clinic Fundeni, București, România	Unități comune de cercetare
Institutul de Genetica AS RM, Laboratorul de genetică moleculară	Unități comune de cercetare, Organizarea manifestărilor științifice.
Clinica 3 Chirurgie USMF Ch.Popa”, Iași, România	Unități comune de cercetare
Agenția națională de transplant	Unități comune de cercetare
Societatea chirurgilor Rusia “N. I.Pirogov”	Organizarea manifestărilor științifice și al.
Societatea chirurgilor din România	Organizarea manifestărilor științifice și al.
Societatea chirurgilor Europeni în chirurgia de urgență	Organizarea manifestărilor științifice și al.

Societatea chirurgilor din Croația	Organizarea manifestărilor științifice și al.
Societatea chirurgilor din Ucraina	Organizarea manifestărilor științifice și al.
Institutul Clinic „V.Vișnevskii” al AȘ din Russia	Unități comune de cercetare
Societatea chirurgilor din Austria	Organizarea manifestărilor științifice și al.
Societatea chirurgilor din Belorusia	Organizarea manifestărilor științifice și al.
Universitatea tehnică din Republica Moldova	Proiect de cercetare
Laborator diagnostic „EUROMED”	Unități comune de cercetare
Laborator diagnostic „SYNEVO”	Unități comune de cercetare
Departamentul de chirurgie hepatobiliară al Spitalului Universitar Vall d'Hebron, Barselona, Spania	Organizarea manifestărilor științifice și al.
România, Iași, Catedra și spitalul de psihiatrie Iași ”Socola”	Comitet organizatoric, Simpozionul Național cu participare Internațională “112 SOCOLA”
Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie	De inițiativă: Studirea nivelului aminoacizilor în diverse patologii endocrine și corelația modificărilor acestora cu tulburările endocrine. Problemele sanocreatologice a patologiilor endocrine.
Iași Romani, UMF „Gr.T.Popa” Catedra Diabetologie	De inițiativă: Epidemiologia diabetului zaharat
Cluj, România, UMF ”Iuliu Hatieganu”	De inițiativă: Evaluarea profilului metabolic la copii cu obezitate
Iași România, UMF „Gr.T.Popa” catedra endocrinologie	De inițiativă: Patologia glandei tiroide
Universitatea de medicină Ovidius, Constanța , România	Unități comune de cercetare
Universitatea Sud-Estului Norvegiei, departamentul de Optometrie, Oslo, Norvegia	colegial
Asociația Medicală GOIN, Ingolstadt, Germania	Dezvoltarea Proiectului Internațional ”Talking Eyes” pe teritoriul Republicii Moldova, care are drept scop includerea serviciului oftalmologic din țara noastră în platforma internațională medicală de diagnostic funcțional la distanță.
Российская Медицинская Академия Последипломного Образования, Москва, Россия.	colegial
Научно-исследовательский Институт им. „Гемгольца”. Москва, Россия.	colegial
ГУ Межотраслевой научно-технический комплекс «Микрохирургия глаза» им. акад. Св.Федорова. Москва, Россия.	colegial
UMF “Gh. Popa” Iași, România. Clinica oftalmologie Nr.1	colegial
Organizația Mondială a Ocrotirii Sănătății	colegial
Centrul “Microchirurgia ochiului” SRL	colegial
Catedra biofizică și informatică USMF „Nicolae Testemițanu”.	colegial
Catedra otorinolaringologie USMF “N. Testemițanu”	colegial
Catedra farmacologie și farmacologie clinică USMF “N. Testemițanu”	colegial
Catedra Fiziologie normală și patologică a USMF “N. Testemițanu”	colaborarea în proiectul aplicativ “Implementarea unei metode chirurgicale în tratamentul glaucomului cu implantarea șuntului cu supapă elaborat”
Catedra Morfopatologie a USMF “N. Testemițanu”	colaborarea în proiectul aplicativ “Implementarea unei metode chirurgicale în tratamentul glaucomului cu implantarea șuntului cu supapă elaborat”

Institutul de Etică Biomedicală din Basel (IBMB), Elveția	Organizarea manifestărilor științifice, stagiilor, seminarelor în cadrul proiectului internațional de dezvoltare instituțională „Building Bioethics Capacities in Education and Doctoral Training: A Collaborative Network among Moldova, Romania and Switzerland”	
Centrul de Cercetări în Domeniul Eticii Aplicate, Facultatea de Filosofie, Universitatea din București	Organizarea manifestărilor științifice, stagiilor, seminarelor în cadrul proiectului internațional de dezvoltare instituțională „Building Bioethics Capacities in Education and Doctoral Training: A Collaborative Network among Moldova, Romania and Switzerland”	
Facultatea de Filosofie, Universitatea ”Dunărea de Jos”, Galați, România	Participarea la manifestări științifice	
Universitatea Ecologică de Stat Internațională A.D.Saharov din Minsk, Belarusia	Organizarea manifestărilor științifice și activităților de cercetare în cadrul proiectului internațional ”Problemele susținerii și protecției sănătății publice în contextul bioeticii sociale și implementării tehnologiilor inovatoare biomedicale”	
Academia de Științe a Moldovei, Institutul de Istorie	Co-organizator al Conferinței Științifice Filosofia și Perspectiva Umană consacrată Zilei Mondiale a Filosofiei, Ediția a XV-a, Chișinău, Republica Moldova, 16 noiembrie 2017.	
Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie	Colocviul Internațional de Antropologie. Ediția a II-a. Pluralismul cultural în lumea post-modernă : sfera publică, religie, etică socială, 5-6 octombrie, 2017. Chișinău	
Centrul de Informare Europeană, Biblioteca Științifică medicală	Masa rotundă „Standarde Europene în cercetările biomedicale: aspecte bioetice”, 2 noiembrie, 2017.	
Conducător la tezele de masterat, doctorat. Numele și prenumele conducătorului	Titlul tezei:	Numele, prenumele studentului, <u>doctorandului</u>, <u>postdoctorandului</u>
Conducător științific academician Teodor Furdui, Consultant științific profesor universitar Dumbrava Vlad-Tatiana	”Уровни психического здоровья у больных хроническими гепатитами и феноменология их проявления”	Berezovscaia Elena
PRISACARI Viorel	Epidemiologia infecțiilor nosocomiale cu Acinetobacter în Republica Moldova.	Andronachi Nicoleta doctorand
PRISACARI Viorel	Caracteristica epidemiologică și microbiologică a agenților cauzali ai infecțiilor nosocomiale în staționarele multiprofil.	Buga Diana doctorand

PRISACARI Viorel	Particularitățile etiologice în infecțiile septico-purulente nosocomiale în staționările de profil ortopedo-traumatologic.	Spătaru Diana doctorand
Nacu Viorel, profesor universitar, dr. hab. șt. med.	Membru al comisiei examenelor de licență și masterat	Universitatea Tehnică din Moldova
Curocichin Ghenadie d.h.ș.m., prof. univ.	Polimorfismul genei BKORC1 implicate în sensibilitatea la tratamentul cu varfarină.	Curliuc Victoria, student USM
Vudu Lorina	”Patternul clinic, hormonal-metabolic, calitatea vieții la femei de vârstă fertilă cu obezitate”	Piterschi Carolina
Conducător de teza de doctorat Tica Constantin Dr.med., profesor universitar, șef clinică de Chirurgie și Ortopedie pediatrică, Universitatea Ovidius, or. Constanța, România	Optimizarea metodei de plastie în corecția chirurgicală a defectelor congenitale ale peretelui abdominal anterior la nou-născuți.	Negru Ion
Conducător de doctorat: Bendelic Eugeniu, Profesor universitar, dr. hab. șt. med.	Chirurgia cataractei senile în spitalele din Republica Moldova, și evaluarea rezultatelor obținute prin prizma analizei structurale și funcționale a serviciului oftalmologic din Republica Moldova	Cușnir Valeriu
Conducător de doctorat: Bendelic Eugeniu, Profesor universitar, dr. hab. șt. med.	Algoritmul de diagnostic și tratament al patologiei vizuale cauzate de trauma cranio-cerebrala la copii	Verejan Victoria
Conducător de doctorat: Corduneanu Angela Conferențiar universitar, dr.șt.med.	Managementul complicațiilor neurooftalmologice la pacienții cu diabet zaharat	Chișca Veronica
Conducător de doctorat: Bendelic Eugeniu, Profesor universitar, dr. hab. șt. med.	Funcționarea șuntului antiglaucomatos elaborat și compoziția umorii apoase	Iacubițchii Maria
Conducător de <u>postdoctorat</u> : Bendelic Eugeniu, Profesor universitar, dr. hab. șt. med.	Corelații anatomo-clinice în strabismele funcționale	Paduca Ala
Conducător de <u>postdoctorat</u> : Bendelic Eugeniu, Profesor universitar, dr. hab. șt. med.	Particularități de etiologie, patogenie,	Jeru Ion

	clinică și tratament a cataractei senile	
--	--	--

Colaborarea cu instituțiile de învățământ superior în aspect didactic (se completează doar de titularii organizației)

Instituția de învățământ superior	Ciclul I- licență Ciclul II - masterat	Denumirea cursului	Numele și prenumele profesorului
Universitatea Academiei de Științe ale Moldovei	Ciclul II - masterat	Genetica Umană	Sacără Victoria
USMF „N. Testemițanu”, Catedra Medicină de Laborator	Reciclări: Probleme actuale în medicina de laborator Cursuri de competență în medicina de laborator (pentru biologi) Rezidențiat în medicina de laborator	Actualități în proteomica și metabolomica proteinelor Actualități în metabolomica glucidelor Actualități în metabolomica lipidelor Actualități în diagnosticul tulburărilor EAB și electroliților Actualități în enzimologia clinică Actualități în hemostaziologie Actualități în diagnosticul de laborator endocrinologic Biochimia clinică Biochimia clinică	Gudumac Valentin
USMF „N. Testemițanu”, catedra Biochimie și Biochimie Clinica	Biochimia Clinica	Biochimia țesutului osos. Osteoporoza.	Sardari Veronica
Universitatea Tehnică din Moldova		Membri al comisiei examenelor de licență și masterat	Nacu Viorel
România, Institutul Clinic Fundeni.	Ciclul I	Realizarea proiectului comun în transplantologie Transplant hepatic.	Prof.dr. Irinel Popescu
Agenție de Transplant din România	Ciclul I	Realizarea proiectului comun în transplantologie Transplant hepatic, renal	Valeriu Zota Doctor în medicină
Institutul Clinic Fundeni.	Ciclul I	„Chirurgia oncologică”	Vlad Brașoveanu Doctor în medicină
Institutul Clinic Fundeni.	Ciclul I	Realizarea proiectului comun în transplantologie Transplant hepatic.	Radu Zamfir Dr.
USMF G.T.Popa	Ciclul I	Chirurgia endocrină	Prof.Dr. M.Diaconescu
USMF G.T.Popa	Ciclul I	Chirurgia miniinvazivă	Prof.Dr. E.Târcoveanu
Одесский национальный медицинский университет	Ciclul I	Chirurgia colonului.	Борис Сергеевич Запорожченко, профессор
USMF „Nicolae Testemițanu”	Ciclu I - licență	Geriatrică	Șoric Gabriela
USMF „Nicolae Testemițanu”	Ciclu I - licență	Geriatrică	Coșciug Elena

USMF „Nicolae Testemițanu”	Ciclu I - licență	Geriatric	Lupașcu-Volentir Felicia
USMF „Nicolae Testemițanu”	Ciclu I - licență	Geriatric	Popescu Ana

Promovarea științei și realizărilor din sfera științei și inovării de către colaboratorii subdielilor științifice ale IP USMF „Nicolae Testemițanu” în anul 2017

Emisiunea TV / Radio	Tematica interviuării	Numele, prenumele interviuatului
Jurnal TV https://www.youtube.com/watch?v=WLSRP3u-ajg&index=2&list=PLC6922407FCDD203E	Teste genetice prenatale. Cariotipul, FISH, QF-PCR, NIFTY	Cretu A.
Emisiunea "Discuții la o cafea" (27.02.2017) http://www.youtube.com/playlist?list=PLC6922407FCDD203E ;	Actualități și perspective în diagnosticul bolilor genetice	Cretu A
Emisiunea TV, 23.11.2017	Antibioticorezistența amenințare globală.	Prisacari Viorel
Emisiunea Radio, 26.11.2017	Inovațiile în progresul societății.	Prisacari Viorel
20.09.17 ora -20:05 in cadrul Stirilor Prime http://www.prime.md/ro/performante-remunerate-62-de-studenti-din-toata-tara-vor-primi-burse-de-merit_61074.html	Performanțe remunerate. 62 de studenți din toată țara vor primi burse de merit.	Ciobanu, N.
Canal 2, 20.09.17 ora -20:34 http://www.canal2.md/news/burse-de-merit-pentru-cei-mai-buni-studenti_72618.html	Burse de merit pentru cei mai buni studenți.	Ciobanu, N.
<i>Notă analitică si dezbatere publică la proiectul Legii cu privire la medicamente, organizată de Institutul pentru dezvoltare și initiative sociale (IDIS) Viitorul, în parteneriat cu Friedrich -ebert-Stifung (FES) din 8 septembrie 2017.</i>	<i>Proiectul Legii cu privire la medicamente</i>	Cojocaru-Toma, M.
<i>Sanatete info. Interviu la Proiectul Legii cu privire la medicamente, în rezultatul dezbaterilor publice din cadrul IDIS Viitorul din 08.09.17.</i>	<i>Proiectul Legii cu privire la medicamente</i>	Cojocaru-Toma, M
Publica News cu Rita Ursalovschi din 09.02.17 ora 16, invitați AFRM (Cojocaru-Toma M.) și reprezentanți ai MS. <i>Cu privire la excluderea distanței minime între farmacii si proiectul de Lege a medicamentului, privind realizarea medicamentelor prin magazine specializate</i>	<i>Proiectul Legii cu privire la medicamente</i>	Cojocaru-Toma, M.
Publica TV, Emisiune Țara lui Dogaru, din 09.02.2017, ora 20, invitați MS, AMDM, AFRM, farmaciști practicieni, consumatori de medicamente. <i>Cu privire la Proiectul legii medicamentului și posibilitatea realizării medicamentelor prin magazine specializate</i>	<i>Cu privire la proiectul de Lege a medicamentului</i>	Cojocaru-Toma, M.
Realitatea TV din 10.02.2017, știrile de la ora 12 cu Viorica Jurca, invitați AFRM (Cojocaru-Toma M.), MS.	<i>Cu privire la proiectul de Lege a medicamentului</i>	Cojocaru-Toma, M.

Interviu pentru Radio Europa Liberă cu Alexandru Eftode și Mircea Tigudean, sediul Central Praga, 14 februarie, 2017	cu privire la prețurile medicamentelor și lista produselor sociale	Cojocaru-Toma, M.
pentru unimedia.info/stiri/doc . Asociația farmacistilor se declară îngrijorați de inițiativa de a permite eliberarea cu amanunțul a medicamentelor în magazine, unimedia.md . Interviu din 10.03.2017	Asociația farmacistilor se declară îngrijorați	Cojocaru-Toma, M.
Radio Moldova, emisiune din 17.03.17, ora 10, cu Viorica Istudor	cu privire la proiectul de Lege a medicamentului	Cojocaru-Toma, M.
Moldova Tară de minune, 26 martie 2017 https://www.publika.md/emisiuni/moldova-tara-de-minune-1331-video-4929941.html#gallery	Activitatea inovativă din Moldova	Cobzac Vitalie Jian Mariana Macagonova Olga
Emisiune TV EA.md 22.02. 2017	Organele tânărului bătut cu cruzime la Mingir au salvat 3 vieți omenești. Astăzi, Andrei e condus pe ultimul drum. http://ea.md/organele-tanarului-batut-cu-cruzime-la-mingir-au-salvat-3-vieti-omenesti-astazi-andrei-e-condus-pe-ultimul-drum/	Hotineanu Adrian. Dr. hab.șt.med., prof.univ.
Emisiune TV Protv.md 26.05.2017 19:45.	Agentia de transplant din Moldova a sarbatorit azi transplantul cu numarul 100. http://protv.md/stiri/sanatate/agentia-de-transplant-din-moldova-a-sarbatorit-azi-transplantl---1892791.html	Hotineanu Adrian. Dr. hab.șt.med., prof.univ.
Emisiune TV Tvmoldova. 11.08.2017 08:30	Medicii din Moldova au făcut, trei zile la rând, operații de transplant. http://tvmoldova.md/social/video-medicii-din-moldova-au-facut-trei-zile-la-rand-operatii-de-transplant/	Hotineanu Adrian. Dr. hab.șt.med., prof.univ.
Emisiune TV Publika 10.08. 2017 15:06 .	Premieră pentru medicii din Moldova: Trei familii, au decis să doneze organele rudelor http://tvmoldova.md/social/video-medicii-din-moldova-au-facut-trei-zile-la-rand-operatii-de-transplant/ .	Hotineanu Adrian. Dr. hab.șt.med., prof.univ.
Emisiune TV Canal 3. 11.08. 2017 10:43.	Performanță notabilă! Chirurgii moldoveni au efectuat trei transplanturi de ficat, în doar 48 de ore. http://www.canal3.md/ru/performanta-notabila-chirurgii-moldoveni-au-efectuat-trei-	Hotineanu Adrian. Dr. hab.șt.med., prof.univ.

	transplanturi-de-ficat-in-doar-48-de-ore_52038.html .	
Emisiune radio, Radio Romania - Iasi, data: 29/06/2017 20 ⁰⁰	Emisiunea radio: „S-a descoperit că...” cu Irina Fiedler	Cazac A. Conf. Univ., Dr. în șt. med., cerc. șt. coord.
Publica TV	Tumori la copil	Gudumac, Eva
Publica TV	Abdomenul acut chirurgical	Gudumac, Eva
Publica TV	Hemoragiile digestive	Gudumac, Eva
TV.(„accent TV”)	Tratamentul scoliozei la copii. Corset Cheno și în Moldova.	Șavga, N.
Jurnal TV Acasa devreme 07.06.17 15.13	Bolile rinichilor la nou-nascuti	Roller V.
“Sănătatea” TV	Cataracta (15.07.2017)	Eugen Bendelic
Prime TV	Cataracta (23.10.2017)	Eugen Bendelic
Prime TV	Distrofiile retiniene 12.09.2017)	Cușnir Valeriu
Jurnal TV	Retinopatia diabetică (05.10.2017)	Cușnir Valeriu
Radio studențesc	Miopia (03.11.2017)	Paduca Ala

Articole de popularizare a științei în ziare, reviste etc.		
Numele, prenumele autorului	Denumirea articolului	Ziarul, revista
PRISACARI Viorel	Legenda medicinei naționale	Revista ”AKADEMOS”, Nr. 1 (44), 2017, p. 158-160.
LUPAȘCO Iu.	”Elimină hepatita” sub acest slogan a fost marcată în Moldova Ziua Mondială a Hepatitei.	Fiisanatos.md, din 20.10.2017. http://www.fiisanatos.md/ro/main/news_item?id=771
NACU, V.	Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare: între realizări și perspective	Ziarul Medicus
BONDAREV A, X.	Obezitatea și sarcina.	http://www.fiisanatos.md/ro/main/articles_item?id=793
FUȘTEI, E.	Obezitatea și infertilitatea.	http://www.fiisanatos.md/ro/main/articles_item?id=794
VUDU, S.	Infecțiile și nu antibioticele sunt	http://www.fiisanatos.md/ro/main/news_item?id=672

	asociate cu obezitatea infantilă.		
VUDU, L.	Есть повод обратиться к врачу...	Молдавские ведомости, 2017	
ŞAVGA, N.	Сколиоз – остановить прогрессирующее!	”SĂNĂTATE”, №58, iulie-august 2017 . 34 -38	
Şoric Gabriela, Fetco Diana	Particularitățile durerii la pacientul vârstnic. Înaintarea în vârstă și dereglarea somnului. pacienții vârstnici.	Cronica sănătății publice. Cronica sănătății publice.	
Participări la manifestări științifice, expoziții, work-shop-urilor, târguri, mese rotunde			
Denumirea manifestării științifice, expoziții, work-shop-urilor, târguri, mese rotunde	Participanții	Tematica prezentărilor	Distincții obținute
Masă rotundă în cadrul evenimentului informativ ”Ziua Mondială de combatere a hepatitei”, 28 iulie, 2017.	Laboratorul de Gastroenterologie; Asociația medicală ”Hepateg”; Asociația pacienților ”Hepavit”	Informare despre profilaxia hepatitelor virale.	Diplomă de participare
<i>Salonul Internațional al Cercetării, Inovării și Invenții PRO INVENT, ediția XV, Cluj Napoca, România, 22 – 24 martie 2017.</i>	DUMBRAVA, V.-T.; LUPAȘCO, I.U.; GRIBINIUC, A.; VENGHER, I.	Metoda de diagnostic al bolii de reflux gastroesofagian. https://proinvent.utcluj.ro/cataloage/Pro_Invent_2017.pdf	Diplomă de participare
<i>The 9th Edition of European Exhibition of Creativity and innovation EUROINVENT, Iași România, 25-27 May, 2017.</i>	DUMBRAVA, V.-T.; LUPAȘCO, I.U.; GRIBINIUC, A.; VENGHER, I.	Method for diagnosis of gastroesophageal reflux disease. http://www.euroinvent.org/cat/E2017.pdf	Silver Medal
Expoziția Internațională Specializată MOLDMEDIZIN&MOLDENT, ediția a XXIII-a. Chișinău, 13-16 septembrie 2017.	Laboratorul de gastroenterologie		Diplomă de participare
the XXith International Salon of Research, Innovation and Technological Transfer, INVENTICA 2017, Iași, România, june 28-30, 2017,	DUMBRAVA, V.-T.; LUPAȘCO, I.; GRIBINIUC, A.; VENGHER, I.	”Method for diagnosis of gastroesophageal reflux disease”.	Gold Medal, Certificate of Recognition
Simpozionul XV Iași-Chișinău. 21 octombrie 2017, Iași, România.	CHIOSA V., CIOLAC D.,	Crizele elipeptice hipermotorii: particularități clinice și electrofiziologice.	Certificat de participare

	VATAMAN A., GROPPA S.		
Simpozionul XV Iași-Chișinău. 21 octombrie 2017, Iași, România.	GASNAS A.	Rolul polimorfismului genei Val66Met in recuperarea functionala a pacientului dupa accident vascular cerebral.	Certificat de participare
Simpozionul XV Iași-Chișinău. 21 octombrie 2017, Iași, România.	PLOTNICU S.	Vizualizarea imagistica (NCCT, CTA cerebrala) a pacientilor cu accident vascular cerebral ischemic tratati prin tromboliza intravenoasa sistemica	Certificat de participare
Simpozionul XV Iași-Chișinău. 21 octombrie 2017, Iași, România.	GROPPA ST.	” Actualitati in statusul epileptic.	Certificat de participare
Al 7lea Curs Educational pe Neuroreabilitare – RoNEURO Brain Days 2017, 30 iunie – 2 iulie, 2017, Eforie Nord, Romania.	GROPPA St	Status epilepticus – new definition, classification, clinical evolution, treatment.	Certificat de participare
Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova consacrat anului Nicolae Testemițanu, 2 – 5 octombrie 2017, Chișinău, Moldova.	CIOLAC D.	Particularitățile conectivității talamo-corticale interictale în epilepsiile focale.	Certificat de participare
Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova consacrat anului Nicolae Testemițanu, 2 – 5 octombrie 2017, Chișinău, Moldova.	GASNAȘ A.	Rolul polimorfismului genei Val66Met in recuperarea functionala a pacientului dupa accident vascular cerebral	Certificat de participare
Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova consacrat anului Nicolae Testemițanu, 2 – 5 octombrie 2017, Chișinău, Moldova.	CHIOSA V	Crizele epileptice hipermotorii: particularitati clinice si electrofiziologice.	Certificat de participare
Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova consacrat anului Nicolae	PLOTNICU S	Vizualizarea imagistica (NCCT, CTA cerebrala) a pacientilor cu accident vascular cerebral ischemic	Certificat de participare

Testemițanu, 2 – 5 octombrie 2017, Chișinău, Moldova.		tratati prin tromboliza intravenoasa sistemica.	
Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova consacrat anului Nicolae Testemițanu, 2 – 5 octombrie 2017, Chișinău, Moldova.	CHELBAN V	Ataxia spastica cu hipomielinizare. Istoria descoperirii unei gene noi in neurologia clinica.	Diplomă de gr.II
Conferinței științifice anuale a specialistilor din cadrul IMSP IMU „Actualitati si Controverse in managementul urgentelor medico-chirurgicale.”, 10 noiembrie 2017, IMSP IMU, Chisinau, Republica Moldova.	GASNAS A	Rolul polmorfismului genei Val66Met in recuperarea functionala a pacientului dupa accident vascular cerebral	Certificat de participare
Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova consacrat anului Nicolae Testemițanu, 2 – 5 octombrie 2017, Chișinău, Moldova.	MANOLE E., LISNIC V., GROPPA S., COSTRU-TAȘNIC E., FILIOGLO A., ODAINIC O., MORE V., DRAGAN GH., CIOBANU N	Registrul RES-Q în Republica Moldova – primele rezultate naționale în cadrul unui proiect internațional	Certificat de participare
Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova consacrat anului Nicolae Testemițanu, 2 – 5 octombrie 2017, Chișinău, Moldova.	GROPPA St	Factorii de risc și profilaxia primară a bolilor cerebrale vasculare în populația Republicii Moldova	Certificat de participare
Congresul al VI-lea al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova consacrat anului Nicolae Testemițanu, 2 – 5 octombrie 2017, Chișinău, Moldova.	GROPPA St	Actualitati in statusul epileptic. Republicii Moldova	Certificat de participare
Conferinței științifice anuale a tinerilor specialiști „Performante si perspective in urgentele medico-chirurgicale.”, 26 mai 2017, IMSP IMU, Chisinau, Republica Moldova.	MUNTEANU C.	Statusul epileptic non-convulsiv, actualitati. Prezentare de caz clinic.	Certificat de participare

Salonul Internațional de Cercetare Inovare si Transfer tehnologic „INVENTICA 2017”, editia XXI-th, 28 iunie – 30 iunie, 2017, Iași, Romania.	Prisacari V., Robu Ș., Duca GH., Filip V.	Polimeric material with antibacterial properties.	Medalie de aur
Salonul Internațional de Cercetare Inovare si Transfer tehnologic „INVENTICA 2017”, editia XXI-th, 28 iunie – 30 iunie, 2017, Iași, RO.	Prisacari V., Tsapkov V., Buraciova S.	New sulphanilamides.	Medalie de aur
Salonul Internațional de Cercetare Inovare si Transfer tehnologic „INVENTICA 2017”, editia XXI-th, 28 iunie – 30 iunie, 2017, Iași, Romania.	Prisacari V., Dizdari, A., Samusi N., Tsapcov V., Gulea A.	Chelates complexes of cooper (II) – inhibitors of growth and multiplication of fungi and yeasts miceliari.	Medalie de aur
Salonul Internațional al cercetării, inovării și inventicii „PRO INVENT 2017”, - ediția XV, 22 – 24 martie, 2017, Cluj-Napoca, Romania.	Prisacari V., Tsapkov V., Buraciova S.	New sulphanilamides.	Medalie de aur
Всероссийская научно-практическая конференция с международным участием «Риск-ориентированные технологии в обеспечении эпидемиологической безопасности медицинской деятельности» 27-29 сентября 2017 года в городе Пермь.	Prisacari Viorel Spataru Diana	Характеристика возбудителей нозокомиальных гнойно-септических инфекций в травматологических стационарах.	Certificat de participare
Всероссийская научно-практическая конференция с международным участием «Риск-ориентированные технологии в обеспечении эпидемиологической безопасности медицинской деятельности» 27-29 сентября 2017 года в городе Пермь.	Prisacari Viorel Andronachi Nicoleta	Актуальные вопросы внутрибольничных Acinetobacter инфекций.	Certificat de participare
Conferința științifică națională cu participare	Prisacari Viorel Baranetchi Iana	Actualități și posibilități de eficientizare a supravegherii	Certificat de participare

internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”. Chișinău, 13-14 octombrie 2017	Andronachi Nicoleta Berdeu Ion Sava Veronica	epidemiologice și controlului în infecțiile nosocomiale.	
Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”. Chișinău, 13-14 octombrie 2017.	Prisacari Viorel Buga Diana Berdeu Ion	Situația prin infecții nosocomiale cu Staphylococcus meticolin-rezistent.	Certificat de participare
Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”. Chișinău, 13-14 octombrie 2017.	Prisacari Viorel Baranețchi Iana	Factori de risc în infecțiile septico-purulente nosocomiale de profil ortopedie și traumatologie.	Certificat de participare
Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”. Chișinău, 13-14 octombrie 2017.	Prisacari Viorel Spataru Diana	Structura etiologică și rezistența microbiană în infecțiile septico-purulente nosocomiale de profil ortopedie și traumatologie.	Certificat de participare
Seminarul științifico-practic „Supravegherea epidemiologică și controlul infecțiilor nosocomiale”. Chișinău, 13-14 octombrie 2017.	Spataru Diana	Metode de determinare a rezistenței microorganismelor la dezinfectante.	Certificat de participare
Conferința științifică națională cu participare internațională „Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale”. Chișinău, 13-14 octombrie 2017.	Berdeu Ion	Utilizarea programului computerizat WHONET în monitoringul microbiologic și antibioticorezistenței microbiene.	Certificat de participare
<i>Zilele Universității, ediție specială consacrată Anului Nicolae Testemițanu. 16-20 octombrie, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”</i>	Prisacari Viorel	Fenomenul Nicolae Testemițanu.	Certificat de participare
<i>Zilele Universității, ediție specială consacrată Anului Nicolae Testemițanu. 16-20 octombrie, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.</i>	Prisacari Viorel Andronachi Nicoleta	Epidemiologia infecțiilor nosocomiale cu Acinetobacter.	Diplomă cu mențiune

Zilele Universității, <i>ediție specială consacrată</i> Anului Nicolae Testemițanu. 16-20 octombrie, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.	Prisacari Viorel Spataru Diana	Particularitățile etiologice în infecțiile septico-purulente nosocomiale în staționarele de profil ortopedo-traumatologic.	Diplomă de excelență
Всероссийской научно-практической конференции с международным участием «Современная эпидемиология – междисциплинарная платформа», посвященной 70-летию кафедры эпидемиологии, паразитологии и дезинфектологии Северо-западного государственного медицинского университета им. И.И. Мечникова, 14-16 июня 2017 года, г. Санкт-Петербург	Prisacari Viorel	Современная платформа профилактики инфекций, связанных с оказанием медицинской помощи.	Certificat de participare
Conferința Națională de Farmacie Clinică „Provocări ale farmacoterapiei contemporane”. 15-17 iunie, 2017, București	Prisacari Viorel	Utilizarea formelor farmaceutice combinate în tratamentul arsurilor infectate.	Diplomă de participare. Locul III
Euroinvent 2017	Nacu Viorel, Cobzac Vitalie, Jian Mariana, Macagonova Olga, Cociug Adrian	Noi metode și dispozitive pentru medicina regenerativă	Medalie de Argint Diplomă
Inventica 2017	Nacu Viorel, Cobzac Vitalie, Jian Mariana, Paladi Constantin, Pantea Valeriana	Metodă de prelucrare a matricei hepatice decelularizate pentru mărirea adeziunii celulare	Medalie de Aur, Trofeu Diplomă de Excelență
Inventica 2017	Nacu Viorel, Cociug Adrian, Macagonova Olga	Dispozitiv pentru secționarea corneei	Medalie de Aur Diplomă de Excelență
EIS INFOINVENT 2017	Cobzac Vitalie, Md; Nacu Viorel, Md; Jian Mariana, Md; Paladi Constantin, Md; Sarev Violeta, Md.	Dispozitiv pentru reticularea spongiei de colagen cu vapori de glutaraldehidă	Diplomă de Excelență de la Universitatea de medicină veterinară, Timișoara

EIS INFOINVENT 2017	Cobzac Vitalie, Md; Nacu Viorel, Md; Jian Mariana, Md; Paladi Constantin, Md; Sarev Violeta, Md.	Metodă de obținere a spongiei de colagen.	Diplomă de Excelență și Medalie de Argint de la Proinvent:
EIS INFOINVENT 2017	Cobzac Vitalie, Md; Nacu Viorel, Md; Jian Mariana, Md; Paladi Constantin, Md; Sarev Violeta, Md.	Metodă de obținere a spongiei de colagen.	Diplomă și Medalie de Aur de la AGEPI
EIS INFOINVENT 2017	Macagonova Olga, Md, Nacu Viorel, Md; Mușet Gheorghe, Md, Cociug Adrian, Md, Cobzac Vitalie, Md; Jian Mariana, Md; Sarev Violeta, Md.	Dispozitive pentru fixarea pielii în procesul de decelularizare.	Diplomă și Medalie de Aur de la AGEPI
EIS INFOINVENT 2017	Cobzac Vitalie, Md; Nacu Viorel, Md; Croitor Gheorghe, Md; Coșciug Stanislav, Md; Jian Mariana, Md	Grefă pentru restabilirea defectului osteocondral.	Diplomă și PREMIU SPECIAL TROFEU de la OSIM
EIS INFOINVENT 2017	Cobzac Vitalie, Md; Nacu Viorel, Md; Croitor Gheorghe, Md; Coșciug Stanislav, Md; Jian Mariana, Md	Grefă pentru restabilirea defectului osteocondral.	Diplomă și Medalia Honor Award 2017 de la Inventarium science, Portugalia
EIS INFOINVENT 2017	Macagonova Olga, Md, Nacu Viorel, Md; Ababii Ion, Md, Cociug Adrian, Md, Md; Jian Mariana, Md; Ignatov Olga, Md.	Dispozitiv pentru prepararea țesuturilor.	Diplome pentru fiecare autor și Medalia de Aur de la Universitatea din Coreea
Expoziția Internațională Specializată „MOLDMEDIZIN & MOLDDENT” ediția a XXIII – a, 13 – 16 septembrie, 2017, Chișinău, Republica Moldova. Laboratorul de cercetări științifice „Chirurgia reconstructivă a tractului digestiv”, USMF „NICOLAE TESTEMIȚANU”.	V.Hotineanu, dr.hab. șt.med. Prof. univ., Academician a AȘM; A.Hotineanu, dr.hab. șt.med. ; A.Cazac, dr.șt.med. conf. univ., cercetător științific coordonator; M.Bujac, dr.șt.med. cercetător științific superior; E.Bortă, dr.șt.med, cercetător științific; S.Burgoci. cercetător științific stagiar.	1. Presentare video „Transplantul hepatic în Republica Moldova” 2. Expoziție de carte: <i>Monografia “STRATEGIA CHIRURGICALĂ ÎN LEZIUNILE BILIARE POSTOPERATORII ȘI STRICTURILE BILIARE BENIGNE”</i> . Autori: V.Hotineanu, dr.hab.șt.med. Prof. univ., Academician a AȘM; A.Ferdohleb, dr. șt. med., Conf. univ.	Diplomă pentru participare

<p>Zilele inventatorului și raționalizatorului la Biblioteca Științifică Medicală USMF „Nicolae Testemițanu” Diplomă de excelență D-lui Anatol CAZAC „Pentru performanțe în activitatea inovațională și cu prilejul Zilei Inventatorului și Raționalizatorului”. Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, Diplomă de Excelență, 4 iulie 2017.</p>	<p>A.Cazac; dr.șt.med. conf. univ.; cercetător științific coordonator;</p>	<p>Participări la discuții, mese rotunde</p>	<p>Diplomă de excelență Certificat de participare</p>
<p>Salonul Național de inventică „PRO INVENT – 2016”, Cluj-Napoca, România, 22-24 martie, 2017.</p>	<p>V.Hotineanu, dr.hab.șt.med. Prof. univ., Academician a AȘM; A.Cazac, dr.șt.med. conf. univ., cercetător științific coordonator</p>	<p><i>Poster, prezentare a invenției „Method for stimulating the motility of the gastrointestinal tract”</i></p>	<p>Special AWARD de la asociația „Corneliu Group”.</p>
<p>Expoziția europeană a creativității și inovării „EUROINVENT - 2017”, ed. IX-a, Iași, România, 25-27 mai, 2017.</p>	<p>V.Hotineanu, dr.hab.șt.med. Prof. univ., Academician a AȘM; A.Cazac, dr.șt.med. conf. univ., cercetător științific coordonator</p>	<p><i>Poster, prezentare a invenției „Method for stimulating the motility of the gastrointestinal tract”</i></p>	<p>Medalie de argint</p>
<p>Expoziția europeană a creativității și inovării „INVENTICA 2017”, Iași, România, 28-30 iunie, 2017.</p>	<p>V.Hotineanu, dr.hab.șt.med. Prof. univ., Academician a AȘM; A.Cazac, dr.șt.med. conf. univ., cercetător științific coordonator</p>	<p><i>Poster, prezentare a invenției „Method for stimulating the motility of the gastrointestinal tract”</i></p>	<p>Medalie de aur</p>
<p>Internasional advanced liver and pancreas surgery symposium, Ancara, Turcia, 28-30 septembrie, 2017.</p>	<p>A.Hotineanu, dr.hab.șt.med. Prof. univ., Academician a AȘM; S.Burgoci, dr.șt.med. cercetător științific stagiar</p>	<p>Participare la manifestări științifice</p>	<p>Certificat de participare</p>
<p>Simpozionul Medical „Zilele Synevo, 2017 – varia” București, România, 10 noiembrie, 2017.</p>	<p>M.Bujac, dr.șt.med., cercetător științific superior</p>	<p>Participare la manifestări științifice</p>	<p>Certificat de participare</p>
<p>1st Eastern European Conference of Mental Health, Galați, România. 2017 May 11-14.</p>	<p>Coșciug, I.; Deliv, I.</p>	<p>Psiho-endocrine markers of relapse prediction in alcohol dependence</p>	

Simpozionului Național cu participare Internațională "112 SOCOLA", Iași, România. 2017 octombrie 05-07.	Coșciug, I.; Deliv, I.	Schizofrenia hipertoxică - principii de diagnostic și tratament.	
Simpozionului Național cu participare Internațională "112 SOCOLA", Iași, România. 2017 octombrie 05-07.	Deliv, I.; Coșciug, I.	Tulburări psihotice induse de consumul canabinoizilor	
Simpozionului Național cu participare Internațională "112 SOCOLA", Iași, România. 2017 octombrie 05-07.	Deliv, I.	Schizofrenia hipertoxică - principii de diagnostic și tratament.	
Conferința științifică "Zilele Universității de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu". Chișinău, Moldova, 2017, 18-20 octombrie.	Garaz, G.; Revenco, M., Condriatiuc, S. Coșciug, I.; Deliv, I.; Condriatiuc, S.	Factorii implicați în inițierea consumului de substanțele psihoactive la tinerii din Chișinău.	
"Zilele Universității de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu". Chișinău, Moldova, 2017, 18-20 octombrie.	Coșciug, I.	Markeri psihoendocrini în predicția recidivelor la persoanele dependente de alcool. Conferința științifică	
Conferința științifică "Zilele Universității de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu". Chișinău, Moldova, 2017, 18-20 octombrie.	Doga, I. (Cond. Șt. - Coșciug, I.)	Tulburarea afectivă bipolară complicată cu utilizarea de substanțe psuhoactive.	
Conferința științifică "Zilele Universității de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu". Chișinău, Moldova, 2017, 18-20 octombrie.	Condriatiuc, S.; Revenco, M.; Nacu, A.; Coșciug, I.; Deliv, I.; Garaz, G.; Chicu, V.	Factorii de risc ce contribuie la inițierea consumului substanțelor psihoactive de către adolescenți.	
Conferința științifică "Zilele Universității de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu". Chișinău, Moldova, 2017, 18-20 octombrie.	Nastas, I.	Disfuncțiile sexuale în tratamentul cu metadona.	
Conferința Zilele Pediatriei Ieșene "N.N.Trifan" ediția a XXX-a Iași, 2017	Munteanu D.	"Funcția tiroidiană în cadrul obezității primare la copii și adolescenți"	Participanții conferinței
Atelierul de Endocrinologie Pediatrică, Târgu Mureș România. 2017.	Cernelev, V.; Alexa Z.	XX male syndrome – diagnosis and management	Participanții conferinței

Romanian Society of Endocrinology, 2017	Munteanu, D.; Uşurelu, N.; Chiriac, A.; Vudu, L.	Evaluarea nivelului 25(OH)vitamina D la copii cu obezitate primară	Participanții conferinței
Conferința Internațională de Pediatrie în contextul Anului Nicolae Testemițanu, organizată de către Societatea de Pediatrie din Moldova de comun cu Societatea Română de Pediatrie, 2017	Munteanu, D.; Uşurelu, N.; Vudu, L.	Hipotiroidia primară subclinică și obezitatea primară la copii.	Participanții conferinței
Zilele Universității și Conferința științifică anuală, consacrate aniversării a 90-a de la nașterea ilustrului medic și savant Nicolae Testemițanu, 2017	Piterschi, C.; Vudu, S.; Vudu, L.	Obezitatea și metabolismul osos	Participanții conferinței
Conferința Aniversară a IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” la 200 ani de la fondare.	Piterschi, C.; Vudu, S.; Vudu, L.	Particularitățile clinice și paraclinice ale obezității în structura patologiilor endocrine – datele secției endocrinologie	Participanții conferinței
Conferința Aniversară a IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” la 200 ani de la fondare	Vudu, L.	Actualități în diagnosticul și tratamentul hipotiroidiei.	Participanții conferinței
Masă rotundă	Negară Anatolie	„Cum includem mai bine necesitățile persoanelor în etate în politicile de sănătate”	
XXI-th International Salon of Research Innovation and Technological Transfer „INVENTICA-2017”. Iași, România, 28-30 iunie 2017.	Șcerbatiuc Cristina, Bendelic Eugeniu Moldovanu Ion	Metodă de tratament al atacului migrenos la pacienții cu migrenă episodică.	Medalia de aur
Expoziția Europeană a Cretivității și Inovării EURO INVENT. Iași, România, 25 mai, 2017.	Șcerbatiuc Cristina, Bendelic Eugeniu Moldovanu Ion	Treatment method of migraine attacks in patients with episodic migraine	Medalia de argint
XXI-th International Exhibition of Inventics „INVENTICA-2017” Iași, România, 28.06-30.06.2017	Jeru Ion	Method for treating senile cataract.	

CONCLUZIA

Comisiei Biroului Secției de Științe Medicale a AȘM privind activitatea științifică, inovațională, organizatorică și financiară a laboratoarelor și centrelor științifice ale USMF „Nicolae Testemițanu” în anul 2017

Examinând materialele cu privire la activitatea științifică, inovațională, organizatorică și financiară a USMF „Nicolae Testemițanu” în perioada anului 2017, comisia creată, conform Hotărârii Biroului Secției de Științe Medicale a AȘM nr. 14 din 15.11.17, în componența: acad. M. Popovici – *președintele* comisiei, dr. L. Chișlaru, secretar științific al SȘM, dr. hab. șt. med., prof. univ. Gh. Rojnovceanu, prorector pentru activitate științifică, dr. D. Nistoreanu, secretar științific al Senatului USMF „Nicolae Testemițanu” și P. Becciev, contabilșef al USMF „Nicolae Testemițanu”, constată că în anul de referință în cadrul direcțiilor strategice **16.04/18.04 „Sănătate și biomedicină”** au fost efectuate cercetări științifice la 30 de proiecte, inclusiv: 19 proiecte instituționale de cercetări științifice fundamentale (8) și aplicative (11), 5 proiecte din cadrul Programelor de stat, 3 proiecte independente pentru tineri cercetători, 3 proiecte internaționale bilaterale (cu instituții de cercetare din România), cu o finanțare din bugetul de stat în volum de 13867,0 mii lei și cofinanțare în sumă de 3247,4 mii lei, inclusiv pentru cercetări fundamentale 4189,0 mii lei.

Din surse bugetare alocate pentru știință, s-a procurat utilaj științific, informațional și reactivi în sumă de 367,0 mii lei. Potențialul uman încadrat în efectuarea cercetărilor constituie 110 unități de cercetători științifici, inclusiv 27 de dr. hab. și 76 de dr. în științe. Cota finanțării fără salarii în anul 2017 a constituit cca 7,6%.

În anul de referință lista proiectelor internaționale în derulare include 29 poziții: 23 proiecte de diferit rang: cu finanțare de la NIH (2), OMS (1), RO (5), Norvegia (1), Ucraina (2), Societatea Europeană de respirologie (1), TBNET (1), Trimbos Olanda (3), Com UE (1) prin concursul AȘM. La fel, dintre 10 proiecte înaintate la H2020 în ultimii 3 ani, în 2017 au fost câștigate 2, aceste fiind ultimele succese ale USMF „Nicolae Testemițanu” obținerea finanțărilor externe. Mai derulează 3 proiecte bilaterale – MD-RO și 3 granturi în colaborare cu Universitatea George Washington finanțate de NIH (SUA).

Toate lucrările planificate au fost îndeplinite în volumul preconizat, în termenii stabiliți și la nivelul satisfăcător, ceea ce se confirmă prin următoarele rezultate.

Au fost susținute 27 de teze de doctor și 9 teze de doctor habilitat.

Pe parcursul anului de referință au fost publicate 1702 de lucrări științifice, inclusiv 18 monografii și capitole în monografii, 13 manuale, 17 ghiduri practice și compendii, 5 culegeri naționale, 44 elaborări metodice, 37 protocoale clinice; 806 articole, dintre care cu FI – 34; 15 – în reviste indexate în SCOPUS, 406 – în reviste naționale recenzate, 67 articole – în culegeri internaționale, 87 – în culegeri naționale, 149 în alte reviste internaționale și 23 – în cele naționale, 25 publicații electronice peste hotare. Au fost publicate 762 de teze ale comunicărilor științifice, inclusiv 620 în ediții internaționale și 141 – în ediții naționale.

Pe parcursul anului 2017 angajații universității au participat la foruri internaționale cu 300/240 rapoarte/postere și la cele naționale cu 575/94 rapoarte/postere. Urmare a participării la 6 expoziții internaționale, s-au obținut 60 de medalii, inclusiv: 42 de aur, 15 de argint, 3 de bronz și 76 diplome și trofee speciale. Au fost înaintate 13 cereri de brevet, obținute 18 brevete de invenții, inclusiv în colaborare cu alte instituții de cercetare, 87 certificate de inovator și 18 certificate cu drept de autor.

În anul de referință și-a continuat activitatea și colegiul de redacție a Revistei de Științe ale Sănătății din Moldova. Revista este înregistrată în Instrumentul Bibliometric Național IBN/IDSI (nr.1 din 16.11.2015) și i s-a atribuit categoria B (decizia comună a CSȘDT/CNAA nr.224 din 21.12.2017). Pentru anul evaluat au apărut 4 numere (ultimul este în tipar) pentru care s-au aplicat 64 articole, fiind publicate 49, iar 3 articole respinse definitiv, rata de rejecție fiind 8,2%. Dintre autorii articolelor publicate 38,6% sunt fără grade sau titluri științifice, 10,0% sunt autori din străinătate.

Cercetările științifice realizate s-au soldat cu următoarele rezultate.

Au fost analizate manifestările complicațiilor intraoperatorii, postoperatorii precoce și tardive, precum și rata apariției acestora în cadrul tratamentului chirurgical al patologiilor tractului digestiv, maladiilor endocrine vis-a-vis de tehnicile chirurgicale aplicate; evaluată eficacitatea metodelor chirurgicale tradiționale și minim-invasive. Utilizarea clasificărilor contemporane a permis evidențierea eficacității și funcționalității rezultatelor la distanță. Rezultatele obținute în contextul cercetării permit elaborarea unui program unificat de evaluare clinică la distanță a pacienților. A fost efectuată o analiză a rezultatelor postoperatorii precoce și la distanță la pacienții cu sindromul Mirizzi; analizate rezultatele intervențiilor reconstructive aplicate pacienților cu icter mecanic benign; perfectată tehnica anastomozelor biliodigestive cu elaborarea unui brevet de invenție în acest domeniu.

Au fost examinați clinic 500 de participanți în studiu (bolnavi). Lotul de bolnavi a fost extins până la 1530; baza de date completată cu 88 de persoane; la 400 de probe au fost testați 17 parametri biochimici:

glucoza, lipoproteinele cu densitate înaltă (HDL), apolipoproteina A, apolipoproteina B, proteina C reactivă (CRP), lipoproteinele cu densitate joasă (LDL), colesterolul total, trigliceridele și prin metoda ELISA – adiponectina, leptina, interleuchina 6 (IL-6), interleuchina 10 (IL-10), interleuchina 12 (IL-12), interleuchina 18 (IL-18), C-peptidul, insulina, feritina. Au fost elaborați primerii și sondele moleculare pentru polimorfismele SNP ale genelor CELSR2, LPL, LPC, CETP, APOB, GALNT2, ANGPTL3, LIPG, GCK - importante în dislipidemii. S-a realizat genotiparea polimorfismelor SNP ale genelor CELSR2, LPL, LPC, CETP, APOB, GALNT2, ANGPTL3, LIPG, GCK în lotul de 440 de persoane.

Rezultatele proiectului 15.817.04.38A confirmă că dereglările hemostazei primare și secundare la bolnavii cu patologii hepatice cronice difuze se dezvoltă în decursul evoluției bolii începând cu hepatitele cronice. S-a evidențiat că bolile cronice difuze ale ficatului, într-o proporție semnificativă (de la 30 la 50% în funcție de forma bolii) se asociază cu sindromul metabolic și sunt necesare cercetări suplimentare asupra componentelor sindromului metabolic pentru a elabora strategii de profilaxie a acestuia la persoanele cu patologie hepatică.

În cadrul proiectului 15.817.04.43A au fost organizate 2 conferințe internaționale, s-au elaborat 2 cursuri noi *Antropologia și filosofia medicinei* și *Comunicare și comportament în medicină* pentru studenții facultăților de Medicină generală, Medicină preventivă, Stomatologie, Farmacie și Optometrie, au fost editate în țară 2 manuale pentru învățământul universitar și 2 culegeri de articole științifice.

A fost elaborat algoritmul de diagnostic și tratament al tumorilor intestinului subțire în chirurgia de urgență. Pacienții simptomatici cu plăgi penetrante confirmate necesită laparotomie exploratorie. La utilizarea unei astfel de tactici, rata prognozată pentru laparotomie terapeutică este de 90%. Conform datelor preliminare s-a stabilit că la pacienții vârstnici intervențiile primei etape chirurgicale – control dinamic al leziunilor – în structură și frecvență nu diferă substanțial de la intervențiile la accidentații tineri și de vârstă mijlocie. Prezența patologiei concomitente ar putea afecta tactica de tratament în acest grup de pacienți. Colangita acută necesită un studiu aprofundat pluridisciplinar, bazat pe scorurile contemporane bine cunoscute DIC, SIRS, MODS. Este importantă aprecierea corectă a gradului de gravitate a colangitei acute, ce permite adoptarea a unui management corect, iar aplicarea tacticii tratamentului etapizat permite obținerea unor rezultate de succes. A fost analizată utilizarea antisepticului Izofural soluție 0,05% în tratamentul local al plăgilor postoperatorii după apendicectomie și herniotomie. S-a evidențiat că tratamentul plăgilor postoperatorii după apendicectomie și herniotomie cu antiseptic Izofural (soluție 0,05%) este eficace.

A fost determinată inofensivitatea a 2 compuși medicamentoși (001, 002) asupra analizatorului auditiv. S-a efectuat studiu preclinic de determinare a eficacității otoprotectoare a compusului *Flamena* emulsie și s-a constatat efectul otoprotector al produsului dat. A fost înregistrată îmbunătățirea indicilor reflexului *Preyer* și a otoemisiunilor acustice, care indică funcția adecvată a organului Corti. Rezultatele obținute pot servi ca bază pentru inițierea unor studii clinice de determinare a efectului benefic al produsului în tratamentul complex al SSN. A fost evaluată toxicitatea cronică a compușilor MF51 100 mg/kg și MF51 1000 mg/kg timp de 30 zile.

Numărul cazurilor noi de glaucom depistate în R. Moldova crește rapid, în 2009 fiind 6679 cazuri, iar în 2010 cifra a ajuns la 7025 cazuri. Metoda microchirurgicală propusă, cu implantarea șuntului cu supapă va permite îmbunătățirea rezultatelor tratamentului și reabilitarea acestor bolnavi, ceea ce va scădea numărul cazurilor de orbire și invaliditate.

Au fost efectuate deplasări în raioanele Comrat, Basarabeasca, Cantemir, Orhei, Călărași, Ialoveni, Hâncești, Râșcani; chestionate și examinate 1500 persoane; colectate date socio-demografice, despre obiceiuri alimentare, activitatea fizică, modificări fiziologice și patologice la femei, istoria scăderii ponderale, prezența altor boli, precum și referitor la remediile medicamentoase administrate. Au fost analizate chestionarele completate de persoane din sudul Moldovei. La unii pacienți au fost evaluați indicii metabolici (colesterol, trigliceride, lipoproteide, ALT, AST), a fost apreciat nivelul insulinoresistenței (insulina, C-peptid, indice HOMA) și a statutului hormonal (tiroidian, hipotalamo-hipofizar, suprarenalian), dar și metabolismul osos (osteocalcina, osteodensitometria DEXA). Au fost examinați clinic, hormonal și metabolic peste 100 de copii cu obezitate.

Au fost obținute extracte vegetale din *Hypericum perforatum*, *Agrimonia eupatoria*, *Centaurea cyanus*, *Rubus fruticosus*, *Vitis vinifera*, *Tribulus terrestris*, *Hippophae rhamnoides* și extracte hidroalcoolice din frunze, fructe, muguri, flori de mur *Rubus fruticosus* L. (varietățile “Arapaho” și “Thornfree”). Prin tehnica CLIP a fost determinat totalul compușilor fenolici, acizilor carboxilici, substanțelor tanante, flavonoidelor. În plus, totalul substanțelor tanante și a compușilor fenolici a fost determinat și spectrofotometric. Comparativ a fost determinat totalul antocianilor în fructele de mur ale varietăților “Arapaho” și “Thornfree”. A fost determinată activitatea antioxidantă *in vitro*, prin trei metode (DPPH, ABTS/TEAC și chelarea metalelor grele/testul ferrozina) a extractelor, obținute din următoarele produse vegetale: *Rubi fruticosi folia*, *Rubi fruticosi fructus*, *Vitis viniferae semina*. S-au obținut extracte uscate din părțile aeriene de *Hypericum perforatum* L., *Hypericum elegans* Steph. și din flori de *H. perforatum* L. A fost determinat totalul de

flavonoide și polifenoli în părțile aeriene de *H. perforatum* L. (3.57% și 6.65%) și *H. elegans* Steph. (3.59% și 5.71%). S-a demonstrat că în extractul obținut din părți aeriene de *H. perforatum* L. totalul de flavonoide (37.74 mg/ml) este mai mare decât în specia *H. elegans* Steph. (30 mg/ml). Totalul polifenolilor a fost aproape identic: *H. perforatum* L. - 23.89 mg/ml, *H. elegans* Steph. - 23.14 mg/ml. S-a demonstrat că în flori totalul de flavonoide este de 5.91% și polifenoli –8.8%. În extractul uscat din flori totalul de flavonoide (67.28 mg/ml) este mai înalt decât în părțile aeriene (35.74 mg/ml). S-a determinat, prin metoda DPPH (2,2-difenil-1-picrilhidrazil), activitatea antioxidantă a extractului uscat din flori, exprimat în $IC_{50}=11.65 \mu\text{g/ml}$, părți aeriene de *H. perforatum* L. ($IC_{50}=19.41 \mu\text{g/ml}$), părți aeriene de *H. elegans* Steph. ($IC_{50}=19.95 \mu\text{g/ml}$), ca standart folosind Trolox cu $IC_{50}=5.02 \mu\text{g/ml}$. S-a demonstrat acțiunea antiinflamatoare a extractelor uscate din *Hyperici flores* și *Hyperici herba in vivo*. Extractele uscate au fost introduse intraperitoneal în doză 100, 200 mg/kg. S-a demonstrat că inhibiția inflamației extractului din părțile aeriene (44.2%, 42.5%) este mai mare comparativ cu extractul din flori (39.33%, 31.65%). A fost determinată acțiunea antioxidantă (metoda DPPH) a produselor extractive din părți aeriene de turiță și cicoare. Rezultatele obținute denotă o mai mare activitate antioxidantă pentru *Agrimonia eupatoria* L. ($IC_{50} = 45,56 \mu\text{g/ml}$), în comparație cu *Cichorium intybus* L. ($IC_{50} = 173,08 \mu\text{g/ml}$) care corelează cu conținutul total de polifenoli (6,07% și 2,88%, respectiv). DL 50%, pentru extractele din *Agrimoniae herba* și *Cichorii herba*, estimate conform metodei TG 423 (Acute Toxic Method) este > 5000 mg/kg.

Rezultatele obținute au evidențiat că impactul patologiei cardiace cronice și al co-morbidităților asupra calității vieții pacienților vârstnici este negativ, afectând așa parametri ca energia, durerea, abilitatea fizică, calitatea somnului, reacția emoțională și izolarea socială. Diminuarea calității vieții a fost stabilită la pacienții cu vârsta peste 75 de ani. La evaluarea calității vieții pacienților vârstnici cu dereglări cognitive conform chestionarului Nottingham, cei mai sensibili itemi au fost izolare socială, abilitate fizică și energia, care permit aprecierea tacticii terapeutice la acest contingent de bolnavi. A fost stabilită ponderea elevată a sindromului de fragilitate la pacienții vârstnici, care corelează cu vârsta, co-patologiile și cu valorile scorului FRAX. Dintre polipatologia pacientului vârstnic cea mai înaltă pondere a avut-o patologia neurologică, urmată de patologia osteoarticulară, hipertensiunea arterială, diabetul zaharat și patologia renală. O pondere mai mică a fost înregistrată în cazul patologiei pulmonare și digestive.

S-a efectuat *screening*-ul a 120 de compuși bioactivi (CBA) autohtoni; au fost selectate substanțe noi cu cel mai înalt potențial citotoxic și efect antiproliferativ asupra celulelor tumorale și cu efecte citotoxice minime asupra celulelor normale; au fost stabilite efectele terapeutice ale celor mai eficienți CBA autohtoni; apreciat rolul lor în modularea proliferării, diferențierii celulare, angiogenezei și apoptozei; elaborate noi procedee de determinare a proprietăților biologice a compușilor bioactivi testați. În premieră a fost evaluată și stabilită activitatea de stabilizare/protejare a membranelor celulare la efectuarea testului de inhibare a hemolizei oxidative și termice *in vitro* a substanțelor testate; a fost stabilită o activitate anti-inflamatorie pronunțată a unor substanțe, în baza activității antiproteazice și de inhibare a denaturării termice a proteinelor *in vitro*.

A fost implementată metoda flowcitometrie de flux cu anticorpi monoclonali pentru aprecierea populațiilor și subpopulațiilor limfocitare în sângele pacienților cu suspjecție la maladii imunodeficitare. În algoritmul de diagnostic al IDP la nou-născuți, copii și adulți a fost introdusă tehnica de PCR cantitativ (qPCR) cu test-sisteme TREC și KREC.

A fost determinată și apreciată ponderea factorilor ce duc la apariția epilepsiei farmacorezistente; apreciată eficacitatea telemetriei video EEG de lungă durată; re-evaluată și completată fișa de examinare a pacientului cu status epileptic; implementate noi scări de evaluare a calității tratamentului farmacologic; consolidate și actualizate recomandările privind ameliorarea prognosticului și a calității vieții; apreciată sistemogeneza factorilor de risc pentru epilepsie; depistați noi factori de risc în populația RM în dependență de categoria de vârstă, educație, gen, loc de trai; optimizat serviciul de urgență cu spitalizarea precoce a tuturor pacienților cu epilepsie farmacorezistentă.

Pentru prima dată în Republica Moldova a fost studiată incidența reală, particularitățile epidemiologice și etiologice a infecțiilor nosocomiale determinate de *Staphylococcus meticilin* – rezistent; evaluat impactul medical și gradul de rezistență la preparatele antibacteriene; depistate 7 substanțe, compuși organici și polimeri, cu activitate antibacteriană pronunțată, care pot servi ca bază în obținerea preparatelor antibacteriene noi.

Au fost decelularizați ficiți de șobolani cu agent de decelularizare TRITON X 100; extrase hepatocite din ficiți de șobolani de linia *Wistar*; analizată viabilitatea celulară cu albastru de tripan prin microscopie inversată cu contrast de fază la 1, 3, 5, 7 zi de la izolare; efectuate o serie de anastomoze microvasculare ale vaselor hepatice și tentative de revascularizare a ficatului decelularizat la șobolani.

S-au evidențiat corelații pozitive între frecvența consumului de alcool și vârsta corespondenților, frecvența cu care se distrează seara în oraș, preferința jocurilor de noroc, lipsese nemotivate de la studii, frecvența fumatului, utilizarea canabisului, comportamentul heteroagresiv; consumul de heroină și: violența

fizică, furtul; consumul de Ecstasy, ciuperci halucinogene, anabolice și: agresarea fizică a profesorilor, încăierarea în băți, provocarea leziunilor corporale, folosirea armelor pentru a deposeda de avere.

În premieră a fost efectuat un studiu complex, multimodal al procesului displazic vertebral lombo-sacral la copii, reușindu-se o serie de performanțe precum: precizarea epidemiologiei și structurii displaziilor porțiunii lombo-sacrale la copiii din Republica Moldova; evaluarea prognosticului clinico-evolutiv; definirea și argumentarea criteriilor clinico-imagistice și elaborarea unui program uzual de diferențiere a diverselor variante de displazii; studierea particularităților clinico-evolutive, patofiziologice, patohistologice și biomecanice care predispun și întrețin dezvoltarea procesului displazic; completarea clasificării etiopatogenetică și celei structural-funcțională a procesului displazic; demonstrarea corelațiilor echilibrului vertebro-pelvic cu parametrii diformității și ai modificărilor degenerative la copii cu diferite variante de proces displazic vertebral. Prin starea de tensiune-deformare au fost relevate modificările elementelor ce constituie segmentele vertebrale motoare în contextul diferitelor variante de proces displazic; elaborată o concepție argumentată pentru geneza procesului displazic din regiunea lombo-sacrată la copii și prin aceasta – o metodă de estimare prognostică a procesului displazic lombo-sacral.

În urma studiului efectuat 15.817.04.09F s-a determinat că carcinomul mamar este preponderent EGFR-pozitiv sau -negativ și CK5-negativ, fiind instabil pe parcursul metastazării, cu pierderea acestui receptor în microambianța nodului limfatic. Combinarea valorilor markerilor studiați a evidențiat subtipul triplu negativ ce reprezintă cota minoritară de carcinoame mamare cu un indice de proliferare înalt.

Cercetătorii din cadrul proiectului 16.80012.04.06F au obținut mai multe grefe celulare active, capabile să regenereze țesutul tegumentar deteriorat; au studiat modalitatea optimă de aplicare a grefelor celulare active în regiunea plăgilor și cicatricilor postcombustionale; au studiat eficacitatea aplicării celulelor alogene osteomedulare, ombilicale și amnionului cu celule ombilicale.

Au fost sintetizați 7 compuși organici noi; studiată activitatea antibacteriană și proprietățile fizico-chimice; efectuată analiza spectrală și confirmată structura compușilor sintetizați.

Au fost recoltate 40 probe de sânge integral de la pacienți cu hipoacuzie senzorieală și 100 probe a persoanelor cu auz normal; extras ADN-ul genomic conform POS-urilor pentru analiza TaqMan; colectate date clinice, paraclinice și instrumentale ale pacienților și completată baza de date; realizată strategia de dezvoltare a colaborării științifice cu parteneri străini.

Au fost caracterizați pacienții cu DZ2 cu ajutorul biomarkerilor clinici, imunologici, biochimici și genetici. În premieră au fost estimați biomarkerii genetici, referitori la DZ2, în grupul de pacienți proveniți din Republica Moldova, fiind un aport la caracterizarea populațională a patologiei în regiunea de Sud-Est a Europei.

Captarea magnololului în matricele obținute a demonstrat că matricea simplă MCM-48 a prezentat o capacitate de încărcare cu MGN de 19,5%. Rezultatele testelor de dizolvare *in vitro* au demonstrat că sistemul MG@KIT6US funcționează ca matrice pentru eliberarea continuă de MGN pentru aproximativ 10 ore, la pH = 6,8, timp în care eliberează 98,3% din substanța activă. Au fost realizate 3 formulări semisolidă cu scopul încorporării sistemelor NMS încărcate cu agenți chimioterapici: gel pe bază de hidroxipropilceluloză; cremă tip emulsie L/H și emulgel. Bazele semisolidă obținute au prezentat caracteristici specifice în concordanță cu normativele de calitate în vigoare sub aspect fizico-chimic și microscopic. Cele trei baze semisolidă preparate prezintă scor > 50 pentru fiecare parametru, ceea ce justifică utilizarea lor pentru încorporarea MDDS încărcate cu BCNU.

Au fost elaborate metode de analiză și standardizare pentru formele farmaceutice elaborate; formulate rezultate a biodisponibilității farmaceutice și al eficacității acestor preparate; stabilit termenul prealabil de valabilitate a formelor farmaceutice cercetate, care vor fi incluse în schemele de tratament a pacienților cu afecțiuni cardiace și hepatice cronice.

În cadrul proiectului 16.00418.80.08A a fost elaborată și implementată fișa de estimare a riscului individual pentru primul AVC și protocolul de examinare *Doppler-Duplex* a vaselor intra- și extracraniene, în baza cărora a fost organizat un program de screening al populației. De asemenea, au fost elaborate recomandări metodice.

Au fost izolate fibroblaste dermice, cultivate *in vitro*, concepute pentru a înlocui derma și pentru a oferi factori esențiali de creștere, stimulatori ai procesului de vindecare a ulcerelor; obținute matrici din gelatină pentru cultivarea celulelor *in vitro*; comparate caracteristicile morfologice ale fibroblastelor prelevate de la nivelul unui ulcer trofic (ulcer-fb) cu fibroblastele normale (normal-fb).

Cercetările stării imunității generale și eficiența tratamentului complex cu imunostimulare locală au demonstrat creșterea CIC la copiii bolnavi, ceea ce confirmă prezența semnelor de intoxicație a organismului. S-a determinat prezența reacțiilor alergice la pacienți prin creșterea IgE și a indexului CD-4/CD-8; s-a apreciat o sensibilizare la anticorpii streptococici după datele sensibilizării celulare și prezența anticorpilor la streptococ. Examinarea rinomanometrică a demonstrat creșterea indicilor de volum total și micșorarea

rezistenței totale nazale la toți copiii tratați. Metoda nouă de imunocorecție locală al rinosinusitei cronice la copii s-a dovedit a fi eficientă clinic.

În cadrul proiectului 16.00354.80.01A, prin efectuarea examenului morfologic la termen de 6 săptămâni în cazul transplântării de matrix cu celule s-a constatat o umplere parțială a defectului osteocondral experimental, iar prin examenul histologic s-a determinat o osteointegrare excelentă a matrix-ului.

Au fost obținute rezultate integrative privind accidentul vascular cerebral (AVC) la populația pediatrică din RM; studiată literatura de specialitate privind incidența, prevalența, mortalitatea, morbiditatea, metodele de diagnostic și tratament, frecvența cazurilor de AVC la copii; apreciată distribuția regională și profilul factorilor de risc în dependență de categoria de vârstă și a fost inițiată crearea unei baze de date a pacienților care au suportat AVC în ultimii 7 ani. Au fost obținute date preliminare despre cauzele accidentului vascular cerebral (AVC) la nou-născuți și copii; studiate particularitățile clinice ale AVC la copil în funcție de vârstă. Majoritatea semnelor și simptomelor AVC pediatric au fost nespecifice și pot fi ușor atribuite altor cauze decât AVC izolat. S-a stabilit că AVC la copii poate fi cauzat de factorii etiologici multipli, diferiți față de adult. Variatele aspecte etiologice ale AVC la copii sunt concepute, preponderent, prin prisma factorilor de risc.

Comisia Secției de Științe Medicale a AȘM apreciază pozitiv activitatea Departamentului Știință, laboratoarelor și centrelor științifice ale USMF „Nicolae Testemițanu” și recomandă următoarele:

1. Reducerea numărului direcțiilor de cercetare și racordarea acestora la prioritățile programului european de cercetare, îmbinarea cercetărilor clinice cu cele fundamentale și orientarea acestora spre problemele de interes național.
2. Încurajarea publicațiilor de către cercetătorii și cadrele științifico-didactice ale USMF în reviste internaționale cu factor de impact ISI și indexate în bazele de date internaționale (SCOPUS și altele); depozitarea tuturor publicațiilor în repozitoriul instituțional al USMF „Nicolae Testemițanu”;
3. Evidența obligatorie a proiectelor de cercetare (înaintate, acceptate și finalizate), precum și raportarea rezultatelor obținute prin responsabilizarea directorilor de proiecte de cercetare și a responsabililor pentru știință din subdiviziuni; elaborarea, conceptului componenteii „Știință” a SIMU.
4. Definitivarea Ghidului Scolii Doctorale de redactare a tezei de doctorat și a rezumatului; conlucrarea cu Ministerul Educației în elaborarea Regulamentului privind atribuirea calificativelor tezelor de doctorat; monitorizarea reușitei academice a doctoranzilor cu respectarea regulamentului „Cu privire la organizarea și desfășurarea programelor de studii universitare de doctorat în cadrul Școlii doctorale a USMF și IOD”;
5. Încurajarea aplicării proiectelor de cercetare pentru finanțare externă (internațională) și încadrarea continuă a personalului științific și didactico-științific în proiecte științifice, în special finanțate din fonduri internaționale; continuarea activității în proiectele științifice instituționale, bilaterale, pentru tineri cercetători acceptate de AȘM pentru anii 2017-2018.

Președintele Comisiei _____ M. POPOVICI, prof. univ., academician AȘM

Membrii Comisiei _____ L. CHIȘLARU, dr. șt. med.

_____ Gh. ROJNOVEANU, prof. univ., dr. hab. șt. med

_____ D. NISTREANU, dr. filos.

_____ P. BECCIEV, contabil-șef